@01A ྈ།། །ཆ་བའི་དཀར་ཆག་བཞུགས།།

@01B ྈ།། །དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་དགོངས་བཟང་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་དགོངས་བཟང་ཇི་བཞིན་དུ། །གསལ་མཛད་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་རྣད་བྱང་ངོ་མཚར་ཅན། །

CHA་པར་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་[436] བཞུགས།།

@01A ྈ།། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་བའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

@01B ྈ།།། །གང་གི་ཞབས་རྡུལ་གཙུག་གིས་གྱུས་མནོས་པས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་རྗོགས་ཤིང་། །ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀུན་གཏན་འཇོམས་པ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ་

རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་མ་ལུས་གཅིག་བསྡུས་པ། །གང་ཞིག་རིང་ནས་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་པས། །ཟབ་མོའི་གནས་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་མཛད་པ། །འཇམ་དབྱངས་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་

འདུག། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་

གཅུག་ན་ལྷམ་མེ་བ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དག །དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་ཀུན་ནས་གསལ་མཛད་པ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་བྱང་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་འགོག

བྱེད་ཅིང་། །ཀུན་རྫོབ་སྣས་ཆོ་དོན་དམ་ཉམས་འགྱུར་བ། །རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་གཞན་དབང་བྱུར་པ་ཡི། །ཆོ་དམན་རིགས་པའི་སྣང་བ་རྒྱས་ཕྱིར་དང་། །དེ་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་། །ལུང་ཙམ་གཅིག

པུར་འཆེལ་བའི་བློ་ཅན་དང་། །གང་དག་ཤར་རྒྱུ་ཙམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་གཟུང་ཕྱིར་ཝཱཧ། །གསུང་རབ་མཆོ་ཆེན་སྤྲོ་བདུན་སྐུབ་ཤིང་གིས། །ལེགས་པར་བསྡུངས་ལས་བྱུང་བའི་བདུད།

རྩི་དེས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཞེ་ཆོོམ་ནད་བཅོམ་ནས། །བློ་ལྡན་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་ཐོབ་བྱ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་འདིར་

བཤད་ཀྱི། །ཕྱོགས་སུ་འཛིན་

@02A ཞེས། །བས་དཀྲུགས་པའི་ཡིད་བོར་ལ། །རྩེ་གཅིག་གྱས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྒོམས་ཏེ་ཉོན། །བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། །བདག་ནི་ཐོས་ཉང་སྣང་བས་སྟོབས་དམན་ཡང་། །དམ་པའི་བཤེས་

དང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཡི། །དྲིན་ལས་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འབྱེད་པར་སྨོ། །དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱོག་ཏུ་མ་བྱུང་པའི་སྐྱེན་མངའ་བ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དྲུངས་ཕྱིང་བ།

སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་བར་འགྲོ་བ་དང་མཐུན་པ་

ལས་ཉམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་སྣང་དུ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་པ། ལན་དང་བྱགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྟལ་

ལས་སྒོལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་

རྩེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེ་རྩྭ་མེད་པ་དེས། འཕྲོ་བ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པའི་སྒོད་དུ། དང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་ཀྱི། གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་ལ། དེ་

ཡང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས། དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

@02B དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀླལ་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུར་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལོ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་སུ་གནས་པར་གཟིར་ཤིང་། གཞན་དག་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་དུ་

ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། ཟློའི་ནོར་བྱིས་དབུལ་པ་དག་ལུང་ཙམ་སྨྲ་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་ལུང་གི་གནོད་བསྐྲད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་སྐམ་དུ་དོགས་པ་བཀག་ནས་དངོས་པོའི་

སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་

པ་ཉིད་སྐྱོན་དང་བལ་བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྡར་སྣང་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་། དེ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འབད་མེད་དུ་

འགྲུབ་པར་གཟིགས་ནས་སྨྲིར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་གཅོ་བོར་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་ལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་

པས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་སྤེ་བདུན་མཛད་ལ། ལུས་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་མཛད་དོ།། །།མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྲུར་གྱི་ཕྱག་དང་། མཚན་

ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་ཕྱ་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་དང་པོ་དང་རབ་སོགས་ལ་འཇུག་ལ། སྒྲུབ་འཇལ་བ་ལ་འཇུག་པས་དང་པོར་འཇལ་

བ་ཞེས་པ་དོན་འགྲུར་དུ་མཛད་ནས་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ།།

@03A ཞེས། །པར་ཏི་ཀྲ་ནི་རྣམ་འགྲེལ། ཀྲ་རི་ཀ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟེན་བྱང་བྱེད་པས་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་ཡང་

ཚད་མའི་སྒྲས་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་འགྲེལ་བས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྟགས་པའི་སྡེ་བསྡུར་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅད་དུ་ཡོད་པས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྡུར་བའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ། འཕགས་

པ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་གྱུས་པས་འདུད་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་

འགྲོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྟུས་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་། སྐུ་དང་བྲང་སྒོང་

ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ། སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་གནས་སྐབས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་དང་མཐར་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་

འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འགྲེལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འོ་ན་མྱུ་གུ་བསྟེད་པ་ལ་ས་བོན་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཆུ་ལུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་ཡིན་ཡང་མྱུ་

@03B གུ་བསྟེད་བ་ཆུ་ལུད་ལ་བལྟོས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། ཆུ་ལུད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེན། འཇུག་པའི་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་འགྲེལ་གྱི་ངག་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་འགྲེའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་

མི་འགལ་ལ། ངག་དེ་ཁོ་ན་ལས་འཇུག་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤང་པ་ཕྱེད་དང་བཞིས་བསྟོད་ནས། ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ལུས་ངག་གིས་

འདུད་བའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱེད་པའམ་སྟོ་གསུམ་

ཆར་གྱིས་འདུད་ཙང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་བསྟན་ཏེ། །བསྟོད་པ་ལ་རང་དོན་སྒྲུབས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ངོ་བོ་དང་དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཉིས་དེ་ནས་ཤང་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དགེ་འདི་བསྟན་

བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེའི་ཚོག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིགས་སྐོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྟ་མ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་

ཕྱི་མ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་སྟོན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་འབྱམས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལེའུ་གསུམ་

@04A ཞེས། །པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་གা་ནས་སྟོན་ཏེ། །གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི། ལུས་ངག་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་བགེ་ཆགས་དང་བཅས་པ་དྲུངས་ཕྱུང་

བའི་ཚུལ་བྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོོར་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ་ཤེས་མི་རྣུས་པས་ཟབ་ཅིང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཤེས་

བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་སྤྲེ་དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་

སོ། །ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་

ཚོགས་མངའ་སྟེ། སྣང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལགས་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པའི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ཕུན་

ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ལེགས་པའམ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཀུན་ཏུ་འམ་ཀུན་ནས་

@04B བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་

པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག །བརྗོད་བྱ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འབད་རྩོལ་ཉི་ཚེ་བས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་དུས་ཀུན་ནས་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་

དང་བཀা་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཀུན་ནས་

གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གར་ལ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་གུས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་

གཟུགས་སྐུ་གཉིས་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་ངོས་བཟློང་ནས་རང་ལ་བལྟོས་པའི་དགོས་

པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་སྟོང་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟློང་ནས་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པས་བྱང་གང་རྟོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་

བཅོས་རྟོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲང་དོ། །རྟོག་ལྡན་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་རྣམ་འགྲེལ་འདི་རྟོམ་པ་ལ་དགའ་བ་

ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ནས་རྟོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་

@05A ཞེས། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་རང་གི་སེམས་ནི་སྡུར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་དེས་ཐུགས་ཕྲོགས་ནས་དུང་ལྟང་ཁ་དང་ལེན་ཚེད་ཆེར་

བསྒྲིད་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་དོན་ལྷུར་བླངས་ནས་གཞན་དོན་དུ་མི་རྩེམ་ཞེན། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བདག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་

ནི་སྒྲོ་བོ་གཞན་ཕལ་ཆེར་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་དེ། སྒྲོ་བོ་ཕལ་ཆེར་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། རྒྱུ་དེ་ཁོ་ནར་

མ་ཟད་རང་ཤྱོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏུག་ལག་ཅམ་སྟོན་པའི་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་ལ།

ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་

ལ་ཕྱག་དོག་པའི་དྲི་མ་དག་གིས་རྒྱུད་དཀྲིགས་ནས་གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཚགས་སྡང་གིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་དཀྲིགས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

རྩལ་མེད་པས་ན་མི་འཇུག་གོ། དོན་གཉིར་མེད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མི་གནས། གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་དོན་གཉིར་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་སྨྲར་རོ། །འདི་ཞེས་ཉེ་ཚོག་སྟོས་པ་ནི། སྟོང་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་

@05B རྩོགས་པ་ལ་དམིགས་པའམ། ཡང་ན་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་གྱི་རྩོགས་པ་ནི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྟོང་དཔོན་ཆོས་བྱགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཚང་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མི་རྟོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བྲལ་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་

ཏེ་ལེགས་པར་ཚའོད་པ་སྐྱེ་བོ་གཞན་སུ་ལ་ཡང་

ཕན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་པ་སྨོས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སྨོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ལ་སྡང་བ་དོར་བ་དང་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀུ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་འགྱུབ་ལ། ཕལ་ཆེར་ལ་མི་ཕན་

ཡང་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་པའི་ཆོག་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་ཚའོད་རྩོམ་པ་པོ་ལ་ཕྲག་དོག་གིས་སྡང་བ་མི་ཕན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་

བརྒྱག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ་ལེགས་ཚའོད་རྩོགས་པར་འདོད་པ་དག་སྨོད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་སྤོངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉིར་བའི། །ཉན་པོ་སྨོད་ཅས་བྱ་བར་ཚའོད། ཅས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་

ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅས་སྨོད་ཀྱི་སྐྱོན་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་ནས་སྐྱིང་རྡེ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་ཀུན་

ལས་བཀྲས་རྩོམ་པ་པོ་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་

@06A ཞེས། །ཞེས་སྨོད་པ་པོ་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པའི་སྤྱག་བསྟལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལོག་འདོད་ཀྱི་སྣོང་རྩེ་རྩོམ་པའི་རྒྱུར་སྟོན་བཞེད་ནས་ཕྱག་དོག་ཅེས་དང་སེམས་པའང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་

ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་པའང་ཡིན། ཞེས་ཀུན་ལས་བཀྲས་པ་འདི་ནི་སྔར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོར་མ་གྱུར་པས་དཔེ་ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་སྨན་དུ་སེམས་པའང་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀུན་ལས་བཀྲས་ཀྱི་

རྣམ་འགྲེལ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྟལ་གཞོམ་པར་བཞེད་ནས་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

པར་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་འདིའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་རང་ལ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་མ་ཚང་རྟོག་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྐོམ། ཕྱི་མར་ཡང་དེ་དག་དང་མི་

འབྲལ་བར་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། མ་ཚང་ན་ནི་

ཞིག་དེ་དང་ལྡན་པར་འཇུར་སྣམ་དུ་དེའི་རྒྱུར་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྨིན་པ་སྤྱོང་བ་ལ་འབད། གཞན་དུ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་ཐུབ་པའི་ལྟ་བུང་མངོན། ཞེས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་གོ་བར་འཇུར་བས་

སོ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་སྣམ་པས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའི། གཞན་དང་ཁ་གཤགས་འགྲེད་པ་ཙམ་དང་། རྟེད་པ་དང་བཀྲ་སྟི་དང་། བྱགས་པ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ན་སྣམ་དུ་མི་

@06B བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་འཚལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟབ ༷ ཁམ་པོ་ཆེ་གསོག་པས་མཁས་པ་སྟ་མ་དག་གསུང་པ་ལྟར། གཟུང་ན་ཚོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ །བསྒོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས་བློ་གྲོས་དང་

ལྟན་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་ཤེན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་དག་

གིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཉལ་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངས་ནས་གཞན་རྣམས་སུ་འཛིན་པའི་

ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཉལ་པ་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་དཔག་གི་རྒྱན་གཏན་ཚིགས་

ཉལ་པ་དང་། ལོག་རྟོག་བླུན་པོའི་རྒྱས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་ཉལ་པའོ། །དང་པོ་

ནི། རང་དོན་རྣེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་དོན་ཅི། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྣེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མངོན་སུམ་དང་པོར་ཉལ་རིགས་པར་

ཐལ། །མངོན་སུམ་ལས་བརྗིང་བའི་ཚད་མ་

@07A ཀ།། །མེད་པས་དོན་བར་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དང་པོར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་རྒྱས་ལ། དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱིས་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་ལས་

བཏུས་པ་དང་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཉིད་བྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དགོས་པ་དེ་བརྗོད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེའི་རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་

གཉིས་སྣང་པའི་གོ་རིམ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་གཅོ་ཐོར་གྱུར་པས་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་ཐར་པ་སྐྱངས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་དན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་

རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་

བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཞེས་དང་། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་

པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་དོན་རྟོག་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྣང་པའི་སྐོར་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལ་འབྲས་

@07B བྱ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྐོར་དུ་མ་བྱང་ཡང་སྤོབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་

གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྡར་སྣང་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་དེའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐོ་

ནས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བར་བྱེད་ལ། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པར་བཞག

པའི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རིགས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་འཕྲལ་པར་ཞུགས་པའི་གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་རྒྱས

པར་ལེའུ་དང་པོ་འདིར་འགྲེལ་པར་བྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རྟག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དེ་ལ་འོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་དང་པོར་གཏན་ཚིགས་བཤད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་

བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་

@08A ཞེས། །བསལ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པས་གཏན་ཚིགས་བཞད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཞད་པ་ནི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་བའི་སྐོར་ནས་གཏན་

ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གོ་སྐབ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོན་གཞན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྟན་བྱར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་རྒྱས་ལ། སྟེ་བདུན་འབྲེལ་

གཅིག་ལ་བརྒྱམས་ཤིང་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ངེས་ན་གཞན་དུ་རིམ་པ་གཞན་དུ་བཞད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཤར་པ་བཞིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་གྲངས་

ངེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལོག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་སྐོར་ལེའུ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་

ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་

དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་

@08B སྟེར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞེག །ཚུལ་གསུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཤར་པ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྟག་མ་ཀུན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། ཤར་པ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་དང་

ནས་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའི་བར་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཕོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་དོ། །ཤར་པ་གཉིས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་

བརྟེན་ནས་གྲངས་ངེས་མི་འགྱུབ་ན་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་

མི་རྟག་ལ། གལ་ཏེ་གྱུབ་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གསུམ་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་གི་སྟྲོར་ཚུལ་གཉིས་

པ་ནི། ཚད་མས་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ངེས་རྟུས་ལ། སྟྲོར་ཚུལ་དང་པོ་ནི་གྲངས་ངེས་དང་འབྲེལ་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟྲོར་བས་གཉན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་སོ་

དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དང་པོར་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་

ཡང་དག་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན་ལྟར་སྣང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པར་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྟོང་པ་བཞི་པ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དེ་ཞེ་ན། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་སོ་

སོར་ཞེས་པའི་དོན་དང་སྦྱོན་སྦྱོར་གྱི་དབང་ལས་ཐ་མར་

@09A ཀཱཾ། །བསྟན་གྱི། ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་ལས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་པ་ལྟར། ལྟར་སྣང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ངེས་པར་ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ།།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སུ་མི་འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སྣར་ཡང་རྟགས་བགོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ཚོས་ཅན་རང་མིང་གིས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ་ཞེན། འོ་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲ་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཚོས་ཅན་དང་ །མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་རིམ་པ་བཞིན། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱུང་པའི་

མིག་ཞེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ཁེགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་

འབྱུང་རོ། །ཉེས་པ་མེད་དེ་ ।།ཅོས་ཅན་གྱི་

ཆོས་ཉེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་མཐུན་དཔེ་བརྗོད་ན་དེའི་ཆོས་ཁྱབ་ཅེས་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་གྱུབ་ཟིན་པ་དང་སྒྲ་བྱོས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་གཟུང་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་

དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་སྒྲ་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། རྩོད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་རིགས་པ་གཞན་ནོ། ।དང་པོ་ནི།།

@09B འོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་ཚོགས་དོན་བཟུང་ན་རྟགས་དེ་ཚོགས་དོན་སྔར་མ་གྱུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྒྲ་འགལ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བཟུང་ན་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པ་

དང་སྒྲ་བྱོས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་གཟུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་གཅིག་བླངས་སོ། ।གཉིས་པ་ལ། རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད། གྱུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་

རྟང་། རང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉེས་པའི་ཆོས་

ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མིན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་ཡང་རྒྱས་སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་

པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །འེས་པ་ཞེས་གསུངས་

པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་རྟོས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་གཉིས་

པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡང་བརྟན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟན་ནམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། དེས་ན་ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པ་ནས་རྟོད་

@10A ཞེས། །གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་རིགས་ཀྱི། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྨོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མིང་གིས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྤོང་དགོས་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་རྟོད་གཞི་བདེ་

བྱག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་རིས་པར་སྣུབ་པའོ། །དོན་བྱི་འབྱེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ཤང་པ་བཞི་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་

གསུམ་ཉིད་ཅས་པའི་རིས་གཟུང་གི་སྣུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་བསྣུབ་བྱ་ལ་དགག་སྣུབ་གཉིས་སུ་རིས་ལ་སྣུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྣུབ་བྱའི་ཚེས་དང་ངོ་བོ་

ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་རིས་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ། །གལ་ཏེ་འས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བོ་དང་ཁམ་པ་དང་། སྟོ་བ་སོགས་སྐྱེ་

བར་མཐོང་བས། སྐྱ་བོ་སོགས་ཀྱང་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ།

འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མི་ལོག་པས་དེ་དག་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣ་དང་སོག་མའི་མེ་དང་དེ་ཡང་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་དུ་བའི་གོ་བྱར་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལྷོག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལའི་དུ་བ་དེ་ལའི་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཚང་མང་ལ་སོགས་པའི་

@10B མཐུན་དཔེ་ལ་རྟེས་འགྲོ་མེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། མེ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་རེས་བཞིན་དུ་

དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་གྲུབ་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་སྐྱེས་དུས་ན་མེ་འགགས་པས་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱ་

སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག

གིས་སྟོང་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ་རྒྱུ་མེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མེ་མ་ཡིན་པས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་

ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གྱང་པས་གཏན་ཚིགས་སུ་འཐད་དེ། དུ་བ་ཚོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞེག །མེའི་འབྲས་བུར་ངེས་པའི་

ཕྱིར། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་ན་དུས་ནམ་ཡང་རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། རྒྱུ་དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་རྟེས་སུ་འཐོ་ལྡོག་ངེས་པ་དེ་ཉིད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྟ་

མ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་དུ་བ་ཡང་རྟགས་སུ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལའི་དུ་བ་ཚང་མང་ལ་རྟེས་སུ་མི་འཐོ་བས་རྟེས་ཁྱབ་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་

བླུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་རྟ་ཁྱོ

@11A ཞེས། །སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །མངོན་སུམ་བྱེས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཉེས་པ་སྟེ་མར་

འགྱུར་རོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་ཙམ་བཀོད་ལ། སོང་བ་ནི་ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་སུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་ད་ལྟོག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་

གང་སྨྲས་པ་དེ་རྟགས་སུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་རུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཀོད་པས་ཆོག་མོད་ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་མ་བཀོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཚེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་བཀོད་

ལ། རྟགས་སུ་སྨྲི་མཚན་སོང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྨྲན་གྱི་སྨྲོར་བས་རྟ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ། །ཡང་རྒྱུ་འབྲས་བླུབ་དུས་ལྟ་ཕྱིར་གནས་པས་གོ་བྱ་

གོ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བརྟགས་

པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བགོད་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བ་གྲུབ་ན་ཕན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་རྟགས་

དེ་གྲུབ་པ་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱི། ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པ་དང་ཁས་ལྡངས་ཀྱི་བས་ལ་བ་བསྟན་མི་རུས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་གོ། དེས་ན་ཕ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག

@11B སྣམ་ཡང་རྟགས་སུ་ནི་དུ་བ་ཉིད་སོང་བ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགེངས་པ་རྣ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་རྟགས་སུ་བགོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆོས་

སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེག་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་

འབྲས་རྒྱ་གསུ་མ་ཟད་འདི་ཡང་ལྷོག་གྱུར་གོ་བྱེད་དོ། །

ཞེས་པའོ། །ཡོད་ཙམ་ཞེས་པས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྟེད་པའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་

མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཙམ་ནས་རང་ཆོས་སུ་རྩེས་སུ་འབྱེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་བདག་ཅིག་འབྱེལ་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་ཁཊད་ནས་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་རུང་བའི་རྩོད་སྤང་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྱེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་

གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་འདིའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞ་ཟ་ལ་རང་གང་

ལ་བསྒལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་

ཤ་ཟ་ལ་གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་

@12A ཞེས། །ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་མི་འཇུག་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་ན་དེ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམས་ནི།

ལྷང་གི་ཚད་མ་སོགས་མང་ཆོག་གོ། གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་

པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་

ངས་པ་མེད། དེར་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་གཟིགས་ན་མེད་

པའི་ངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཤ་ཟ་གཞི་གང་ན་ཡོད་ན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ། སྨིན་ཤ་ཟ་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉམས་སོ། །གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཀྱིས་དམིགས་

པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཚོད་ཧྲུ མས་དམིགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །འོ་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡང་གཞི་དེར་དེ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། རྟགས་

@12B ཕྱི་མ་ཐ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་ཡོད་མེད་ཐ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་ཚོམ་ཟ་ལ་དེ་ལྟར་དེར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིརཿ མ་གཟིརཿ ཀྱང ངད་ཐ་ཚོམ་ཟའོ། །མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ན། དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་

ཡོད་ངས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅས་བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡིན། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེར་དེ་མེད་པའི་

ཕྱིར། རྒྱས་མ་བྱུབ་ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལན་ཐོབ་

ཅིག །སྟུ་ཕྱིའི་ཁྲབ་པ་མེད་སྐམ་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་བཞད་པའི་སྐབས་ལ་སོམས་ཤིག །འོ་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རྟང་བ་

ཡིན་གྱི་དེར་དེ་ཡོད་ན་སྤྱིར་ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བ་གཅིག་ཡིན། དེས་ན་སྤྱོར་བ་སྟེ་མ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཞ་ཟ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་

ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་ན་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་སྟུད་ཅིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འགོད་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པར་སྟུད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་དང་ཁྲབ་པ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་རོ། །འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་

གྱི་ཞ་ཟ་ཉིད་སྐྱ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །འོ་ན་རྒྱུམ་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་

ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལ་མི་ཡོད་དུ་སྣང་པ་ལ་དུ་ཡོད་རྟགས་སུ་བཀོད་

@13A ཞེས། །ན་འབྲས་རྟགས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་ཡོད་དང་བདག་ཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མི་ཉིད་སྣ་ཚོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཤ་ཟ་ཡོད་

པ་ཉིད་སྣ་ཚའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ། ཎ་ལོག་ཕྱོགས་དམ་འཆའ་བ་ན་གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་པས་སོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེག་སྣ་ཚའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་

དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྨྲོས་ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་རྣོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་མི་རུང་བ་ཞེས་མི་སྨྲོ་

ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ།

དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེན།

འབྲེལ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གང་དག་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་

དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་རིགས་སམ་མི་རིགས་དང་པོ་ལྟར་ན། སྣ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ན་མི་རིགས་ཞེས་སྣ་བསྟོན་པའི་

@13B ཚོག་དང་མཚུངས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་ཐ་སྙད་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། ངའམ་

ང་དང་འབྲེལ་བས་གང་ཟགས་གི་ཚོད་བཟུང་གི། གང་ཟགས་གིས་གང་ཟགས་གི་ཚོད་མི་བཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏ་ར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་ཟགས་འདི་

སྒོམ་འདི་དག་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སམ་

འདི་དང་འདི་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱང་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སྨོད་པ་ནི་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱུ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་གསུངས་པས་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་

མེ་དོང་བཞིན་དུ་གནས་འདི་ལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །སྔར་གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པ་དོན་

གྱིས་འཕངས་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ལ་དག་སྣང་སྤྲོང་བར་མ་ནུས་ནའང་སྐྱེས་བརྟེན་ཀྱི་སྣ་བ་ཉུང་ཏུ་བྱས་ན་མཐོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྣང་རྟེན་མ་དམིགས་པའི་རྐགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་རྟེན་མ་

དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྣ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་

པའི་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་རྟོལ་

@14A ཞེས། །ལ་སྣང་རྩང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

ཚིག་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་འགར་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་བསྟུབ་བྱའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྣང་རྩང་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། འགོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ་དགག་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་ཚིག་མི་གནས་འགལ་དངོས་

ཀྱི་འགལ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དག་གྱུབ་ཅིང་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བལྟར་རྩང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བལྟར་

རྩང་དགག་བྱའི་ཚོས་དང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་དུས་དང་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་གནས་ཀྱི། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚོ་དགག་

གཞི་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་

སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་(ʼNGA)ལ་ཞ་ པ་མིན་པ་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ།། རྣམ་ངེས་ལས་འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དགག་གཞི་སྣང་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན། དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ན་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་སོ། །སྣང་

@14B དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་རྟགས་གཞན་མི་འཇུག་གོ །སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར་

ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་

སོ། །སྒྲིང་སྣང་དུ་རྩང་ནས་དགག་གཞི་དེར། མངོན་སུམ་ལ་

སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དེར་དེའི་འབྲེལ་ཟླ་སྣང་རུང་དང་འགལ་ཟླ་སྣང་རུང་གཉིས་སུ་དེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་དེས་ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་དེས་ལ། ཁྱབ་བྱེད་སྣང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམི་ཅ་ཙྪ

པའི་རྟགས་འཇུག་དུས་དང་། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་ཝཱདཱ་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །རྒྱུ་སྣང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་འཇུག་དུས་དང་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་རུང་ན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཙམ་བཀག་པས་འགོག་མི་ནུས་པས་

དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་ཝཱདཱ་དོ། །གཞི་དེར། འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་བ་དེ་བསྒྲུབ་ནས་འགོག་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་

གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་ཟླ་ཡང་འགོག་ནུས་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོ་ལ་རང་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་། ཁྱབ་ཆ་བའི་འགལ་ཟླ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།

དང་པོ་ལ་རང་གི་འགལ་རྟེན་དངོས་དང་འགལ་རྟེའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་

@15A ཞེས། །བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་དང་གཉིས་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །རྒྱུའི་འགལ་རྟེ་ལ་ཡང་། དགག་བྱ་འགོག་ཆུས་རྒྱུའི་འགལ་རྟེ་དངོས་དང་། འགལ་རྟེའི་འབྲས་བུ་རྟ་ཥ

སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་འགལ་རྟེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཙམ་གྱི་འགལ་རྟེས་འགོག་མི་ཆུས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་རྟེ་དགོས་

པས་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། འགལ་དམིགས་དྲུག་དང་། འབྲེལ་རྟེ་མ་དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་ལས་དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྐྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་

དྲུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་སོ། །འདིར་རྩ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འགལ་རྟེ་བསྟུབས་ནས་འགོག་པ་ལ། དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་རྟེ་དང་།

དངོས་སུ་མི་གནོད་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་སྤྲུབ་པའི་

སྐོ་ནས་འགོག་པའི་གཙོ་བོ་འགལ་དམིགས་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་ལ་དོན་གཉན་དང་དོན་གཉན་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་

ལ། འགྲེལ་པར་གཉིས་ཁ་བསྣང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། རྟགས་གཉན་འཕེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤྲོས་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་

@15B གྲྭ་སྤྲུར་བར་བྱ་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་གཅིག་པུ་འགོག་པ་ལ་ཡང་དུ་མར་དབྱེར་རྟེད་དོ། །ཡང་འདིར་བཤད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་

བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ལ། ཡང་འདིར། མདོར་བསྟན་དང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པས་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདིས་མཚོན་ནས། བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ངེས་

པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ། འགལ་རྐྱེའི་ངོ་བོ་མེས་བྱང་རིག་འགོག་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་ཀྱི། མེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་བྱང་རིག་འགོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་

རྒྱས་འགོག་མི་ནུས་ན་འབྲས་བུས་ཀྱང་མི་ནུས་ལ། དེས་ནུས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ནུས་པས་གཞི་འགར་བྱང་རིག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་བྱད་ཤེང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་

ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ནི་དགག

བྱའི་ཐ ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྨྲོར་བ་གང་ཡིན་པ་བྱད་ཤེང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར། བྱང་རིག་འགོག་པ་ཁྱབ་པ་འཐྲལ་

པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་

བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་བྱང་རིག་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དག་དང་ནི་ཁྱོད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འགལ་བརྟགས་སུ་

བཀོད་པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། མེས་ཁྱབ་པར་

@016A ཞེས། །ཧོན་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གང་འབྲས་སྤུལ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སྐུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཤྲགས་ལ་འཕངས་སོ། །སྒོམ་བ་དེས་འཕངས་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིཅ་

པ་དང་བཅས་པས་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་མ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བ་བརྒྱད་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་ཏྲགས་དུ་བ་དག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ཧོན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་

གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་ཉིད་ཡོད་ཙམ་གྱིས་གང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་འགོག་པ་མེའི་དྲོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་དག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པའི་དུས་དང་ལ་སོགས་པ་གང་རེག་འགོག་རྟགས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་

འབྱུལ་པའི་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྷོས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དང་གང་རེག་གཞིའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡུལ་དང་། དུ་བ་སྣང་དུ་རུང་

བའི་དུས་དང་སོགས་པས་དེ་དག་ཏུ་འཕྲུང་བཞིན་པའི་

རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ཞེས་སོ། །བྱང་ཤིང་གི་འབྲུར་བ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འགྲུལ་བར་འབྲུར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་པ་ལས་

གཞན་དུ་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གང་བ་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སྟུ་བཀོད་པ་བཞིན། ཡང་གི་སྐྱས་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པ་ལྟར་འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་རྟགས་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

@016B ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་དང་། ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་སྤྲང་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གོ་བས་རྟགས་སུ་

འཐད་ཅིང་རྟགས་ཆོས་ཇུས་ཐ་དད་དང་རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཅོད་པའི་རིགས་པའི་

འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྫས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་

དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ལན་ཚོགས་པ་ཞེས་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱོགས་རྟགས་མིན་པ་ནི། མི་མཐུན་ཞེས་པ་འོག

མ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འབྲས་བུ་བཅོད་པ་དང་། རྒྱུ་བཅོད་པ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུའི་སྤྱིས་རྒྱུའི་སྤྱི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟན་ཟིན་ལ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་མཐུན་ཞེས་པ་སྟ་མ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

རྒྱུའི་སྤྱི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅེང་། རྒྱུ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མས་འབྲས་བུར་མ་ཟད་རྒྱང་བ་དཔོག་པའང་མི་རུས་པ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་ཞེས་པ་དང་། སྟ་མས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་

ལས་རུང་བ་དཔོག་ན་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་ལ་མི་གནོད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་ནས་དང་ཆུ་ལྟད་དོད་གཉེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྣུ་

@017A ྈ།། །ཀུ་སྐྱེ་རྟང་བར་རྀས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྣུ་ཀུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་རྒྱུ་རྟྀན་དོན་གཞན་ལ་མི་

ལྷོས་པར་རང་གྱུབ་ཙམ་ནས། དེ་སྐྱེ་རྟང་གི་རྀས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ནས་ཀྱི་སྣུ་ཀུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། གཞིར་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་སྣུ་ཀུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་འབྲས་

བུ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྣད་ཅིག་སྟེ་མ་དང་། ཕྱི་མའི་ཀྲས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་

འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་

པའི་གཞི་མཐུན་དགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཚོགས་གང་རྣམ་ཚོང་གི་ལྟོག་པ་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་དོན་གང་ཡིན་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེན། འོ་ན་གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་

སྡུ་གུའི་རྒྱུར་འགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་འགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་

ལོ། །འདོད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་འགས་ན། སྐྱེ་རྩང་མི་རྩང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོས་ཤིག །དེས་ན་ནས་དང་ཆུ་ལུད་དོད་གཤེར་སོགས་ཆོགས་པ་ཚང་བའི་ལུག་ལོའི་དབྱིད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྡུ་གུ་སྐྱེ་རྩང་སྟེ། ནས་དང་

ཆུ་ལུད་དོད་གཤེར་སོགས་ཆོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་རྟགས་དང་རྟོད་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྡུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ན་ བསྐྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རྩང་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་

@017B པ་ངེས་སོ། །འོ་ན་ཞིང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་སྡུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་ཡོད་པ་ལ་ འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྐྱེད་ངེས་

ཡིན་ན། དེ་མི་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །ཡང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་བ་སངས་རྒྱས་དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱབ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བསྒྲེད་པ་ལ་བསྒྲེད་དེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲེད་པ་དེས་

ནས་བསྒྲེད་དེས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་ལ། ནས་ཀྱི་སྒྲུག་མི་སྒྲེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་བསྒྲེད་དེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ་དང་འགལ་ལ། སྲིད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་

མཐུན་དེ་ཚོས་ཅན། ནས་ཀྱི་སྒྲུག་སྒྲེ་རྩང་དུ་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲུག་མི་སྒྲེད་པའི་གཞིར་ཚད་མས་དེས་ན། སྒྲེར་མི་རྩང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་བསྐལ་དོན་གྱི་ཤ་ཟ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་

སྲིད་ན། མེད་དེས་སུ་འགྱུར་བས་བསྐལ་དོན་ཉམས་ལ། སྲིད་ན། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་དུ་མི་རྩང་བར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་

ཡོད་པཞང་སྲིད། མེད་པཞང་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཤ་

@018A ཞེས། །ཐ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས། ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་སྒྲུ་གྲུ་བསྒྱེད་པཞང་སྲིད་མི་སྒྱེད་པཞང་སྲིད་པས་ཞིང་དེ་དང་སྒྲུ་གྲུ་མི་སྒྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་

གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཤད་པ་གཉིས་འབྲེལ་པ་མེད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན་སྒྱེན་མེད་དེ། ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་སྒྲུ་གྲུ་བསྒྱེད་

པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་སྒྲུ་གྲུ་མི་སྒྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བྱམ་པཞང་ཡིན་མེད་པཞང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་རྟེའི་རྟགས་ལས་དེའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྒྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་རྟགས་སུ་རིགས་ལ། རྟགས་ཆོས་

རྩས་ཐ་དད་ཅིང་། རྒྱུ་འབྲས་མིན་པས་གསུམ་དུ་མ་

འདུས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་ཤམས་སོ་ཞེན། ལན་དངོས་དཔེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་ཁ་ནང་དུ་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བུ་རམ་གྱི་རོ་

བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རྟགས་དེས་གཞི་དེར་བུ་རམ་གྱི་རོ་སྟ་མས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་རྣེས་སུ་དཔག་པའི་འབྲས་

@018B རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རྒྱུ་ཆོས་རྣེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་གཞིས་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་འབྲལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ནི་རོའི་ཉིར་ལེན་རོ་སྟ་མ་ཡིན་

ལ། ཆོས་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རོ་སྟ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའོ། །དེ་དངོས་སུ་དཔགས་པའི་སྟོབས་ལས། ཚད་མ་ཅིག་ཤོས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། རོ་གཟུགས་རྟགས་དང་རྟགས་

ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།། །།རྩོད་པའི་བསམ་པ་ལ།

བུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་གཟུགས་ཉིད་དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་འོས་མེད་དུ་འགྱུར་སྣམ་དུ་བསམས་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག །དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་འབྲས་རྟགས་མཚན་

ཉིད་པ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི་རྩོད་པ་དེ་ཟུག་པར་ཁས་བླང་དགོས་ལ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྩོད་ཟད་མི་གསལ་བར་ཟད་དོ། །དཔེར་ན། དུ་བས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེས་བྱད་ཤེད་གི་འགྱུར་བ་བསྟེད་པའི་

རྒྱས་པ་སྨྲའ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱས་པ་དེ་དང་དུ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་བྱད་ཤེད་གི་འགྱུར་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱད་ཤེད་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་སོགས་སོ། །དཔེའི་སྒྲོར་བ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ཚོས་ཅན།

མེས་བྱད་ཤེད་གི་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ།

ཉེར་ལེན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྟ་མའི་ནུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་

@019A ཞེས། །ལེན་ཅན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་མེད་ལ། རོ་སྟ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིའང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལའང་སྨྲ་རས་མདོར་ན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྟ་མས་བྱ་རམ་གྱི་རོའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་

དངོས་ཀྱི་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱེད་ལ། བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྟ་མས་དེ་ལས་ལག་སྟེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རྩེས་དཔག་རྟམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྐྱེས་ན་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཚོས་རྩེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྟ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་

འོངས་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཐུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟུ་བ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལས་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྩེས་དཔག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་རྟགས་བཞི་པ་ངེས་པར་

ཁས་བླངས་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག

གི་འབྲས་བུའི་རྒྱས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་བགོད་པའི་རྒྱས་ལྷག་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེར་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་མིང་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རྩང་དཔོག་པ་ཡང་ལྷག་ལྡན་དུ་

བསྟན་པ་ནི། སྟོང་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་རེ། རྒྱུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་ཀྱས་ཏེ། ལུས་རྒྱས། དབང་པོ་དྲངས། བློ་གསལ་བ་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་། །དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་

@019B མ་ཚོགས་པར། འབྲས་བུ་སྐྱུག་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཆུ་ལུད་དང་བྲལ་བའི་ནས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ནས་ཀྱི་སྐྱུག་སྐྱེ་རྩང་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྲག་ཀྱི་ལྷག

མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ནུས་པ་འགྲུར་ནས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནས་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་། ལྷན་ཅིག

བྱེད་ཀྱིན་དང་བྲལ་བས་ནམ་ཡང་བསྒྲིད་པ་མི་སྲིད་དོ། །

སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་བློ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་མ་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བླུབ་པའི་གཞིར་འདོད་ཆགས་རྣེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞེག །ཁྱོད་

ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྤྱིས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་ལྟག་ལྟན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་

མཐོང་བ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་བླུབ་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་གང་དག་ཚིག་སྨྲ་བ་ལས་

སྨྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཞ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དང་ཞེ་སྡང་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་ཆོས་ཅན། སྨྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཞ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

@020A ཞེས། །གལ་ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། མིང་འདོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་

སྣོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསླངས་ནས་ཆོག་སྟེ་བའི་ཕྱིར། སྣོང་རྗེ་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་དང་སྣོང་རྗེ་སོགས་ནི་རྣམ་

པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་

དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམ་

ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག

ནི་སྣམ་དུ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྣ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་བྱམས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བལ་འདོད་སྐྱིང་རྗེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རྒགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་

མིན་པར་ཐལ། ཙམ་ཡིན་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་འཁྲུལ་བ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱུ་བའི་འབྲས་ལྗགས་མ་ནི་ཚོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་པའི་འབྲས་དེ་དང་ཕྱུ་བ་

གཅིག་གི་ནང་དུ་བཙོས་པར་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་

@020B ཏེ། གཞོགས་མི་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཞིག་མ་ཚོས་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དག་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་སྟ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་

བུ་ལས་རྒྱུ་དཔོག་པ་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་ལྟག་ལྡན་གྱི་མིང་དོན་གཞན་

དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྒགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་ཁྱབ་བྱེད་ཞེས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དག་སྣ་ཐ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་

དག་སྣྭ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་སྣྲུབ་པའི་

ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་

མ་ངེས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ལྷག་ལྡན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་ལ་ངག་སྣྲུབའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བཟལ་དུ་སྣྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་

མཐོང་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བ་དགོས་པས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་སྣུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཐ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་

འགྲུབ་པ་འབྲལ་

@21A ཞེས། །པ་དེ་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མཐུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྟོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་

པ་ལ་ལྟོས་པ་སྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་བཞེད་པ་དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་ཙམ་ལྟོག་ཁྱབ་ཀུ་འདོད་པའི་གཞན་སྟེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོག་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་

འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པ་སྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་བཞེད་པར་རིགས་ཏེ། དེས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་ཟད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ལའང་དེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས་ཚུལ་གསུམ་གའི་

མཚན་ཉིད་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། ལྟོག་དོན་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་དེས་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་

སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་

པ་འགོག་པའི་ཚད་མའོ། །ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་མེད་ན། དུང་སེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ཚད་མས་གྲུབ། སྔོན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྔོ་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །ཚད་མ་གཉིས་པ་

@21B མེད་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་དེ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱུ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའོ་ཞེན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་

རྭ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་རྭ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅི་ན། རི་བོང་གི་མགོའི་རྭ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རྟག་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་སྣམ་བུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ལ་རྟ་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྟ་རྟག་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་

རྩང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གསུམ་པ་མེད་ན། གཞལ་བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་དེས་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་འེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ལྟོག་ཁྱབ་འེས་ན། རྗས་ཁྱབ་འེས་

བྱས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་འེས་ཀྱང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མ་འེས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་

བསམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དང་། ཚུལ་གསུམ་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་

ཕྱོགས་བླང་གི་སྟོབ་མ་གཞུང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་དག་དང་།

@22A ཞེས། །གཞན་གྱི་སྡུ་པ་དག་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི་ལྟོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རྟང་དུ་འགྱུར་ལ། གཞི་འགར་ཆོས་

འགའ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གཞི་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་ཁེགས་པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྩོལ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་མཐོང་

བས་ཆོག་གི། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མཐོང་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་སྨམ་ནས་སྨོང་དཔོན་གྱི་སྨོང་མ་དག་ནི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་གྱི་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། ལྟོག

ཕྱོགས་སྨྲབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཚུལ་བྱུག་ཏུ་འདོད་དེ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ

ལྷོག་གི་ཁྲབ་པ་འགྱབ་པ་འབྲེལ་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཚུལ་ལེགས་

པར་མ་དགོངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་ལྷོག་པར་འདོད་པས་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་

བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་པ་

@22B བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཟུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་འབྲེལ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས། རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་

ཀྱིས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་འགྱུར་ལ། མི་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་ལྷོག་པ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཞི་འགར་དུ་བ་ལོག་མ་ལོག་ཐ་ཚོམ་ཟ་ནས་རྟགས་ཀྱིས་

སྒྲུབ་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་མེ་དུའི་རྩེས་

འགྲོ་མངོན་སུམ་བྱེས་ངེས་ཀྱང་གཞི་འཁར་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་སྤོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་བ་དང་། ཤིང་གི་འབྲེལ་པ་སྣུབ་པ་ལས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་བྱེ་གཏན་

ཚིགས་འགྲུབ་བོ། །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་པའི་དོན་སྤོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མངོན་སུམ་བྱེས་གྲུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྤོག་པའི་ཚུལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་

གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤོག་གི་ཁྱབ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་

ཕྱོགས་ཆོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་སྤོག་ངེས་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་

རྒག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རིས་ན་བྱས་པ་མི་རྒག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་

@23A ྈ།། །མ་རིས་པ་འགལ་བས། འབྲེལ་པའི་དོན་ལྡོག་རིས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྒག་པ་ལ་མེད་པར་སྣང་པའི་རྒགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྒག་པ་

བྱས་སྟོང་དུ་སྣང་པའི་རྒགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རིས་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་རྒག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་

སྟོང་གི་ཁྱབ་པ་རིས་སམ་མ་རིས། རིས་ན་རྩོལ་བྱང་ཡིན་ན་མི་རྒག་པའི་ཁྱབ་པ་རིས་པའི་ཚད་མ་རིས། རྩོལ་བྱང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྒག་པའི་ཁྱབ་པ་རིས་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྩོལ་བྱང་གིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྒག

པར་སྣང་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རིས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །སྔར་གྱི་དེ་མ་རིས་ན། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་ཤིང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་རིས་པའི་ཕྱིར་རྟོལ་དེ་རྒག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་

འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་

མི་དོགས། དོགས་ན་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་དེས་སྒྲུབ་ཤེག །སྔར་བཀྲི་རྟག་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་

པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩལ་བྱང་ཡིན་ན། རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྩོལ་བྱང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་

@23B ཆོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩོལ་བྱང་གི་སྒྲ་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པས་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོན་རྩོལ་བྱང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོག་ཅིང་ཐལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་

ཤེས་སྤྱཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ནས་བྱེད་པ་མཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཁྱབ་པ་མེད་

དེ། བཅད་ཤེས་ལ། ཚད་མ་སྤྱ་མས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱི་དོན་ལ་

འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ཀྱི་དོན་གཅོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། རྟོགས་ཟིན་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་བས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བྱང་གི་རྒྱས་ལས་རྩོལ་བྱང་གི་སྒྲུབ་མི་རྒྱ་པར་སྣང་པའི་རྒྱས་ཀྱི་ཚལ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཆོས་

ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲུ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྒྱ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚད་མས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་ཁྱབ་པའི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རྩོལ་སྒྲུ་དེ་རྒྱ་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་ན་ཚུལ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱ་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་

ཚད་མ་དེས་རྒྱ་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་

པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ཡང་དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟེས་

@24A ཞེས། །ཁྱབ་དེས་པ་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟར་བྱི་དེ་མ་དེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟེས་དཔག་སྐྱེས་བསྟན་བྱ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་དེ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་

ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་ཤིང་སྐྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་

ཚད་མ་གཞན་ཡང་མེད་པས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་

པར་དེས་ཀྱང་རྟེས་ཁྱབ་དེས་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་མི་

འགྱུར་ཏེ། རྟེས་ཁྱབ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྣང་ཞིང་རྟག་པས་སྟོང་པར་གྱུབ་ཀྱང་སྣང་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྟག་པ་

ཡང་དེ་སྙེད་ཡོད་པས་སྣང་རྟག་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྟེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ན་རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པར་དེས་ཀྱང་། བྱམ་པ་དང་སྨམ་བྱའི་སྟོང་གི་རྟག་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་པི་ཝང་གི་སྣྲ་

རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་མི་རྟོགས་པས་

སྒྲ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ངེས། སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་ཙམ་ལས་ལོག་པར་གོ་ཡང་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་དང་སྣམ་བུ་སོགས་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་བས་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་ཁོ་ནར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་རྟག་པའི་ལྟོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་འདོ་

@24B ཆོད་དགོས་ལ། རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་ཡང་ལྟོག་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་ལ། གཞན་དུ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟགས་མ་

མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ལེགས་པར་བཀུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་མེད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མེད་མོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནས་ལ་ལེགས་

པར་མ་སྣང་པ་གང་དག་ཚད་མའི་སྐོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་བྱ་

བའི་མཚའ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོས་ཤིག །དེས་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟེན་དཔག་དེས་རྟག་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་ལྟོག་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་སྐྱོ་

འདོགས་ཆེད་ན་སྤྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་སྤྱིས་སྟོང་པ་ངེས་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་མི་དགོས་སོ་ཞེན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིག །ཤ་པ་

སྣང་སྐྱོག་པོ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ངེས་ན་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་འགལ་བས། རྟགས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འོ་ན་སྣ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེས་སྣ་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་ནས་སྣ་ཡང་ཡིན་ཞར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་

པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་པ་འགལ་བས་སྤྱིས་

@25A ཞེས། །སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་ན། རྟག་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བས། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དམྱོད་

པའི་སྐབས་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འདྲ་སྟེ། རྟག་པར་ངེས་ན་མ་བྱས་པར་ངེས་དགོས་ན་བྱས་པར་ངེས་ན་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། །ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཚུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྟོང་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་

མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྗེས་ཁྱབ་དང་། མི་མཐུན་སྟོང་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཀྱི། ལྟོག་པ་

དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བ་དེ་སྐོར་

གྱི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ལྟ་ན། དངོས་པོའི་རྒྱས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྣང་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ན་བསྣུབ་བྱ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་

པའི་བློ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་

@25B དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་པའི་རྗེས་སུ་འབྲོལ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་སྟར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་འཇོམ་མི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་

སྣང་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བྱུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བྱུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་

མཚན་གཞི་ལྟོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་བྱས་

པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྟུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོང་གྱི་སྐྱབ་ངག་སྨོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་སྟུབ་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགལ་

བའི་ཕྱིར། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྟོས་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུམས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་

དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞེག །དེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་ཁྱབ་ལ་མཐུན་དེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་

དུ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ནི་དཔྱད་མི་བཟོད་པས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག །བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རྒྱང་གིས་བྱམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་

པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་

@26A ཞེས། །ཁོ་ན་ལ་བློད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒཱས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ། མཚན་གཞི་ནི་གང་། བྱས་པ་མཚན་གཞིར་བརྟད་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒཱས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཚིགས་མཚན་

ཉིད་དོ་ཞེན། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒཱས་མ་གྲུབ་ན། ལྷོག་ཏུབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ཉམས་

སོ། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་

དོ་ཞེན། ཆོལ་བ་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒཱས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པས་

སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚོས་ཅན་

ཁྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བགོད་པ་ན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་

ལ་གྱུབ་པའི་ལྟོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་རྟག་ན་མ་

བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པར་གྱུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྲབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྱུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲབ་པ་དེ་ཡོད་ན། རྟག་ན་

མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉམས་ཏེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་དང་དེས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་རྣམས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ མེད་ཁྲད་པར་འབྱེད་ན་རི་བོང་གི་རྭའི་རྩེ་མོར་སྐྱེ་ལ་མོ་གྱང་

@26B འཆའ་བར་ཟད་དེ། །ཁྲབ་པ་མི་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པའོ་ཞེ་ན་མི་མཐུན་དུ་ན་མཁའ་ལ་ཁྲབ་པ་དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དུ་ནམ་མཁའ་ཡ་ སལ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྲབ་དེ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་གྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ལྟོག་ཁྲབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ་ལོ། །ཁྲབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན། མི་མཐུན་དུ་ལ་ཁྲབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ལ་

གཞལ་བའི་དོན་མིན་གྱི་སྡོག་ཏུབ་མི་མཐུན་དེའི་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གཞལ་

ར་རྟེས་ཏུབ་གཞི་གཞན་མཐུན་དེའི་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷོ་ཁ་ན་སྐག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཁ་ན་འབྲོང་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མིན་གྱི་སྡོག་ཏུབ་འཇལ་

བའི་ཚད་མས། ད་མི་མཐུན་དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན་རྟེས་ཏུབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་མཐུན་དེའི་སྟེང་དུ་རྟེས་ཏུབ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་འཛིན་གྱིས་བྱམ་པ་འཇལ་བ་སྟམ་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་

ནོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། བྱས་པ་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞིར་རྟུང་ངོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་བྱས་པ་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་རྟེས་ཏུབ་དང་བྱས་པ་

དེའི་སྡོག་ཏུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཏུབ་ཁས་བླངས་ཤིང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྡོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། ཏུབ་པ་མེད་དེ། སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་

པའི་ཁྲབ་པ་གཉིས་དང་ངོས་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་

@27A ཞེས། །གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ན་དེས་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཁྲབ་པ་གཉིས་གཅིག་དང་ངོས་སུ་ངེས་པའི་ལྷགས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འཐུལ་བ་གཞུང་གི་དོན་ཏོ། །ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྟེད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་

དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་དང་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྲབ་པ་རྩོ།@ ཕ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྟེད་པ་ལ་ངེས་པར་

བལྟོས་ཏེ། བྱས་པ་གཞིར་བརྟུང་བའི་སྟེང་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་རྟགས་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་

བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྲབ་ཀྱི་བརྟེད་པ་རྩོགས་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ནི་བྱས་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་

བརྟོད་པ་དང་གཉིས་ཚོགས་ནས་བྱས་པ་བརྟོད་

པ་གཞིར་བརྩེང་ནས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྟོད་དགོས་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་བརྟོད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པར་བརྟོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲའི་བརྟོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲས་ནི་བྱས་པ་དངོས་

སུ་བརྟོད་ནས་རྟག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བརྟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕན་ཚུན་སྣང་འགལ་བྱི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་སྣང་སྟེ། གཞི་བྱས་པ་

@27B ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་སྣབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བ་སོགས་ཕན་ཚུན་མི་འཁྱུལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་དང་ལྟོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་རྟགས་འདོད་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །མཐུན་དཔེའི་

སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འཁྱུལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་དངོས་སུ་

རྟོགས་པ་ན་སྐྱ་མི་རྣག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣགས་

དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤྱོར་བ་དེའི་ལྟོག་ཁྱབ་གྱུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཀུས་པར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །དེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་

ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་དུ་མ་གྱུབ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྱུབ་ཟིན་པས་ལྟོག་ཁྱབ་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚེད་ལན་འབྱེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཐ་

དད་དུ་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དངོས་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་སྟོང་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟོན་གྱི་འགལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རིགས་ཐིགས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། སྲོག་ལྡན་བདག

མེད་ལས་ལྟོག་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ལྟོག་པ་ཡང་ཡིན་པ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྣུར་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

@28A ཞེས། །དེ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འཁྱུལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་སྟོབས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་པར་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁྱུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་

ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ངག་བརྗོད་དགོས་པར་རིགས་སྟོར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་བྱུབ་སྟེ། མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

མ་མཐོང་ཙམ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་སྤྱོར་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔར་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞེག་མཐོང་བ་ཁེགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་བྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་

རྟགས་ཡང་དག་སྔར་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་བྱུབ་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་མ་བརྗོད་ན། ཕྱིར་རྩོལ་བྱིས་མི་གོ་བས་བརྗོད་དགོས་ལ། མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་

མཐོང་བ་མ་གོ་ན་ཁྱིད་ལྡར་དེ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་གོ་སྟེ། དཔེར་

ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ལ་བདག་མེད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། ལྷོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྡར་མ་བརྟེད་ན་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཡང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་དུ་སྣུབ་ངག་བརྟེད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་

བྱ་བའི་སྐྱབ་པའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བ་བརྟེད་ཙམ་མིན་པའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ངག་དེས་འབྱེལ་པ་བརྟེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་

@28B མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མེད་པ་དེ་གོ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་འབྱེལ་བ་དེ་བརྟེད་པའི་ཕྱིར། འོན། འགྲེལ་པ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་གོ་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་བྱས་པ་གོ་བ་ཙམ་

གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གོ་རྟུས་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་དག་དགོས་པས།

དེ་ཉིད་མི་མཐུན་སྤྱོར་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་

པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་ལྡན་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་དང་

ལྡན་ཏེ། སྔར་བཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱག་པོར་མཚུངས་པ་དང་། ཤིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་ལྷག་ལྡན་དུ་བཞད་པའི་རྟགས་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་ཤིང་ཐོག་གཅིག་ཙམ་བླངས་ནས་ཟོས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་ན་ཤིང་ཐོག

ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རོ་མངར་དང་ལྡན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་སྲིད་པས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་

ཙམ་ལ་བྱེད་དམ། གཞོད་པ་མེད་པར་རིས་པ་ལ་བྱེད་

@29A ཀ།། །དང་པོ་སྐར་ན་འདི་ལ་ཡང་ཚང་བར་ཐལ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རྩོད་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཁྱབ་པའི་སྐུན་འབྱིན་དུ་བརྗོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་ན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྐར་ན། དེ་རིས་ན། བསྐྱབ་

བྱ་གྱབ་ཟིན་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་མེད་དོ། །ཡང་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་བར་རྟགས་འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་རྟགས་སྐར་སྣང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ལན་སྐྱ་མ་སྐར་སྒྲུབ་ཟོ། །དམ་བཅའ་

ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་གཞོད་པར་དོགས་པས་སྐར་སྣང་དུ་འགྱུར་ན་ཤ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ལྷོག་པ་ཅན་ཙམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི་མདོ་མཛད་པས་མ་མཐོང་ཙམ་ལ་ལྷོག་པ་ཅན་དུ་བཏགས་པའི་སྒོག་སྐྱན་ཡང་ཆོས་ཅན།

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྷོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སྟེ་རྟགས་ཚུལ་དུག་ཏུ་འདོད་པས་སྐུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ།

སྐབས་འདི་དག་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ངེས་

པར་བསྟན་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉན་ཚིགས་འདི་རིགས་པ་ཅན་པས་བདག་མེད་བྱམ་སོགས་ལ་སྲོག་མ་མཐོང་བས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་མི་

འགྲུབ་ཅེས་དགག་པར་མཛད་དོ། །ལྡོག་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ་ནི། ལྡོག་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིན་ན་ལྡོག་ཁྱབ་གྱིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

@29B ལྡོག་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཁྱབ་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་དཔེ་ནི་དུ་སྟྲུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཉན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་ལྡོག་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཐ་ཚོམ་མི་ཟ་ན་དེ་ལ་ཡོད་པཉམ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་ན། ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་དོགས་

པ་དགག་པའི་ཚེད་དུ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་

ལ་ལྟོག་ཁྱབ་གྱུབ་པ་སྨོབ་དཔོན་གྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེན། དེ་མིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་གང་ཞེག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྟུབ་པའམ། སྲུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྱུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འོན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྨོས་ཤེ་ན། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅོལ་ཕྱིར་ཅོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྱུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྱུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་

པ་ཅོལ་ཕྱིར་ཅོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྱུབ་པ་བཞི་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྟོ་མ་གསུམ་སྦྱར་ལ། ཐ་མ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྐྱབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྱུབ་ཆོས་

ཅན་དུ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྱུབ་ལ། གཞི་མ་གྱུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བརྗོད་ན་ལྟོག་ཁྱབ་གྱུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་

དགུ་ལ་སྦྱི་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་མཛད་པས།

@30A ཞེས། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་ །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཟུང་

ངོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་བྱུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྐབས་

ཀྱི་རྒྱས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་ལ་ཡང་མ་བྱུབ་པ་དང་གང་རུང་ཁོ་ན་ལ་བྱུབ་པ་དང་ངེས་པ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་གཞན་དོན་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་ནི།

ཕྱོགས་ཆོས་རྣོལ་ཕྱིར་རྣོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུབ་ན་

གཞན་དོན་རྒགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྱུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་འགལ་རྒགས་གཉིས་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྣོལ་ཕྱིར་རྣོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུབ་པས་ཁྱབ་པ་མི་འབྱུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་ཕྱོགས་ཆོས་རྣོལ་ཕྱིར་རྣོལ་གང་རུང་ལ་མ་བྱུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྣོལ་ཕྱིར་རྣོལ་གང་རུང་ལ་མ་བྱུབ་པ་དཔེ་དོན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐ་ཆོམ་ཐ་ནས་མ་བྱུབ་པ་དང་དགུའི་ནང་གི་ཐུན་

@30B མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་ཆོམ་ཐ་བ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་རིགས་ལ། ཆོས་ཅན་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་བྱུབ་པ་དེ་དང་དགུའི་ནང་གི་རྒགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ། གཞི་མ་བྱུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བརྗོད་ན་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འབྱུབ་

པ་ནི་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ཏོ། །དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་རྣོལ་ཕྱིར་རྣོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་བརྗོད་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣོས་པ་ཡིན་

ནོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་རྒྱས་དང་དེ་ཡང་གཞན་དོན་

སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སེམས་ཏེ། ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟས་མི་དགོས་པའི་རྒྱས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་དགོས་པའི་དགག་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་

ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་ཡང་སྟར་ཕྱོགས་སུ་མར་བཀོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ན་རྟུག་མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན།

ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེའི་ལྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་རྒྱས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྒྱ་པ་དང་མི་རྒྱ་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་

འགྲུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱས་སྐྱེ་མི་རྒྱ་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་

རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་

@031A ཞེས། །མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྣུམ་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་རྟང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་འབྱེལ་པ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་

བྱས་པ་སོགས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟུབ་བྱ་གོ་རྟགས་པར་ཐལ། མར་མེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲོ་བ་འགའ་ཡང་བདག་མེད་ལ་

རྟོངས་པ་མེད་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ལྷོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བསྟུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་འབྲེལ་པ་དཔེ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་

རྟོངས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་གྱི་མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྟོར་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་རྟགས་མཐོང་མ་ཐག་འབྲེལ་པ་དྲན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་

ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བས་དེའི་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིའི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་ཀྱང་

ནང་གི་ཁྲབ་པ་ངེས་པ་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་རིགས་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་ན་སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲིར་དེ་གཉིས་ལ་

ངེས་དཀའ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་གཏན་ལ་མ་ཕབས་པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་པ་མི་སྲིད་པས། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མོང་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཚེ་མཉན་བྱ་ངེས་ནས་

@031B སྒྲ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་དེས་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་མཉན་བྱ་

སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་སྟ་ཕྱིར་ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་སྟངས་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་བསྒྲུབ་

བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་ཡོ་གས་ཆོས་རྟེས་ནས་ངེས་པར་

བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་ལན་ཞིན་ཏུ་གདབ་པར་དཀའོ། །དེས་ན་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བསྒས་ནས་ལན་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་མཉན་བྱ་དང་སྒྲིའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་ཤེས་པའི་སྟར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་རྟེས་སམ་

མི་རྟེས། མི་རྟེས་ན་ཁང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁང་པ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་རྟེས་ན། ཁྱབ་པ་སྟར་ངེས་ཟེན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོ་གས་ཆོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་

ཡོད་པས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟག་ཡང་འགྱུར་རེ་ཞེན་སྟ་མ་བདེན་མོད་ཀྱི་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་

མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྟར་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་

མིན་ནོ། །འོ་ན་སྣ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་

@032A ཞེས། །པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་

རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་རིགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བླུབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐྱུར་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་སྣ་མི་རྟག་སྟྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་

བའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཉན་བྱ་སྣ་མི་རྟག་པར་སྟྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྣ་རྟག་མི་རྟག་ཐ་ཆོམ་ཅ་ནས་དྲིས་པ་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ན་མཉན་

བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐྱུར་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྣ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཀྱུས་མ་ཉཁད་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་བྱས་སྣ་ལ་

རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་འབྱོག་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འབྱོག་ན་རྟག་མི་རྟག

དངོས་འཛིལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་དོ་ཅེ་ན། འོ་ན། ད་ནི་རྩ་བའི་གླུབ་མཐའ་དོར་ནས་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་

བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འབྱོག་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་དམ་

@032B བཅའ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་ན་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དྲྭ་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་དག་བྱས་མི་རྟག་གིས་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་མཚན་

འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་སྐམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་གཉིས་སྣང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་པ་དང་རིགས་

རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མས་བྱུབ་ཀྱང་འཕགས་

པའི་ཚད་མས་གནོད་སྐམ་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་སྤྲོས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་རྒྱུན་གཞི་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཚད་མས་རིགས་རྒྱུན་འཇལ་བའི་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་གཞལ་བའི་སྒོ་ནས་

ཚད་མ་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་ཞེས་པ་དང་ཡི་ཞེས་སོགས་ཀུན་མི་སྲིད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲི་མཚན་

ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པས་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་ཅིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་

གཟིགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་འདོས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཞེས་པའི་ལམ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་ཡང་རུང་

དེའི་གཞལ་བྱ་འགོག་རྣམ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་

@033A ཞེས། །མ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རྟུང་བར་དགོངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྤྲིད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྲུན་ཕྱིང་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རྟུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྒོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྒོར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་མཐོང་བའི་རྫས་སུ་ཆུ་མེ་གསུམ་པོ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་ཏེ། ཞེས་བསྟན་པ་ལྟོག་ཁྲབ་འཕྲལ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་རྟུང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒོབ་དཔོན་གྱིས་

སྣང་རྟུང་ལ་མ་མཐོང་བས་འགོག་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་སྣང་མི་རྟུང་གི་གཞི་ལ་གང་གིས་འགོག་ཅེས་དྲིས་པས། དེ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གང་ཡང་གལ་ཏེ་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྣང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་

ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔ་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ནི་རབ་བྱེད་ཐོར་བུ་བ་དྲངས་པའོ། །བྱེ་བྲག་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཙམ་ལ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བྱའོ། །དེས་

ན་རླུང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཙམ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་བསྟན་པ་འགོག་པར་མཛད་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་སྣང་མི་རུང་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་མཛད་དོ། །དགག

@033B གཞི་སྣང་རུང་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་མི་རུས་ན། གཉིས་ཀ་སྣང་མི་རུང་ཡིན་ན་འགོག་གা་ལ་རུས་སྣམ་དུ་དགོངས་ནས། འདིར་རང་འབྱེལ་དུ་སྣང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་པ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྣུས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་རུང་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་དགག་གཞི་སྣང་རུང་

དོ། །དེ་ཙམ་ལ་འགོག་པ་མིན་པར་བྱེ་བྲག་པས་སྣང་དུ་རུང་

མི་རུང་གི་སྤྱི་བརྒྱང་ནས་དགག་པ་སྣས་པས་མི་རིགས་པའོ། །བྱེ་བྲག་པས་མཐའ་གཉན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་སྣབ་འདོད་ནས་ཆོས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་

དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུ་རུ་རའི་ཞིང་འོ་མས་བཟུས་པའི་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རོ་མངར་བར་མཐོང་གི་གཉན་ལ་མ་མཐོང་ན་སྒྲུ་རུ་རའི་རྟགས་ལས་དེ་འདྲའི་ཞིང་ལས་སྐྱེས་པའི་

སྒྲུ་རུ་རོ་མངར་དང་ལྡན་པར་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ།

མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲུ་རུ་རའི་རྟས་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་པོར་མཐོང་བས་གཉན་ལ་ཡང་རོ་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཚད་མས་དེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཡུལ་དང་དུས་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པའི་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྒྲུ་རུ་རའི་རྟས་ལ་རོ་མངར་སྒྲུར་དང་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རོ་སྒྲུར་བ་དང་འཇུག་སྤ་བ་དང་ནད་ཞི་བའི་ནུས་པ་སོགས་སོ། །ཡུལ་དེ་པ་

རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་

@034A ཞེས། །ཡང་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ཁྱབ་པ་འཁྱུལ་ལོ་ཞེན། ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་མ་མཐོང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟགས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་

པའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་སྐབས་ཡོད་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་དགོས་ན་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་ལྡན་འཁྱུལ་པ་ཅན་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་ཤེང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རྟོད་བཟུང་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཚད་མའི་གསལ་བ་བསྟན་མི་རུས་ལ་འདིར་སྐྱུ་རུ་ཅམ་རྟགས་དང་བྱེ་བྲག་གཅིག་རྟོད་གཞི་

དང་རོ་མངར་བ་ཆོས་སུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་རུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་དེ་ལ་མེད་པའི་སྐྱབ་

བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་

ལ་བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་སོགས་པ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་རྣམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བྲག་པ་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སྲོག་ལྡན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་

མཐོང་བས་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། རྒྱང་ཕན། འབྲུང་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་ཆོག་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་འགོག་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་།

@034B བྱངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་རང་སྡེར་བྱས་ནས་གཞན་སྡེས་བགོད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྡོག

ཁྱབ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་དག་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་མི་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་

གྱུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་

དག་གྱུབ་མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྱུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་འབྲེལ་པ་ལ་བལྟོས་པར་གྱུར། མི་ལྟོས་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག

ལ་མེད་ངེས་སྤུག་དགོས་ན་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རྩང་དུ་ཐལ། འདོད་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པ་མཐའ་

དག་ཕྱིར་ཆོལ་བྱིས་གྱུབ་དགོས་པས་ཀ་ཅང་ཐལ་ལ། དེས་ན་མ་མཐོང་བས་ལྷོག་ཁྱབ་གྱུབ་པོ་ཞེས་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། འདི་ནས་བཀག་པས་གྱུབ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་པ་འཆད་དོ། །ཆོས་ཅན་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན་དུ་བརྟད་དོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་རྟ་ཡ་ཀྱི་ཉིད་ཉིད་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་

ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྟོག་ཏུ་བླུབ་བྱའོ་པ་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། འམ་

@035A ཞེས། །སྐྱས་རྒྱུ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་ངེས་པར་འབྲས་བུ་སྟོག་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་འཕྲལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོག་ཏུ་བླུབ་མི་སྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་ཇི་སྙར་གཞན་རྟགས་སྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་

དད་ཅིང་འབྲེལ་པ་དེ་སྙ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་སྟོག་ཏུ་བླུབ་བྱའོ་ན་མི་དེ་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པས་ཕྱུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་མེད་པས་ཏུབ་པར་ཐལ་ལོ། །རྗེས་འགྲོ་མི་སྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གཅིག

ཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཇི་སྙར་ཆོས་གཞན་ཉེ་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་དེ་ལ་ཕྱུགས་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་ཡོད་པས་ཏུབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལ་རྗེས་ཏུབ་བྱའོ་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རང་གི་རྟགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྟོག་ཏུ་བླུབ་བྱའོ་པ་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་

དག་ལ་མེད་དེས་སུ་བྱུབ་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་དེས་པར་རྟགས་ལྡོག

པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་བྱུབ་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱུབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་མེད་དེས་སུ་འབྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་བྱུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་

བྱའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་རྟགས་དེ་དག་མེད་ཅེས་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་དེས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཕྱིར་ཆོལ་བྱིས་བྱུབ་པས་

@035B ཁྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་བྱུབ་པའང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །སྐབས་འདིར་མི་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞི་དང་ཕྱོགས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཞུང་འདི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྟར་ལྟར་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་

གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི་དཔེར་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཙ་སུ་བྱུབ་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་བསྒྲུབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། ཙ་སུ་བྱུབ་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ལྟོག་ཁྱབ་འབྱུབ་པ་ལ་

གནོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྨྲབ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དུ་

བས་མི་སྨྲབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ཆུ་ཀླུང་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་དཔེ་རྟོག་གེ་པ་ཡོད་ན་ལྟོག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་པ། འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་སྨྲའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ཀྱི། དེ་གཅིག

བྱ་བཞིད་པས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཐུང་ངད་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གོང་རྟུས་པར་མི་བྱེད་དེ། །མ་བྱུབ་སྨྲར་བའི་འཕྲོས་རྟུང་པར་སྨྲར་ན་ཐུང་ངད་བཞིད་བྱ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་བོར་བར་

འགྱུར་བས་སྔར་ལྟར་བཞིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྱེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་དྲན་པ་བསྒྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་འབྱེལ་པ་སྦྱོན་པ་ལ་དགོས་པ་

ཡོད་དོ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དེ་རྟགས་དེའི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྱེལ་པ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྟོལ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྱེལ་བ་ཤེས་

ཟིན་མ་བརྟེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་

@036A ཞེས། །པའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྟོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཤེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྟོད་དགོས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེད་ན་རྟེས་སུ་འབྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་

སུ་བརྟོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཡས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་མ་སྨྲས་པ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་

དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་

ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་སོ། །དེ་གོ་སྟེ། མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་དང་

རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐྱུར་བའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དཀའ་སྟེ་མེད་པར་

དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་ཏྲ་བར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྟེད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་འབྲེལ་པའང་བརྟེད་དགོས་པར་

ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞུང་སྤྱི་མའི་དོན་དང་འགལ་ལ།

མི་དགོས་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་འོག་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་འབྲེལ་པ་ཤེས་རྣ་བརྗེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྗེད་ན་ཤེས་པར་འགལ་ལོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་

ལྟར་ཡང་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ན་བརྗོད་མི་དགོས་ལ། དེ་མ་བརྗོད་ན། ཁྱབ་པ་བརྗོད་མི་ནུས་པར་ཁྱེད་རང་འདོད་པས་གཞུང་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འབྲེལ་པ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་པ་དེ་

@036B ཉིད་ཁྱབ་པ་ག་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་གཉིས་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཚད་མས་ངེས།

དགག་ཆོས་དང་སྒྲུབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་ན་རྟགས་ལྡོག་པའི་འབྲེལ་པ་མ་བསྟན་ན་ཁྱབ་པ་ཚང་བར་མི་གོ་ལ། དེ་གསུམ་ཚང་ན་ཁྱབ་པ་རྗོགས་པར་གོ་བས་

དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གླུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་སྐྱབ་

དགོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞི་འགར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ།

ཁྱབ་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་པ་ལ་བལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་སུ་རིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་གཞི་འགར་བྱམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགག་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་གླུབ་ཟིན་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པ་སྟེ་བྱམ་མེད་གླུབ་ཟིན་མ་

བརྗོད་ན་བྱམ་མད་ངེས་ཟིན་པས་ཁྱོའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱ་མི་ཤེས་ན་མ་གཏོགས། སྐྱའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བརྗོད་ཤེས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་སྐྱབ་ཅེས་པ་ནི། སྤྱོར་བ་

འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འགོད་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་

@037A ཞེས། །སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགག་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ནི་བྱམ་པ་མེད་

པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐ་སྙད་དོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་ཆོས་སུ་མེད་དགག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱུ་ཆོགས་བྱངས་ཚད་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རྟང་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འཁྲུལ་ལོ། །འདིར་མ་

དམིགས་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་གོང་དུ་བཞིར་བསྟན་པ་དང་། སྔར་འགལ་དམིགས་གཉིས་རྩ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འདིར་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བསྟན་པ་དང་གོང་

དུ་མ་དམིགས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་ནས། ཡང་འདིར་བསྟན་པ་རྣམས་འགལ་བ་དང་ཟློས་པར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེན། སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་

གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲིར་རྟང་

བ་དང་མི་རྟང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྔ་མ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རང་དབང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་

དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པས། འདིར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་

@037B པས་དེ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུམ་ཟཕད་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ལ་བལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གང་དུ་བཞིར་ཟཕད་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུས་པའི་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་

སྔ་ཕྱི་ནི་ཡན་ཆུན་སྡུད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཟཕད་ཀྱང་། སྤྱོར་བའི་སྐོར་ནས་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་རྒྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་

དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་

འགལ་བའི་འདི་ལ་དམིགས་གསུམ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་འབྱེལ་རྒྱ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་རྒྱ་རྟོགས་ཤིང་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་ཁྱབ་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའམ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མེད་

ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་པ་ལ་བལྟོས་པའི་དོན་བསྟུས་ནས། མི་ལྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དོན་གཞན་གྱི་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མེ་དག་ངེས་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ངེས་པ་གང་

ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་

བསྒྲེད་པའི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱིས་བྱང་གི་ཐོབ་ལ་སོགས་

@038A ཞེས། །པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོས་དཀར་པོ་དམར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱང་གི་ཚོན་ལ་བལྟོས་པས་བྱུབ་ཙམ་ནས་དམར་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བྱས་མི་རྟག་རྒྱུ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆད་མའི་

བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་ཇས་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་སྔ་ཕྱི་ལས་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

ཚད་མས་བསལ་བ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུའམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་ཡིན། གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྟང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་མིན་པར་

ཐལ། ཁྱོད་གྱུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གལ་ཏེས་ཏེ་མ་ཏེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གྱུབ།

མི་རྟག་པ་ཁོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་

དོན་ཞེས་པའི་ཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རིལ་ཐུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའང་མིང་ཐ་

དད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་ཐུས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྣམ་བུ་དང་ཡང་ཐུས་གཅིག་པས་བྱམ་སྣམ་གཉིས་ཐུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན།

@038B དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བས། ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཐུས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་པ་འོག་ནས་འཆད་ཅེང་། སྐབས་འདི་ནི་ཞེབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ།

རིལ་ཐུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། བྱངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་པ་དང་།

རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤྲཱི་བྷྲ་ཧ་སྤ་ཏི་འཁྲིལ་བ་ཞིག་དུ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེན། ཞེས་འབྱུང་བས་གྲངས་ཅན་སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སེར་པོའི་

རང་བཞིན་དང་། སེར་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཅོ་བོ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་

རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་

པས། བྱམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྫས་གཅིག་ན། གནོད་པ་དེ་དག་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཅ་ཅང་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ འབྲེལ་བ་རེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་

བར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དག་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འདྲེ་ལ་བ་རེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཐའ་

དཔྱད་པ་དང་། ཆོག་དོན་ཏེ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་ཕྱགས་

@039A ཞེས། །གསུམ་དང་ལྡ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་ཁས་བླངས་ན་གནད་པ་ཅི་ཡོད། བྱམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བར་མངོན་སུམ་

གཅིག་གིས་བྱུབ་པས། དེ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། འོ་ན། མེས་དུ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལན་

ཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་། བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས། ཚད་མ་གཞན་མེད་ན་རྟམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེ་འབྲེལ་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བྱམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ། མེ་དུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་

མངོན་སུམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་དགོས་ཤེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་བྱམ་པ་དང་ཆུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། བྱམ་པས་དབེན་པའི་གཞི་ལ། དེས་ཆུ་

སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་དགེ་འཛིན་མངོན་

སུམ་ལ་བལྟོས་དགོས་སོ། །མེ་དུ་སྣ་ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་དང་རང་ནང་གི་ཆུ་དུས་མཉམ་དུ་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དམིགས་སོ་ཞེན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་ཆུ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། རང་ནང་གི་ཆུ་སྣུར་དུ་ལྷུང་བའི་གེགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཆུ་སྐྱོར་བ་ནི། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྣ་མ་རྣམས་དང་། གོ་ས་མཚུངས་པར་གནས་པའི་ཆུ་དོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་ནི་དོན་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་

@039B མེ་དུ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དུ་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ལོག་རྟོག་རྒྱས་བར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གོ། དང་པོ་ནི།

དུ་བ་གསར་སྐྱེར་ངེས་པའི་ཚད་མས་འགག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་ན་གློ་བུར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་། དབང་པོ་རྨུལ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་རྒྱས་པར་

བསྟན་པ་ལ་བལྟོས་སོ། །འོག་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། མེའི་རྩེས་

ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་མཐོང་གི། དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་མ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་ལ། དེ་ཡང་། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་ནི་སྤྲོ་

འདོགས་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་རྣོ་མི་རྣོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་དང་བྱེད་པོར་ཤེས་པའི་ཚད་དུ་གྱུར་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཚད་མ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དགོས་ལ། ལོག

རྟོག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུབ་པ། ཚད་མ་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་

ཀྱང་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོབ་དཔོན་ཀླུ་ཀྱོན་ཆྱོས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟ་དང་བ་གླང་གིས་མ་ངེས་པའི་རྟོད་སྤང་མཛད་པའི་དོན་ཡང་། རྟ་དང་བ་གླང་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་

འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་ལ། དུ་བ་མེ་ཡོད་

@040A ཞེས། །པའི་གཞི་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་མངོན་སུམ་དེས་ཁེགས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྒྲུབ་པ་ནི། མེད་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རླུང་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག །མེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་བསྟན་

པ་ནི། ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །རླུང་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཏེ། རླུང་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་

རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་རས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རླུང་ལ་བལྟོས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རས་འགའ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས། དངོས་པོ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་

དང་འགར་ཡང་མེད་པ་ལ་གནོད་ལ། དབང་པོ་

རྣོ་ན་དེ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་ཁེགས་ལ། གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ལ་བལྟོས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་

དང་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་གང་རུང་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་ན་མེད་པར་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་མི་ལྡོག་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་

@040B པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟགས་སོ་སོས་ཐལ་བ་སོ་སོ་འཕེན་པར་འདོད་པ་དག་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གང་

རུང་གཅིག་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གང་སྐྱོན་དང་བཅས། ཕྱི་མའོ་ཞེན། འོ་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་

རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཕྱི་མ་ཡང་བརྗོད་པར་བཞག་པ་ཇར་ཡིན། སྔ་མ་སྐྱོན་དང་བཅས་ན་ཡང་དེ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཀུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིད་ཀུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡ་བྱལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་

དང་བྱམ་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཡ་བྱལ་སོ་སོས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས་བྱམ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཅི་ན། འོ་ན་རྫུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྒྱ་ཀུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས། རྒྱ་ཀུ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཕྱི་མ་མ་བླུབ་ན། ཐལ་བ་སྔ་མ་འཕེན་མི་རིགས་ལ། འདོད་ན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་

གང་བརྗོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པ་སྨྲ་དགོས་སོ། །གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་བ་གང་འཕེན་མི་ཤེས་པར་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་

ཡང་སྡུར་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་

@041A ཞེས། །ཡིན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞེག། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཁས་བླངས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་ཡོད་དང་བྱམ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་གིས་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་

ལ། བྱམ་ཡོད་ཡིན་ན་བྱམ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་ཁེགས་པ་དང་བྱམ་མེད་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། གང་རུང་གཅིག་ལ་

གནོད་པ་དང་བཅས་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་འགྱུབ་པ་ལ་མི་ཕན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་རྫས་ཡིན་ན་རྟག་རྫས་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྲབ་མིན་པས་ཀྱང་ཁྲབ་ན། དངོས་འགལ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་གཅིག་དང་དུ་མ་

དང་བཟལ་བས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱག་ཁྱབ་ན་རྒྱུད་འགལ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཁྱབ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་ཙམ་དང་བཟལ་བས་མ་ཁྱབ་པས་གཞི་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མེ་དུ་མ་རེས་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྐྱོས་

ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་མེ་སྟེ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྤྱི་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་

@041B ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་འདི་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྔར་མེད་ཀྱི་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་ཅིག་ཤོས་མིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུ་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་

བཞིན་མི་དེ་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྟགས་པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པས་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྟགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བློ་མའི་ཚང་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་

བྱོག་མ(བར་ལ་མིག་སྟོང་ལྔན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་དང་འདྲ་(BVA)།

བཀག་པའོ། །དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟྲིའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་

སྔ་མ་མེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེའི་འབྲས་བུར་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལས་སྐྱེས་

པའི་ཕྱིར། བསྟུ་ཚོགས་ནི། རང་འགྲེལ་གྱི་ཚོགས་ཤར་བ་ཡིན་པས་རྟ་རྒྱང་དུ་བྲི་མི་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་པ་རིས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་བའི་སྐོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྟྲོང་བ་དཔར་བརྗོད་པ་དང་། འབྲེལ་པ་རིས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་རིས་པ་

སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི།འབྲས་རྟགས་སྤྱ་མ་ཟད་རང་

@042A ཞེས། །བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལའང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་། རང་ཚོས་རྣེས་སྤྱ་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་པའི་རང་ལྟོག་བསྟན་ནས། དོན་ལྟོག་སྟོན་པ་ནི། ཡོད་པའི་བདག

ཉིད་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ནི། དམ་

བཅའ་ཙམ་དང་འདིར་ནི་འབྲེལ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་མི་རྟོས་ལ། ཡང་ན། སྔར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ངེས་བརྟེན་ནས། འདིར་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་བཙལ་བའི་

ཕྱིར་དང་། བདག་ཅིག་འབྲེལ་གྱི་རང་ལྟོག་དོན་ལྟོག་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་ཚིག་དོན་

ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་རྒྱས་ལ་འཕྲོས་པའི་

དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ཅཊ་པ་དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལུགས་གཞན་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་ཐུས་དང་མི་རྟག་པའི་ཐུས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། བྱས་

མི་རྟག་ཐུས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུས་སུ་བྱུར་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏང་ཙམ་གྱི་དོན་གཏན་ཚིར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཐུས་དང་

@042B མི་རྟག་པའི་ཐུས་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་པས། ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་བྱུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐེས་དཔག་གིས་ཡོངས་གྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གོ་བ་མི་སྲིད་པས་ཕྱ

བའི་མི་རྟག་པ་དང་རྟུལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་བྱུབ་ན། རྒྱུན་དང་རགས་པ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་འདུས་

བྱས་མི་སྲིད་ལ། དེ་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་

རེ། །རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། སྒྲ་བྱས་པར་དེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྐྱུ་བར་རིགས་ན་རྟོ་

སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ལས་མིང་དོད་པའི་དེས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱི། འདོད་པའི་དེས་པ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་

པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བྱས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན། རྟགས་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན་ལ་གྱུར་བམ་མ་གྱུར། གྱུར་ན་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉས་པ་སོ་ན་གནས་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རང་མཚན་ལ་ཐ་

དད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཚན་རྟགས་སུ་བརྟེད་ན། ཆོས་དང་ཐ་དད་ཉམས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་རྟགས་སུ་

བཟུང་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་

@043A ཞེས། །གླུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་ལ། དེ་མེད་ན་རྟགས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་ཟད་པའི་རྒྱུར་ཕན་

གྱི་ལུགས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའོ། །ཚིག་ཙམ་མཐོང་བས་ལེགས་པར་ཆོམ་པ་དག་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱར་བློ་པ་ཙོ་མ་གཏོགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་

མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྣ་ཞེང་། དངོས་སུ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྣས་ནས་རྒྱང་ཕན་གྱི་གཞུང་ལེགས་པར་འཛུགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། །གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ། །སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའང་ལེགས་པར་བཀག །མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་བྱང་ཆོས་རྣམས་བརླག་པར་བྱས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད་ན། རྟོག་པ་ལ་

བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

བཀག་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་

ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། སྒྲིབ་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ནས་ཚད་མས་

@043B སྒྲུབ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ན་སྒྲིབ་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པའི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་

འགྱུར་བ་འདི། གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་མ་རྟོགས་པར་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་བླངས་ན་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་སོང་ནས་ཚད་མ་

གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྣ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་སེལ་

འཇུག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན། དེ་དག་རང་མཚན་ལ་ཡི་མ་རེག་པར་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་རྟོམ་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གོ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྒྲུབ་མེད་རང་

མཚན་དང་མཚུངས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ན། སྣོང་ལུགས་དམ་པ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། །ཁྱད་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་

བླངས་ན་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། བློའི་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པ་མ་རྟོགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུགས་གཞན་ནས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བླུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དེ་དག་རང་གི་

@044A ཞེས། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བླུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བླུབ་པ་ཁེགས་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁེགས་ན། ཚད་ལྡན་

འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གཟུགས་སྣ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་

དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྣ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཁེགས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འགྱུབ་པས། དེ་དག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིར་

ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བླུབ་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བཀག་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བླུབ་ན་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་འབའ་

ཞིག་རྩལ་དུ་བཏེན་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །ཡང་སྤྱི་མཚན་

རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱུ་བར་འཆད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས། དེས་འབྲས་བུ་

མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞེད་ནས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ཅིག་ཤོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་

@044B ས་སྟེ་སྐོར་དང་དབྱིག་གཉེན་དང་ཐོ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསལ་བས་ལུགས་དེ་གཉེས་སོ་སོར་བྱེད་ན་མཁས་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཏུ་བསྡེ་བ་སྐད་བྱེད་ན་

གཉེས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཡང་དད་ཡིན་པས། ཀྱི་ཤེས་པ་ཆུང་བ་

དག་དུ་ར་ཟོས་པ་མིན་ནམ། མིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱིས་ལ་ལྷོས་ཤིག །ཁ་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ལ། དེ་རང་མཚན་གྱི་

སྒྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྡོག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་མ་འདྲིས་

པ་ནི། ཤར་ན་གཞས་ན་རྒྱབ་ན་གཞས་པར་འགལ་བ་དང་། དུས་མ་འདྲེས་པ་སྔ་དྲོ་སྐྱེས་ན་ཕྱི་དྲོ་སྐྱེས་པར་འགལ་བའི་དོན་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་དོན་དུ་སྣྲ་བར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོ་

དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ནི། རང་མཚན་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཤིང་། དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་སོགས་དངོས་པོ་

ཡིན་ཡང་རང་མཚན་མིན་པས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་མགྲིན་པ་བསལ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་བློ་དེས་སྒྲ་དུས་ན་ཡོད་ན་ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་བར་ཐལ།

སྒྲ་དོ་སྐྱེས་ན་ཕྱི་དོ་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་ཤར་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ཀྱང་ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་བར་ཐལ་བ་

དང་། དོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དེས། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་

@045A ཞེས། །སྐྱེ་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྦྱངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་ཕྱི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་དུས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་སྦྱངས་ཀྱི་དངོས་

པོ་ཕྱི་དུས་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྦྱངས་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྦྱངས་ན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསལ་

བས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲས་ན་མཇོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྩེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་པ་ན། ཤར་ལ་རིག་པ་དེས་ནུབ་ལ་རིག་པར་གཟུང་གི་ཁྱབ་པ་གཟུང་བ་མིན་པས། ཤར་ལ་

རིག་པ་དེས། ནུབ་ལ་རག་པ་མིན་པ། ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། དོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་ཁྱབ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱི་དེ་ཉིད། སེར་སྣྲའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གཟུང་བས། མ་འདྲེས་

པའི་དོན་ནི། ཁྱབ་བདེ་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་

ལྟ་མིན་ན། ཁྱབ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤད་པ་བཞི། སྟ་མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་རྟམ་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ།

ཡུལ་དང་། དུས་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྟམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་རྟམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་དོན་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། །གཉིས་

@045B པ་ཚོགས་དོན་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་བློའི་འཛིན་སྟངས་དང་། བློ་དེས་ཡུལ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟར་བཤད་པའི་རྩོད་པའི་དོན་བསྟན་ན། བྱས་པ་སྐྲ་མི་རྟག་སྐྲབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག

རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །ཤད་པ་དང་པོ་བཞིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ནས། དེ་ནས་ཤད་པ་ཕྱི་དང་གསུམ་

བྱིས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་

དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨོན་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། རིགས་མཐུན་དངོས་པོ་དང་། གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལས། ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་

པ་ཙམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། བསྟུས་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་རིང་ཪ

མི་མཐུན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། རིགས་མཐུན་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་སོགས་སོ། །རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར། འོག་གང་གང་དང་ལས་དོན་དེ་ལྡོག་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ། དེ་

ལྟར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རྟེད་བ་ཡིན་ནོ། །བསྟུས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རྟེད་སྟེ། རང་གི་རིགས་མཐུན་

རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་

@046A ཞེས། །ཕྱིར། དོན་ནི། སྣྲ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྣྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ལས་མ་ལོག་ན་བྱམ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྣྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་དགོས་ལ། ཡང་བྱམ་པ་དེ་སྣྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་

ལོག་ན་སྣྲ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། བྱམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། བྱམ་པ་ལས་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྣྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ནི། རང་

མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་བཞད་པའི་ལག་རྟེས་ལ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་ལྡོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣྲ་གཅིག་བྱ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རྟེད་བ་དེའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་

ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྣྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་དོ། །སྐྲའི་ཁྱད་

ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ཏོ་ནང་

རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་གོ་དཀའ་སྣ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལས་སྣ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེག་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློའི་ཆོས་

གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱས་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་བློ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེས་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ན་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་དུ་རྣམ་པར་གནས་པས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་

@046B གཅིག་རྟགས་སུ་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཆོས་གང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་མིང་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པར་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲར་རོ། །སྐྲ་ལ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དངོས་མིང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་

རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་མི་

རྒག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་རྒགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྒག་གོ་དཀའ་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྒག་གི་ཐ་དད་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལས་བྱུབ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྒག་པ་འཇལ་

བའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཤུགས་ལ་བྱུབ་པས་སོ། །བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་མི་རྒག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་མི་རྒག་སོ་སོར་གོའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། སྔ་མ་ལྟར་ན། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་

གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། རང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། སོ་སོར་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་བྱོ་བའི་ཆུས་

པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་གོ་བའི་ཚད་མ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་

རྟོགས་སོ། དེས་ན་བྱས་མི་རུག་རྗས་ཐ་དད་མིན་ཡང་

@047A ཞེས། །བྱས་པའི་རྗས་དང་མི་རུག་པའི་རྗས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །བྱས་མི་རུག་གི་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྟ་ཁ

དེའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་གཏན་ཚིགས་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་སྣང་ཟེན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྣང་པའི་སྐྱེ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱུས་པར་བསྟན་པ་དང་། དགག་པའི་སྐྱེ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་

པར་གྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་རྟོག་བསྟུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་བསྟུབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་རང་འགྲེལ་དུ། ཡང་སྐྱ་དང་རུགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་

པར་བྱེད་ཀྱི་བསྟུབས་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྐྱ་དང་རུགས་

ཀྱི་རྣམ་བཅད་གཞན་སེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབས་པས་

ཏེ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དེས་པའི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་ནི་རྟོ་ཙྪ་ཙྪ

སོ། །དེས་ན། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་དང་ཡང་སྒྲུབ་

@047B པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དགག་རྟགས་དང་གཉིས་བསྟན་ནས། དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདི་ནས་བརྩང་སྟེ་སྟོན་ལ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཆ་ཤས་སྒོ་འདོགས་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ཏེ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་

ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྨྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྣང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣ་ལ་སྣ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་གཞལ་བའི་ཚ་གཞན་ཚད་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཚ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྣའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་

དེའི་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྣ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་མི་འདྲུག་ན། སྣ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣའི་ཚོས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་དྲངས་

པའི་སྣ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྣའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འདྲུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྣ་ངེས་པའི་ཚོས་ཤེས་དེས་སྣ་དེ་སྣ་མ་ཡིན་

པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། མ་གོ་ན་སྣ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྣར་ཡང་མ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྣ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སྣ་དེ་རྟག་པ་

ལས་ལོག་པར་གོལམ་མ་གོ། མ་གོ་ན། སེལ་འཇུག་ཏུ་

@048A ཞེས། །གྱུབ་ལ། གོ་ན། དེས་མཆོད་ནས་སྒྲ་ལ་བལྟོས་པའི་ཚེས་གཞན་ཡང་གོ་བས་སྒྲ་ལ་བལྟོས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །སྒྲ་འཇོག་མདོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་གཟུང་བ་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གཟུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་

རྗས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་རྫོགས་ཏེ། བྱམ་པའི་མཚུ་འཇོག་པའི་མངོན་སུམ་དེས་བྱམ་པའི་ཞབས་གཟུང་བར་ཐལ། དེས་བྱམ་པ་གཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྗས་གཅིག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ། རྟགས་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན་བྱམ་པའི་རྟུལ་ཕྲན་ཀུན་མ་མཐོང་བར་བྱམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཁྱབ་

ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྗས་གཅིག་པ་དགོས་སོ། །འོ་ན་བྱམ་འཇོག་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་འཇོག་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གང་

ཞིག །དེ་གཉིས་གོས་གནོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྲབ་ཆེ་ཆུང་མེད།

དུས་སོགས་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁྲབ་མཉམ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ན། འདི་ལ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལན་གདབ་དགའ་ལ། ཁོ་བོ་ནི་རྟགས་སྟ་མ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་

དོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་སེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་

@048B རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་རྟགས་བཀོད་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྲབ་ན་ཞེས་སོགས་ཁྲབ་སྒྲུབ་ཀུ་སྤྱོད་བ་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིའི་

དོན་བསྟུས་ན། ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱཱག་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་

སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྦྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ། སྒྲ་རྟོགས་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་སྐྲ་ལ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྐྲོ་འདོགས་ཀྱིས་

སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་ན་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་ན་ཡང་སྐྲ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་སྐྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁ་དོག་དཀར་བར་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་སྐྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་

ཕྱིར། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པས་དངུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཐལ་

བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་དང་གྱུབ་སྟེ་ཇུས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་

ཡིས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་སྣ་ལ་མི་རྟག་པ་སྣབས་པའི་ངག

@049A ཞེས། །རབ་ཏུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུས་མཐོང་བ་ལྟར་དེས་པར་མི་བྱེད་པས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣྲ་རྟོགས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་

མངོན་གྱུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣྲ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་སྤུ་མ་ཟད། སྣྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་སེལ་བ་མི་གོ་བར། དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཛིན་ན། སྣྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན།

སྣྲའི་ཚོས་ཀུན་འཛིན་ཅིང་དེས་པར་ཐལ། སྣྲའི་ཚོས་གཅིག་མི་རྟག་པ་སྣབས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུང་ཞིང་དེས་པར་ཀྱུར་པའི་ཕྱིར། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྣ་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་སོོས་ཤ

སྒྲོ་འདོགས་སོ་སོར་གཅོད་ཀྱི། གཅིག་གིས་ཀུན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱད་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་

དེ། སེལ་འཇུག་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་སྨྲབ་འཇུག་ལ་

ཡོད་པའི་དེའི་ཕྱིར། ཁེགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། ཚད་མ་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་གཞན་དུ་སྨྲབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ནི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་མི་

འཇུག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་འཕངས་པའི་ཁྱབ་སྨྲབ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་འགའ་ལའང་འདི་སྐྱོན་ཡོད་

@049B སྨྲས་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེལ་འཇུག ༎ མིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲུ་ཡི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་བླངས་

པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་གཞན་གྱིས་ཆ་སྒྲོ་མ་བཏགས་ཤིང་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་

པར་བཅད་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་

ཙོམ་ཀྱིས་སེལ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྟུབ་པ་ནི་ངེས་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་ཁྱོད་དང་རང་གི་ལོག་ཕྱོ་ོ།

ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་སྐྱོ་འདོགས་མངོན་དུ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་

བཙོམ་པ་ཡིན་ཀྱི། ངེས་ཤེས་ཡོད་དུས་སྐྱོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཉམས་ན། སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ལྷན་

སྐྱེས་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། སྐྱེ་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཉམས་ལ། མི་སྐྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། མཐོང་ཡམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐོམ་ལམ་བསྐོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།

རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་འཇོག་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་

@050A ཞེས། །ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྟན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་འཇོམས་མི་ནུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན། ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་

བརྟགས་ནི་གང་ལྟན་སྐྱེས་ནི་གང་ཞེན། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྟམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འཐད་སྟམ་པའི། །ཕྱི་མ་ནི། དེ་འདྲ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་ཕྱི་གཅིག་འཇོག་དང་ཡོ་ཤས་སྐྱེ་བའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་

དུ་བདག་འཇོག་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་གི་ལྟན་སྐྱེས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་རྒྱུན་གཅོད་མི་ནུས་སོ། །ཚད་མའི་སྤྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལྟག་མ་ལུས་པར་ལྡོག་སྟེ། གཉེན་པོ་ཡིད་

ལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ། །ཉེན་ཡིད་ཁས་ལེན་

ན་ནི། ལུས་རྟེན་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་བ་ཡིན་ཡང་། ས་གོང་མའི་སེམས་ཀྱིས་མི་སྤྱོང་དོ། །གཞུང་འདི་དག་བསལ་བྱ་སྤྲོ་འདོགས་དང་ས་སྡུག་མེད་ན། སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རྟུང་སྟམ་པའི་དོགས་གཅོད་ཟུར་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་བྱིས་དྲངས་པའི་

བཅད་ཤེས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟུབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བཀོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྲ་རྟོགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱུབ་པ་དང་། སྟུབ་འཇུག་དགག་པ་དང་དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེས་ན། སྤྲ་རྟོགས་དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་

@050B པ་ཅན་གྱི་སེལ་འཇུག་ཏུ་བྱུབ་སྟེ། སྤྲའི་ཚོས་ལ་ཆ་ཤས་གཉན་དང་གཉན་དུ་སྤྲོ་འདོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། །འོན། རྟག་པ་བྱས་སྤྱོད་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེས་

བྱས་པའི་གསལ་བྱའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྤྱོང་པར་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ※ ཚད་མ་གཅིག་གིས་སྤྲོ་འདིགས་※ དུ་མ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན་སྤྲོ་འདོགས་ཀྱི་

བྱངས་དང་མཉམ་པའི་ཚད་མ་རྫས་ཐ་དད་བསྟན་དགོས་ལ། བྱ་

བ་བྱེད་ན་ཡང་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲུབ་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་དེས། བྱམ་པའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་དེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲ་དེ་དག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་

བའི་རྟོག་པ་དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་དངོས་པོ་གཅིག་བྱའི་ཚ་ཤས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲ་འམ་བློ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ན་བྱས་པ་

བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱོད་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་ཕྱི་འདི་དག་སྒྲ་རྟོགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟེན་

བའི་ཡན་སོ་སོར་སྣང་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེས་པར་སྣང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤུཀ་ཏློས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་སྣང་ཞིང་། ཁྲད་པར་དུ་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་

གཅིག་གིས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་སྦྱ་

@51A ཞེས། །རྟོགས་གཞན་འཇུག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་བསྟན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་པུ་ལ། རྟགས་དེའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་སྒྲ་རྟོགས་གཉིས་ཀ་

ལ་སྦྱར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཚ་ཤས་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཚིགས་སུ་མཛད་པ་ལ། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། ཚ་ཤས་ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་

ཟེན་པས། རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཟེན་པ་ཡང་རྩ་བར་བཀོད་པ་ནི། བསྟུ་ཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་རྟོགས་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་བསྟུར་ཡང་སྦྱར་རོ། །སྒྲ་རྟོགས་གཞན་འཇུག་པར་གང་གིས་གྱུར་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་

དན་པར་བྱ་ལ། སྒྲ་རྟོགས་གཞན་འཇུག་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་གྱུར་སྙམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ། དེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་

བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་འདི་གཉན་ཚོགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྟོས་ཏེ། བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པའི་

སྒྲ་དང་རྟགས་དག་ནི། སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེས་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་དང་རྟགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་

@51B ན་འདི་ཉིད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཉན་ཚོགས་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་འཇུག

ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རྟོག་པས་ཀུན་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ན། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན། ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་

པ་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲ་དང་། ཁྲུད་ཆོས་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ལ། ཆོས་ནང་ཚན་

ཚུན་ཡང་རྫས་ཐ་དད། རྟོག་བློས་ཁྲུད་ཆོས་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཁྲུད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྒོ་དེ་རང་གི་ཁྲུད་ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་

དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྲུད་པར་བྱས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་སྒྲ་དེ། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆུས་པ་ལས་རྫས་དབྱེར་མེད་གྱུབ་སྟེ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མིན། དེའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེན། སྒྲ་བྱས་པར་རིས་པའི་

རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་རང་གི་ཁྲུད་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་ཞིང་རིས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆུས་པ་སྒྱུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་ཞིང་རིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བན་གདགས་བྱའི་བྱ་བྱག་བྱས་སོགས་

གང་མ་རིས་ཏེ་ཀུན་རིས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྒྱུབ་པའི་སྒོ་ནས་རིས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཞིང་ཤེས་ན། གཉིས་ཀ་རིས་

ཤས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་གཞི་

@52A ཞེས། །ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྣུལ་བྱས་པའི་ཁྱད་གཞིར་དེས་ན་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་དེས་དགོས་ལ། བྱས་པ་སྣུའི་ཁྱད་ཆོས་དེས་ན་སྣུ་ཡང་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པ་ལ་འགྲེལ་ཞིང་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣུ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་

གནས་སོ། །དཔེར་ན་མི་དེས་པའི་ཤེས་བསྟུབ་འཇུག་ཡིན་ན། མེས་དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དེས་དགོས་ལ། དེ་དེས་ན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཡང་དེས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཡང་དེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྗེས་གཅིག

ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། ཁྱད་ཆོས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་སྣུ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྣུ་གཟུང་ན་དེ་རྣམས་གཟུང་མི་དགོས་སོ་ཞེན། འོ་ན། སྣུ་དེས་ནུས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་སམ་མིན། མིན་ན། ནུས་པ་དེ་དག་སྣུ་

དེའི་ཚེ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། སྣུ་དེ་ཡིས་ནུས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་མེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་དེ་

རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲས་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་

ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཐུགཽ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དེས་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་ནམ་

ཡང་མ་ངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མ་ངེས་པར་སྒྲ་མ་ངེས་ལ། ནུས་པ་ངེས་པ་ཡང་། ནུས་པ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་

@52B སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གཟུང་ན། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་བ་གང་ཞེག །དེ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་ན། དེ་དང་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕན་པ་གཉན་མིན་པར་གྱུབ་སྟེ་རྫས་

གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། སྒྲ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟུང་

བའི་ཆ་མེད་མོད་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུས་ཟིན་པའི་ངེས་མ་

ནུས་པ་ཡིན་ལ། འཁྲུལ་པ་དེ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཤེས་སྔ་མས་གཟུང་ཟིན་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེན། སྔ་མ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་དཔེར་བསྟན་པ་ནི། ངེས་པ་སྔ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་

དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ�འང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། ངེས་ཤེས་སྔ་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ངེས་ཤེས་ཕྱི་མ�འང་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། སྟོང་འདོགས་མེད་

ཅིང་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ངེས་པས་གཟུང་བ་མ་ངེས་པར་འགལ་བ་ནི། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྒྲ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེད་ཀྱིས་གཟུང་

ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེད་སྣང་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་གྱུབ་སྟེ་ཇས་གཅིག་པའི་ཆོས་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་

ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། འོ་ན་དེ་

@53A ཞེས། །མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྣང་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སྡེ་རྩ་གཅིག་པའི་ཚོས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། སྣང་མི་སྣང་ཚ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན་

ཡུལ་དེ་ལ་བྱག་མ་བྱག་ཚ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དེས། སྒྲ་དེས་པ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་དེས་པ་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་བྱག་སྡེ་རྩ་གཅིག་ལ་དེས་མ་

དེས་ཚ་གཉིས་འདྲག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲག་པའི་སྒོ་ནས་དེས་པ་འགལ་ལོ། །རྟགས་མ་བྱག་ན་དེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཡང་མ་དེས་པར་འགལ་ལོ། །དེས་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་བྱག་སྡེ་རྩ་གཅིག་པའི་ཚོས་ལ། རྟོག་མེད་ལ་སྣང་མི་སྣང་རྩ་འགལ་ཡང་

རྟོག་པས་དེས་མ་དེས་རྩ་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་མི་འགལ་བས་སྐྱོན་མེད་ལ། དེས་ཤེས་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དེས་མ་དེས་ཀྱང་རྩ་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིས་རང་

ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཡུལ་

གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པས་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་རིགས་པ་སྣ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏྲིད་རང་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་སྣང་

རྩས་འགལ་བ་ལྟར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྩས་འགལ་བས་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེའི་གྲུབ་སྟེ་རྩས་གཅིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་ཤས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་

@53B སྐེ་ནས་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ཤས་ཀུན་གཟུང་ན་ཀུན་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་བསྟེད་པ་ཡི་མཐུན་རྐྱེན་ཚད་བར་ཡོད་ཅིང་། འགལ་རྐྱེན་མེད་པ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་བུ་གཅིག་མཐོང་བ་ན། གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དང་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྐྲོ་འདོགས་རིམ་ཅན་དུ་གཅོད་པར་མཐོང་

བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེས་དཀའ་སྟབ་དང་། ཆོ་གོམས་པ་ཆེ་

ཆུང་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་བྱུབ་པར་འཇུག་བ་

སྒངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལོག་ལྡོག་དང་སྦྱི་གསལ་མཚུངས་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྦྱི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བརྗོད་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་བ་དང་། སྐྱ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་

ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོག་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ། སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་

གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྒྲའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས་ལོག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཇུས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་

རྟོག་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲི་དོན་གཞན་

@54A ཞེས། །ལ་ལྷོག་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པས། ངེད་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བ་གླང་ལས་གཞན་ཏ་ལས་ལོག་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་པ་དང་། གཞན་ཏ་ལས་ལོག་ཅིང་། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལོག་པ་

བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སེལ་བ་སྟེ་བའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་རྣས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་

འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟ་ཐ་དད་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྟན་པར་བཞད་དོ། །སྤྱོད་པ་པོ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི། དངོས་མེད་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་

དང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟ་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དུ་བཞད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྣས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་སྐམ་ནས་རྩད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷོག་པ་ནི། ལྷོག་པ་

ཚོག་རྒྱང་སྤྱི་དང་འོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷོག་པ་གཉིས་ཚོགས་

བྱེ་བྲག་གོ། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྟང་བ་དང་། སྐྱ་ཐ་དད་དུ་སྣོར་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་

འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྐྱས་རྫས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་སྣོན་གྱི་རིལ་པ་ཞེས་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྐྱའི་རྣམ་དབྱེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག

@54B ལ་བལྟོས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་ལྷོག་པ་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བློ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེན། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་སྐྱ་ཡིས་

རྫས་ཐ་དད་པའི་དོན་བཞིན་དུ། བློ་ཡུལ་དུ་སྣུབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་ལ་སྟོར་བ་མཐོང་བས་ཤན་རྒྱབ་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

བྱིས་རྩལ་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གོ་བའི་ཕྱིར། སྔར་བྱི་རྩོད་

པའི་གཞི་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་ལ་བརྩད་པའི་ལན་དུ་དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ལྷོག་པ་གཅིག་ཉིད་སྤྲའི་སྤྲོར་

ཚུལ་བྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀར་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་ན། སྤྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྤྲ་ཆོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་ལ། སྤྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྤྲ་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་རྟག་པ་

ཁྱད་གཞིར་གོ་བར་བྱེད་པས། ཚོགས་སྔ་མའི་སྤྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་དང་ཕྱི་མའི་སྤྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་གཉིས་བརྗོད་བྱ་སྤྲའི་ལྷོག་པ་གཅིག་པུར་ཟད་ཀྱང་སྔ་མས་ཆོས་ཅན་བྱི་ཚུལ་དང་ཕྱི་མས་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །བ་གླང་གི་རྭ་ཞེས་བརྗོད་

པའི་ཚེ། རྭ་ཁྱད་གཞིའང་བ་གླང་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ལས་འོག་པར་འདོད་པས་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར། དེ་སྐྱེ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཟུང་ཟད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་

གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་

@55A ཞེས། །པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྗས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱའི་སྤྲོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྟེད་ཀྱི་སྐྱས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་

བ་སྐྱ་དེའི་རྟེས་སུ་འབྱང་བའི་བློ་ཡུལ་དུ་སྤྲོང་བ་དང་ཆོས་ཅན་བརྟེད་པའི་སྐྱས་མི་སྤྲོང་བ་དག་ཆོས་ཅན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྟའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་

འཇུག་པའི་གཞི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དེ་དང་མི་རུང་བ་ལྟར་བློ་ཡུལ་དུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཀུན་ལ་རྗས་ཆོས་ཅན་དང་། དངོས་པོ་ཆོས་བརྟེད་པའི་སྐྱ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྗས་ཐ་

དད་ལ་ཞེན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བརྟེད་བྱ་ལ་རྗས་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཉིད་བརྟ་ཐ་དད་ཀྱིས་གོ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་དུ་ཟད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་

དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྡན་སོགས་བརྗོད་པའང་རྩས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཡང་། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པས་རྟོག་གྱི་སྤྲོས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཀྱང་རྩས་

ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གོ་བར་འདོད་ནས་དེ་ལ་ཕན་པའམ། བྱེད་ལྡན་གྱི་རྟེན་ནམ། གལ་ཏེ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་མཐའ་ཅན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཁྱད་པར་གཞན་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ཙམ་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་

@55B རྩས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི། སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་རྩས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་བསལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ལུགས་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་བསྟན་

པ་ནི། རིགས་དང་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཀོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་དབང་

མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྲིད་ཕྱིར། །དེའི་

དོན་ནི། སྐྱེ་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྐོར་ནས་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྐྱེ་སྐྲ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྐྲ་རང་དབང་སྐྱེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་

ཡིན་ན་ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །མང་ཚོག་སོགས་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་ཚོས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། དུག་པའི་སྐྲ་དང་གཅིག་ཚོག་དང་མང་ཚོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་

མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟ་སྤྲོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་པ་གང་དག་གི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་མང་ཚོག་ལ་སོགས་པ་ཚོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བའི་གླན་ཀ་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། ཚོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟོས་

ཐུབས་ནས་བརྗོད་ཅིང་། བརྗོད་འདོད་ལ་མི་རྟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་ལ་མང་ཚོག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་

གིས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཚིག་གང་སྨྲ་བ་པོས་བརྗེ་ལྟར་

@56A ཞེས། །སྨྲོར་བ་ལྟར་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མང་ཚིག་སོགས་མི་རུང་བའི་གླག་ཀ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་དེས་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་བརྗོད་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱད་མེད་གཅིག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐ་དད་པའི་མང་ཚིག་བཞག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དྲུག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཕྱང་བ་ཞེས་

ཐ་དད་མིན་པའི་གཅིག་ཚིག་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་བྱེ་མ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་མང་ཚིག་སྨྲ་བ་སོགས་སོ། །ཁམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱུག་སྨྲ་སྨྲ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁམ་མཁའ་དང་དེའི་

རང་བཞིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམ་མཁའི་ཁམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་དེ་ཕན་ཀྱི་རྒྱུན་སྨྲ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁམ་མཁའ་དང་ཁམ་མཁའ་ཉིད་ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་ཁྱེར་

དྲུག་ལ། སྡུད་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པས་

གཅིག་ཆོག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མི་རིགས་ཏེ། བྱོང་ནི། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇ་མི་རྩོམ་པར་ཁས་བླངས་པས། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྣེན་དུ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་འགལ་བར་

འགྱུར། བྱོང་ནི་ཇ་རིགས་མི་མཐུན་ཕྱད་པའི་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེན་ཡང་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འང་ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་གྱིས་སྟོན་དཔོན་

@56B ཕྱོགས་གླང་གིས་གཞན་སེལ་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་དོགས་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། རང་འགྲེལ་དུ་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་།

དེ་སྣང་གི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཞད་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་བསམ་དོའི་བདེན་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་དང་།

དེས་ན་དེ་འཛིན་འབྲུལ་པར་བསྟུབ་པ་དང་། འབྲུལ་པ་

གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྟང་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་།ལྟོག་པ་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་འཛིན་བྱེ་བྲོག་སྟང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་བཤད་ནས། ཡང་གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་གཞན་

ལས་ལྟོག་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ཞེན། དེ་ནི་སྔར་བྱི་སྐབས་དེར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གཞུང་འདིའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། དེ་བྱོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་

འདིར་འཆང་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་བྱི་རང་འགྲེལ་ལ་གཞུང་འདི་འཕྲོས་སོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་བྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྗེན་ནས་ཤིང་གསལ་བྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྟང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་

འཛིན་བྱི་བྱོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་བྱོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྟང་བའི་སྐྲ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་ཤིང་གསལ་

གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་

@57A ཞེས། །གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ལ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེང་གསལ་རྣམས་ཇས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱི་བླུ་ལ་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བླུ་དེས་ཇས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་

བ་ལ་བསྒྲིགས་ཤིང་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བླུ་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྤྱི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན།

བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། བླུའི་སྣང་བ་གང་ཞེག །དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཤེང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེའི་མཚན་གཞིར། ཤེང་རང་

མཚན་དང་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དོན་དང་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་སྣང་གི་བློ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་ཟཁད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་

པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་རང་མཚན་

རྣམས་ནི་བསམ་དོའི་བདེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ཚོད་བདེན་པར་གནས་པས་སོ། །གཞུང་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྐུ་བཞད་འཇུག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་གཞན་དུ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྲིན་ཕྱིར་ཀུན་

རྫོབ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་གཞན་དུ། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྤྲིན་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཡང་འགྲུར་སྐྱེད་དུ། གཞུང་སྔ་མ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲིན་བྱེད་པ། །ཀུན་རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་།

@57B ཞེས་པར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྫས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲུལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེང་གི་སྤྲུལ་བྱོ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ།

གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རྫས་ཐ་དད་

པ་རྣམས་ཐན་ཆུན་རྩེས་སུ་མི་འགྲོ་

བའི་ཕྱིར། དེ་དང་རྩས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་གི་སྤྱི་རྩས་གཞན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་དགག་པྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་པའི་ཆུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་བྱོ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཤིང་

མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་ནོ། །འདོད་ན། ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་ཅན་དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བློ་གང་

ལ་སྣང་ཡང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྣང་བས་ཁྱབ་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཆོས་ཅན། རྩས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅིས་པའི་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གསལ་བ་ནང་ཐན་

ཆུན་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་གང་རུང་དུ་སྣང་བར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར། ཡུལ་ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བ་གང་ཞེག །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་

པར་སྣང་བ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྟེན་སྡུའམ་བྱེད་

@58A ཞེས། །བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྒྱ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟར་སྤྲི་དང་དེའི་རྟེན་སྡུའམ་གཉིས་ས་སོར་སྣང་དགོས་ལ། ཡང་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་སྡུའམ་རྣམས་སོ་སོར་མི་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྣང་

ཚུལ་གཞན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་བློས་བརྟགས་ཀྱང་མི་རྟེད་དོ། །རིགས་པ་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་མ་བཙལ་ན། སྤྲི་བློའི་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་བཀག་ན། བྱས་པ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོར་སྣུབ་ན་སྤྲི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་

ཁེགས་པར་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཁྲུལ་ངོར་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྨྲར་བ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་

རོ། །ཁ་ཅིག་རང་མཚན་ནི་རང་མཚན་མིན་ཏེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྨྲའི་ན་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་ལ་དམ་

བཅའ་གྱུབ་ན་རྟགས་མི་འགྱུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་

མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི། ཞེས་པས་སྤྱི་འཇོག་གྱི་ཤེས་པའི་ཚུལ་གསལ་ལ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། ཅེས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཚོས་ཅན།

དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཇོག་གྱི་ཤེས་པ་ལས་ཚུར་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྱུབ་སྟེ་ཚུར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་ནས་གྱུབ་

@58B སྟེ་ཚུར་གཅིག་འགོག་པས་ཚུར་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོར་བཞད་པ་ནི་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཇོག་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག

པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཇོག་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཚོས་ཅན། ལོག་ཅིང་འགྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤིང་མིན་པ་ཤིང་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་

ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་ལ། འཁྲུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྒྲིད་པའི་དཔེར་ཏཱིན་གསུམ་དགོད་པ་དང་། སྣན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། དུ་མས་འབྲས་

བུ་གཅིག་བསྒྲིད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཤིང་དེ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གསལ་ཕན་ཚུན་དུ་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་གསལ་རྟེས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྟེས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་འབྲས་གཅིག་བསྒྲིད་པར་དེས་ཏེ། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་དང་།

དོན་ཤིང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་འབྲས་ཀྱི་དོན་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན། ཁྱེད་རང་བྱེ་བྲག་པ་

ཡང་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་ཕྲད་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་

@59A ཞེས། །མོང་གི་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་བསྟེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཅིག་བསྟེད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨན་པར་པ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་གཞན་

མེད་པའི་ཚུས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བཞམ་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ཡིས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི། ཐ་དད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཞོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དང་། བཞིན་

ཞེས་པ་གཉིས་དཔེ་འདྲེན་པ་དང་གྲུབ་ཟིན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྨན་དེ་དག་ལ། སྤྱི་གཞན་རྩང་ཟད་ཡོད་པ་དེས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྨན་དེ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟེས་སུ་འགྲོ་

བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་ནད་ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨན་དེ་དག་ཞེང་དང་སོ་རྣམ་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་ནད་ཞི་བའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་

སྨན་ལ་ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྨྱོ་དོན་གཞན་དེས་

འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཅིང་བརྟན་པས་སོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྨྱོ་བྱོ་ལ་གཟུང་དོན་དགོས་ཤིང་གསལ་བ་དུ་མ་དེར་མི་འཐད་པས། སྨྱོ་དོན་གཞན་དེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྨྱོ་བྱོ་རྒྱུ་

མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྨྱོ་བྱེའི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་།

@59B ཚོགས་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །སྨྱོ་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྟོ། །ཞེས་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྟེན་ནས་སྣ་འཛིན་བའི་སྨྱོ་ཡིན་ནམ་

བྱེའི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལ་རྟེན་ནས་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པས། རང་མཚན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་

རྒང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་

ལྟར་ན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤིང་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་མཚུངས་ཤིང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་ཡང་མཚུངས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་གཉིས་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ། །

མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པས། བློའི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་

ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱ་མ་ཞིག་བྱས་པ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་

དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་ཤིང་གཅིག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་སྤྱི་གསལ་དུ་འཛད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་

མཚན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་

@60A ཞེས། །ཅེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་ ।རང་ལ་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྣང་བའི་ཤིང་འཇིན་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་

དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྣང་བས་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་དེས་བསྒྲིགས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དེ། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་

མཐོང་མ་རྙེས་པས་ཤིང་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། སྒྲིག་ཞི་མཐུན་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞིར་དངོས་པོའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བས།

སྒྲིའི་ཚོས་ལ་འཇུས་ནས་ལྡོག་བྱུར་གྱི་རང་མཚན་རྣམས་གོ་བར་བྱེད་པས། དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་གཞུང་འོག་མ་ཀུན་གྱིས་སྟོན་ཏེ། །འོ་ན་དེ་

འདྲའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། ཤིང་གི་རང་བཞིན་དེ་འཇོམ་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་བག་ཆགས་ལས་གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་། ཤིང་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དང་འདྲ་

བར་སྣང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཇོམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་

@60B ཞིང་། ཤིང་གསལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་སྤྱི་འཇོམ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤིང་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཤིང་

དོན་གཉིར་གྱིས་བཏགས་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཤིང་གི་དབྱེས་པ་སྣུབ་རྩུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་

གཙོ་བོ་ཞེག་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་མ་འཁྲུལ་

བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཤིང་དུ་ཐལ། རང་འཛིན་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཤིང་ཡོད་པས་འགའ་ཡང་ཤིང་གིས་ཐོངས་པ་མི་སྲིད་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཀུ་སྣང་བ་དང་ཤིང་གཅིག་ཀུ་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་

པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྣང་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཀྱི་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་

དེས་ན་འཕྱིར། ཁྱོད་ལ་གཞི་མཐུན་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་ཡིས། གཞི་མཐུན་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མཐུན་ལས་ལོག་པར་ཡང་སྣང་བའི་

ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ནོར་ཞིང་འབྲུལ་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །

@61A ཞེས། །ཤ་ཚ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ལ་བལྟོས་ཏེ་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་ཀྱང་ལོག་ཤ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཤིང་

ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་རང་མཚན་འཐོབ་པར་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་

ཀུན་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྗོད་ནས་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེས་ན་འཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དངོས་པོ་དང་བརྗོད་ནས་

འབྲེལ་བ་ཡོང་པའི་ཐ་སྙད་དེན་མཐུན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྣེད་ཅིང་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་འབྲས་རང་གི་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བར་ཇི་སྐད་བཤད་བ་ཇི་

ལྷ་བ་བཞི་ནོ། འདི་གང་དུ་ཡཁད་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་

ཉིད། ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དག་

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཡཁད་དོ། །།

རྩ་འགྲེལ་སྟ་ཕྱིར་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འཁྲུལ་པར་མཚུངས་ན་བསྟུབར་མཚུངས་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞན་སྒྲ་རྟག་འཇོན་ལས་

དོན་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུར་གཟུང་ཡང་

@61B མར་མེའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་ཐོབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤེང་གསལ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པས་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་

བྱུར་པའི་ཤེང་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་བའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཁྱོད་ཤེང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་མཚན་བསྟན་ནས། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་

མཚན་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་སོ། །ཤཱ་པ་ལྷ་བུ་གཅིག་ཀྱང་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཤ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པས་ལྡོག་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཅན་དུ་ཚད་མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་འབྲས་བུ་

དུ་མ་བྱེད་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲ་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་བྱགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་། བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་

ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲའི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷོག་པ་ཆོག་རྟུང་གི་སྒྲ་འདི་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདི་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཡོད་

པ་མིན་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཇས་གཅིག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་

བྱི་རྣམ་གཞན་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མིན་པ་

@62A ཞེས། །ཅི་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་དང་། སྤྱི་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཚོས་འཇིག་རྟེན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱགས་ཤིང་སྣང་བ་དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་བྱགས་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྗས་གཅིག་ལ་བསྟུབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་

དམ་པའི་དོན་ལ་གློལ་བ་དོན་གཉིར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་

རྣམས། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་གློལ་བ་དོན་དུ་གཉིར་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་

བདེན་ཐོབ་བྱང་བཟུང་ནས། དེའི་ཐབས་སུ་ཡམ་

གྱི་བདེན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་ཕྱབའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྟོངས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་ངེས་དཀའ་སྐ་མེད་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས། གཞི་ཕྱས་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དུ་མ་བྱེད་དགོས་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྒྲུབ་

@62B བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་ཡང་དམ་པའི་དོན་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་དང་ཐར་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མཁས་པ་ཀླུ་

སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཤེང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་

སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི། །སྟེང་དུ་འཛོག ༥ པར་བྱ་

བ་ནི། །མ་ཁས་ལ་རྩང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བཙག་པས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་བྱུང་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་བྱུང་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་རྣམས་སྤྱིའི་ཚུལ་མཚུངས་པས། འདིར་ཡང་

ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐབས་དང་ཕྱ་བའི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐབས་བྱང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་དེ་དག་གི་རང་ལྡོག་རྟོག་པས་བཏགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་རྟོག་པས་

བཏགས་པས་ཁྱོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྩང་སྟེ། ལུགས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་ན་དེས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་རྟོག་པས་བཏགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་

ན། རྟོག་པའི་ངོར་གཞི་སྤྲུལ་ལ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་གྱུབ། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་གྱུབ་པའི་སྟ་ཕྱིའི་རིམ་པ་འདི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་གོ་

བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞེག །གོ་བྱ་གོ་

@63A ཞེས། །བྱེད་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྟང་མེད་གསར་དུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱའི་ངོ་བོ་སྟང་མེད་གསར་དུ་གྱུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་འཁར་

གཞོང་ལ་རྒྱུ་ཤུགས་བརྟེན་པ་ལྟར་རམ། བྱག་ཟིན་གྱི་སྣམ་བུ་ཚོས་སུ་སོང་བ་ལྟར། སྣང་བ་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་ན། སྟ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཁས་ལན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། སྐྱ་དོན་དུ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་

ནི། ཇས་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཇས་གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྙད་བྱོ་འཐུལ་པ་ཡིས་བསྟུད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་མ་འཐུལ་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་དོན་ཇས་ཐ་དད་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲི་ཤ་བ་མེད་པར་གནས། ཇས་གཅིག་ཇས་

ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདི་ནི་སྤྱི་འོ། །འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱོ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་

གནས་ཀ། སྒྲ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩས་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་

རྟང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲའི་རྩས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་རབ་ཏུ་བརྟག་ཏུ་རྟང་སྟེ། དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལྡོག་པས་སོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་

ན་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་མི་རྟང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདིས་རྟང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ཏེ། འབྱེད་པའི་གཞི་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཕྱི་བའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཆ་བཏགས་ཡོད་དུ་གཏན་སྣམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཁོ་ནར་

@63B འདོད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྟེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རང་མཚན་ལ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་སྒྲུབ་ནས་འཇིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་

ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་ཤུས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་དང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་འགལ་སྣམ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་

མཁས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་མཇད་དོ། །འོ་ན། སྒོབ་དཔོན་

ཕྱོགས་བླང་གིས་གཞན་སེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འཛིན་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེ་ཡང་རང་སྤྱིའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པས་ནོངས་སོ། །ཞེས་སྨོན་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱད་པར་རང་མཚན་སྤྱི་དང་འདྲེས་པ་འཛིན་པར་བཤད་པ་

འདིར་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་སྟེམ་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མཚན་གཅིག་བུ་དེ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་

གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཚོས་ཚོས་ཅན་སོགས་སྤྱིར་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་གྲུབ་པར་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྟོག་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ལ་

རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རང་མཚན་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཁྱད་ཚོས་ཐམས་

ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྩོད་བྱེད་

@64A ཞེས། །ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལས་འོག་པས་དེ་སྟེང་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་སྒྲ་རྟོག་བསྟུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཅིང་། སྤྲོ་འདོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཕྲོས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་སྤྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་

བྱ་པའི། ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་འཕྲོས་པ་དང་། དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྒྲ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲ་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་འབྱུང་བས། །དོན་བསྟུའི་ཚིགས་བཅད་འདི་བརྗ་

སྤྲོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞིད་རྣས། གཞུང་འོག་མའི་རྩེད་པའི་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཀོད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པ་རྩོད་སྤྱང་དང་བཅས་པ་

དང་། སེལ་པ་ལ་འཇུག་པར། སྒྲུབ་པ་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པར་

འདུས་སོ། །གསུམ་པ་བརྟའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་བརྟའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བ་རྟའི་ཡུལ་དུ་བསྒྲབ་པ་དང་། སྒྲིབ་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ལ། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྡོག་པའི་

གསལ་བ་རྒྱང་པ་མི་རུང་། སྒྲིབ་རྒྱང་པ་མི་རུང་། སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་བརྟའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཆོག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། དེ་སྤུན་ཙ་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱངས་ཅན།

@64B དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་བསྟད་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་སྒྲིས་འདོད་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བྱངས་ཅན་རང་གི་གཞུང་ལས་བཀོད་དེ། ཁྱད་པར་ཆེད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲེའི་ཕྱིར། །རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དུས་ནམ་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་མི་

གསལ་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་དེའི་དང་

ལས་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པས། བུམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གནས་སྐབས

ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་སྨྲེ་དང་གཅོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རང་སྟོང་དང་རྟུན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་གསོག་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། རང་བཞིན་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །གནས་ལུགས་དེ་

ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ངོ་མ་འཕྲོད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་འཁོར་བ་ཅིའི་རྩ་བ་ཡིན་སྐམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ནས་ལྷའི་མིག་བསྒྲུབ་དེ་བལྟས་པས། ཉེས་པའི་

གཞི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དོ་ལེགས་པར་འཕྲོད་པ་དང་། རང་བཞིན་བེམ་པོ་ཡིན་ཡང་སྒྲུབས་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་པར་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་

བ་ལྟར་སོད་ནས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་

@65A ཞེས། །བྲལ་བའི་རིག་པ་ཁ་གང་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་དེ་ཉག་གཅིག་གནས་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་གི་ལུགས་སུ་འཆེལ་བའི་རྟོངས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་

གཞིར་བཞག་ནས་བྱངས་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་འདོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་མ་བཤད་དོ། །བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་ཅིང་། སྨྲོ་ལ་

ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ཉེ་ཆོ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་ཕྱི་མ་ནི་བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །སྨྲོ་དེ་དག་ཀྱང་གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་དང་། དེ་ཉིད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་སྦྱར་བས། ནག་སྐྱར་སོགས་པ་

གླང་དུ་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་སྨྲོ་ཡིན་ལ། དཀར་ཟལ་ལ་ཡོད་པའི་སྨྲོ་དེ་ཉིད་ནག་སྐྱར་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་བ་གླང་དུ་གོ་

བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཆ་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་

པའི་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་གཅིག་མེད་ན་དཀར་ཟལ་དེ་བ་གླང་ནག་སྐྱུར་དང་རྟ་གཉིས་ལ་དཀར་ཟལ་གྱི་ཆ་འང་ནག་སྐྱུར་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ལ་རྟ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་སྐྱར་ནས་ཕྱིས་

ནག་སྐྱུར་མཐོང་བ་ན་བ་གླང་ངོ་སྐམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། རྟ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐམ་དུ་བསམས་སོ། །གྲངས་ཅན་ཡང་སྨྲི་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་མཐོང་

@65B ཡང་བརྡ་སྤྲོར་བའི་བློའི་ཡུལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །རང་རྒྱས་དང་གཅིག་ལ་བརྡ་སྤྲར་བས་ཕྱིས་གཞན་ཡང་གོ་བར་འདོད་པ་འབྲ་ཡང་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མི་འབྲ་ཞིང་གཞན་དག་བརྡ་སྤྲོར་བ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་

ལ་མི་ལྡོག་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་སྤྲོར་བ་ན་དེའི་སྟེང་དུ་མོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བ་གླང་ཡིན་པ་བཀག་གམ་མ་བཀག །བཀག་ན། དེ་མིན་རྣམ་པར་

བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་ཞིང་དཀར་ཟལ་དང་

རོག་སོགས་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །མ་གོ་ན་ཚོགས་པ་དེ་བ་གླང་དུ་མ་གོ་བར་ཐལ། འདོད་ན་བརྗོད་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བརྗོད་བྱས་སུ་རོག་སོ་

དང་མི་ལྡན་པ་བ་གླང་ཡིན་པ་མ་བཀག་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་བ་གླང་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་བརྗོད་བྱས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་འདོད་པས་ཀྱང་བརྗོད་བ་དེ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་

ལ་མི་ལྟོས་ན་བརྗོད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཞན་དག་འདོད་པའི་སྤྱི་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་བའི་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཆོས་ནི་རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་

ཙམ་མོ། །དཀར་ཟལ་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་ན་རོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྟོག་པ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་

གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་གླང་གི་བརྡའི་ཞེན་ཡུལ་

@66A ཞེས། །ཡིན་ནོ། །དེའིང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་མི་རུག་ཅེས་དང་། སྒྲ་མི་རུག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞི་དཀར་ཟལ་གྱི་སྐྱེང་དུ་རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པ་བ་གླང་

དུ་གོ་ཞིང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་བ་གླང་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ན། ཕྱིས་གཞི་གཞན་གྱི་སྐྱེང་དུ་དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་གླང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་སྟར་བྱམ་པ་མི་རུག་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱིས་སྒྲ་ཐོས་ན་དེ་ཡང་མི་རུག་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས་གཏན་

ཚོགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་གཞི་རགས་པ་བྱམ་པ་དང་སྒྲུབ་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་ངེས་ན་རགས་པའི་མི་རུག་པར་འགྱུར་ལ་ལོག་རྟོག་གི་དབང་ངམ་གཞི་ཕྱ་བ་དང་

སྒྲུབ་ནས་རུགས་ལས་ངེས་དགོས་ན་ཕྱ་བའི་མི་རུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའིང་ན་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དེ་ཆོས་གཅིག་དང་ཚོགས་ན་རང་གྲུབ་དུས་དེ། ཡུད་ཙམ་

སྲམ་རྩྭའི་ཡུན་ཚད་དུ་འགྱུར་ལ། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་

དང་ཆོག་ན་ཞེམ་པ་གཅིག་གི་དུས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྔ་མར་ཡང་བ་གླང་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་བ་གླང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྣུབ་དགོས་པ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དོན་ལེགས་པར་སྣུབ་དགོས་པ་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱམ་པ་དང་སྐྲ་གཉིས་སྐྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། སྐྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་ཆུན་མེད་ཅིང་། དུས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལས་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཚན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སྐྲ་དེ་ནམ་

@66B མཁའ་རྟག་པའི་ཇས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེལ་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནོག་སོགས་

འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་གླང་གི་བརྟུབ་བར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་ལྟོས་ན་བརྟུད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཚེ་བརྟུད་ཀྱི་དོན་རང་

གི་མཚན་ཉིད་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏྲུབ་

སྟེ། བརྟ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་བ་གླང་ངོ་ཞེས་པའི་ངག་སྨྲས་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྟམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་གླང་གི་བརྟ་སྨྲར་བར་

མི་རུས། དེ་མ་ཡིན་རྟམ་པར་བཅད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་གླང་གི་བརྟ་མི་སྨྲོ་བའི་ཕྱིར། ཏྲུབ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་སྐྱ་རྟམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བརྟ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་གཞན་

སྟོན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་རྟམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། སྨྲོ་དོན་གཞན་བརྟའི་ཡུལ་དང་། ཡང་ན་བརྟ་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་བརྟ་བྱས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་བྲག

པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་བ་མེད་ཅིང་། བརྟ་དུས་ཀྱི་གསལ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྨྲོ་དོན་གཞན་ལ་བརྟ་སྨྲོ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་

སུ་དོན་གོ་ཞེ་ན། བརྡ་སྦྱོར་བ་པོས་དཀར་ཟལ་ལ་སོ་

@67A ཞེས། །པའི་དོན་རྣམས་ལ་འདི་བ་གླང་བོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་གྱི་ཉན་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་འདི། གོང་བུ་འདིས་འདོད་དོན་དེ་བྱེད་པར་

ནུས་པ་ཤས་ནས་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། རིགས་དོན་གཞན་ཚོས་ཅན། བ་གླང་ཞེས་པའི་མིང་ཁྱོད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དངོས་མིང་དུ་སྨྲར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་

ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་རྟང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པས། དེ་ལ་སྨྲོར་རོ་ཞེས། རྗོད་བྱེད་དེ་ཡང་ནི་ཚོས་ཅན། གསུམ་པ་ཉི་

དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྨྲོར་བར་མི་བྱེད་དེ་སྨྲོར་རིགས་པར་ཐལ། སྨྲི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྨྲོར་བ་གང་ཞིག་སྨྲི་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདུའི་སྨྲི་མེད་ན་

གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་སྣང་དགོས་

ན་དེ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤྱི་ལྡན་གྱི་གསལ་བ་ལ་ཡང་སྤྲོར་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིས་གསལ་བ་མང་པོ་ཉང་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དཀར་ཟལ་དོ་བཞོ་བཀལ་

གྱི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་ལ། ཅེས་ན་བརྟ་མ་བྱས་དོན་མེད་པ་བརྟའི་ཡུལ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་

@67B མི་མཚུངས་མོད། མཚུངས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྣུ་སྟེ་ཉེས་པ་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་དཔྱད་པ་རེ་ཤེག་ཞོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཉེས་པ་མཚུངས་ཀྱང་སྣུ་སྟེ། རིགས་དོན་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཁས་བླངས་ན། རིགས་དོན་གཞན་ཁས་བླངས་

པ་དགོས་པ་མེད། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཅིག་ཤོས་ཁས་བླངས་ཀྱང་དོན་གা་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣུ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ནོ་གཅ་སོ་གས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་

ནས་གོང་བུ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུང་གི་སྐྱས། སྔར་བསྟན་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྟུང་དོ། །བརྟ་སྤྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། བ་གླང་ཞེས་པའི་སྤྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་

གཅོད་དམ་མི་གཅོད། གལ་ཏེ་སྤྲ་དེ་ཡིས་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་བ་གླང་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་ན་བརྟ་སྤྱར་བའི་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་

པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲ་འདི་ལ་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཆུས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བརྟ་སྤྱོར་བའི་སྐབས་དེར་ཁྱེད་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པ་ཐལ། སྤྲས་

དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག །སྤྲ་རྣམས་སྤྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་བཅད་ནས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཤྱི་

དོན་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་མི་འཐད་པ་སྤང་པ་

@68A ཞེས། །དང་། སྤྱི་འཇོམ་སྤྱི་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། སྤྱི་སྤྲ་དོན་ལ་མི་སྣུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་རྟེས་སུ་མི་འབྱོ། རྟེས་སུ་འབྱོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་

བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ནང་གི་སྒྲ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྟེས་ཐ་དད་ཅིང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྤྲོར་ནས་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆུ་

སྤྲོར་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི་བྱམ་པའི་དོན་སྔ་མ་རྣམས་མཐོང་ནས་དེ་ལས་རིགས་འདྲ་གཞན་མཐོང་ཡང་རྟག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་སྤྲོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འཇོམ་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །

སྤྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དགག །གསལ་བས་ཕན་བཏགས་པའི་སྤྱིས་བསྐྱེད་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་འང་སྤྱི་བློ་དེ་ནི་

ཆོས་ཅན། སྒྲི་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་

ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་སྒྲི་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ནམ་ཡང་སྒྲི་དང་། སྒྲི་ལྡན་གསལ་བའི་འབྲེལ་པ་མ་གཟུང་བར་ཐལ། འདོད་

བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་རྣམས་སྒྲི་དང་ལྡན་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ་འདོགས་མི་རུས་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲི་དོན་གཉན་མཐོང་བའི་སྐྱོ་

@68B ནས་སྐྲ་བྱོ་འཇུག་ཅིང་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། དེ་མ་མཐོང་ན་ཐ་སྙད་མི་ཐོགས་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཀུན་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བརྗོད་པ་ནི་ཁས་བླངས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲི་དངོས་

པོ་བ་གཅིག་གིས་ཚན་པའི་བྱོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྒྲི་འཇིན་བྱེད་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི། སྒྲི་ཁོ་ན་ཤེས་པ་མིན་པས་ཐ་སྙད་མི་ཐོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། སྒྲི་

དངོས་པོ་བ་གཅིག་པུ་དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་

པའི་ཚ་དེ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་བསལ་བར་ཐལ། དེས་གསལ་བ་དུ་མ་སྤྱི་འཇོག་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུར་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྔར་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག

གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལའང་བལྟོས་མེད་དུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་དུ་མའང་སྤྱི་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པར་སྣང་བའི་བློ་གཅིག་བསྐྱེད་ཅེ་ན། སྤྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཞེད་

ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྔར་ཕན་འདོགས་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་། ཕྱིས་ཀྱི་གསལ་བ་གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སྤྱི་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་

བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཞེད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་དོན་

བསྡུས་ན། དེ་ཚེས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་

@69A ཞེས། །ཤས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །རང་ལ་མཚུངས་པ་སྣང་བ་ནི། སྟོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པས་སྟོན་པོ་ལ་མིག་ཤེས་

བསྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་མེད་པ་མིན་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་དང་ཕྲད་བའི་སྤྱིས་སྤྱི་ཚུལ་བསྐྱེད་པས། སྟོན་པོ་ལ་སྤྱི་བྱོ་བསྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་

འདོགས་པའི་ཆུས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ། སྟོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད། སེར་པོ་མེད་པར་ཡང་སྟོན་པོས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོ་སེར་ཚོགས་པ་ལའང་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་འགྱུབ་པར་

ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་པས་ཀྱང་སྟོ་སེར་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྤྱི་ཚུལ་གཟུང་དོན་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་

མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ལས་སྤྲོ་བློ་ལ་

རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར། རྟག་ཏུ་སྤྲོ་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ནས་སོ། །ཁ་དོག་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་

འཆར་བ་མཐོང་བས་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། གསལ་བ་ཀུན་ཆོགས་སམ་གང་རུང་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྲོ་བློ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་མི་འགྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་

@69B ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སྤྲོ་གཞན་ཁེགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྤྲོ་རིས་ཀྱང་སྤྲོ་འཇོག་བསྒྲིད་ནུས་ཀྱི། སྤྲོ་འབའ་ཞིག་འཇོག་པ་མིན་པས་གསལ་བ་

ལ་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐག་བཟང་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཐག་བཟང་གཞན་གྱིས་རས་ཡུག་འཐག་ལ་ཡི་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རས་ཡུག་འཐག་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་

བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འབྲས་

བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མི་སྐྱེད་བའི་ཚུ་མཚན་ཉིས་སྤྱི་བྱོ་གཅིག་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཞན་གཅིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འཛུར་བར་ཐལ། ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

ཕན་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་ལ་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཤར་ན། སྤྱི་བློར་མི་འཛུར་བས། གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྤྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་

པ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱིར་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བློ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཛིན་ན། མཚུངས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་

པ་གཅིག་ཀྱང་གཟུང་མཚུངས་པ་པོ་དུ་མ་འདི་ཡ་ བཟུང་དགོས་པས་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་ཁོ་ན་ཆྱོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱམ་གསལ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་གོ་སྐྱོ་ནས་

མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱེད་

@70A ཞེས། །པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་གསལ་རྣམས་རིགས་

གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་བློ་གཅིག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆུ་སྐྱེར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་

ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱམ་གསལ་དེའང་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་

པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་མཐོང་བགོས་པ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐར་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད་ཅེས་པར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྤྱི་མེད་ན།

བརྟ་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟ་ནི་གཞན་སེལ་དེ་

རིག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲི་འཇོག་ཀྱི་སྣང་བས་དོན་བྱེད་མི་རྟུས་ན། བརྟ་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱས་ཀྱང་སྒྲི་བློ་ཁོ་ན་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཚོས་

ཅན། ཁྱོད་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྟོག་བློ་བསྒྲེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དོན་མཚན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་དེ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

@70B དང་། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ངམ་ཞ་ པ་ལ་བརྟུད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱའི་ཐ་སྙད་གང་ཞེག །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅྱོན་བྱས་པའི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་

པ་མ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བའི་ངོ་བོར་སྣང་ཞིང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་

ནི། དེ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་བརྗོད་བྱར་སློང་ཞིང་། དོན་དེ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟུད་ནས་བརྗེན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡན་ཆད་གཞན་སེལ་བརྗའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དགག་པ་

རྒྱས་པར་མཛད་དེ། བྱ་བྱག་པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྐོ་ནས་སྤྲ་བྱེ་འཇུག་པར་ཡང་འདོད་ལ། སྤྱི་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་རྟག་པ་ཁོ་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་གཞན་

སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་། དངོས་པོ་སྤྲས་བརྗོད་ན་སྤྲ་དང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།

ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱེད་སེལ་བ་སྤྱ་བ་སྤྲས་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་ཡུལ་

དུ་མི་བྱེད་པར། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་

@071A ཞེས། །དགོས་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་གོ་བའི་བློ་དེས་ཤིང་ཐོག་མར་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་

ཤེས་དགོས། གཅད་བྱ་ཤིང་མ་ཡིན་མ་ཤེས་པར་དེ་བཅད་པ་མི་ཤེས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་དེའི་སྐྱོན་ཡོལ་ཏུ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཤིང་བཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྟོར་

འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་ཤེས་པས་གཉི་ག་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ལ་བརྟ་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁོ་ཚོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ན་མཛོས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། དེ་དག་གི་

ལྟར་ན་ཡལ་གཡོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྟ་འདོགས་པ་ན་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྟར་ན་ཤིང་འཛིན་པའི་གོང་དུ་ཤིང་མ་ཡིན་ཇི་

ལྷར་ཞེས་ཏེ་མི་ཞེས་པར་

ཐལ། དེའི་གོང་དུ་ཞིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞིང་གི་བརྟ་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན། ཞིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཞིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། ཞིང་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེར་ན་ཞིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་

ལས་སེང་ལྡེང་སྤངས་ནས་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཤ་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཞིང་མ་ཡིན་བཀག་ནས་ཞིང་མི་སྤྱད་པར་མདུན་ན་གནས་པའི་ཞིང་སྤྱི་གཅིག་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས། འདི་ཞིང་ཡིན་ཞེས་སྤྱད་པའི་སྐོར་ནས་བརྗོད་

@071B ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོག་པར་ཞིང་སྤྱི་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཞིང་སྤྱི་དོན་གཞན་བརྟའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལྟོག

པ་མེད་པར་ཐལ། བརྟ་སྤྱི་ཚུལ་འདི་ཡང་ཞིང་ཡིན་ཞེས་པའམ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཉེས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཞིང་ཡིན་

ཞེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྨྲོར་ན་སྟར་བྱི་ཉེས་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་

ལ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྨྲོར་ན་ཉེས་པ་དང་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡལ་གা་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗའི་སྟ་

རོལ་ནས་ཡལ་གা་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟག་པར་འབྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྟ་རོལ་ནས་ཡལ་གা་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་མེ་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་

རྣམས་མེ་འབར་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་རིགས་སོ་སོར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡལ་གা་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉིང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་སྨྲོར་བ་ལ་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་མེད་

པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡལ་གা་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་གྱི་བློའི་རྣམ་པ་གཉིད་བྱུང་ཞིང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཉིད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྣང་ཞིང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཉིད་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ངོ་བོ་

དང་བྲལ་བ་དང་ངོ་བོ་རིག་གཅིག་འདིར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་

@072A ཞེས། །པའི་སྒོ་ནས་བརྟའི་སྐུ་རོལ་ཏུ་ཡལ་གा་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིག་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྟན་ན། གཞན་སེལ་ལ་བརྟ་སྒྲོར་བ་ལ་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་སྐིང་

པོར་ཡོད་པའི་སྐོ་ནས་ཡལ་གা་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྟ་སྒྲོར་བ་གང་ཞེག་དེ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་བརྟའི་སྐུ་རོལ་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །སྒྲིག་གཞན་མེད་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་

ཤིང་ཤིང་དུ་མི་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་གི་བརྟ་བྱས་པ་དེ་ལས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་བློ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་པ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་པའི་བློས་ཤིང་མ་ཡིན་

ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་ན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་སྒོང་མི་རུས་ལ། དངོས་སུ་ངེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བས་ཤུགས་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་

སེལ་གྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་མ་ཁྱབ་

པར་ཐལ་བ་སྣང་བ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲའི་རང་བྱོག་ལ་དས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་གཅོད་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་བས་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་གཅད་

བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེལ་འཇུག་ཏུ་མི་འཐད་པས་རྗོད་བྱེད་ཀུན་རྟམ་གཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འཐད་དེ་ཞེན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་རིས་པར་གཟུང་བའི་ཚུལ་

@072B གྲིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཉན་པ་པོའི་བློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཡས་རྟམ་པར་བྱོག་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་

བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྟམ་པར་འཇོག་པའི་དངོས་མེད་ཤེས་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གཞལ་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྟམས་ཚོས་

ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་གཅོད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོའི་

བློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ལྟོག་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཡན་གར་བ་ལ་

བརྗོད་བྱ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་

ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་བརྗོད་ཅང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བརྗའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་། དེ་ཕྱོགས་གླང་གི་བཞེད་པར་བསྟན། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒ་སྟེགས་འོད་བྱེད་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་འདི་གསལ་བ་སོ་སོའི་སྟེང་ན་གཅིག

ཡིན་ནམ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་དོན་གཞན་བརྗའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གསལ་བ་བཞེན་དུ་མཐའ་ཡས་པས་བརྗ་སྒྲོར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་སེལ་

འདི་ཉིད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། སྒྲས་

སྒྲའི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་ཟཱཊ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཡིན་ན། སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དམ་དེ་མ་ཡིན་རྟམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན་

གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལ། ཕྱི་

@073A ཞེས། །མ་ལྟར་ན། གཞན་སེལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་

རོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདིས་ཚོགས་ཀུན་དེས་གཟུང་གི་སྟེང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་གཞུང་འཛུགས་སུ་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཅིང་དེས་གཟུང་གི་སྟེང་པོ་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་བླང་གི་གཞུང་གི་ཆ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ལན་དུ་སྨྲར་རོ། །ཤིང་མ་ཡིན་

དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེན་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤིང་དུ་མཚུངས་པའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེག་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟ་འགོད་པ་ལ་གསལ་བྱེད་པས་

སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེང་མ་ཡིན་དེ་རྣམ་པར་ལྡོག་ནས་ཁྱོད་ལ་བརྟ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བརྟའི་ཡུལ་དུ་

ཕྱོགས་བླང་གིས་རབ་ཏུ་ཟཕད་དེ། དོན་

གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཚ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་ཟཕད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲས་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་དང་། སྒྲས་ནི་སྒྲ་དང་དོན་གཞན་སེལ་བར་

བྱེད་ཅིང་རང་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །རྩ་བར་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་གཞུང་དེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཤིང་གི་དངོས་པོ་དེ་དེའི་ཚ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བསྟན་ལ། ལུང་གཉིས་པས་

@073B ཤིང་མ་ཡིན་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། གསུམ་པས་དེས་ན་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཟཕད་པ་སྟོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་འདི་ལའང་ཞེས་པའི་གཞུང་ཕྱོགས་བླང་གི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཀྱི་འགྲེལ་

བྱེད་དག་གི་དོགས་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཇུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་

པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མེད་དགག་དེ་ལ་བརྟ་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་

མི་སྤྲོར་ཞེ་ན། ཤིང་ལ་བརྟ་སྤྲོར་བའི་ཚེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་ལ་བརྟ་དངོས་སུ་སྤྲོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟམས་ལས་ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཤིང་

ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པ་སེལ་བ་གཞན་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྐ་མའི་རྟགས་ཆོས་སྐ་མ་ལ་གཞི་ནི་ཤིང་མ་

ཡིན་ལས་ཡོག་པར་སྣང་བ་འདི་ལའང་ཞེས་སྨྲར་རོ། །དེས་གསལ་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་ན་མིང་ལ་མི་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཚ་འགའ་ཞིག་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཤིང་གི་སྒྲ་རྟམས་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་སྣང་བའི་ཤིང་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྦོག་པས་

@074A ཞེས། །ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྡོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ཤིང་གི་སྡོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་བརྗོད་པ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཅིག་སྟེ་བར་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་མ་ཡིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཕྱང་གསུམ་མེད་པའི་འགལ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ལྷང་གསུམ་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་བློ་ཡིས་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་སྡོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་དངོས་པོར་ཏེ་ཤིང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་འདི་ཡིན་ན། ཤིང་མ་ཡིན་འདི་ལས་ཐ་དད།

ཅེས་དེ་ལས་ལོག་པས་ཁྱབ་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་ཅེས་པ་ནི། ཚད་མའི་མདོ་ལས་དོན་འདི་བརྗོད་པའོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཤིང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་རིགས་

པ་ཡང་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་སྐྱེ་དང་ཚད་མ་སྔ་ཕྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ། སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཐ་སྣད་ཀུན་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་རང་མཚན་སྐྱེའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སྐྱ་གཅིག་གིས་

@074B ཀྱང་ཆ་ཀུན་བརྗོད་པས་སྐྱ་དང་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྟོག་དོར་སྐྱ་དང་འདྲེས་པའ་ཞི(I)རྟག་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་འམ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་ལ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡི་སྐྱོ་ནས་དངོས་པོའི་

ཚ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་ནུས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་འཇིག་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་གཅིག་པོ་གཅོད་པ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་གི་

ཆོས་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཆ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པར་

འགྲུར་བ་དངོས་པོའི་རྒྱས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ནའང་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བརྟེན་གཅིག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ། སེལ་བ་སྟུ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་པ་དང་། དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཏོག་འདི་ཡུན་རིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྟོན་པོའི་སྒྲས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ཡུན་ལའི་སྐྱས་རྣས་དོན་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་རྣས་

ལ་ཆ་ཤས་མེད་ན། སྒྲ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའམ་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བ་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེན། སྒྲའི་སྒྲོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་སྟོན་པོའི་སྒྲས་རྣམ་གཅོད་གཅིག་ཅིག་སྟོན་པ་ན། ཡུན་ལ་ལ་མི་སྲོང་ཞིང་མི་སྐྱབ། ཡུན་ལ་ལའི་སྒྲས་ཀྱང་

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ན། གཞན་སྟོན་པོ་མི་སྐྱབ་མི་སྲོང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། མི་ཏོག་འདི་ཡུན་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ། རྟོག་བྱོ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས་གཞི་མཐུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྣས་ཐ་

དང་གཞི་གཅིག་ལ་ལྡན་པའི་དོན་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཡུན་རིང་ལ།

@075A ཞེས། །སྟོན་པོའི་མི་ཏོག་དེ་ལྟོག་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལྡུ་བུར་སྣང་ཞིང་ཇི་དོན་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་ཡིན་སྟོན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱས་རྣམ་གཅོད་

བྱེད་པ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་

བློ་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཆོགས་སུ་བཤད་དོ། །སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་རྣམས་དང་བློ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་

བླང་གིས་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་

ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྲ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཅན་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། སྟོན་སེར་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་སེར་

པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་སེར་པོའི་རང་བཞིན་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རང་བཞིན་སོ་སོར་དམིགས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་

@075B རིགས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་ཀྱི་ལུགས་སྔར་བཤད་པ་ལས་འདི་ཡི་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཤ་པ་དང་ཤེང་གཉིས་

ཇས་དབྱེར་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་ཇས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་མདོར་བསྡུན་པ་ནི་སེལ་བ་སྤྱ་བ་ལ་སྤྱི་གཞི་

མཐུན་མི་འཐད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ།

རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་।རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲུབ་གཞན་མེད་ན་སྒྲུབ་སྦྱོང་ཐུབ་མོད་བ་སྣང་བ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱམ་གསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་དག་ལ་རྟག་པོ་

བརྟ་ཤེས་པས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་བརྟར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དོ། ཆུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་གསལ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་སྦྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་

ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་མེད་ན། སྒྲུ་གཞན་ནམ་ཡང་མེད་པས་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་བརྟ་སྦྱོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་ལ་བརྟ་སྦྱོར་བ་[I]

རྟང་བ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཀུན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐ་དད་པ་

དག་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་པ་དཀའ་བའི་ཕྱི་

@076A ཞེས། །བ་ཅད་ན། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོ་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། མི་ལྟོས་ན་ཞེས་རྟགས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །རྟགས་སྟ་མ་གྱུར་

པར་ཐལ། བ་གླང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་གླང་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཁྲ་བོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་སྤྲ་གཅིག་མི་འཛུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་བ་གླང་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྤྲ་འཛུག་པར་ཐལ། བཞོ་བཀལ་

སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་བ་གླང་དེ་གཉི་ག་ལའང་ཐུན་མོང་ངུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་སྤྲ་འཛུག་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་སྤྲ་

འཛུག་གི་སྤྲ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་འཛུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་སྤྱི་སྤྲ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །བཞོ་བཀལ་དོན་

གཉེར་ཆོས་ཅན། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་

པའི་གཞན་སེལ་འདོད་དགོས་པ་ཉིད་དེ། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འབྲས་བུ་མཚུངས་བ་དེ་ཉིད་སྨྲི་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་

པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་

ལ་སྨྲི་གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལ་འཐད་ཅིང་སྨྲི་སྐྲ་དང་སྨྲི་བྱོ་འཐད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱགས་

པའི་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་

@076B བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་འཐད་པར་སྣང་པའི་ཚོད་ཡིན་ནོ། །སྨྲི་སྐྲ་འཐད་པའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། སྨྲི་དོན་

གཞན་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་

རྣས་པའི་སྐོ་ནས་སྨྲི་སྐྲ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དག་ནི་སྲིད་པར་འཇུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་འཇིན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་དེ་རྒྱུ་འཁོར་ཞེས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གསུམ་དེའི་

ངོ་བོ་རང་གི་སྤྱི་ལས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་མེད་དུ་ཟིན་ནའང་།

བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་སྐྲ་གཅིག་གིས་བསྐྱད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀུན་དུས་ཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་མཉན་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་འཇུག་སྟེ། སེལ་པའི་སྐོར་ནས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་ཁཕད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་

གཞན་གསལ་བ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་པ། གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྗེན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྐྲོན་མེས་གཟུགས་ལྟར་གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་དེ་ལ་གཉི་ག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའོ།། དང་པོ་ནི། གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྗེན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

@077A ཞེས། །པ་མེད་དེ། ཕན་མི་འདོགས་པའི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱུ་ཤུག་བརྟེན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེན། འཁར་གཞོང་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱུ་ཤུག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གེགས་མེད་ན་འཐུར་དུ་ལྷུང་

བའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་རྣམས་དང་། ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་བསྟེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། སོགས་པས་གཞན་སྤྱད་དོ། །ཚུལ་དེ་ཡང་སྨྲི་དེ་ལ་མི་སྲིད་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། སྔར་མེད་གསར་དུ་

བསྟེད་པའི་རྟེན་མིན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་མེད་དོ་ཞེན། སྨྲི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་ཡང་ཁྱོད་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གནས་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་བརྟགས་ན་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་ཁྱོད་ལས་ཇུས་

ཐ་དད་དང་། རྩལ་ཐ་དད་མིན་པར་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་མི་

རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྩལ་ཐ་དད་ན་གནས་པ་མིན་པས་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། རྩལ་གཅིག་ན་གནས་པའི་ངོ་བོར་རྟག་པས་གནས་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལ། མི་ཕན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད། སྨྲའི་གསལ་བྱེད་ཙམ་

བྱིས་སྨྲ་ལྡན་དུ་མི་འཐད། དང་པོ་ནི་སྣན་ཁྱང་གི་བུམ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣོན་འོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་བའི་རྒྱུའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ། གཞན་སྣོན་འོད་ཀྱི་ངོར་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

@077B དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་ཏེ། རྟག་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟའོ་ཞེ་ན། སྨྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་

འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྤྱ་ནས་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྨྲ་ལྡན་གསལ་བ་ལས་གསལ་བར་བྱས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཁྱོད་འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དོན་གཉན་གྱི་གསལ་བྱ་གསལ་

བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གནས་པ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ལ་དེ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་པ་དང་། ཡང་གསལ་བས་སྤྲོ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྲོ་འཇོན་གྱི་དབང་པོ་གསལ་པོ་བསྒྲེད་པས་སྤྲོའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་

བ་རྣམས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་པོ་གསར་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་དག་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མོ་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྒྲས་སྒོ་དེས་ཀྱང་སྤྱིའི་

གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །མིག་སྣན་ལ་སོགས་པས་མིག་དབང་ལ་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེས་མིག་དབང་གི་སྟོན་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ་མི་མཐུན་དེའོ། །གཉིས་པ་

ནི། གལ་ཏེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། སྒོན་མེའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་

ལྷན་པ་འཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

@078A ཞེས། །སྒོན་འོད་ལ་བ་གླང་ངོ་སྣམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པ་ལ། སྤྱིའི་ངོ་བོ་དགག་པ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ། རང་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིར་དགག་པ། གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་ཇུས་གཞན་ནམ། གཞན་མིན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ། སྔོན་མེད་གསར་བྱུང་གི་བ་གླང་གི་

གསལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་བ་གླང་ངོ་སྣམ་པའི་སྤྱིའི་བློ་གོས་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་བྱུང་གི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བ་གཞན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གསལ་

བ་སྔ་མ་ལས་ཇུས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ན་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་རྟེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་ཇུས་གཅིག་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇུས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་

པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་གཞན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྲོ་མེད་པའི་ལུགས་དགག །ཡོད་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་བྱུང་གི་བ་གླང་ལ་སྤྲོ་མེད་པར་ཐལ། སྔ་ནས་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བ་གླང་གི་སྤྲོ་དེ་དེ་ལ་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་སྤྲོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་

ཏེ་བྱེད་བཞིན་རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མེ་འོང་གི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་ལྔར།སྔ་མ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་བོ་ཞེན། དེ་དཔེར་མི་རྟང་སྟེ། བཞིན་མ་འཕོས་བཞིན་དུ་འཁྱུལ་པའི་སྣང་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་ན་སྤྲོ་སྟ་

@078B ནས་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་མེད་པའི་སྤྲི་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་ཕྱིས་སྤྲི་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བས་སྟོང་པའི་སྤྲི་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲི་ཆ་གཅིག་གསལ་བ་སྟ་མ་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་ཕྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲི་དེ་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། རེལ་པོ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོ་བའང་མིན་པར་ཐལ། སྤྲིས་རྟེན་སྟ་མ་ནི་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། རྟེས་སུ་བརྩེ་བས་ན་ཀྱེ་མ་སྤྲི་འཇོག་ཚུལ་དེ་སྤྲིས་

ཕྱིས་ཞོངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྟ་མ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་

བླངས་ན་ཕྱི་མ་ལ་མི་རྟག་། ཕྱི་མ་ལ་ཡོད་ན་སྟ་མ་ལ་མི་རྟག་། གཉིག་ལ་ཡོད་ན་འདོད་པའི་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་རང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་

བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཡིན་ལ། གཞན་སྡེ་

རྣམས་ནི། སྤྱི་ཚ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཡུལ་དུ་མའི་གསལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཅིག་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་

ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དེའི་ཆ་མེད་ནི། རང་མ་ཡིན་པའི་

རང་གི་ཆ་རྟེས་ཐ་དད་དུ་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱི་འི་ཆ་ནི། རང་ཡིན་དུ་མ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྟོག་པའི་ཆ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྟར་གྱི་དེ་དག་བཤད་པ་ནི། སྟ་མ་དེ་ལས་

གཞས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པའི་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་གཞས་པ་ཤིན་ཏུ་རིའ་

པར་ལྡན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་གསལ་བ་སྟ་མ་ལ་གཞས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་གཞས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་པའི་

ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་

@079A ཞེས། །ལ་ཁྲབ་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ན་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྔ་ནས་ཁྱོད་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་སྤྲིན་གསལ་བ་སྟ་མ་ལ་

གནས་པར་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ལྟ་ཀ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན། རིགས་དྲུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། སྤྲིད་ཅོས་ཅན། ཁྲོད་ཡུལ་གཅིག

ཏུ་ཟོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བས། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འདུག་པ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྲོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་ད་ཉིད་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་མཐོང་ནས་

དེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པས་གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་གསལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། སྤྲིད་ཡང་ཅོས་ཅན། ཟོ་ཡུལ་དུ་

འབྲུང་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པ་མིན་

པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་བའི་སྐོན་གསལ་བ་ལ་སྐྲ་བྱོ་འཇུག་དགོས་པ་གང་ཞེག །གསལ་བྱེད་བྱེས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། གསལ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་འཐད་ཀྱི། གསལ་བྱ་མ་རྟོགས་པར་གསལ་བྱེད་མི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གསལ་

བ་སྨྲིའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་ཟིན་ཏོ་ཞེན། གསལ་བས་སྨྲི་གསལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་སྨྲི་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་ཚུལ་ཀོ་ལྟོག་པར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྔར་སྨྲི་མཐོང་ནས་གསལ་བ་ལ་སྐྲ་བྱོ་འཇུག་དགོས་

@079B པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས། སྐྱོན་སྤྱོང་མི་འཐད། གཞན་སེལ་སྐྲ་བྱོའི་རྒྱུར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲི་ཡོད་དེ། དུ་མ་ལ་སྨྲི་བྱོ་དང་སྨྲི་སྐྲ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྨྲི་མེད་ན་དུ་མ་ལ་དུ་མ་ཁོ་ནའི་བྱོ་སྐྱེའི་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་

ཀྱི་བྱོ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྨྲི་སྐྲ་དང་སྨྲི་བྱོ་སྐྱེ་བ་ལ་སྨྲི་དོན་གཞན་དེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྨྲི་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡང་འབྲས་འཆོད་པའི་སྐྱེས་བྱུ་མ་

ལ་འཚོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བརྩོད་པ་དང་སྤྱི་བླུགས་ཐ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐབ་འཕྲུགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་བླུའི་སྐབ་རྐོག་གི་རྒྱུར་མི་འཐད། སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞན་དེར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དུ་མས་ཐབ་འཕྲུགས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་

པའི་ལས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཅིག་གི་སྐྱེ་བཏུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ཇས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ལས་དུ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་ལས་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཚ་མེད་ཅིག་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ལས་དུ་མ་འདི་ཡིན་རིགས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་

བུ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྐྱེ་བླུ་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་།འཆོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཉེན་པ་གཞན་ལས་ལ་དངོས་སུ་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐབ་འཕྲུགས་པའི་ལས་འགག་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་སྐྱ་མི་འཕྲུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་ཀྱང་འགག་ནས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་བཞི་ཀའི་ཁྱབ་པ་ཁས་

བློངས་སོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་དང་དེ་སྐྱེས་བུ་ལ་འཕྲོད་

@080A ཞེས། །འདུ་འབྲེལ་བས་བརྒྱུད་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་སྐྱེས་བུ་ལ་སྣང་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ལས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྣང་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་

བུ་དང་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྣང་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དཔྱ་ལས་འགགས་ནས་མེད་ནའང་མ་འགགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་དཔྱར་

སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་ཤེས་བཟོད་དགེ་འདུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྣང་བློ་འདུག་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་པ་ཐལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྣང་བློ་མི་

འདུག་པར་ཐལ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །དཔྱ་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་མི་

བྱེད་ཀྱང་སྡུར་བྱས་ཤིང་དུང་བྱེད་པའི་རྟགས་པ་ཡོད་པས། རྟགས་པ་དེ་ཉིད་འཆོད་པ་པོའི་སྣང་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྟགས་པ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་

གཅིག་གི་སྒྲ་བློའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་ཐུན་

མོང་དུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་

སོགས་པའི་སྒྲིའོན་གཞན་འཆོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་པོ་

ཉིད་དུ་གྱུར་ཙམ་ནས་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བས་དེ་སྐྲ་རྐོག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཁྱབ་པའི་སྒྲི་དང་བ་གླང་དུ་སྐྱེས་ན་བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲི་བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་འཕྲོད་

པ་འདུ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྒྲི་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ནི། འདི་ཡི་

@080B སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་འཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཆོད་པ་

པོ་སྣམ་དུ་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་དངོས་

རྒྱུ་སྒྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་གསལ་བ་མིན་ན་ཕྱིས་འབྲས་འཆོད་པའི་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་མི་གསལ་

བ་གང་ཞིག །སྤྱི་ལ་འཆོད་པ་པོ་སྣམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་དངོས་རྒྱུ་

ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་བློ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཐབ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་བ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱེས་བུ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་རྟོག་

གྱིས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་འགྱུར་ན། བྱ་བའི་རྟེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་རྩས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་བྱ་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེ་ནའང་། འབྲས་འཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་

སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུས་ཕྱིས་འབྲས་འཆོད་པའི་བྱ་བས་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་འཆོད་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་

མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བའི་དུས་ན་ཞེག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྤྱི་ཡི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་བ་

བླང་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་

@81A ཞེས། །ན་ཡང་། ཤིང་གི་གསལ་བ་འབག་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་སྒྲ་བློ་རབ་ཏུ་འཇུག་ལ། གཞན་པ་བླང་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བ་གང་གིས་ཤིང་གི་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་འཇུག

པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་རིགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅིར་བུ་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་

ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་སྣང་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་གཞན་མེད་ན་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་སྨྱ་ཀུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད། ས་

སོགས་ཀྱི་སྨྱ་ཀུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་བོན་ལ་མེད་པས་སྨྱ་ཀུ་ལ་བལྟོས་ནས་རྟུས་པའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། རྟུས་པ་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་

འབྱུར་བས། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྒྲིད་པ་མི་སྲིད་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྒྲེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལྟར་ན། ས་བོན་གྱིས་སྨུག་བསྒྲེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་སོགས་ཀྱིའང་ཡིན་ལ། གཅོ་ཐོག་ཏུ།

ས་སོགས་ཀྱི་སྨུག་བསྒྲེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དོ། ས་བོན་གྱི་འང་ཡིན་པས། རང་བཞིན་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིས་རྒྱུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་

@81B དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ། འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། སྨུག་བསྒྲེད་པ་ལ་ཆུ་ལུད་སོགས་

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པོ་ལའང་། སྨུག་བསྒྲེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་

དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྲོ་གཅོ་བོ་དེ་ས་བོན་ལ་རྟེན་སྡུ་མི་འབྱོ་བ་དང་

བྱལ། ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ས་བོན་ལ་ལྡན་པའི་ངེས་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྲོ་གཅོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་བྱལ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐལ་བ་སྟེ་

མས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་གོང་མའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་བསྟན་པ་ནི། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་གྱུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་ངེས་པར་

འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་སྨྲ་གྱའི་རྒྱུ་གང་ཞེག །ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་སྨྲ་གྱ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ཚུགས་ལྡབ་བསྟུབ་པ་

ཡིན་ནོ། །སྤྲོ་གཅོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེག །དོན་བྱེད་རྩུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་རྣམ་པའི་ཚུལ་ལུད་སོགས་དེ་

@82A ཞེས། །ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞེག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་འདི་དག

གི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མི་སྟྲིད་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགྲེལ་པ་འགྲེལ་ཁཤད་ཞིབ་ཏུ་

མ་བརྟགས་པའི་གཟུང་ལྡམ་འབའ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གྲངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཅོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྟྲིད་པ་ལ་སྒོས་སུ་དགག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། SH'AKYA བློས། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར། གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་རྫས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་བསྟྲིད་

པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་

པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ནས་ཀྱི་ས་

བོན་དང་། ས་ལྷའི་ས་བོན་གཉིས། ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དེས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་

ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུའི་ཉེར

ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་ས་ལྷའི་ས་བོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྟགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟེང

@82B པའོ། །དང་པོ་ནི། ནས་དང་ས་ལྷའི་ས་བོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་ལྷའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཐ་དད་པ་

མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ

འགྱུར་ཐ་དད་པས་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འཇིག་པའི་ཚེ། གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་རྒྱག་པའི་དངོས་པོར་

གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྤྲོ་དང་ལྡུད་པར་གྱི་

བློར་མི་འཐུང་བར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྣང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚོག་དོན་དང་། གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚོ་སྤྲོ་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ན་སེལ་བ་སྣ་ཚ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ། མི་འཇིག་པར་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པར་རྟོག་པས་སྟན་དབྱུང་

རྒས་པ་མིན་ཏེ། ལོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ངོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྲོ་ཡི་ན་པའི་ཕྱིར། བློའི་གཞན་སེལ་ཡང་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ནས་སྟན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། སྤྲོ་ཡི་བློ་ཡང་བསྟད་པ་ཡིན་པས་སྣ་དོན་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གཞན་

སེལ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ལ་གཅོ་བོའི་མཚུངས་པས་སྟན་དབྱུང་རྒས་པའང་མེད་དོ། སེལ་བ་གསུམ་གཅ

ལ་སྤུན་འབྱིན་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གཞན་

@83A ཞེས། །སེལ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་མི་འཇིག་གམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མ་ཡིན་བསལ་བའི་རྣམ་པ་

དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི། བུམ་པ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལྟོས་ཏེ་

བ་དང་། གཞི་བུམ་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བུམ་མ་ཡིན་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཛད་པར་སྣང་ངོ། །ཁ་ཅིག་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་ཀུན་དོན་གྱི་གཞན་

སེལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དགག་པར་ཡང་ཐལ། རིགས་མི་

མཐུན་འགོག་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ལ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་

རྣམ་པ་ཅན་དུ་བློ་ལ་ཤར་བ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་SH'AKYAབློས། གང་སྟོན་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་འཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

དང་། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པར། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐྲོ་དང་དོན་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་

@83B པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་དགག་པ་དང་སེལ་བ་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་

བྱ་གང་ཞེག །ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག །ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། དེ་ལ་དབྱེ་

ན། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཛངས་པ་དང་། ཀྱགས་ལ་འཛངས་པ་

དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཛངས་པའོ། །དེ་ལྟར། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚོག་གཅིག་སྒྲབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟན་རང་ཚོག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུ་ལུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྨྲ་གྱ་སྐྱེད་

དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། སྨྲ་གྱ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ས་བོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་ལྟན་ཅེག་བྱེད་རྒྱུན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་པའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་

རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྨྲ་གྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མོད་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའི་གཅོ་

བོའང་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཆུལ་དུ་ཡོད་པས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཅོ་བོ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཅོ་བོ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། གཅོ་བོ་

དེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་

@84A ཞེས། །པར་ཐལ། ས་སྐྱག་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་པའང་། གཞན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཁོ་ནར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཇུས་ཐ་དད་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཅོ་བོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་འོག་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་

གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི་གཅོ་བོ་དེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཅོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྤྱི་གཅོ་བོས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་

བུའི་འདོད་དོན་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རང་མཚན་དེ་ནི་བློང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་

ལས་ཐ་དད་བསྒྲིད་བྱེད་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། གྲངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྣྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་སྐབས་རྒྱུ་འབྲས་

ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་འདོད་ན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལའང་གསལ་བའང་མཚན་རྟམས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ནའང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྣྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་

@84B ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རིགས་མཚུངས་ལ་སྣྲིག་གོ། ཡང་ཐལ་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ་གསལ་བ་རང་མཚན་རྟམས་ཇུས་ཐ་དད་ནའང་དངོས་པོ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་

འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལུའི་ས་བོན་དེ་ས་ལུའི་སྡུ་ཀུ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱི་ཉིར་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ནས་ཀྱི་སྡུ་ཀུའི་ཉིར་ལེན་

མི་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་ལྟའི་ས་བོན་བྱས་ནས་ཀྱི་སྡུ་ཀུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། ལྷན་

ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་སྡུ་ཀུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་གང་ས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ས་ལྟའི་ས་དོན་གྱི་རང་

བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཀུན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དམ། གཅོ་བོ་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་ནུས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་རོ་ཞེན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་དེ་ཚོས་ཅན།

ཅི་ལྟར་ཡང་གཅོ་བོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་དེ་ལ་སྐྱ་ཕྱི་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་ཡི་སྐྱས། རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་

པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཐོབ་ན།

@85A ཞེས། །རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲུང་རྣམས་གཅོོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན། སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་འགྲུང་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཅོོ་བོ་ཆ་མེད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲེས་པའི་

ཕྱིར། གཅོོ་བོ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རྣམ་འགྲུང་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱས་ཐལ་བ་ཡན་ཆུན་སྣང་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། སྤྱི་གསལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་གཅོོ་བོ་དང་མི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྲུང་རྣམས་ཡན་ཆུན་ཐ་དད་དུ་འགྲུང་བར་ཐལ། གཅོོ་བོ་དེ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། རྣམ་འགྲུང་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྲུང་བ་འདོད་དེ། སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་

སྐབས་ནུས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲུང་རྣམས་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་

དང་། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་

ཐལ། མི་གསལ་བའི་ནུས་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཛིག་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟར་བྱམ་སྙམ་སོགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ཞེན་དུ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་

པའི་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་འགྱུར་ལའང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ཤའི་ཕྱིར། འང་སྒྲས་ཐལ་བ་སྟ་མ་སྨྲད་དེ། །གསུམ་པ་ལ། རང་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ། གཞན་ལ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་

@85B གི་བསྒྲུབ་བྱ་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོར། རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཐ་དད་པའི་གསལ་བ་རང་མཚན་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་སྐམ་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་རིགས་ན་ཡང་།

གསལ་བ་ལ་འཇུག་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཀྱ་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བ་གླང་གང་གི་བདག་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་ལམ་མངོན་སུམ་གྱིས་མདུན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག

པར་འགྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན།

གཙོ་བོས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཁོ་ནས་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་མེད་ན་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པས་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་རིགས་

མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ། མེ་འདོད་པ་ཆུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེའི་རང་

བཞིན་དང་ཆུའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། མེ་ཆུའི་རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་སྟ་མས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ། ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ། དང་པོ་ནི། མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིར་བུའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཇོམ་པའི་འཇོམ་མེད་པ་ཇ་མོ་ཞོར་

འགྱུར་ཞིང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒོམ་སྟེལ་གང་ཅི་འང་རུང་བ་བློང་དོར་བྱ་

@086A ཞེས། །མི་རུང་བ་སྟེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇ་ཞོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྫས་ཐ་དད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཅན་སྐྱེ་བྱེ་བ་དང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཞོ་དོན་གཉིར་ཞོ་འཐུང་ཞེས་

བསྐྱལ་བ་ན་ཇ་མོ་འཐུང་བ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟུག །རྟུག་རིགས་པར་ཐལ། ཇ་ཞོས་མཆོན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དང་རང་མ་ཡིན་གཉི་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བསལ་ཞིང་སྣང་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཞོ་ལ་ཇ་མོ་ལས་ཕྱལ་དུ་

བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྟུ་མཚན་གང་གིས་ཁྱད་པར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་ཇ་མོ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཞོའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇ་མོ་དེ་ཞོ་ཇ་གཉི་ག་

མ་ཡིན་པར་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་གཞན་ཇ་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བྱེ་བ་དང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ཀུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གནས་

སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པར་སྣང་བའི་གཅེར་བུ་པ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣང་བྲོ་ཐ་དད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚོག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་

སྒྲ་རྣམས་སྨྲའ་པའི་སྐོ་ནས་འཇུག་གམ། སེལ་བས་འཇུག་ཅེ་ན། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་བྱམ་མེད་ད། ངོ་བོ་སྟེ་སྨྲའ་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་དམ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་སྨམ་དུ་དཔྱད་བྱ་

@086B སྟེ། དེ་ལྟར་དོགས་པ་སྐྱེ་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བསྟན་ཚོས་ལ་སྒྲ་དེ་སྨྲའ་འཇུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་སྨྲས་རོ། །

འཁྲུལ་པ་མེད་ཅེས་སྒྲ་ལྟང་གིས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་སུ་གོ་བས་སྨྲའ་འཇུག་ཡིན་ནམ་སྨམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུབ་མཐའ་འཆའ་བ་རྣོངས་པའི་

རྣམ་ཐར་དུ་སྟོན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་མེད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་རྟགས་

སུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་གསལ་ཏེ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་དུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅོས་འགོད་པ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་

གཉིས་སུ་དཔྱད་པ་མ་བྱེད་ཅེས་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བྱིན་ཡང་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་གཅོད་གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་སྟེ། དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་སྒྲ་རྟག་ཀུན་དེ་ལྟར་

གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྡེ་དག་སྒྲ་རྟོག་ལ་སྐྱབ་འཇུག་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆུ་མཚན་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་འཆར་གྱི། དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྐོར་ནས་

འཇུག་ན། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་སྐམ་པ་དང་། བརྗ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ན་བརྗ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྱུབ་ལ། ཡོད་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་

བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་སྟམ་པས་བསྟན་པ་ཁོ་

@087A ཞེས། །ན་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ཡང་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པ་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། དགག་པའི་སྐྱེ་རྣམ་གཅོད་

ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་གྱིད་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་རྩོངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དོགས་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་གཞུང་ཉུང་ངུར་མཛད་དོ། །འོན་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་ཐོག་མར་འཆད་རིགས་སོ་ཞེན། ཕྱོགས་རེ་ནས་འཆད་རིམ་གཉི་ག་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་

རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་པ་སྟ་མ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། འདི་ཡང་འབད་མེད་དུ་གྱུབ་བོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མཇུག་ཏུ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩེད་

བ་སྣང་བ། སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱ་འཇིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་

བྱ་རྒྱས་སྤུ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱས་བརྡོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་

ཀྱིས་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཕངས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཁྱད་པར་བལྟོས་པ་བ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྒྱས་སྤུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་སྤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་འཇིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྒྱས་སྤུ་

བཀོད་པ་ཡང་བལྟོས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་

@087B དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འཕེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ལྟར་བལྟོས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཙང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་རིགས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་

སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་རིགས་པ་མིན། དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོད་ཙམ་གྱུབ་ཟིན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་མེད་པས། གཙོ་བོ་དང་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་

ཆོག་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་

སྐྱེན་ནི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་ན་གཏན་ཆོགས་སུ་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱེད་གཏན་ཆོགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག། གཅོ་བོ་ཆེས་ཅན། ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་རྣམས་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅེས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེན། བསྒྲུབ་བྱའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམས་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲིའི་ཆོས་ཅན་རྟག་གཅིག་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཅོ་བོར་སྣང་བ་ལ། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་

དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའམ། ཡང་ན་སྒྲིར་ཡོད་ཙམ་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ཁྱོད་བཀོད་པ་གང་ཞེག །ཕྱི་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་གྱི་གཅོར་སྣང་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པས་གྲངས་

ཅན་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགལ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་གྱི་གཅོ་བོ་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་

གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྒྲུབས་པས་འདོད་དོན་དེ་འགྲུབ་

@088A ཞེས། །པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། རྣག་མ་གྲུབ་ན། མེར་སྣང་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པས་མེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་པའི་བློ་དོར་ཡང་ཁྱོད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་གྱུར་

ཟིན་མ་བརྟེད་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་ནས་བཀོད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནི་

དེ་འདྲ་སྨྲི་འཆོས་ཅན་སྨྲ་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པར་སྨྲབ་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྨྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་གྱུབ་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟོས་ནས་སྨྲབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་དག་ཏུ་དེ་ཡང་གྱུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་གྱུབ་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱ་སྟེ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅི་ཞིག་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་

བཤད་དོ། །འདིར་གང་དག་ཆོས་ཅན་དེས་བརྒྱང་མེད་པའི་སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་སྨྲས་ན། ཚོལ་བའི་འདོད་དོན་མི་འགྱུབ། ཕྱིར་ཚོལ་ལ་སྨྲས་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད། ཆོས་ཅན་གཅོ་བོའམ། གཅོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ལ་སྨྲས་ན། བསྐྱབ་

བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྟེས་འགྲོ་མེད། ཅེས་པའི་ལན་གཞུང་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྒྱང་བའི་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་རྟག་གཅིག་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལྟས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

@088B ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞེག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གཞུང་འོག་མའི་བསྟྲབ་བྱའི་ཆོས། དཔེ་ལ་རྟེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་གཞི་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་བྱུབ་པ་

མི་སྲིད་པས། སངས་རྒྱས་པས་བཀག་པ་མེད་པར་བྱུབ་ཟིན་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག། གཅོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་ནས་བསྟྲབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡོད་ཙམ་དང་། རྟག་

གཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་

པོ་འདོད་ན། གཞུང་འདིས་གཅེད་པ་སྟོན་ལ། ཕྱི་མ་འདོད་ན། གཞུང་འོག་མས་གཅེད་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། ཡོད་པ་ཙམ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཡོད་པ་དེ་

ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་འདིས་གཅོོོ

ཁྱང་གི་གཟུགས་ལ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བར་

@089A ཞེས། །མི་ནུས་སོ། །ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་པོ་བསྟུབ་བྱའི་ཚེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཅོ་བོར་སྣང་བ་དངོས་པོར་སྐྱུབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྗེས་

འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་པ་གང་ཞེག །དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་བསྟུབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་ཞེས་

བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྟུབ་འདོད་པ་གང་ཞེག །ཡོད་ཙམ་བསྟུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་སྟུ་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་

གཅོ་བོ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་ན་ཁྱབ་པ་མི་འགྱུབ། ཁྱབ་པ་གྱུབ་

ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྱུང་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་

གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར། དེས་ན་གྲུབ་ཟེན་གྱི་སྐྱོན་སྤོན་པ། ཡོད་ཙམ་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ན། རྟགས་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་

བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ན། དངོས་པོའམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་མཐའ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་

@089B འགོད་པས་ནི། དེའི་དོན་མ་རྟོགས་པས་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ལྟ་རྗེས་སུ་འགྲོས་ཡིན་པས། དོན་ནི། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་

ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའ་ཕྱིར་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་བཀོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཞེས་མ་སྤྱོར་ཞིག །

ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་མི་རིགས་པས་ཁྱད་པར་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་རྟེས་ཁྱབ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར། དངོས་པོ་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་ཡོགས་ཚོས་གྱབ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡི་ཚོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་རྟེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཐལ། ཡོགས་ཚོས་ཀྱང་གྱུབ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་རིགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་

མཁས་པ་ལ་བྱགས་པའི་རྟག་པ་ཚད་མས་སྐྱབ་མི་ཤེས་པར། རྟག་པ་ཡིན་ན་བྱུན་པོ་རྣམས་ལ་བྱགས་པ་ལྟར་སྤྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ནས། ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་

ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཌེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་པ་སོམས་ཤིག །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མི་རྟག་ན་རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་

དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་མི་

@090A ཞེས། །རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྒྲིར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཚད་མས་མ་གྲུ་

པ་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་གྱི། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སྒྲིར་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་མི་སྨྲ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ཞེས་

བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྲིད་པས་དེའི་ངོར་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་དངོས་འགལ་ལས་ཀྱང་ཆ་ཅང་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་

ཟག་གི་རྟོག་ངོར་ཁྱབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་ངོར་སྒྲུར་བས་ཉེས་པ་ལས་བྱོལ་དུ་རེ་ན་ནི། མི་བྱོལ་བར་མ་ཟད། ཉེས་པའི་གོང་བུར་འགྱུར་བས། ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཀྱིས་རྟོམ་པར་མ་

བྱེད་ཅིག །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་དུར་སྐྲ་

འབྱིན། །ཕ་སྐྱེས་བྱོང་མཐར་གནས་ནས་ལྷས་ངན་སྐྲོག །མ་ཁས་པ་རིགས་པའི་གནམ་ལྷགས་ཐོག་ལྷར་འཕེན། །ཟླུན་པོ་ལྷག་ཆོད་དུག་མདའ་མདེའུ་མེད་འཕེན། །ཞེས་སོ། །སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྟ་སྡུན་

གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཚོགས་དོན་ཇི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྟན་བྱར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་བསྟན་པ་ནི།

@090B ཡོད་ཚོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཉེས་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ལྟ་བུ་གང་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་ཚོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་སྟ་མ་ལ།

རྟགས་ནི་ཁྱབ་པ་འཁྱལ་པ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་རེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཚོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ནི་ཚོས་ཅན། ཐལ་བ་སྟེ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་སོ། །དེས་ན། ཡོད་ཚོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པར་

སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་མཚོན་ནས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཆ་ཆུང་གི་ཚོས་གང་རྟགས་སུ་འགོད་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཞལ་བྱ་དང་

ཤེས་བྱ་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་གང་བཀོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་འཁྱལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། ཁྱབ་པ་འགལ་

ནས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། གང་བཀོད་ཀྱང་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་མཐའ་དཔྱད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཞི་མ་གྲུབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ལྟར་སྣང་བས་འདིར་དེ་

འགོག་ཚུལ་མ་བསྟན་ལ། ཚད་མས་བྱུབ་

@091A ཞེས། །པའི་ལྷོག་པ་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཆོས་ཉེས་སྨོས་ལ། བར་པ་ལ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཉེས་སྨོས་སོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་འདྲི་བ་མིན་

གྱི། ཁྱད་པར་རྣམས་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྟ་བཀོད་ཅིང་། བཀོད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་དེས་ཟིན་པས། བྱང་ཆུབ་རང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེས་མཆོག་ནས། གང་བཀོད་ཀྱང་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་མི་

འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མེད་ཆོས་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། བྱམ་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་

བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་པ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཚད་མས་དེས་ཤིང་། བྱས་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་དེས་པ་ཡི་མི་

རྒག་པ་སྒྲིལ་སྟེང་དུ་གོ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྒག་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྒགས་སོ། །མི་རྒག་པ་འདི་ལྟོག་པ་ན་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་ལྟོག་པར་བྱེད་དེ། བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། གང་བྱས་པ་

ཡིན་ན་མི་རྒག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་གཉིས་རྒགས་ཚོས་སུ་མཚུངས་པར་སྟོར་བའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་

@091B ཕྱིར། ཡང་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་བཀོད་པའི་ངག་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་གཉིས་རྒགས་ཚོས་སུ་

ཚོས་མི་མཚུངས་པར་སྟོར་བའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱིར་རྟོལ་ལ་བརྗོད་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་

རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཆོལ་བས་དངོས་སུ་ཀོད་

པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན་བཅོས་སུ་བྱེས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྲོར་བའི་སྐོན་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། འབྲེལ་པ་སྟབས་པའི་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་

བསྒྲབ། དོན་བསྟུ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཆོས་སུ་རྟེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་པར་བསྟེད་པ་ཁྱོད་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྟེད་པའི་ཕྱུ་ལས་ཕྱུ་རིགས་གཞན་མེད་པར་ཁྱོད་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྟེད་པའི་

ཕྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པའི་ལག་རྟེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། བྱས་པ་མི་འཇིག་པའི་རྟས་སུ་མེད་དེ། དེར་སྣང་ཅིག་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚོད་དུ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་ཅིག་མ་ལྟའི་ཡུན་ཚོད་དུ་མི་

འཇིག་པའི་རྟེས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འཇིག་གོ་ཞེན། འོ་ན་སྣང་ཅིག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྣང་ཅིག་མ་ལྟར་མི་འཇིག་པའི་རྟེས་སུ་གནས་པ་དོར་རམ། མ་དོར། དོར་ན། བྱས་པ་དེ་སྣང་ཅིག་ལྟར་མི་

འཇིག་པའི་རྫས་སུ་གནས་པ་ཉམས་ཏེ། སྣང་ཚེག་གསུམ་གྱི་ཡུན་

@092A ཞེས། །ལས་གནས་མ་ནུས་པར་སྣང་ཚེག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྣང་ཚེག་ལྟར་མི་འཇིག་པའི་རྫས་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མ་དོར་ན། སྣང་ཚེག་ལྟར་མི་འཇིག་པར་གནས་ཤིང་། སྣང་ཚེག་དུག་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པས་ཁྱབ་པ་ཉམས་ཏེ། སྔར་སྣང་ཚེག་མ་གསུམ་

མི་འཇིག་པར་གནས་ཤིང་། སྣང་ཚེག་མ་བཞི་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྣང་ཚེག་མ་ལྟར་མི་འཇིག་པའི་རྫས་སུ་གནས་པས། སྣང་ཚེག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་ཚོད་དུ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་ཚེག་མ་བཞི་པ་ཕན་ཆད་ད་དུང་སྣང་ཚེག་མ་

ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། སྣང་ཚེག་གཉིས་ལས་མི་གནས་ལ། སྔ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྣང་ཚེག་མ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན་སྣང་ཚེག་དང་པོའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་སྣང་ཚེག་ལྟར་མི་འཇིག་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་མོད། སྣང་ཚེག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་

དེ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་སྣང་ཚེག་ལྟར་གནས་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཉེས་པ་སོགས་གནས་ལ། མེད་ན། དེ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་སྣང་ཚེག་མ་ལྟར་གནས་པའི་རྫས་དེ་སྣང་ཚེག་དང་པོའི་དུས་སུ་

ཡོད་ལ། གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་པས་བྱས་པ་རང་གྲོལ་

པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོང་ཅིང་།རང་གྲོལ་དུས་སུ་འཇིག་པའི་རྫས་སུ་གནས་པ་ལ་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་

སྣའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ངེས་མིན་པར་

ཐལ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྣམ་བུའི་དངོས་པོ་སེར་པོར་འགྱུར་པ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོན་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་

པ་རྣམས་ནི། ངེས་པར་སེར་པོར་འགྱུར་བའི་ཁྱབ་པ་མེད་

@092B པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཆོས་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་བསྟེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྟེད་པ་ཆོས་གཉིས་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གྱི་བལྟོས་

ས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆོས་གཉིས་ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་

ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་གཉིས་བསྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཆོས་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ན། ཁྱབ་པ་མེད་

དོ། །སྟངས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། འཇིག་རྟུབ་མང་པོ་ཡོད་པས་

གཅིག་དང་མ་ཕྲད་ཀྱང་གཞན་དང་འེས་པར་ཕྲད་པས་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་འཇིག་འེས་ཡིན་ནོ་ཞེན། བྱས་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟུབ་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མ་ཕྲད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་དང་མ་ཕྲད་པ་སྲིད་པ་དེས་ན་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལྡན་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དག །འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཟཁད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་བ་སོགས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་བྱམ་པའི་འཇིག

པ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་ཟཁད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པ་མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་བ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་འཇིག

པ་ནི་བྱམ་པ་རང་གི་ངོས་མ་ཡིན་ཀྱི། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེན། ཡང་གི་སྐྱས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན་དེ་འབས་བུར་འགྱུར་རོ། །དངོས་མེད་བྱེད་ན། དངོས་

@093A ཞེས། །པོ་མི་བྱེད་པས་དངོས་མེད་འབས་བུར་ཐལ་བ་དང་དངོས་པོ་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་གནས་མ་བུ་པའི་སྟེ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་གི་སྐྱས་བསྟན་ཏོ། །གྲོག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་

ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་ལྟོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལའང་ཆོས་ཅན། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་

གྱིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འཇིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་དང་ཅན་བྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འབྲེལ་པ་

ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་རང་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ། འབྲས་

བྱ་དང་ཁྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས་རང་གི་བསྟུབ་བྱའི་ཚོས་

རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ལ། དངོས་དང་། རྟོག་སྣང་དོ། །དང་པོ་ལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་

པོ་ལ། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤ་ཟ་རང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དེས་ཡིད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་རིགས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚད་མར་ཟཱཊ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

@093B དེའི་ངོ་བོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པས་དེ་ལྟར་ཟཱཊ་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དེ་དམིགས་པའི་བློ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་

དུ་ཟཱཊ་ན། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུའོ། །སྟར་སྣབས་དེར་ཁྱབ་པ་མ་སྟུབ་པར་འདིར་སྟུབ་བཞེད་ནས། འཇུག་པ་བློ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཅེས་བཀོད་པ་མིན་ཏེ།

སྔར་རང་འགྲེལ་དུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྦྱོར་ཐབས་དགག་པའི་འབྲས་

བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་སྟ་གསུམ་གཅིག་པ་འདིར་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། བསྐལ་

དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་སྣང་མི་རུས། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་གང་རུང་གིས་དམིགས་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེན། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

བརྗོད་བྱར་བྱས་ན། རྩོམ་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་རྩོ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཀྱང་ཉིར་མཁོ་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་བུའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟན་མི་

ནུས་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་རང་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྐལ་དོན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། བསྒལ་

@094A ཞེས། །དོན་ཡོད་ན། བསྒལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེའི་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ངོར་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྒལ་

བའི་དོན་དེ་རྣམས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་ན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་བསྒལ་དོན་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མེད་པ་

བསྒྲུབ་པ་གང་ལ་ཡང་། ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་འཇུར་ཏེ། བསྒལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་རེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་མེད་རེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚད་མ་དག་ཏུ་

འཇུར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་སྣང་རུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་འཇུར་བའི་ཕྱིར། སྔར་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་མི་རྣུས་པར་ཟཱད་པ་དང་འདི་མི་འགལ་ཏེ། མ་

དམིགས་པས་མེད་ངེས་མི་འགྱུབ་པར་ཚའོད་པའི་རིགས་

པ་འདི་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེ་མི་ཤེས་ཤིང་མེ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར། འབྲས་བུ་དུ་

བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྨྲར་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་འགར་ཁྱབ་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཅན་བསྟན་

@094B བྱར་ཡོད་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཤེང་མེད་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར། ཤ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པ་ཚད་མས་

མ་གྱུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཕྱིར་རྩོལ་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་དང་། ཡང་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པར་

རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་འཇུག་དུས་ནི། གཡས་ཀྱི་རིའི་ངོས་ལ་ཤིང་གི་ཚོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ཞིང་། ཤ་པ་དང་ཤྭག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཤིང་གི་ཚོགས་དེཡིར་བཞག་ནས། དེ་དང་ཐག་མཉམ་

པའི་གཡོན་ཀྱི་རིའི་ངོས་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན། གཡས་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ནུས་ཤིང་ཤ་པ་དང་ཤྭག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་རི་ལྟར་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཤིང་གིས་དག་པའི་གཡོན་རིའི་ངོས་ན་ཤ་པ་ཡོད་མེད་ཐ་

ཚོམ་ཟ་བ་ན། དེར་ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རྟགས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དེར་ཤ་པ་ཡོད་ན། ཏོལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་ན། ཕྱིར་ཏོལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཞུང་ཤང་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མི་

དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཅི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་འགྱུབ་ཅེ་ན། ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་བྱམ་པ་

མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་སྤྲིན་བྱེད་རྩི་བ་སོགས་མི་སྲིད་པར་གྱུར་

@095A ཞེས། །པ་ན། ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས། གཞི་འགར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་རུང་གི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་མི་འཐྲལ་བའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་

བ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་རང་ཡོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤུབ་པའི་གཞིར། དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་གཅིད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་ན། གཅིད་བྱ་གང་རེག

དེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གཅིད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྐྱས་འབྲེལ་རྫ་མ་དམིགས་པ་སྟུད་དོ། །རྟགས་འདི་དག་གི་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། སྔར་གྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་

ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་སྟང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩོད་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་

སྒྲིའི་དོན་ངོས་བཟུང་། དེ་དགག་མི་རུས་པར་བསྟན། དེ་ལ་ལྷང་

འགལ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་། མེད་ངེས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བྱས་

བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་གཅོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་འདི་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་གཅོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་

@095B གྲི་རང་བཞིན་གྱི་གཅོ་བོ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་གཅོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྟོང་མི་རིགས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་མེད་ན་རྗོད་བྱེད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་གཅིག་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་

ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་དགག་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འཇུག་ན་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྩོད་

པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་གྲངས་ངེས་ལ་རྟོད་

པའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྟོར་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་འཇུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསླབས་ཤིང་སྟོ་བཏགས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། གཉི་ག་ལ་བརྗེན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྒྲ་དོན་དོས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་

བོ་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་ཡོད་པས་སྒྲ་སྟོར་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་སྟོར་བ་འདིའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་

ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་མངོན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཀླལ་བ་ན། གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་

པོར་བློབ་པ་འགོག་པ་ལྟར་སྣང་། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ཁས་

@96A ཞེས། །པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལས། གཅོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བརྟད་ནས་དགག་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་ན། དེ་རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་། གཅོ་བོ་རང་ལྟོག་ནས་མི་ཁེགས་པར་འགྲུར་ལ། རྟགས་ཚད་མས་དེས་པའི་

གཞི་ནི་གཅོ་བོར་སྣང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ལ་བལྟོས་ནས་གཅོ་བོ་དང་དེ་སྣང་གཉིས་གང་བཞག་ཀྱང་འདུ་བར་སྣང་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་ཙམ་ཡིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེས་ན་གཅོ་བོར་སྣང་བ་དེ་གཅོ་བོ་རང་མཚན་

ཀྱི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རྟུང་བ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཅོ་བོར་

སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཅོ་བོ་རང་མཚན་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་

ཀ།དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་

ཕྱིར། ཅས་བཀོད་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཅོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཏན་ཚིགས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་པར་

རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་

@96B འཇུག་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྟུན་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་དག

ཆོས་ཅན། བློས་བཏགས་པའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་

རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མིན་པའོ། །དང་

པོ་ལ། ཚོགས་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསྟེན་ན་རྟགས་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་མེད་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཡན་གར་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཡན་གར་བ་ནི། དཔེའི་སྟེང་

དུ་གྲུབ་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ནི། གཟུང་འདི་དག་གི་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་ལ་བསྟེན་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་རུས་པས། རྣམ་

འགྱུར་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་ནི་གཞི་གཞན་དུ་མ་ལ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་

བཞག་པ་ནི། དེ་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ཉིད་དེ་ལ་

@97A ཞེས། །བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་འཇུར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་

མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཅོ་བསྟེག་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཚང་མང་ན་མེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དཔྱད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་མེར་སྣང་ཡོད་དམ་

མེད་སྟམ་དུ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དཔྱད་མི་རིགས་ཏེ། མ་འདི་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རབ་ལས་ཤེང་། རྟོག་པ་ལ་མེའི་དོན་སྤྲོ་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ།

དོན་བྱེད་རྣུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཡོད་མེད་དུ་བརྟགས་པས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ལྡན་འཁྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱད་མེད་

རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་སྨྲབ་པའི་

ཕྱིར་ཀུ་མ་ནིང་ཁྱད་གཞིར་བརྒྱང་ནས། གཟུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་བརྟགས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པར་ཐལ། དེས་དགོས་པ་དེ་སྨྲབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྗེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱར་

བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་ཀུ་དཔྱད་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཞིས་ཀྱི་འཇོམ་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞི་འགར་ཆོས་དེ་འཇལ་བའི་ཚུལ་ལ་

@97B ཡོད་པར་འཇལ་བ་དང་མེད་པར་འཇལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་གཞལ་བ་ཉིད་དུ་བ་གཞལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མ་དེས་མཚོ་ལ་དུ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དུ་བ་མེད་

པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། བཀྲ་ཤིས་མ་དང་སྣ་ཧཱ་མ་བཞིན་དུ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་བས། དང་པོ་ཉིད་ཧས་དཔག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩེལ་བ་མ་བྱས་ན་

ལེགས་སོ། །ཡང་དེར་དུ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དུ་

མེད་བསྒྲབ་པ་མིན། ཞེས་སྨོ་བས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ཀྱང་བཀག་པ་ཡོངས་གཅོད་དུ་མ་གྲུབ་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མི་ཁེགས་ལ། བཀག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་ཀྱང་། དགག་བྱ་རྣམ་

བཅད་ལ་མི་ཁེགས་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མི་ཁེགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། མཆོ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། དུ་མེད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་བས་དགག་སྒྲུབ་ཀུན་ཉམས་ལ། ཡང་སྒྲོ་

འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི། རྟེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྟེས་དཔག་གི་འཛིན་སྤང་རས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གཅོ་བསྟེགས་དོན་གཉིར་གྱིས་མེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མེའི་དོན་སྟེ་

ཤར་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱེད་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཏགས་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ། ཞེས་སྨོ་དོན་

གཏན་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ཞེན། སྒྲ་དོན་མེད་པར་

@98A ཞེས། །རིགས་པ་སྣ་བས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སྣང་དེ་ཆོས་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་རྟེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་བཞེད་ནས་ལྷང་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཏགས་པ་ཞེས་

པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྐབས་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་གླང་གིས་གཙོ་བོ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཁྱད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་

པའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཚོས་སུ་བཞག་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྨྲར་རེ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྨྲིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ།

སྐྱེས་བུའི་ཆོག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོག་ཙམ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་

མ་གསུམ་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེན་།རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་ཚེག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཉིད་མེད་

@98B པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གང་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར། སྒྲ་བ་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ནུས་པ། ཁྱོད་དེ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ནི། ལུང་ཚད་མ་མིན་ན། སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྐྱེ་བའི། །སྨྲ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅེས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་བྱོ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།

དེ་ལ་ལྟང་དེའི་ཚོགས་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་

ལ་དང་བ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ལུང་ཚད་མར་གསུངས་པ་དེ་ལུང་གང་ཡང་རུང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེན་ཏུ་ཟློག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་སྟོན་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲི་ལས་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྣུ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་

དང་། ཚད་མར་སྣུབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཤེན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། འཆོ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་

ཉེས་དམིགས་ཤེན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཐོས་ཤིང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་

དམིགས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བླང་དོར་མ་

བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་སུ་དོགས་པ་དག་བྱང་དོར་

@99A ཞེས། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་སྣམ་པ་དག་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། གང་གི་རྟེས་སུ་ཞུགས་ན་མི་སྣུ་བའི་ལུང་དོས་གཟུང་བ་ནི། བྱང་བྱ་ཐར་པ་དང་། དེ་ལེན་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། དོར་བྱ་སྤྲུག་ཀུན་

གཉིས་ཀྱི། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གིས་བསྡུས་པའི་བྱང་དོར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་བྱའི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྤྲད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དག་བསྟན་པ་དང་རྟེས་སུ་

མཐུན་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་དེས་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བར་བསྟན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་

ཚོ་ནི། ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱད་པ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་བསྟན་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་

ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག

པའི་ལུང་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སེའུ་བཙུ་པའི་ངག་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་དང་། འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་མན་ངག་ལྟ་བུ། དགོས་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། བྱ་རོག་སོ་

རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྣང་སར་ནས། སྔ་མས་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་སྐྱོན་སྣང་པའི་སྐོ་ནས་བརྗེད་བྱའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཚད་མར་བསྟན་

@99B ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། སྟོན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་

དུ་འདོད་པའི་སྒྲིལ་དོན་གཞན་སོགས་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཟོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་བ་ལྷོག་གྱུར་ཀྱི་དོན་སྟན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོངས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་

ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་

པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་རྣམ་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་བྱུབ་པ་དང་། གཞན་དག་ལྷོག་བྱུར་དུ་འདོད་པའི་བདག་དང་གཅོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་བྱུར་མ་ཡིན་པར་ བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་ལྷོག་བྱུར་མ་ཡིན་པར་བྱུབ་པ་

ལྟ་བུའོ། །མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཤེན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་བྱུར་པ་ཡི་དོན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་ བླངས་པ་ལ། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཚོག་སྟ་ཕྱི་ འགལ་བ་དང་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པ།

དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་སྟིག་པའི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན། ཁྲུས་དང་མར་མེ་ལ་ལྟུགས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཀག་པ་ལ་ནང་འགལ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལུང་འདི་ཡི་མི་སྨྲ་བར་

ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྟུས་ན། ཤེན་ཏུ་ལྷོག་བྱུར་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ཏུང་པ་ལ་བྱེད་

@100A ཞེས། །པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྟེན་མིག་མཐོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལྷོག་གྱུར་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྔ་ཕྱི་དང་དངོས་ཀྱགས་འགལ་

བ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། ད་དུང་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་འཛུག་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ནང་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་

ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་དེ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཟས་ཟོས་པ་ན་བདེ་བ་བསྒྲིད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་བདེ་བ་མི་སྒྲིད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་ལ། ཆོར་མ་ཟུག་པས་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲིད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་

གྲུབ་པ་ན། དེས་སྡུག་བསྔལ་མི་སྒྲིད་པ་ཁེགས་པས། བདེ་སྡུག་བསྒྲིད་མི་སྒྲིད་དངོས་འགལ་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན། སྨྱིན་པ་བཏང་བས་བདེ་བ་བསྒྲིད་པ་དང་མི་སྒྲིད་

པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་སྦྱིར་བསྟན་པ་མཐོང་ན། ཅོག

དེ་ལ་ནང་འགལ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་མེད་གཉི་མཐུན་དུ་འདུ་བའི་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་བྱུབ་མི་དགོས་

པ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་པར་སྣང་ན། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་བྱུབ་པའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

@100B གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། ཚད་མས་མ་བྱུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སྣུ་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟགས་

ལས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐྲོ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་འཇུག་པའི་

གོ་སྐབས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་

ལྟར་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བློ་ཙམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་མི་ནུས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཚུལ་གཉན་བསྟན་པ་ནི། གཉན་ཟིན་ཀུ་ལྷོག་བྱང་གྱི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ། དེས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་མི་སླུ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བླང་བྱའི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་། དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་སྡུག་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་བཅས་པ་

ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རབ་ཀྱང་ངེས་པ་ཡིས་སོ། །འདི་ནི་དཔེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བའི་སྟྲོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་དཔེར་བྱས་ནས། ཤིན་ཀུ་ལྷོག་བྱང་སྟོན་པའི་གསུང་རྩོད་

གཞིར་མཛད་པ་དང་འདྲའོ། །དོན་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དགག་པའི་ལུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་བཞིན། ཚུལ་ཁྲིམས་

བསྡུངས་པས་ལྷར་སྐྱེ་བར་སྡོམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡང་། @101A ཞེས། །ཞེས་རྟགས་དང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱིས་སྨྲས་

པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཚིག་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིས་པ་ཀུན་ཟད་དེས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལམ་ཕབ་པར། དེ་འདྲའི་

སྐྱེས་བུས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཉིས་ཟད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་ཤེས་པར་རྟོས་ན། དེས་གང་སྨྲས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་རིགས་ནའང་དེ་མི་རྟོས་པའི་ཕྱིར། འདི་

ལྷར། གང་ཟགས་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉིས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གཞན་སྨོད་དཔོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་

ལྷན་པའམ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ལ་སློབ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱོད་ཡེ་མེད་པའང་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྣེད་དཀའ་ཞིང་མི་རྣེད་པའི་ཕྱིར། གང་དག་གཞུང་འདིས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་

པར་ཚང་ངོ་ མས་མི་རྟོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྤྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་གྱུར་ན་ཉེས་ཟད་མ་གྱུར་པ་འགལ་ལ། མ་གྱུར་ན་སྟང་ལུང་ཚད་མར་

@101B ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་བཞད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་གསུང་རབ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉེས་ཟད་རྟོགས་མི་ནུས་པར་སྟོན་ལ། འོག་མས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྲིང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུར་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་

བུ་སྣུབ་པའི་རྒྱས་དགོད། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་རྟོད་པ་སྟང་། ཉེས་པའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་ལས་བློ་དེའི་བདག་ཉིད་

དུ་ངང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་དེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགྲིབ་ན་དེ་ཕུལ་བྱུང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་དེའི་གནོད་བྱེད་དང་

བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལན་ཅིག་ཉེས་པ་ཟད་ཀྱང་། ཉེས་པའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ན་སྣང་ཡང་འབྱུང་བས་གཏན་ཟད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེན། སྣང་པ་སྣང་ལྡོག ༷ ན་དེ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འབད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངང་

གིས་ལྡོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱོན་མཐོང་བས་ཡིན་ནམ། སྐྱོན་མ་མཐོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཡིན། སྐྱོན་མཐོང་ནས་དེ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འབད་པ་མི་བྱེད་དེ། འཁོར་བའི་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་

དེ་བརྗོག་པའི་འབད་པ་མི་བྱེད་དེ། ཉེས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་བློ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་པ་མཐར་ཐུག་རང་གི་ངང་གིས་བརྗོག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་

@102A ཞེས། །རབ་དེས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འབྲལ་མི་རྟད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྣང་པ་མི་ལྟོག་སྟེ། དེ་བཟློག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུས་ན། སྣང་པ་མཐར་ཐུག་ལྟོག་མི་སྲིད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་

ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་ཟཁད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འཇིག་ལྟ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་ཟཁད་པ་དང་མ་རིག་པ་རྩ་བར་ཟཁད་པ་མི་འགལ་བར་

ཐལ། འཇིག་ལྟ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་བདག་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་དེར་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཉེས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་གཞན་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འཕོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ན། འཕོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བའི་

སྐྱོན་མེད་དེ། འཇིག་ལྟ་དེ་སྤངས་པ་ན། ཉེས་པ་ཀུན་སྤོང་བར་ནུས་པས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན། འཕོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་སྤོན་བཞེད་པ་ན་འཇིག་ལྟ་བསྟན་ན་མི་

@102B མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྣུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །མ་བྱས་པ་དགག །རྟག་པ་ཡིན་པ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་རྣམས་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་མི་ལེས་པ་ལ་

སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚོགས་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་འོག་པར་སྣོན་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅས་རིག་བྱེད་པ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚོགས་ཡིན་ན་འོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཚོགས་རྣམས་དོན་བདེན་པར་སྣོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཅས་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག།

སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་གོ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་བྱས་

པ་མིན་ཡང་དོན་འོག་པ་ཉིད་དུ་སྣོན་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱུ་དག་གི་བརྟན་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བ་འདི་ཡི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བལྟོས་པས་སོ། །རིག་བྱེད་སྒྲ་དོན་

@103A ཞེས། །གྱི་འགྲེལ་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན། འདིའི་དོན་འདི་ཉེས་བརྟ་སྤྱད་བ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་སྤྲུ་ཐོས་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་པའམ། བརྟ་

སྐྱེས་བུ་ལ་མ་ལྷོས་པར་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་ནི་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡང་། འཆད་པ་པོའི་ངག་གི་བརྟ་ལས་ཉན་པ་པོའི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན། དོན་གོ་བ་ལ། འབྲེལ་པ་དངོས་

པོ་ལ་ཡ གཉན་དག་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་དགོས་ཀུས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ངག་གི་བརྟ་ལས་དོན་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྟོད་བྱེད་དུ་ངེས་

སམ། དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འཆད་པ་པོས་བཤད་ཀྱང་དོན་གཉན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གོ་བྱ་གོ ༎ བྱེད་བྱ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པས་བཤད་ན།

གང་རྟང་གཅིག་ལ་གོ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་དུ་མ་དང་རྩོད་བྱེད་དུ་མངོན་པར་འབྱེལ་ལོ་ཞེན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་རང་གི་བརྡོད་བྱའི་དོན་དུ་འགལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཡང་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟ་

ལས་དོན་དུ་མ་དང་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མར་སྣང་བའི་དོན་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་སྣང་བྱེད་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྱེལ་པ་དངོས་པོ་བའི་སྣང་བྱེད་མེད་པ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྲ་

@103B དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྱེལ་པ་དངོས་པོ་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཁཏ་ཆོག་ཡང་དག་བརྗོད་དགོས་ན། དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇས་ཐ་དད་དེ་བྱུང་གི་འབྱེལ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་རུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོག་གང་ཞེག །སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད།

འདོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་དངོས་སུ་གྲུང་ཆེན་གྱི་ཁྲུས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་དགག་པའི་ཚད་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། དོན་སྟོན་པའི་

སྒྲས་མེད་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་པ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྲ་

དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཅན་ཁྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དོན་དང་སྦྲེལ་འབྲེལ་པ་དེ་སྐྱེས་བུའི་ཐོ་རྒྱག་པ་ཡིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱས་པར་ཐལ། བརྗ་

ཙམ་གྱིས་གཞན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག །རྟེན་ཞེག་ན་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཞེག་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་པས་ཕྱིན་ཆད་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་

@104A ཞེས། ।ཀེ། འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་བནི་ཞེག ।འབྲེལ་པ་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསར་བྱུང་གི་དོན་དང་ལྡན་ཅིག་འབྲེལ་པ་སྐྱེས་སོ་ཞེན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱར་གསར་བྱུང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་

དག་གསར་དུ་རྣམ་པར་ལྡོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་པ་ཅན་འཇིག་ན་ཡང་། བརྟེན་པ་འབྲེལ་པ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མི་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བས། སྔར་གྱི་རྟགས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་

གསལ་བ་དེ་དོན་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་སྐྱེ་རོ། །བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། མངོན་པར་

གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ནི། སྒྲུབ་ཁྱང་གི་བྱམ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྟོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མི་ཕན་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་

འདྲ་གྱབ་ཟིན་སྟོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་རྩང་དུ་བྱེད་པ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པས་སྟོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡི་

@104B རྒྱུ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཆོོགས་པའི་ཚེ་ན། སྟོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཤེས་པ་དེ་བསྒྱེད་པར་རྩང་བ་ཉིད་དུ་བསྒྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་ལ་མེད་པ་ནི། སྒྲ་དོན་དེས་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་

ན་གསལ་བྱེད་སྒྲ་དོན་རང་གིས་དེ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་

བྱུར་དུ་ཆུག་མོད། སྒྲ་དོན་གཉིས་དང་ཇས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཏློ་མ་འཁྲལ་པ་ལ་སྒྲ་དོན་དང་འབྲེལ་པ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པ་གསུམ་དུ་སྣང་བར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྣང་རུང་གི་ཇས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་དོན་བྱི་ཇས་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་ལས་ཇས་ཐ་དད་མིན་པ་གང་ཞེག །དེ་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་ཉམས་སོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་

གཉིས་ཀ་མིན་ན། འབྲེལ་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་རང་མཚན་གཉིས་དང་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འབྲེལ་པ་རྟོག

པས་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཇས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལ་རིག་ལུས་པའི་གཞན་དབང་གི་འབྲེལ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བལྟས་ཤ མེད་དུ་ཡོད་

@105A ཞེས། །པའི་རྩས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྐྱས་གཞན་དེ་གཉིས་དང་རྩས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་འབྲེལ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྩས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཤང་པ་འདི་གཉིས་རྩས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པའི་འཕྲོས་ཡིན་

ལ། འབྲེལ་བརྟག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་བ་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཡོད་དམ། དེ་བས་གས་པའི་ངག་ཚོག་སོགས་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མིང་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་

བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཚོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ཆུས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་འོག་མ་སྟུད་པའོ། །འདི་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་མ་

འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ལ་དོན་སྟོན་པའི་ཆུས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ཡིན་ན། དོན་སྟོན་པའི་ཆུས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་གེར་ཞིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་རིང་

པོ་དང་སྦྱང་དུ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་ལས་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི། སྤྱོད་པ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣག་ཅིང་དེ་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་པ་ཡང་རྟག་ཏུ་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

པ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དང་དངོས་པོ་ཡི་འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚ་དེ། རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དངོས་

@105B མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་འགྲེལ་དུ། བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོག་གི་ཡན་ལག་གིས་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་ངག་ཚིག་སོགས་ཤ་ དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚ་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི། ངག་ཚིག་སོགས་ཤ་ དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་

པས་ནི། སྟེ་བདུན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིག་པའི་རིགས་པའི་གསང་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ལྷོ་ལྷོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་བརྗོད་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། གཞན་དུ་

མི་འཐད་པས། སྒྲ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ཅིས་མི་རྟུས་པ་མ་ཡིན་པས། བརྗོད་ཤེས་པས་ཀྱང་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ལྡོག་བའི་རྣམ་པ་འཆར་

བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷོ་ལྗིར་བ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཚ་དེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་དེས་བརྗོད་པ་བརྗོད་ལ་མི་ལྷོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བརྗོད་ཤེས་པས་ལྷོ་ལྗིར་བ་མཐོང་བ་

ན་ཡང་། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཚ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་བརྗོད་ལ་མ་ལྷོས་པར་

དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་ཡོག་རྟེག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཚིག་ཀུན་སྟོང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་

@106A ཞེས། །ལ། མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཆོག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་

པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་མར་འདོད་དོ་ཞེན། སྤྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་རྟོག་ངན་པའི་སྐུན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་འདི་ལའང་

འདི་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མི་དྲན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་དག་གིས་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་རྣམས་བརྗོད་པ་དང་། མིའུ་ཐུང་དང་། མིའུ་ཐུང་ལྟ་དང་། སྐ་ཚོ་ཁ

བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱས་པར་དྲན་ལ། གཟེགས་ཟན་པས་དབྱིག་གི་སྟེང་པོས་བྱས་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་སྐྱོབ་བའོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་

ཡི་གེ་དང་ཚོག་དང་། ཚོག་གི་བཀང་ཤ་ པ་དག་བརྩོད་པའི་ནུས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཞན་དེ་ལའང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནུས་པ་མེད་པས། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སྦྱོར་པ་པ་འགའ་ཞིག་སྨྲའོ། །དེ་དག་ག་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ། ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་པས་

@106B མ་བྱས་པར་མ་འགྲུབ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་བོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་ནི། ཤག་མོ་འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུས་སྨྲ་ལ་ཞེང་བཙུམས་པར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་གཞུང་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་

མཚན་གང་གིས་ན། རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་བལྟ་གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་གང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྩོམ་པའི་

རྒྱུ་སྐྱེས་བྱ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིགā་བྱེད་ཀྱི་ངག་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་སྐྱེས་བྱ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། རྟོག་པ་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་རིགā་བྱེད་ཀྱི་ངག་དང་གཉིས་རིགā་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རིགས་གང་སྐྱེས་བུ་གང་ལས་གྲུབ་པ་དེ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་ན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རིགā་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་

པའོ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར་རིགā་བྱེད་མ་བྱས་པར་སྣང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྦྱོས་པ་སྟར་བགོད་པ་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་རིགā་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་

འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་འདི་ཆོས་ཅན། མི་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། མགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དང་འདྲའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་

@107A ཞེས། །པར་ཡོད་དེ། སྣྭ་དཀའ། བཀག་དཀའ། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་རང་སྟ་ དུག་ཞི་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་འདྲ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ རོ། །རིག་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་གེ་རྣག་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་

ཞལ་ར་ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་དོན། གཞན་དག་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང་རང་ལུགས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་པར་གྱུར་དུ་

ཆུག་མོད་ནའང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། མིས་བྱས་པ་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། ཀ་ཀློ་ལ་སོགས་པས་མ་བཏུ་མར་ལེན་པའི་ཐ་

སྣོད་དང་། རྒྱང་ཕན་པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྣྭ་བའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་མ་སྟོན་མས་ འདུས་བྱས་པའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་གྱུབ་པས་ཚད་མར་གྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་འོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོག

ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཚད་པ་པོ་མི་མཐུན་པ་དུ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ལ་སྟོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་

@107B དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། ངག་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ན། ཡི་གེ་འམ་ངག་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྣྲག་པར་བྱེད་ན། ཚད་མར་འགྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཞན་དང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱས་མ་བྱས་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་ལས་རྫས་

ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་ངག་དགག་པ་དང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་

ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན་

པ་དགག །སྟོན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་རེ་རེ་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད། མེད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་ལ་གོ་བ་

བསྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་མིན་བཞིན་དུ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་འདོད་པས་བཏགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་ཅན་གང་ཞེག །ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དོན་ལ་གོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་ཟེ་ཁྱིའུ་ལ་སོ་སྐྱེ་ཉིད་

@108A ཞེས། །དུ་བཏགས་པ་སོགས་བཞིན། འདོད་ན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆ་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ཆུས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་སྐྱ་ཕྱི་རྣམས་ཕན་ཚུན་བལྟས་པ་མི་

སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་གོ་བའི་ཚད་བྱ་ཆ་སྐྱ་ཕྱི་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལོག་ཅིང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་རྗོགས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་རྟོག་ཥ

པས་ཀྱང་། ངག་གི་དོན་དག་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་སྐྱ་མའོ། །ཆ་སྐྱ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཅིང་ཆར་ཐོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན་ཡང་། རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཞག་རིལ་པོ་དང་། རྒྱ་བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

ལ་བལྟས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་མི་སྲིད། སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་

པར་ཐལ། རྟག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་ཆ་

མེད་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག །མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་གཞན་མ་མཐོང་བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་

@108B པར་མཐོང་གི་རྒྱུ་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིས་ན་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐལ་བ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག ༎ རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་

ནའང་། རྟག་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཐོས་པ་གང་ཞེག །དེའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཐོས་པའི་འགལ་རྐྱེན་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ། སྐབས་འགར་མ་ཐོས་པ་དེ། འགལ་རྐེན་གྱིས་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐེན་རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཡོའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཚང་བས། རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཅི་

ནས་ཀྱང་རྐེན་ཞ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་པ་སྟབ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རིས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྐེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྟབ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག

བྱེད་རྐེན་མེད་དོ། །ཞེས་མི་སྨྲ་ཞ་ལ། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་ཁྱབ་པ་དགག །ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། ངག་དེ་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་འཆད་པ་

པོའི་ཁའི་དྲྭང་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་ཚེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་རྟག་པ་གང་ཞེག །རྣ་བའི་དབང་པོས་སྒྲ་ཕྲད་ནས་འཇོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་

@109A ཞེས། །པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ངག་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཉན་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ཐོས་ཤིང་། དམིགས་པ་དག

ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞེག །རྟག་ཏུ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ། དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོས་རྟང་དུ་འདུས་བྱས་པ་དམིའོ།།

པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱན་གྱིས་ལེའོ།།

པར་བྱས་པ་དེས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟ་བའི་དབང་པོ་གཅིག་པུ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ཐོས་རྟང་གང་ཞེག །དེ་རྟག

ཁྱབ་ཀུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྣའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རིག་བྱེད་ངེས་པ་འཆད་

པའི་བྱང་དུ་བསྟད་པའི་ཁྱད་པར་ལས། རྣ་བའི་དབང་པོས་སྣ་ཐོས་པའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྣ་ཡི་ཆོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཅོ་ཅེག་ཅར་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྣ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་

@109B བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གལ་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡིན་གར་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྗོད་བྱེད་དུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་དུ་མས་རིག་བྱེད་ཅིག་ཅར་ཟཱཊ་པའི་

ཚེ། སྒྲ་ཙམ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལ་ཤེན་ཏུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཞན་དག་མི་འདོན་པར་

གནས་ནས་རིག་བྱེད་གཅིག་ཅིག་འདོན་པ་ན་ཡང་། སྒྲ་ཙམ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་རྟོད་བྱེད་ཐོས་དགོས་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་སྒྲ་ཙམ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་

མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟ་བའི་དབང་པོ་སྒྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཙམ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་རྟོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྒྲ་ཙམ་གྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་མི་ནུས། ཆ་སྟ་ཕྱི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། སྟ་

ཕྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་རྟོད་བྱེད་དེ། གོ་རིམ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་སྟོན་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་རྟོད་བྱེད་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོད་བྱེད་ལ་མེད་དེ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། རྟོད་བྱེད་ལ་སྟ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་དོ་ཞེན་ཡོད་པར་ཐལ། སྟ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་ཙམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཡི་གེ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་ཉཱད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་དང་།

@110A ཞེས། །སྐྱེས་བུས་བྱུས་པར་གྱུབ་པའི་དོན་བསྟུབའོ། །དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱིའི་བཀོད་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག །གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་བཀོད་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་

ཅན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་ཕྱས་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟོག

པར་བཞག་པའི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པས་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྒྲུར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདོད་པས་བཞག་པའི་གོ་རིམ་ལས་གཞན་ནི་འགལ་ཞིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། རྟག་པ་ཡིན་ན། གོ་རིམ་གཞན་དུ

བསྒྲུར་ནུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉེས་པ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མདུན་ནས་རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་། སྔ་དྲོ་མེད་པ་ཕྱི་དྲོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། ཆ་འཕས་མེད་བཞིན་དུ

ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། དུས་རྒྱུན་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལུགས་དེ་ལ་མི་རྟུང་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྤར་བརྗོད་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་

སྲིད། སྲིད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ། གསལ་བའི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་ལྷོ་ཤན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་གྱུབ་ཟེན་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་དགག་ཡིན་

@110B ནོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བ་ལས་གསལ་བའི་ཡི་གེའི་རིམ་པའང་མ་བྱས་པའི་ངག་མིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟར་བསལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཚོས་ཅན། གསར་དུ་གྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ།

ལྷོ་ཤན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་གསར་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་དང་འདི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ལྷོ་ཤན་ལས་

སྔར་མེད་གསར་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་འདྲ་གྱུབ་ཟིན་པའི་གསལ་བྱའི་དོན་གཞན་དེ་འཛིན་གྱི་བློའི་རྒྱུར་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྣུན་ཁུང་གི་བུམ་གཟུགས་དང་

སྒོན་མེ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྷ་ཤྀན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡི་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་གསར་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་གསར་དུ་རེས་པར་ཡང་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲད་པར་ཐལ། གསལ་

བྱེད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་རིགས་འདྲ་སྐབས་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད། ཉན་ཞེས་སྒྲིས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྒྲ་རྟག

པའི་སྒྲབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན། ལྷ་ཤྀན་གྱིས་སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྒྲ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ཙམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་

@111A ཞེས། །ཤཀ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་རྟུལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ཀྱང་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་

བར་ཐལ། ལྷ་ཤཀ་བྱིས་སྤྲུ་བསྒྲིད་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞེག། དེ་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྣམས་ཀུན་དོན་མེད་པར་ཐལ། དོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་མི་སྲིད། དེ་མེད་ན་གསལ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་

ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་ཟེན་དོན་ལ་སྒྲོར་བ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དང་། སྟེའུ་སོགས་པའི་དཔེ་ལས་སྤྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེན། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་

དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དན་གཞན་ཡང་སྡུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དན་དེ་དག་འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་དང་

འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསལ་བའི་དོན་ནི། ཀུབ་ཟིན་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཞན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཉན་ཞེས་ལ་གསར་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཞེས་རྟག་པར་འགྱུར་

བས་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ། རིགས་མི་མཚུངས་པས་བློ་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཉིད་ཚད་མ་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། སྣོད་པ་ཐོ་ཆེས་ཅན། བློ་ཆ་ཤོགས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། སྔར་བློ་སྐྱེས་

@111B བྱའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་བླངས་པས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། བློ་ཉན་ཞེས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། དེ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཅོད། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ། བྱགས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཉན་ཞེས་ཀྱིས་སྒྲ་རེས་འགའ་ཞོས་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་རྟག་ན་ཉན་

ཞེས་ལ་གསལ་བ་འཕོ་འཕྲུག་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཞེས་རྒྱག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན། ཉན་ཞེས་ཉིད་དབང་ཡིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་མངོན་

སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་རྟེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས་དེས་ཀྱང་གནོད་ཅེས་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པའང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་སྟར་རིང་

པས་གསལ་བར་དཔྱད་ནས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྗེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་ཆོས་དྲྭ་མ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་སྐྲ

རྒྱ་པ་དགག་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྫ་བ་དང་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དགོད། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་

@112A ཞེས། །ཞེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྟོག་པ་ཅན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་

པར་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུའི་རིགས་དེ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པའི་ལག་རྟེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟ་མ་བྱུབ་པ་སྟེ། བྱུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ། རྟ་བའི་རྟ་མ་ངེས་པ་སྟེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ། རྗེས་གཅིག་ཏུ་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལས་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་བྱུར་པ་དག །ཕྱིས་སྐྱེ་བས་ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པ་མ་བྱུབ་ཅེ་ན། མེས་བསྲེགས་རྗེས་སུ་ཡང་ཤིང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་

འབྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྔར་མཐོང་བ་གང་ཞེག །ཤིང་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་བྱང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདི་ཡི་འཇིག་པ་ཡིན་པས་ཕྱིས་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། མེ་ལས་ཕྱིས་བྱང་གི་འཇིག་པ་གཞན་ནི་ཆོས་

ཅན། ཇི་ལྟར་གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་སྣ་སྟེ། མེས་བསྲེགས་རྗེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་མི་སྣང་སྟེ་སྣང་རིགས་པར་ཐལ། སྔར་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཕྱིས་མི་སྣང་བའི་

རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་བཟུང་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིང་གི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྫས་ཀྱི་ངོ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྐྱེད་པར་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་ན། དེས་

@112B དེ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་བསྒྲིགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །དོན་གཞན་དེ་ཡིས་དེ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། གོས་ཀྱིས་བུམ་པ་བསྒྲིགས་པ་ལྟར་རོ། །ཤིང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་

གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་ཁྱོད་ཞིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུས་དེར་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་དེར་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས་བསལ་བ་ལྟར་

རོ། །འདི་དག་གི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཞེག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། གནོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དངོས་པོ་དེའི་རྫས་ཉམས་པའི་ཞེག་པ་ཉིད་དེའི་འཇིག་པར་

འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། བསད་ཟིན་གྱི་ནག་པ་སྣར་འབྱུང་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞེག་ཀྱང་སྣར་ཤིང་མི་འབྱུང་བ་སྟ་མ་དེ་བཞིན་དུ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་ཀྱང་ནག་པ་སྣར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞེག་ཀྱང་། ཤིང་སྣར་མི་འབྱུང་བ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྲོག་འགགས་པའི་

ཚ་ཉིད་མ་ཡིན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་ཞེག་པའི་ཚ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་ན། ཐལ་ཆོས་སྟ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ནག་པ་བསད་རྗེས་སུ་མི་དེ་བསད་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་མི་དེ་ནག་པའི་

@113A ཞེས། །བསད་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་སོ། །འོན། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་བུ་དེའི་གསོད་བྱེད་ངས་ཕྱིས་བསད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཅོད་པ་

པོས་ཤིང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ངེས་བརྟུང་དུ་བྱས་ནས། དེས་ཤིང་མེད་པར་བྱས་པའི་དཔེར་བཀོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། ནག་པ་གྱུབ་དུས་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་མི་དེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་དུ་ངེས་གཟུང་དུ་བྱས་ནས་

ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྲོག་འགག་པའི་ཚ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིཪ་ཉེ། དེ་ནག་པ་སྲོག་འགཪ་པ་དང་དུས་མཉམ་མམ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཁོ་ནར་བྱུང་གི་སྔར་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སྨྲིར་སྐྱེས་བུ་གཅིག། ནག་པའི་གསོད་

བྱེད་ཡང་ཡིན། དེ་ནག་པ་ལས་ཕྱིས་བསད་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོན། ནག་པ་ཤེ་བའི་རྟེས་སུ་འདིས་ནག་པ་བསད་དོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིའོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ན། སྔ་ཕྱིའི་ཚ་ཅན་ཉིད་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤག་པ་ཤི་བའི་སྐར་མེད་པའི་ཕྱོས་ཀྱི་མི་འདི་ཁོ་ནས་བསད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་སྒྲོན་ཅན་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཤིང་ཉིད་འཇིག་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་རྟགས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེ་

དང་གྲུབ་སྟེ་རྟགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལས་ཕྱོས་བྱུང་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ཡང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་གཅིག

@113B དང་ཐ་དད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། བྱམ་པའི་

དངོས་པོ་དང་དེའི་འཇིག་པ་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པ་གཉས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདིས་ནི་ཐོ་བ་སོགས་རྒྱུན་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ལ་བྱམ་པའི་འཇིག་པར་བསེས་

ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒག་པའི་རྫས་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་མ་བྱ་བའི་སྟེ་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་བསྟེད་པའི་རྫས་

ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་གཅོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་འཇིག

གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། འཇིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་རྒྱ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་སྟ་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་རྒྱས་བསྟེད་ནས་ཞིག་པ་མི་

སྲིད་ན། རྒྱ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་འཇིག་པ་རྟན་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་པ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དེས་ན། གང་ཟག་གི་

@114A ཞེས། །བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་པས་ཐ་བྱེ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་ཇི་སྲིད་བཀ

ཆགས་མ་ཐུགས་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེས་སུ་གཟུང་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བས་བློ་བྱོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་

ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཇིག་པ་མེད། བྱམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ཡང་ཞྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། བྱམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་བྱམ་

པའི་འཇིག་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་ཡི་ནས་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་འཇིག་པ་

དག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་ཀུན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ལ་བྱང་འབྱུང་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་པའི་རྗས་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་འཇིག་པ་ཞེས་བྱུག་སྤྲ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག

པར་སྐྱེས་ན། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཟཁད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་ཟཁད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དངོས་

@114B པོ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཟཁད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་རྗས་ཐ་དད་པས་དུག་སྤྲ་འཛུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དེའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྦྱོ་བཏགས་ནས་

དུག་སྤྲ་སྤྲུར་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟག་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། བྱམ་པ་ཞེག་ནས་མེད་པ་བྱམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གྱུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་བྱམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

བྱམ་པའི་ཞིག་པ་བྱམ་པ་དང་རྩས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ན། ཞིག་རྟེས་སུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེན། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་དང་རྩས་གཅིག་དང་

ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པ་དེ་ཡི་སྐོ་ནས་ཉེས་པ་ཆུང་ཟད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་བྱམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་བཞིག་པ་རྩས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྩས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། སྐར་ཚཱའ་པའི་

སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུས་སྐྱེ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ངེས་པར་དངོས་པོ་དང་རྩས་གཅིག་ཏུ་འཛིལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་བྱམ་པ་ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞིག

པ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་དུ་ཚཱའ་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྣུ་བས་ཕྱིས་བྱམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་རྩས་གྲུབ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་

@115A ཞེས། །ཏེ། བྱམ་པ་ཞེག་རས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་གྱུབ་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞེག་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཚོས་ཅན།བྱམ་པའི་འཇིག་པ་འགའ་ཞེག་གི་དོན་གཞན་

ཀྱི་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། དོན་གཞན་དེ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག

པར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རྒྱུ་ཡི་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། སྔར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་པ་

ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པས་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་།དེ་འདོད་ན། འཇིག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ཁཉིས་གང་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཡོད་

པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་རྟོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད། ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་བློ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པ་བུམ་སོགས་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་

ཡང་། སྐྱེ་ལྡན་མིན་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་བློ་དང་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོ་སེར་ངེས་པ་ཡིན་

@115B ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་འཇིག་པར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ནི། དངོས་པོ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་སྟྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དང་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྲ་བརྟ་མ་སྐྱེ་

ཡང་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲེལ་པ་ཇས་གྲུབ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱར་དུ་མ་སྨོས་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་བཞད་པའི་

འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་བ་འགོག་པའི་སྐྱོན་ཀྱིས་བསལ་བ་གོ་ནུས་བས་མ་བཞད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྔར་ཀྱི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བསྟན་པ། རྟགས་གཞན་དགག་པ། སྔགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག

པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་ཉེས་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་

པའི་མེ་དང་རླུ་བའི་འདི་ཟེར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བྱས་པར་འདོད་རིགས་པའི་

@116A ཞེས། །རྟག་པ་དག་ལས་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་པས་རང་འཛིན་ཞེས་པ་ཙམ་

ཡང་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་དག་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་སྣང་འབའ་ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཟུང་དོན་གྱི་སྣོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དེས་སྐྲོ་བཏགས་པའི་སྣོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་ལྡོག་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་

དང་འགལ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལྡོག་ཁྱབ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པས་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ག་པ་ལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷོག་ཁྲབ་གཅིག་པུ་ཅན་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ཅོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་མེད་ངེས་

ཀྱི་ལྷོག་ཁྲབ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ལྷོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་

@116B པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དེ་ལ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་དག་ག་མི་རྟུས་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་ཤེས་བྱས་ཐུན་མོང་དུ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་

གཉི་ག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་མ་བྱས་པའི་ཚོགས་མེད་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པས་གནོད་དོ་ཞེན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་མེད་པ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ། ཡོད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་

ངེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་

ངེས་པའི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། རྟགས་གང་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལས་བརྗོག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ནི། འདི་ཡི་ཆོས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་བསྟན་ཀྱི། ནགས་ལ་སེངགེ་ཡོད་ན་ཆུ་ལ་ཉ་ཡོད་

@117A ཞེས། །པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་ཞི་སོགས་

ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྒྲགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཡི་གེ་ཕལ་པ་ལ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་

ཅན་སྒྲབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲགས་རྩོམ་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡིས་བརྗོད་བྱས་པའི་དབང་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་འགྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། གོ་རིམ་

དོན་གཞན་དགག །བཀག་པ་ལ་གཉིད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་བརྗ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོན་པ་དང་ཚོ་གཅོགས་ལོག་པར་སྤྱད་བ་གཞན་ལའང་འབྲས་

བྱ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་རིམ་ལོག་པར་སྨྲར་བ་ལས་འབྲས་བུ་

མི་འགྱུབ་སྟེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཞེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི་བཀོད་པའི་རིམ་པ་སྟབས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་

@117B བཀོད་པའང་སྟར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྟབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྟབས་བརྗོས་མི་རུས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟབས་མ་བརྗོས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟག་ཏུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་

པོའི་རྒྱས་པའི་དབང་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཆོ་གར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་དབང་ཁོན་ལས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱས་པའི་ཚེ། ཁ་ལ་ཏེ་བརྟ་ལ་མི་

བལྟོས་པར་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གདོལ་པ་སོགས་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྣུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་

ལས་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་ཅེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་དང་ཆོས་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་རིས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། སྟོང་བར་བྱེད་པ་པོའི་

རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་བལྟོས་པ་མི་རྟང་བར་ཐལ། རྒྱན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྐྱེས་སྟོ་རྟག་པ་བྱམ་ཅེ་དང་དམངས་རིགས་སོགས་བྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་རིས་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྒྱན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡི་ཡང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱིན་པ་རིགས་བཟང་ངན་ཙམ་གྱིས་བསྟུར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་རྒྱུ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

@118A ཞེས། །རིགས་བཟང་དན་ཡང་བརྟ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བརྟའི་དབང་ལས་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བརྟའི་དབང་ལས་སྐྱགས་ཀྱིས་ཞེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་

པ་དེའི་ཚེ་བྱམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་དན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་འབྱིན་སོ་སོར་ངེས་པ་སྲིད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བརྟ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱམ་ཟེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་ཅི་

ཞིག་བྱེད་ནས་ཀྱང་སྡུགས་སྨྱོར་བའི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡུགས་ཀྱིན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྡུགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་ཟེན་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་སྡུགས་སྨྱོར་

བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྡུགས་སྒྲ་རྟག་པ་ཀྱིན་གྱིས་གསལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཀྱིན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྡུགས་བརྗོས་པའི་ཀྱིན་གང་ལས་སྡུགས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་བྱེ་དེ་སྡུགས་སྒྲ་གསལ་བ་

ཡིན་ལ། གསལ་བ་དེ་ནི་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་སྤྲོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ན། སྔགས་མི་བརྗོས་པའི་ཉན་པ་པོའང་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྨྲ་བ་པོའི་སྔགས་སྨྲ་གསལ་བའི་ཉན་ཚེས་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་

པ་གང་ཞེག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་གསལ་པོ་མིན་པར་སྔགས་སྨྲ་ངག་གི་བྱེད་པ་ལྷེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོར་བ་ཤུབ་པུས་བརྗོས་པའམ་ཡིད་ཀྱི་བརྗོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་

@118B བའི་སྔགས་སྨྲ་ནི་རྣ་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་པས་སྔགས་སྨྲ་རང་མཚན་པ་དེ་ལས་ཡིད་ཟོང་བསྒྲེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡིད་བརྗོས་ཀྱི་ཡིད་ཟོང་དེའང་། སྔགས་སྨྲ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེན། གལ་ཏེ་ཡིད་ཟོང་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། སྔགས་སྨྲའི་

གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱོའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྗོས་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྔགས་སྨྲ་རང་མཚན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན།

སྒྲ་ལྷང་ལྷང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱས་པ་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྟག་ཀྱི་བརྡ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟག་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྤྲིའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྲིར་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་

བུ་འབྱིན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟག་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་

བུ་སྟེར་བ་བརྗོད་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་མེད་ན། ར་སཿ ཞེས་ཐོས་པ་ལས་རོ་དང་། ས་རཿ ཞེས་པ་ལས་མཆོ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པར་

འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གོ་རིམ། དོན་གཞན་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འབྲས་བུ་རོ་མཆོ་

@119A ཞེས། །སོ་སོར་མི་གོ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྣང་བ། མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུའི་གོ་རིམ་ནི། ཡི་གེ་ར་སྟེ། ས་རྟེ

ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་གོ་རིམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ལ། ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ལས་སྣ་ཚོད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་དངོས་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་

ཀྱང་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་དེའི་ཚུལ་པར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ནི། རང་འཛིན་རྟ་བའི་ཤེས་པས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་སྔ་མ་སྔ་མ་དེས་

བསྒྲིད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཐོས་པ་སྙུར་མིན་དལ་བུས་ཐོས་པར། སྔ་མ་དེ་དེན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཕྱིས་ཕྱི་མའི་བདག་ཉིད་ལ་དེན་པ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་

འདོད་པ་དང་། གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ཚ་ཤས་ཐོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས། ཚོགས་རྒྱུན་ལེགས་པར་འཇོག་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པའི་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་ཨཱཊ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་

ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་སེམས་དང་ནང་འཇོན་པ་དང་དྲན་པའི་འབྲས་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུ་དང་ཁ་ཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཕྱིར།

@119B ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོག་སྟ་མ་དང་ཚོག་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་རྟས་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་འདུ་བྱེད་ལས། སྟ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་དོན་གཞན་ཡོད་པས། ངོ་མཚོ་སོ་སོར་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ན། བརྟའི་དབང་གིས་ངོ་མཚོ་སོ་སོར་གོ་བའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་

དེའོའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་དེའང་ཆོས་ཅན། རྒག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་གྱུབ་པ་ཅན་ཀྱི་གོ་རིམ་

ཡིན་ན་རྒག་པར་གནས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་གང་ཞིག །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་

གཉིས་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་འདྲའི་དཔེ་ནི། མེ་གཅིག་བྱད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུབ་པ་ན། དེ་དང་མེར་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་ལས་མེ་གཞན་ཡང་བྱད་ཤིང་གི་འབྲས་བུར་གྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟབས་

ལ་སོགས་པའི་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་དེ་དག །འདྲས་མ་བྱས་སུ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དུག་ཞི་མི་རེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྟབས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་

@120A ྈ།། །གསར་དུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་སྟེ། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དང་། ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་རྩོམ་ཞེས་ཤིང་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་

བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་རྒྱས་སུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་མཐུ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཞེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་མཐུ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལམ་པོ་ཆེའི་

སྐྱེས་བུས་སྦྱངས་བརླས་པ་ལས་དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟིང་གི་རྒྱུད་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས། དེའི་གསང་སྔགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་

བ་ལས། དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྔགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅོ་བོ་རྒྱུད་རྩོམ་པ་པོ་དེའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་

པའི་རིགས་པའི་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ནི། སྒྲགས་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། བྱུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སྒྲགས་རྣམས་སྨིར་བྱས་པ་དང་ཁྱད་པར་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་

བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲགས་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། བརྟ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་

@120B འདོད་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་སྟྲབ་བྱེད་ནི། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟྲབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་གྱུབ་

པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲོང་བའི་སྟྲབ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངག་སྟྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ནུས་པ་མེད་དེ། བྷ་དང་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་ངག་སྟྲ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟྲབ་

བྱེད་དུ་གང་བརྗོད་པའོ། །རྟགས་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཚད་མ་སྟེ་རྟ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་

དཔོག་པས་རིགས་བྱེད་དོན་ངེས་རིག །དེས་ངེད་སྨྱོད་པ་པ་ལ་བཤད་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་དེ་ཞེན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པའི་དོན་འདི་སྨྱོད་པ་བའི་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པར་ཐལ། སྨྱོད་པ་པ་དེ་ལྟར་འདོད་

པ་གང་ཞིག །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཁོ་བོས་དོན་འདི་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་རྟོགས་ཤིང་ཞེས། །འདི་ཁོ་བོའི་དོན་མིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྨྱོད་པ་པས་འདོད་པའི་ཚད་མར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། སྨྱོད་པ་པ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཁྱེད་ཅི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་འགའ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག

@121A ᦀᦀ། །བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་རིག་པ་གང་ཞེག །དེ་གཅིག་པུས་དེ་ཉིད་རིག་ལ། གཞན་གྱིས་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སུ་ཡིས་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སློང་བའི་སྐབས་དེའི་མཐོང་ཙམ་གྱིས་

འགོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། དེའི་རྒྱལ་དཔོག་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་རིགས་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་

རིག་བྱེད་འཐད་པ་པོ་མང་ཡང་། གང་གི་ཚེག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ལྷ་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེན་ཏུ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚིག་རང་གི་

བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྣུ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆོག་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་རིགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡོད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་འདོད་རིང་

པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་སྣོག་གྱུར་ཀྱི་དོན་ལུང་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་སྨྲོད་པ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་

@121B མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་གཞན་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་དེ་རིག

པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་ངེས་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཞགྷི་ཏོ་ཏྟཱ་ཙྪ་ཏུ་ཡང་ཏེ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟབས་ཀྱིས་སྒྲུབས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་སྤྲུགས་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་དུ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་

རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྤྲིན་སྤེག་སྤྲིན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་ཐོས་པའི་ཞག་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱི་ཤ་བཟའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་པ་

འདི་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྟན་སྤྱར་བའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡང་རྟོག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་རྟོགས་

པ་དང་། ལུང་ལས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ། ལོག་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོག་ལས་སྒྲ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་

དོན་དེ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ་ཞེན། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གང་གིས། ཞགྱི་བའི་སྒྲའི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་དེ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་

@122A ཞེས། །དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྟ་མ་ལ་རྟགས་ནི། རིག་བྱེད་ལས་མཐོ་རིས་དང་ལྡེ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་འཇིག་རྟེན་ག་བྱགས་པ་མིན་པའི་དེ་ལས་དོན་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་འཁྲིག་པ་དང་ལྡེ་མོ་གཙུབ་སྟན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་ངོ་ །ཞས་སྨི་བའི་སྒྲ་དེའི་འགྲེལ་པས་ཁམ་པའི་ཚེ། སྟར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྱུབ་བོ་ཞེན། རྟ་བ་དེ་འདྲའི་སྒྲ་གཞན་རིག་བྱེད་འགྲེལ་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟ་

བའི་དོན་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གང་ཞེག །ཁྲོད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་ལ། རྟ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་

པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞེག་ཡིན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་དེས་བསྟེན་པའི་ཚོག་གིས་བསྟུས་ལ། ཚོག་དེ་ཡང་ཚད་མར་མི་འདོད་པར། དེ་སྐྱབ་

བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ལས་བརྒལ་ནས། ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པར་རྟོག་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མེ་ལ་སྤྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཞགྴི་བའི་སྒྲའི་དོན་དེར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅི་

ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱགས་པ་མིན་པའི་སྒྲབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་བྱགས་པ་མིན་པའི་སྒྲབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་བྱགས་པ་སྒྲབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

@122B སྒྲའི་དོན་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དགོས་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་གོ་ཟུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་རེ་རེའང་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་སྒྲ་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་བསྟེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་སྒྲབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་བྱེད་ཡང་དག་མ་མཐོང་བ་དག་གི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གཉན་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དེ་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིགས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྫོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། བརྗ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་

རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་ཞཱཏ། རྒྱལ་དཔོག་པས་ངེད་སྤྱོད་པ་བ་ལ་བཞཱད་དོ་ཞེན། སྐྱེས་བུ་གཡོན་ཅན་འགའ་ཞིག །བྱོང་ཁྲེར་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡས་མ་འདི་ཡིན་

ཏེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོང་དུམ་འདི་ནི་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསླད་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་རང་གི་འདོད་པས་སྨྲས་མ་སྨྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ།

སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་གང་ཞེག །སྤྱོད་དུམ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིགས་བྱེད་ལ་བསླད་བཏགས་ནས། རིགས་བྱེད་དོན་ངེས་སྨྲས་པ་དང་། སུ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསླད་

@123A ཞེས། །པར་རིག་བྱེད་དོན་དེས་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྨྲས་མ་སྨྲས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་སྟེགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་གང་ཞེག །རིག་བྱེད་ལ་བརྟ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་

བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟོན་པའི་ཆུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟ་སྦྱར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་

བའི་ཕྱིར། ཐལ་ཚོས་སྐྱ་མ་ལ་རྟགས་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར། གང་གིས་ཀྱང་བརྟ་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་མི་

འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པ་

ལ་རྒྱུ་དེ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཚན་དགག་པ་དང་། མཚུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་འདོད་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་

ཕྱིར། བརྟ་ནི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ།

ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་གི་སྣོ་ནས་དང་པོར་གཞན་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་

མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འཆད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་བ་སྟང་ཟད་ཀྱང་བསྟེད་མི་རུང་བར་ཐལ། འདིའི་དོན་འདིའོ།

@123B ཞེས་འཆད་པ་པོས་བརྡ་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། བརྡ་ལས་རྟོད་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན།

དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བའི་ངེས་པའང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གོ་བ་བརྡ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་གང་ལ་

འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པས་རང་དགར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཞགྷི་བའི་སྒྲ་སྤྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བརྟའི་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རིག

བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་གྲང་བ་བརྫོག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་རླུ་བ་བཙུ་གཉིས་ལོ་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྨིན་སྲེག་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་

དག་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲོད་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་ཏེ། །དེ་དག་ཀ་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་ཞེས་པ་ཕྱོར་

ཀྱི་གླང་པོས་འདི་འདྲ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། འདི་དང་མཚུངས་པ་ལྟག་ལྟན་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་ཐོག་ལྟག་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྩ་མངར་པོར་འདྲ་སྟེ། ངོ་བོ་སྟེ་གཟུགས་སྒྲུག་པོར་

@124A ཞེས། །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔར་ཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་བཞིན་དང་། ཕྱུ་ནང་གི་འབྲས་ལྗགས་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཟོས་པའི་འབྲས་དང་སྟོང་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་

མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཟོས་པའི་འབྲས་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟ་རྣམས་ལྗགས་ལྡན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་བཀག་པའི་དོན་བརྗོད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ལས་ཀྱིད་པ་པོ་ཉིད་དང་རྣམ་སྨིན་ལོངས་སྤྱོད་

པ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་དབང་པོས་གཟུང་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་རྒྱུར་བརྗོད་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་གྱུབ་ཟིན་རྒྱིན་གྱིས་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་མི་མཉམ་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུས་འཇིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དག

ནི་བརྟོད་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་བཀག་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ལམ། ལུང་ལ་བལྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་བརྟོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བློ་ལྷོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་

དང་། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ལྷོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། ཁྱོས་ལ་སོགས་པ་སྤྲིག་པ་འདག་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་

@124B ཁས་ལེན་པ་གཡེ་མ་མ་སྐྱ་ཅོར་གྱི་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མ་དང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྱེལ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་

བསྟན་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྨྲ་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྨྲ་བ་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་སྐྱབ་ན། འོ་ན། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་

བྱ་འདི་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཚོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མི་སྣུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་མང་དུ་སྣང་བ་ལ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚོགས་གཅིག་ཙམ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་ནི། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྗོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་

ན། འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་པས་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚད་མས་མཐོང་བས་

བྱེད་པས་དོན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་ལོ་ཞེན། སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་ཏད་སྤྲོད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་ཚན་ཚུན་དག་འགལ་བའི་དོན་དེ་ནི། སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་

@125A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། ལུང་ཡོད་ན་ཞེན་དོན་ལ་མི་སྐུ་བས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། དེས་ན། ལུང་དེ་ལས་རྟོགས་པ་པོའི་ཞེན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཡང་ངེས་ཟུས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་

པོ་རྣམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལོག་པས་དོན་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྱུབ་པ་ནི། ལུང་དེ་ནི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལོག་ན་ཡང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་

འབྲེལ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྒྲལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མིད་ངེས་སུ་མི་འགྱུབ་པར་གྱུབ་པ་ནི། ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་ཚད་མས་མི་དམིགས་པས་ནི། དོན་དེ་མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་དམིགས་པའི་

ངེས་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཚོགས་ནི་མི་སྐུ་བའི། སྒྲིལ་ལས་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་གནས་བདེན་བཞིའི་

གནས་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་བྱུར་དང་། ཐོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་བྱུར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ལེགས་པར་དག་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་བྱུར་གྱི་གནས་ལ་ཡང་། རང་ཚོག་འགལ་བ་སོགས་མེད་པའི་དཔྱད་པ་དག་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྷོག

བྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་སྣུ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱད་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པས་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་སྣུ་བར་དཔོག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ།།

@125B དེས་ན། ལེའུ་དང་པོ་འདིར། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡང་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་

རྟོགས་པ་ལས་ཡིན་པས། གཞན་སེལ་དང་དེའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས། དེ་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་ན་སྒོ་འདོགས་མཆོད་པ་ལ་ཆོས་སྐམ་པ་དང་བཅད་མི་དགོས་པ་ལ་དགོས་སོ་སྐམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་

བརྒྱག་པའི་དོན་དུ་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་མངོན་རྟོས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་ཀྱང་། ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྱུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག

ཏུ་ལུང་རྟོགས་པས། ཡོད་ན་ལུང་ལས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་དེ། སྒྲིབ་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་ལུང་ལས་

བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ། ལུང་ལས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལུང་ཙམ་ལས་གསར་དུ་གོ་བར་བྱེད་ན་བརྟ་ལ་བལྟོས་ལ། ལུང་གིས་མ་དམིགས་

@126A ཞེས། །པས་མེད་པར་གྱུབ་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུང་སྟོན་བྱེད་དུ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མཐོང་བས་མི་འགྱུབ་ལ། ལུང་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ།

དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་། དེས་སྨྲས་པའི་ཚོག་ལ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་ལེགས་པར་དག་ན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་

མར་སྨྲབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྨྲས་པའི་ཚོག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་བློའི་རྒྱས་སུ་བསྟན་པ་ནི། སྨྲད་པ་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་

པའི་བློན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱས་ལྟ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་བྱས་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྨྲ་བའི་རྒྱས་ཀྱིས་འགལ་བ་དུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་པ་འགས་

འབྲས་བུ་བྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབབ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྲུས་ལས་ཆོས་འཕེལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱང་རིང་མེད་ཀྱང་བྱམ་རྗེའི་རིགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བས་དེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་སྟོག་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ།

མེར་འཆོང་བ་སོགས་གདུང་བ་དུ་མ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །བྱང་གྲོལ་རྒྱུ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཟློག་གྱུར་དང་། །ཚད་མའི་བཅད་དོན་ཚད་མས་འགོག་པ་དང་། །དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་སྐྱེ་འདོད། །ཐུན་པོ་

@126B ཤེས་རབ་འཚལ་བའི་རྟགས་གསུམ་ཡིན། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉན་ལ་འབེབས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་སྦྱབ་

པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ※ །།རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཤད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རྣམས་འགྲོལ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀླ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །དང་

པོ་ནི། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །རྟོག་གེ་ངན་འཁྲུལ་འགྲོ་བ་ལ་བརྩེ་བས། །ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདིའི་བསྟན་པའི་དོན་ནི། ཕྱིར་

སྔ་མས་མཆོད་བརྗོད་དང་། ཕྱི་མས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས།

བསམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་ཡང་། རང་དོན་དང་།

@127A ཞེས། ཁཁཉན་དོན་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རང་དོན་ནི། སྒང་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉན་དོན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཉན་ལ་

བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཚད་མར་འཁྲུངས་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཚད་མ་

ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་གོ་ངན་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བས། གནས་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་པའི་འགྲོ་བ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བཤད་ཅེས་

སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་བཅད་ཕྱིད་སྔ་མ་དོན་ལྟར་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞད་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་དང་། སྐྱོབ་པའོ། །དེ་ཡང་། དང་པོ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ལྷག

མ་རྣམས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་གོ་རིམས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལྟགས་འབྱུང་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བཤད་པ་ལྟགས་ལྡོག་གི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་མཛད་པའི་ཕྱུ

མཚན་ཡང་། ཚད་མ་ལྷོག་བྱུང་དོན་ཤེས་ཡིན། །དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ཚད་མར་བྱུང་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་ཞེག་གོམས་པས། དེར་འབྱུང་བའི་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱུ་མེད་པར་ཆོལ་བ་དང་

@127B ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུའམ་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོལ་བ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དག་པའི་ཆེད་དུ་ལྟགས་འབྱུང་གི་ཚད་པ་

མཛད་ལ། གཉིས་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་ལྟགས་ལྡོག་གི་ཚད་པ་མཛད་དོ། །བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། དེས་མཆོག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒོམ་བ་ཕུན་ཚོགས་བདག

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་སྤྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་པ་ཡང་སྟོན་པས། འཆད་ཚུལ་དང་པོས་ནི། སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་གོ་བར་

བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཆད་ཚུལ་གཉིས་པས་ནི། ཐོག་མར་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལས་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱུ་སྟ་མ་སྟ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བར་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། ལམ་དེ་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡང་

དག་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྟྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ། བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་སྟྲབ་པའི་སྐོར་ནས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་སྟྲབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་

དུ་ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྟྲབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་རྟོས་ཀྱི་ཚད་མ་དག་ལས་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དོན་གང་ཡང་རུང་བ་སྟྲབ་པའི་དོན་དུ་ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྟྲབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་

@128A ཞེས། །ཐུབ་པ་ཉིད་ཚད་མར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཡང་། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྡུ་ཕྱེ་དང་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་དངོས་སྟོབས་རྟེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཅི་

ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པར། བདག་མེད་པ་དང་། ཕྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་འཇུག་ན། དེ་དག་རྟེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་མངོན་མཐོངས་ལེགས་དང་། དེ་དག་སྨྲུབ་པའི་རིགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཐུག་པ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟན་པ་དག་མཐོང་བ་ན། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སམ། འོན་ཏེ་མ་

ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དག་རྟེས་དང་གཏིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྟུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བསྟེད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུགས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་

སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ལུགས་ལྟོག་གི་སྐོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་བའི་དོན་ཡཁད་པའི་སྐོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ཡཁད་པའི་སྐོ་ནས་

ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེར་བསྒོད་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་སྣྲིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་

@128B ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། མི་སླུ་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་

པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་ཐུབ་པ་ཉག་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚད་མ་སྣྲིའི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞེན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་

མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཅོས་སུ་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞེས་པ་གྲུབ་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་སྟ་རྩས་

གཅིག་པའི་མི་སྐྱ་ན་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྐྱ་བ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཙོ་བསྟེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་

གནས་པ་ནི་ལས་ལ་མི་སྐྱ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་མི་སྐྱ་བ་ནི། ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྐྱ་ལ་སོགས་པ་སྣུས་ཀྱང་ཐོས་མི་རུས་པས། ཉན་ཞེས་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་

མ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཞེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་གཞལ་བྱར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གསར་དུ་སྟོན་པའི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྐྱས་བློག་མཐོང་

@129A ᦀᦀ། །བའི་མངོན་སུམ་སོགས་སྟུང་དོ། །བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པས། དེ་ལས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྟུབས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་རང་གི་

བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སོགས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཅན་གྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། རང་སྣ་བ་པོའི་བྱེད་པ་བརྗོད་འདོད་འཇུག

འདོད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྟེ་ཏྲགས་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཞུང་སྡེ་མའི་དོན་ཡང་སྐྱུང་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅད་

ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་ཏེ། མི་སྣུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྡུ་མས་གཟུང་ཞིང་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྣང་ཡང་

དྲན་པས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐོར་ནས་གསར་དུ་བསྟུབ་མེད་པའི་ཐོ་

ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཐུང་བྱད་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་འདོར་ལེན་

@129B ལ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་པ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚད་མས་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བར་མ་ཆད་དུ་འཇོག་ནུས་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་

ནུས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས། ཐོག་ཡིས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་མི་སྨྲ་བར་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་སམ། ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཞན་ལ་བལྟོས། དང་པོ་ལྟར་

ན། འགའ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་རྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཡང་། ཕྱི་མ་གཞན་ལས་མི་སྣུ་བར་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་

ཞེ་ན། ཚད་མ་ཀུན་རང་ལས་ངེས་པའམ་གཞན་ལས་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་

པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་ཇུས་གཅིག་པའི་མི་སྣུ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་དུས་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མི་སྣུ་བའི་

ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་དགེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཐར་ཐུག་སྤྲོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་དེ། དེའི་ངོར་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུད་བའི་རྒྱུད་བ་གཉིས་མེད་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་

@130A ཞེས་བྱ། །སྟོང་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་མེད་ན་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་

ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞུང་སྐ་མས་བསྟན་ཞིང་། རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ། དུས་ཕྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཚད་

མས་གྲུབ་པ་གཞུང་ཕྱི་མས་བསྟན་པར་འདོད་

པ་ནི། རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་

རང་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་

ཀྱང་། དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་དུས་ཕྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་

རྟོགས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་

ཏེ། རང་དེས་དང་གཞན་དེས་ཞེས་པ་དེ་ཅི། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ལས། ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་

སུ་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་སྔ་མས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་མི་འདྲེན་ན་ཐེ་ཚོམ་རྒྱང་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དོགས་པ་སྐང་ཟད་ཀྱང་མི་གཅོད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་

@130B ལ་ཡང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་དེས་པ་ལས། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་ལས་འབྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་

ཕྱིར་དང་། རང་ཡོད་ཙམ་དུ་རང་རྒྱུང་རང་རིགས་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལས་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་

མའི་ཐ་སྙད་མ་རྟོགས་པའི་བྱིས་པ་དང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རྟེན་དཔག་རང་ལས་དེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་མི་སྣུ་བ་རང་སྟོང་གིས་དེས་མི་དེས་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ན་ཡང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རྟེན་དཔག་རང་དེས་མ་ཡིན་

པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བསྟུ་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོང་གིས་དེས་པ་མི་འདྲེན་པའི་

ཚད་མ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན། མི་སྣུ་བའི་ཆ་རང་སྟོང་གིས་དེས་ན་རང་དེས་དང་། གཞན་སྟོང་གིས་དེས་ན་གཞན་དེས་སོ། །འོ་ན་རྟེས་དཔག་ལ་རང་དེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུ་ཀྱི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་

དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་རང་སྟོང་གིས་དེས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་སྣུ་བའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །ཚད་མ་རང་ཉིད་དང་ཕྱིས་བྱུང་ལས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་སོ་སོར་དེས་ན་བསྟན་བཅོས་

@131A ྈ།། །བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་བྱེད་པ་སོགས་ཐར་པའི་ཐབས། དེའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ཉིད་ལ་སྣང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སྣུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ། དང་པོའམ། གསར་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་དགོས་པའི་

ཕྱིར། འདིས་ནི། ཚད་མའི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་དང་པོར་མི་སྣུ་བའམ། གསར་དུ་མི་སྣུ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས། ཚད་མའི་

མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་

བ་མི་འཐད་དེ། འདི་གཉིས་ལ་དོན་སྤྱི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཆད་པའི་ཕྱིར། མཆོག་བྱའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་སྔ་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདིས་དོན་

དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་

ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མི་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་

ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེ་ན། སྔ་མས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ལ་མི་སྣུ་བ་ཡིན་

@131B པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨོས་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ་སོར་གཅོད་པ་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་རྒྱུན་མ་ཁན་པོས་དེ་ལྟར་ཟཱཊ་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་

མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ལྟོགཔ་སོ་སོར་བསྟན་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་སྨྱེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསར་དུ་

གསལ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྟོན་པོ་ངེས་པའི་

བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་གསལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་འདྲའི་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་འགའ་ཡུ་དེའི་

སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུལ་གཅོད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྟོན་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་འགའ་ཡུ་སྤྱི་འཛིན་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་

པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཞེས་གཞུང་འགའ་མ་དང་སྦྱར་རོ། །རང་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤྱི་འམ། རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་རང་རྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མི་

སྲིད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འམ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཡང་། བཅད་ཤེས་ཆེད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་

@132A ཞེས། །མིད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་མཐར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟར་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགོངས་ནས་སྨྲི་འཛིན་ཚད་མ་དེའི་ཐབས་སུ་དང་། མ་

ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་མཐར་རང་མཚན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེས་གཅོ་བོའི་དོན་དུ་གཉིར་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱི་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྨོད་དོབོན་ལྷ་དབང་བློས། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་

པས་ཁྱད་པ་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས། བཅད་ཤེས་འདིས་ཀྱང་སྤྱིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཚད་མ་

ཡིན་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་གང་རིག་མེད་ཕྱིར་བསམ་པས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོན་ཏེ། སྤྱི་རང་རྒྱུད་པ་འཇལ་བ་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཞི་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་གི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ལས་བྱེད་པ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་གསྲུངས་པ་

ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསྲུངས་པ་ལ་

@132B དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གསྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་

དཔྱད་པ་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཉིས་མེད་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མའི་དོན་བཞད་ཟིན་དང་སྦྱར་བ་དང་། བྱུང་པའི་དོན་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན།

ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཞེས་དཔེ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་དེ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མ་མིན། མིན་ན། བསྟན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྐོར་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་སྟོན་པ་དང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་

འཇུག་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་མེད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚད་ཚད་མ་མིན།

པར་ཐལ། གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། ལམ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ།

@133A ཞེས། །གལ་ཏེ། ཡང་མི་སྣུ་བ་ཙམ་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། དང་པོལམ་གསར་དུ་མི་སྣུ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལ་འདི་ཏ་བུ་བྱ་སྟེ།

རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག །རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚད་ཀྱིས་གསར་དུ་

རྟོགས་པས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚད་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་འབྱུང་འགྱུར་དུ་རྟོགས་པས། ཡང་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚད་

བྱུང་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། བྱུང་ཟིན་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཞིབ་ཆ་དོན་མེད་ལ། མ་ཟིན་ན། དེ་བྱུང་ཟིན་གྱི་ཚ་ལ་གསར་རྟོགས་བྱར་ཡོད་པས་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་ཤེས་བྱ་གསར་ཡོད་མི་

སྲིད་ན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན། གསར་ཡོད་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་ས་བརྒྱད་པ་པོ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐོམ་སྤངས་

ཆུང་ངུའི་འབྲིང་མ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པས་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་

@133B སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཁྲད་པར་དོན་མེད་ལ། སྲིད་ན། དེ་སྔར་མེད་པས་བྱིས་དེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེ་གསར་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་དེ་ལྟར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་

ན། བྱང་ཟིན་དང་འབྱང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་མི་རྣུས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མི་སྲིད་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་སྟོང་ལམ་གྱི་དུས་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨྲས་ན། ལན་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་ལ་གསར་

དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན། དངོས་པོ་འབྱུང་འགྱུར་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱུང་ཟིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་

ཚད་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་དོ། །འདས་མ་འོངས་ལ་འབྱུང་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེན། འོ་ན་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པ་ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་ཟིན་དུ་ཐལ། སྟོང་འགྱུར་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཟིན་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེང་། གང་ཟགའི་ཚེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེན། འོ་ན་གང་ཟགའི་

@134A ཞེས། །རྒྱུད་ལ་སྐར་བྱང་མ་ཟིན་པའི་བྱང་ཟིན་ཕྱིས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལ་གསར་རྙོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་སྲིད་ན། སྨིན་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་

གསར་དུ་རྙོགས་དགོས་པས། གསར་རྙོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་གཉན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་ནི། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་། ཚད་མ་ལ་གསར་

རྙོགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མ་ཚོར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱང་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་བྱང་པ་སྨོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་

ལྷོག་པའི་དོན་དུ། དེར་བྱང་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྐུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བལྟོས་ནས། ཚད་མར་འགྱུངས་པ་ཡིན་པར་གོ་བའི་

ཆེད་དུ་གྱུར་པ་སྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་རིགས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྨྲབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བལྟོས་ནས་ཚད་མར་གྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་

པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ།།

@134B དང་པོ་ལ། རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་བུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ།

ཁྱོད་ཡིན་ན་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ན། དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་

ལ་མཐོ་འཚམ་པ་གང་དག། འདི་དག་གིས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྣག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རྣག་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྣག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཚགས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཐ་

སྣང་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྣག་པ་ཡོད་ན། རྣག་དངོས་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་འདྲ་གསོམས་ཤིག །མིག་མི་གཡོ་

བར་གནས་པ་ན་གཟུགས་རིམ་གྱིས་འཇོག་ཡང་། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཤིན་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པར་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་

པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུན་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣག་པ་ཆུན་ལ་བལྟོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བ་

@135A ཀཱཾ། །མེད་ན་ཡང་། སྔ་མ་འཛིན་དུས་ན་ཕྱི་མ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྔར་འཁོར་བའི་དུས་སུ་ཆགས་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱིན་ཅི་ཞེ་ན་སོགས་གོམས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་

ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆགས་བཟལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་

མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་གང་ཡང་སྔར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་གནོད་བྱའམ་ཕན་གདོགས་ཀ བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།

ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཤང་པ་དེ་ཉིད་སྔ་མའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྣང་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།

རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་བློ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། སྔོད་ཅིང་སྔོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྟེའུ་བཞིན་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་

སོགས་བཞིན། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དབྱ་སྐ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས། བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྤྱི་བློ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་སྟར་

@135B མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་སེམས་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་སངས་རྒྱས་པས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱས་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་སྟུད་དོ། །བློ་རྟག་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་སྐྱབ་ན། གཏན་ཚིགས་དེའི་དཔེ་མ་

གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ན། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་ནས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སྟོད་ཅིང་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན།

འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་མཐོང་བས། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ལ་རིམ་ཅན་ཡོད་པར་གྱུར་བོ། །བསླབ་བྱའི་ཚོས་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྤྱོད་བ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐང་སྟངས་གཉི་གའི་རྣེད་པ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ།

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེགས་པ། དེས་གྱུར་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྲ་འཇུག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།

ཚོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཙམ་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ལྟན་སོགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེས་བུས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་

བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ལས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

@136A ཞེས། །པ་ལ།མ་དེས་པའི་དུས། དེས་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བ། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དུ་ཐལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་ལས་དེ་དག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་རྟེས་སུ་

དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབྱིབས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་དེ། དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་མཚུངས་པས་སོ། །དཔེར་ན། སྐྱེ་

བོའི་རྩས་ལས་རང་ཡོད་པའི་གཞིར་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན། བྱོག་མཁར་ཡང་རྩ་མཁན་དེས་བྱས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ད་དང་རྩ་མཁན་གྱིས་བྱེད་པའི་རྩའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིམ་པའི་རྟམ་འགྱུར་

འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རང་སྣུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་

ཡང་བརྟག་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་

ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཆུས་ཀྱི་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྡུག་འབྱིན་ན། སྡུག་འབྱིན་པ་པོ་རང་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བཀོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འཇུག་པས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བཀོད་

པ་ལ་སྡུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ལྟག་ཆོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དྲུང་སྦྲ་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ་པ་ལ། རྩེལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། རྩོལ་བ་ལས་སྟར་ཡོད་གསལ་བ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་མ་ངེས། སྟར་མེད་གསར་བྱུང་འགོད་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་

@136B རྩོད་པ་འདི། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། རྩོད་པ་དེ་རྩོལ་བྱུང་གི་སྤྱིས་ཀྱང་དུབ་སྦྲ་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཆུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཚན་ཚེགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རྟགས་དེས་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཆུས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དེ་ཤུང་མེག་པས་བཀོད་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པས་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་

ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་པ་ཤར་མིག་པ་འདོད་ཅིང་།སྒོ་དཔོན་ཡང་བཞེད་དོ། །འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་མིང་དོན་ནི། འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་རྩོལ་བྱང་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ནི། སུན་

འབྱིན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་། དྲང་སྒྲ་རྩོལ་བའི་སྟར་མེད་གསར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ། སྟར་ཡོད་རྩོལ་བས་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྟག་པ་འདྲུག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་

ཏེ། མདོར་ན། འབྲས་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན། དེ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གིས་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པས་འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་

ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་། གཞན་དག་གིས་སྒྲའི་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འགལ་བ་དང་། བུམ་པའི་བྱས་པ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་རྟག་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་

@137A ཞེས། །འགྲུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ཡང་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་མཐོང་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་དཔེ་དང་། ཤ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིབས་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱམ་

པ་སོགས་ལ། དབྱིབས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་གྱུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲའི་སྤྱི་སྤྱོར་བར་མཐོང་བ་ལས་གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྣང་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་

པའི་ཕྱིར་।དཔེར་ན། ངག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། གོ་ཌ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྟ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དཔོག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་བྱ་

གྱུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲ་ཡོད་པས་དོན་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྩོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་སྐྱེས་པའི་རྟགས་སུན་

འབྱིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོན་ལ་བརྟེན་ནས་སེར་སྐྱ་པ་དང་། གཅེར་དུ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྣུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་གཞན་ཡང་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་འགོག་ཀུས་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་སྐྱ་པས་བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་དང་སོགས་

པས་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་དང་། ཡང་གཅེར་བུ་པས་ལྷོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་རྣམས་བརྟགས་ནས་འགོག་ཀྱས་པའི་

@137B ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་གཅོ་བོའི་དཔེ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་གཅོ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་

པ་ཡིན་ན། མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་འཐད་ཀྱི། དེ་གྲུབ་ན། ཁྱད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ན། ཁྱད་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་

དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་བྱས་པ་སྟེ་ཡི་སྟེང་དུ་མ་གྱུབ་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན། ཡང་ན་སྟེ་ཡི་སྟེང་དུ་གྱུབ་ན་ཁྱད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེ་ལ་མ་གྱུབ་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་མིན་པ་བཞིན། མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་བོའི་

དཔེ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྟེ་དེ་ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྟེའི་བརྗོད་བྱར་མ་གྱུབ་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟེ་མི་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཁྱོད་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟེ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན། ཌགཱ་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྟུལ་ཕྲན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་སྟུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན། སོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་དོ། །ལུས་ཅན་ཞེས་པའི་སྟུ་སྟོང་

ས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། རྫས་དང་ཡོན་ཏན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག །ལས་དང་འདུ་བའོ། རྫས་ལ་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་

@138A ཞེས། ཞེ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་ཕྱས་ནི། བདག་དུས་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་བཞིའོ། །ཚད་ནི་ཆོག་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཚད་ལ་དབྱེ་ན། ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་ངུ་དང་། རིང་པོ་དང་ཐུང་བའོ། །ཆེན་པོ་ལ་

ཡང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ། །རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། ཕྱས་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། དུལ་ཕྱན་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྡམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ཕྱས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་

ངུ་ལ་ཡང་། རྟག་པའི་ཆུང་ངུ་ནི། དུལ་ཕྱན་ཡིད་ལ་རྒྱུམ་པོར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་ཆུང་ངུ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རིང་ཐུང་ནི། མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་གཉིས་དང་

འདྲའོ། །དེ་ལ་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་གཞན་རྣམས་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་འདོད་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་དོན་རིག་བྱ་ཅན་ནི། འབྱུང་བཞིའི་སྟེང་ངུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་རྣོལ་བ་གཉིས་ཀས་བྱུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་

དུ་བྱེ་བྲག་པ་རྣལ་ཕྱན་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོས་འགེགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེས་ན་རེག་བྱ་ཅན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་འབྱུང་

བཞིའི་རྣལ་ཕྱན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ངོར་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་ཕྱན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་ཁྱོད་དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་

@138B མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྣ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དོན་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་ན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་

སྟེ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཀྱི། སྒྲ་ཙམ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་གླང་ཁྲ་བོ་ཚོས་ཅན། ཤ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་ཕྱག་གྱ་ཆོས་ཅན། གླང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ།

ལག་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན། རྣ་ཅན་དང་སྐང་པོ་འདི་ཡི་མིང་འབྱོ་བ་ཞེས་པ་དང་། ལག་ལྟན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣ་ཅན་དང་སྐང་པོ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་ཆུ་མཚན་གྱིས། ཁྱོད་དེ་

དག་གི་མིང་དུ་སྨྲར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འཐུལ་ཡང་བྱག་པའི་དབང་ལས་ཁྱོད་སྨྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་འབྱོ་བ་དང་ལག་ལྟན་གཉིས་རྣ་ཅན་དང་སྐང་པོ་ལ་མི་འཐུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་

སྤོག་ཆགས་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟག་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རྒྱུར་འདོད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་མི་

འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་དུས་གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྟོང་དུམ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྟ་སོས་པ་དང་བསྦྱིད་པའི་རྒྱུ་

@139A ཞེས། །ཉིད་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་རྟོག་རིགས་པར་ཐལ། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཚོན་དང་སྨན་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས། ནག་པའི་ལུས་ལ་རྨ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདྲབ་སྙིང་སོས་པ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི།

གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་

དཀའ་སྟེ། ཁྱོད་ཐན་བྱེད་དུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་དེས་མཚོན་པ་མི་སྲིད་པས། རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་བྱར་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་

ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་གང་དག་ཐན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་རྒྱུར་རྟོག་པ་

འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ས་སོགས་སྡུག་མི་སྤྱིད་པའི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྡུག་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ས་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྡུག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུག་

མི་སྤྱིད་པའི་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔོད་པ་ལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིང་དེ་ལྷག་པར་རྩོ་བ་སོགས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན། སྟོན་ཐོག་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

@139B གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཆོགས་པ་དང་མ་ཆོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དབང་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་པོ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་གསལ་

མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྟེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་ཆོགས་པའི་སོ་སོར་རྒྱས་པ་མེད་པ་གང་ཞེག །དེ་རྣམས་དང་ཆོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་

མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་མ་ཆོགས་ལ་ཁྱད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོགས་མ་ཆོགས་ལ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་

སྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ལ་སོ་སོར་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད། ཆོགས་ན་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།

རྩོད་པ་ནི། ཚུ་རོལ་མཇོས་པ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་བཀག་པ་དེ་ལྟར། ཁྱེད་རང་གི་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་ལྷོག་བྱུང་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་

དགོས་ལ། གང་བསྒོམས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་མ་ཟད། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

@140A ཞེས། །དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟར། མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤྲུལ་དང་སྨན་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། དེ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་ཧ་ཅང་

ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལྷོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། བར་དུ་ཆོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར།

ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཟློས་ཀྱང་ལྷོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཆོག་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། ཟད་མཐའ་

ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་ཤེས་ན། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པ་རྟགས་ལས་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོག་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་མེད་ལ། ཆོག

ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྣུ་བ་སྐྱེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣུ་བར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་ཀུན་མཉེན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་བྱིས་གྱུར་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀུན་མཉེན་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་

པར། འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་ངེས་མི་ནུས་པས་ཀུན་མཉེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་དག་ག་པ་ལ། ཀུན་མཉེན་ཆོལ་བའི་ཆུ་མཚན། ཆོལ་བའི་ཚུལ། ཀུན་མཉེན་

@140B ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པར་གཟུང་ནས། སྟོན་པ་ཡང་དག་ཏུ་འཕྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་གྱི་བློ་བ་དོན་གཉིར་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན།

སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར། བློ་བ་དོན་གཉིར་རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་

དུ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཚེ་ནོར་བ་བྱུང་དོགས་ནས་བཤེས་གཉེན་ཚོལ། ཞེས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་འདི་ཡིས་ཐོལ་བ་དོན་གཉེར་དེ་ཡི་མངོན་པར་འདོད་པའི་བསྟུན་བྱ་རྒྱུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྟོག་མཁྱེན་

ནམ་མི་མཁྱེན་སྐམ་དུ། དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་ཡི། སྲིན་བུའི་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་དཔྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཐོལ་བ་དོན་གཉེར་དེད་ལ་སྲིན་བུའི་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ། དེ་

ཤིག་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། ཐོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་ཕྱིར། འོན། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དུ་དེ་ལ་བྱང་ཐོལ་གྱི་ལམ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཤེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག

བསྟལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོལ་བ་དོན་མེད་ལ། མི་ཤེས་ན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པར། ཐོག་མར་གང་ཕྱད་པ་དེ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི་རྟོག

@141A ཞེས། །ལྷན་གྱིས་བཞེས་གཉེན་ཆོལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དོན་རགས་པ་ཙམ་ལེས་ཤིང་རྒྱུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིད་སྡུག་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་དྲིས་པ་དང་། བྱགས་པ་

སོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། བག་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཟླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འཇུག་ལྟོག་ཐབས་དང་བཅས་པ་

མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིན་བུའི་གྲངས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ལ་ཉེར་མཁོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་

ཆོས་ཅན། ཐག་རིང་པོ་མཐོང་ངམ། མིན་ཡང་རུང་གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པར་རིགས་ཏེ། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་གལ་ཏེ་ཐག་རིང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་

ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། འོན་གྱི་ལ་བོད་ནི་གཉིར་ཚུར་ཤེགས་བྱ་རྟོད་སོགས་སྟོན་པར་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དོན་

དུ་འདོད་པ། དཔེར་ན། བྲིས་དང་། མ་གར་བ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ན། ངན་འགྲོའི་སྡུག

@141B བསྟལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་བྱས་པས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བསྒྲུབས་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་

པ་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེ་ཤ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གྱུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོར་སྟོན་དུ་སོང་དགོས་ཏེ། དང་པོར་མཐའ་དག་སྦྱག་བསྟལ་ལས་

ཀོལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་

སྟེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་གོམས་པ་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐོམ་པའི་ཐོག་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོབ་པ་རྣ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་། ཐོག ༄ མར་འདི་བྱུབ་དགོས་པའི་ཚུལ་

ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་ཕན་པ་ན་རེ། སྐྱེང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུ་མ་གོམས་པས་བྱུབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་བྱེད་རྟོག་པ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་

@142A ཞེས། །པས། ལུས་ཞིག་པ་ན་དེ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྲོན་མེ་ལ་འོད་ལྟར། ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུའམ། ཚང་དང་རྒྱས་པའི་ནུས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། རྩིག་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་

གྱིས་བརྟེན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་དང་། གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཟློ་རྟོག་པ་ཆོས་

ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་ཡང་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སློང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་

སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་�älä མེད་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཚད་མས་ཡེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས། འོག་ནས་འཆད་པའི་ལས་

འབྲས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་

ཚད་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་གཞིར་བཞག་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ངེས་པར་ལེགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་ཐུན་མོང་བ་

ཙམ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱིང་རྡེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུན་ནས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསྟུབ་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་འགྱུར་པས་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་ཡ་ དང་། དེས་ལེ་

@142B ལ་ཡང་ཐར་བ་ཙམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོང་ཉག་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེའུ་འདིར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་མཐོའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲའ་ཞིག་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་

བྱུར་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག ཡ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྨྲྀབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལེའུ་དང་པོར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དེའི་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར་སྟོན་ཏོ། །ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་

དུ་སྡུད་ན། འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་འདུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་བ་སྟ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྣང་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྣང་བྱེད་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་

པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབུགས་འབྱང་རྟག་དང་། དབང་པོ་དྭངས་པ་དང་། བློའི་ཁྱད་པར་གཡེར་བག་ལ་སོགས་པ་དག་ཚོས་ཅན། སྒྲ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་ལ་བལྟོས་

པ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབུགས་འབྱང་རྟག་སོགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་གཡེར་བག་སོགས་རང་རྒྱུ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ངེས་པས་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་

ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། འབྱང་བའི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བློ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ནས་འབྱང་བ་ཀུན་སྟོག་ཚགས་སུ་ཐལ། ཡིད་

@143A ཞེས། །བློ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྣ་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཚེ་ཡང་རྒྱུའི་ཚེ་གང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་སོགས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་

རྒྱུ་ཚང་བ་གང་ཞིག །སྔར་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྒྱུ་གཞན་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། ཐ་མལ་པ་སྐྱེས་མ་

ཐག་གི་རིག་པ་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཆི་ཁའི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཀུན་སྤོག་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་

ཏེ། རྟོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དང་བློ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་སྤོག་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤོག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ། གང་དུ་དོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་

སྐྱེ་བར་མི་འབྱུར་བའི་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྲོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ། །ཡང་ན། ཆུ་དྲི་མ་མེད་པ་བཙོགས་ནས་བཞག་པའི་ནང་དུ་

སྲོག་ཆགས་མགོ་དམར་ལ་ལུས་སེར་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་

@143B ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་གཅིག་སྲོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་སྲོག་ཆགས་སུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཁྱོད་རང་ཡང་དབང་པོ་ལས་བརྒྱུད་ནས་ཡིད་ཐོ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཕན་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་

ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་འོག་ན་དབང་པོ་ལྡོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་འདི་ཚོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་

ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་མིག་སོགས་དབང་པོའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་གང་ཞེག ། ཁྱོད་སྐྱ་ངན་སོགས་ཀྱིས་འཇུར་ན་དེ་དག་ཀྱང་འཇུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡིད་བློའི་རྟེན་

གང་ཡིན་ཞེན། དཔལ་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་འདི་རྟེན་མེད་དུ་གནས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རིགས་མཐུན་བློ་སྐྱ་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་གྱི་སེམས་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡིད་བློ་འདི་གནས་པའི་རྟེན་

ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ལས་དབང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་སྐྱ་མ་འགའ་ཞིག་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་དབང་སོགས་ཀྱང་

@144A ཞེས། །སྤྲ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སྟོན་པས་ལུས་དང་སེམས་ཉིད་ཕན་ཚུན་རྟེས་སུ་བྱེད་

པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་ལས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་དེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་

གྱི། དངོས་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྟང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་བློ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་ཡང་ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་དབང་

པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕན་ཚུན་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུས་

ལ་བརྟེན་ན། ལུས་རྣག་པའམ་མི་རྣག་པ་ལ་བརྟེན་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་ཟློ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རིམ་ཅན་མིན་པའི་རྣག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲིད་པའང་

མེད་དེ། རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཟློ་སྟ་མ་རིམ་ཅན་དང་ཆོགས་པའི་ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་ཡིད་ཟློ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་ལུས་གཅིག་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་དེའི་ཡང་སྟ་ཕྱི་རིམ་པ་ཡོད་པ་

@144B གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཟློ་སྟ་མ་ལ་བལྟོས་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་ཟློ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གོ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཟློའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལུས་སྐད་ཅིག་སྟ་མ་སྟ་མ་ནི་སྟོན་མེད་པའི་ལུས་སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་

རེ་རེ་བ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་དང་རྟོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཆི་ཁ་དང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་ན། ལུས་སེམས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་

དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆགས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིགས་པ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་ཁའི་སེམས་

ཀྱང་འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གྱུར་ལ། འོན་ཏེ་ལོག་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་འདི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལོག་པ་ལ་ཡང་འདིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་འདྲའི་

རྟགས་དེ་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་མ་འཆི་ཁའི་སེམས་ནི། རིགས་འདྲའི་སེམས་གཞན་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དཔེ་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་།

ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་སྣུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཞིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་

@145A ཞེས། །འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་འགལ་ལོ། །འོན་རང་ལུགས་ལ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན།

ཐ་མལ་བ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཅོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པར་གསལ་བར་གསྲུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།

སྐྱོན་མེད་དོ། རང་ལུགས་ལ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་དང་། ཉི་མ་སྒས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འཚམས་

སྒོར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ལུང་དེ་ཚད་མ་མིན་ན། དབྱ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་དེ་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་། དབྱ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་

དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། དབྱ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ན། སེམས་ཅན་དུ་བབྱང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱའི། འབྲས་བུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་

ཤེས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་དུ་བབྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་རིགས་འབྲི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །སྒོ་དཔེན་རྒྱུན་མཁན་པོས། ངེད་ཀྱི་བླུབ་མཐའ་ལས་ནི།

@145B དབྱ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བར་སྟོན་ཀྱི། འཕེ་སེམས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞད་དོ། །ཉེ་མ་སྣས་པས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་བཞད་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་

ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་དག་པའི་སེམས་འབའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱི། གཞུང་འདི་དག་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་

བསྟན་པར་འདོད་ན། གླུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པའི་གཏམ་མོ། །འོ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་སྲོང་ཞེན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟས་པའི་འགྲེལ་པར། སྲོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཞི་ལས། གང་འདོད་ཚགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི།

རང་གིས་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཚགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་བྱལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་ཞྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་བཤད་པས་དེས་གྲུབ་པོ་ཞེན། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དམ་ཅི་སྟེ་དེ་

སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གླུབ་མཐའ་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟོད་པ་སྦྱང་བ། འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་

@146A ཞེས། །དོར་གཟུང་བའོ། །དང་པོནི། དགྲ་བཅོམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཚོར་ཅན། རིགས་འདྲ་འཚམས་མི་སྲོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དབྱགས་འབྱུང་རྟག་ཅིང་དང་དབང་པོ་སོགས་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་མཚམས་སྲོར་བ་མེད་

པར་བསྒྲབ་པ་འདིར་ནི་སྒྲབ་བྱེད་དུ་ཅིས་མ་བརྟེད་དེ་བརྟེད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་དང་སྔར་གྱི་རྟགས་གང་རུང་གཅིག་བརྟེད་འདོད་ནས། སྔར་གྱི་དེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཡིད་ཟློ་རྟོག་པ་སྟོག་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན། ཉིར་ལེན་དང་བདག་རྒྱུན་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་སྔ་མ་འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། བདག་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདག་རྟེན་ལས་ཡིད་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན།

གཟུགས་དེ་འཇིན་པའི་མིག་ཟློ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཇིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཀུན་ཆོགས་པའི་བདག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོ་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བདག་རྟེན་ཀྱི་ནུས་

པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཀུང་གི་སྒྲས་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ། རྟགས་ནི། དབང་པོ་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་འདི་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པས་ཡུལ་དུག་ཀ་གསལ་བར་འཛིན་ན། དེ་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀུང་བསྟེད་པས་དབང་པོ་གཉན་དོན་མེད་པར་

འགྱུར་རོ། །ཤི་བའི་ལུས་གཉན་ལས་ཀུང་ཡིད་བློ་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དབང་ཡིད་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་

@146B ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་དྲང་སྟེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་ལྔ་བཞིན་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། །དུག་ལ་སོགས་པས་ཡིད་སྤྲོང་སྤྲོང་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྐོ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཡིད་བློ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མར་མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་

ཅན་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་འོག་ལ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒག་ཏུ་ཁྱོད་མར་མེ་དེ་ཡི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱེ་ཞེས་སྐྱེ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དེ་འདྲ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་ཅན་གྱི་རིགས་

ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས། དེ་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་འགྱུབ་པས་འབྱུང་རུང་ཙམ་དཔགས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་མི་འགྱུབ་པའི་རྩོད་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ། དུས་འགའ་

ཞིག་གི་ཚོ་ན། ལུས་དེ་སེམས་རྒྱུན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་སྟླ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལུས་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལྷོག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟས་ཐ་དད་ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྟེའི་བུམ་པ་སོགས་ལ་མེ་ལ་

@147A ཞེས། །སོགས་པས་གནས་སྐབས་ཕན་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ལུས་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྟེ་བའི། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་

བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་

ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤི་བའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པ་ཉིད་

ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་ལུས་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་དབྱགས་མེད་པས་ལྡོག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ལས་

དབུགས་འབྱུང་རྟག་འབྱུང་གི །དེ་ཡིད་ཆེ་རྟོག་པའི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཚྲད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབུགས་དེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཞན་དུ་རྒྱུ་བ་རྩོལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་

རྒྱང་ཕྱིར་འབྱིན་པ་དང་། ཧང་དུ་འདེན་པ་ནི་འབད་རྩོལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་གི །དེ་མེད་པར་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིད་མཐུག་གི་དུས་ན་འབྱུང་རྟག་ཅེས་ཟེར་ན་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་

@147B ཅེ་ན། ཉེས་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དུ་ལྟའི་གཉིད་མཐུག་གི་དབུགས་འབྱུང་རྟག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱི་སེམས་པའི་ཡིད་རྟོག་གིས་འཕངས་པས་ཁྱབ་པས། དུ་བ་ཡིན་ན་བྱད་ཤིང་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་ན། དུ་བ་ཡོད་པའི་དུས་དེ་ན་བྱད་ཤིང་

ཡོད་པས་ཁྱབ་གི་ལ་དགོས། དབུགས་དེ་དག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་ཡིད་ཆེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དེའི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཚྲད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུགས་དེ་དག་ཤི་པའི་ལུས་ལ་ཡང་ལྷོག་པ་མེད་པར་

ཐལ་བ་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཉིར་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་ཡང་ཚང་བས་ཡིད་བློ་མི་བློག་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །འོན་ཕྱེད་རང་ལ་ཡང་ཤེ་བའི་ལུས་ལ་སེམས་བློག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉིར་ལེན་སེམས་ཡོད་པ་དེའི་

ཕྱིར་ཅེ་ན། སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཤེ་བའི་ལུས་ལ་མི་བློག་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གནས་

པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྡོང་བུ་ལ་སོགས་ལ་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་

ཉེས་པ་རྣམ་མཐྱེས་ལ་སོགས་པས་སེམས་གནས་པ་དང་།

མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཤེ་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པས་ཐལ་བ་དེ་དག་མི་འཇུག་སྟེ། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་ཞེད་རང་ཡང་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ཤེ་བའི་ཚོ་ལུས་ལ་སྣང་ཡང་སེམས་འཆོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉིར་

@148A ཞེས། །ལེན་ལུས་གནས་ཤིང་། འགལ་རྐྱེན་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐལ་བ་སྟ་མ་ལ། རྟགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ལྕོག་ན་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་

གི་འགྱུར་བ་མི་ལྕོག་པ་བཞིན་དུ། འགལ་རྐྱེན་ཉེས་པ་ནད་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལོག་ཀྱང་། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཤི་བ་དེ་ནི་ལྕོག་པ་མེད་དོ་ཞེན། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལྕོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་གསོ་བའི་སྟོར་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེས་

བྱས་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་དང་། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པ་བཞིན། འགྱུར་བ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ལར་སླར་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན། འགྱུར་བ་ཆུང་ཡང་

ལྕོག་མི་སྲིད། གསེར་ལ་མེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ལྕོག་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་ཆེ་ཡང་ལྕོག་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་མཚུངས་ན། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆུང་ཟད་རིམས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཡང་ལྕོག་མི་སྲིད་

པར་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་དང་པོ་ཆུང་ཡང་ལྷོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་སྣ་ནག་ཙམ་ཡང་ཤིང་དུ་ལྷོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྣར་ལྷོག་ཏུ་རུང་བར་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེ་ཡང་སྣར་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་སྣ་བ་

ཆུ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་སྣ་བ་ཉིད་དུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། འོན་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྷོག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་ཆུང་དུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསོར་མི་རུང་བའི་ཚད་ཟཱཊ་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་

@148B པའི་ནད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོ་མི་རུང་གི་རིགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཟཱཊ་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་སྨན་དང་སྨན་པ་རྣམས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་ཆོ་ཟད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཟཱཊ་པའི་ཕྱིར། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དེ་

ལྟ་མིན་པར་ཉེས་པ་རྣྭང་མཁྱེས་ལ་སོགས་པའི་ནད་འབའ་ཞིག་འཆི་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། གསེ་རུང་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། འགལ་རྐྱེན་གཞན་མེད་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ན་ནད་ངེས་པར་གསོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་ཤེ་བའི་ལུས་དེ་རྩེས་ན་སྣར་ཡང་

འཚོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ལུས་གནས། འགལ་རྐེན་ཞི་བའི་དུག་སོགས་སྔགས་ལ་སོགས་པས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རམ། དུག་སྨུལ་དེ་ཡིས་སོས་ཟིན་པའི་དུག་རྣ་ཁང་འདུས་པ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་

བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྲོན་མེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྲོན་མེའི་འོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཉེར་ལེན་ཅན་སྐྲོན་མེའི་འོད་དག་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་མི་རྟོག་

པར། དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྩེས་དངོས་སུ་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྩའི་བུམ་པ་སོགས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

བ་ལང་དང་བ་མེན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྩེས་སུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུའི་དངོས་པོ་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་བ་མེན་ལ་སོགས་

@149A ཞེས། །པ་བཞིན། འོན་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་འགལ་འོ་ཞེན། འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཚུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་དང་

ཟངས་མའི་ཞུ་བ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་མདོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཇས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་ཇས་གཞན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། གླུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་པའི་གནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་

ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གླུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་པོ་ཁྱོད་རང་ལས་གཞན་མིན་པར་རང་རྒྱུ་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཇས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཡང་།

ལུས་དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ངས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་མི་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་གྱུབ་ཟིན་དུས་

གཉིས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྟུ་ལས་འཇིག་པར་འདོད་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་གྱུབ་ཟིན་གནས་པ་ལས་ཕྱིས་འཇིག་རྟུས་འཇིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་ཡིད་བློའི་འཇིག་པ་ཡིད་བློ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་

@149B ཐ་དད་བརྟགས་ན། ཐལ་བ་སྟ་མ་དང་སྐྱོན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་པས་རྟུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟུ་དང་མ་ཕྲད་ན་གྱུབ་ཟིན་གནས། ཕྲད་ན་གནས་རྟུས་གནས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་རྟུ་མེད་ན་སྟར་ནས་

འཇིག་པ་ལ་འཇིག་རྟུ་དང་ཕྲད་པའི་བར་དུ་གནས་རྟུ་དེས་གནས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟུ་དང་མ་ཕྲད་པར་ཡང་འཇིག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་པའི་རྟུས་

ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་གླུབ་ཟིན་གནས་མི་རྟག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེར་ན། ས་ཕྱོགས་ཆུ་སོགས་ཀྱི་གླུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གླུབ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྟོང་ཀྱིས་ཆུ་གླུབ་ཟིན་

གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལའང་དོན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རྟེན་དུ་བཀས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེན། ཆུ་སྟོད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རང་གི་ཆུའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པའི་

དང་ཅན་གྱི་རང་ནང་གི་ཆུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་སྟ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་

ཀྱང་། །རྟག་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་ནང་གི་ཆུ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐུབ་དུ་འབྱོ་བ་ཡི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་། སྨྲེ་དང་། ལས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅི་དགོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐད་

@150A ཞེས། །ཅིག་སྟེ་ཕྱི་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་ཆེན་གནས་པའི་རྟེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་རྫས་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་དང་། རྫས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་

ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་རྟམ་པར་

གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གསལ་བ་དེ་རིགས་གྲུབ་ཆེན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་རྟགས་སྟ་མའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་སེམས་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་པའི་

རྟགས་སྒྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་གྲུབ་ཆེན་གནས་པའི་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་ནི། དངོས་པོ་དེའི་གནས་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མེ་དཔར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལས་དངོས་པོ་འཇིག་དགོས་ཀྱི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་

མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འཇིག་རྟུ་གཞན་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྟུ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་

ཅད་དུས་འགའ་ཞེ་གི་ཚེ་ནའང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་མཐར་བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཀྱི་

རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་པར་གནས་

@150B པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངང་གིས་བརྟགས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་གནས་བྱེད་གཞན་

ཡང་གྲུབ་ཟིན་གནས་མི་ནུས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་མིན་ན། དེ་གནས་བྱེད་གཞན་

གང་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་དགག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཞེས་རབ་སོགས་ཀྱི་

བདག་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚགས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྟེན་ཡིན་པ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྲོད་ཀྱི་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བློ་སྟ་མ་གོམས་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་ཁྲད་པར་གྱིས་ཕུལ་དུ་

བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ་བརྟགས་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལས། ཤེས་རབ་སོགས་ཁྲད་

པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་ཁྲད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་འདི་ཅུང་ཟད་ཁྲད་པར་དུ་འགྱུར་མོད། ལུས་དེ་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བཏགས་པའི་སྐྱོན་ནས། ཤེས་

འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མོད་པར་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚགས་སོགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚགས་སོགས་ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་

@151A ཞེས། །དེ། ལུས་རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། རྒྱད་པ་ལས་ཞེ་སྡང་འཕེལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལུས་རྒྱས་རྒྱད་སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱས་པའི་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན་

ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བདག་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་སྐྱེམས་པ་དང་མ་སྐྱེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་རིག

བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིས་ནི། འདུས་པའི་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཟཁད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་གི་རིག་བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་

སྐྱེས་བའི་དབང་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུད་སྡར་མའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྣང་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་བསད་པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་རྣོངས་པ་ལ་

སོགས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་ཚོར་བས་འཕེལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་སྟ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིར་ལེན་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར།

ཉེར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་སེམས་སྟ་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱའི་ལུས་ནི་ཞ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་

@151B ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱང་ལུས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྟ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་བསྟུབས་པས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མི་འགྱུབ་བོ་ཞེན། ཇི་ལྟར་རང་གི་སེམས་སྟ་མ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་

པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་སད་པའི་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཚེ། གསལ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་གཏད་ན་ངེས་རྟེན་གི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

གང་ཞིག་ལུས་སེམས་རྩས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པས་

མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བཀྱི་བ་མིན་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡིན་ན། སྡུག

བསྔལ་གྱི་གནས་རང་དགར་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དང་།བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

གང་ལ་ལོག་སྲེད་དེ་མེད་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ཟད་པར་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་འབྱོ་འོང་བྱེད་པ་མེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྒྱང་ཕན་གྱིས་མ་མཐོང་བས་

@152A ཞེས། །མེད་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། རྒྱང་ཕན་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་।དེའིར་ན། མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་ཆུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་ལ་ཐོགས་པ་སྲིད་པ་ལ། དེ་མ་དམིགས་པས་མེད་དོ་ཞེ་

ན། བར་སྲིད་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། ཕྱ་ཞིང་དང་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇ་སོ་མ་ལ་ཆུ་བཞིན་དང་། གསེར་ལ་དབྱལ་ཆུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་

ན་རྒྱང་ཕན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་ཕན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུས་རགས་པའི་ཚ་མེད་ཡིན་ཏློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྟུལ་ཕྲན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་

པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཚ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་བསྒྲུབ་པ་དང་།དེ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྱུབ་པའི་

ཡན་ལག་ཅན་གཡོན་།ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་དག་གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་།དེ་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་ཅན་ཀྱི་ལས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་ཆ་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་འདྲས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདོང་གཅིག་པུ་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་དག་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་

@152B པར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་སྒྲས་ཡན་ལག་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་པས་དེ་ལ་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ཆ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེན། འོན་དེའི་ཚེ་གདོང་གི་ཡན་ལག

ཅན་དེ་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། གདོང་གཅིག་བུ་སྟོན་པོའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒུར་ན་ལུས་རིལ་ཁ་བསྒུར་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག

ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ཀྱི་སྣས་ཡན་ལག་ཆོན་ཀྱིས་ཁ་བསྣུར་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན་དེའི་ཚེ། དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོན་ཀྱིས་བསྣུར་བའི་གདོང་སྟོན་པོ་གཅིག་དང་ཆོན་ཀྱིས་མ་བསྣུར་བའི་གདོང་གཉིས་སོ་སོར་

རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོན་ཀྱིས་བསྣུར་བའི་གདོང་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། དུས་དེར་དེ་གང་ལ་འདུ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་གཞི་ཆོན་ཀྱིས་ཁ་མ་བསྣུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་གདོང་མི་ཤ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་ཀྱི་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་བྲག་པ་དག་ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཆ་བཅས་ཡིན་ན། ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་

རྟུལ་ཕྲན་བསགས་པ་ཙམ་ལས་མ་འདས་ལ། ད་ལྟ་ན་སྤྲིན་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་

ནོ། །གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་གྱུབ་པས་ཁྱབ་

@153A ཞེས། །པར་འདོད་པ་དང་། ཆོག་པ་དང་ཆོག་པ་ཅན་རྣས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ནི།ཆོག་རྒྱུན་འཇོག་མ་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཡན་ལག་ཅན་འདི་བྱེ་བག་པའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱང་ཕན་ལུས་ཡིད་

བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདོད་པ་ན།རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་རྣས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། གཞུང་འདི་དག་གི་ཕྱིར་ཆོལ་ནི་རྒྱང་ཕན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེས་རིང་

ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབས་པའི་ཕྱི་དོན་རྫལ་ཕྲན་ལས་རྣས་ཐ་དད་མེད་ན། རྫལ་ཕྲན་དུ་མའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་། སྐྱ་མ་རྫལ་

ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུས་བཞིན་དུ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱང་བྱེད་པའི་གཟུང་

དེ། དམིགས་རྒྱུན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར།རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟུལ་

ཕུན་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིའི་འགྲེལ་པར་སྣོང་དཔོག་ལྟ་དབང་བློས། དེའི་ཚེ་རྟུལ་ཕུན་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། དབང་

@153B ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་མི་རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེས་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རབས་པའི་ཐ་སྙད་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་རབས་པ་ཡིན་ན་རྟོས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ།གཞུང་འདིས་རྟུལ་ཕུན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་

མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། རྟུལ་ཕུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་གང་ཞེག་རབས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་སྟུ་མ་དང་འགལ། འདོད་ན། རྟུལ་ཕུན་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་

ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པ་མི་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་ཞིག །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགལ་བར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། རགས་པཡིན་ན་དངོས་པོར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་

ན། དུ་མ་ཉིད་ན་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སོར་བཞག་ནས། སྟ་མ་བཞིན་ཞེས་པ་ལན་དུ་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་འདི་རྟུལ་ཕྲན་དུ་མ་ཡིན་ན། རགས་པ་མི་སྲིད་པས་སྟ་མ་རྟུལ་ཕྲན་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་

སྐྱར་རོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཚ་མེད་མི་སྲིད་ན་རྟུལ་ཕྲན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། རྟུལ་ཕྲན་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་སྨྲམ་པ་ལ། འོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཚ་མེད་གོང་དུ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟུལ་ཕྲན་

ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་ཚ་མེད་མི་སྲིད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྐྱེབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རྟུལ་ཕྲན་བསགས་པས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

@154A ཞེས། །པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཉན་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཉན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱལ་ཆུ་གསེར་སོགས་དང་འདྲེས་པའམ། རྡོ་ཚན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་

ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཉན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་མེ་ལྷགས་རྩས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་

ཏེ། དེ་གཉིས་རྩས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་རིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འདི་དང་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉན་ཡང་དབང་སོགས་རྟེན་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་

ཐུན་མོང་བ་དག་ཇི་ལྟར་ཡང་བསྟྲིད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་མ་ཚོགས་པའི་སོ་སོར་རྟུས་པ་མེད་པ་གང་ཞེག་དེ་རྣམས་ཚོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཉན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གསུམ་ཕྲད་པའི་ལྟན་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།

ཆུན་གསུམ་གྱིས་ལྷན་པ་བསྒྲིད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷན་པ་བསྒྲིད་པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་། ཚོགས་མ་ཚོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གསེར་དང་དངུལ་ཆུ་འདྲེས་པ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་རྟུལ་རིགས་མི་

མཐུན་ཕྱད་པའི་ལྷན་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་རྟུལ་ཕྱན་ཕྱད་པ་གང་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟེན་རྟུལ་ཕྱན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟུལ་ཕྱན་མི་

@154B མཐོང་རྟུལ་ཕྱན་བསགས་པ་མཐོང་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་རིགས་མི་མཐུན་སྣ་ཚོགས་སྨྲར་བའི་བཀྲང་བཅང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་འགལ་བར་ཐལ། དེ་ལྷན་པའི་

གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་གི་རོ་གཟུགས་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་བཀྲང་བ་རོ་ཞེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཀྲང་བ་དེ་ལའང་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་རེ་གཟུགས་ལ་སོགས་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་བློ་ཐད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་ལས་བྱང་བའི་རོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སོགས་སུ་མ་འདྲེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རོ་གཟུགས་ལ་རོ་ཞེམ་པ་སོགས་

སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་འཐུངས་པའི་རོ་མྱོང་བའི་བློ་ལས་ཐ་དད་པར་རྟོས་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་བཏུང་བ་ལ་རོ་གཞན་མྱོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རོ་ལ་རོ་ཞེམ་པ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་

ཟད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ཚར་དུ་དང་ར་ཎ་བའི་ཕྱིང་བ་ལ་ཕྱིང་བ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད། ལྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྗེན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱངས་སོགས་དེ་དང་ལྟན་པའི་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཇས་ཐ་དད་པར་བུམ་པའི་བྱངས་དང་ལྟན་པར་རང་ལས་

@155A ཞེས། །ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཆོས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་དགོས་པ་ལས། ཆོས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་མི་སྣང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་གྱུབ་པ་དགག་དེ་མ་གྱུབ་ན་སྒྲ་ཐ་དད་དེན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟེ་

པའོ། །དང་པོ་ནི། །བྱམ་པ་ལས་དོན་གཉན་པའི་གྲངས་སོགས་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ལས་

དོན་གཉན་པའི་བྱམ་པའི་གཅིག་མེད་ཀྱང་།བྱམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉན་སེལ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་

པ་མི་བརྟེན་ཀྱང་སྟོན་པོ་གཅིག་ཅེས་པ་མཐོང་བཞམ། བྱམ་པ་བཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཉན་མེད་ཀྱང་། གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བ་བཞིན་

ནོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྟྲོང་བ་འདིར་

ནི་བཀག་མིང་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་བཀག་པའི་རྒྱུས་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འདས་མ་འོངས་ལ་བྱངས་སོགས་ཀྱི་མིང་དེ་བཀག་མིང་དུ་འདོད་

པ་གང་ཞིག་བྱངས་སོགས་དོན་གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་མིང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་མིང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་ཐ་དད་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྒྲ་ཡོད་པ་ལ་

@155B གཅོ་བོ་ཞེས་པས་ཏེ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་འཇུག་པ་བཏགས་མིང་ངེ་ཞེ་ན། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལས་མིང་འཇུག་པ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་བཏགས་མིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་

མེད་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྣང་བ་དང་། དྲུག་སྒྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོག་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲ་ཐ་དད་སྦྱར་བ་དོན་མེད་དེ། སྦྱར་ཡང་རྣམ་

བྱང་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱང་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་། དཀར་པོ་གཅིག་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱང་སོ་

ཀྱི་སྒྲ་དང་། བྱང་དེ་དང་ལྡན་པའི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་དེའང་གཅིག་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེན། ཡོན་ཏན་དང་རྩས་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་རྩས་གཞན་

གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ནི་རྩས་ཐ་དད་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྩས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ལྡོག་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལས་ལ་རྩས་

མིན་པ་དང་། རྩས་ལ་ལས་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རྩས་འདི་ལས་མིན། ལས་རྩས་མིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དང་། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་རོ། །

@156A ཞེས། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱམ་པའི་གྲངས་ཉེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དོན་གཉན་པའི་གྲངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དྲུག་སྒྲ་སྣྲུར་བའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟེ་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་

པ་ལས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་དེའང་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱམ་པའི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་ལས་བྱམ་པའི་གྲངས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྣྲུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

སྐབས་ལ་ལར་སོར་མོ་ཡི་ལྟན་པ་ཉེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། སོར་མོ་དེ་སོར་མོའི་ལྟན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོས་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོར་མོའི་གཤིབས་པ་དེ་ཙམ་ཞེས་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་

ལྟེགཱ་པ་གཞན་ཀུན་བློ་ཡུལ་དུ་འཛངས་པ་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ནི། སོར་མོ་ལྟན་པར་འགྱུར་ཉེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་

མོའི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མའི་ནང་ནས་གཤེབས་བའི་དོན་གཅིག་པོ་བརྗོད་ཀྱང་། སོར་མོའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་བློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་སྟེ་མ་སྤངས་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། དོན་གཅིག་བརྗ་ཐ་དད་

པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་ན། བྱམ་པ་གཟུགས་

@156B སོ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་མི་རྟག་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་རྟུལ་རྩས་བརྒྱད་པོ་དེའི་

མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆུ་སྐྱོར་བ་ཡི་རྒྱུ་མིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པའི་གཟུགས་གཉིས་གཞི་གཅིག

པ་ཅན་ཏེ། གཞི་མཐུན་བརྟེད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྟེད་པའི་སྒྲ་དེས་བྱམ་པའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཞེས་པ་བསྒྲིད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བརྟེད་བྱར་སྣོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱམ་པ་

ཞེས་བརྟེད་པའི་སྒྲ་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཚོགས་བརྟེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གསེར་བྱམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རིགས་བརྟེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་སྟ་མ་བརྟེད་བྱར་སྣོང་ཞིང་། ཕྱི་མ་མི་སྣོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་བརྟེད་ཀྱི་

སྒྲ་དང་རིགས་བརྟེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སྐྱ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། འབྱིགས་བྱེད་ཅེས་བརྟེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བརྟེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བརྟེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་

ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེས་ན། རིགས་བརྟེད་ཀྱི་སྒྲས་རིགས་དོན་གཞན་དང་། ཚོགས་བརྟེད་ཀྱི་སྒྲས་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེས་པར་བརྟེད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟ་མས་རིགས་ཅན་

@157A ཞེས། །བརྗོད་བྱར་མི་སྲོང་། ཕྱི་མས་ཆོ་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྲོང་བ་འདི་ནི། རིང་བརྗོད་དང་ཆོ་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་དག་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཁྱད་གཞི་

དང་། ཆོགས་སྤྱི་བྱམ་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པས་བྱམ་པའི་གཟུགས་དེས་རང་འཛིན་ཞེས་པ་བསྟེད་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བློ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཨཱདཏ་མ་ཐག་པའི་ཚེགས་འདིས་ཙཏྟན་བྱི་དྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་

ལའང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཙཏྟན་བྱི་དྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཙཏྟན་ཁྱད་ཆོས་དང་། དེའི་དྲི་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟུལ་ཕྲན་ཀུན་ཆོགས་པ་ཡིད་

བློའི་རྒྱུར་དགོས་པ་དགག །རེ་རེ་རྐྱང་པས་ནུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཕྲ་མོ་གཅིག་དང་བལ་ནའང་། ཡིད་བློ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་ཚ་མ་ལུས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྟེན་པར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་

པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཐོག་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་རེ་རེ་ནས་བསྡོམས་མེད་དུ་ཡིད་ཐོག་བསྐྱེད་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཅིག

ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབུགས་རྐྱ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་མི་རྐྱ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་རང་ལ་ཉེས་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུགས་འབྱུང་

@157B རྟག་དག་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་མེད་པས་ཡིད་ཐོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ལུས་དང་རྟུལ་གྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབུགས་རྐྱ་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེན། ཡང་། ཡིད་ཐོ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་

གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་རྐྱ་པ་རྐྱ་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཐོ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱུ་མིན་ནོ་ཞེན། དབུགས་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་ཐོ་བུ་མའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་མིན་པ་གང་ཞིག་ནུས་པའི་

ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུགས་རྐྱ་པ་ཞེག་སྲིད་ཀྱང་། ཡིད་ཆྲོ་རེ་རེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་ནི། དབུགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་ཆྲོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྱུང་རྟག་གང་རུང་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་དོན་སྤྱི་དུ་

མ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཆྲོ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དུ་མ་ཡིད་ཆྲོ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཡིད་ཆྲོ་དུ་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཆྲོས་དོན་སྤྱི་དུ་མ་རྣམ་ལྡན་དུ་ཤེས་སམ། རྣམ་མེད་དུ་ཤེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་ཆྲོ་དུ་མར་གྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཡིད་

ཆྲོ་ཚོས་ཅན། དོན་སྤྱི་དུ་མ་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབུགས་དུ་མ་རིམ་གྱིས་

འབྱུང་བས་ཡིད་ཆྲོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་འབྱུང་གི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པའི་དུས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དབུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་

@158A ᠬᠡᠪ᠃ ᠬᠦᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠴᠢ ᠲᠡᠳᠦᠭᠡᠨᠦ ᠲᠡᠷᠡ ᠮᠡᠳᠡᠯᠭᠡ ᠶᠡᠬᠡ ᠪᠠᠭᠰᠢ ᠲᠡᠷᠡᠬᠦᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠳᠤ ᠬᠡᠯᠡᠪᠡᠷᠢ ᠪᠤᠷᠤᠭᠤ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠢᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠤᠨᠰᠠᠯ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃ ᠲᠡᠭᠡᠪᠡᠯ ᠲᠡᠭᠡᠭᠡᠳ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠤᠨᠰ

མིན་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབུགས་རྒྱུ་བ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབུགས་རྒྱུ་བ་དག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཚང་ནའང་ཡིད་བློ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་ཆོགས་པ་ཡིད་བློའི་རྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་

ཡིད་བློ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། དབུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབུགས་དབུ་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་གང་གི་

@158B འཕེལ་འགྱིབ་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་དེའི་དངོས་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བློ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཅིག་ནི་རིགས་འདྲ་གཅིག

ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དོན་གཉན་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཡིས་དེའི་ཚེ་དེ་ལས་དོན་གཉན་པའི་སྒྲ་མི་འཇིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་

འཛིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནུས་པ་ཉམས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་ཡིད་བློ་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་ཕྱིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་

སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེན། ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་དུ་མ་ཕྱིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྔར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ་གང་ཞེག་རྟག་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་

བློ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུགས་ལྡོག་གི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྡོས་ཕྱིར། ཅས་པ་དང་། འདོད་རྒྱལ་མིན་ཞེས་པ་དང་། སྤྲ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །རྒྱུ་ཡོད་ན་

རྟག་པའམ། མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ལ། ཁྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་དང་དུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་ཁྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་

@159A ཞེས། །བ་མི་འཐད་པ་ནི། གོང་དུ། རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། །མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ཡིད་བློ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་གམ་མི་རྟག །དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། འོག་ཏུ་བདག་རྟག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། རང་

གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་ཅིང་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱུ་བེམ་པོ་ལས་སྐྱེས་སམ། རིག་པ་ལས་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་

ན། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཙམ་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་མི་འགོག་ལ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་ན་ཉེར་ལེན་བྱེད་དམ། བདག་ཀྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་དང་དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ནས། ལུས་ནི་གནས་པ་

ཉིད་ན་སེམས། ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཡང་ན། གཞུང་འདི་ཉེར་ལེན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་

པའི་ཕྱིར། བདག་ཅྱོན་འགོག་ན་མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་གནས་པ་འགོག་པ་དང་སྨྲར་རོ། །རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ལུས་དེའང་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་མེད་པ་ཡིན། རིགས་པ་ཆ་མེད་

གཅིག་ཡིན་ནམ། ཕྱ་མོ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་བློ་བཞིན་དུ་འཇོན་འཁྱུར་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ལག་སོགས་གཡོ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་སྐབས་དེར་ཡན་ལག

@159B ཅན་རྫས་འགོག་གི་རིགས་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་སྒོབ་དཔོན་ལྟ་དང་བློས་ཞར་བྱུང་དུ་གསུངས་པས་དཀྱུས་མའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི། ལེའུ་དང་པོར་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྱི་དོན་གཞན་སོགས་འགོག་པའི་སྐབས་དེར་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ།། རྟུལ་ཕྲན་དུ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། མ་ལུས་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །ཡང་ལུས་ལ་རང་ལུས་དང་ཕ་མའི་ལུས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འགོག་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་

སྟེ། དེ་ལྟ་ན། ཕ་མའི་ལུས་གྱུབ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པར་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་བློ་དེ་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་ན། རང་གི་རིག་པ་སྔ་མ་དང་། ཕ་མ་ལྟ་བུའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྔ་མ་གཉིས་སུ་དེས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེས་རང་གི་ཡིད་བློའི་

ཉེར་ལེན་ནམ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་ན། ཞ་མ་བཟོ་མ་ཁས་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན་ན་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཞ་མ་བློ་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་ངེས་པར་གང་

ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པའི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །རང་གི་རིགས་པ་སྟ་མ་ལས་སྐྱེ་ན་འདོད་པ་ལེགས་པར་གྱུར་བོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་ཡིད་ཟློ་ཚེས་ཅན། རིགས་པ་སྟ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དེ་ལྟར་ཀྱི་

ཚགས་པ་ལས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཡིད་ཟློ་ཚེས་ཅན། རིགས་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། ཚགས་བཅས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ལགས་པར་

@160A ྱོ། །གྱུབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་ཡོད་པར་གྱུབ་བོ། །གཉིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྣང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་ཚེ་ལུས་ལྷོག་པ་ན་སེམས་

འབའ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅེན། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་། ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོ་འཕོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་འདོད་

པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀི་བའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་གནས་པའི་རྒྱུ་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ཕྱི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱུ་འཆི་ཁའི་ལུས་དེའི་རྣས་པ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར་ཏུ་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤི་འཕོས་མ་ཐག་འདོད་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཤི་མ་ཐག་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལུས་ལ་བལྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཆི་ཁའི་ལུས་

སེམས་གཉིས་ཚན་ཚུན་གྲོགས་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གནོད་བྱེད་སྤང་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕྱི་མ་དེའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་

ཐ་མ་ལྟ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བསྟེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོའི་ལག་ཟེས་དངོས་སུ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།

@160B འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དང་། དེ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བོམ་རིག་ཕན་ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འདོད་པ་ནས་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཆི་ཁའི་

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེས་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཐད་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་དུ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་

དེས་རང་གི་ཉེར་ལན་ཅན་དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཚང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྐར་མེད་པས་སོ་ཞེན། འོན་སྐར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེས་གཟུགས་མིད་

ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྡད་ནས་དེ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས། ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་དམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐ་མ་དེའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་འགགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟག་དངོས་སུ་

འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དོ་ཁྲོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཁོད་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་

@161A ཞེས། །ཀྱེན་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཁྲབ་པ་མེད་ན། འོག་ནས། དེ་ཚེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན། ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །སྐར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེའི་ཚེ། ཕྱིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་

པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཡིན་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སེམས་ལུས་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་གནས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཆི་ཁའི་ལུས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱས་པ་

འཇུག་པ་དུ་དུང་མ་ཐོབ་པར་ཟཱཊ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བསམ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་གང་ཡིན་དུ་དུང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བར་དུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་། རིགས་མཐུན་དུ་མས་བར་མ་ཆོད་པས་

ལན་འདེབས་པ་དེ་དག་གིས་སྔར་གྱི་གཅོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྣང་མི་རུས་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་ན་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་

འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་མཐུག་ལས་སད་མ་ཐག་གི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཉིད་དུས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཤི་ལ་བཞིད་པ་ལྟར་ཁས་

བློང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཕྱི་མའི་སེམས་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་ཕན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཏེ།

@161B ཕྱིར་རྟོལ་བྱིས་མ་དམིགས་པ་མེད་དེས་གོ་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་ཟཁད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚོ་འདིའི་དབང་པོ་སྟ་

མ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དག་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་སྟ་མ་དྲང་བ་དང་རྟོག་པ་སོགས་ལས་ཕྱི་མ་དྲང་བ་དང་རྟོག་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་

བ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོ་འདིའི་དབང་པོ་དེ་ལུས་ལས་སྐྱེ་ལ། དེས་ཕྱི་མའི་དབང་པོ་ལུས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེའང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་ན། ཉེས་པ་སྦྱངས་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྔར་མདོར་བསྡུན་དུ་དབང་པོ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་

པ་ལྟར་རོ། །ཚོ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེན། ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞེག །སྦྱངས་ཕྱིའི་ལུས་རྒྱའི་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་

མ་གྱུབ་བོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལུས་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཚེག་བྱེད་རྒྱུན་ཁྲུད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཐ་མལ་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་ཐ་མ་ཡི་སེམས་རྣམས་ཀུན་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་

@162A ཞེས། །པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་དབུགས་འབྱུང་རྟག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཀོད་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཀོད་པ་དེ་

འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྡན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་ཤ་པ་སྒོད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་ལ། རྩོད་པ་ནི། བརྩེ་བ་དང་

ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་ཟད་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། ཚད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཆོངས་པ་གོམས་པས་ཆུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་

བ་དང་། ཆུའི་དྲོད་མཐར་དམར་འབར་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། མཆོངས་པ་དང་ཆུའི་དྲོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་དང་། བརྩེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་

གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་

ཡང་འབད་རྩོལ་ལ་བལྟམ་པར་འགྱུར་རམ། རྟེན་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཁྱད་པར་དག་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མིན་པའི་ཕྱིར། མཆོངས་པ་ཆོས་ཅན། གོམས་པས་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་

@162B བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རྩོལ་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཤ ཞེག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་པའི་རྩོལ་བ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་དག་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆུའི་དོད་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་

བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། རྒག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཆུ་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱམས་ནས་རྒྱུ་ནས་ཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཆོངས་པ་དང་ཆུའི་དོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་གོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རྩོལ་

བ་ཕྱི་ཤ མ་ལ་བསྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་རྩོལ་བ་སྟ་མས་རིའ་འདྲ་ཕྱི་མ་གཞན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒགས་ཁས་བླངས། ཡང་ན་བརྩེ་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ

ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱ་མ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱ་ཕྱི་རེ་རེ་ནས་རྩེལ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པར་བྱས་པས་སེམས་

ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་ལ་ཐལ་བར་སོང་གི་བར་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དབུལ་ཆུ་འདུལ་སྤྱོད་ལེགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དབུལ་ཆུ་དང་གསེར་

འདུལ་སྤྱོང་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཡའ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པ་ཡང་རྫའི་ཁ་སྦྱར་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟེན་བརྟེན་པ་ནི། གོམས་

@163A ཞེས། །བ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྩེ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གོམས་པ་འབད་རྩོལ་སྦྱར་ཞུ་མ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གོམས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་

ངེས་པར་རྫོལ་བ་མི་འདྲ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པའི་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། བརྩེ་བ་

དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་བྱོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྟོང་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཚད་ཅན་དུ་གང་ཡང་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ཡི་ས་བོན་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ། གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་

ན། བརྩེ་སོགས་དེ་ལྟར་མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་ཉིད་ལས་མཆོངས་པ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་མཆོངས་པ་ཚད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་

ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལུས་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་དག་མཆོངས་པ་ཚད་ཅན་དུ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོན་ལུས་སྟོབས་ནར་སོན་པས་མཆོངས་པ་ཇི་ཙམ་སྣང་ས་ཀུང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། མངོན་སུམ་དང་

@163B འགལ་འོ་ཞེན། དང་པོར་མཆོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐ་མལ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཕྱིས་མཆོངས་པའི་ཚད་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཡང་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བས་རིམ་

གྱིས་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་བསལ་ནས་བྱང་ན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཚད་གནས་པའི་ཕྱིར། མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེས་ན་མཆོང་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁ ཤང་པ་བཏེགས་པ་ཙམ་གྱིས་

རྒྱང་རིང་པོར་མཆོངས་པར་ཐལ་བ་དང་། གོམས་པ་ཙམ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་བྱ་ཁྱུང་དང་སྤྲིའུ་གོམས་པ་མཉམ་ན་མཆོངས་པ་མཉམ་པོར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། བཞི་བ་

ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སེམས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་

ཏེ། མཐོང་ལམ་པ་དེས་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

ཁྱོད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐལ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་གི་གཉེན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྣམ་པ་ནི་བརྩེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

@164A ཞེས། །མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཉེན་ཀུན་ལ་དེ་ཙམ་སྐྱེ་མ་མྱོང་བ་མི་སྲིད་དེ། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་དད་མ་བྱེད་མ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེས་སྔོན་གོས་མ་

བཅོམ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྨྲག་བསྟལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡང་དེ་ཞེ་སྡང་གིས་བཅོམ་ནས་

ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་རྐྱེན་གོམས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བརྩེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་བློ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་

བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་གོམས་པ་སྟ་མ་དང་དེའི་ཡང་སྟ་མ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཆོས་གསལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་རྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། སྤྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་

གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་བློ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་

བསྡུས་ན། དང་པོར་རྩོལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་རྩེ་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྒྲིད་ནས། དེ་ནས་ཡང་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲིད་པ་ན་རྩོལ་བ་རེ་རེས་སྐྱེ་རྩེ་བཏགས་འདྲ་དུ་མ་བསྒྲིད་རྒྱས་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་

@164B པར་བྱས་པས་ཇི་ཞིག་ལྟར་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྷོས་པར་སྐྱེ་རྩེ་ཆེན་པོ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྷོས་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །མཆོངས་པ་ནི། ལུས་གོ་ས་གཞན་དུ་བསྒོད་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཕན་འདོགས་

པའི་རྩོལ་བ་རེ་རེ་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བ་གང་དུ་བླངས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལུས་ས་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩེ་ལྡན་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་

ཐབས་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་སྟོན་བ་གཉིས་ལྡན་ཀྱིས་གོམས་པར་མཛད་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པར་བཞེད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐབས་ལས་བྱང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་

འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛད་ཤེས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པ་ཡང་དངོས་པོ་སྟོང་གས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་

བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་མ་ཐོན་སོགས་གཉིས་སུ་འདུམ་ལ། དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་པ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྒྲེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་

བསྒྲེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྣང་དང་ལྡན་བཞིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྣང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས། གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་

@165A ཞེས། །བརྟགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོང་པའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ནས་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཐབས་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེན་ཏུ་ཟློག་གྱུར་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དང་། གནས་གཉིས་ལུང་གི་གནོད་སྐྱབ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་རྟམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། སྣུག

བསྟལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་སྣུག་བསྟལ་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུ་དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པར་མཛད་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྣུག་བསྟལ་དེ་གཞོམ་བཞིད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྣུག་བསྟལ་རྒྱུ་མེད་དམ། རྒྱུ་

རྟག་པར་གནས་ནས་འབྲས་བུ་སྣུག་བསྟལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོག་པ་གཟེགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ན་སྣུག་བསྟལ་རྒྱུ་བཟས་དང་། རྒྱུ་དེ་མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་ཏེ། སྣུག་བསྟལ་ཉིད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེལ་

འགྲིབ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་སྣུག་བསྟལ་ལ་བྱལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་འདོད་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་དེའི་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པར་རིགས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་གཞོམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཚད་མས་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་

@165B བདག་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞེག་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་གཉེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལམ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའི་འདུས་

བྱས་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟོང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་དེ་ཡི་གནོད་

བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་རྟ་བ་ནས་སུན་འབྱིན་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྲེད་པ་དེ་ཡི་གནོད་བྱེད་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་གསལ་བ་

རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་གོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྟོམས་པས་མངོན་

དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བྱའི་སྐྱོན་དང་། གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རབ་ཀྱ་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་

གྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྨྲག་བསྟལ་ཞི་བའི་ཐབས་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྒོམ་པ་གྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བདག་འཛིན་སྤངས་པས་ཆགས་བྲ་

@166A ཞེས། །མོད་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་བྲལ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐུ་མའི་མཐར་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་ཞེས་སྨྲར་ནས། རྟགས་

ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྡུར་སྐྱིང་རྩེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་དུ་མར་བྱངས་བའི་སྒོ་ནས་འཛོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བཀྲིས་པ་ནི། དེས་ན་སྨྲ་བ

བསྟལ་གྱི་རྒྱུའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཐུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་ན་ངག་མ་བྱང་བ་ཙམ་ཡང་འོག་པར་མཇད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བས་རྒྱ

ལ་སོགས་པའི་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་འདི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐབས་གོམས་པ་སྟོན་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྟོང་བ་ནི་

འགྲོ་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེན། སྟོང་བ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་ཁོ་ན་སྟོན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་

སྐབས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒོབ་ཉམ་གྱི་དུས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་

@166B མཐར་ཐུག་དའི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་བསམ་སྒྲོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་ནུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གཞན་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་དང་། སྐྱོབ་པ་ལས་དང་པོ་ཁྱོད་

ལམ་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གྲུབ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དང་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བསམ་སྒྲོར་གཉིས་དང་པོར་གྲུབ་པ་དང་། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དང་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ནུ་

བཤད་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སྤུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྟྲུག་བསྔལ་

གྱི་རྒྱུ་བཤགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་སྤང་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྤང་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་འདིར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་ལ་ཉེན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་

ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་བ་ཙམ་བདེ་གཤེགས་སུ་སྙོམ་གྱི། གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་བྱས་པའི་སྤང་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ངེས་ཅན་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བར་མཁོ་

བའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ཞེག་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག

@167A ྀ།། །མེད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྟ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ཡང་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ངེས་པར་བསྟུབ་པ་ཞེག་བསྟན་དགོས་

པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བསྟལ་གྱི་རྟེན་མིན་པའི་སྣང་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྟེ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྨྲ་བ

བསྟལ་དང་འབྲེལ་བས་ལེགས་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ལེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྲོར་ཞིང་གོམས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འམ་གྱི་སྐྲས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྣང་དང་སྐོམ་སྣང་སོ་སོར་སྤྱོད་བ་སྨྲ་དོ། །སྤྲོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་ཐྲོ་ལྷར་ན། བདག་མེད་མཐོང་བ་དང་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དྲངས་ནས། རིགས་པ་ནི། རིགས་པས་མཐོང་བའི་

ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་ལས་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་བསྟགས་ཏེ་ སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྣར་ལྷོག་པའི་སྣང་བ་གང་ཡིན། ཁང་སྣང་པས་སྣར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་

པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡང་འཁོར་བར་ལྷོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་སྔ་བསལ་དང་། སྐྱོན་ཆགས་སོགས་ནི་སྤིད་པ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་སྒྲངས་པ་

@167B དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་ལྷོག་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན།

བདག་འཛིན་གྱིས་ཀུང་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་དེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འགལ་

བ་གང་ཞེག་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྷལ་གཞན་ལ་སྣང་བྱ་གང་ལུས་པ་ཡིན། གང་སྣང་པས་མ་ལུས་པར་སྣང་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་སེམས་

ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡང་སྣང་འཛིར་བར་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིར་བའི་སྤྲུག་བསྟལ་གྱིས་ཡིད་གདུང་

བའི་ནད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ཐར་ལམ་བཤད་པ་ལ་བློ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཙམ་སྤངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཀྱི་སྤངས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མ་ལུས་པའི་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

གཉེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེའི་

@168A ཞེས། །སྐྱེས་བུ་བཞིན་ཟེར་ཏོ། །རྟགས་དེ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་པ་ལ་ཐ་ཆིམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ངག་སྨྲ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་འགོག

པར་བྱེད་པས་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཞེ་ཆོམ་ཟ་ལ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་ཡང་ཞེ་ཆོམ་ཙམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །རྒྱས་འདི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཉེས་ཟད་སྨྲ་བ་གླབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཞེ་

ཆོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐུབ་པ་ལ།སྟོན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་པས་ཆོས་གསུང་བ་ལྟར་ངག་སྨྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནམ།ཚགས་བཅས་ངག་སྨྲ་བ་ལྟར་སྐྱོན་མ་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་ཞེ་ཆོམ་གྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཆོལ་བ་ལ་དྲིས་

པ་ན། ད་དྲང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལེགས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་མཐའ་དཔྱད་

ནས་དགག་པ་ནི། ཉེས་པ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྲོང་མི་ནུས་སམ། ནུས་ཀྱང་སྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། ཐབས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྙས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེས་

ཀུང་དེ་ལས་ཞན་དག་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་གཉེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀུང་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་བརྩེ་བ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྱང་ན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན།

@168B རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤྲོང་བའི་ཐབས་དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀན་དང་བཅས་པ་ནི། སྟར་བརྩེ་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། འོག་སྐྱོབ་པའི་སྐབས་ནས་གོ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན་།ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་བྱེ་

སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལན་དང་བྱགས་པ་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་གསུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དྲི་མ་

ཟད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བདེ་གཤེགས་ལས་སྐྱོབ་པ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོན་གཞན་ལ་ཐར་ལམ་སྟང་ཟད་ཀྱང་མི་གསུང་ངམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་།དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐྱབ་

བྱད་དུ་སྟོན་པ་བཞད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཕྱི་མི་ལྟར་ན། ཁོང་རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་རྟོམ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། རང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་བཞེད་པ་ཡིན་།དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱོབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་

བདེ་གཤེགས་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྨན་པ་ངན་པ་ལྟར་བདག་ལ་ཆགས་ནས་རང་འདོད་མ་གྲུབ་དོགས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྨན་བྱེད་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ་

@169A ཞེས། །ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། སྟོན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐུགས་རྗེ་བཀོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཐར་ལམ་རྫུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ལ་བལྟོས་ཀྱང་འདོད་བྱའི་

འབྲས་བུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་སྟོང་པའི་སྐུབ་བྱེད་དང་། སྡོམ་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐུབ་བྱ་སྡོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཐར་ལམ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

གསང་བར་མཛད་དེ། སྔར་སྤྲོ་ལམ་དུ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྤྲོམ་པའི་རྩོམ་པ་ཀུན་ཡང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོར་ཞིང་གོམས་པར་མཛད་ལ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྟོན་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་

འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་འདྲའི་རྩོམ་པ་ཀུན་གཞན་དོན་དུ་སྤྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་སྤྲོ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཐུགས་

རྗེ་ལས་སྟོན་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་འདིར་སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐུབ་བྱར་བྱས་ནས་གཞན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། མཐར་གཏུགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་།

ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྟོ་དང་། ཐབས་དང་སྟུབ་བྱེད་ནི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སྟུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ།

@169B ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ལ་སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་གྱུར་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་བལྟོས་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་ཐར་ལམ་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་དེའི་སྐྱབས་

མཛད་ཅིང་དེ་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོབ་མི་བྱས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ལ། སྐྱབས་མི་བྱེད་ན་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པས་སྟོན་པ་འདི་ལ་དགོས་ནུས་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ།བྱུང་ཚོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྟུབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་དང་།དེ་ལས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བཅོ་བ་འགྲུབ་

པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་གཤེགས་པའི་

ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་ཡང་ན། དེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལུགས་ལྟོག་གི་སྐྲོན་སྟོན་ཞེས་པའོ། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན།ཁོལ་བ་དོན་གཉིར་ཀྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་

བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏེ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་།

@170A ཞེས། །དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱིས་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ནི།ཐར་པ་དོན་གཉིར་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འཆིད་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་

བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་

འཕོར་བ་འཇུག་ལྟོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་བཞིར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུག་བསྔལ་དང་འགོག་པ་ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་སྟེ། ཐོག་མར་འཕོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་

དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྡོང་འདོད་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུག་བསྔལ་ལ་

འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྤྲུག་བསྔལ་འདི་དང་

འབྲལ་བར་བྱེད་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། འདི་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱུ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་དུ་ཀྱེན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཚོར་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོང་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

@170B བརྟགས་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱུར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་ལ་སྤྲོང་འདོད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་བས་ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤྲོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་འགོག་རྒྱས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྡུག

བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དུས་བཞི་པར་

བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དུས་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་འགོག་རྒྱས་སུ་མཐོང་ན། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པས་འགོག་པ་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀུན་འབྱུང་སྤྲོང་རྒྱས་མཐོང་ནས། སྡུག

བསྟལ་འགོག་རྒྱས་སུ་མཐོང་དགོས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་སྟང་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྡོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རིག་ལས་པས་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་

གོ་རིམ་མ་ངེས་སོ་ཞེན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡིུར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རིག་ལས་པས། འཁོར་བ་སྡིུད་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་

བ་ལ་མིའི་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་ནས། དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་བསྒྲིད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲལ་རྒྱས་སུ་གོ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་ཀུན་འབྱུང་སྡོང་རྒྱས་སུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་མངོན་ @171A ྈ། །དུ་བྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས། ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པ་དང་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་རིགས་སོ། །ལམ་ཐ་མར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྟར་ལྟར་རོ། །དེས་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ LAm ·

སྒྲུ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྒྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དུ་ལྟར་མ་ཁལ་མའི་རྒྱག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ལྷག་པར་སྲེད་ནས་རོ་སྣང་བའི་ཚོར་བ་

སོགས་འབྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ལག་རྩེས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་

ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་བྱལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །བཞི་པ་ལ། ལོག་རྟོག་བཙུ་བྱ་ངོས་

གཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ།

སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མིད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལའང་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་

@171B གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་འཛིན་པའོ། །འགོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་པ་ཡི་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་བྱ་རོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་།

སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་ལྟོག་པར་འཛིན་པའོ། །ལམ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡི་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་དུ་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་ལམ་

དུ་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་ལྟོག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་

གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྒྱུར་བ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་

སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤུགས་དག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་སྲིད་

པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤུག་བསྔལ་གཉན་ཅད་པའི་བྱལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།

@172A ཞེས། །སྤུག་བསྔལ་སྣང་བའི་བྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྣང་བའི་བྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་རོམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་

པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་

རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྔལ་

སྣང་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གཞུང་དུ་མཚམས་སོ་སོར་གཅོད་པ་གསུངས་ལ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་ན་སྦྱོར་ས་སྣང་

མོད་ཀྱི། སྒོམ་དཔེན་ལྷ་དབང་བློས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་རྣམ་པ་ལྔག་མ་དྲུག་གོ་ཆུས་པར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པར་བཞག་དོ། །མདོར་ན། རྟོག་ལྡན་འཇུག་པའི་

ཡན་ལག་འཚོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་བསམས་ནས་འཚོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཞག་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཚེས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བས་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་

@172B བསམ་བྱེད་པའི་ཚེགས་གཉིན་དག་ཁ་ཕྱིར་བལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་འཚོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཅི་སྐྱེ་དང་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློ་ཅི་སྐྱེ་བ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་ལྷག་པ་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཞིར་བཟུང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཡང་ཇི་ཙམ་བློ་དང་འཚམ་པ་རེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལེའུ་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་

པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་རང་གི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སློང་པོ་ལེགས་པར་ལོན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱའི།

དེ་ལས་གཞན་དུ་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་གྲགས་པ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ན་སྣམ་ན་སྟོག་ལྟུང་གིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་ཆུད་ཟོས་ནས་གཟུང་ན་ཆོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ་བསྒོམ་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཆོ་གང་ས་པོ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་

པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་བློ་རང་དགའ་བའི་འགོས་འདོད་པ་ཆེ་ཆུང་དང་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཞིང་པ་རང་དགའ་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བས་ལམ་བློའི་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་བློའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ལ་

ནན་ཏན་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཐར་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་དག་གིས་ཐར་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ངོས་བཟུང་ནས་སྤོང་དཔོན་གྱིས་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

@173A ཞེས། །དངོས་པོ་སྟོངས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བསྟལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྟུབ་པ་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བསྟལ་དོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་

ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་རྒྱུན་འཇོག་མི་ཤེས་

པ་དག་འཆི་ཁའི་གང་ཟག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཞུགས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་པ་ཕྱི་མའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འཁོར་བར་མི་འཐད་དེ། དེས་སྤར་གང་དུ་ཡང་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འབྱུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་དོ་ཞེས་སྨོ་བ་དང་། ཡང་གང་ཟག་རྟག་པ་འཁོར་བར་འདོན་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱབ། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དགག

མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རང་ཉིད་གོམས་པ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་རང་གི་ངང་གིས་ཆོས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་

@173B མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། སུ་ལ་ཡང་བལྟོས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་མིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྟུང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག

འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བད་ཀན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་

ཞེ་སྡང་དང་། རླུང་ལས་གཉི་ཤུག་སྐྱེའོ་ཞེན། ཆགས་སོགས་རླུང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་འཐུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་ཅན་འདོད་ཆགས་ཆུང་ལ་ཞེ་སྡང་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་བད་ཀན་ལ་ཞེ་སྡང་གི་རྒྱུ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་འཐུལ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་མཁྲིས་པ་དེ་ཡི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་དུས་མིན་

གྱི་སྒྲ་དཀར་དང་ཤ་སེར་རྣལ་མང་བློ་གསལ་བ་སོགས་ཞེ་སྡང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱུ་མཁྱེས་པ་ཚང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁྱེས་པས་དུག་གསུམ་ག་བསྒྱིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་

གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུག་གསུམ་ག་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་

@174A ཞེ། །པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲུང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་ འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་

དེར་ཡང་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྩོད་པ་སྟ་མ་དང་མཚུངས་པར་འཛུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་པོའི་ཆེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ པར་དངོས་རྒྱུ་འབྲུང་བ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱུ་འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱུང་མཁྲིས་སོགས་ཀྱི་

དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ནའང་ཁྱེད་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བའི་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་འཕེལ་ནས་ལུས་རྒྱུད་ཆགས་པ་འབྱིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ནས་ལུས་གདུངས་པས་ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ཡིས་ཞེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་དེ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ནད་ཀུན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་བའང་མིན་པར་ཐལ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཞེས་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ནི། སྟར་གྱི་རྩ་བའི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་བདག་ཀན་འཕེལ་བར་གྱུར་

@174B པ་ན་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་མི་འཕེལ་ཡང་འགྲིབ་པར་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཅོས་ཅན། འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་དངོས་

སུ་སྐྱེས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཆོར་བ་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་ཆགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་ནས་མི་སྐྱེད་པ་

ཡིན་པས་ལ་ལར་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པས་འབྲས་བུ་

མི་སྐྱེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་འཇིག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེན། འོན་འདོད་ཆགས་ཅེས་བསྐྱེད་སྤྲོས་ཤིག་ཅེས་དྲིས་པས། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ཁྱབ་བ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་

ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། འདོད་ཆགས་ཅོས་ཅན། ནད་GSUm་

ཆ་མཉམ་པ་ལ་ལྟོག་པ་འཁྲུལ་པར་ཐལ། འགའ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལ་རྟེས་འགྲོ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་

དང་ལྡན་པ་གཞན་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནའང་ཁྱོད་

སྐྱེ་བ་མིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟ་བ་འཕེལ་བ་ལ་ལྷོག་པ་འབྲལ་བར་ཐལ། ཆགས་ཅན་གཞན་ནི་ལྟ་བ་ཟད་ནས་ཁྲག་འཛག་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་མེད་གཟུགས་མཇོས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་

ཆོགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཇོས་པ་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཇོས་པ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

@175A ཞེས། །པར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་ལྟད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་དེའི་རྒྱུར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཇོས་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་

པར་ཆགས་པ་འབྱུང་བའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཆགས་པའི་རྒྱུར་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཇོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི་འཇོག་པ་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཇོས་པ་

མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་རྒྱུ་ཅི་དགོས། ཡུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བྱད་མེད་གཟུགས་དང་སྦྱོད་ཚུལ་

མཛོས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྡན་པར་འཕེལ་

བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདུ་ཚོས་ཅན། དེའི་ཚེ་ཞི་སྡང་དུག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་པ་དུག་པོ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྡང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱིང་བོ་མི་མཚུངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་

འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ངེས་པར་ཞེ་སྡང་མི་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་འགའ་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་སྨྲ་བ་གང་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཚོས་ཅན།

@175B བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་མི་འབྱུར་བར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཤད་ཟིན་དན་པ་ལ་སྣུར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ནད་གསུམ་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་

ནི་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། དེ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཁྱུལ་པར་སྣང་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞི་ཆགས་སོགས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་མེད་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་

སུ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེའི་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེ་ན། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ས་སོགས་འབྲུང་བ་ལ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲོད་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཞག་པའི་སྒྲའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། དུས་

(FMNYA)མ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་རྟེན་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྔ་མས་བསྒྲིད་པའི་སྐོ་ནས་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུང་བ་སྔ་མ་རྒྱུའི་དོན་ནམ་ཡང་ན་དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་དབྱེར་

@176A ྈ། །མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟེན་དག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆང་དང་རྩོས་པའི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ལ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་

དུ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་ཙམ་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆང་དང་དེའི་ནུས་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་ནུས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ་རྫས་

གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆང་ཚ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཆང་གི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱོས་པའི་ནུས་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆང་ཚ་བར་གནས་ན་བརྟེན་པ་སྐྱོས་པའི་ནུས་པ་འཇིག་པ་སྟེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཆང་དང་སྐྱོས་པའི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སེམས་དེའང་ཇས་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། འབྱུང་སེམས་ཇས་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློ་མ་འགྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འབྱུང་བ་རེག་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཚོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་ལུས་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡིད་བློ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་གང་ཞེག །དེ་ལ་

བདག་ཏུའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བའི་རྟེས་སུ་འཛིལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་ཏུའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན།

@176B གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་གང་གི་ཚེ་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟ་མ་འགའ་

ཞིག་ལས་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཕོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གཞན་གྱིས་ཡང་འཕོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པར་གྱུར་སྟེ། སེམས་ཅན་སྟང་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྟེད་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་ནུས་པ་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཤེས་པའི་ཉིར་

ལེན་མིན་པ་གྱུབ་ཟེན་སྐྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་

ན། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྟུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་ལས་གཞན་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱང་ཕན་ཁྲོད་ངོ་ཚ་དང་བཅས་པར་སྤོམ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པར་ཐལ། སྟོན་ཚེ་རྒྱུ་རྟྭ་སོ་ཅ་

རྩེ་ན་འབྲས་བུ་གླང་ཆེན་བརྒྱ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དེ་སྐད་སྨས་པ་གྲངས་ཅན་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱུགས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་

@177A ཨཱ། །པར་ཐལ། དེ་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་བརྟགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གང་ཞེག་སྣང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྔར་རྒྱུའི་དུས་ན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་

བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཚགས་ཅན་སོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགའ་ཞེག་ཚགས་བྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྔ་ན་མེད་པ་གསར་དུ་

འབྲུང་བའི་རིགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་འཕངས་པ་ནི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེར་ལེན་འབྲུང་བ་མཚུངས་པ་དང་པོ་ཆགས་བྱལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། ཕྱིས་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་

མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། དེའི་དཔེ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་རྒྱུ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་དང་པོ་ཆགས་བྱལ་དུ་འབྲུང་བ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་དོ་ཞེན། ཐས་

ཅད་འདོད་ཆགས་ཅན་ཆུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྲུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲུང་བ་ཞས་ཅི་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཆགས་སོགས་ཅི་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྲོག

ཆགས་དང་ཆེས་སྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་ཞས་ཅི་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་

ལོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཅི་ཆུང་གི་ཁྱད་

@177B པར་འདིའི་རྟེན་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སེགས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉིར་ལེན་འབྲེལ་བ་མཚུངས་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་དང་ཆེས་སོག་ཆགས་ལ་

སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་ལ་ཆེས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆགས་སོགས་ད་སྟར་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཡི་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་

ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཡི་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སུ་ཡང་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲུང་བ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་མི་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཡང་འདྲ་བར་

འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་འདྲ་བ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བའི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་སྤུང་འཇོག་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་སྤུང་དང་ཆེས་བ་ལང་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བ་སྤུང་ལ་སོགས་

པའི་ཁྲད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རིམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་ཡྱི་སྒྲས་རྒྱང་ཕན་གྱི་ལུགས་

འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྲད་པར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚ་

@178A ཞེས། །ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲྭ་བ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་ཁྲད་པར་ཡོད་ནའང་དྲྭ་བ་མེད་པའི་མ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡེ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།

དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དྲྭ་བ་ལས་མེ་ཤུས་གཞན་ཡིན་པ་ཚད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ལུས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་ཁྲོད་ཚད་པར་འགྱུར་

བ་སྲིད་པར་ཐལ། འབྲུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར། ཁྱོད་དེ་དག་འབྲེལ་རྩང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣམ་བུའི་ཚོར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཆགས་སོགས་ཚོས་

ཅན། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རྟུང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲལ་རྩང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་འབྲལ་དུ་མི་

རྟུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་སྡང་སོགས་ལྟེ་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལྟེ་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། དམིགས་རྒྱན་གྱི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་

སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྡང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁྱོད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་

@178B སོགས་འབྱུང་བའི་རིས་པ་མེད་པར་དེ་ཡི་མེད་དུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཉིར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བློ་རྣམས་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀུན་གྱི་ཚོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྣག་པ་

ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་

གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ །གསུམ་པ་ནི། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་པ་ནི། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་ཡིན་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཆོས་

ཅན། བདག་དེས་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདག་

རྟག་པ་གཅིག་ལས་ཕུང་པོ་དུ་མ་དུས་སྦྱི་ཕྱི་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱུ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཇིག་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པར་རྟེས་སུ་དཔོག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་འགར་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཆོགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཁྱོད་

སྐྱེ་བ་མེད། སྐབས་འགར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་རྒྱུར་མི་རྟུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཆོས་ཅན།

@179A ཞེས། །རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་སྟེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་པར་

ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཆོར་མ་དང་སྲན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྐེ་བ་ཉིད་དང་བྲལ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་སྣུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་འདི་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱང་ཕན་པ་དང་སྦྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཁ་ཅིག་རབ་ཀུ་བརྩོད་དོ། །ཚོར་མའི་རྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་རླུ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་གཞན་སྡུ་མ་གང་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཕྱི་མ་གང་སྐྱེ་བཞམ། སྡུ་མ་གང་འགྱུར་ན་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྡུ་མ་དེ་ནི་ཕྱི་མ་དེའི་རླུར་རབ་ཀུ་བརྩོད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱ་ས་དེ་ནི་ཆོར་

མའི་རྟོ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་རེག་པ་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རླུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་

དངོས་སུ་མི་ཕན་ཡང་དེའི་རླུ་མཚན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེའི་སྐལ་མཉམ་མམ་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རླུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དུས་མཉམ་ཆོགས་པ་གཅིག་པ་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཙམ་རླུར་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་འབྱུང་བའི་རེག་པ་

ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རླུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རླུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རླུ་གཅིག་ལས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་སྟེད་པ་

@179B མིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒག་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རེ་རེ་བ་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །རབ་སྦྱིའི་

རྣམ་པ་ལ་རབ་སྦྱིའི་ངོ་བོ་དང་། ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།རྒྱུ་མེད་དང་རྒག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྲིད་སྲིད་རང་འབྲས་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་རྣམས་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་

ལ་སོགས་པའི་སྡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པའི་བསམ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་འཛིན་དང་ཀུན་འཛིན་ཅོས་པ་འདིར་ལེན་པ་ལ་བརྗོད་པས། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་མངོན་པར་འགྲུབ་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས། སྤྲུག་བསྟལ་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་སྲིད་པ་ཞེས་སོགས་སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་

དང་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱུར་ཟཱཊ་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྲད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲིད་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་འདོད་པའི་སྲིད་སྲིད་ཡིན་ལ། ཡང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྡུག

བསྔལ་འདོར་བར་འདོད་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་སྲིད་དང་འཇིག་སྲིད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སྲིད་པ་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཞེས་བྱད་དགོད་པ་དང་། མཚུངས་པ་སྟེང་

@180A ཞེས། །བཞི། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཞེས་པས་ཉམས་པ་དག་དམན་

པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདུ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་རྒྱུ་མེད་མིན་ཏེ། དེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བྱལ་དབྱ་བཅོམ་

པ་སྤེད་པ་ཟད་པར་སྤྲངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྤིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་གྱི་སྤྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོན་ལུས་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འབྱུང་སྟེ། ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། ལུས་ཆགས་པའི་ཚུལ་ཙམ་དུ་སྣང་ན་གྱང་ཟིན་སྣང་སྟེ། ཚུལ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཚུལ་

མཚན་ཙམ་དུ་སྦར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འོན་སྦར་ཚུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ལུས་ཆགས་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིར་ལེན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་ཕན་

རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ཆགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདིའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་ནས་ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འདོད་

@180B པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་འདོད་ཆགས་འབྱུང་གི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ལུས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་ནི་ཞེན། འོན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་

པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐབས་འདོད་ཆགས་སོང་བར་གྱུར་པར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་གཅིག་བུ་རྒྱུ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་

ལས་གསུམ་གཅིག་བསྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་རྟ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་

རྒྱུ་མིན་པས་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དོ། ཁྲོད་རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་བསྟལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་མ་ཐག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་དང་གིས་ཡོད། སྲིད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བར་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཀུ་ནེམ་པའི་རྣམ་པའོ། །རིམ་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་བདེན་

@181A ཞེས། །གྲི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འགོག་བདེན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚོག་དོན་

དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་འགག་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་བརྟན་དུ་བ་མིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྟོངས་ལྟན་དང་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་སོགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་རྒྱུད་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུད་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་

རེག་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་གང་འབྲས་སྤྱི་ལོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་འདིའི་ཡང་རྒྱུད་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་

ཚིགས་ཡང་དག་སྟེ། འདིའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་

པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བས་སྟུག

@181B བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཇི་ན་པ་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲིད་པ་

རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དབང་སོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྲེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐོ་གསུམ་

གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བདག་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་

གྲུབ་ལ། འཆི་ཁའི་སྲིད་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དངོས་སྟོབས་རྟེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན། མཚམས་སྦྱར་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་

དངོས་སྟོབས་རྩེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྣང་བསྟལ་ཡིན་ཡང་ཆོ་འདིའི་ལས་ཉོན་དང་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་སྣང་བསྟལ་གྱི་ལྡོག་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ངེས་རྟུས་ཤེ་ན། ལས་ཉོན་

གྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྣང་བསྟལ་གྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་རྟུས་ལ། དེ་ངེས་ཟིན་མ་བརྟེད་པ་ན་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆོད་དུ་ལས་དང་སྲེད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱུབ་ལ། དེ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་རྟེས་

@182A ྱ།། །དཔག་གིས་བྱུབ་པ་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་བྱུབ་པས་སྣང་བསྟལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་

དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་འབྱུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་འབྱུབ་པོ། །དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་ལྡན་སྐྱེས་འདི་ལ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་དང་རྒྱུན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་དེ་

ཞེན་པ་དེས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་དང་ལྡའི་ལུས་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེས་བྱུང་ན་དེས་པར་སྣ་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདྲུག་པའི་

ཕྱིར། དེས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཅད་པར་བཏགས་པའང་མིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་བློ་མི་གསལ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བློ་ལྟ་བུ་བརྟེས་བྱུང་ན་ཆོང་པ་ཆོང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྟེ་ཕོད་པའི་བརྟེ་བ་པོར་མངོན་པར་

ཞེན་པ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། ཆོང་པ་ལ་ཆོང་ཟོང་དེ་ཉིད་ལ་ཆོང་བར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆོང་ཟོང་གི་གཏར་ཁོར་དོགས་བྱེད་ཅིང་རང་གི་ཆོད་ཟོང་དེ་ལས་ལྷག

@182B པའི་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་ཐབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་དོད་དུ་མ་སོང་དོགས་བྱེད་པ་འདི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་

ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་

ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འགྱུབ་ལ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་

གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱབ་པ་ངེས་སྣ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དང་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་

མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྨྲག་བསྟལ་བདེན་པའི་ཁྲད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་འགྲུབ་

ལ། རྩ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་འགྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་རིགས་པ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཟག་རང་

@183A ཞེས། །དབང་བའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟམ་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་

པ་ཙམ་དུ་ཟད་ངོ་སྟམ་དུ་རིས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མངོར་བསྟོབས་ཀྱིས་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུན་གཏན་ཟད་པ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ་ཟད་པ་དེ་

ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གཅོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་གཅོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་པའི་རང་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་ལྡན་

ཉེ་བའི་གཞིར་གཅོད་བྱ་བྱང་རིག་གི་རིགས་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བདག་མེད་པ་སོགས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་འདི་ཡང་གཅོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཏྲགས་

ལས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་རང་གི་གཅོད་བྱ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལས་གོལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དང་ཚོགས་པའི་

བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

@183B རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། བློ་དེ་ཉིད་ཀུན་མཆེན་ཏེ། འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་ཞར་བྱུང་དོ། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་དཔགས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་

སྟེ། འདིར་ནི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་ན་ཡང་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྟེས་སུ་ཟུང་བར་འདོད་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་ལ། ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར་

མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐར་པ་ཐོབ་ཟིན་སྲིད་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་དོན་གཉན་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་མེད་ཅིང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རང་

བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། སྔར་མ་ཐར་བ་ཕྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཞེས་གཞན་སྟེ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་རྩོད་ལ། ཡང་ན། ཐར་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་སྟོང་པ་བ་

ལ་སོགས་པ་ན་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་དེ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་འཁོར་བའི་ཚོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏོ། །འཁོར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ཐར་པ་མེད་པར་སྨྲབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ནས་འདོད་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་འཇུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བཅིངས་བྱོལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་རྟགས་མ་

@184A ཞེས། །གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་བྱོལ་བར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ན་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཇི་སྲིད་བདག་ལ་ཆགས་

པ་ཙམ་ཞད་ཀྱང་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་རྒྱུད་ཐར་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་དེ། དེ་སྲིད་དུ་སྣུག་བསྔལ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་སྣོ་བཏགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོལ་

བ་པོའི་བདག་མེད་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་ངེས་པར་བརྩེན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཡང་བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན་དབྱ་བཅོམ་པ་འཕོར་བར་སྣང་ཚིག་ཀྱང་མི་

གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་ཟད་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་

དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ལྷག་མ་མ་རྫོགས་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ལྷག་མ་ཟློང་ཟད་གནས་པ་ལ་འགལ་

བ་མེད་དེ། དེ་དེ་མ་ཐག་ལྷོག་པར་འདོད་པ་མེད་པར་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཀྱང་གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབྱ་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་ལས་དེ་ལས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་

@184B སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྒལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ངེས་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་སྲིད་པ་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ། ཚགས་བླལ་ཉེས་པ་

མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྣང་བ། སྲིད་པ་ལས་མ་བྱོལ་བར་ཐལ་བ་སྣང་བ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པས་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་

བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་བརྩེ་བ་ཡོད་པར་འགལ་ལོ་ཞེན། དགྲ་བཅོམ་པའི་བརྩེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་དུ་བལྟ་བ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་

ཤེས་ནས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྔ་མའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ལས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞི་ཆོས་སྔ་མ་ལ་

རྟགས་ནི། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་སོགས་

སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་འཁལ་རྒྱ་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྟ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་སྤྲངས་པས་

ཆོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་རྗེ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤྲངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་གཉིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྐྱེ་རྗེ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་རྒྱུ

@185A ཞེས། །དང་རྟམ་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གཙང་བའི་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་བ་ལྟར་བྱེ་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་གནས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ། བདག་གིས་དབེན་

པའི་འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་རིག་པ་ཙམ་ལས་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤྲང་བ་ནི། ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བརྩེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་

ཕྱིར་ཅི་ན། དབྱ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དེ་ཙང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཏི་མུག་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཙེ་བ་ཉེས་མེད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྨྲ་བདེན་ཡིན་པས་སྨྲ་བསྟལ་ལས་

མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་ཟད་ནས་སྲིད་པ་གཞན་ཉིད་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་ལས་

ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་མ་ཟད་ན་ཡང་གང་དེ་སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན།

@185B སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་པ་འདམ་གྱི་པད་ལྟར་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཟད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣོང་རྟེས་སྲིད་པར་གནས་ན་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ར་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་ཆུང་ཟད་གནས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་གནས་པའི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྣོང་རྟེ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གོམས་པ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་གང་དག་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་གང་ཞིག་དེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་

བལྟ་བ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཇིག་ལྟ་

ལྷན་སྐྱེས་མི་འདོད་པ་དག་གིས་རྩོད་དོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཟད་པར་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྣགས་མ་གྲུབ་ཟད་པར་སྤང་

སོ་ཞེ་ནའང་། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན། རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་གང་ཞེག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤང་

@186A ཞེས། །ཁས་མྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐུས་ཏློ་མ་

བསྒྲུར་བར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྨྲས་པའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡུལ་འདོད་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ཅིང་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་

རང་དབང་བའི་ངའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངའོ་སྐྱམ་པའི་བློ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་ཚེ་

རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་སོགས་ངའོ་སྐྱམ་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བརྐྱས་པས་ཕི་

པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་སྤྲོམ་པོ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕམ་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་དོགས་གཅོད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དགོངས་འགྲེལ་

དང་བཅས་པར་མཛད་པ་ཡང་། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་ང་དང་འའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དོགས་གཅོད་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། དེས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་ནི། ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་

@186B ལ་ཡང་མ་བཏགས་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ང་རང་དབང་བ་དེའི་དབང་བསྒྱུར་བྱར་འཛིན་པ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་

པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་ལྟ་སྨྲིན་ནོ་མཆོད་སྨྲིན་ནོ་སྙམ་པ་ཡང་གང་ཟག

གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། ཕུར་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་སྨྲིན་པ་གཏོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

བསྡུང་ངོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་སྣང་ན་ངར་འཛིན་ཙམ་ཡང་ངར་འགྱུར་ལ། ང་ཙམ་ཁས་བླངས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་

ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་སྟམ་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་ཐུགས་ལེགས་པར་ཞེལ་བ་ཞིག་གོ། གང་ཟག་ཕ་རོལ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་དུ་གྱུར་པར་ཞེན་པ་ནི། གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཇིག་ལྟ་མིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་འགའ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དབང་བའི་ཚུལ་བྱིས་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་བདེ་བ་འདོད་པས་ཡང་

@187A ཞེས། །སྲིད་ཕྱི་མར་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་སྲེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱ་རྐོམ་པའི་རྟམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན། སྔར་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་ནས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པའི་ཁྲད་པར་ཐོབ་

པས་ཐར་པ་དེ་བྱ་རྐོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་པའི་སྡུག

བསྟལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པ་ལ་འཆིང་བྱེད་དང་བཅིངས་པ་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྤིད་པ་ལས་ཐར་བྱེད་

ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤིད་པའི་སྡུག་བསྟལ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པ་ལ་ཐར་བྱེད་དང་ཐར་པ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གནས་མ་བྱུ་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་

ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་རྒྱ་མི་རྒྱ་གང་དུ་ཡང་བརྟེད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེན། གང་ཟག་གང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་འགའི་འདུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྒྱ་པ་ཉིད་དུ་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བཅིངས་

པ་དང་ཐར་པའང་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མི་རྒྱ་གང་དུ་འང་བརྟེད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི་གང་ཞེག་འཇིག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་རང་བཞིན་

@187B འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་འཇིག་པ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱག་པར་འཐད་པ་བསྟན་ནས་ཀྱག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱག་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་

བཀག་གོ། གནས་མ་བྱུ་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་འཛིལ་ལ་ཕྱང་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་འདི་སྤོངས་ལ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཀྱག་པར་སྨོས་ཏེ་སྨ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡང་ན་

དེ་ཡན་ཆད་རྣམ་པ་ལྷག་མ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཅད་པར་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་འཕྲོས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྨྲར་རོ། །བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱིད་པ་ལས་ གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྟྲབ་པ་བདག་འཛིན་

སྤྱིད་པའི་རྩ་བར་བསྟྲབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲོལ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐར་བཤད་ཟིན་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བད་

འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་ཁྲོད་གོམས་པ་ལས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་གནས་བྱང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལ། སྣང་ས་སྣང་ལྡོག་པའི་རྩོད་སྤང་། དེ་མ་ལྡོག་ཀུ་མི་རྟང་བའི་རྩོད་སྤང་། ཆུང་ཟད་ལྡོག་ཀྱང་གཏན་ལྡོག

མི་སྲིད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་ །དང་པོ་ལ། སྣང་ས་མཐར་ཕྱིན་ལྡོག་མི་སྲིད་པ། དེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྣང་བའི། །དང་པོ་ལ། གནས་བྱང་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་

@188A ཞེས། །པ་བསྒྲེད་པའི་ཆུས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཆུས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྡུན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་ཤིག་ཉེས་པ་ཡི་མེད་དུ་གནས་བྱང་ཀྱང་ལམ་སྟར་མེད་གསར་

དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་སྣང་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འགོག་ལམ་གཉིས་ངེས་འབྱུང་དང་། ངེས་འབྱིན་དུ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །གནས་བྱང་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་ཉེས་པ་སྣང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡི་མེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་

ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་

ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་འདི་མི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་གཟུགས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་བློ་བུར་བར་བསྟན་པ་ནི་ཡུལ་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་ཡིན་ལ།

དེ་སྔར་ནས་བློ་མ་འབྱུལ་བས་མཐོང་ན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སེམས་ཅན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སེམས་དེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་གནས་ལུགས་འདི་ལས་གོལ་

@188B བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕལ་གྱི་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བས་ཆུའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟོག་པ་ལ་ནི་རྒྱུན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

གོམས་ན་ལྟོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་རྟ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་ལ་སྨྲལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྐུན་པས་ཇི་ལྟར་བསྒྲིབས་

པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། སེམས་དེ་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མས་མ་སྒྲིབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་སྐུན་པ་བཅས་པ་དེའི་རང་བཞི་

ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚགས་སོགས་དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་བྱང་

བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་འོག་པར་ཞུགས་པའི་བློ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། སྔར་ཕྱང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོང་པའི་དུས་

ན་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འངོ་ཚོས་ཅན། སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་

@189A ཞེས། །ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཕོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་རྟྭེན་པ་ལ་མེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དགྲ་

བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འབད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། འབད་ཀྱང་ལོག་མི་ནུས་ཏེ། འགལ་རྐྱེན་འཚོར་བའི་ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་མེད་ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་

རྒྱུད་ཀྱི་བློས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚིག་དོན་རྣམས་ནི་སྔར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཇིག་ལྟ་

ལས་ཇས་གཞན་མིན་པར་བསྟུབ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་བྱེད་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་གཉེན་

པར་འགྱུར་ལ། ཆགས་སྡང་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་གཉེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཕན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་གཉེན་བྱ་གཉེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་གི་སྟོང་

ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་སོགས་གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་

ཞེ་ན། བྱམས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེན་

@189B ཀུ་ཉེས་པ་རྫ་བ་ནས་ཚར་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྩོངས་པ་དང་འཛོམ་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་

དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཇིག་ལྟ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་

པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། རིག་པའི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

གཉིས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་དང་བདག་གིར་བལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་

བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་འཇིག་སྐྱེས་དངོས་སུ་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། དེ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྒྱ་བསྟོན་མེའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་ལྷག

@190A ྱ།། །པར་སྤྲོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མངོན་

པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ན་བདག་འཛིན་མ་རིག་

པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། བདག་ཏུ་མ་

གཟུང་བར་དེའི་དངོས་འཛིལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་འདིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་

པའི་ཚེ། དེ་དོན་ནས་བདག་འཛིན་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་དེས་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱོ་

ནས་མ་རིག་པ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལྷང་ལས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་ཁས་བླངས་ན་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བརྩད་

པ་གང་ཡིན་པ་འདིར་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷང་དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། པ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག

@190B ཀུ་སྟོན་པར་བཤད་པར་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ལ་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་དེ་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་

འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱམས་སོགས་རྣོངས་བ་དང་འགལ་བ་མེད་ན། འོན་འགལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་

དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་ཁྱབ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཤང་པ་སྟ་མ་འདིའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡང་ཁྱབ་དགོས་ཀྱི་ འགལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་སྟོན་ན། ཆོག་གི་འདྲེན་

ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་དང་འགལ་ཞིང་གནོད་ པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་དེ་དག་

འཛོན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། སྡོག་ཚགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཟད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་

པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་པ་ན་ཡེ་ནས་ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་རེ་ཤིག་ཟད་ཀྱང་གསེར་གྱི་སྣ་བ་བཞིན་དུ་

@191A ཞེས། །སྣར་ཡང་ལྡོག་གོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་གཉན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྣ་བ་བཞིན་དུ་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་འབྲལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གནོད་བྱེད་ལོག་ན་གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་ལོག་ཀྱང་ཐལ་བ་ཤིང་དུ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ།བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒོམས་ཀྱང་སྡིག་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྡིད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲེད་ཞེན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་

པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་བསྒྲིབ་པར་བྱེད། མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲེད་པར་

འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པས་སོ། །

དེས་ན་ངའི་ཞེས་བདག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་ཆོས་སྨྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་དེས་

ན་འི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་ལ་མངོན་

@191B པར་ཆགས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་གཞན་སྡེ་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགལ་འདུ་དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆིས་བསྟས་

པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་དག་གི་ཆ་བ་བདག་དང་གཅོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་མ་ལོག་པར་འབྲས་བུ་སྡོག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བྱང་ལ་

བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགགས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་ན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དང་

ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལས་རང་ཕྱོགས་ལ་འཇོག་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བའི་ཆགས་སྡང་འདི་དག་དང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདག་ཁས་བླངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལམ་

དུ་མི་རུང་། དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྱིས་ལམ་དུ་མི་རུང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ལམ་དུ་མི་རུང་དོ། །དང་པོ་ལ། བདག་འཇོག་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་གྱིལ་བའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་

@192A ཞེས། །མེད་དུ་འབྱུང་བ། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྟུབའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བྱུང་མཐའ་དེ་མ་དོར་

བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། དེས་པར་བདག་ལ་གྱུབ་མཐའ་དང་གིས་ཀྱང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་འཛོར་བའི་རྟམ་

འཆོ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཐོབ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་ཐོབ་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ལ། དྲིས་

ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བསྟོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བས་བདག་ལ་ཆོགས་པ་སྐྱོན་བཅས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེན། དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལས་ཅིར་

འགྱུར། ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་ཆགས་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་

པས་སྟན་ཕྱང་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་སྐྱོན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་མཐོང་བ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་དང་སྡང་བ་

སོགས་སྤྱོང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་སྐྱོན་

@192B ཡིན་དེ་དག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཆོར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་དག་གིས་སྤོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་སྐྱེ་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྲོད་སྤོང་བར་རྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་ཁྲོད་རང་ཡོན་

ཏན་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྲོད་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཁྲོད་ཁྲོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་། ཆང་གི་རོ་ཡོན་ཏན་ཅན་

དུ་གཟུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་བདག་ལྟ་དེ་ལ་སྐྱེ་མེད་དུ་འཛིན་

རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱེ་ཡང་གང་ཞེག་མཐོང་སྟེ་མཐོང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱོལ་བའི་བདག་ལ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་སྲིད་པའི་སྡུག

བསྟལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དའི་བློ་ཞེས་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའིན་ན་བདག་འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་

གྱི་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཡང་ན། རྟགས་ལ་བདག་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེན་ཆགས་དང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་

@193A ཞེས། །པའི་བདག་ཡན་གར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཞེན་ཆགས་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ། བཅིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་མེད་པའི་ཁྱོད་ཡན་གར་བ་སྡུག

བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་དེ་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་

དགག་པ་དང་། སྨྲ་བསྟལ་སྐོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་ཆུ་མཚན་འཐད། གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཐད་དོ།།

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དུག་སྨྲལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྨྲ་བསྟལ་གྱི་ཆུར་བསྐོམས་པས་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་

པས་ཡུལ་མ་བཀག་ན། དེ་ལ་ཞེན་པ་སྟོང་མི་རུས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་སྐྱ་བསྟལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོར་བ་སྨྲ་བསྟལ་གྱི་སྨྲ་བསྟལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྐོམ་པ་ཙམ་གྱོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་

ལུགས་སོ། །དུག་སྨྲལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་གི་བར་ཞེན་མེད་ལས་ལྷོག་པ་ཞེན་པ་མ་དོར་བཞིན་དུ་སྐྱོན་དུ་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བར་འཛིན་

@193B པའི་བློ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་ལ་ཞེན་པ་འདི་འདོར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཉེར་མཁོ་དོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་བར་འཛིན་པའི་བློ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ཁྱོད་བདག་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བཞལ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བ་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་

ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གཟུང་བ་དེར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ལུས་ལས་པོག་པའི་སྐྲ་སེན་སོགས་བདག་གི་ཉེར་མཁོར་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བའི་ལུས་གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་བསྟུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེན་པ་སྟོང་

བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་འདུ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་གྱུབ་པ་ལས་དབང་སོགས་ལ་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞེག །འབྲེལ་བ་དེ་སྔར་སྡུག་བསྔལ་མ་སྐྱེམ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་

རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་སོགས་བདག་ལ་འདུ་འབྲེལ་དང་། ལུས་དང་རྟ་བའི་དབང་པོ་ལྡན་འབྲེལ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་

@194A ཞེས། །འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། རྟ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བདག་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་གྱུབ་པར་འདོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་བདག་གི་བའི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དག

བདག་ལ་འབྲེལ་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ལས་འབྲེལ་པ་གྱུབ་པ་འབའ་ཞིག་བདག་གི་བའི་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ཀུན་ལ་བདག་ལ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ཡང་

བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལས་བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་ཕན་པ་མཐོང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་

མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་དུ་ཕལ་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཞེན་པ་འདོར་རོ་ཞེ་ན། ཕལ་

ཆེར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་ཡང་ཞེན་པ་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགལ་བ་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཡང་། དེ་མ་རྟོག་ན་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་

མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཟས་སོགས་རྟོག་ན་དེ་ལ་སྲེད་པས་བདེ་བ་ཟུང་ཟད་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ལ། མ་རྟོག་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

@194B སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། ལུང་པར་ཅན་མ་རྟེད་ན་ཏི་ལྟར་རྟེད་པ་བཞིན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྡན་དག་བྱད་མེད་དག་མ་རྟེད་པར་དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་པའི་སྐྱེས་བུས་སྤྱག་བསྟལ་བསྐོམ་པ་མི་སྲིད། སྤྱག་བསྟལ་དུ་བསྐོམ་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

དབང་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་

ཟག་གི་བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྤྱག་བསྟལ་བསྐོམས་པས་བདག་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོལ་བའི་བདག་ཆོས་ཅན་

ཇི་ལྟར་བདག་སྟེས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སྡུག་སོགས་རྟོང་བ་དང་། ཆང་དོར་གྱི་ཐ་སྐད་དང་། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

པར་ཐལ། བདག་སྟེས་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དེ་འདུ་མིན་པར་བཅིང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གིར་ཞེན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་

@195A ཞེས། །གནས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མ་འཕོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ས་བོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་འདོད་ཀྱི་

སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན། བདག་གི་བ་སྤུག་བསྟལ་དུ་བསྐོམ་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་གེགས་བྱེད་

ཅིང་། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྤྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲོལ་བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་སྟུག

བཞིན་དུ་བདག་ལ(NG) ཆགས་བ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། དཀི་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གྲོལ་ བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་སྟུག

བསྟལ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐར་འདོད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་བདག་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག

ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྟུག་བསྟལ་དུ་བསྒོམས་པས་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཚགས་བྲལ་དུ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྟུག་བསྟལ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་སྒོམ་པའི་སྟར་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཟིན་

@195B པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟར་བདེ་བ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེམ་པ་ཆགས་བྱལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་

ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་གཏན་ཆགས་བྱལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡི་བློ་ལོག་ཀྱང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ འདོད་ལྡན་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཆགས་

པ་དང་བྲལ་ཡང་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ཡང་ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་བློང་བྱ་ དང་དོར་བྱར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པའི་ཚེ་རང་འབྲས་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐལ་

གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་བལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེ་དོན་གཉིར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར་རོ། །དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེའི་བདེ་བ་

སྣབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དག་ཀྱིས་པའི་མཆོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བདག་གི་བ་གསུམ་གཅིག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ། འབྲེ་བ་

@196A ཞེས། །འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའང་རྒྱུ་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་གི་བ་དེ་སྐྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བདག་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་

དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དེ་ཆགས་པ་དང་བལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་དེའི་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྐྱོན་

མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་ལྡོག་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན། དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཁྱོད་འཇིག་ཅིང་འདོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཆུང་

གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སོགས་ལའང་ཞེན་པ་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་

དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་གྱི་མིག་སོགས་དག་ལ་རང་གི་མིག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་། སྐར་རང་གིས་བདག་གི་བར་གཟུང་བའི་འདས་པའི་སྐྱ

ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ད་ལྟ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་བློའི་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འགལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་

@196B ཏན་ཅན་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་

མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་འདོགས་པའི་ཚགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུ་བ་ནི། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་གནོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

དེ་བསྒོམས་པས་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ཅན་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཕ་ བློ་ལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྟུག

བསྒོམ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཚགས་བྱལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད། ཚགས་བྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐྱོན་ཅན་

དུ་མཐོང་བ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུ་གཉིས་བློས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་འཕོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཞེས་པས་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར།

སྐྱེས་བུ་ཆགས་བཞལ་དུ་འགྱུར་བས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་པ་ཉིད་ཐམས་ཅུ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲིད་པ་ལས་བློལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

@197A ཞེས། །ལམ་ལ་མ་སྣང་བའི་བྱེས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་རང་གི་དབང་པོ་དང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་ཞེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་པོར་ཞེན་ནས། ད་ལྟར་

ཀྱི་དབང་པོ་དང་བདེ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་སྤྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས། རང་གི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་བློས་མཐོང་

ཞིང་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པར་ཆགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱོལ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ནི། ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཅོ་བོ་ལ་ཟེར་མོད། སྐྱེས་བུ་དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་བདེ་སོགས་

ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནུས་སོ། །ཞེན་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་བེམ་པོ་དང་། སྐྱེས་བུ་རིག་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་སྟོང་ཉིད་

ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་སུ་ཆགས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱོད་བདག་འཛིན་གྱི་རང་སྟོང་ལས་དྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བསྟོམས་

པས་གྱོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཚེ་ཡིད་འབྱུང་ཞེན་སྐྱོ་ནས་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་དལ་ལྟར་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་བས་སྐྱེས་པའི་

@197B ཡིད་འབྱུང་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཚགས་བཞལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་བའི་གནས་སྐབས་གཞན་ལ་ལྟག་པར་

ཚགས་ནས་ཆོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེས་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་བཅོམ་པས་ཆགས་བཞལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཞེ་སྡང་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་སྤྱེས་པ་ཙམ་གྱི་ཆགས་བཞལ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་སྡང་དེ་ནི་

ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྔལ་དེ་སྤྲིད་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱི་དེ་ལོག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྣང་བཏེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀ སྡ་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཞྲེད་

རང་ལྟར་ན་ཆགས་བཞལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བཞལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་གཡོན་ནས་ཙཱ་རྟན་གྱི་ལྟེ་གྲུས་བྱུགས་པ་དང་སྦྱིའུས་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀ ལ་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཟད་བར་སྣང་ས་

པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་སྦྱོམས་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ར་ཐལ། བློང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཆགས་སྡང་ཟད་པར་སྣང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྨྲག་བསྟལ་བསྒོམ་པར་

གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲག་བསྟལ་གྱི་སྨྲག་བསྟལ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱད་ཀྱི་སྨྲག་བསྟལ་ལ་དགོངས་ནས་སྨྲག་བསྟལ་བསྒོམ་པར་

@198A ཞེས། །གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྨྲག་བསྟལ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་ཉེན་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྨྲག་བསྟལ་སྒོམ་པའི་བློ་

དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་བློ་ལ་བའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒྲིད་པའི་རྟེན་ནམ་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་

བློ་ལ་བའི་ལམ་མིན་ཡང་ངེས་པར་སྒྲོམ་

དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བཞོམས་པས་སྤྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་བོལ་བར་འགྱུར་ལ། བསྟོམ་པ་ལྷག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་དེའི་

ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་དེས་པར་སྐོམ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་

བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་མཚན་ཉ་ ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དེ་ལྟར་གནས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། མང་ཉ་ ལས་དགེ་སྦྱོང་ཉ་ དག་ ཉ །གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་

རྟག་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཅུན་ཉ་ པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལགས་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་འདི་བའོ། །འདི་ནི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འདི་བདག་གི་ཞེས་པ་ལྟར་

@198B རྟང་དམ། བཙུན་ཤ ཡ་མ་ལབགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གෝར་རིམ་དེ་ལྟར་ངེས་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལག་ཇེས་ལ་རང་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བརྟན་རྟང་བའི་ཆ་ཡིན་པ་ལྷོག་པར་བྱེད་ལ། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་

དུ་རྟོགས་པས་ཡིད་འབྱུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །སྔར་བདག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པ་དང་། དེ་རྟག་པར་འཛིན་པ་གཉེས་ཆོགས་པ་ལས། བདེ་བ་དེ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ནམ་མི་རྟག་པར་

རྟོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བློ་འབྲེན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཁམས་གོང་མའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ། རང་དུས་ནས་ཞྱེམ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འགྱུང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་

སོང་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་གསུམ་

བྱི་གོ་རིམས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བྱོལ་བའི་བདག་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ལྡན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བློང་དོར་བྱི་ལས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་ན།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་བྱོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་སྟམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་འཁོར་བ་ཁ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྲིད་ན་བྱོལ་བའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་

@199A ཞེ། །མེད་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཚེ་བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བཟའ་བྱ་བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག

རྟག་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱོལ་བ་འདོད་པ་དག་ཅེས་བརྗོ་བས་བོས་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་དག་རྟུ་

བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་དབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་འཚོར་བའི་རྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་

བ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་བྱོལ་ལམ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་གཞོད་བྱེད་བརྗོད། བདག་མེད་རྟོགས་

བའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལས་ཟཁད་པའི་ཆོ་ག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྣང་བ་ཡང་རྟོག་ལྡན་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དབང་བསྐུར་གྱི་ཆོ་ག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྟེན་པའི་ལུང་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་

དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྣམས་ནི་གཞན་ཡང་མཆོག་པའོ། །ཤ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ལུང་དེ་ལས་ཟཁད་པའི་སྐབས་ས་བོན་ལ་བཏབ་པས་སྨྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་ལ་མི་

@199B འཁྲུལ་འོ་ཞེ་ན། ས་བོན་སོགས་གྱིས་སྐུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་གྱུབ་པའི་ཆོ་ག་མཐོང་པས། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་མ་ཐག་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྲིད་དུ་མི་སྐྱེད་བར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་ལ་ཏིལ་མར་བསྐྱས་པ་དང་མེས་

བསྲེགས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་བློ་ལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྨྲེན་སྲེག་གི་མེས་སེམས་ཀྱི་སྟོག་པ་བཅོམ་པར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྨྲེན་སྲེག་གི་མེས་ལུས་གདུངས་པས་སྡུར་སྲང་ཁང་ཙ ལྷི་བ་དག་ཕྱིས་ཡང་བར་སོང་བ་ཅི་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲེན་སྲེག་གིས་སྐྱེས་བུ་འདི་ཡི་ལུས་ཀྱི་ལྷི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་འགའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོག་པ་སྲང་ཙ ཁར་ལྷི་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཀའ་ལུང་ཙམ་ཙ ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ལ་མི་

གཅོད་པ་དང་། དེའི་ཡན་དགག་པ། བཀག་པ་ལ་གཅོད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་དང་ མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། གང་

གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པ་དེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དག་གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལོག་སྲིད་དང་མཚུངས་

ལྷན་ཅིག་སེམས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་འདྲོགས་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་རྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་པ་ལས་དོན་གཉན་པའི་ལས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་

@200A ཞེ། །ཐལ། ལོག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྷན་དང་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་ཅིག་སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་གི་ཚོར་གཅམ་སྲིད་པ་ལས་བྱོལ་བའི་ལམ་མིན་ཏེ། དབང་དེ་ཐོབ་

ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བུས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཉན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡོ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡུལ་གཉན་དུ་

འབྲོ་བ་དང་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི། བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཞིག་པར་བྱས་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཁྱེད་འདོད་པའི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེན། བྱེད་པ་དབང་སོགས་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྟེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བློ་སེམས་པ་དེ་ཡིས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མཐོང་

གི། ཆོ་ག་སོགས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཅིས་མི་འགྲོ་འགྲོ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མ་ཉམས་

པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབང་བསྐུར་གྱིས་ཡིད་ལྡོའི་ཡ ནུས་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་ཡོར་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལོག་སྟེད་དེ་དག་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་

@200B པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐུར་སོགས་བྱས་མ་ཐག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་

པོ་ཡུལ་རང་དགར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆུན་བྱིས་དེ་འགོག་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་ནུས་པ་

དབང་བསྐུར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཡེང་བ་བརྒྱལ་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པ་ཐབས་ཀྱིས་སྣང་ཡང་སོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤི་བ་དེའི་ཚེ་བློ་མེད་པའི་ཚེ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་

འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་འཆི་ཁ་མའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བློ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་

རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་དབང་བསྒྱུར་གྱིས་བཅོམ་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པ་གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ནུས་པ་དབང་བསྒྱུར་གྱིས་བཅོམ་པའི་

ཕྱིར། དེས་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ཅན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན། དབང་བསྒྱུར་བ་ཙམ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་འགྲིབ་རང་གི་ཕྱོགས་ཆུལ་ཞ་མིན་

@201A ཞེས། །ཡིད་བྱེད་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་བདག་མེད་པར་སྣང་བ་ལ་ཐར་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འཐད་ཀྱི་བདག་རྟག་པ་སྣང་བ་ལ་མི་འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་ལ་གཅིར་ཐར་གྱི་གནས་

སྐབས་རེམ་གྱིས་བསྒྱིད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྒྱིད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནུས་པ་འདྲ་བའི་

བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་བདག་རྟག་པ་དེ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་དོ་

ཞེ་ན། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །རྟག་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཡང་ནི་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་

ལྟོག་གི་ནུས་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ན་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོང་དྲན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྣུ་བ་ལ། གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་གཉིད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའི་ཡང་སྟར་སྐྱོང་

@201B བཕྱིས་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་མཚུངས་པའི་སྐྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པ་འཛིར་བའི་

རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཡོག་པར་ཞུགས་པ་སྨྲག་བསྟལ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ་དང་བདེ་བ་དང་། ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲིད་

ཅིང་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་

དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་པར་སྒོམ་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་ཡིས་སྲིད་པ་རྗེས་འབྱང་དང་བཅས་པ་རྣ་བ་ནས་འཕྱམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་ལས་དང་

ལུས་ཡོད་ན་འཚོར་བ་ལས་མི་བྱོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་སྣང་འཚོར་བར་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོའི་རྒྱུ་གཅིག་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་

གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མེད་པར་སྨྱུག་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་ལུས་མཇུག་པའི་ཐབས་ཙམ་བྱོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རྟོག་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་ཁ་

@202A ཞེས། །ཅིག་ན་རེ། ལས་དང་ལུས་ཟད་པས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་བྱོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ལུས་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེན། སྡད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་དང་ལུས་དག

སྤོང་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལུས་རྒྱང་པ་སྤོང་པའི་གཉེན་པོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་དེ་དག་ཟད་པར་སྤོང་བའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་པ་ཡོད་ན་སྣང་ཡང་ལས་དང་དེ་ལས་ལུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བསྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲེས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ། ལས་སྲིད་སྡུང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་

ལྟ་ན་ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀ་འཚོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ལས་ལོགས་སུ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དུབ་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་པ་མ་སྡུངས་པར་སྡོང་མི་རྒྱས། ལོགས་སུ་སྡུངས་

པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་སྡུངས་པས་གཉན་ཐམས་ཅད་སྡོང་རྒྱས་ལ། ལས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ལས་རྣམས་རྒྱས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་རྟེས་སུ་དཔོག་རྒྱས་ཏེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་འབའལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཇད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་སྡུངས་པས་

@202B ཀུན་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་མེད། ལས་མཐའ་ཡས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་ལས་བཟང་པོ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ལས་ངན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ལས་བཟང་

ངན་སྣ་ཚོགས་སྤྱོན་དུ་སོང་བར་དངོས་པོ་སྤྲོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དཔོག་ཀྱས་ཀྱི། ལུས་འདིའི་སྤྱོན་གྱི་ལས་ཡུལ་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་ནམ་ཀྱི་ཚེ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟློག་གྱུར་རོ། ।

དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་གདུངས་པའི་རྣམ་པ་འགས་ལས་རིའ་མཐུན་དང་རིའ་མི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལས་དེས་གདུང་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྱེད་པའི་སྤྱོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་

བས་ཆུང་ཟད་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནུས་པ་འདྲེས་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གདུང་བ་

གཅིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེས་ལུས་གདུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་བྱར་འདོད་དམ། གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་

ན། ལས་འབྲས་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མི་ལྟ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་དག་པོ་རྣོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཉག་མ་གཅིག་གིྲགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་ཞས་འགས་ལས་འབྲས་མ་ལུས་པ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། འམ་

@203A ྱྱ། །གྱི་སྐྱས་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀུན་སྤོང་ནུས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དཀའ་

ཐུབ་འདིས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། ནུས་པ་རྣགས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་ལས་ངན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་གླང་གིས་ཞིང་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཞིན་

འོ་ན་ཁྱེད་རང་ཡང་བྱམས་སོགས་གོམས་པ་དང་གཟུངས་སྔགས་བརླས་པ་ལས་སྤྲིན་པ་འདུག་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་སྲིད་པ་བཅོམ་ན་ལས་མཐའ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་འགྱུར་བས་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་

ཡང་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་གནོད་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པ་

ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཞར་བ་དང་སྐྱར་པོ་ལ་སོགས་པ་གྱུབ་ཟིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་གྱུབ་ཟིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་

གཟུངས་སྔགས་བརླས་བ་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྤྲིན་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྔ་མས་

@203B སེད་པ་ཟད་པར་སྣང་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པར་བསྟན་ནས། ཤཀ་པ་ཐམས་སེད་པ་མ་སྣང་པར་སྡོམ་བྱས་པའི་ལས་མཐའ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་

བསྟན་ཏོ། །གཞུང་སྔ་མས་རྒྱང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སྤྱོང་ནུས་པ་དང་། ཕྱི་མས་རྒྱང་ངེས་ཀྱི་ལས་སྤྱོང་མི་ནུས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དུ་མས་སྤྱོབས་བཞི་ཚང་བའི་ཨཱཔ་

པས་རྒྱང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱིན་པ་ཡང་འདག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱང་ངེས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་དང་མ་ཕྲད་ན་རྒྱང་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་

ཡོད་ན་ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་གཉེས་ཀ་མཚུངས་པར་སྣང་བྱའོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་མེད་པའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། བརྟེག་པ་སྲིད་པ་

མེད་པ་ལས་ལས་གསོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྲེད་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱལ་

མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་གིས་བྱོལ་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་ལམ་བདེན་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཞི་ངོས་གཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྟལ་

@204A ཞེས། །དུ་བསྒོམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དོན་བསྟུས་ན། དེ་དག་སྲིད་པ་ལས་བྱོལ་བའི་ལམ་དུ་མི་

འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་བཅིངས་བྱོལ་ཀྱི་གཞིར་གཟུང་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པ་དེར་ནི་སྲིད་པ་ལས་བྱོལ་བའི་ལམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་བསྟན་

པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། དེ་ཙོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་

བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་གང་ཞེག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་སྤྱི་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་སོགས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པར་གྱུར་སྟེ། མངོན་མཐོ་

ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །ལུགས་ལྡོག་གི་སྐབས་འདིར་བདེ་བར་

གཤེགས་པའི་སྐྱ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱོབ་པ་ལས་མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་དཔག་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་བསྟན་

@204B བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སྣུབ་བྱེད་དུ་དགོད་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་ལས་མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་དཔོག་པ་ཡིན་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུ་རྒྱས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱི་རལ་

པ་དང་སྤྲོབ་པ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་ལས་མི་སྤྲོབ་པ་རྒྱས་པ་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་སོགས་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ལུས་

པ་མཁྱེན་པ་ལ་སྤྲོར་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྲོར་བའི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མིན་ན་མཁྱེན་པ་

ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །བཞི་པ་ནི། བཅོ་བ་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོར་བ་བཅོ་ན་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་

པར་མཁྱེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྱུབ་པ་ལ་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། སྣོང་རྩེ་གོམས་པ་མཐར་

ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ངོར་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣོང་རྩེ་མེད་པ་ནི་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་དུས་སུ་མི་འདོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་

@205A ཞེས། །བསྒྲུབ་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་གི་མི་ཕན་པ་མི་གསུང་སྟེ། བརྩེ་བ་སྣོང་རྩེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སོ། །འདིས་ཁོལ་བ་དོན་

གཉིར་གྱི་སྒྲུབས་སུ་འོས་ཤེང་སྒྲུབས་མཛད་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་མཛད་དེ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བ་ལས་ཏེ་མངའ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྒྲུབས་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ།།

མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། བརྩེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྨྲ་བྱེད་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། བློ་ལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་པ་དེ་གཞན་

ལ་གསུང་བར་ཡང་མངོན་པར་སྨོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དང་ལྡན་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་ལ་བ་དོན་གཉིར་ལ་མི་སྨྲ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་

པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་

ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་འཇུག་ཚུལ་ལ་སོགས་

@205B པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ན། སྔ་མའི་ལྟེ་མིག་གིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

དང་པོར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་ཐཝ་མ་བྱས་པར་དོན་དེ་དག་རྟོགས་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་བསྟུབ་པ་ལ་ཡང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པའི་ཚུལ་ལྟ་

མི་ཤེས་ཤིང་། ཆོག་ཙམ་ལ་འཆོལ་བའི་སྡུ་ཅོར་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེན། ཇི་སྐད་དུ་སྔོན་པོ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུས་ནི། སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དང་པོས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པས་རྟོག་བྲལ་ལོ། །རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མར་བསྟན་ཏོ། དེ་ཚད་མར་སྔོན་མི་བཞེད་ན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་རིགས་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག

པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི། འགག་པའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་རྗེས་དཔག་འདི་ཡི་རྟེན་སྦྱོར་བའང་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་ལས་

ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ཏོ། །སྐྱབ་དག་ཡང་དག་བསྟན་པས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་བཞིད་པ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྟྱབ་བྱའི་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་

@206A ཞེས། །རྟགས་ནི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་དེ། བསྟྱབ་བྱའི་ཚེས་འགག་པའི་ཚེས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གསུང་རབ་ལས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལན་དུ་མར་མ་གསུངས་པར་ལན་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མ་

བསྟན་པའི་གསུང་རབ་མི་སྲིད་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པར་ཤེས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཁོར་ལམ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་

འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། དེས་དྲངས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། སྒྲུབ་ཆུས་པ་གཉིས་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་དམ་བཅའ་འཇོག་ཅིང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་

ཡང་། བདེན་བཞིའི་གནས་

ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གིས་བསྟུས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཙལ་ཏེ། དེའི་

དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་

@206B ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་མགོ་ཞབས་ཀྱན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་མ་འཕངས་པའང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྒོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཐབས་མ་བསྟན་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་སྒོ་འདོགས་ཇི་ཙམ་བྱལ་བ་དེ་

ཙམ་བྱིས་ཆོས་དགེན་མཆོག་གི་གཞི་བཙུགས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བྱལ་བ་ནས་བྱལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཆོས་དགེན་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་སྟེ་འདོགས་མངོན་སྤྱང་དང་བྱལ་བ་ལ་དོན་གཉིས་ཞུགས་

པ་ནས། སྒོ་འདོགས་མཐའ་དག་དང་བྱལ་བ་ལ་དོན་གཉིས་ཞུགས་པའི་བློ་ཀུན་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ། །དེ་གོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཡིད་ཆེས་རྟེན། །

དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་ལྡན་པ། །སྐྱེས་བུ་གང་དེ་རྟོག་ལྡན་ཡིན་ཞེས་པ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་

ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་རྒྱས་པར་བྱའོ་ཞེག། ༥ །།རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་

ལོ། །གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་སྒྲུར་ངེས་པའི་ཐབས་ལ། ཚད་མའི་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ།

@207A ཞེས། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། དེར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་

ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྟོན་པ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་རིགས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་མཐར་ཐུག་ནས་མཚན་

གཞི་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་ཡང་གྲངས་ངེས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་དི་མ་

ངེས་པར་ཅིག་ཤོས་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། མི་གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་། གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་

ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་གཉིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མངོན་སུམ་

གྱིས་གྲུབ་ན། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྟགས་དུ་མ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་

@207B ནས་སྒོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་ཞེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཏིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་ཀུ་འགྱུར་

རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དེས་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་དགག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རང་མཚན་

ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དགག་པ། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་བྱེད་

རྣས་པ་དང་མི་རྣས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ་འདུ་བ་ཐུན་མོང་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་མི་འདུ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་

ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་འདོགས་

གསར་དུ་གཅིད་དགོས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྟོད་བྱེད་སྐྱ་ཡི་བདག་ཏུ་ཙཪྨ་གྱིས་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཙཪྨ་གྱིས་སྣང་བའི་ཡུལ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་བྱའ་པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་།

རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཉན་བརྟ་དང་རྩོལ་བ་སོགས་ཡོད་པ་ན་དེ་ཙཪྨ་གྱིས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་ནི་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཙཪྨ་ལ་བལྟོས་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་ངོ་བོའི་སྟོང་ཉིད་པ་མེད་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་མེད་

@208A ཞེས། །པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་བློའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྒྲི་མཚན་མིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉན་ལ་རྟེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་

མཚན་མིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པས་བྱངས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གཉལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ།

དེ་འདྲའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོས་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཀི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཚད་མའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཁང་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས་ཁག་ཉིས།

ཀ་མིན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རིགས་པ་ཁང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་

ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཚད་མ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཚད་མར་མི་རུང་བ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་ཁཁྱིས་སུ་བྱངས་ངེས་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མངོན་རྗེས་ཁཁྱིས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་

ནི་མི་ཟེར་ཏོ། །འོན་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་མདུན་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །ཚད་མ་ཙམ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་

@208B ནཀཀནོད་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཐལ། ཚད་མ་གང་ཞེག་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། འོན་མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་

ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་ཞེག །འཕགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་ཐལ། གཞི་

གྲུབ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཐལ་ངག་དེས་ཕྱིར་རྩོལ་ལ་གོ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞ་རོལ་པོས་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གྲག་པའི་རྣམ་པར་ཁྱོད་ཀྱི་

ཉན་ཉེས་ཀྱིས་ཐོས་སམ། མ་ཐོས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་བཞམ་པོར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞེག །རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དང་རྟགས་སྤྱ་མ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཚད་མ་མིན་པ་ཉམས་ཏེ། བསླལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །སྒྲ་

དེ་བྱག་པར་ངས་མ་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྣ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ཞེས་དམ་འཆའ་རིགས་པར་ཐལ། ཨ་རོལ་པོས་ངག་སྨྲས་པའི་སྐྱ་བྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐོས་སམ་མ་ཐོས་ཞེས་དྲིས་མ་ཐག །མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཨ་

རོལ་པོས་སྐྱ་གང་ཡང་མ་ཐོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་ལན་དེ་གང་ལས་བྱུང་སེམས་ཤིག །དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་བྱངས་དེས་ལ། ཚད་མ་ཙམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། བྱངས་དེས་འཇིག་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟག་ཆོད་འབའ་

@209A ཞེས། །ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་གང་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྲུན་འབྱིན་དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་རང་རྒྱུད་དུ་བཟུང་ན་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས། སྨྲ་འཇོ་

མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་ཏེ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རྟག་པ་མཐའ་གཟུང་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལེན་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཨ་རོལ་པོས་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པ་ཡང་སྐྱབ་མི་

ནུས་པས་བླུབ་མཐའ་ལ་དད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འདི་དག་ནི་དགག་པར་སྣང་བས་རྟེན་བཞག་གོ། རྣམ་གཞག་འདི་དག་འབྱུལ་ངོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚོགས་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པ་ལ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་གནོད་པ་

བརྩོད་ཟེན་ཏོ། །དེས་ན་གྲངས་ངེས་བསྟུབ་པ་ལ་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་སལ་བ་དང་། སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྐྲ་འཇོག་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པ་གཞིར་བྱས་ལ། དེ་ཚད་

མ་མིན་པ་སེལ་བ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པས་སེལ་ཏེ། དེ་ཚད་མ་མིན་པ་གསལ་ཞིང་། དཔྱད་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་ཚད་མས་

བསལ་ཡང་། དཔྱད་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བློས་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་ནུས་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་རྫས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་ གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་

@209B པར་གা་ལ་འགྱུར། དཔེར་ན་སྒྲར་དེས་ནས་རྟག་པ་དང་གཞི་མཐུན་ཆད་མས་ཁེགས་ཀྱང་། མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་ནུས་ན། རྟག་མི་རྟག་ལ་གཉིས་མ་ཡིན་ཀྱི་ཕྱིར་གསུམ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་འཇིག་མངོན་

སུམ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུམ་སེལ་ལོ། །ཚད་མར་ངེས་ནས། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་

པའི་སྟོབས་ཀྱིས། མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱིར་གསུམ་སེལ་བའི་ཚུལ་དུ་འོས་མེད་ཀྱིས་རིགས་པར་བྱས་ནས། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱས་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆད་མར་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ཤིང་།

དེ་ཁས་བླངས་ན་གྲངས་ངེས་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འགྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློར་ངེས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ཚད་མ་མིན་པ་སེལ་བའི་ཚད་

མ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱས་པས་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་སེལ་ལ། །འདིར་སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། ཅེས་པ་ནི།

སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཙམ་ལས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བློ་ལ་འཚར་ཀྱས་པ་དང་མི་ཀྱས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་

@210A ཞེས། །པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱས་སྟོང་ནི་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལྟོག་གཞིས་པོ་དེ་དག་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་

ལྟོག་དེ་གཞིས་ཀྱི་དབང་གིས་མཆོན་བྱ་གཞིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་འཇོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་ལ། གཞུང་འདི་བཀོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བདེན་གཞིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་

མཚན་གཞི་གང་སྟོན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། དངོས་པོར་སྣང་བ་དག་བདེན་གཞིས་མི་མཐུན་པ་རྟོད་པའི་གཞི། འབྲས་བུ་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་

གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོད་ལ། དེ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་འདི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་ཅོར་བ་ངོ་བོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་

@210B དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་མིང་སྟོན་བྱས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་ལ། དབུ་

མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་གཅོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ལེགས་པར་

གྲུབ་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཀྱི། དོན་

དམ་པར་མེད་པར་བཞེད་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། འབྲས་བུ་བསྟེད་པའི་དངོས་པོ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣལ་

ཙམ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་བཞེད་ལ། སྐབས་འདིར་

ནི། ལུགས་དང་པོའི་གཞུང་ལེགས་པར་བཙུགས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་འགོག་ཅིང་། སྟོང་དཔོན་ལྟ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ལུགས་གསུམ་པ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་

ཉིད་དུ་མཛད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

ཀུ་སྒོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་འདི་སྒོས་སོ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླུ་མ་ལ་ཤི་ལ་ནི། དངོས་སུ་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་ཆེད་དུ། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་སྟེ་བདུན་འདིར་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་

མ་བཀག་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྒྲུར་ན་ཡང་རུང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཅོ་བོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་

@211A ཞེས། །བཤད་དུ། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་དུ་གསལ་ཏེ། གཞུང་གི་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་

མཚན་གཞི་ལ་རྩོད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་གི། དོན་ལྡོག་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་སྟེ། འདིར་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ཥ

པ་དེ་ལྟར་ཅ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། ཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་

དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཚེད་དུ་ཆོག་རྒྱར་ཕྱིན་པར་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། དབུ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་

མཐའ་གཞི་གང་ལས་གྱིས་ཤ་ཅང་། མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མ་གོ་བའི་བབ་ཅོལ་ཤ་ འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་

ནས། སྒྲུབ་བྱེད་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་

@211B ཨཤད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་དང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀས་ཐུབ་མོང་བ་ཉིད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་རྟོར་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དེ་ལྟར་སྣང་ན། མདོ་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་

པའི་མཚན་གཞི་མི་འཐད་པ་སྟོང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་། སྐྲ་ཤད་སོགས་སྟེ་མཚན་དུ་ཐལ་བ་སྟང་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་མི་རྟག་བར་ཐལ། དངོས་

པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན། ས་བོན་

གྱིས་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཐག་ཏུ་ལ་སྣུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་བཅོམ་ཀྱ ཡིན་ནམ། ས་བོན་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་

@212A ྈ། །འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ། ས་བོན་སོགས་ནི་སྐྱ་གུ་སོགས་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མིང་མི་འདེགས་ཀྱང་དོན་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གུ་

བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྐྱེའི་རྩེ་མོ་བརྒྱར་བཤགས་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་པས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ

ཀུ་གླུབ་པར་འདོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གླུབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྨྲ་གླུ་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན། ས་བོན་གྱི་ངོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྟེད་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཁེཏ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་

བུ་བསྟེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐག་ཁྲ་ལ་སྣུལ་དུ་རྩོམ་པ་ལྟར་འགྱུར་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ན། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་

མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་

སྐྱེ་བའི་དོན་ལེགས་པར་གླུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། མི་ནུས་པ་ཀུན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་

ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་

དོ་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་

ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་

@212B རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་འཇིམ་དབང་པོའི་བློ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྟོང་

དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁས་ལེན་ན། སྨྲ་མཚན་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྨྲ་མཚན་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཞེས་པ་བསྟེད་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་

ཡང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་གཞན་ཡང་གོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ན། སྨྲ་མཚན་གྱིས་རང་འཛིན་ཞེས་པ་བསྟེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བྱམ་པ་འདིགས་འཇོག་ལ་

སོགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་དང་། བྱམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྨྲ་དོན་གཞན་དང་། བྱམ་པའི་གྲངས་དོན་གཞན་སོགས་རང་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟེད་པ་ཡིན་པར་བཤད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་བྱས་ནས་བསྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བརྟ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྩོལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཙམ་གྱི་རྟེན་སྟ་འཇུག་ལྟོག

བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་བྱེད་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན། སྐྱ་ཤད་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་མིན་ཏེ།

@213A ཞེས། །སྐྱས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེའི་དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་པའི་རེགས་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྱི་མཚན་མིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཅེ་ན། དངོས་པོར་མེད་པ་ཐོགས་པའི་རེགས་བྱ་དང་བྲལ་ཙམ་ཞེ ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་སྤྱི་མཚན་མིན་པའི་ཉེས་པ་དག་ཀུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མེད་པར་དགག་པའི་སྐྱོན་ནས་

ཞེས་བྱར་འཛིན་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོན་སྣུ་ཤད་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་ཐལ་ཏེ། ཞེས་བྱར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྣུ་ཤད་བདེན་རྫུན་དཔྱད་ནས་བདེན་པར་མེད་དོ་སྟམ་པའི་བློ་དེ་དག་གི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྣུ་ཤད་བདེན་པར་

མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཞེས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བཀག་པ་མེད་དེ། དེ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྣུ་ཤད་ལ་རྟོག་པའི་བློ་དེ་དག་གི་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་སྣུ་ཤད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ཡིན་པ་

བཀག་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྣུ་ཤད་དོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣུ་ཤད་ཉིད་ཞེས་བྱ་མིན་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། སྣུ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དབང་པོའི་ཞེས་པའི་ཕྱས་ཀྱིང་

བོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣུ་སོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པའི་བློ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྱར་སྣང་དབང་ཞེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་

@213B དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྲ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་སྤྱི་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་ནི་རྟོག་པའི་ཇུས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཚན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་

བས་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱམ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྐྱེན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཐུབ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་

ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག

པ། རང་མཚན་དངོས་པོར་བསྟན་པ། སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པར་སྣའི་བརྗོད་བྱ་བཀག་པའི་སྐྱོན་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྣའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག

པ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། སྒྲིན་སྦྱོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསལ་བ་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པ། ལྟན་མིན་

འདུ་བྱེད་དེར་མ་གྲུབ་པ། སྨྲི་ཡན་གར་བ་དེར་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་

@214A ཞེས། །རྒྱུ་དབང་པོ་སོགས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེས་འཕངས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་སྟེ་གཟུགས་སོ་

དོན་ཀ དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་ཤེས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྨྲ་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་

ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞེཏཱས་པས་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱམ་པར་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་

པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། �couldའི་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་མིང་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ལས་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག །དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་ལ་འཇུག་པས་མིང་སོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། དེ་གསུམ་

གང་དང་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འོག་ནས་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པ་དགག་པ། འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པ་

@214B དགག་པ། དོན་དང་འབྲལ་པ་བརྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས། དོན་བུམ་པ་ལ་འཇུག་མེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དེས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་ཚོ་

ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་རང་མཚན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིང་གིས་དོན་གྱི་མཚན་མ་བརྗོད། དོན་གྱི་མཚན་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་འཇུག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དྲུས་

ཀུན་ཏུ་དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་རེས་འགའ་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདྲ་བས་འཇུལ། འཇུལ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་འཇུལ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མེད་

བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐ་དད་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྐྱས་བརྗོད་པ་ལ། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསྟེན་པའི་

དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་སྟང་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྟང་བའི་བློ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། མིང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཇ་ཐ་དད་པའི་མིང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིང་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིང་རང་མཚན་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟོག་པ་བྱུད་པ་མེད་

@215A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟེ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཟུང་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟེ་ལོ་

ཀྱི་སྟོ་སོགས་སྟང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྟང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་སྟང་བའི་སྟོ་སོགས་དེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཡང་མིན་པར་ཐལ།

དེ་ལ་གོ་སྐ་གནོན་པའི་ཐོགས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རང་སྣང་མ་ཁན་གྱི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་

ནི་མིང་སོགས་ཀྱང་རང་སྣང་མ་ཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་བློ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འདོད། གལ་ཏེ་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྐོ་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལས་གཞན་

པ་མིང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོའི་བློ་དང་དོན་རང་མཚན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་

@215B མིང་རང་མཚན་བརྗོད་དོ་ཞེན་ཡང་། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་པ་དང་ལྡན་པའི་མིང་རང་མཚན་བརྗོད་དོ་ཞེན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་རང་མཚན་

སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་ཅིག་ཟད་ཅིང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲས་སྨྲི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཡིས་དངོས་པོ་བརྗོད་ཀྱང་སྨྲི་ཡན་

གར་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་སོ་ཞེན། ལུགས་དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲས་སྨྲི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྨྲི་ཡན་གར་བ་

བརྗོད་དོ་ཞེན་ཡང་། སྨྲི་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བའི་མཚུངས་པ་མིན་པར། གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོས་མེད་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་

རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལས། སྤྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པས་བལྟོས་མེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། སྤྱི་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྒྲེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་གང་ཞེག རྟག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་འགའ་

@216A ཞེ། །ཞེག་གི་ཚེ་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ནི་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་འགའ་ཞེག་གི་ཚེ་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞེག་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དུས་

རྟག་ཏུ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའམ། མེད་ན་རྟག་ཏུ་ནུས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པའི་སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་འཕེལ་བའམ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མཐུན་ཏྲིན་དང་། འགལ་ཏྲིན་གྱི་ནུས་པ་གང་ཡང་མི་འཇུག་པར་

ཐལ། རྒྱབ་བྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཇོག་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆ་བསྟོན་མི་ནུས་པར་རྣམ་པར་ངེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་

པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་བླེ་དེ་ལ་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་སྟུལ་ཞིང་བསྒྲེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་འོ་རྣམ་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་བླེ་ས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་རྒྱུན་སྐྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྲ་

བྱུང་གི་ཤེས་པས་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྐྲས་བརྗོད་ཀྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་མིན་ནོ་

ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དང་གཟུགས་སྐྲ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྲ་བྱུང་གི་བླེ་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གཅིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

@216B གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་རིགས་ལྡན་གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲོ་གསལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

སྤྲོ་ཆེས་ཅན། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྟེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱི་བལྟོས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་དུ་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དུ་བ་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་

ཡང་མེ་ལ་རིགā་ལས་པ་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་རིགā་ལས་པ་མིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་

བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྟང་བར་ཐལ། དུ་བ་གྲུབ་ན་ཕན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་འདིའི་རྒྱུ་འདིའོ་ཞེས། དུ་བ་གྲུབ་པའི་

འོག་ཏུ་མི་ལ་རག་ལས་པ་ལྷ་བྱའི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པར་བྱད་ལ། འབྲེལ་པ་དེ་རྫས་སུ་གྱུབ་ན། དོན་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྒོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་དེ་ལ་གྱུབ་པའི་འོག་ཏུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆུང་ཟད་

མི་བྱེད་པ་དེས་ན། དེ་ནི་རིག་ལས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྒྲིབ་དོན་གཞན་དང་གསལ་བའི་འབྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་རྫས་སུ་གྱུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆུ་འབྲས་མིན་པའི་རྫས་ཐ་དད་གང་ཞིག་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་

@217A ཞེས། །རྫས་སུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་ཅེས་ཅན། གསལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། དེ་ལ་བལྟས་མེད་ཀྱི་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུབ་སྟེ། གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་

ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པོར་མེད་ན་རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲིབ་འགྱུར་རོ་ཞེན། མེད་པ་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་སུ་བཏགས་

པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྣས་བརྗོད་པས་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟུད་ནས་

བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་རང་མཚན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བའམ་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དུ་

འཇོན་པའི་སྤྱི་བླུགས་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་ཤིང་རང་མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སྣུལ་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཤིང་སྣ་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་

@217B ལྟར་གོང་དུ་སྨྲབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཤེའུ་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་རྩང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཁྱོད་དོན་ཤེའུ་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དོན་རང་མཚན་དུ་དངོས་

སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་དེ་ཇས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཙོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་སྨྲའི་བཙོད་བྱ་དོན་དམ་པར་བཙོད་དུ་མེད་པར་བསྟན་བཞིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རིགས་ལ་

བརྟགས་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་རང་གི་གསལ་བ་ལས་ཇས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཙོད་དུ་མེད་ཀྱང་བཙོད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བཙོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་བཙོད་

པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཡང་བྱམ་པ་ལས་ཇུས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བཙོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་རྣམས་དངོས་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་བྱ་ལས་ཇུས་

གཞན་དུ་བཙོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་བྱམ་སྤྱི་དང་སྐྱམ་བྱའི་སྤྱི་སོ་སོར་བཙོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སོ་སོར་བཙོད་བ་མི་འགལ་ཏེ། ཉིར་ལེན་བྱམ་སྐྱམ་ཇུས་

@218A ཞེ། །ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་ལའང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མཉན་པ་དག་

འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་

པོར་མེད་པའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་སྣང་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྣ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱམ་

བྱ་ལ་དངོས་མིང་དུ་མི་འཛུགས་ལ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་དོན་གཞན་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་

པ་དེ་སྙམ་སོགས་ལ་མེད་ལ། ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་ཡི་དངོས་པོར་མེད་པའི་འདས་མ་འོངས་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རེ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་ཁྲི་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་མིང་དང་། བྱམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་

མིང་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མིང་གང་ལས་བློ་འཕྲལ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་། བློ་འཕྲལ་མེད་དུ་མི་འཇུག་པར་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་མིང་གི་ཡུལ་སྒོ་འདོགས་

པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་སྒྲོར་བ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས་

@218B ཐོག་མར་གང་ལ་བྱགས་པས་མིང་གི་སྒྲ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་། དོན་དེ་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་འཐུལ་ནས་དེའི་མིང་དུ་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་ལ་མིང་དེ་ཕལ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དེའི་དཔེ་ནི། སྒྲ་འཇུག་པ་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལྷར་དགྲ་འདུལ་བའི་རྣས་པ་མེད་པའི་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པའི་བཏགས་མིང་གྲངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དོན་བྱེད་རྣས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤེན་

པོ་ལའང་། གཅོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་བཞིག་པ་དང་

ལྷར་བའི་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་ཡོ་ཇ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་བདག་ཉིད་ལས་བཞིག་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལ་ཅི་འདྲ་སྣང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་

ཐལ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ལ་འདས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཡན་གར་བ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཉིས་པོ་

དག་སྣང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་མི་འཇིན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་བའི་མེད་ཀྱི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་འཇིན་པར་བྱེད་པ་སྟར་རྣམ་པར་

@219A ཞེས། །བརྗོག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བ་དང་རྟོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག་བརྗ་ལ་བའི་རྣམས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ དགག་ཤེས་པ་ལ་ཡན་གར་བར་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྟོག་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆ་ཤས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲ་གཅོ་ཐའི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

པ(r) མེད་དེ། རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན་སྤྲོ་གསལ་དེ་དངོས་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་དང་རྣམ་འགྱུར་ཅན་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གི་མཚུངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྤྲི་དེ་དག་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་ཅུས་གཞན་ཉིད་དོ་ཞེན། གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྲི་ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་

འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྲི་གསལ་ཅུས་ཐ་དད་

པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། བྱམ་གསལ་དུ་མ་ལ་བྱམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །ལྷོག་པ་སྣུ་བ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་བརྟགས་ནས་སུན་དབྱུང་མེད་དེ། སེལ་བའི་སྒྲི་སྐྱོན་མེད་དུ་

གནས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་

མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་འདི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དང་ཅུས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲི་དེ་གསལ་བའི་

འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་མིན། འབྲས་བུའོ་ཞེ་

@219B ནཱ།རྐང་ཅིག་སྟ་ཕྱི་དུ་མ་ཅན་དང་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བར་ཐལ་ན། དེ་ཡང་ཁྲོད་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་གཅིག་པུར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འཇིག་པ་

དངོས་པོ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཚོས་སུ་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེས་ན་གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་པར་ཐལ། དེ་དང་རྟེས་ཐ་

དད་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་གང་ཞེག་རྒྱུ་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཡི་བློ་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་རང་ཡུལ་སྣང་བ་རྟེས་སུ་གྱུབ་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། ཁྲོད་ཀྱི་ཡུལ་བརྟ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པར་བརྟ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡི་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་

རང་གི་ཡུལ་གྱི་བརྟ་དྲན་པ་

དག་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནག་སྣུར་དེ་དཀར་ཟལ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་བྷ་སྐྱེ་ལ། རྟ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་བྷ་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ། བརྟ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ན་ཡང་རིགས་ཐ་དད་

མེད་པར་འཛིན་པའི་བྷ་འགའ་ཞིག་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲུབ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་ཤིང་། བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་

@220A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མིག་གི་ཤེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཉེ་བ་ཙམ་ཞ་ གྱིས་ཤེས་པ་བསྒྲེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །པ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྒྲུབ་དོན་

གཞན་མེད་ཀྱང་། སྒྲུ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རིགས་ཀྱང་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་ལོག་པ་ཡིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲུབ་དོན་གཞན་མེད་དེ། ཡོད་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་

མེད་ཡན་གར་བར་སྣང་དགོས་པ་ལ། རྣམ་པ་འགའི་སྣོ་ནས་ཀྱང་། རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་འདྲའི་དངོས་པོར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བས་མེད་པར་གྱུབ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་

སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཤེས་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བལྟ་བ་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གསལ་བ་ལ་བལྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སུས་ཀྱང་ཡན་གར་

བ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པས་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་ནའང་སྤྱི་ཡན་གར་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ལ་གསལ་བའི་སྣང་སྤྱི་དང་། དོན་སྤྱི་

དང་། རྟོག་མེད་མ་འབྲེལ་བ་ལ་གསལ་

@220B བའི་ངོ་བོ་ལས་ཇས་གཞན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྤྲུལ་མཚན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཇིན་ཚེས་པ་བསྒྲིད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རྟང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རང་

བཞིན་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རྟང་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྣམ་སྟོང་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་མདོར་བསྟན་དང་།

ཤེ་ལོ་ཀ་གཅིག་པུ་འདི་དོན་བསྡུ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུལ་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། སྤྲུལ་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྟན་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་

པ་ལ་སྦྱར་དུ་རྟང་བ་ཙམ་སྣང་ངོ་ །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་

དེ། རང་འཛིན་ཞེས་པ་བསྒྲིད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རྟོག་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་མཚན་དེའང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་དངོས་མེད་ལ་

ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཁན་པོས་སྤྲུལ་མཚན་དངོས་པོར་མེད་ན་དབྱེ་བ་མི་རུང་བས་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་

@221A ཞེས། །མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟེས་དཔག་གསུམ་ཡོད་པས། རྟགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དངོས་པོ་

ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དེས་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་

མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་མ་འོངས་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་བློ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དོན་མེད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པས་དོན་མེད་གཟུང་

ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། དེའི་ཡུལ་དོན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཁོན་ཉིད་ཉམས་པས་རྟོག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དོན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དོན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་

མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ། ཁྱེད་དོན་པོ་རང་མཚན་དང་། དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ནས་དོན་སྤྱི་དེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རང་

མཚན་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དུ་གཉིར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་

@221B པར་དཔྱོད་པའི་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ལས་གྱུབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག

ལྡན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལས་གྱུབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི།

ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་གྱིས་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དེ་ཙམ་དེ་མེད་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་

གཞི་འགར་མེད་དེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་བྱ་འཇལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཆེས་ཤིན་ཏུ་རགས་ཏེ། རྟ་

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་འཇོམ་སྟངས་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟེས་དཔག་དེས་དགག་གཞི་འཇལ་བར་འདོད་པ་ཡང་རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བཞོ་བཀལ་

དོན་གཉིར་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རྟེན་ནི་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་རྒྱས་བྱེད་དེས་པར་ངེས་ན་ལྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཡོད་ན་འཇུག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་

@222A ཞེས། །འཇུག་ལྟོག་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་མེད་ཚད་མས་མ་གཞལ་ན། འབྲས་བུ་རྟུང་ཟད་ཀྱང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་ལ་ཤི་ལས་དངོས་མེད་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་རྟུང་བར་འདོད་པ་

ནི། མཆོན་བྱའི་ཐབས་བསླབ་ཉེས་པ་དང་འབྲ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྨར་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟུང་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཉམས་

ལ། མི་རྟང་ན། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་སོགས་མི་རྟང་བ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་། གཞལ་བྱ་སྐྲ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ནས་སེལ་བའི་ངོར་དང་འཁྱལ་པའི་ངོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་མ་སྐྱར་བར་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་ཤེན་ཏུ་ཐོངས་པ་རྣམས་བྱུང་པ་

ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་གཞལ་བྱ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་ལ་འདི་འདྲ་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞལ་

བྱ་ཞེས་པ། རྣམ་པར་བཅད་རྫུས་སྐྲ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེད་དམ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞི་སྐྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་འདོད་ན། ཚད་མ་ལ་མི་སྐྱ་

@222B བསམ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་གཞལ་བྱར་གང་སོང་བ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་མི་སྣུ་བས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་བཀག་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པའི་

ངན་རྟོག་འབའ་ཞིག་གོ །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྱུབ་པར་འགྱུར། རྟགས་མ་

གྲུབ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་ལ་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞེན། འོ་ན་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་དེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་བསྒྲུབས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྱུབ་པར་འགྱུར། སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚད་མས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ན། དེ་མེད་པས་ཚད་མས་ཁེགས་ཤིང་མ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ།

དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱང་དོ་མཚར་རོ། །ཡང་མེད་དགག་གི་དགག་སྒྲ་དགག་བྱ་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་པ་དག་ཀྱང་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རམ།

སྒྲ་རྟག་པའོ་ཞེས་གང་ཟེར་ཤ་བའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་ཕྱོགས་དགོས་སོ། །ལུགས་ཁ་ཅིག་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ཡང་རྟགས་དང་བསྟུབ་བྱ་སོགས་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་

@223A ཞེས། །ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སེམས་རྣལ་དུ་ཞེག་ལ་སྟོས་ཤིག །མདོར་བསྡུས་ན། སྒོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་སྦྱི་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་

ཙ་ན། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྦྱི་ལ་སྦྱོད་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོན་པར་བྱེད་དོ། །དོས་ན་ཅི་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་རྟུང་བའམ། མ་ཡིན་ཞེས་དངོས་པོའི་

རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འེས་པ་ལ་སྤྲོད་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུང་ངོ། །མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོད་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་

པ་ཉིད་དུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་འདིའི་དོན་ནི། རྟོག་ལྡན་སྤྲོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོས་མ་ཁྱབ་པར་

ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་གཞན་སྟེས་བཏགས་པའི་སྤྱི་ལ་ཡང་སྤྲོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལ་སྤྲོད་པ་ཡང་རང་མཚན་སྤྲོད་པའི་ཡུལ་དུ་དོར་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་

སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོར་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྤྱི་གསལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་རྙེད་དམ། མི་རྙེད་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡང་རང་མཚན་དང་། དེར་དཔྱད་

@223B པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དག་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བསམས་ནས་སྨྲོད་པར་བྱེད་ལ། དོན་དེ་གཉན་མེད་དུ་ངེས་ན་དེའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡང་ཐོག་མར་སྨྲོད་པའི་རྟེན་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་

སྟོན་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། འོན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་རྟེན་དངོས་པོར་ཇི་སྙར་རྟོང་ཞེན། དེ་ལ་ཐོག་མར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་

ཟ་བར་གསལ་བས་དེ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་བར་གྱི་སྣང་བ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞིར་གཟུང་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་ཐོགས་

པའི་རེག་བྱས་སྟོང་བར་ངེས་པ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཚན་གཞི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཞེན་པར་ཤེས་ཀྱ་གསལ་ལོ། །གཉིས་

པ་ལ། ལུང་འགལ་སྲོང་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་རང་མཚན་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་དང་ཇི་

ལྟར་མི་འགལ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཐུན་མོང་མིན་པར་གྱུབ་པའི་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱུ་

མཚན་གྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་

@224A ཞེ། །བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་དེ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྐྱོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། རང་མཚན་

དེ་ནི་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་ནས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་

དགོས་པའི་ཚེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་དང་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཡི་སྐྱོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་པ་པོའི་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་

གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ཡང་སྟོ་སིར་དང་

མཚུངས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་སྨྲི་མཚན་རྟས་བྱུབ་བཏགས་པ་ལྟར། རྟས་སུ་བྱུབ་པ་མ་སྐྱམ་དུ་དོགས་པ་ཡིན་ལ། ལན་གྱིས་དེ་ལྟར་མིན་གྱི་འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཇལ་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་མིན་ན།

གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་དོན་ཚད་མར་སོང་ས་རང་མཚན་དང་སྨྲི་མཚན་སོ་སོར་འེས་པའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་འེས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་

དཔག་ཚད་མས་རང་མཚན་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བ་དང་། ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འེས་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་

འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་བསྟུ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་འེས་བསྟན་པ་ལ། འེས་པར་སྦྱོན་ཏུ་

@224B འཇལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་དགོས་པས། དེ་གྱུབ་པ་ན་མངོན་ལྷོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཞལ་བྱ་ལྷོག་གྱུར་དང་སྤྱི་མཚན་གཅིག་ཏུ་སྣུད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདིར་

དེ་ནི་ཞེས་པ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་རྟེས་དཔག་གིས་འཇལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་རྟེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྣང་བའི་

ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གཉིས་པ་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་སྣང་ཡང་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་

གྲུབ་པ་མིན་པར་རང་མཚན་མིན་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་མཚན་དེའི་རྗེས་མིན་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྐོ་ནས་རང་མཚན་དེ་རྟོགས་ན་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཚན་དངོས་

སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་པའི་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ན་

རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་མིན་པ་ལ་རང་མཚན་ལྟར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་བྱེས་ཀྱང་རང་མཚན་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོན་མངོན་སུམ་དང་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་

@225A ཞེས། །མི་འཐད་དོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན། ཞེས་པ་དེར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ནི་

རང་གཞན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟིན་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ནི་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ན་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགལ་ལ། སྣང་ན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བས་མ་འཁྲུལ་བར་

འགྱུར་ཞིང་། འཁྲུལ་ན་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའོ། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ན་དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མི་རྟང་བ་བདེན་ལ། དེ་སྣང་ན་མ་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྣང་ཡང་གཞན་དང་འདྲེས་ནས་སྣང་གི་

མ་འདྲེས་པར་མི་སྣང་དོ། །དེས་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་ཡང་སྣང་ལ། ཐུན་མོང་བའི་ངོ་བོ་ཡང་སྣང་ཡང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་སྣང་དོ། །འདྲེས་མ་འདྲེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤང་གཞན་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡཁད་ཟིན་ཏོ། །འཁྲུལ་པ་

ཡིན་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་ཀུ་མི་རྟང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཧོར་བྱའི་འོད་དང་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ཧོར་བྱར་ཞེན་པའི་བློ་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱུག་པའི་ཤེས་

པ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཧོར་དུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྣོད་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཧོར་བྱར་བའི་ཕུགས་ན་གནས་ཤེང་། འོད་སྣོ་གསེབ་ན་འདུག་པ་མཐོང་ནས། དེ་ན་གནས་

@225B པའི་འོད་དེ་ཉིད་ནོར་བུའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེའང་བྱས་ནས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་པ་སྐོ་གསེབ་ན་ཡོད་པར་དཔྱད་ནས། དེར་མ་ཐོབ་པར་ར་བའི་ཕུགས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཤད་དོ། །སྤྲོང་

དཔོན་ཤྲཱཎ་ཐྲེས། ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་རྣོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དཔེར་བཟུང་ནས། རྗེས་དཔག་ཀུན་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་བཤད་པ་དུ་མི་སྣང་ཡང་། སྤྲོང་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་

པ་ཉིད་འགྲིག་པ་ལྟར་སྣང་དོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་རྣོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། དེ་སྣང་བའི་ཐྲེ་ལྟར་སྣང་དག་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྣོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོམ་པར་བཞག་སྟེ།

དེ་དོན་བྱེད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་གསར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན། གང་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱུས་པ་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་

བྱི་སྤྲོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོན་པོ་དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་

དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་གཞལ་བྱ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་མྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་རྟགས་སྟོབས་

@226A ཞེས། །ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དུ་བ་གོ་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏ། དེའི་ཚེ་དུ་བ་དེ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དུ་ལྡན་ལ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་

གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་མེ་རྫ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གསལ་ལ་འབར་བ་དང་། ཆ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པ་

མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་གོ་བྱེད་དུ་བའི་རྣས་སུ་འགྲོ་བའི་མེ་ཙམ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ལྷོག་གྱུར་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་རྣས་དཔག་གཅིག

ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་རྣས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན། ལྷོག་གྱུར་རྟགས་ལས་རྟོགས་

དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་ །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ཕུང་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྤྲོས་ཀྱིས་སྤྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བ་དང་།

རྟགས་སྤྲོས་ཀྱིས་སྤྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྤྲོབ་དཔོན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བཞག

@226B དགོས། གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འེས་པའི་གྲངས་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་འེས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་། རྟེས་དཔག་ཚད་མ་འེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། མི་ལེན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་མཇོས་པ་པོ་ན་རེ། དངོས་པོར་མེད་པ་གཞལ་

བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་འེས་ལ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རྟོག་ལྡན་དམྱོད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་བསྒྲུབ་པས་ཁོ་བོ་ལ་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཉེས་

པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་ཁོ་བོ་འང་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེར་རང་མཚན་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་འདོད་ན། ཁས་བླངས་དང་། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ན་གཞལ་བྱ་ནི་མིན་པས་

ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའང་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་སྤྱི་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པར་སྣུབ་རྒྱས་པ་འགལ་ལོ། །དམ་བྱི་སྐྲས་ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་པ་ཐོས་དཔག་ཚད་མ་

གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དངོས་མེད་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་ན་མངོན་སུམ་བྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དཔང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པས། དབང་པོའི་

@227A ཞེས། །མངོན་སུམ་བྱིས་དགག་གཞི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་ལྟ་མི་སོགས་མེད་པའི་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དམ། མེད་དགག་ཡན་གར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་

འཐད་དེ། དགག་གཞི་དེ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་རུང་ཁ་ཐུབས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་རུང་ན་ཡང་ཁས་ཐུབས་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ཚོས་

ཅན། འཛིག་རྟེན་ཁ་རོལ་གྱི་ལྷ་མི་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་མེད་དགག་ལ་དངོས་སུ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་

མིན་པར་སྟོན་གྱི། ཤུགས་ཡུལ་ཡང་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལས་འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དགག་གཞི་སྣང་མི་རུང་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་

བཀར་ནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་གྲུབ་ན། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་

ཁྱོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཚད་མ་གང་ཞེག་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོ་སྦྱ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དངོས་རྟོགས་སུ་སོང་ནས་དེ་འཇལ་བར་མི་

@227B སྣེའི། དགག་བྱ་ཆོ་སྣ་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟོག་པ་ལས་ཆོ་སྣ་ཕྱི་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེའི་དོན་དེ་ཅི། ཆོ་སྣ་ཕྱི་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་

པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཚད་མ་གཉན་མི་དགོས་པར་ཆོ་སྣ་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་ཙམ་དེ་ཉིད་ཆོ་སྣ་ཕྱི་མེད་པར་ངེས་བྱེད་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཆོ་སྣ་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལྟོག་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཚད་

མ་གཉན་གང་ཡང་མེད་པར་ཆོ་སྣ་ཕྱི་མེད་པ་ངེས་བྱེད་དུ་འགལ་བར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྟོང་དཔོན་ལྟ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལོག་ཙམ་ཡིན་ན་ཆོ་སྣ་ཕྱི་མེད་པ་ངེས་བྱེད་དུ་འགལ། དེ་ཡིན་

ན་ཡང་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་རང་ཆོག་འགལ་བར་མཛད་དོ། །འམ་ཡི་སྒྲས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་ལྟོག་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་ཅན་ཀྱི་

རྒགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱང་ཕན་གྱིས་གཞན་རང་གི་སྣོད་མའི་སེམས་དག་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དོ། །ངག་སྒྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངེས་

བར་གྱུབ་སྟེ། དེ་གསོང་པོར་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་བསྒྲུབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཆེན་པོ་འབྲས་རང་མ་

@228A ཞེས། །དམིགས་པའི་རྒགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སོ་སོར་སྣང་ནས་དགག་པ་མཇད་དོ། །གལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་བུ་ལས་སྟོང་བསངས་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་རྒགས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས་ཀུན་ལ་

ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེན། རྒྱང་ཕན་ཆོས་ཅན། རྒགས་འགའ་ཞིག་འཁྲུལ་པར་མཐོང་བས་ཀུན་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། རྒགས་ལོག་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་རྒགས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་དེ་ཡི་རྟོགས་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའམ། དེའི་ཁྱབ་བྱའི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རང་ཕྱོགྱ་

ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་དུ་བའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་མིན་པར་ཐལ། དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་ཀྱི་སྐྱས། ཤིང་མེད་པར་ཤ་པའི་དོན་སྲིད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་བྱེད་

ཀྱི་ངོ་བོ་ཤིང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་དག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འཕྲུལ་བའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

ལ་དེ་གཞན་དུ་འང་མཚུངས་བའི་ཕྱིར་ཤིང་གིས་སྟོང་པའི་གཞིར་ཤིང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤ་པའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ཡོད་ན་ལྟར་རྟང་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་ཀྱི་སྐྱས་མེས་སྟོང་བའི་གཞིར་མེ་དང་ལྡན་

@228B པའི་དུ་བཞང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དུ་བའི་རང་རྒྱུ་མེ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཡོད་པར་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་མེ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟན་ན། རྟགས་ཡང་དག་སྤྱ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་

ཐལ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བསྒྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་ཕན་རང་ཉིད་རྣོངས་པ་ཙམ་དུ་ཟང་ངོ་ཞེས་སྨོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲིལ་འཇོན་པ་ཡི་བློ་ནི་ཚད་མ་

མིན་པས་ཁྱབ་ན། ད་ལྟ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན། གལ་ཏེ་ལྷོག་གྱུར་དེ་དག་ད་ལྟ་མ་མཐོང་ཡང་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེན། ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་རྒྱུས་འབྲས་

བ་བསྒྲེད་པའི་ནུས་པ་ཕྲ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོའི་བློ་འཛལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་

པོའི་བློ་གང་ཞ་ འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོ་དང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྒྲེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་སྒྲིལ་འཛིན་པ་

@229A ཞེས། །མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་དང་མ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིལ་འཛིན་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྒྲིལ་འཛིན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་

མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མོད་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ། ཞེས་པ་འདི་དང་། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་འདོད། །ཚས་པའི་

གཞུང་འདི་དག་གིས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་རང་གི་ཤུགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་མིན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་

ཡིན་ན་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་ཤེཀ་མ་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་

བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་སྤྱི་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་ཡོད་པར་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་ན། ཁ་དོག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོགས་ན་དེའི་ཐོག་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱི་འཛིན་པས་མངོན་སུམ་མིན། རྟགས་ལ་བལྟས་པ་མེད་པར་ཡོད་པས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་དུ་རྩོད་པ་ནི། སྒར་ཁང་ནང་དུ་ཙན་ཏན་གྱི་མེ་མཐོང་ནས། ཕྱིས་དུ་

@229B བའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེའི་སྣམ་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་གང་ཞེག་རྟགས་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་

བས་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་མང་པོ་ཉིད་དམ་གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་བློ་བཞིན། ཚད་

མ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སེལ་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱང་ སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་

གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། གཉིས་པ་ལ། རང་སྤྱི་འབྲེས་པའི་བློ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་དོག་ལ་ཐུ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་རྗེས་དཔག

ཀུ་བསྟན་པ། རབས་པའི་མི་རྒྱ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ། གཞན་དག་གི་མི་རྒྱ་པ་དགག་པའི། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྒྱས་ལས་ཁ་དོག

མི་རྒྱ་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྒྱ་པའི་སྤྱི་སྤྱར་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱད་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཟེས་པ་

@230A ཞེ། །ཞས། རྒྱུ་འམ་རང་བཞིན་སྣང་མེད་ཏེད། ཅེས་པའི་བར་སྨོས་དཔོན་ལྟ་དབང་བློས་ཞར་བྱང་དུ་གསུངས་པས་དགྱས་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྤྱོར་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྒྱ་སོགས། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་

སྣང་ཞས་བཤད་དོ། །འཕྲོས་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་རྒྱ་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྣང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྒྱ་པ་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་དང་སྤྱོར་ན། སྤྱིའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྤྱི་དངོས་

མེད་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྤྱར་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱས་པ་དེས་ཁ་

དོག་རང་མཚན་པ་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་དེར་བརྟེན་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གང་ཞེག །སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་པ་གྱུབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན། ཐལ་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ། རྟགས་ནི། ཁ་དོག་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བར་གྱུབ་པས་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་པ་སྐྱབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་སོང་

བས་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་དུ་འགྱུར་སྐམ་དུ་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཚད་མར་སེང་ས་མིན་ལ། ཚང་མར་སོང་ས་ནི། ཆོགས་དོན་རང་མཚན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་

@230B པོ་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་གནས་ལུགས་ལ་གཞན་སྤྱི་མཚན་གྱུར་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྤྱི་མཚན་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་ན་

དེ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་བྱང་འབྲེལ་པ་མེད་པས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གྱུབ་དགོས་ལ། དེ་མ་གྱུབ་ན། གཅིག་གཟུང་བས་གཞན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་པའོ། །

དེ་ཚོས་ཅན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་མཚན་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེའི་སྤྱི་རྣམ་ཤར་བའི་སྐོར་ནས་ངེས་པར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་གྱུབ་ཅིང་རྟོགས་དགོས་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དགག་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མེའི་དངོས་པོ་གང་དུ་བསྒྲིད་བའི་ནུས་པ་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་

པ་དེ་འདྲ་པའི་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འབྱས་རྟགས་འཇོག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཇོག་སེམས་དེ་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་

མེ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་རྟགས་འཇོག་སེམས་དེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རྟགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་གོ་བ་སྟོན་

@231A ཞེས། །མེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པ་འཇོག་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་འབྱལ་འཇོག་པ་དང་། རྟོད་གཞི་ལ་འབྲེལ་པ་འཇོག་པ་གཉིས་ལས་སྟ་

མ་རྟགས་འཇོག་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་རྟགས་འཇོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་འཐད་པར་དཀའོ། །དེས་ན་རྟགས་རྟོད་གཞི་ལ་

འཛིན་པ་ཉིད་རྟགས་འཛིན་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ཞལ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ། གཞུང་འདིར་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་པར་སྣང་བས་འབྲེལ་པ་འཛིན་

པའི་བློ་རྟགས་འཛིན་དུ་མ་བསྟས་ན། རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་པ་དེས་པའི་བློ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཚོགས་གི་ཚུལ་གཞན་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་

ལ་ཚད་མ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འགྲེལ་པ་ཁྱངས་མ་གང་ན་ཡང་མི་སྣང་བས་ཡོད་མཁས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་འབྲེལ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །ལ་མི་ལྡན་དུ།

རྗོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དེར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིས་སྟོང་ཡང་། ལ་མི་རང་མཚན་ལ་བསྟུབས་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྗེས་དཔག་དེ་བརྒྱུད་པ་

@231B ཡིས་རྟེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་མེའི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་རྟེས་དཔག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལ་མེ་རང་མཚན་དེའི་དངོས་པོ་ལ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཡང་འཁྲུལ་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་

བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་ཡང་ལ་མེ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ལྟར་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གང་འབྲེལ་བ་དེ་མ་ཐོབ། ཐོབ་པ་དེ་ལ་མ་འབྲེལ་ཡང་། རེ་ཞིག་སྟ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བློ་དབང་

བཙན་པར་བྱས་ནས་བཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱུན་འཇོག་མ་ཤེས་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་སྟོན་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྐྱོན་དུ་ཁས་

བློངས་ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་གང་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྟར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཕྱིར་བྱེད་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། འོན་གང་ཟག་ལྟ་སྨོན་དེས་སྤྲུལ་པའི་ལ་འདོད་མ་ཐག

སྒྲ་མཉན་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བྱས་པས་དངོས་འཐལ་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་སྟེ་མའི་དུས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱིན་དེ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་འཐགས། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་འདོད་པའི་ལྟ་སྤྱིན་དེ་སྟེ་མའི་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་

ཕྱིར་ཁལ་ཏེ་སྟེ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་དུས་མི་མཚུངས་ཀྱང་ལྟ་སྤྱིན་གྱིས་ཡ་བྱལ་བཀྱེས་ཀ་ཁས་བླངས་པས་སྐྱོན་དང་བཅས་པའོ་ཞེན། འོ་ན་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུད་བྱུང་པའི་སྟོན་པོ་དེ་ཕྱིས་མེད། ཕྱིས་ཐོབ་པའི་སྟོན་པོ་སྟངས་མེད་པར་ཁས་

@232A ཞེས། །བླངས་ཀྱང་སྟོན་པོ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱེལ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ན། མགོ་ལ་ཐོག་འབབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་ངམ། ལ་མེ་ལྟན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག

འདི་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན། ལ་ར་མཚན་པ་ལ་འབྱེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ར་བཞིན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །སྐོག་བྱུང་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་

པར་བྱ་བ་ལ་བྱས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་ཏེ། བྱས་པ་དེའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་འཇོག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་

བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཇོག་སེམས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་ཀྱི་བློ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འམ་ཀྱི་སྐྲས་རྒྱུ་མེ་དག་ཚོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུ་བ་དང་། རྟགས་འཇོག་སེམས་ལ་ཡང་སྣང་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་དང་། འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་སྦྱོར་

བའི་ཡུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་ཉིད་ནི་འགལ་དམིགས་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་བཀག་པར་དགག་པ་འགྱུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་

@232B ཕྱིར། དང་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པས་གྲུབ་པར་འཇུག་པར་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོང་ངེས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྟོག་པའི་བརྒྱལ་པའི་ཆོས་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་ངེས་འཇོག་པར་སྣུ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་འགྲུབ་

པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཀྱང་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའམ། དེའི་རྒྱུ་

དང་འགལ་བར་བརྟེད་པ་རྟགས་སུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དམིགས་པ་ཡི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་གཞི་དེར་དངོས་པོ་

གཅིག་ཡོད་པར་བརྟེད་པས་གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞེ། མེ་དང་གྲང་རེག་འགལ་བས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་འགྱུབ་ཅེས་དྲིས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ཚ་བྱང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་པ་དེའང་གང་ལས་ཀྱང་གྱུབ་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགག

པ་འགྱུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞི་དེར་དགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་ཡོད་པའི་གཞིར་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བའི་བྱང་རིག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། དམིགས་རྟང་མ་

@233A ཞེས། །དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འགྱུབ་པའི་ཚད་མའམ་ཐབས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྟ་མ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་དགག་པ་འགྱུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འཕེན་དགོས་པར་ཐལ། དམིགས་

རྟང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགལ་དམིགས་རང་ཉིད་སྒྲས་ཟིན་པར་རྟགས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་

པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། གང་ལ་སྟར་བཞག་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་

ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱས་སུ་བརྗོད་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྒྱས་

དེ་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འཕེན་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་བསྟུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་ཀུན་ལ་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་ཐ་དད་པའི་

ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དགག་སྐྱབ་རྒྱས་སུ་སྨྲོར་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟེ་དག་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་

@233B ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། །ནི་དག་གཅིག་བྱའི་ཚོས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་བ་བཀག་པ་མེད་པར་དག་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་སྣུ་བ་ལ་སོགས་པས་དག་སྣུ་བའི་སྐྱེས་བུ་

ཞ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱྀན་མིན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྟགས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ངག་སྣུ་བ་ངག་སྣུ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཞ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱྀན་མིན་པར་སྒྲུབ་བའི་འགལ་དམིགས་

ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངག་སྣུ་བ་ཀུན་མཁྱྀན་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དང་འགལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡང་

མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྣུ་བ་པོ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཀུན་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ངག་སྣུ་བ་ལ་ཀུན་མཁྱྀན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཀུན་མཁྱྀན་ངག་སྣུ་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་མེད་

པའི་སྒྲབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐོག་མར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པར་སྒྲུབ་འདོད་པ་གང་ཞིག་སྟར་བཀོད་པའི་འགལ་དམིགས་རྒྱས་སུ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་རྒྱས་སུ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་པ་ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུང་ཕན་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱང་

@234A ཞེས། །ཕན་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་བྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགལ་དམིགས་རྒྱས་སུ་རབ་ཏུ་སྟོར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་དག་དགག་བྱའི་ཚོས་དང་ཇས་ཐ་དད་དམ། ཇས་ཐ་དད་མེད་པ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བསྟན་

བྱ་གོ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེས་ཧོན་པའི་གཞིར་ཁ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་མེས་ཁྱབ་པར་ཧོན་པ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་སྣུ་གུ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཡང་སྐྱེ་

བར་འདོད་པ་ལ། སྡུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྣར་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་རང་གི་ཚ་ཞས་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་གཅོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་

པ་ལ་ཐལྦྱ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་ལ་འབྱེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འབྱེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དང་ཉིད་ལྡོག་ན་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་

རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགོག་ན་འབྱེལ་ཡུལ་དགག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འབྱེལ་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་རྟོག་པས་སྒྲུབ་བའི་ཚོས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་

@234B པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསླུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་མི་འཐུལ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་བལྟོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྲིད་པར་འདོད་པས་སྒྲར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་འཐུལ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་བལྟོས་པར་འདོད་པ་དེ་ལའང་འབྲེལ་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལོག་པས་

ལྟོག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ལོག་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་ལྟོག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་པའི་

རང་གི་ལྟོག་པ་རྣམ་པ་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་དོན་སྒྲུབ་འཐད་ལ། བྱམ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དེ་ཉིད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་

སྡུ་བརྩོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོལ་བ་ཤེན་ཏུ་རྩོངས་པའི་དོན་ཅན་ལ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རྟང་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གནག་རྫོ་མོའི་བར་ལ་བྱགས་ཤིང་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཅོ་བོ་གསུམ་

པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་མེད་པ་ལ་རེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བར་འདོད་པ་ཡི་རྒྱུ་འམ་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རེས་པ་དེའི་ཚེ་གོ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་འདི་དག་ནི་སྨྲོ་མཚན་

@235A ཞེས། །གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་རང་མཚན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་པ་ལ་བལྟོས་པར་སྣང་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཇོན་པ་ལ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་ཐལ་

བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྨྲོ་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདིར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་རྒྱུ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་

གྲུབ་པ། ཁ་དོག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའང་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག

པའོ་སྙམ་པའི་དྲན་བློ་ལ་བརྟེན་ན། དེ་ཚད་མ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཡིན་པར་

ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་གཟུང་ཟིན་པ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དྲན་ཤེས་ལས་སྔར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་དོག་འགག་ཁ་མའི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་སྟེ་གཞན་དུ་མེད་པར་དེ་གཉིས་ཀ་དོག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་

@235B པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ་ཇས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཇས་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་

ཀྱི་ཆ་རྐོག་པས་བསྒྲེད་ཅིང་བཏགས་པའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་གི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲི་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་

ཡིན་ཏེ། སྒྲིའི་རྟེན་ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་ཐ་རྙིང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །སྐབས་འགར་ཁ་དོ་

མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་དེ་རྟགས་ལས་རབ་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལ་ལར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་བློ་

ཞན་པ་དང་། ཕྱིའི་འཕྲལ་རྒྱུ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་། ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་རྣམས་ཆོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ངེས་མི་རུས་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱིས་གོང་གི་ཐ་དད་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་འཕྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་མངོན་ @236A ཞེས། །སྲུམ་གྱིས་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་གཅོད་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་རྟགས་ལ་བལྟས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་མར་མེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་རུས་པའི་

ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་རུས་ན། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་རུས་མེད་དུ་རྟོངས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། དེ་མཐོང་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རུས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་མེད་པས་རྟོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མིན་པ་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་མེད་པས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་མེད་པས་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་

ནུས་ལྡན་དུ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ནུས་མེད་དུ་རྟོངས་པ་དེ་ཉིད་བཟློག་པའི་ཚེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་རྟག་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་

འདྲའི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱི་རྟགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་དཔོན་ལྟ་དབང་བློས་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི།མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཐོང་ན་རྟོག་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་

@236B རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཇུས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་སྒྲ་རང་མཚན་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱམ་སྨམ་སོགས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་བཞིན་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་བློ་རྟོག་པ་དང་། ཇི་སྙེད་

བཙ་བཀྲགས་པའི་སྒྲ་དུ་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་དུ་མས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་

གི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་རང་གི་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་ཁ་དོག་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་གི་འཇིག་པ་འགྱུར་

པའི་ཚད་མ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་བཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དེ། སྔར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་རང་སྟེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཡང་། གཞུང་འདི་རང་གི་ལུགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་ཕུང་

གསུམ་མིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣོལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན། ཡོད་པ་ཙམ་མི་

@237A ཞེས། །རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐའ་གཉིས་སྤུ་ཚོད་པའི་དབུས་ན་ཡོད་པའི་

དབུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཇི་སྐད་ཟཝད་པ་དེ་དག་མི་རྟག་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་

དྲིས་ན་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་མེད་པ་དང་། ཕྱིས་མེད་པ་གཉིས་སྟ་ཕྱིའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྔར་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དྲུག་པ་དང་

དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་གནས་ཞེས་པའི་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྒྱོར་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡི་སྟར་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་སྒྲུབ་བྱ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་

དང་འབྲེལ་པའི་བྱ་སྒྲ་སོགས་སྒྲུབ་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྟར་མེད་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་ལ། ཕྱིས་མེད་བཞིག་པ་ལ་འདོད་པས། མ་སྐྱེས་པ་དང་བཞིག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལ་འཕྲོད་འདུ་

འབྲེལ་བ་མི་རྟག་པར་འདོད་དོ། །མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དེ་དང་འཕྲོད་འདུ་འཛིལ་བ་ཆོས་ཅན། སྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཕྱིས་བཞིག་པའི་མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་

@237B དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་སྟ་མའི་མཐའ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་དེ་དང་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་སྟར་མེད་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་དར་སྟ་མེད་པ་འབྱེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མི་རུག་པར་བརྗོད་པ་

དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྒྱེད་བ་རྒྱུར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། སྟར་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱེལ་པར་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལྡན་ཅིག་ཕྲད་པའི་ཚ་འབྲས་བུ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་ན། འོ་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་རང་རྒྱུ་མེ་དང་ལྡན་ཅིག་འཕྲོད་འདུ་འབྱེལ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འདི་སྐེ་ཁྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཁྲོད་རུག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་གང་ཞེག་སྟར་མད་པ་དེ་བྱེད་

དོ་ཞེ་ན། ཁྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྟར་མེད་ལྡན་པར་ཁས་བླངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟར་མེད་དང་དངོས་པོའི་འཕྲེལ་པ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རེལ་འདི་ཆོས་ཅན། རུག་པར་

འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྟར་མེད་མི་རྟག་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཇིག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་པ་རྫས་གྱུབ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དུས་མཉམ་དུ་

@238A ཞེས། །མེད་པའི་དོན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་ལྟར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྐོ་ནས་འབྲེལ་བར་ཞེན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་དེ་འཇིག

པའི་རྟོག་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་པ་རྫས་གྱུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ལྟོག་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞན་འདོད་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་དང་། རྩོད་སྤང་དོ། །དང་པོ

ནི། སྟར་ཁང་ནང་དུ་མཐོང་བའི་ཙཏྟན་གྱི་མེ་དེ་ཕྱིས་ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་སྟར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་འདིའོ་སྙམ་དུ་ངོས་པ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མེའི་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཁྱད་པར་ངོས

ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་སོ་སོར་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་ཐལ། སྟར་མཐོང་བའི་མེ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་མཚུངས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མཐོང་བའི་མེ་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེ་ཅན་ཐ་མི་དད་པས་སྤྱི་འཛིན་རྗེས་དཔག་མིན་ནོ་ཞེན། སྟར་གྱི་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་རྟགས་ཀྱིས་དཔོག

པའི་ཚོ་ན་གྱབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་དེའི་དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འཇལ་བལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་

@238B དོ་ཞེན། དེ་དེའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟར་མཐོང་བའི་མེ་ལ་སྟར་མ་མཐོང་བའི་མེའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཕྱིས་ཚད་མས་གྱབ་པས་སྐྱོན་མེད་དེ་ཞེན། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲུལ་བར་ཐལ། སྔར་གྱི་མེའི་དངོས་པ་ལས་རྫས་གཞན་ལ་སྔར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་མེད་བཞིན་དུ་སྣོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གླུབ་པ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་གླུབ་པའི་མེ་དང་། ཕྱིས་ཅིག་ཤོས་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་མེ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་གཅིག་གྱུབ་པ་ན་གཉིས་ཀ་གླུབ་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེའོ་

སྣམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས་ཏེ། སྔར་གྱི་མེ་གཞན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྟགས་ལ་བལྟོས་ན་དྲན་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་འགྲུལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བཟལ་དུ་བསླབ་པ་དང་། རྟོག་བཅས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སླབ་བྱེད་དགོད། ཞར་བྱུང་གཞན་གྱི་སླབ་བྱེད་དགག། རང་གི་སླབ་བྱེད་གཞན་

@239A ཞེས། །བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐས་མ་བསླད་པའི་མཁས་པ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཟལ་བར་རྟགས་ཀྱིས་སླབ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེར་

མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དོན་སྤྱི་དང་མིང་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཅན་གང་ཟག་སོ་སོ་རང་གིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྟོག་བཟལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་བསླབ་པ་སོགས་ཚུལ་དུ་མ་སྣང་ན་འང་། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་གྲུབ་མཐས་བསླད་ཅིང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས། དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་

དེ་དག་གི་ངོར་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བའི་ཚེ་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་

ཕྱིར་འཕྲོ་བ་བསྟུས་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ཡང་རྟོག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

སྔར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དུས་དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་སྔར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཅེས་སྨར་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཟུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་ན་སྔར་ཁོ་བོའི་རྣམ་

@239B རྟོག་འདི་འདྲར་གྱུར་ཏོ་ཅེས་རེག་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བཟལ་དུ་བསྟུབ་པ་དང་། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟའི་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་

གཞན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་སྟ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་རྟེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དེ་ལས་སྤྱི་གཞན་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རྟོག་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པའི་ཚོ་ཡོད་

དགོས་པ་ལ། ཚོ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོ་མ་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཕན་ཚུན་རྟེས་འགྲོ་མི་བྱེད། རྟེས་

སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་བརྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་འཇུག་པ་སྤྱད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བརྟ་

འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་

རང་མཚན་ཕན་ཚུན་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པས་བརྟ་དེ་རྣམས་ཉིད་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་དེན་དམ་པར་རང་མཚན་བརྟའི་ཡུལ་

ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རང་མཚན་བརྗེའི་དངོས་ཡུལ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་ན་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དོན་དམ་པར་བརྗེའི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་

@240A ཞེས་བྱ། །བ་ལྤང་མིན་པ་དོན་གྱི་ཚ་ཞས་ཀྱི་སྤྱི་ཤར་ནས་དེའི་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སེལ་བའི་སྐོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་བླུབ་པའི་དོན་བཟོས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པས་དངོས་

པོའི་གནས་ལུགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མིན་པའི་དོན་ཏེ། །འོན་སྐྱེའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེན། བརྗ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་མིང་འདི་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ། སྐྱ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་བརྗ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྗ་བྱེད་པ་དེའི་ཚོ་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི་དོན་སྣང་བ་དེ་ལྟར་

རྟོག་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐ་དད་དུ་ཇི་སྙར་འགྱུབ་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དང་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འཛོག་བྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིས་

འཛོག་རྣས་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་བ་ན་བརྗ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དོན་གསལ་བར་སྣང་བས་དབང་ཤེས་ཉིད་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལ་དོན་རང་མཚན་སྣང་བ་ན་

བརྗ་བྱེད་པའི་ཚོ་ན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བརྗ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་སྒྲུ་ཡིས་སྒྲུབ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་ན་རྟོག

@240B པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་དོན་དམ་པར་བརྗ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། བརྗ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྟར་དོན་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པར་སྒྲུན་པ་ཡིན་གྱི་རང་

མཚན་བརྟའི་དངོས་ཡུལ་དུ་མི་རྟང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་མཚན་རྟོག་པས་ཀྱང་དངོས་རྟོགས་མི་རྟང་བར་ཤུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་

སོགས་པ་དངོས་བསྟན་མི་རྟང་བར་ཤུགས་བསྟན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཞུང་འོག་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། དོན་དམ་པར་བརྟ་འབྲལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་

ཡང་གཞན་གྱི་ངག་ཙམ་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་དོན་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་བརྟ་འབྲལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བརྟའི་འབྲལ་པ་མ་བྱས་པར་ཡང་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དེན་གྱི་

འབྲལ་པ་ཤེས་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཅན་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྩོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་དེ་དག་ལ་བློན་

པོ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ། འཇུག་པ་སྣུར་བས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སྨོང་བ་དང་

@241A ཞེས། །དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་གིས་བར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་

རྟོག་མི་གཅིག་ཅིང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་རྟག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་འང་། ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྟོན་གྱི་སྐྲ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོ་མདུན་གྱི་ གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་པར་

ཆད་ཅིང་འཇུག་ཅིང་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་དུ་ལྟ་མཚུངས་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དགག་པ་དང་། དེའི་ དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མགལ་

མེ་སྦྱི་བར་ཆེད་ཀྱང་འཇུག་པ་སྐྱུར་བས་རྟོག་པས་བར་མ་ཆང་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་རྟོག་པས་བར་ཆོད་

ཀྱང་བར་མ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞས་འདོད་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལའང་ཆོས་ཅན། མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། དབང་ཤེས་

བར་ཆད་དང་བཅས་པར་དེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ས་རྟ་ འང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འཁྱུལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།

@241B ཐོས་པ་ཆེས་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངོ་མཚོ་རིམ་ཅན་དུ་མི་གོ་བར་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་འདིར་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དངོས་པོ་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་

ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་ཅིང་རྟོག་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོན་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེའང་གཞན་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ཅིང་སྐྱེ་བར་ཐལ། དྲུག་ཀ་རྒྱུ་ནུས་པ་མཚུངས་པར་ཡོད། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་དེ་བར་ཆོད་མེད་

ཅིང་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་ག་རཿ ར་ཁཿ ཐོག་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ་པ་མི་སྐྱེ་བར་འདྲེས་པ་སྟེ་བར་མ་ཆད་པར་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་ཆོད་པར་སྣང་ཞིང་ངེས་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དྲུག་ཀ་

ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། གཞན་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཡི་གེ་ས་ཁཿ ར་ཁཿ ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འཁྲུལ་པ་མི་སྐྱེ་བར་རིམ་ཅན་དུ་ཐོས་པར་ངེས་པ་

མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་པོ་གཞན་ལྟ་ལྟས་བར་དུ་ཆོད་ན་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་འཛིན་པར་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཡི་གེ་ངེས་འཛིན་བཞིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཡི་གེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དང་།

མིང་རྟོག་པས་བཏགས་པར་འདོད་པ་ཡང་འདི་དག་གིས་ལེགས་པར་བཀག་གོ། དེས་ན་ཆོས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་ བ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་ པ་དང་། དྲུག་ཀ་ཡུལ་ལ་

@242A ཞེས། །འཇུག་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཅི་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་རྩང་ཟད་ཀྱང་

མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལའང་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་འཇོག་བར་མི་འགྱུར་བར་ཅིག་ཅར་དུ་འཇོག་པར་འཐྱལ་པར་ཐལ། འཇོག་པ་ཆེས་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་རེས་འགའ་ཡུལ་

ལྟ་ཀ་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཇོག་པར་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་མངོས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལའང་སྐྱ་འཇོག་མེད་པར་གཟུགས་འབའ་ཞིག་འཇོག་

པ་གང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྣ་ལྔའོན་མ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། ཡིད་གཟུགས་མཐོས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པས་གཞན་སྣ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གཟུགས་མཐོས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་སྣ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚེད་ཅི་འདི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁོ་ནས་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དུ་མ་

ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཚེད་པ་འདི་ཡོད་པས་ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཡུལ་སྣ་ཡང་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་

@242B ཆོ་ན་ཡིད་གཟུགས་མཐོས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ན། ཉན་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་བདག་ཀྱིན་དང་དམིགས་ཀྱིན་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད། དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་མ་ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་

གྱུབ་ན། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་ཉམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཁལ་མེ་དེ་འཁོར་ལོར་མཐོང་བ་རྟོག་པས་སྤྲུལ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དབང་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་དབང་བསླད་པ་ལས་འཁོར་ལོར་འཐྲུལ་

པའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་རྟེན་མིག་དབང་བསླད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁལ་མེ་སྨྱར་དུ་འཛུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མིག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཅན་ལས་བསླད་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་བྱུར་འཛུག་པ་སོགས་

གཟུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣགས་དགག་པ་དང་། ངེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་སྣིད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ན་རེ། རྟག་པོའི་དབང་པོའི་བློ་རྟོག་པ་མེད་པ་

ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྒོང་བའི་རྣམ་པས་འཛུག་པ་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། བྱེས་པའི་དབང་བློ་ཡང་། དེ་བསྟུབ་པ་ནི། བྱེས་པའི་དབང་བློ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན། བརྗ་འཛིན་

པའི་རྒྱུ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འོན་བྱིས་པ་དེ་དག་གི་བློ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་ཐལ། བརྟ་འཇོན་པའི་རྒྱུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱིས་པའི་བློ་དེ་དག་མངོན་སུམ་སྟེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་

@243A ཞེས། །ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། བྱིས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་སྦྱོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟ་འཇོན་པ་ཡིན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔྱད་པར་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་དེ་ཉིད་དོན་

ལ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ཕྱིས་བརྟ་འཇོན་པར་འདོད་དོ་ཞེན། ཡིད་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཕྱིས་བརྟ་འཇོན་པའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། ད་ལྟ་བྱིས་པའི་ཡིད་བློ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་

རྒྱུ་མཚན་མཚུངས། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དུས་ཕྱིས་བརྟ་འཇོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་དུས་ཕྱིས་བརྟ་འཇོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། རྟགས་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྟག

ལྷན་གྱི་གཏན་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛོམ་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་གཏན་ཚོགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བཞལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛོམ་པའི་ནུས་པས་

སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཚན་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བཞལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་པར་ཐལ། བྱིས་པའི་བློ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་གང་ཞེག། རྟགས་དེས་དབང་པོའི་བློ་གཉིས་ཀ་རྟོག་བཞལ་དུ་བསྒྲུབ་ནུས་མི་ནུས་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཚན་དབང་རྟོག་བཞལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་མྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ལྟར་སྣང་དུ་ཟཁད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་

@243B རྣམས་ཀྱང་ལྟར་སྣང་དུ་གོ་བའི་ཚེད་དུ་དབང་སྐྱེས་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། སྒྲ་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཚོས་བསྒྲུབ་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དང་ཁྱད་པར་བྱས་གཞི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་རྣམས་གཞན་དུ་སོ་སོར་འཛིན་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དང་པོར་སོར་

གཟུང་ནས་ཕྱིས་དེ་དག་བསྟོམ་པར་བྱས་ཏེ་འདི་བ་གླང་དག་པོའོ་སྙམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་ཆ་རྟོག་པས་བཏགས་

པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དབྱུག་པ་འདི་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་ཐྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་དུ་མའི་ནང་ནས་གཅིག་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་ཐྲོ་སྐྱེ་བ་དབྱུག་པས་སྐྱེས་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡན་བཏགས་ནས་དུས་མཉམ་པའི་

སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་སུ་སྐྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་དང་། རིགས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྫས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྲོར་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།

རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་ཉིད་དུའང་མེད་དེ། བསླབ་བྱའི་ཆོས་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྟྲུང་བྱ་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་མ་གྲུབ། དེ་སྟྲུང་

@244A ཞེས། །བ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་མ་གྲུབ། རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། སྤྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་

ཅན་གྱི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་དང་། རྟོག་མེད་ལ་སྒྲ་རང་མཚན་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྣང་

བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྟོང་པ་ཞིག་ལ་བ་གླང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་བ་གླང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་

མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་དོན་གཞན་མིན་པར་ཐལ། སྤྲུལ་དོན་གཞན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་། མིག་གི་ཤེས་པའི་ངོར་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལ་མི་གསལ་

བར་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་

བློ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའང་རྟེན་འཛོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྐྲ་

@244B རྟོག་གི་རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། དེ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྩོད་བྱེད་སྐྲ་བརྩོད་བྱ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པ་མི་འཐད། དང་པོ་ནི། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་

གྱིས་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་མེད་པར་རིགས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེ་དོན་ལ་ཡང་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། སྣ་ལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་

དང་། རྣ་ལ་བ་བླང་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་རྒྱུ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྣ་ལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་འདོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གིས་རྟོག་པས་བྱས་པར་

ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། རྣ་ལ་བ་བླང་ཡོད་སྙམ་པ་ཡང་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་བླང་ལ་རྣ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་

ཀྱི། རྣ་ལ་པ་བླང་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བ་བླང་ལ་རྣ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ཡང་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣ་མ་གཏོགས་པའི་བ་བླང་གི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་

དང་། སྟེང་གི་ཤ་བར་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པར་བར་མ་ཆོད་དུ་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྟང་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མཐོང་བས་འཕྲོད་འདུ་

@245A ཞེས། །དངོས་པོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་པའི་སྣལ་མ་ལ་སྣམ་བུའི་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྣལ་མའི་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། སྟང་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་འདི་ཞེས་

བརྗོད་པའི་ཚེ་སྣལ་མའི་སྒྲ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ལ་འཇུག་ལ། སྣམ་བུའི་སྒྲ་སྟང་གྱི་སྣལ་མ་ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ལིང་པོ་གཅིག་གི་

གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་སྟང་གྱི་སྣལ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྣམ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དུས་མཉམ་དུ་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྣམ་བུ་ལ་སྟང་གྱི་སྣལ་མ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་འཕྲོད་

འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག

པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྣལ་མའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡི་རྟེན་སྟོན་པ་ན་འཁའ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་ལ་རླུང་སྣལ་མར་སྐྱོ་བཏགས་པའམ། སྣལ་མ་གཅིག་ལོགས་སུ་བཀར་བར་བྱས་ལ་འབྲས་ དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་ལ་སྣལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲས་

སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྲས་དུས་ན་སྣལ་མ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣམ་བུ་མེད་ན། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་རེ་རེ་ལ་སྣམ་བུའི་དངོས་མིང་མི་འཇུག་པར་དེའི་ ཚོགས་པ་ལ་དངོས་མིང་འཇུག་པ་མི་འཐད་

དོ་ཞེ་ན། སྣམ་བུའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རླུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣམ་བུ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། ཚོགས་པ་ཅན་སྡུ་ཕྱི་ཕན་གདགས་བྱ་དང་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ། སྣལ་མ་རྣམས་ཐག་པ་སོགས་ ཀྱིས་འདུས་བྱས་ནས་བར་རྣམ་པར་ཚད་

@245B པ་མེད་པར་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྣམ་བུའི་མིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་འཇུག་པའི་དཔེ་ དང་། ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་དགོས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པ། དངོས་མིང་དང་བཀའ་མིང་གི་

ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མིང་འཇུག་པ་ལ་ཁྱད་ཆེས་དོན་གཞན་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་ཤེས་ཤིང་། འདོད་ཆུལ་དང་པོར་སྨྲར་བ་ཡི་བརྡ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལ་དང་

པོའི་མིང་དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ལས་རྟས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་རྟེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་

ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལའང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ལྡོག་པ་རྟས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་དོན་གཞན་པའི་

ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྟོག་པས་སྤྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་དུས་མཉམ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་།རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་རྟོག་པས་

བཀགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་གྱིས་དབང་གིས་ངེས་པར་སྒྲ་འཇུག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཅོག

@246A ཨཱ། །དོན་དྲུག་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། ཁང་བཟང་དུ་མཚར་དུ་དངར་བ་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཕྱིང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བལྟོས་ན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱི་རྗེས་མི་

རྟོག་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཅོག་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁང་པ་བཟང་པོ་རྫས་མ་ཡིན་ཀྱི། རྟོག་སོགས་རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཕྱད་པའི་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁང་བཟང་དེའི་ཕྱིང་བ་དེ་ནི་ཅོག་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་

ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ཁང་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འདུ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་

པའི་བློའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོག་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁང་པ་ཡན་གར་བ་གཅིག་ཀྱང་ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཁང་

པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་དུ་མ་ལ་ཤིང་གི་སྐྲས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་མང་པོ་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་དེའི་དངོས་མིང་གི་སྐྲ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་རིགས་

གཉིས་པ་བརྗེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་སོགས་ལ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཛུགས་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཕྱིས་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་བརྗེན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྲ་

@246B ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཛུགས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྐྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་རྟོག་ཤེས་

ཀྱིས་ཆེན་པོར་བརྒྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་མིང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་དངོས་སུ་འཛུགས་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་ལའང་རྒྱུ་དོན་གཞན་

གྱི་དབང་གིས་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་དོན་བྱུག་པོ་རྣམས་ལ་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲ་འཛུག་པའི་རྒྱུ་ཡང་བྱུག་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཆོག་དོན་གང་ལ་བལྟོས་པར་མཐོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐལ་ཆོས་སྟ་

མ་ལ། རྟགས་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀས་པ་ལས་ཐོག་མར་མིང་དུ་གྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་མིང་

དེ་ཕྱིས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཕལ་པ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དང་། བྱ་གློན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་དངོས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བཏགས་ནས་སྟོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱགས་པ་

ལས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གླུབ་ཀྱང་གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ་ཞེན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཙོ་ནའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟ་ཡི་རྫེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗ་དེ་ཡང་

@247A ཞེས། །ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱ་མ་ལ། རྟགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྫེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་མིང་ཐ་དད་སྨྲ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེབ

སྨྲོར་མཁན་གྱིས་སྐྱབ་སྨྲོར་གྱི་ཁྱད་པར་འབའ་ཞིག་ལ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་འཛིན་ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། སྐྱ་པས་སྐྱའི་ཆ་ཤས་འབའ་ཞིག་ལ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དུ་མ་ལ་

སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཤིང་གསལ་དུ་མ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་

ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་འདྲར་འཛིན་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་དེས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་ཡི་དོན་ཤིང་གསལ་དེ་དག་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཤིང་གསལ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དུ་མའང་ཚོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་རྫས་ཐ་དད་པ་རང་འཛིན་ཤེས་པས་རིགས་ཐ་དད་མིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཕན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྤྱི་འཛིན་

ཤེས་པ་གཅིག་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་དུ་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་རྫས་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་

@247B ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཤིང་ཉེས་པའི་མཉན་པ་དེ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་

ཡོད་ཅིང་།དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཤེང་གི་བརྡ་སྦྱར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་སྤང་དང་། སྐབས་བརྗོད་བྱ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལྟོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་སྐྱེའི་

བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟར་སྐྲ་དོན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རིག་པ་མེད་དེ། སྐྱེའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རིག་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལྟོག་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཤེང་སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཤེང་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་ཤེང་རང་མཚན་དེ་ཐོབ་པ་ཡི་

མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་གཞན་སེལ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པའི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱིས་

བརྟོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། སྒྲ་དངོས་པོ་ལྡོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་དོན་བརྟོད་བྱར་བྱེད་པ་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི། དེའི་དོན་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག

@248A ཞེས། །པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྒྲ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་གི་གྲུབ་སྟེ་རྟག་གིའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དེས་བརྟོད་ཅིང་། སྒྲ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བརྟོད་བྱར་འགྱུར་

ལ། དེ་ལྟ་སྟར་སྤོ་བཏགས་བརྟོད་བྱར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་རྩོད་པའི་བསམ་པའོ། །ཡན་ནི། ཤིང་སྒྲ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རེག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་ཚ་ཞས་རེ་རེ་ནས་ཕྱེ་ནས་བརྟོད་

ལ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་ཚ་ཞས་རེ་རེའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བས་སྒྲས་པོ་ཡང་བསྟན་ལ་སྒྲ་དོན་བརྟོད་བྱར་ཡང་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མ་རེག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཚོས་ལ་རེག་འགྱུར་

བ། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པར་སྣྲག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུན་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་། སྒྲས་གཞན་སེལ་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་

འཇིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་གྲུབ་པར་སྣང་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་དག་ལས་ཤིང་གི་སྤྲྱི་འཇིན་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་རང་མཚན་པ་གཞན་གྱི་

གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་ལུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་རང་མཚན་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་གི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཇུས་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་འཁྲུལ་པའི་

@248B བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤིང་གི་དོན་གྱི་ཆ་གང་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ནི་ཁོ་ན་ཤེང་ཞེས་པའི་མཉན་པས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེང་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཤེང་གི་བརྡ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེང་ཞེས་

པའི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཚ་ཅི་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པའི་གཞན་སེལ་བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཤེང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་བརྗོད་བྱར་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་ལ་མེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྟྲུང་

བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེང་གསལ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཤེང་གི་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེང་རང་མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པས་སྤྲུལ་པའི་ཤེང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཤེང་གི་གསལ་

བ་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འབྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་བླུ་ལས་རྩ་བ་དང་མེད་པར་གྱུར་སྟེ་རྩ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་

@249A ཞེས། །ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་དེ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་སྒྲ་

དོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་ངེས་པར་སྤྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། དོན་གྱི་ཆ་ཤིང་

གསལ་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འབྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སྟ་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་གཞན་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་

བཤད་ཟིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་གཞན་སེལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱིན་ཏུ་སྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་སྨྲབ་ལ་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་

ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབད་མེད་དུ་གྱུབ་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་སྐྲ་དོན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་

ཡོད། དེ་སྐྲ་དོན་ཡིན་ན་སྐྲ་དོན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། བློའི་

@249B སེལ་བ་དང་། དོན་གྱི་སེལ་བ་བརྗོད་པར་སྨྲབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྲ་གཞན་སེལ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྱེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གི་བརྡ་སྲོར་བ་ཡི་དུས་

ཤའང་ཤིང་རང་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྟར་

བསྟན་མ་ཐག་པའི་དོན་བློའི་སེལ་བ་དང་། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དོན་དེ་དག་གོ་བ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ནི། གཞན་སེལ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་

འདྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤིང་གི་དོན་གོ་བ་ཤིང་ལས་གཞན་དུ་ཤིང་གི་བརྡ་སྤྱོར་བ་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཉིད་ངེས་པ་ལ་བལྟོས། ཤིང་གསལ་ལ་ལར་ཤིང་དེའི་བརྡ་

སྤྱོར་བ་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལ་སྤྱོར་བ་མཐོང་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བས་ཤིང་འབའ་ཞིག་མི་གོ། ཤིང་གསལ་ལ་སྤྱོར་ལ་མི་མཐོང་ན་ཡང་ཤིང་མི་གོ་བས་ཤིང་གོ་བ་ཤིང་

མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལ་བརྡ་སྤྱོར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་མ་བཀག་པས་ཤིང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་གོ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་རིགས་སོགས་དོན་གཉན་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མས་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་

@250A ཞེས། །རིགས་སོགས་དོན་གཉན་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཁིང་དང་རིགས་སོགས་དོན་གཉན་དེ་དག་ལ་ཁིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་བརྗ་འབྲེལ་བྱེད་པ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་མི་སྲིད་ན་ཁིང་གི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉན་ཁིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཁིང་གི་སྒྲ་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་སྒྲོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆུས་པས་སྟོང་པའི་རྟགས་

ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཉན་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྒྲོར་རྟོག་པ་དེར་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ལ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆུས་

པས་སྟོང་པ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་སྟོང་རྐེག་པ་ཡིན་ན། སྔར་བརྗ་བྱས་པ་དོན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དང་། བརྗ་དུས་ཀྱི་མིང་གཉིས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རྟོག་པ་འཇུག་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་དེར་ནི་གསལ་བར་གཟུགས་དེ་ཡི་བརྗ་མི་འཛིན། གཟུགས་

ཀྱི་བརྗ་འཛིན་པ་དེས་བསྒྲིད་པའི་རྟོག་པཉང་མེད་དེ། རྟོག་པ་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བསྟུས་ན་སྒྲ་ལ་རྟོག་བཞིན་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་

@250B རྟོག་པར་མེད་དེ། ཞེས་སོ། དབང་པོ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྟོང་རྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ལ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ངེས་པར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་

རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་ཡིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པ་ལ།

རྒྱས་པར་ཟཱད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའི། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་འཛིན་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདས་པ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་མཚན་མཐོང་བའི་བློ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདིའོ་སྨྲས་

པའི་རྟོག་པར་འདོད་ན། གཟུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་འཛིན་དེའི་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་བློའོ་ཞེས་པ་དེས་མྱོང་དགོས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་བློ་དུས་དེར་ཇི་ལྟར་ཡང་མཐོང་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དེ་ཡི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བློའང་ཡོད་དེ། དེའི་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མྱོང་བྱེད་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཅི་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་

གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་པ་དང་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་དགོས་ན། དེ་མཐོང་

@251A ཞེས། །བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་ནི་གཟུགས་འཛིན་དེ་དང་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་གཉིས་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མེད་པས་དེ་འདྲའི་རིགས་འགོག་ཀྱས་

སྤྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷགས་དེ་ལ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་གྱིས་མི་སྐྱོང་བར་བསྟན་ཏོ། །རང་ལས་ཕྱིས་བྱང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་ངོ་ཞེན། གཟུགས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་

པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་དུས་ན་འདས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་གང་ཞེག །དྲན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དེའི་སྐྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྐྱོང་བའི་བློ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཉིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ངོ་བོའམ་ཚུལ་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ལ་རྟོག

པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་དུས་ན་འདས་པ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཆོད་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཚད་མ་ཅིས་འགྲུབ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་འཇལ་བྱེད་

དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་བྲལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན། རང་དུས་ན་སྐད་ཅིག་དུ་མས་

@251B བར་དུ་ཆེད་པའི་འདས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པ་ཡང་ཉམས་སོ། །འདིར་སྐྱོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། མངོན་སུམ་དུ་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བཤད་པ་དུས་མཉམ་ལ་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་

ལྷ་ན། རང་གི་རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དང་ལྡན་བ་ཡིན་པས་དང་ལྡན་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བསྒལ་པ་དུ་མ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དན་པའི་བློ་དང་ལྡན་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་

རོ། །དེས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་དལྡན་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟོགས་སྟེ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་དལྡན་ཡོད་མ་ཐག་ཅས་བརྗོད་པ་ལྟར་དལྡ་ཡོད་མ་ཐག་པ་རང་གི་སྐད་ཅིག་སྟ་ལོགས་ཚུན་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་ཀྱི།

དེ་ཕན་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཆུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་དོན་རིག་འདས་པ་ཞེས་པ་རང་དུས་ན་འདས་པ་ཙམ་མིན་གྱི་རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་འདས་པའོ། །སྟར་བྱི་ཐལ་བ་

དེ་འདོད་ན། སྟར་ཁོ་བོས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མྱོང་ངོ་ཞེས་དན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་དོན་རིག་འདས་པ་རང་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བར་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་བྱར་མེད་པའི་

རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་རང་ལ་རྟགས་ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །དོན་བསྡུས་ན། དོན་རིག་འདས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་དུས་ན་མྱོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

@252A ཞེས། །དེ་འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་པ་རྟགས་ལ་བལྟས་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་

ཁྱོད་རང་གཟུགས་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་དབང་པོའི་བློས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་རིགས་འདས་པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པའི་བློ་ཕྱི་མས་འཛིན་ཅིང་མྱོང་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་རིགས་འདས་པ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་རིགས་འདས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མ་གཏོགས་དེའི་སྟར་སོང་བའི་བློ་དེ་ནི་དངོས་སུ་འཛིན་ཅིང་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་དག་སྡོང་བྱེད་མེད་པས་དྲན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་འཇིག་སྡོང་བྱེད་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཇིག་དེ་ཉིད་རྟོག་པའོ་ཞེན། ཇི་སྐད་གཟུགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་བྱི་རྣམ་ཤེས་

མ་འཕྲུལ་བ་ཉམས་སུ་སྡོང་བྱེད་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཅི། བརྟ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་དོན་འཇིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཟུགས་འཇིན་རྣམ་ཤེས་མ་འཕྲུལ་བ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་

ཐལ། བརྟ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ། དེའི་ཚན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་

@252B རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཚན་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྟོག

པཉང་དེ་དང་དོན་གཅིག་པས་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེས་ཅང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་

དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་དང་རྗེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་

ལས་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་བརྗོད་དུན་པ་ལ་སྟོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་

བློ་མ་འཁྲུལ་བ་བརྗོད་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་རང་གི་བརྗོད་དུན་པ་དང་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དབང་པོའི་བློ་དག་ལ་

ཕན་འདོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི། བསྡོམ་མེད་དུ་མ་ཡིན་པས་དབང་བློ་རྩེགས་པའོ་ཞེན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེ་ན་རྣ་བ་ཐུབ་ཡོད་དེ། རྣ་བའི་སྒྲ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པའི་རྟགས་དེས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དྲན་པ་ལ་དངོས་སུ་

@253A ཞེས། །ཕན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲོད་རང་གི་བརྟ་དྲན་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་པར་ཐལ། ཁྲོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྟེད་པ་ངེས་པར་ཁྲོད་རང་

གི་བརྟ་དྲན་པ་ལ་བསྡོམ་པའི་ཕྱིར། དབང་བློ་དྲན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་ཆོག་དོན་ལ་མི་འགྲིག་གོ །དྲན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་

དྲན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བརྟ་དྲན་པ་ལ་བསྡོམ་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལྷག་བྱང་གྱི་མེ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་

པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པར་ཐལ། དྲན་པ་དེ་ནི་ཡིན་ན་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་རོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། དབང་བློ་དེ་ནི་

ཆོས་ཅན། བརྟག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟག་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འམ་ཀྱི་སྐྲས་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གསུམ་དེ་དང་འབྲལ་ཞིང་ཆོགས་པ་

ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་ལས་དུས་གཞན་དུའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པའི་སྐབས་ལ་ལར་

@253B མི་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། དེར་ཡིད་གཟུགས་ལས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཟུགས་དེ་བརྟན་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི་ཚེགཅར་དུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྐར་བརྟན་བསྐྱེད་པའི་

དུས་ཉིད་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་བསྟེད་པ་གང་ཞེག །ཁྲོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་।དབང་པོའི་བློ་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་གཉན་ཡིན་ནོ་

ཞེ་ན། གཟུགས་འཇིག་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བརྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་བརྟན་པ་དངོས་རྒྱུ་དོན་ཅི་ཡོད་མེད་པར་ཐལ། བརྟན་ཉིད་པ་མེད་པར་

ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྟན་དངོས་རྒྱུ་བསྟུབ་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཇི་ལྟར་བརྟན་ཉིད་ཁྱོད་པའི་ཁྱོན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ལ་བལྟོས་མེད་

ཀྱི་སྒྲིབ་ཡན་གར་ང་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པ་ཡིན་ན་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གསུམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་

གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤྱིར་མདོར་སྡུམ་ཙམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབང་ཤེས་རྟོག་བཞི་དུ་སྟན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

@254A ཞེས། །སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིར་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་རང་གི་བསྟུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་མདོན་སུམ་ལ་ཐུགཔ་གི་བར་དུ་བར་མ་ཚད་

དུ་བསྟུབས་ནས་སྟོན་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྟུབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མཐར་གཏུགས་པ་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་

ཡང་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་མ་ཕྱེད་ན། ལྟར་སྣང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་སྐབས་འདིར་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་

མཪད་པ་ཡིན་ལ། མ་འབྲེལ་བའི་དོན་ནི། དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པས་གོང་དུའང་སྨྲས་ཟིན་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་ཞེག

ལེགས་པར་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ན། གཞུང་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྨྲས་པའི་ཆ་བ་སྟོར་བ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་སེམས་པའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཚུལ་དེ

ལྟར་དུ་བསམ་པར་བྱའི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བཞལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཀུན་ཆུང་ཟད་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་འབད་པ་འབྲས་བུ་ཆུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབང་ཤེས་

@254B ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ནི་བྱགས་ཆ་བས་འདིར་མ་བྱེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡ ཐཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ།

དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་བྱེལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། ལྟོག་པ་དུ་མ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་

པ་ལ་དབང་པོ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྒྱུ་ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་ཐན་འདོགས་ནུས་པ་ཡིན་པ་འོན། ཅིའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་རྟག་ལས་ནས་སྒྲུབ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་དེས་ཐ་སྙད་མི་བཙོད་

པར་དབང་ཤེས་ཞེས་དབང་པོའི་

སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བཙོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྤྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དེ་ལས་རྣམ་

ཤེས་ལྟ་པོ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་

གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་སྤྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་པོ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དག་གི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་རྡེའི་སྒྲ་ཞེས་པ་བཞིན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་སྤྱར་བར་བྱ་བར་འོས་པའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་དེའི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུང་

@255A ཞེས། །སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་པོ་འདི་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྤྱར་བར་བྱ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་རྟགས་འདི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྤྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེག །རྟགས་ཚོས་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་

པའི་ཐ་སྙད་སྤྱར་བར་འོས་པ་དེ་ལོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྫ་སྒྲ་ལ་དབྱུག་གུའི་སྒྲ་ཞེས་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་སྟོན་པ་ན། གཟུགས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན། ཅི་གཟུགས་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་

བཏེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ལ་བཏེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བཏེན་ནས་ཤེས་པར་གོ་

བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་མིག་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཉིད་བརྗོད་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྒོམ་དཔེ་ཉིག་གཉེན་ཀྱི་ལུང་དང་

འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྟུལ་བསགས་པ་དག་ནི། རྟུལ་དུ་མ་

@255B ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོ་ཡིན་པས་སྒྲོ་དེ་ལ་དབང་པོའི་བློ་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོའི་བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ཚོགས་སྒྲོ་དོན་གཉན་

དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་ཕྲན་སྡུ་མ་དོན་གཞན་དང་། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་དུ་མངོན་པར་འབྱེལ་པ་ལས་དབང་ཤེས་བསྒྲེད་རྒྱས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྟུལ་

ཕྲན་དེ་དག་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་ལ་བསགས་པ་ཞེས་སྨྲས་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་རེ་རེ་བས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་

མི་རྟག་པར་རྟུལ་ཕྲན་དུ་མ་འདུས་ནས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་ནི། སྒོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་སྐྱེ་

མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་འདེད་ཀྱི། རྗས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་

ཅན་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། རིགས་མཐུན་པའི་རྟུལ་ཕྲན་གཞན་དག་ཕན་འདོགས་ཤ་ བྱེད་དུ་མེད་པར་དབང་ཤེས་བསྒྲེད་རྒྱས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་མེད་དེ། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་རེ་རེ་

@256A ཞེ། །བས་དབང་ཤེས་བསྒྲེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོགས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞད་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་གཅིག་ལ་བསྒྲེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པར་ཡོད་པ་

མིན་པས་ཚོགས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་དབང་བློས། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དུ་མ་འདུས་ནས་དབང་ཤེས་བསྒྲེད་

དགོས་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཤ་ ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། ཇུས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་བཞད་ཀྱི། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་། རྟུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིའི་

སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཏིལ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བས་མ་ངེས་པ་དང་། ཁྲ་བོའི་སྣང་བས་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་གཅིག

ཡིན་ཡང་རྟུལ་ཕན་དུ་མ་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ལ། རིམ་གྱིས་གཟུང་ཡང་འཛིན་པ་སྐྱར་བས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྐྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཏིལ་དང་དཔྱི་ཤ་ག ཤ་ལ་སོགས་པ་

རྩས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་བློ་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཛིན་པ་མཐོ་གས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་

@256B བར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཏིལ་ནམ་མཁའ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། འཛོན་པ་ཆེས་སྐྱེར་བའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་བློ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་དང་། གཞན་རིམ་ལྡན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་སྐྱེར་བར་

འཛོན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་ཀུན་འཛོན་པ་ལ་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་ཞེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་འཛོན་པ་ཆེས་སྐྱེར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། སྐ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་

རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དུ་མའང་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཅི་ལྟར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་

ཁ་དོག་སྐ་ཚོགས་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་དེ་བས་དམ་བཅའ་འདི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་ཐལ། འགལ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བཀྱེས་པ་ལ། དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་རབས་པའི་ཚ་མེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པ་དེ་ན་ཤིན་ རིང་

@257A ཞེས། །པའི་ཚ་མེད་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་དུ་མ་བཞིན། ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་དོག་ཁྱེ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟགས་འདི་དུ་མ་རྟགས་སུ་བཀོད་

ནས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

རྟག་ཕྱན་དུ་མ་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཡང་དུ་མའི་ནང་གི་ཡ་གྱལ་དེ་རྣམས་དང་བདག་མི་གཅིག་ན་དུ་མ་ཚད་བས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྟར་ཀྱི་རྟགས་དེ་

ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྱུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི།

མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པས་དེ་རྣམས་དུ་མར་ཚོད་མས་བསྡུབས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་

ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནོར་བུ་མའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་རུང་ལ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་

@257B མེད་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ནི། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་དེ་དང་སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་དང་། ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དག་ལའང་ཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་སོགས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་

གཟུགས་སྟོབས་སེར་སོགས་འབའ་ཞིག་ཁྲ་བོ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་མེད་དོ་ཞེན། གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་གི་སྟོབས་སྣང་སས་ཤིང་རྩས་ཐ་དད་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་དོན་

གཞན་མཐོང་བ་ངོ་མཚར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བློ་མ་འཕྲུལ་བ་དག་ལས་བཅོས་མའི་ཁྲ་བོ་གཅིག་ནི་སྟ་ཕྱི་རིམ་ལྷན་དུ་དོན་མང་པོར་སྣང་བ་དང་། བཅོས་མིན་གྱི་ཁྲ་བོ་གཅིག་ནི་དུས་རིམ་མིན་དུ་དོན་

གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་གཅིག་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སྟོབས་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་བློ་མ་འཕྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་

སྣང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་སྣ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ཇས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་དེ་ལྟར་དམིགས་པས་དེ་

@258A ཞེས། །ལྟར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རི་མོ་ཁྲ་བོ་དང་སྦྱན་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁྲ་བོར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རི་མོ་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་

དོན་གཞན་གྱི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཕྲད་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇས་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །རི་མོའི་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། རྟུལ་རིགས

མི་མཐུན་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྟུལ་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་དོན་གཞན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྟོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཉན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྱབ་དང་འདུ་བས་ལྡན་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཁྱབ་བདག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདུ་བས་ཁྱབ་བོར་

ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡན་པ་ཁྱབ་བོར་འཇོག་པའང་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། འདུ་ཡུལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བ་པོ་ཕྲད་རྒྱུའི་རྟུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ་དང་། དེ་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣ་ཚོགས་

ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་དེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བློ་ཡིས་བསྲེས་ནས་འཇིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་

@258B ཅིག་ཅར་མི་འཇིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཇིན་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གི་ཁྱབ་བྱ་ཅིག་ཅར་མཐོང་། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཉན་ཞེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འཇིན་དབང་ཤེས་ཡང་

རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྲོ་བོའི་ཁ་དོག་གི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་དུས་ནའང་། ཁ་དོག་གཞན་དག་གསལ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་

ནོ། །དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་མི་རིགས་ན། རེ་ཞིག་ཁྲ་བོ་སྣང་བའི་དབང་པོའི་བློ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་ཅི་ལྟར་སྣང་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་ནི། དོན་སྣ་

ཚོགས་ཡིན་ན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པས་ཁྱབ་ན། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་དབང་བློ་ཆོས་ཅན། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གཏན་

བློངས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་སོ། །འདི་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཇུས་དེ་ཉིད་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་དང་། སྣ་ཚོགས་གང་དུ་ཡང་སྣང་བར་མི་འཐད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་

@259A ཞེས། །ལན་འོག་ནས་འདེབས་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཇུས་དེ་ཉིད་སྟོན་རམ་དམར་སོགས་ཀྱི་ཇུས་སུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དེ་མ་ཐག་འདེབས་

པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་གདབ་པ་དང་། དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་

པ། རྩོད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ། བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་སྟ་མ་

བསླབ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ན། དབང་ཐྲོ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་རཏྣ་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ན། རྟུལ་

ཕྲན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཉིས་བར་མེད་པར་གོ་ས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་གཉིས་རིག་པར་ཐལ། གོ་ས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་གཟུགས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་

གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནུབ་རྟུལ་དེའི་ངོས་གཅིག་གིས་ཤར་རྟུལ་དེ་ལ་རིག་གམ་བདག་ཉིད་ཐབས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་ཅད་དུ་རིག །དང་པོ་ལྟར་ན། ཆ་མེད་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གོ་ས་གཅིག

@259B ཏུ་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་བཅས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། ཆ་དང་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་ལ་ཐུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཆ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན། ཕྱི་

རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་རྙེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་པ་ན། དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་ཁེགས་སོ། །དེ་ཁེགས་པ་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་

ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བསམས་པ་ན། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་

པ་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པར་གནས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །དེ་འདྲའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་

དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོ་སྟབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཁས་ལེན་བཞེད་ནས་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྩང་བ་

མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བར་འདོད་པའང་། རང་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་

@260A ཞེས། །བཀག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་ན་དགག་མི་རུས་པ་

དང་། སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་རིགས་པ་དང་། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། ཐོག་མར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། ཐོག་མར་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་

སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བྱུབ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་བྱུབ་པའི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་རིགས་ན།

དེ་ལའང་ངས་དགག་པ་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པ་དང་། ནང་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་

འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་རགས་པའི་ཚ་མེད་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

དང་། རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན། རགས་པའི་ཚ་མེད་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། རིགས་པར་

སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

@260B ཚ་མེད་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་ལ་ཡང་སྣང་ཚུལ་ཤ་ དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དུ་

དུང་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མ་ཁེགས་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་སོགས་

དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྣང་བ་འདི་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། སིམ་གདུང་སོགས་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འདི་

ནང་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་སྟོ་སེར་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཞིང་གནས་པ་འདི་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཇུས་སུ་བྱུང་པའི་གཟུང་བའི་ཆ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཡི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མ་རིག་པས་བསླད་

པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་

སྟོང་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པར་གྲུབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཞག་པའི་མདོའི་དོན་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་

དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་ཟད་གཉིས་སྣང་དེ་ཡི་འང་ཡོ་དེ་ཉིད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ @261A ཞེས། །ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཆོག་བྱའི་དབྱེ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱོད་བཟོད་ཅིང་། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་པའི་

ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞེག། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་མ་སོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལས། གཟུང་འཛིན་རིག

གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཚ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པའི་ཚ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་འབྱུལ་པ་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ལ། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་གཉིས་སྟོང་དང་། ཕྱི་མ་ནི། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་བའི་འདོགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་སོ། །འགྲུང་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི། གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན། ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་

དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ་

@261B པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་བདོན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱས་པ་དང་

འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་སྟུབ་ཏུ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་རྟུང་བས་བདེན་པ་གཉིས་

ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པའི་ཚེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་གཉིས་སྨྲ་ཁི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྤྱིར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ།

བྱེ་བྲག་རྟོག་པ་དེ་དང་དེའི་གཟུང་བྱ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་བྱ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན། དང་པོ་སྐྱར་ན། ཤེས་པའི་ཡུལ་ཙམ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཤེས་པ་དང་

རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུབ་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སོགས་སུ་མི་རུང་ངོ། །རྗེ་

པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་གཟུང་བྱ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུབ་པ་གྱུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཚུན་ཚོད་བརྟག་གིས་ཀྱང་

@262A ཀ།། །མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཕྱོགས་དེ་དག་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་བ་ལ་རང་གི་གཟུང་བྱ་རྫས་ཐ་དད་ལྟར་

སྣང་བ་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཙོ་བོ་

ཡང་འདི་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་འགྱུར་

བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཟུབ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་

རྟང་བར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོ་སེར་སོགས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་གསལ་སྣང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྣང་ན་བདག་ཏུ་ན་བདག་ཏུ་ཐད་པོ་བསླད་པ་སོགས་འཁྲུལ་བའི་ཟུང་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་སྐྱེས་པར་

@262B འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མངོན་སུམ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁྲུལ་ཟུང་བཞིས་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཀྱང་མ་ཁཞད་དོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག

བྱ་སྣང་ན་གསལ་བར་སྣང་ངམ། མི་གསལ་བར་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མེད་པ་གསལ་སྣང་གིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དེད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་

མེད་པར་དགག་པ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་ཐལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་

པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེར་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོར་མི་འགྲུར་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱམ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཙ

སྣང་པའི་ཚད་མས་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་རང་བཞིན་སེམས་

པའི་བློ་མཐར་ཐུག་པ་དེས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལས། འདིར་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་

@263A ཞེས། །ཏེ་ཨོ ཞེས་ཚད་མ་རྣམ་དེས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིྱ་

རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བྱར་སྣང་བའི་སྟོན་ཏཱར་དམར་སོགས་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པར་ཁོང་

དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ལངས་པ་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་

པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལས་

རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞན་པའི་ཐ་དད་པའི་སྣང་ཞེན་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཙམ་དུ་འཛྱུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་

@263B ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྫས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་སྣང་ཞེན་འདི་གཟུང་འཛིན་འདི་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གཟུང་འདི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་

དད་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། ཟུང་ཟད་སྣང་དུ་རུང་ཡང་། ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་དང་། གཉིས་ཀ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱིར་དོན་དང་ཞེས་པའི་ཤུང་པ་བཞི་དང་།

ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་ཞེས་པའི་ཤུང་པ་བཞི་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་འགྲིག་སྟེ། ཤུང་པ་དང་པོ་བཞི་རྩོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྒོ་བདཔོན་ལྟ་དབང་བློས། དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་

སུ་སྣང་བ་ཅན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཅོད་ཅེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། གཟུགས་སུ་རུང་བས་གཟུགས་

མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། མཚོན་པར་བྱ་བ་གཟུགས་དེ་གཟུང་བྱ་ལོགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དེ་འཇིན་བྱེད་བློའི་ཕྱོགས་སུ་

ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་

པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གཉན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཇིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་

མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

@264A ཞེས། །ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དང་། མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་མཆོག་བྱ་མཆོག་བའི་ཆོ་མཆོག་བྱ་ལས་སུ་བྱ་བ་གཟུང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་དང་། མཚན་

ཉིད་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཚུར་ཆང་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་བྱ་བློ་ཡུལ་དུ་མཆོག་མི་ཤེས་ལ། བློ་དེ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པས་

གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པས་མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་དངོས་རྣམས་ཐ་དད་ཅེས་པའི་གཞུང་དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་

ལ་དབུ་མ་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྟོང་གི་ཞེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལན་དུ་མར་སྣང་བས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དུ་མ་སྣང་བས་ཕྱིར་པོ། འབྲས་བུའི་

འབྲུང་ཁྲངས་སུ་གྱུར་པས་ཁམས། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྲག་གིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཆོག་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་བདེན་པར་

གྱུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱ་བྱེད་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀྱང་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་

@264B ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་བྱ་བྱེད་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པའི་དོན་ནི། ཐོག་མར་བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་པ་ལྟ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་སུ་བྱ་བ་མཆོག་བྱ་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་པ་ལྟ་

བུར་གྱུབ་པར་སྣང་ལ། ལས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ན་བསྒྲིད་བྱ་སྒྲིད་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་བྱ་བྱེད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་

འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། འཁྲུལ་སྣང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐུབ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གསུང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་

སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་དུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་དེ་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དག་གིས་རྒྱུད་བསྟད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐ་མལ་

པ་ཚོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་མི་སྲིད་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པ་མིན་པའི་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་

རང་ཉིད་འཛིག་བྱེད་ཐེ་ལྟ་བའི་རང་གི་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་རྣམ་རིག་དེ་འདུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་མེད་ན་དེ་

@265A ྈ།། །མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་རི་བོང་གི་རྟ་ལྟར་མེད་ན། གཉིས་སྣང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རིག་དགོས་པས་འབད་པ་མེད་པར་བློ་ལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཞ་རོལ་

དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མིན་པའི་སེ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་རྣས་ཀ ཐ་དད་རི་བོང་གི་རྟ་ལྟར་མེད་ན་ཡང་། ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པས་རྒྱུད་བསླད་ཅིང་དེ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བསླད་པ་དག་མེད་ན་བྱིས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དེ་ནི་མེད་

པའི་ཕྱིར། རྩོད་སྤོང་འདི་ནི་སྣང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པས་བཀའ་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཙུང་ཟད་

ཀུང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཐ་མེད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེས་ན་གཉིས་སྣོང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀུང་། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་ངོར་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་བཀང་སྟེམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་གྱི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀུང་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་གྲུང་ཆེན་གྱི་གཟིགས་སྣང་ཉིད་མཛད་ནས་ཕྱི་རོལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག

@265B པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རིལ་པོར་ཤ་ཕྱེ་ཐབས་འཇིག་ལྟོག་པའི་ཐུགས་དགོངས་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་

བཅོས་འདིར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་ཞི་བ་བགོད་པ་གཅིག་པུ་ལ་སྟེ་བྱ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་

ཐར་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་འགའ་

ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞིར་བཞག་ནས་མི་རྟག་སྟེགས་བཅོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་

པར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྣུ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་

པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱང་མཐས་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲ་འདི་མི་

@266A ཞེས། །རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་སྒྲ་འདི་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་པས། རྩོད་པ་དེ་ནི་སེལ་བའི་འཇུག་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་

རྩོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྫས་གཞན་

པའི་སྟོན་སེར་དཀར་དམར་སོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། སྟོན་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རང་འཛིན་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་བས་ཡན་གར་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་ནུས་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཁྱབ་བྱ་ལ་ཆ་འདི་སྟོན་པོའོ། །ཆ་གཞན་སེར་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚོ་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་

བ་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་ལེན་ན་དབང་ཤེས་མ་འགྲུལ་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣང་ཞེས་བྱའི། །

དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་ཁས་མི་བླང་ངོ། །དེས་ན་སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་གང་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་

@266B རོལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱ་འཛིན་དབང་པོའི་སེམས་ལ་སྟོ་སེར་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་རྣམ་

པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་རྫས་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་སྟེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་

བ་ལྟར་རས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་དུ་རས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་རྣམས་ཀྱང་ཡ་བྲལ་དུ་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་

བར་ཐལ། དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡན་ལག་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྟོར་སོགས་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཚ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་གྱི་ཁྱབ་བྱ་མེད་པར་

ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པ་ལ། མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་ཕྱན་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བློ་གཅིག་གིས་རྟོག་ཕྱན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་

འཛིན་མི་རུས་པས་རིམ་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་བའི་རྟོག་ཕྱན་མང་པོ་དག་ཅིག་ཅར་རང་འཛིན་དབང་བློ་ཡི་རྒྱུར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག

@267A ཞེས། །ནི་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་གསུམ་གྱིས་དབང་ཤེས་གཅིག་བསྟེད་པ་བཞིན་ནམ། རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་ཡིན་ལགā་ཅན་མེད་པའི་དབང་པོ་དང་བདག་ཡིད་ཕྲད་

པ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་སྟེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་དུ་མི་རྟུང་ངོ་ཞེ་ན། རང་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྟེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། རང་འཛིན་

དབང་པོའི་བློ་ནི་གང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེའི་ལགā་རྟེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་

ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བ་ལང་དེ་ཡན་ལགā་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་མཐོང་ཡང་བློ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གྲངས་ཅན་

གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་བྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དང་གི་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཅང་གཟུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ།

ལྷོག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མ་མཐོང་བ་མེད་པར། བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་བའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཡོན་ཏན་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་།

@267B གཅོ་བོ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་དོ་ཞེན་ཡང་། བ་གླང་དེ་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་རྣ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ན་རྣ་བ་

གཡོ་འགྱུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའང་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། བློས་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཚེ་ཁྱད་གཞི་རྫས་ཁྱད་ཆོས་རེ་རེ་བའི་རྫས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་མ་

མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་རྫས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་ལང་དེ་ནོར་སོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་དུས་ཅིག

ཅར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་འཛིན་ན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་

དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་ཡང་བློ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་སྣམ་རང་གི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྫས་

གཞན་དག་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པ་འཆར་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱད་པའང་དུས་དེའི་ཚེ་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་

@268A ཞེས། །བསལ་པ་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་སྔར་རྫས་བཟུང་ནས། ཕྱིས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟགས་པར་འགྱུར་

བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཆོལ་ལ། བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡང་དེ་དག་བློས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་འཛིན་པར་འདོད་དགོས་པར་གྱུར་པར་ཐལ། སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་བུ་སྣུག་བཏང་སྙོམས་སོགས་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་

གསུམ་པོ་མ་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞེག་བཀོད་པ་ཅན་མ་གཟུང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་བཀོད་པ་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲི་དོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ཆོས་ཅན་རྟེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་

མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྡོག་ཆོས་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་དེ་ལྡོག་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ནི་ལྡོག་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་

@268B ཡིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་གང་དང་གང་ལས་ལྡོག་པའི་ལོག་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲའི་ལྡོག་ས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་

བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་གང་ཞེག །རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྟ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་

འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་ཏེ། གཟུང་དོན་ལས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་

ནི། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ནི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་

དང་སྒྲ་བྱང་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་

ཚོགས་ལ་བརྟེན་པས་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་འཁྲུལ་བ་ལྟ་པོ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་ཅན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག

@269A ཞེས་ཀྱི། །ཡིན་ཡང་བདག་ཏུན་ཐ་དད་པས་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་

སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་

ཕྱིས་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་གཟུང་དོན་ལས་བ་ལང་ངོ་སྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་

དོན་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དང་རྣམ་རྟོག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ། བ་ལང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་

བརྟོད་པའི་སྒྲ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱས་ཐས་རིགས་སོགས་དོན་གཉན་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག

པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་བསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དོན་གཉན་མེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་བློ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག

@269B གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ། རྟོག་པ་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་དབང་མངོན་ལས་དོན་གཉན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་

སུམ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་ན་རེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཟིན་ནམ། མ་གཟུང་བ་འཛིན། སྔར་མྱོང་བའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ན་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི

མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། སྔར་མ་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཚོགཏོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཇོད་ལས། དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་བསམས་ནས། འདས་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་དབང་

ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་ཅིང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡིད་མངོན་ཀྱང་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་ལ། སྔོན་དུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་བ་དེས་ཡིད་

མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་ལ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དགུ་པ་དུས་མཉམ་ཞེང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱུབ་པར་བཞེད་པ་དག

@270A ཞེས། །ཀུང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། བདག་རྒྱུན་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་འདྲ་བ་སྟེ་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་མ་གང་ནས་ཀུང་མ་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀུང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་

དོན་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་དུས་ན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་བདག་རྒྱུན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་བདག་རྒྱུན་གྱིས་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའང་ཉམས་སོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་

གི་བདག་རྒྱུན་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུན་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་ཉི་བ་ཡུལ་དུ་བྱད་པའི་འདིའོ་སྨྲམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་། སྐྱ་

རྟོག་སྣང་འཇུག་ཀུ་འདོད་པ་ལ་ཞར་ལ་འཞངས་པའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་

འབའ་ཞིག་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུན་གསུམ་དོས་གཟུང་བ་དང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ལྟ་བུསྟེ་ཐབས་གཅིག་གི་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་

@270B ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་མདོན་རང་དབང་དུ་བསྟེད་པའི་ཆ་བདག་རྒྱུན་དང་མྱོང་བར་བསྟེད་པའི་ཆ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པས་ཇས་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་མདོན་ཐ་མ་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། ཡིད་

མདོན་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་མདོན་རྟོགས་པའི་རྟེས་དེར་ཡིད་མདོན་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་གཉན་དག་གིས་ཡིད་མདོན་

མེད་པར་ཆོལ་བ་ལ། དེ་དག་གི་དོགས་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མདོ་མཛད་པས། ལུང་ལས་བྱགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཨཱ་དི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་

སུམ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་སུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་

མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་དགོས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་ཟློག་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་བོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་

ཞེས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་

@271A ཞེས། །ཚད་མ་གཅིག་བཞེད་པར་གོ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཞེས་པ་མིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱུད་བྱེད་

རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྒྱུད་དགོས་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤེན་ཏུ་ཕྱིག་བྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེན། འོན་དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་

ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཕགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་

རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་གིས་རྟོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་

ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་རོ་ཞེན། དེ་ནི་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་དུ་

འགལ་འོ་ཞེན། འོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟམ་རྟོག་གྲངས་ཇི་ཙམ་བརྒྱས་པའི་གྲངས་དེ་སྣེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པར་འགལ་ལ། སྒྲུབ་

@271B ན་ཡིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་མིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བ་དེ་འདྲ་སྐྱེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་

རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེན། རང་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་སྐྱེ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་ངེས་པར་

སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རྟོས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་བློ་ཤེས་བྱ་འགྲུབ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་པ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་ཙམ་རྒྱས་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དགག

པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་སྣུབ་མི་ནུས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་

ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པས། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་

ཡིན་ན་ངེས་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་ལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཞེན་ཏུ་ཟློག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེའི་རྒྱེན་གསུམ་

@272A ཞེས། །ཡང་ཤེན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེས་ཡིད་མངོན་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟིད་པའི་ཚ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་

རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དང་པོའི་ལན་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཇིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡི་གཟུང་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་

ནས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུས་ན་འདས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མཆོན་པ་ལ་མཚན་

ཉིད་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་གཟུང་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནམ། གཞན་དག་སོ་སོར་སྐྱེ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་སྔར་མ་རྟོགས་གསར་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་ཡང་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་འདྲིན་

བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཟེན་པ་ཅན་ཀྱི་ལས་ལ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་ཟེན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་

@272B ཆྭངས། དབང་པོ་ཅན་ནམ་ཞེས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞེན་དུ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །འདི་དག་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མ་སྒྲུབས་ཡིད་ཀྱི་

མངོན་སུམ་ཁས་ཆྭངས་ནས་དེ་ལ་བརྟུང་ཟེན་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་བརྟུང་ཟེན་འཛིན་ན། ཉེས་པ་བརྗོད་ནས་བརྟུང་མ་ཟེན་པའི་དོན་འཛིན་བསྒྲུབ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་

མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚད་མར་བཞག་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱི། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་དང་འདྲ་བར་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མར་མི་རུང་དོ། །གཟུགས་འཇིག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་

སུམ་གྱི་བློའང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་

དེ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་བློ་གཉིས་

རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཇིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཇིག་དབང་པོའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ལས། གཟུང་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཇིག་

པར་བྱེད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རིག་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་གཟུང་དོན་འཇིག་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་

དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་

@273A ཞེས། །འཛིན་པས། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་མངོན་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ཁྲོད་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་ངེས་མེད་འཛིན་པར་ཐལ་

བ་སྣང་བ། དེའི་གཟུང་ཡུལ་དབང་མངོན་དང་ལྡན་ཚེགས་ནས་རྒྱུན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་དང་། དེ་འཐད་ན་གཟུང་འཛིན་མི་འཐད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་

འཛིན་དབང་མངོན་ལས་གཟུང་ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོན་སྣང་ཚེགས་གཉིས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་

ཚོགས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་ཁྲོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག

བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནི་རང་འཛིན་ཞེས་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དོན་དག་ཡིན་ལ། དབང་མངོན་ནི་དེའི་སྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།

རྒྱལ་སྟར་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒྱུ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་མི་སྲོངས་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

@273B གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་གྱི་བློ་དང་བཅས་ནས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་འབྲས་ཀྱི་སྟར་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད་

ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

གྱི་ཞེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་འཇོག་ཀྱས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱུ་ད་ཉིད་ནི་

ཡོད་ན་ཡང་། གཟུགས་སྣད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིད་མངོན་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ངོ་བོའི་ལག་རྟེས་འཇུག་བྱེད་དེ་ལ་གཟུང་དོན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཟུགས་

དེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། མཚན་གཞི་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟུག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གཞན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ལ་མི་རྟེན་ཏེ། སྣད་ཅིག་སྟ་

ཕྱི་ཕན་ཚུན་རྟེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་ད་ལྟོང་རང་རིག་གིས་བརྟ་བྱེད་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་བརྟ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཉིས་སུ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། བདེ་སོགས་དེ་དག

@274A ཞེས། །སྒོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་སྐྱ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་

པ་དགག། ཕྱིའི་བེམ་པོར་འདད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྲེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདེ་སོགས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་

རིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རིག་མིན་ན་འདིས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེ་སོགས་རིག་པར་ཆོར་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་སྡུག་དེ་དང་བདག་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྱུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་

སྡུག་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ཆོར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འགའ་ཞིག་ཟེར་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོང་བྱར་བསྟུབ་པ། དེ་དོན་རིག་ཏུ་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།

སྤྱིར་ཤེས་པར་སྣང་། རྒྱང་བྱེད་གཞན་གྱིས་རྒྱང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཇིག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཇིག་དབང་པོའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེ་དང་རྒྱུ་ཆོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་

@274B དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟུབ་པ་ནི། གཟུགས་འཇིག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་གཉིས་ཀྱིན་གསུམ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་དང་བཅས་པའི་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་རྟེང་བ་དང་།

ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་བདག་ཉིད་ཐ་ལྡ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཡོད་ན་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། གཟུགས་འཇིག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡིད་ཀྱང་། དེ་དང་ཀྱིན་གསུམ་མཚུངས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚུངས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་རིག་པར་སྐྱེ་ལ། བདེ་སོགས་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེན། རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཟུགས་འཇིག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་སྐྱེའི། གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་

འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གསུམ་དེ་དག་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཅོ་བོ་དབང་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི་ཅིག་ཤོས་དེའི་

རྒྱས་པ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་

ཏེ། རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ལས་སིམ་གདུང་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡིད་ཀྱི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟོམས་པ་ཆེ་ཚུང་གི་ཁྱད་པར་ལས། ཡུལ་གཏན་ལ་ཕེབས་མ་ཕེབས་ཀྱི་གསལ་མི་གསལ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་

@275A ཞེས། །བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བློ་དྲུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པ་ལ་མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག །ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལ་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེ་སོགས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་མི་འཐད།

ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་མེ་འཐད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་ཞི་ན། གཟུགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་བོར་ནས་རང་གི་འཁོར་གྱི་

བདེ་སོགས་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་གང་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་དང་། བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

དབང་ཤེས་དང་། ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་སོགས་རིམ་གྱིས་འཛིན་གྱི་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་དེ་མྱོང་བ་པོར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་བློ་མ་འགྲུལ་བ་ལ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་

བར་ཐལ། དོན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ངེས་པར་བཅད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་མྱོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་དེས་བར་བཅད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་མཐོང་ས་པའི་ཕྱིར་པར་མ་ཚད་དུ་

སྣང་ངོ་ཞེན། ཆོ་གཉིས་ཀ་མྱོང་བ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པ་མཐོང་ས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་ཀ་བར་མ་ཚད་དུ་ཆོ་མ་འཐུལ་

@275B བ་ལ་སྣང་ན། གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པས་མྱོང་བྱེད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད། ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་འཐད། བདེ་བ་རྟུང་པ་

འཛིན་པ་མི་འཐད། དོན་གཅིག་པུ་འཛིན་ན་བདེ་བ་འཛིན་པར་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་མྱོང་ངོ་ཞེན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཕྱི་

རོལ་གྱི་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱིས་བསྟུས་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སེམས་ནི་གཟུགས་ཕུང་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་

འཇོམ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་

དོན་དགུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དབང་པོའི་མངོན་སུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། རང་ལ་ཞར་བའི་གཟུང་རྣམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ।

ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ལ། ཚོགས་པས་ཀྱང་ནུས་པ་ཡིན་པས་བདེ་སོགས་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་སོགས་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ།

@276A ᦀᦀ། །སྟོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་ལས་དབང་ཕེས་སྐྱེ་བས་སྟོན་པོ་ལ་ནུས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་

པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་གཉིས་སོ་སེར་བསྟོས་མེད་དུ་ཡང་དབང་མངོན་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་སྐྲོ་ནས་ཕན་འདོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་སྡུག་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྒྱུའི་དོན་ནི་མ་གཟུང་བར་

བདེ་སྡུག་དེ་སྐྱོང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཉེད་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་ནོ་ཞེན། དབང་མངོན་བསྐྱེད་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཅི་

ཡང་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་

ཕྱིར་ན་བདེ་སེགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་བློ་ངེད་ཀྱང་མི་འདེད་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་ཕེས་འབའ་ཞིག་ཚོར་བར་ཁས་བླངས་པས་

སོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་

པར་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྣོང་ན་གཟུགས་སྣ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་བདེ་སྡུག་སྦྱབ་པའི་རྒྱུ་མིག་གི་ཤེས་

བས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་ཤེས་པས་བསྡུས་པའི་གཟུང་དོན་ཀྱི་སྐྱོན་མིག་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་

@276B བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་རྒྱང་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ན། དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་སྣོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་།

འདིའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་། བདེ་སོགས་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལས་དེ་སྣོང་གི་བློ་ཇི་ས་ཐ་དད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཕེན། དུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་

འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་ན། དེ་འཛིན་པའི་

བདེ་སྡུག་དག་ཅིག་ཅར་རྒྱོང་ཞིང་རིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱལ་ཏེ། ཡུལ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བལྟོས་ལ།

དེ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀའི་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཡིད་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེ་སྡུག་འགལ་བ་ཡི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་དོ་ཞེན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་བེམ་པོ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་པོའི་རྟེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡིད་ཤེས་བདེ་སྡུག་གི་བདག་རྟེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་

ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་རྟེན་དེ་ནི་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་ལའང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་སྣང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་པུས་མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་འགག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་

@277A ཞེས། །བའི་མི་ཡི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའི་བདག་རྒྱུན་སོ་སོར་ཅིག་ཅར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་རིག་ཏུ་བསྟུན་པ་ནི།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་ཏུ་ཤེས། རང་ཉིད་ལ་འཕོས་ཤིང་གཏད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བས་དོན་མྱོང་

བར་མི་འཐད་དེ། དེ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཤེས་པས་དངོས་སུ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་དོན་མྱོང་བར་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དོན་དང་འབྲེལ་མེད་

དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་མ་མྱོང་ན་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ངས་དོན་མྱོང་ཞེས་དེན་མྱོང་པར་

བཀགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་དེས་རྟོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དོན་དམིགས་པ་ཉིད་

དུ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྐོར་ནས་དོན་ལ་སྐྱོ་འདོགས་གཅིག་ཏུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི། །དང་པོ་

@277B ལ། རིགས་པ་སྟ་མས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་

བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། གྲངས་ཅན་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབང་པོའི་

སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་སོགས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བདེ་སོགས་དང་། སྟོང་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཅིག་ཅར་འཇོན་ནོ་ཞེན། སྟོན་པོ་དང་བདེ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་མ་འགྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདེ་སྤྲུག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བློ་མ་འགྲུལ་བ་ལ། སྔར་སེམས་ཞིང་དགའ་བར་སྣང་བ་གོམས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ལས་ཕྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཡུལ་གཅིག་བུ་དེར་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་བློ་མ་འགྲུལ་བ་ལ་སེམས་གདུང་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གལ་ཏེ། ཆེན་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བློ་ཡང་

@278A ཞེས། །བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གོམས་པས་ཁྲུད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལྟོས་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མ་ཡིན་པས་གོམས་པས་ཁྲུད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཡིན་

པ་ཁེགས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུབ་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་མི་འགལ་ལོ་ཞེན། དཀྱིལ་རོལ་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཡང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གོམས་པས་ཁྲུད་པར་དུ་འགྱུར་

བའི་བདེ་སོགས་འདི་བློའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བདེ་སོགས་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དེ་ཙམ་ལྟ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། བློའི་བདེ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། རིགས་ཐ་དད་དག་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དང་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་

ཉམས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རིགས་ཐ་དད་ལ་གཟུང་འཛིན་མི་རུང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་རུང་བ་ཡང་བསལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཤས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་མ་ངེས་

པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་བའི་བར་དང་ཐེག་ཡིན་ཏེ། ཟློའི་བའི་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ཐ་དད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་

@278B པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཟློ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་

ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་བམ་པོར་མཚུངས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་འཛིག་བྱེད་དང་བཞག་བྱ་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་ལ། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིང་ཡིན་ནི་ཞེན། འོན། སྐྱེས་བུ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ཡང་རྒྱུ་

འབྲས་སྤུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེས་བྱ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བེམ་པོས་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་སུ་བྱུང་པའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་གི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱོང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོག་ཤིང་། རྒྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡང་པ་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སྡ་མས་བྱང་ཅན་ཁེགས་པའི་དོན་བསྟུས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་ཙམ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་

ཞིང་། དེ་སྐྱེས་བུས་རྒྱོང་ན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་དེ་ཡི་ཡུལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་གང་གི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱོང་ཞིང་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་

@279A ཞེས། ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བློ་སྦྱོང་ཇས་ཐ་དད་དགག། ཇས་ཐ་དད་འདྲེས་པས་མ་ཕྱེད་པའི་ལན་དགག་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་མཚུངས་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་དེའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཤིར་

བ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོང་བ་ཤེས་རིག་དེས། བློ་བེམ་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོལ་དེ་ཙམ་ལྟའི་བདེ་བའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་རིག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་རིག་གོ་སྟམ་དུ་བློ་དང་སྐྱོང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། བློ་སྐྱོང་ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཤེས་གྱུར་དུ་དན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོང་བ་ཤེས་རིག་འདི་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་གང་ཡང་

ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་དང་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་བ་གཅིག་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་གི་ཕྱི་རོལ་དང་སྐྱོང་བའི་བར་དུ་བློ་

རྩལ་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བར་བྱུང་པའི་ཚེ། ལྷགས་དང་མེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་འདྲེས་ནས་མ་ཕྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཟློ་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱང་འདྲེས་པས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་གཞན་

ལ་འདིའོ་ཞེས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི། རྩལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྩལ་ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་ནས་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། ཟློ་མ་འཕྲུལ་བས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཀྱང་རྩལ་

@279B ཐ་དད་འདྲེས་ནས་མ་ཕྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བྱེད་ཡང་དག་གིས་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟློ་མ་འཕྲུལ་བས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་བ་འདི་རྩལ་གཅིག་གི་སྣང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཟློ་མ་

འཕྲུལ་བས་རྩལ་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱོང་བ་རྩལ་གཅིག་གི་སྣང་བྱེད་ཡིན་ན། དེ་ལས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་བ་དེ་ལྟར་གང་མིན་པར་རྩལ་ཐ་དད་དུ་སྐྱོང་བ་དེས་རྩལ་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཐ་དད་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་

པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་དང་། དཀར་པོ་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བློ་དང་སྒྲོང་བ་ནི། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྫས་ཐ་དད་མེད་

པར་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བློ་སྒྲོང་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་འགྱུབ་ན། ཁྱེད་རང་སེམས་ཀྱི་འཛིར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། བདེ་བ་ལྟ་

བུ་གཅིག་ལས་གཞན་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་གཅིག་གི་ཚེ་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ཆས་གསལ་བས་བསྒྲིགས་ནས་ངེས་མ་རྟུས་ན་ཡང་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་དུ་མའི་རྣམ་

གཞག་གྱིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུན་དག་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤད་དེས་ན། ཉིན་པར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྐར་མ་ཟིལ་གྱིས་མནན་

ནས་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་

@280A ཞེས། །བྱང་ཡང་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན། སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པ་ལྟར་བློ་སྟོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་

རྒྱུན་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཚད་མས་མཐོང་། བློ་སྟོང་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འབྲེལ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་།

རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སེམས་བྱུང་ནང་ཕན་ཚུན་ཀྱང་ཐུབ་བ་དང་དུ་འགྱུར་བས་གཅོོད་པ་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྡོག་པར་སྐྱེ་བས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག

ཏུ་རྟོག་པ་ཐུས་ཐ་དད་དུག་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་རྣང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་

གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད། རྣམ་ཤེས་བྱུག་ཏུ་རིས་པའི་གཅིག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་མཚུངས་བ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཡུལ་

འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་བཀག་སྟེ། ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་

@280B ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྐམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། འདི་གཟུགས་སོ་སྐམ་པའི་རྟོག་པ་དབང་

ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་གནོད་བྱེད་བཀོད་པ་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོག་ནས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་

མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྟོག་པ་ཇ་ས་ཐ་དད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི། ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ།[ཁྲོད་ལྟར་ན་དེའི་རྟགས་མི་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཅོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་

མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གཅོ་བོ་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བར་བརྟེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཅོ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་ཇ་ས་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་དམ་མི་རུང་

མི་རུང་ན། གཅོ་བོ་རྟོག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འདྲག་ལ། འཁོར་རྟོག་པ་ཇ་ས་ཐ་དད་དུ་མ་འདྲག་གོ་སྟམ་དུ་གང་ལས་ངེས། དམིགས་རུང་ཡིན་ན་སྒྲ་ཙམ་ལ་མ་འཆེལ་བར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ། རྟོག་པ་ཇ་ས་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་

སྐྱལ་མཚོའི་གདེངས་ཀ་ལྟར་འདྲག་མི་འདྲག་ལེགས་པར་བསམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇ་ས་གཅིག་པ་དང་།གཅོ་བོ་གཅིག་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཇ་ས་གཅིག་ཡིན་ནོ། @281A ཞེས། །སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་སེམས་ཡིན་ལ། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚས་བཞག་དགོས་པའི་ཐྲོའི་

ཆ་སེམས་བྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཞེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི། །

ཞེས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་བྱེ་བྲག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཙམ་དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། ཡུལ་གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་

རིག་པ་ཙམ་གཅོ་བོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་སེམས་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་སེམས་པ་ཡིན་པ་ནས། འདྲེས་པའི་ཡུལ་མི་བརྗོད་པའི་ཆ་དྲན་པ་ཡིན་པ་སོགས་

ཁ་ཅིག་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཚིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་ལོག་པར་བཀོད་ནས། སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ན་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་

@281B དུ་བྱས་ནས་སྟ་མ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕ ཚ་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཚ་སེམས་བྱུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྐོ་

ནས་རིགས་མི་རིགས་ལ་འཇོག་པ་སོགས་ནི། ཤེང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །གཞུང་དག་པ་ལས། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ཞེས་འབྱུང་གི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །འདི་དག་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །བཞེ་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཚིག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་བྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ན།

ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི། སྒོོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་

ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བདག་པོ་ལས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་། ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷག་མཐོང་ཕྱི་མའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་

@282A ཞེས། །གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདག་པོ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ※ །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དང་། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་མེད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྣམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་ན་མི་རྟག་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་པར་

འབྱུང་སྟེ། རྟེན་བརྟེན་གོམས་པའི་རྩོལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་མི་རྟག་སེགས་ཀྱི་བློ་རིགས་འདྲ་དུ་མ་བསྒྲེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་མཐའ་གཉན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག། སྤྲོབ་

དཔོན་བྱིས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དངོས་པོ་སྟོང་ཉ་བཞིན་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་ཀྱང་།ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དངོས་སྟོང་ཉ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་ཞེས་འཆད་པ་མི་

འཐད་དེ། ཇི་སྙེད་པ་ཙམ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ཏུས་སུ་མཚུངས་ཤིང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དོན་ཀྱིས་གོ་བར་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་

གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་བཟལ་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན།

@282B རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་སྐོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བཟལ་མ་

འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་

པ་དེ་ཉིད་སྟོང་དང་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་བཟལ་གྱི་དོན་དང་། མ་འཁྲུལ་པའི་དོན་ཏེ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་

པ་དང་། དབང་བསྐུབའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པའི་དྲྭ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཞེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་དུས་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། འཇིགས་པ་དང་།

བུ་ཤི་པའི་སྙ་ངན་གྱིས་བརླམས་པ་དང་། ཤུན་པོ་སྐྱེ་བ་སོགས་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་སྟེ། ཆུན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསླད་པ་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་གོམས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་མཐོང་བར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཞེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་བཟལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་ན་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

@283A ཞེས་ཀྱང་། །སྐྱེ་ལམ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་སྣང་དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་མི་གསལ་པར་དྲན་

བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དེ། གོམས་པས་དེ་ལ་ངོ་བོ་སྣང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་

ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པས་གསལ་སྣང་འབྱུང་སྟེ། མི་གཙང་བ་དང་། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མིན་པའང་བསྒོམ་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཞིང་བསྒྲིད་པའི་ཤེས་པའང་རྟོག་མེད་དང་། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་

དུ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། དང་སྒྲ་སྒོས་པ་ནི། ལོག་རྟོག་དགག་པའི་རིམ་པ་ལ་བལྟོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གོམས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཡུལ་དེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བློ་འབྲས་བུར་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

མི་རྟག་སོགས་ཡང་དག་པ་དང་། ཀེང་རུས་སོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཞེན་ཏུ་སྒོམ་པར་གྱུར་པས་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པ་ན་གསལ་སྣང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་

སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གང་ཡིན་

@283B པ་དེ་སྐོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱང་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་མེད་པ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མི་སྡུག་པ་སྐོམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་

ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བསྟན་ཅིང་བསྒྲུབའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྟོག་པ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། སྒྲའོ་སྐམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ་

ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས། དེའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པྱལ་གྱི་དོན་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཆོག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གང་

དག་ཞེས་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྗེགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་

མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། གཟུང་རྣམ་ཡང་མིན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ངོ་བོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་

མངོན་སུམ་ཡིན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྣ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་

@284A ཞེས། །ཡུལ་དང་། དུས་དང་ངོ་བོ་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་། ཁྱབ་མཉམ་གྱུབ་སྟེ་རྗས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག། ཅེས་པའི་རིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འདི་ལ་

ཡང་ཡོད་དོ། །འདོད་ན། རྟོག་བཟལ་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ནང་བལྟ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིར་བལྟ་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེའི་དོན། ཁ་ནང་བལྟའི་ཚ་རང་རིག

མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིར་བལྟའི་ཚ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་སྐད་སྨྲ་བར་རིགས་ཀྱི། ཕྱིར་བལྟ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་སྐད་མ་སྨྲས་སོ་ཞེན། ཁ་ཕྱིར་

བལྟའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བལྟ་བ་ཡིན་ནམ། ཅིག་ཅར་བལྟ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁ་ནང་དུ་མི་བལྟ་བའི་

ཤེས་པ་ཆུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པཅམ། ཤེས་པ་རྟག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་སྣང་ན་རྟོག་བཟལ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

རོ། །འཛིན་རྣམ་གསལ་བར་སྣང་། གཟུང་རྣམ་མི་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཟའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཡང་

@284B དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡང་། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཤིར་དང་། ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་

འཛིན་རྣམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཤིར། འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ། ཞེས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏི་ལོག་ཏུ་ཁས་

ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཕར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཤྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་འཛིན་རྣམ་ལ་ཚུར་

མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ག་ལ་སྲིད། འོ་ན། རྟེས་དཔག་གི་འཇོག་རྣམ་ལ་དེའི་གཟུང་རྣམ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེ་གཟུང་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྟེས་དཔག་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་

རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བས། དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་མི་སྲིད་པ་སྐས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་ནུས་སོ། །ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་ན། དེ་བེམ་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་

@285A ཞེས། །པ་སྟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྲིད་ན་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བས་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་མི་འགྱུར། དེས་ན། རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཀུན་

མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་དོན་མི་འཛིན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

རང་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཞས་བསལ་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ། ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོད་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ལྟར་སྣང་བདུན་དུ་བཞག་དེ། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །

བྱན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའོ། །རྟོག་པ་ལ་བྱེད་སྟེ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་

@285B བུ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རིགས་རྒྱུན་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟགས་འཛིན་པ་རྗེས་དཔག་དང་། རྟགས་ཅན་འཛིན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདས་པའི་དོན་བྱན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་

དོན་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པའོ། །རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉི་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་

དང་། རྟེན་དབང་པོ་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ། རྟོག་མེད་ལྟར་སྣང་ལོག་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་ཤཱཀ་དོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲུལ་པའི་ཤས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་

ཡིན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་དེར་འཕྲུལ་པ་མཐོང་བས་དེ་ལྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེན་རིགས་པ་ཅན་པས་

མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་མ་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སྨོས་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དབང་དོན་ཕྲད་

@286A ཞེས། །པ་སྨོས་ལ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་བུ་དེས་གཅོད་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་སྨོས་སོ། །རྟེན་དཔག་སོགས་བཞི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྟེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་མཐུན་དཔེར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་མཛད་པས། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བྱུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་སྟེ་ཚན་གཉིས་སུ་བསྟན་

པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་རྟོག་ཞེད་མཐུན་དཔེ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསུམ་དུ་བསྟས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་མེ་ཡིན་པར་

སྣང་བའི་རྟོག་གཞི་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་བཞི་ཀ་དེའི་མཐུན་དཔེར་རིགས་གཅིག་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྐྱོ་

འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ཚོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་དབང་ཤེས་སུ་འགྱུལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡུལ་དུས་ཉི་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྟོག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ཅན་དུན་པ་དང་། མངོན་འདོད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་ཚུལ་

@286B བྱིས་འཛིན་པར་མི་ཕྱེད་པར་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟ་ལ་བལྟོས་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟ་ལ་བལྟོས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དོ་ཞེན། དའི་དེ་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་ལ་

ཆུར་འཛིན་བྱེ་ཤེས་པ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཞད་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོན་ཉམས་

སུ་སྐྱོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བརྟ་དུན་པ་མེད་པར་ཁྱོད་སྐྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟ་དུན་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟའི་རྟེན་ཅན་ནི། ལྟོ་ལྗོངས་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ། བྱམ་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ངེས་པར་

བརྟ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟ་འཛིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྟ་དྲན་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆུས་པ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ལ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་

བཅས་ཞེས་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་པ་ཡིན་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ནི་བཞི་པར་བསྟན་པ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག

@287A ཞེས། །པའི་སྟེ་ཚན་ལས་དམིགས་ཀྱིས་ལོགས་སུ་བསལ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྨྲོས་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྨོན་དཔོན་ཕྱོགས་

གླང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདིར་ནི་བཞི་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་བདུན་པར་བསྟན་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཕྲུལ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་

དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ། མིང་དང་ཞེས་སོགས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟག་མར་གོ་བའི་སྒྲིར་བཏང་གི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད་སོ་

སོར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་སྨོས་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་དངོས་སུ་ཤེས་ནས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླར་དུ་དགོས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ཅན་

པ་མངོན་སུམ་རྟག་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཚེད་དུ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲུབ་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་བཤད་གི་ཚོག་དེ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལ་བྲལ་བྱ་རྟོག

@287B པ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་དག་དབང་ཤེས་མིང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་དང་དོན་སྒྲུབ་རྟོག་པར་འདོད་པ་དག་པའི་ཆེད་དང་། ཡང་ན། མིང་སོགས་སྒྲུབ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་སོགས་སྒྲུབ་བ་གཞན་དག་གི་རྟོག

པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་པ་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རབ་རིབ་བཅས་སྐྱེས་པས། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྐྱེས་པ་དེས་ནི། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་

ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅྱེན་དབང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཅྱེན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོན། རབ་རིབ་ཀྱིས་

བསྒྲུབ་པ་ཙམ་སྟོས་ཤེ་ན། དེ་ལ་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པའི་རྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཐུལ་པ་ཐམས་ཅད་འཐུལ་རྒྱུའི་སྐོ་

ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་མཆོག་པར་བྱེད་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་རྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ལོག་པའི་དཔེར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་སྣང་ཅན་

གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་རྐྱེ་མེད་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་སྦྱར་བའི་རིགས་པས་དགག་པ། མ་སྦྱར་བའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་དཔོན་གྱི་སྟོན་མ་

@288A ཞེས། །རྐྱེ་བྱལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བསམ་པ་ཁ་ཅིག །རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རྐྱེ་བྱལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ལོག་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་དཔེར་ཤེས་

པའི་དོན་དུ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྨོས་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་དབྱུས་ན་རབ་རིབ་གནས་པས་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཟུང་

གཉིས་སུ་རིམ་གྱི་མཐོང་བ་ན། ཅིག་ཅང་དུ་ཡོད་པར་སྐོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནེ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པར་སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞེད་པར་འདོད་པ་སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་

གླང་གིས་རྩེད་སྐྱབ་མཁན་པོ་ལ་རྟུལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་མིག་གི་དབང་པོའང་། སྟོན་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་དབང་བློའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་

འདི་དང་འདོད་པ་དེ་དག་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྩོད་སྐྱབ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་སྐྱབ་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་

ལྷར་སྣང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལས་དམིགས་ཏེའང་སྟོང་གྱི་སྐོར་ནས་སྐྱེས་སམ། སྣང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐོར་ནས་སྐྱེས། དང་པོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་ལ་ཡུལ་རགས་པར་སྣང་ཞིང་རགས་པ་རྟེས་སུ་མེད་

@288B པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་ཡང་རྟུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་

སོགས་པའི་རྟེན་ཕྱ་རབ་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་པའོ། །འང་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིའི་རྟེན་ཕྱ་རབ་ཏུ་མ་ཟད། དབང་པོའི་རྟེན་ཕྱན་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གཞན་དག་འདོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་

ཅོ་ཞེས་པའོ། །དམིགས་བརྟག་ཏུ། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །ཕྱ་རབ་རྟེན་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་དོན་གཅིག་པས། རྟེན་ཕྱན་ཚད་སྣྲེབ་མཛད་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་

དམིགས་རྒྱུན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རེ་ཞིག་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དམིགས་རྒྱུ་ལ་དགག་པ་མཛོད་དོ། །འོན། རྟག་ཐུན་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་

དུ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པས་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་སོ་ཞེན། བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་ལ་དགག་པ་མཛོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟག་ཐུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་

ཏེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྒྱུད་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་རྒྱུད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དག་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རྟག

@289A ཅེ་ན། །ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཐལ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་

འཕེལ་མེད་ཀྱི་སྡུན་འབྱིན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་དྲིས་པས། གལ་ཏེ། ཤེས་པ་གང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་

ཞེ་ན། རྫ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་སུ་མཚུངས་པར་ཐལ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འགྱུར་རྟེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་

ན་དབང་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། རྫ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་འགྱུར་ཡང་ཚོས་ཅན། ཐག་ཆུ་ལ་སྣུལ་ལ་སོགས་

པར་འཁྲུལ་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ལྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོའི་བསྣད་པ་ལོག་ཀྱང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ན་སྣུལ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྣུལ་འཛིན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། གཞན་

བྱི་རྒྱུད་ལ་རྨ་གཉིས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གི་ཚོ། ཁྲོད་འཛོག་ཅིང་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་མཐོང་བ་བརྟ་དྲན་བ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྨ་གཉིས་

@289B སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྨ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་གསལ་སྣང་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་རབ་རིབ་བཅས་

ཞེས་སྨོས་སོ་ཞེན། གཉིད་ལོག་བཞམ་སད་པ་ན། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་ཀྱི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་མི་སྲིད་པར་སྨྲབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདས་པ་དྲན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། གནས་སྐབས་གཉིག་གར་ཡང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་ཡང་། ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་

ལ་བརྟན་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་རང་ཡུལ་ལ་བསྒྲུབར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་འགྲུབ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་རྟོགས་

པའི་ཆེད་དུ་མ་ཟད་རྟེག་མེད་འགྲུབ་བ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དེའི་དོན་དུའང་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་

པ། ཚད་འབྲས་འདོ་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཚ་ཞས་ཚད་མ་གྲུབ་པར། སྤྱིར་ཚད་མ་ཞེས་པ་ཚད་མས་ཆོད་པ་དང་། མཆོད་པའི་

@290A ྱོ། །འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བློང་དོར་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཞུགས་པས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ནས། འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མཇད་ལ། དེའི་

འབྲས་བུ་སྨྱབ་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྩམས་ནས། ལེའུ་དེར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་མཁོ་མཛུབ་ཀུན་ཏུ་ཆད་མ་

གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚད་མས་མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ནི། འདོད་དོན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པར་རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་

དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཚད་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་བཞེད་ནས་མཇད་པས། འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་

ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག

ལས་པ་རིགས་པ་སྣ་ཚ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་དག་ནི། དབང་དོན་ཕྲད་ཅིང་འབྲེལ་པ་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །སྒྲོང་པ་པ་དག་ནི། དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་

@290B ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྒྲི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་འཛིན་པ་ཚད་མ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་རྫས་འཛིན་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །གྲངས་ཅན་པ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཚད་མ་དང་། བྱེ་བྲག་སྟེ་

བ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོབ་དཔོན་རྒྱུན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། རྣམ་པ་རྫས་བྱེ་མ་བཀག་པའི་རྣམ་གཞག་དང་།

དེ་ཡང་བཀག་ནས་རྣམ་པ་རྫུན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་མཛད་པ། སྐྱ་མ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མཛད་པར་བཞེད་པ་ནི། དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

ཐ་སྐད་དུ་ཡང་བྱུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤུ་ཡང་མེད་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་འཇོག་པ་ནི། རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲ་ཅོར་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་

ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ན། རང་ཉིད་འདོད་པའི་དོན་དམ་དེ་བཞག་པ་མ་བདེ་བར་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐོན་ནས་བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མང་བ་སྲིད་ཀྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་

གཅིག་གི་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྟན་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྤུ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྐད་དུ་བྱུབ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མེ་ཡིན་

@291A ཞེས། །ཀྱང་འགྲུར་མེད་ཡོངས་བྱུབ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤུ་བྱུབ་པ་ཞེག་གམ། འོན་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞེག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་སྟམ་དུ་མ་གཟུང་ཞིག་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་གཞི་མཐུན་དུ་སྨྲད་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པས་ནི། ཁོ་བོས་ནི། དབུ་

སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པས་སོ། །དེས་ན། སྟོང་དཔོན་རྒྱུན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡང་། སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་། འབྲས་རྟོག་དང་པོ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་

ནའི་ལུགས་སུ་སྟླ་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། ངའི་རིག་འབྲས་བུར་བཅས་པ་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བརྩད་ནས། རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་སྟླ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། གཟུང་

རྣམ་ཚད་མ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པ་འབྲས་བུ། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་ཅིང་། དེ་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་ཁ་ཅིག་སྟླ་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག

པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ། དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་བཀག །རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དགོངས་པའང་དོར། །རང་ཉིད་མི་ཤེས་གསལ་བར་བསྒྲགས་ཞེས་སོ། །སྟོན་སེང་སོགས་འཇལ་བའི་དབང་པོའི་

@291B མདོན་སུམ་ཚད་མ། རྟག་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ཁས་ལེན་ནམ། མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོན་སེང་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་

རྣམ་གཞག་ཡིན་མོད། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། རྟག་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་མདོན་ཁས་ལེན་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་མི་ལེན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་དབང་ཤེས་ཚད་

མར་རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སོགས་སུ་རིགས་པ་སྨྲ་བས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་དབང་ཤེས་མདོན་སུམ་མིན་ན། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྟར་ན། སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རྩོད་སྒྲབ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བའི་སུན་འབྱིན་གཉིས་བརྗོད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྤྱིར་

བཏང་། དམིགས་བསལ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་རིག་པས་དབང་མངོན་ཁས་མི་ལེན་ན། ཡིད་

མངོན་ཀྱང་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས་སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། མི་རིགས་པ་ཤེན་ཏུ་མང་སྟེ་རེ་ཤིག་བཞག་གོ། འབྲས་རྟོགས་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་མདོ་སྡེ་

@292A ཞེས། །པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སོ་ཞེན། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཡང་།

མདོ་སྡེ་པས། གཟུང་རྣམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟུང་ལ། ཁས་ལེན་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་རྣམས་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་རིག་པ་

ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲས་རྟགས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་དཔྱད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་ན། རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་

སྣང་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས། ལན་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལུགས་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་དབང་པོའི་མངོན་

སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་ཡང་མི་འཐད་

པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་སྣ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤས་པ་རང་ཉིད་འཇལ་ལ། མ་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་

@292B གཞག་མ་ཚགས་པའི་གཏམ་སྟེ། མིག་སྨན་སོགས་བསྐུལ་པས་མིག་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱ་མོ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་འདྲེན་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱི། དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་བས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་རིགས་སོ་

སོར་འཕོ་བ་ག་ལ་སྲིད། དཔྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་རང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་དུ་གཟུགས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་མ་ཐག་མིག་ཤེས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་མིན་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་སོམས་ཤིག

སྔར་མིག་ཤས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན། དེ་ལས་ལྡོག་པར་ཤས་པ་འཇལ་བར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔར་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་འཇལ་བ་དེ་ལྟར་

མི་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱིས་དཔྱད་པ་བྱས་པས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁས་བླང་གི། དཔྱད་པ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལོག་པར་ཁས་མི་བླང་ངོ། །དེས་ན། འབྲས་རྟགས་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་བྱིས་ཐུན་མོང་ངུ་

ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟར་བརྗོད་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་བྱིས་ཐུན་མོང་ངུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་བྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་པོ། མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་

ལ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་

@293A ཞེས། །དེའི་ཚུལ་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་རྟག་གཉིས་པ་མན་ཆད་དོན་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་སྣུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐབས་འགའ་ངེ་མ་གཏོགས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་

པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི། །དང་པོ་ལ། བྱ་བྱེད་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚད་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རྟོགས་པའི་

སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དབང་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ལ་སོགས་

པ་ལས་ཀྱན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དག་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་གང་ལས་རང་གི་ལག་རྩེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཀྱན་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འབྲེལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་

མ་གང་གིས་རང་གི་ལས་སོ་སོ་ལ་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འཛིག་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཞེག་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་ཚད་མར་འཛིག་བྱེད་ཡོད། ཁྱོད་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པས་འཛིག་མི་རྟུས་

@293B པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱངས་ཅན་འགོག་པ་ལ་སྣང་རོ། །རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་དོན་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེན། སྟོང་སེར་སོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ལ་རིག་ཅམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་

ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དབང་པོ་དག་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་འཛིག་ཅིང་ངེས་པར་བྱད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་རང་གི་

བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཀྱས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གང་ལས་འདི། དོན་འདིའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་འཇིག་ཀྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་དོན་རྟོགས་ཚད་མར་འཛིག་བྱེད་ཡོད། དེ་ལས་ཐ་དད་

པ་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལས་ཀྱན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་དེ་འཇོག་བྱེད་དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་

ཀྱི་ཚད་འབྲས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རྩོད་པ་སྐང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་། ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། དེན་

རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་འགལ་ལོ་ཞེན། མིག་དབང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་འགས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་བྱེད་ན་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོག་ཥ

@294A ཞེས། །པ་སོགས་སུ་འཇོག་མི་རུས་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་གསལ་བ་ལ་སྟོ་སེར་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་གསལ་བར་སྣང་། མིག་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལས་སྟོ་སེར་གཉིས་ཀའི་ཚ་ཐུ་མོ་མི་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་

འདི་ནི། དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཛོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྟོག་པ་ཤར་བ་མེད་ན། དོན་གང་ཡང་རྟོང་ཡ་ པར་འཛོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རྟོང་ཡ་ པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ནི།

གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་ཇུས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ལས་གཞལ་བྱ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ།

ཁྱོད་དོན་རྟོགས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་ཇུས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་

རྣམ་པ་དང་དོན་རྟོགས་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱ་རེ་ཤེང་གཅོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། སྐྱེས་བུས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བལྟོས་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་།

འཕར་བ་དང་། འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིང་དུ་མ་བྱར་སོང་བ་སོགས་གཅོོད་བྱུར་བའི་བསླབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་ངེ་ཞེན། དོན་ལ་སྐྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་

@294B གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཁྱོད་རང་སྐྱོང་པའི་འཇོན་པའི་རྣམ་པ་དེས་སྐྱོང་ཞིང་གཟུང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། འཇོན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོར་

འཇོག་པའི་དོན་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར། ངའི་སྐམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་འཇོན་རྣམ་ཡིན་པས། འཇོན་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ངས་སྐར་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ཚེ། སྐར་

སྟོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ངས་སྐར་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གཉིས། དྲན་པའི་འཇོན་སྐྱངས་ལ་ཡོད་པས་དེས་དཔག་པར་བྱ་བའི་སྐྱོང་བ་ལ་ཡང་། ཡུལ་སྐྱོང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྐྱོང་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྐར་ཡུལ་

རྒྱོང་བ་སྟོ་འཛོམ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཛོམ་དེ་རྒྱོང་བ་འཛོམ་རྣམ་ཡིན་པས་ངས་རྒྱོང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཅོ་བོར་ཀྱུར་པའི་

བསླབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལས་གཞལ་བྱ་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུར་ནི། དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་

མེད་པར་སྟོན་ཏེ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚེ། སྟོན་པོའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི། སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། ཀྱུབ་ན། སྟོན་པོའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཚད་འབྲས་

@295A ཞེས། །རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་པས། དེའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྨོས་སོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྒྱེ་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། བདག་ཉིད་གཟུགས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་

ཡང་། ངས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱོད་ལ་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་གཟུང་རྣམ་སྣོང་བའི་དབང་གིས་ངས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་དེ་

དེ་ལྟར་བཞག་ཅིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་ངས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་

ཡང་། བྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སྤྲོ་འདོགས་གཅོད་ཀུས་ཀྱི་གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་བྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་

ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་། དེ་མྱོང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱི། ངས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དོན་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ལྟ་བུ་ཞེས་སྨོས་

སོ། །གཟུགས་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བའོ། །དཔེར་ན། ལུས་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་བུས་རྒྱུ་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བུའི་གཟུགས་རྒྱུ་པ་རྣོས་

@295B ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་འདྲི་བར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། དང་པོ་ནི། དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་དང་། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་དང་། སྟེ་དང་ལས་སོགས་འཛིན་པའི་ཁྱད་

པར་གྱི་བློ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་འཇོག་པ་ལ་འཇོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་ཁྱིད་རྣམས་ལས་གཞན་

ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་སོགས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དོན་རྟོགས་ཀྱི་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ལ་ཕན་པ་ཉིད་བསྟོར་ན་

ཡང་། དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྡོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་འཛོག་མི་ནུས་ཀྱང་འཛོག་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཐ་མའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་

དུ་འཛོག་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ནི། དབང་པོ་གསལ་ཡང་དོན་རྟོགས་འཛོག་མི་ནུས་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་བར་ཅིས་གྱུབ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཐ་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེས་དོན་རྟོགས་འཛོག་པར་ཁས་ླབང་རིགས་ཀྱི། བར་དུ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་ལ་དགོས་པ་དང་ནུས་པ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ @296A ཞེས། །ལ་མིག་ཞེས་དེས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྲོད་པར་འདི་འདྲ་འཛོག་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲོད་རང་འབྲས་མིག་ཞེས་ཀུན་གྱི་མཚུངས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་

གྱིས་ཞེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྒྲེད་དོ་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མིག་ཞེས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྒྲེད་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་འཛུག་མི་འཛུག་ཐ་དད་པའི་ཁྲོད་པར་མེད་པའི་མིག་ཞེས་འདིས་སྟོན་

པོ་འདི་རྟོགས་ལ། སངས་པོ་འདི་མ་རྟོགས་ཞེས་པའམ། གཟུགས་འདི་རྟོགས་ལ། སྒྲ་མ་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་ཀྱང་འཛོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྣ་བའི་ཚེད་མ་

འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་སྟོང་པ་པའི་འདོད་པ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཟཁད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་དོན་རྟོགས་འཛོག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་པ་ན་ར། དོན་མ་ངེ་

ཀྱང་། དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའི་བློ་འབྲས་བུ། ཡང་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ། འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་ཐོབ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ།

ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་བྱ་བླུབ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་འདྲ་དོན་བལྟ་སོགས་ལ་མེད།ཅེས་སྟོང་ངོ། །རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བྱམ་པའི་སྟོ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་

@296B བློ་དང་། སྣམ་བུའི་སྦྱི་འཛིན་པའི་ཁྲད་པར་གྱི་བློ་ཡང་ཆོས་ཅན།བྱམ་པའི་སྦྱི་འཛིན་པ་དང་།སྣམ་བུའི་སྦྱི་འཛིན་པའི་ཁྲད་པར་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་

དུ་བྱམ་པ་དང་སྣམ་བུའི་རྫས་འཛིན་པའི་བློ་གཞན་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་སྦྱི་འཛིན་དང་། ཁྲད་པར་རྫས་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལ་བལྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་

བར་ཐལ། ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།ཁྲད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་གི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་།དེའི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།ཁོ་བོའང་།གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་

ཞེན། ཡུལ་གཅིག་པོ་དེ་འཇལ་བ་ལ་ཚད་མ་ཁྱེད་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱེད་གཉིས་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་དེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ངོ་ཞེ་

ན། དེ་གཉིས་བསྒྱེད་བྱ་སྒྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་དེ་གཉིས་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་ཚད་འབྲས་མི་རྟུང་བར་ཐལ། དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དུས་ཅིག

ཅར་འབྱུང་ན། ཚད་འབྲས་མི་རྟུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཇས་གཅིག་པོ་དེ། རྟོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་། ལྡོག་པའི་ཆ་དག་ཐ་དད་པ་གཉིས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞག

@297A ཞེས། །པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྟོང་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། སྟོང་བར་འདུ་བ་དང་། སྟོང་བར་འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་།འདུས་པར་འདུ་བ་དང་།སྟོང་བའི་

ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པའོ། །དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ།མིག་གི་དབང་པོ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པ་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་སོགས་དང་།གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་

དང་། བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་དབེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་མཚུངས་ལ། བྱག་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོས་ཕྱོགས་དང་སྦྱོར་འབྲེལ་གྱུབ་ལ། ས་ཕྱོགས་བྱམ་མེད་དང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པའོ། །དེས་ན། དབང་དོན་

ཕྱད་ཅིང་འབྲེལ་པ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་བྱམ་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་ལ་དེའི་ཁ་དོག་གི་ཚོས་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།

མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་གྱུབ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་

བྱས་ན། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ། དངོས་བརྒྱུད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། བྱམ་པའི་ཁ་དོག་གི་

@297B ཚ་རྩོགས་ལ། དྲིལ་སོགས་པ་མ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར། སྒོང་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་དོན་རྩོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ། གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་གྱུབ་སྟེ་

ཇས་གཅིག་གི་ཆོས་ཀུན་དང་ཕྲད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ཀྱི། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འབྲེལ་པ་དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་

པའི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་དེ། དོན་རྟོགས་ཚད་མ་འདི་ཡི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡོད། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་དེའི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྒོང་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གཟུགས་དང་གྱུབ་སྟེ་

ཇས་གཅིག་པ་ལ་མིག་དབང་འབྲེལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་འདྲོད། །རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཇོག་རྒྱས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་

ཀྱང་། དོན་རྟོགས་འཛོག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་ན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ། དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། བྱ་བྱེད་ཡིན་ན་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེན། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པ་མི་བདེན་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཇུས་གཅིག་ཀྱང་ལྷོག་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇུས་གཅིག་ཀྱང་

@298A ཞེས། །དོན་དམ་པར་དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འགའ་ཞིག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཐ་དད་

མེད་ཅིང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྟ་ཥ་རེས་ཤེང་གཅོད་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་ཇུས་ཐ་དད་མཐོང་བ་དག་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་བྱ་བྱེད་ཇུས་ཐ་དད་དུ་

འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཐལ། དེ་ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་སྐྱོ་འདོགས་པས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཡ་ནི་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དེའི་འཕར་བ་དང་འབབ་པའི་བྱ་བ་མེད་ལ། ཤིང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དེ་

དུམ་བུར་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྟོར་སྣང་ཤེས་པ་དེས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ་སྐྱ་མ་རྟོགས་པར་འཛིག་བྱེད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པ་དགོས་ཤིང་། འཛིག་བྱེད་དེ་ཡང་མཚན་

གཞི་དང་བདག་གཅིག་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟར་ཁཤད་པ་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཟེར་ཡང་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། གང་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤུགས་རྟོགས་མི་རྟང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཚད་

འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ། ཕྱི་རོལ་རིག་པའི་

@298B སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་རིག་པའི་ཚ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་འབྲས་དང་པོ་རིལ་

འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཁྱེད་ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་རིག་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། སྟོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རིག་ཅིང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དེ་ཞེན། མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག

ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། བློ་དེ་ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་དེ་རིག་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་འཛིག་བྱེད་དུ་མི་རུང་

བར་ཐལ། དེ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཡང་། རྒྱ་གཉིས་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་སྣ་བ་ན་རེ། འོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་མེད་ན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་ཡི་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་གཞལ་བྱ་གང་

ཡིན་པ་དེ།རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དོན་རིག་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་

བྱ་གང་ཡིན། སེམས་ཙམ་པ་ལ་འདྲི་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཅོག་པར་འདོད་ནས། སྟོང་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེས་

@299A ཞེས། །དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ལ། འདི་ཞིང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་ན། དོན་ཐ་དད་འདྲ་འམ། རགས་པ་དང་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་

ན། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ལ་ཡུལ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བ་གང་ཞེག །རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་རྟུལ་ཕྲན་ལ་བློ་མ་

འཁྲུལ་བ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད་པའི་ཆུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཕྱི་དོན་རགས་པའི་ཆ་མེད་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་རགས་པ་ཆ་བཅས་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་

མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་རགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་མངོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོས་རྣམ་པ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ཕྲ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཞག

པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། དེ་གཟུང་དོན་དུ་རྫོང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྣང་བྱེད་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་

དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་འདྲ་བ་དག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྫོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་རེ་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུའོ་སྔོ་འཛིན་སྔ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྫོང་བར་འགྱུར་

@299B བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། དོན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་ལྡན་ཤེས་དེས་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་གཟུགས་འདི་མཐོང་དོ། །སྒྲ་འདི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་གང་ལས་དེས་པ་དེ་འདྲེན་ནུས་པའི་བློ་དེས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་

བྱས་ནས་རྟོང་བ་ཡིན་པས། དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་དོན་རིག་གི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུན་ལ་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པས་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཏུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་

པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་དེ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་སྣང་པའི་དོན་རིག་དེ་ཡི་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྣང་བ་དང་མཐོང་བའི་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དག་གི་

གཟུང་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བ་ཡིན་མིན་དེ་ཉིད་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འབྱེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

དེའི་རྟེས་སུ་བལྟ་བ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དགག་པ་དང་། དེར་སྣང་འཁྲུལ་ཤེས་

@300A ཞེས། །སུ་བསྟན་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དགག་པ། ཉེས་པ་དེ་ནས་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ལ་ཡང་མཚུངས་པ། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་

བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་རྒྱུང་བྱོན་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཞན་

འགལ་ཞིག་གི་རྒྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་དང་རྩས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་རྒྱུང་བྱ་སྟོན་པོ་དེ་ནི། དེའི་བདག

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་། ད་དུང་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་སྟོན་པོ་རྩས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པས་གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་ཙམ་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་

པོ་ཤེས་པའི་རྩས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལའང་རང་རྒྱུང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་རྩས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དེའི་ཉམས་སུ་རྒྱུང་བྱ་རྩས་གཞན་མེད་པར་གྱུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ནང་ཤེས་

པ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྩད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རང་གི་

@300B ཇས་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཞེག །ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོང་ཞེས་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པོ་སྤྲོང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་

ན། སྟོ་འཛིན་མདོན་སུམ་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོང་བར་གྱུར་ཀྱང་། སྟོ་སོགས་སྤྲོང་བར་གྲགས་ཤིང་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྟོ་འཛིན་མདོན་སུམ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་རང་གི་གཟུང་བྱར་སྣང་བ་དེ་སྟོ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་དེ་རང་གི་

རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྲོང་བཤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། རལ་གྲིའི་སོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་

མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲོན་མེ་དོན་གཞན་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེ་ན། སྤྲོན་མེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཇི་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་སྟོན་པོ་

མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་སུ་སྐྱོང་བ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཚོར་བྱེད་དུ་འཐད་པར་དཀའ་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོང་འཛིན་དང་། དེ་ཡི་རིག་བྱ་སྟོན་པོ་གཉིས་ཤར་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་

@301A ཞེས། །འཛིན་དོན་གཞན་མེད་ན་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་ལ་བསྟོན་མི་ནུས་པར་སྣང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ཞེན་ན། དོན་དམ་པར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། སྐྲ་ཤད་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་ཤེས་པ་དེ་

ལས་ཤོས་ཐ་དད་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ། འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུང་འཛིན་ཤོས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་། རྣམ་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེས་རྒྱུད་རྣམ་

པར་བསྒྲུབ་པས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྟོན་པོ་གཟུང་བྱ་དང་། སྟོན་པོ་མྱོང་བའི་བློ་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟད་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ་ཇི་ལྟར་འདི་ནི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་འཛིན་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་འབྲེལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། གཟུང་འཛིན་རིགས་སུམ་ཐ་དད་པ་འདིའི་རྣམ་གཞག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་

འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཚ། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པས། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དགག་མི་རུས་སོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་

རིགས་ཏེ། དོན་གཞན་གྱི་རིག་བྱ་མེད་པ་དེས་ནའོ་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པར་གནས་ཏེ། སྔར་བསྟན་པ་རྣམས་དབང་

@301B མངོན་གྱི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་འགོག་པ་ཤ་སྟག་ཀུ་སྡུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་

བྱ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་གི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །དེས་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་རིག་པའི་སྟོ་འཛིན་གཞལ་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་

དོན་ལ་གནོད་པའི་རྟགས་དགོད་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟོང་བར་གྱུར་ན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན། ཕྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རིགས་པས་

འཐད་པའི་དོན་སུས་ཀྱང་ཁས་བླང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདོད་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་པར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གང་གི་སྟོབ་ཤུང་རིགা་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོབ་རིགা་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་ཤེལ་གྱི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་པྱན་

གྱི་སྟོབ་ཤས་རིགা་གི་ཞེན། སྟོ་སར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡོད་མོད། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་འདི་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་

@302A ཞེས། །གཏད་པཅམ། གཞན་ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་ཞེས། དཔྱད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བཞག་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། གཏན་ཚིགས་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་

རིགা་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོར་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་རང་མཐོང་བའི་བློ་ལས་ཇུས་གཞན་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་བ་བློ་ཡི་ཁྱད་པར་སྟོ་འཛིན་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པོ་མི་འཛིན། སྟོ་འཛིན་དེ་འཛིན་པའི་ཚེ་ན། སྟོན་པོ་ཡང་རེས་པར་

འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་རྣས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོར་སྣང་

ཤེས་པ་ལས་རྣས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣས་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྣས་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་

མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན། རྣས་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པས། དེ་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྡན་ཅིག་

དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོན་པོ་དམིགས་ན་སྟོར་

འཛིན་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྟོ་འཛིན་དམིགས་ན་སྟོན་པོ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། སྟོ་འཛིན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་

འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་

@302B ནཱ། སྟོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ། སྟོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་གྱུབ་སྦྱ་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྟོ་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ་བློ་དེ་ལ་སྟོ་འཛིན་ཁྱབ་མཉམ་གྱུབ་སྦྱ་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པཡིན་ནོ། །སྟོན་པོ་འཇལ་

བའི་བློ་དང་། སྟོ་འཛིན་འཇལ་བའི་བློ་ཁྱབ་མཉམ་གྱུབ་སྦྱ་རྩས་གཅིག་ཡིན་པ་དུས་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་སྲིད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ཚང་བཞིན་དུ་བྱམ་འཛིན་སྐབས་འགར་མི་སྐྱེ་བ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དེ་མི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཚད་པས་མ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་བལྟོས་པའི་དབང་གིས་བྱམ་འཛིན་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་བྱམ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱམ་འཛིན་གྱི་བློ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྟུ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག

ཚགས་རབ་ཀུ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་རྟོག་མེད་

ཀྱིས་སྐྱོང་བ་དང་རྟོག་པས་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཡི། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རང་

@303A ཞེས། །སྐྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེན། སྐྱབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་རྗོགས་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཚིགས་བཅད་

གསུམ་དེའི་འཕྲོས་དོན་དུ་འཆད་དོ། །གང་གི་ཚེ། སྟོན་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྣམ་རིག་གི་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ་རྫས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དེ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པར་སྣང་བའང་ཉེན་ལེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་སྟོན་པོ་དེའི་

ངོས་ནས་འདོད་པཉམ་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོ་འཛིན་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དེ་ལྟར་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་

ཕྱིར། འོ་ན། ཁོ་བོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྟོར་སྣང་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་

ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྟོན་པོ་གང་ཡིན་པ་

དེ་ཉིད་བློ་འཁྲུལ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་རང་གི་ཇས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་པོ་དེ་ཉིད། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་

བཞག་པའི་ཕྱིར། སྟོ་འཛིན་མངོན་

སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བློ་འཁྲུལ་པས་དེ་ལྟར་ཞེན་ཞེས་པའོ། །ཤེས་པ་རང་གི་ཇས་དེ་ཉིད་འདོད་པཉམ་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་དེས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་

ཡུལ་གྱི་དོན་སྟོན་

@303B པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོང་འཛིན་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་གཉེན་དུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་རྩས་གཉེན་གྱི་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མ་སྦྱོང་

བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི། །དང་པོ་ལ། སྣྲིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་། མཐའ་

དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཞག་འདི། གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་སྲིད་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་འཇོག་

པའི་ཚེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་

གཅོད་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་ཐལ། རང་རིག་འབྲས་

བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་

སོ་སོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་དሄད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་བྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དེ་སྟེ་འཇིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོ་འཇིག་མངོན་སུམ་དེ་

ཉིད་རིག་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྟོ་འཇིག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བརྗོད་པའམ།འོན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོང་བྱེད་རིག་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གསུམ་པ་མི་

@304A ཞེས། །འཐད་དེ། རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཐལ་བ་སུས་ཀྱང་ལྡོག་མི་ནུས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་རྟོག

དང་འགོག་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་སྣང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་

ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྒྲུབ་མེད་དེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

འབྲས་བུ་ངོས་མ་གཟུང་བར་དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྟོང་འཛིན་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རིག་པ་འདི་ཇུས་གཞན་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྟོང་འཛིན་སྟོན་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་སྟོང་འཛིན་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཛིན་ཀྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་། སྟོན་པོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་།སྟོ

འཛིན་ཀྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟན་ཅེག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་སེམས་པའི་བློ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་

@304B འབྲས་བུར་བཞག་གོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་སྔོ་འཛིན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། སྔོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འཇོག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྔོ་འཛིན་ཉིད་

ཚད་མར་འཇོག་ན། དེ་ནི་སྔོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ལ། སྔོན་པོ་ལ་ངེས་པ་མ་དྲངས་པར་སྔོ་འཛིན་དེ་ཉིད་རིག

ཅིང་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱམ་པའོ། །དེས་ན། རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང་། གཟུང་

རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་པའི་རྩོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་སྒྲོང་བར་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་པ་དང་འགལ་

ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རིག་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་སྣང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་

གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྐོ་ནས་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་པའོ། །སྐྱོན་དཔེན་ཆོས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་དོན་རྒྱུ་ཡིན་

@305A ཞེས། །པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བར་ངེས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ། དོན་ནི། སྔར་གང་གིས་ཀྱང་

མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་འདྲ་བར་བརྟག་ཅེས་སོ། །རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་འདི། རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ནི། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་སྣ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་

བློས། རྒྱང་བཀྲིའི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་རྟེས་སུ་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་བརྗོག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་ནས། ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་མཇུད་བཞིད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་

ལུགས་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་འང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱི། དོན་གཞན་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ།

འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། གཞལ་བྱ་ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་རིགས་

@305B པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྒོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དེ་ལ་འདོད་མི་འདོད་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིག་གི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་

གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། སྟོན་པོ་རང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོའི་སྣོ་ནས་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། སྟོན་པོ་དེ་དུས་ནམ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་

པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན་ཡང་། སྟོན་པོ་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉེས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ་འདོད་མི་འདོད་གཉེས་པོ་དག་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་སྣང་

ཞིང་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་བར་གཉེས་ཀ་ལ་

གཉེས་ཀ་སྣང་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོན་པོ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས། དུས་ནམ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་གཉེས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་

ཤེན་ཏུ་ཕྱོགས་ཐུབ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་

གང་རུང་རེ་རེ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར། རེ་རེས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལས་དབང་གིས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ཅི་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་དངོས་

@306A ཞེས། །པ་དེ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས། གང་རུང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་རྟོག་པའི་འཇིག་སྟངས་ཡིན་གྱི་དོན་འཇིག་དབང་པོའི་བློའི་འཇིག་སྟངས་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཤེས་ལ་འདོད་མི་འདོད་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་སྣང་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཐོང་བ། ཕྱིས་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཡིད་དུ་འོང་བར་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་

ཅིང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྣང་བའི་དབང་པའི་སེམས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་འང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱར་པའི་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་འབྲས་བུ་

ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་འདི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར། དོན་སྟོན་པོ་ནི། འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་

བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྣུབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་བདེ་བཅམ་སྐུག་བསྔལ་བར་དེས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་

རྣམ་པར་ཚད་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་འཛིན་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཉིད་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་།དེས་ན། ཅི་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་

@306B པ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་ཨཱ་དང་པ་དང་། ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་བཞིན་དུ། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཨཱ་དོ། །གཉིས་པ་ལ།

འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྨྲང་བ་དང་། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་སྨྲང་བ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་ཨཱ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། དེ་ལ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དོན་སྟོན་པོ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་

ལ་བསྟོས་པར་བྱ་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་རྣམ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་གི་དོན་གཞན་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དོན་རིག་འབྲས་

བྱང་འཇུང་རོ་ཞེན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུང་བའི་སྡོམ་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་དོན་སྡོམ་པོ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུང་བ་དེ། སྡོམ་འཇིམ་ཤེས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར།

སྡོམ་པ་འདི་ནི་འདོད་མི་འདོད་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོ་འཇིམ་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུང་

@307A ཞེས། །པའི་སྡོམ་པོ་རིག་པ་དེ་ཉིད་དོན་རིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུང་བའི་སྡོམ་པོ་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། སྡོ་འཇིམ་གྱི་ཐོ་ལ་གནས་པ་དོན་སྡོམ་པོ་དང་འདྲ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་

ལ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཡི་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐུང་བའི་སྡོམ་པོ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་དོན་སྡོམ་པོ་དེ་ནི། སྐྲོ་འདོགས་གཅོད་ཀུས་ཀྱི་ཐོ་ལ་སྣང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་

ཞིང་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་ཐལ། ཚད་མས་སྟོན་པོ་གཞལ་ལ། འབྲས་བུས་སྟོ་འཛིན་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་བྱེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུར་པའི་སྟོན་

པོ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། རྟེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་རིག་པར་འདོད་ཅིང་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་དུ་འཇོག་པའི་སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཡུལ་

སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཚད་མའི་ལག་རྟེས་ཀྱི་

བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་གཞན་ཞེག་གོ །ཚད་འབྲས་དངོས་ནི། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་

@307B བྱུང་བའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་རང་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འབྱེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་

སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྔོ་འཛིན་ལས་ཇུས་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ན། ཇུས་གཞན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་པས་སྔོན་པོ་རིག

པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་དེ་སྔོན་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བའམ། གཞན་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་

ཀྱང་རུང་། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྔོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། འབྲེལ་སྐྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེག །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་

འདུ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་རྒྱུ་ཁས་བླངས་པས་དབང་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་གཞལ་བྱར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྐྲ་ཤད་སོགས་སྐྱང་བའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་སྟོང་ཉིད་

དེའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་པོ་སྐྱང་བ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྐྱང་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གཟུང་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་རྣམ་རིག་པ་ལ་གནོད་

@308A ཞེས། །བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པ་དེ་བདེན། དེ་འདུ་རྣམ་རིག་པ་ངས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་བཞིན་

ཡིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཚ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་དགག་པ། རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་འཛིན་གྱི་བློ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་པར་རྣམ་

པར་དབྱེ་མེད་ཀྱང་གཟུང་བྱ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རྟོང་ཐ་རིག་པ་དག་རྩས་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། འཁྲུལ་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བཕྱིན་ཅི་འོག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེའོ་

ན། དབང་པོ་སྤྲགས་སོགས་ཀྱིས་བསྟད་པ་རྣམས་ལ་འཛིམ་དུ་མ་སོགས། རྟ་དང་གླང་པོ་དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆོ་བསྟད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འཛིམ་དུམ་དེ་དག་རང་གི་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་མ་བསྟད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའོ་ན། ཐག་རིང་པོ་སྐུ་ངན་གྱི་ཕྱོགས་ན་ཆུང་དུ་

ཡང་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྲ་མ་བསྟན་བཅོས་དང་། ཕྱི་མ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེ་འོ། །གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རིག་པ་དག་ཐ་དད་པའི་ཚ་འདི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་དེ། བློ་

@308B རྩས་གཅིག་ལ་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུར་གནས་པའི་ཆ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི། ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟེས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་

ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཆ་གསུམ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཡང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་

སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྩས་གཞན་ལ་རྩས་གཞན་ཉིད་

ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཉམས་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་དུ་མར་སྣང་ཡང་དུ་མར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཐ་

དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་དངོས་པོས་ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རིགཔ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་

མ་གྲུབ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དེ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་

@309A ཞེས། །རྫུན་ཞན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་དངུལ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འདི་ལ་ཞན་

ཚུན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་

བ་འདིའང་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། གཟུང་བྱ་ཞེལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་འདི་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་བལྟོས་པ་མེད་དེ། དེ་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནང་གི་གཟུང་འཛིན་རྣས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་དེ་ཙམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་རྣས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ་མི་བལྟོས་

པའི་འཁྲུལ་པ་ནི། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་ཐྲོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་རིག་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཁྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོད་རང་རིག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་སྤྲོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་རིག་པའི་

@309B རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཇལ་བྱེད་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་རིག་པ་

སོགས་ཀུན་བྱི་ལུགས་ལ་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེས་ཁས་བླང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རང་རིག་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཀུན་ལའང་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཆོས་

ཅན། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་རྣམ་བྱེས་སྒྲོང་བར་རྟང་སྟེ། ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་སྒྲོང་བར་བྱེད་རྟང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། ཤེས་པ་རང་གི་

བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ། ཆེད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དང་། ནང་དུ་ཤེས་པ་ཡོངས་

སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བར་བྱེད་རྟང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདིས་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མིང་ཐ་དད་ཙམ་མ་གཏོགས། ཇས་ཐ་དད་མ་
ཡིན་ཏེ། རང་རིག་དེའི་ཚད་མའི་དོན་གྱི་

རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་ཟཱཊ་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རང་རིག་ཆད་མར་ཟཱཊ་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། འདིས་

@310A ཞེས། །རིག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རིག་པ་ཞེས་པའི་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་ཚད་མར་བཞག་འདིར་འདི་རིག་པས་རང་རིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྣོད་འཛིན་
མདོན་སུམ་དེ་ལ་རང་རིག་གི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་

ན། འདི་དེའི་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་སྒྲ་བཤད་པའི་ཚེ། ལས་སུ་བྱུར་པ་སྣོད་འཛིན་མདོན་སུམ་དེ་ལ་བཤད་ལ། འདི་རིག་པ་ཞེས་པའི་བྱ་བའི་ཆ་དེ་ནི་མཚོན་བྱ་ལ་ཟེར་ལ། འདིས་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རིག

ཅེས་བྱེད་པ་ལ་ཨཱདྱ་པའི་ཚེ། འཇིན་རྟམ་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་རིག་ཏུ་མཚོན་ན་ལས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིར་བྱེད་ན། སྟོང་འཇིན་མཚན་གཞི། རིག་པར་མཚོན། འཇིན་

རྟམ་གྱིས་སྐྱོང་བ་ཞེས་སོ། །ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཞེས་པ་ནི། ནང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དོ། །སྐྱོང་བར་བྱེད་རྟང་ཞེས་པ་ཡང་ཤེས་པ་སྐྱོང་བྱེད་དུ་རྟང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །རྟམ་པ་ཤར་བ་ཞེས་པ་ཡང་བྱམ་པའི་

རྟམ་པ་ཤར་བ་ནི། བྱམ་པའི་རྟམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐྲོའི་རྟམ་པ་ཤར་བ་ནི། ཐྲོའི་རྟམ་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྟམ་པ་སྣང་བ་ལ། དེའི་རྟམ་པ་ཤར་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྟམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་བསྟན་

པ་ལ། ཐྲོ་ཚུལ་གཉིས་སྟན་པའི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་སྟན་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་རིགས་པས་བསྟན་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་

ཀྱང་སྟེ། ཞེས་པའི་རིགས་པས་བསྟན་པའོ།

@310B དང་པོ་ལ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁས་མ་བླངས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རིང་

པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་འབྲལ་དང་། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛོད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་རྟོགས་པར་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་སྣང་ཡང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྣང་

པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཤེས་ཏུ་དྲངས་པ་ཡིན་ན་མེ་ལོང་ཤེས་ཏུ་དྲངས་བ་ལ་ཤེས་ཏུ་ཉེ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར། དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོའི་

གཟུགས་བརྙན་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་

ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཡིད་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞ་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། ཟས་ @311A ཞེས། །ལ་སོགས་པ་གཞན་འགའི་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དག་དབང་

པའི་མངོན་སུམ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནས། དེ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་གི་དམིགས་རྟེན་དེས་ཁྲོད་ལ་རྣམ་པའི་ལག

རྗེས་དེ་བཞག་པ་མེད་པར་ནི། དེ་ཁྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དོགས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། འདས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དང་། རང་རིག་གི་

མྱོང་བྱར་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་མེད་ན། འདས་པ་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རིག་མེད་ན། དེ་འདྲའི་བློ་མ་མྱོང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ།

དྲན་པས་རིགས་དོན་གཞན་འཛིན་པ་དགག །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འཛིན་པ་དགག །ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་དྲན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་

@311B ཡིན་ཏེ། སྔོ་སེར་སོགས་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་ཁ་དོག་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་དོན་གཞན་དེའང་མི་རྟག་ན། གསལ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་

བར་ཐལ། རྒཱ་ནའང་སྨྱོ་འཛོན་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མཚན་མ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྔར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འདས་པ་དྲན་པའི་ཚུལ་འདི་ཚོས་ཅན། གཟུང་དོན་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དོན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་

པ་དང་ལྷན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་མི་ལྷན་ནོ་ཞེན། དྲན་པ་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པས་

སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འདས་པའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔར་དོན་རང་མཚན་རྟོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔར་གྱི་རྟོང་བ་དེ་ལས་བྱུང་ཞེས་

སྣང་རོ། །དེན་པ་རྣོང་བ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་རྒྱུན་རང་མཚན་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེན། འདས་པ་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་གཟུང་དོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

@312A ཞེས། །ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དེའི་ཚེ། དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན། སྐྱོང་བ་དབང་ཤེས་ལའང་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེན་

པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི། དྲན་པ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་

བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། དྲན་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞེག །རང་སྣང་བའི་བློ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྱེལ་བ་

ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། འོ་ན། དབུ་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབུ་པ་པོ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོ་བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་

པ་རེ་རེ་དག་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྱེལ་ལོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་སེམས་དག་གི་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་། སྒྲ་བ་ལྟར་དོན་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་

བར་ཐལ། ཚལ་པའི་ཡུལ་དང་། ཐོས་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱས་ཐ་དད་ཀྱང་འདུ་བ་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་ཐ་སྙད་འཇིག

@312B རྟེན་ན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེར་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་འདས་པ་དྲན་པའི་བློ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་

བར་ཐལ། ཇི་ལྟར་རྫས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་བཅས་འཐད་པ་དང་། རྣམ་མེད་མི་འཐད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་

གཉིས་ཉིད། །ཡུལ་ཤེས་པ་སྟོང་འཛིན་དང་། དེ་ཤེས་པ་སྟོང་འཛིན་བྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་སྣང་གྱི་སྟོང་འཛིན་དེ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །

སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྷག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་

ཅན་གྱི་ཁྱོད་དུན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། ངས་སྟར་སྟོན་པོ་མཐོང་ཞེས་དུན་པའི་ཚེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་གཉིས་དུན་པས་སྟར་ལྡོང་དུས་ན། གཉིས་ཀའི་ལྡོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་

ལ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྐྱོང་བ་གཟུང་རྣམ་དང་། སྟོ་འཛིན་སྐྱོང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་འཛིན་ལ་སྟོན་པོའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་པུ་དང་། དེ་དག་པའི་བློ་ལ། སྟོ་འཛིན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡང་སྣང་བས། གཟུང་རྣམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཡིན་གྱི་

@313A ཞེས། །འཛིན་རྣམ་གྱིས་ལྷག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོ་འཛིན་དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་ན། ཅི་ལྟར་སྟོ་འཛིན་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་ཞིང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

སྟོ་འཛིན་དང་། དེ་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་། དག་ཤེས་དེ་དག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡི་ཤེས་པ་སྟ་མ་སྟ་མ་ལས་གཟུང་རྣམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དག་ཤེས་དང་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་

གྱི་ངོ་བོས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། བདག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་པ་རང་དབང་པ་དེ་ཡིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ཤེས་པ་དྲན་པ་ན། ངན་ཡང་དྲན་པའི་ཕྱིར། དྲན་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྡེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོན་ར་ང་རྒྱུ་སྣང་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་བྱེད་

ལའང་དོན་ཤེས་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྡེ་བ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇོག་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་དོན་

གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དྲན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་མེད་པར་ཇི་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དབང་

@313B ཡིད་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་དག་ཡོད་པས་དོན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དྲན་ནོ་ཞེན། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དོན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བསྡ་བསྟེན་པ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དང་འདྲ་

བ་ལས་གཞན་ཅིར་ཡང་འབྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དུན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོ་མ་སྣུན་དང་མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱི་སྒོ་ང་སོགས་ལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་

ནོ། །ཤེས་པ་གཉིས་པ་དུན་ཤེས་དང་པོ་དེའི་རང་བཞིན་འཇིན་རྣམ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་པོ་སྟོང་སྟང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གཟུང་རྣམ་དང་གཉིས་པ་ཅན་མིན་པར་འཇིན་རྣམ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་

གང་ཞིག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུན་ཤེས་དང་པོ་ངེས་པར་འཇིན་ཅིང་དུན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྟ་མ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱི་ རྟགས་པར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྟ་མ་དེ་གཉིས་འཇིན་རྣམ་རྟུང་པ་

ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེས་ན། དུན་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་གནས་པར་འབྱུར་བའི་དབང་ཐྱོ་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པར་ཐལ། སྟོ་འཇིན་དོན་སྟོན་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྡེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཐྱོ་གཉིས་པ་

དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེས་སྟོང་འཛིན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉེས་པ་སྤྱ་མར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་སྣང་བ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཡུལ་གང་ཡིན་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པར་

@314A ཞེས། །ཐུགཔ་ཕྱད་དུ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། དོན་གྱིས་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀས་བསྟེད་པ་མི་སྲིད་པས་དྲན་ཤེས་སོགས་དོན་ལས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་ན། ཤེས་པ་དང་པོ་སྟོང་འཛིན་གཅིག་པུ་ཉིད་དོན་དང་འབྲེལ་བར་

དྲན་པར་འགྱུར་གྱི། བློ་སྟ་མའི་དད་དང་། དྲན་ཤེས་འབྲེལ་པར་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཅིག་པུ་དོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བློ་ཆུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ལྡོག་

ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་བསླུབ་པ་དང་། རྩོད་པ་སྣང་བ། དོན་བསྟུབའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྟོན་པོ་ནི་སྟོ་འཛིན་དེ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ངེས་པར་སྟོ་འཛིན་གྱི་བློ་

དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོང་ཞིང་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་རྫས་གཅིག་ཏུ་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་ཿ

བའི་རྟགས་ལ། ལྷོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྟོ་སེར་རྩས་ཐ་དད་དག་ལ་ངེས་པར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྫོང་བའི་ངོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་བསླུབ་པ་ནི། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཐལ།

རྫོང་བསྟོ་འཛིན་དེ་མིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩས་སུ་མེད་པར་དོན་སྟོན་པོ་དམིགས་པ་འགའ་འམ། དོན་སྟོན་པོ་དམིགས་པའི་རྩས་སུ་མེད་པ་ཡི་སྟོ་འཛིན་རྫོང་བ་དུས་ནམ་ཡང་རྫོང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་

@314B ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་སྣང་བ་ཡི་དོན་སྟོན་པོ་ནི་སྟོར་སྣང་ཤེས་པ་ལས་རྩས་གཞན་མིན་པ་ལྷོག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོ་

ཀྱིས་གླང་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྣང་བྱེད་དགག །མེད་པའི་གཞོན་བྱེད་སྣང་བའོ། ।དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། རྣམ་རིག་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བའོ། ।དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་

དབང་ཡིད་དག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཐོང་ཞིང་། སྐབས་འགར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། གལ་ཏེ་དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལྷོག་པའི་རྐགས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་ཡོད་མེད་དེ་སྔོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ལས་འེས་པར་མི་སྣུ་ན་

ཕྱི་དོན་གྱུབ་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་འེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། སྔོ་འཛིན་རང་དུས་ན་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཇུས་སུ་མེད་

ན་རྒྱན་དུ་འགལ་ལ། རྩས་སུ་ཡོད་ན་རྩས་ཐ་དད་མི་འཐད་པས། རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེད་པ་སྟར་ནུས་མེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་ཏུ་

@315A ཞེ། །འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། གཅིག་ཆའང་མི་འཐུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུན། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ཤས་པ་རང་གི་རྩས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་པོ་དེ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མི་འཐུལ་བ་དང་། དེ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུན་

བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་མངོན་ལ་དམིགས་རྒྱུན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མདོ་དང་། རིགས་བ་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟ་

བུ་ཞེག་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན། གལ་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པའི་ལག་ཇེས་འཇོག་བྱེད་དམིགས་རྒྱུན་ནོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དམིགས་རྒྱུན་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཇོས་

ལ་ཡོད་པའི་སྟོ་འཛིན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་དེ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལག་རྩེས་འཛོག་པའི་ནུས་པ་མེད་ན། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན། བེམ་པོའི་ཐུས་སུ་མི་འཐད་

པས་ཤེས་པའི་ཐུས་ལ་ཡོད་དོ། །ཡང་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་ཐུས་གཅིག་པའི་སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་སྟོ་འཛིན་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྟོན་པོ་དམིགས་པར་ཐལ། དེའི་

དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྟོན་པོ་དམིགས་ཀྱང་སྟོན་པོའི་མི་རྟག་པ་མ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་

@315B རྣམ་ལྡན་དུ་བསྒྲིད་པའི་སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་ལ། སྟོན་པོས་རང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་བསྒྲིད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་པོའི་ཆོག་རེ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

རྟག་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་ཇས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པས་ཤེས་པའི་ཇས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན། མིག་གི་དབང་པོ་བདག་པོའི་ཆུན་དང་། ཡིད་བྱེད་སྤྱ་མ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཆུན་དང་། དེ་མ་ཐག་ཆུན་དང་། ཇས་གཅིག་པའི་སྟོ་

འཇོན་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྒྱེད་པའི་ཀུས་པ་ཞེས་སམ། དེ་དང་ཇས་གཅིག་པའི་སྟོན་པོ་དམིགས་པའི་ཆུན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆུ་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་དང་། འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་པོན་ལས་སྐྱ་གུ་

སྐྱེ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དུ་བ་ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་འབྲས་རྟགས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། ཆུ་འབྲས་དང་། འབྲས་རྟགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཆུ་འབྲས་དེ་ཡི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྲེལ་ཞིང་མི་སླུ་བའི་བློ་ཇས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་འབྲས་བུ་རྟོག་ཅིང་ཁས་ལེན་

པར་བྱེད་ན་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་ན། བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྒྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དུ་བ་མེས་བསྒྲིད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་བག

@316A ཞེས། །ཆགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་རྒྱུ་མེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་སྣང་དེ་དུ་སྣང་གི་རྒྱུ་དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། དུ་བའི་འབྲས་

རྟགས་གང་ལས་མེ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་སྣང་སྔར་འབྱུང་ཞིང་མེར་སྣང་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདིའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་འགོད་ཚུལ་ལ། ལར་སྣང་ཆོས་ཅན། མེར་སྣང་

ཡོད་དེ། དུ་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་ནས་རྟགས་སུ་སོང་ཚུལ་ལ། དུ་སྣང་གི་རྟགས་ལས་མེ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི། མེ་སྣང་གི་བློ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་དཔོག་པར་འདོད་པ་དག་ནི་ལྷག་

འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ། མེ་དུ་དང་། ས་བོན་དང་། རླུ་གུ་སོགས་ཁས་ལེན་ནམ། མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། འགོད་ཚུལ་ལ། མེ་དུ་སྣང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བཀོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་

ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེན། འོ་ན། སྔར་དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པར་བརྩད་པ་ལ་འགལ་བ་དག

ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལྟར་ན། རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པའི་འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་མེ་དུ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ། མེ་དུར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་

@316B པས་དུ་བར་སྣང་བ་རྟགས་སུ་སྨོས་སོ་ཞེན། ཁྱོད་འདོད་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ལ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལན་དེ་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཆུང་ངུར་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ། དུ་སྣང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་མིར་སྣང་འབྲས་བུ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྱུ་གྲུར་སྣང་བ་རྒྱུ་དང་། ས་བོན་དུ་སྣང་བ་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་སོ་ནམ་བྱེད་པ་དག །ཐོག་མར་སྒྱུ་གྲུར་སྣང་བའི་ཐབས་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ས་

བོན་དུ་སྣང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩོད་པ་དང་ལན་གྱི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཁྱེད་ལ་བློ་ལ་མེ་དང་དུ་བར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་བློ་ལས་ལོག་ས་སུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐོག་མར་ལྷོག་གྱུར་

ཀྱི་མེ་སྣང་ན། རྟགས་ཀྱིས་དཔག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཐོག་མར་དུ་བར་སྣང་ཞེང་། དེ་རྗེས་མེར་སྣང་བས། དུ་སྣང་རྒྱུ་དང་། མེ་སྣང་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུ་བས་མེ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་རྟོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤེག་དེས་ན་འདི་ལྟར། མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། དུ་བའི་རྒྱས་ལས་ལྷོག་བྱུང་གྱི་མེ་རང་མཚན་དཔགས་པར་གང་ལས་ཤེས་དྲིས་པས། ལྷོག་བྱུང་གྱི་མེ་ངེས་པ་ལ་

@317A ཞེས། །བརྟེན་ནས་ཞུགས་པས་བཅོ་བསྡེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་མེ་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། བློའི་ཤུས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན།

དུ་བའི་རྒྱས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མེ་ཉིད་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྒྱས་མི་རྩང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དུ་བའི་རྒྱས་ལས་མེ་དཔག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་བག

ཚགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་བཅོ་བསྡེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་མེར་གསལ་བར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཉིད་དང་། དེ་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་མེ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཚུངས་

བའི་ཕྱིར། འབྲས་རྒྱས་འགོད་ཚུལ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ལ། དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་ཞེན་པ་ནི། བློ་ལ་སྣང་བའི་ཇོག་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་འབྲས་རྒྱས་ལས་མེ་སྣང་བའི་དོན་བྱེད་སྣང་ཙམ་གྱི་མངོན་

སུམ་སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མངོན་སུམ་ལ་མེ་དེར་སྣང་བ་འབྱུང་དུ་རུང་

བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་མེར་སྣང་གི་བློ་དང་། དེའི་ཇས་ཀྱི་མེ་ཉིད་དང་། དུ་བར་སྣང་བའི་བློ་དང་། དེའི་ཇས་ཀྱི་དུ་བ་དག་གསལ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེས་ན་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་

@317B ལེན་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ། བློའི་ཇས་སུ་གྱུར་པའི་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡང་ དག་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་

རྒང་བའི་གདུལ་བྱ་འགལ་ཞིག་གི་ངོར། ཕྱི་རོལ་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཐར་པ་ལ་བཀྲི་དགོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་

མི་རྟག་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེའི་ངོར་བློ་ཇས་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེད་ཞེང་དམིགས་པའི་ངས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་

པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། སྟོན་པོ་དང་། སྟོ་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཇས་ཐ་དད་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འབྱེལ་མཛད་

པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། དབང་ཤེས་མ་འབྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྣྲབ་པ་དང་། འབྲལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྣྲབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དོན་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེར་སྣང་བ་

མ་ཡིན་ན། སྟོན་པོ་གཅིག་པུ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། སྟོན་པོ་དེའི་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་སྣང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་

@318A ཞེས། །མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་། གསལ་མི་གསལ་གྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་འདྲེས་མ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་འཆར་

ཞིང་འཛིན་པ་ཡི་ཤེས་པ་སྟོན་པོའི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དོན་སྟོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟོན་པོ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོའི་

རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་ལ་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་མི་འདྲ་ཤ་ པའི་ཚ་ཞས་འགའ་ཡིས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྟོན་པོ་ལས་

གཞན་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་ལྟར་ཕ་ལ་བཏེན་ནས་བུ་ལ་དེའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུའི་ཚ་འགའ་ཡིས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།

ལས་ཀྱི་ཚ་ཞས་འགའ་ཞིག་ལས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲ་བོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ཐལ། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྣ་བྱའི་

མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྔོ་བ་དང་དམར་བ་དང་། མདངས་གསལ་བར་མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་

ཅིས་ན་སྣང་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་

@318B མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ན་ངེས་པར་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་བོ་དེ་མཐོང་བ་བདག་ཉིད་དབང་པོ་ཉམས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་

གྱུབ་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་དབང་གི་སྐྱོན་སྣང་བར་ཐལ། རབ་རིབ་དེའི་དབང་གིས་གསལ་བའི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྲོན་བ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་དབབ་

པོ་སྐྱོན་མེད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཁྲན་སྐེར་བས་དབེན་པའི་མར་མེའི་དོན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མར་མེ་དེ་ལ་མར་མེའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་དོན་རང་མཚན་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་

ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། མར་མེ་ལས་གཞན་མར་མེའི་རྩེ་མོའི་ཁྲོན་བ་དེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་

རྒྱུ་སྣང་བ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མར་མེ་གཅིག་གི་རྒྱས་པ་ཚད་མས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྲོན་བའི་རྒྱས་པ་མ་རྟོགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གཟུང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྣང་བ་ནི། བར་སྣང་གི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཐག་རིང་པོའི་བྱམ་པ་སོགས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ལ།

@319A ཞེས། །སྟར་བཤད་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་ནི་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་ཡང་གཟུགས་གཞན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཚ་དང་། མི་གསལ་བར་མཐོང་

བའི་ཚ་བདག་པོའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་གཞན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོ། །རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་

མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་ཀྱང་གཞན་ལས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་བློ་འབྲལ་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། དེ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལ་ངེས་པར་

བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེས་དབེན་པའི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མར་མེ་དང་། ཁྲ་བོ་གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འཁྲུལ་སྣང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་བཞག་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པ་དེ་

དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་མར་མེའི་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་སྣང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཁས་མ་བླངས་པར་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་ཁས་བླངས་པ་དང་། དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་གཞུང་གི་གཅོད་མཚམས་འདི་དག་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་དོ། །ཡུལ་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་བ་དང་། རིང་བ་ནས་བལྟ་བ་ལ་

@319B སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་སོ་སོར་མི་རྟང་བར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མེད་ན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་འཇོག་བྱེད་རྩང་བད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། ཐུག་ཕྲད་དུ་འཇོན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་

པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལན་དགག་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལན་དགག་ལས་དབང་ལ་བེ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་

པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣང་བས་དོན་དེ་ཚོད་ཅིང་བསྟིབས་པ་ཡིན་ནམ། མ་ཚོད་ཅིང་མ་བསྟིབས་པ་དག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀ་ནས་གསལ་

བར་མཐོང་བས་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ངམ་གྱི་སྐྲས་གཉིས་ཀས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གཟུགས་མི་མཐོང་

བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བར་དུ་སྐྱབ་བྱེད་

ཀྱིས་བསྟིབས་ཤིང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཡུལ་ཐག་རིང་བའི་ཚ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་ཆ་ཤུ་མོ་

འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་ལ། ཐག་ཉེ་བ་ནས་དེ་

ལས་ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་གི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཕྱི་དོན་ཆ་མེད་བཀག་པས་ཆ་བཅས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས་གཟུང་བྱའི་དོན་དེ་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག

@320A ཞེས། །ཡིན་ནམ། ཐུ་བའི་ཆ་མེད་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་པོ་དེ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀས་དེ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྟགས་དེ་ཉིད་ལ་ཐལ་བ་ནི། ཐུ་རྫུལ་དུ་མ་ཐ་དད་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་གང་ལས་

ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་བློ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན། འདིས་ཀྱང་གནོད་དེ། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་

བསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣང་བ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་གཅིག་གསལ་

མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐག་རིང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅེས་མི་གསལ་བ་ཡིན་དྲིས་པས། དུ་བ་དང་ཁུག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འོ་ན། དེ་ཐག་ཉི་བ་འདིར་སྒྲིབ་བྱེད་ཅེས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་

པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བ་ནས་སྒྲིབ་རྟོག་སྣབ་ཅིང་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། བར་གྱི་སྣང་བཞང་སྣབ་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཐག་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་རྟོག་དང་སྣབ་མཐུག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་

@320B བལྟ་བ་ན་མི་གསལ་བར་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཤེས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཐག་ཉེ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཐག་རིང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། བར་གྱི་སྣང་རྟོག་ཡང་སྣབ་མིན་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེའི་སྒྲིབ་རྟོག་

མཐུག་པ་གང་ཞེག །དེ་གཉིས་སྣབ་མཐུག་གི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། སྒྲིབ་རྣུལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་འདབ་འབྱར་དུ་སྣང་རྣུལ་གྱིས་བསྐོར་བས་ཁྱབ། སྣང་རྣུལ་གྱི་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་སྒྲིབ་རྣུལ་གྱི་

བསྐོར་བས་ཁྱབ་པ་གཞན་དག་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །ཐག་ཉེ་བ་ཆེས་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། མིག་དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་མིག་གི་ཡ་ཐོག་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ན་ཆེར་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག

དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དག་མི་དགེའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་མི་གསལ་གྱི་གཟུགས་གཞན་ཞེག་འབྱུང་བར་འགྱུར་

བ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་དེ་དག་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་བསྒྲིབ་བམ། མི་སྒྲིབ། བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གསལ་བའི་

ལས་གཟུགས་གཅིག་པུ་དེ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་གཟུགས་སྣང་བ་གང་ཞེག་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་དེ་ཐག་ཉེ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་མདུན་ཕྱོགས་ན་གནས་པས། གསལ་བར་སྣང་བའི་ལས་གཟུགས་ལ་

@321A ཞེས། །དེས་སྨྲིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་མ་བསྒྲིགས་སོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མ་བསྒྲིགས་པར་

མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་ཅིག་བསྒྲིགས་པས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་དག་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་ཡུལ་དབང་

བར་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐག་ཉེ་རིང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཟུགས་གང་གིས་དོན་ཕན་པ་དང་། དོན་མིན་གནོད་པ་

ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ན་དེའི་ཆུ་སྐེམས་པར་བྱེད་པའི་རྟའི་གདོང་དང་འདྲ་བའི་མི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞན་གཞོད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མ་བྱུབ་སྟེ།

ཆུ་ན་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་དུ་མ་དང་། ནོར་བུ་ལེན་པའི་མི་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་གཞོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུ་པ་ནི། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་བྱུར་བའི་རྒྱུ་བ་དབང་ཤེས་དེ་དག་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བཞིན་

དུ་རྣམ་པ་ཐ་དད་སྣང་ཞིང་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། ལྷག་མ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཐུབ་ཁོས་ངན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་པའི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚུལ་གཉིས་སྨྲབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་

@321B དང་། དེ་ལ་རྩད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་སྐྲ་དང་མར་མེ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རང་འཇིག་མངོན་སུམ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཡུལ་དེ་དག

དང་། དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་སྔ་མར་བྱུར་པ་ཡི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་འཇིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་

གཟུང་དོན་དུ་གསལ་ན་དོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་ཡན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཡང་རུང་

ཆོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་དེས་ལ། གཞན་མི་འཇིན་ནོ་ཞེན། སྒྲ་འཇིན་ཤེས་པ་ལ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པས་སྒྲ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་འདི་ཡང་འཐད་པར་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའང་འཇིན་པར་ཐལ་བའི་

ཕྱིར། ཡང་ན་སྒྲ་འཇིན་མངོན་སུམ་དེས་སྒྲ་དེ་རང་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་འཇིན་ལ་འདི་ཁོ་བོའི་རྒྱུའི་རིགས་ཡིན་པས་གཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་ཤེས་པ་

དེ་ལ་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་སྒྲ་དེས་བྱས་པའི་སྒྲ་འཇིམ་ཤེས་པའི་དུས་ན་སྒྲ་དེ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དུས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་

@322A ཞེས། །པའི་དོན་གཞན་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་མཉམ་པའི་སྒྲ་འཇིམ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་ཡང་འཛུལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་

པ་དེ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་གསལ་བ་མིན་ཞེས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་རྣམ་མེད་དུ་མི་གསལ་ཡང་། རྟག་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་

ཀྱང་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཟོ་རྡེ་དང་རྩོ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྒྲིད་པར་འཛུལ་བར་ཐལ། ཇི་ན་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་

འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེན། འོ་ན། རྟོ་རྩེ་སོགས་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་རྫས་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་

བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གིས་རང་འཛིན་ཞེས་པ་བསྒྲིད་པ་འདིར་ཡང་དྲྭས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གང་ཡང་མི་གསལ་བའི་སྐྱོན་

སྐར་བཞིན་འབྱུང་བར་ཐལ། ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དྲྭས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུབ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་སོགས་རྣམ་མེད་པའི་ངོར་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་

@322B རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཙམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་སྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་དེས་སྟོན་པོ་དེ་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་བརྩད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པར་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚུལ་གཉིས་བསྟུབ་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛིན་དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་པ་དེ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

ཡུལ་ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་གསལ་པོར་རྟོང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་ཅང་གི་སྟོང་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་ལ་གཟུགས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་དད་དུ་དྲན་པའི་བློ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བློ་འགའ་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲན་པས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐ་དད་

དུ་གསལ་བར་སྐྱོང་བ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་ཐོག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེཡིར་ན། མཚོ་མ་སྤྲུན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་སྣང་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་སྟེ་མས་གྲུབ་པ་དང་། རིང་

@323A ཞེས། །པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སྣང་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཞལ་ཆེར་ཉེ་ཞེར་རམ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་གི

ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་གྱུབ་པ་དེའི་ཚེ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྐྱོང་བར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ན། དེ་གཉིས་སྐྱོང་

བྱ་སྐྱོང་བྱེད་དུ་གྱུབ་ལ། སྐྱོང་བྱེད་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་དགག་པ་དང་། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐོག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་ཀྱང་

རང་རིག་མེད་པ་མི་འཐད། རང་བློ་ལྷོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་སྟ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག། དཀར་སོགས་གསལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག། རང་རིག་མེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱོང་བ་

གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་མེད་ཀྱང་རྒྱོང་བྱེད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྒྱོང་ངོ་ཞེན། བློ་སྟ་མ་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་གྱི་བློ་ཕྱི་མ་ཡིས་ཤེས་

པ་སྟ་མ་ཇི་ལྟར་ཡང་རྒྱོང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཤེས་པ་སྟ་མ་འགག་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་ཤེས་པའི་ཉམས་སུ་རྒྱོང་བ་མ་ལུས་པ་ལྷོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྟ་མ་དེས་དོན་དུ་མ་ཟད་རང་

@323B གི་ངོ་བོའང་རྒྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱི་རོལ་ཀུ་མདོན་པར་ཕྱོགས་པར་སྣང་བར་ཐལ། རང་ལས་རྟོས་ཐ་དད་པའི་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་རིགས་པར་ཐལ། བློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་གྲྭི་བློ་རྟག་ཏུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཕྱིགས་ཤ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་མི་སྣོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྟོན་པོ་

གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྟོན་པོ་དེ་སྣོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་འཐོབ་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་དོན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། འདྲ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུ་མཚན་དུ་

མི་འཐད། འདྲ་བ་ཉིད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་སྣོང་བ་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་སྣོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། བཞིན་དང་

དེའི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུན་དུ་སྣོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། བློར་གྱུར་པའི་འདྲ་བས་དེ་སྣོང་བར་འཛིག་གོ་ཞེན། དེ་ནི་འདྲ་བ་ལས་སྣོང་བར་འཛིག་རྟུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་འཇོག་པ་ལ་བློས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འབྲ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱོང་བ་རང་རིག་དེ་ནི་དོན་དང་འབྲ་བའི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེའི་མྱོང་བ་རང་རིག་དེ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་འཇིན་རྟམ་དེའི་རྣམ་པར་

@324A ཞེས། །བཞག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འཇོག་མི་རྟག་ན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་མི་སྣུ་བའི་དོན་དང་འབྲ་བ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་བ་ལས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མྱོང་བར་གྲགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་མྱོང་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་མྱོང་བར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་འཇིན་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དེའི་

མྱོང་བ་ལ་དོན་དུ་སྣོ་འདོགས་པའི་བློ་འབྲལ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོ་སོགས་མྱོང་བར་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་འཇིན་གྱི་བློ་ནི་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་མྱོང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་མྱོང་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་སྟོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་རཕར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དོན་དང་འདྲ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་མྱོང་བའི་ཆ་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྟྲུབ་སྟེ་སྟྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པས་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འདི་

ཤེས་པ་དེ་ར་ཉིད་མྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདྲ་ན་ནི། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་

@324B པས་དོན་མྱོང་བར་འཇོག་ན། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་སྔོ་སོགས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འདོད་དོ་ཞེན། དེ་བཞིན་

དུ་སྡོ་སྣང་ཞེས་པ་སྐྱ་མ་དེ་ཡང་ཕྱི་མ་དེས་གཟུང་དོན་དུ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉམས་ལྡོང་སྐྱ་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ལྡོང་སྐྱ་མ་ཉམས་སུ་ལྡོང་ངོ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞིན་དུ་

ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། འོ་ན། སྡོ་འཛིན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྡོན་པོའི་དོན་ལའང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ངས་ཤེས་དེ་ནི་སྡོན་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་འདྲེན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྡོན་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་

འདྲེན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། སྡོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་དོ་ཞེན། ལྡོང་བ་སྡོ་སྣང་དབང་ཤེས་སྐྱ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྡོ་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མེད་པཉང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། །དེ་ཁྱོད་ལས་

སྐྱེས་ཤིང་ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བའི་དོན་བརྟག་པ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་ཤེས་པ་ལ་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི་རང་བཞིན་

དཀར་པོ་རིག་པ་གསལ་བ་སྐྱེས་པའམ། ཤེས་པའི་སྣང་བ་འདི་གང་ཡིན། དེ་ཅི། དཀར་པོ་སོགས་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་

@325A ཞེས། །ཡིན། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བྱེད་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་

མི་འཇོན་པར་ཐལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་དཀར་སོགས་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཁྱོད་དཀར་པོ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་གསལ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བ་འཐད་ལ། ཤེས་པ་དེ་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡུལ་དུ་

གསལ་བ་མ་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་མི་གསལ་ཡང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གསལ་བའི་སྣུབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་རང་མི་གསལ་བར་ཤེས་པ་ཇུས་གཞན་

གྱིས་གསལ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པས་དཀར་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཤེས་པ་དཀར་པོ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་

དུ་བྱས་པ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་

མི་འཐད་པར་ཐལ། །མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཉིས་པ་

མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མ་

@325B ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དག་ཏུ་འབྲེལ་པར་མཐོང་བ་ན་ཤེས་པས་དོན་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་མཐོང་བ་དཀར་

འཛིན་དང་། དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདུ་བ་བསྒྲེས་པའི་སེམས་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཞེས་པས་དཀར་པོ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་མཐོང་དུས་ན་ཞེས་པ་མཐོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན།

ཞེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་ཚོས་ཅན། རང་རིག་གྲུབ་པར་ཐལ། དཀར་པོ་དང་འདུ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། དཀར་འཛིན་རང་རིག་དངོས་པོ་རང་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱིས་མི་རིག་ན། དཀར་འཛིན་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་

མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞུང་འདིས་རང་རིག་མིན་ན་གཞན་རིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་སོ་སོར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་འདུ་བ་ལས་རྒྱུད་བ་

འཇོག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇོག་རྒྱས་སོ་ཞེས་པའང་སྟར་ཉིད་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཞེས་པ་དེས་ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་དེ་ནི་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་འདུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྤར་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཤེས་པ་རྣོང་བྱེད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དག་ནི་ཐན་ཆུན་འདྲ་བར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ @326A ཞེས། །ཀུང་མི་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་གང་ཡིན་པའི་ལུགས་དེ་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་ཅིང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་

འདི་ནི་དོན་དང་། འདི་ནི་ཤོས་པ་ཞེས་དོན་ཤེས་དེ་དག་སོ་སོར་སྣོས་སུ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དཀར་པོ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཤེས་

པ་དེ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡུལ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་རང་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་མི་གསལ་

བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྣོང་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་བདག་ཉིད་རིག་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཤོས་པས་དོན་ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་འདི་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བློ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་པ་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏེ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རིག་པའི་བློ་

མེད་པར་ཐལ་བའི་གསོད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་བའི་སྡུག་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བས་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་

@326B དུ་གྱུར་ཀྱང་བློ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་བློ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་དབང་པོ་དང་། དམིགས་པ་ཡུལ་དང་། ཡིད་བྱེད་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་འདོད་མི་ཤ འདོད་ཐ་དད་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་གྱུབ་ཅེ་ན། རང་རིག

གྱུབ་པར་ཐལ། བདེ་སྡུག་དེ་དག་བློ་གང་ཞིག་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཇུས་གཞན་དེ་ཤེས་ཤིང་སྤྲོང་བ་གང་ཡིན་པ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཆ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་

བདེ་སྡུག་ཞེས་པ་ཇས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་རྟོང་དགོས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་བདེ་སྡུག་དེ་སྤྱོད་ཅིང་རྟོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་རྟོང་བའི་བློ་དང་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོང་ཚུལ་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བདེ་སྡུག་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྣང་བའི་བློས་རིག་ཅིང་རྟོང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་བློ་རང་གི་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་རྟོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདེ་སྡུག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་

པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ཡིད་རྟོག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདེ་སྡུག་རྟོང་བར་ཐལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་དམིགས་པའི་གཉིས་ཆོགས་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་རྣམ་མེད་ཐུགཕྱད་དུ་རྟོང་བ་འགལ་

ལོ། །ཅི་སྟེ། བདེ་སྡུག་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བདེ་སྡུག་དེར་སྣང་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་དེ་ཉིད་

@327A ཞེས། །གཟུང་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྡུག་དེ་མ་གཟུང་ན། དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དག་ཀྱང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་

པར་ཐལ། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེ་ནི་ཆུང་ཟད་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལ་དོན་སྣང་བ་དེ་ནི་བློ་དེ་ལས་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཇུས་སྤུ་མ་གྲུབ་

པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་སྡུག་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་རྣམ་དེས་རིག་པར་གྲུབ་སྟེ། སྒོང་བྱེད་ཇུས་གཞན་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཟོད་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྣལ་

འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་སྒོང་བྱེད་དེས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པས་སྒོང་

བའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་སོ་ཞེན། ཆོར་བ་བདེ་སྡུག་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོང་བྱེད་ཕྱི་མས་མངོན་སུམ་དུ་སྲོང་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་ལྷོག་གྱུར་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་

གས་དོན་ཁྱོད་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྱད་དུ་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདྲ་ཡང་སྲོང་མི་སྲོང་གི་ཁྱད་པར་མི་འགལ་བར་ཐལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་རང་གིས་སྲོང་བའི་རྒྱུ་སྟོན་ཀྱི་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཡོད་ལ། གཞན་ལ་རང་

@327B གི་བདེ་སྡུག་སྲོང་བའི་རྒྱུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདེ་སྡུག་དང་དེ་སྲོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཕྱི་མ་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲལ་ལ། གཞན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གལ་ཏེ། སྲོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་

ཀྱི་བདེ་སྡུག་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་སྟོན་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདེ་སྡུག་རང་བློ་ཕྱི་མས་སྲོང་ལ་སྐྱེས་བུ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློས་མི་སྲོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཡི་མཚོ་བའི་དབྱེ་བའང་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱང་ཕན་པ་དང་། སྨོད་པ་པ་སོགས་མ་གཏོགས། རྟལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཏྱིས་

གཞན་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོ་ཥ་པ་མཚོ་ཞིང་དམིགས་པའི་རྟལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཞན་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བས་སིམ་ཞིང་སྟུག་བསྔལ་ཀྱིས་གདུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་སྟུག་ཅན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་དང་ཉམས་སུ་མཚོང་ཚུལ་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་རྫས་གཞན་ཀྱིས་རྣམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པར་མཚུངས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ། བདེ་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། རྟལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོ་འདུས་ཤིང་ཕྲད་པ་མེད་པས་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་དེ་ལས་

བྱང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྔལ་ནི་རྟལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྟུག་མྱོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྔལ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་

@328A ᠁᠐᠐᠁ །སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་པའི་མྱོང་བྱེད་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་མྱོང་བར་འཛོག

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན། ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་རང་གི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བྱེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀས་རང་གི་བདེ་སྡུག་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་

པའི་ཕྱིར་མཚུངས་སོ་ཞེན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གདུང་བ་དང་། བདེ་བས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་

མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གང་གི་ཚེ། བདེ་སྡུག་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཇས་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། བདེ་སྡུག་ཅན་དེ་ལྟར་སིམ་ཞིང་གདུང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མྱོང་

བྱེད་རང་ཉིད་མྱོང་བ་སྡུག

བསྔལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེའི་ཚེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་མྱོང་དག་ནི་འཇོག་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་

བྱའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དམིགས་

བྱའི་དོན་དང་འབྲ་བས་དོན་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འཛིག་ལ། སྒྲོང་བྱེད་རང་ཉིད་སྒྲོང་བྱའི་ངོ་བོར་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་སྒྲོང་བྱའི་བདག་ཉིད་སྒྲོང་བར་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བློ་རྟགས་ལས་

@328B རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། རང་བློ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཚད་མ་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྣང་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་བློ་ཕྱོགས་ཀུ་གྱུར་ན་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་སོགས་ལས་གཞན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབང་སོགས་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་

བ། རང་བློའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྣང་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ནམ། བློ་དབང་ཤེས་སམ།

ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྟ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་

འདྲའི་འབྲས་རྟགས་ཡོད་པ་གང་ཞེག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་པ་འདི་དག་ལས་བློ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་བདག་ཡིད་ཕྲད་པ་སོགས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཡིད་ཕྲད་པས་སྣ་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཚད་མས་

མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡང་ཆོས་

ཅན་དུ་གཟུང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་ནོ། །བློ་དབང་ཤེས་དང་། ཡིད་བྱེད་སྟ་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེར་མི་རྟུང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྟར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་

@329A ྱོད། །བྱའི་སྟར་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བས་དེ་བློ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་

ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་གསལ་དེ་ཉིད་འདིས་

གསལ་བར་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནམ། འདི་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྦྱང་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མིན་ནམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ཡང་དག

མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། ཤེས་པས་གསལ་བར་བྱྱར་པའི་དོན་ཡང་རང་བློ་སྦྱང་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་བློ་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡིས་གསལ་བར་བྱྱར་པའི་དོན་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ། རང་བློའི་རྟགས་དོན་གསལ་བ་དེ་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དོན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །

སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དེ་འདོད་ན་ཡང་། དོན་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དེའི་རྒྱུའི་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པའི་

ཕྱིར། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་འདོད་ན།

སྔར་མི་གསལ་བར་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་གསལ་ནས་བློའི་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཉམས་སོ། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གསལ་བ་དེ་ཡང་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པའམ། ཚད་མས་ཤེས་པར་མ་བྱུར་པའི་དོན་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་

@329B བློ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡིན། གལ་ཏེ། ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པའི་དོན་གསལ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཚད་མ་དེས་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྣང་པའི་རྟགས་སུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཉིད་ད་དུང་�älང་ཚད་

མས་གསལ་རྟགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་གསལ་དེ་ཚད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། མཐོང་བ་དོན་གསལ་དེ་

རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མིན་པའི་དོན་གསལ་གཅིག་བློ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་གསལ་

རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་རྣམས་

ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། གསལ་བ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་རྣམས་ཡང་དག་གང་ཞེག་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་བྱུར་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་འགར་ཡང་མཐོང་

བར་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྣམས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེན། གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་བའི་རྣམས་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྣམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་གསལ་དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་

ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བློའི་ཚེས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཚོས་ཡན་གར་བ་ལས་རང་བློ་རྗེས་སུ་དཔོག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་གྲུབ་

ཟིན། མ་གྲུབ་ན། རྣམས་སུ་མི་

@330A ཞེས། །རྩུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བློའི་རྗེས་སུ་བྱུར་པའི་བློའི་ཚེས་རྣམས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། རྗེས་གཞན་རྣམས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བློའི་ཚེས་བདེ་བ་ལ་

སོགས་པ་དང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྦྱོང་པའི་རྣགས་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། བློ་སྦྱོང་པའི་རྣགས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་བློའི་ཚེས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚེས་ཅན། དང་བློ་ལས་ཇུས་གཞན་དུ་ཙར་ཡང་མ་གྱུར་པར་ཐལ། དང་གི་གཅོ་བོ་རྣམ་ཤེས་དང་། དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་

པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡང་རྣགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་དང་དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་བློ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། བདེ་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཡིན་ནམ་གཞན་གྱི་ཡིན་མ་ངེས་པས་རང་གི་བློ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྦྱོང་པའི་འབྲས་རྣགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་པོ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པ་དབང་ཤེས་ལྔ་དག་མ་གཏོགས་བློའི་སྐར་དེ་ཡི་

འབྲས་བུ་གཞན་ཉེ་བར་མཚོན་

ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བློའི་འབྲས་རྒགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་ལྡ་ཚན་གཉིས་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ལྡ་པོ་དག་ལ་གཟུགས་མཐོང་བའི་

@330B ཤེས་པ་ལྡ་བུ་གང་རུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའི་ལྷོག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་གང་ཡིན་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱེད་པའི་རྒགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་

ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་བབ་རོལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མ་གྲུབ་པའི་སྟར་རྟགས་དེ་དག་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་

ཡང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བློ་ཇས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ལ་གནོད་པ་གཞན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཅི་

ལྷར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

དེ་དང་བྲོ་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་དག་ནི་འབྲེལ་པ་མ་མཐོང་བ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་བྲོ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་སྟར་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྲོ་དེ་ནི་

གྱུབ་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ན། ཕྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བྲོ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བརྗོད་དོ་ཞེན། རང་རྒྱུད་ལ་བྲོ་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྲོ་སྒྲུབ་པའི་སྟར་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྲོ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་མཐུན་

དཔེ་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞེག་ལ་བྲོ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བྲོ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བྲོ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྲོ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དོན་ @331A ཞེས། །གྲུབ་ཀྱི། དོན་གྱི་རྟགས་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྲོ་དེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྲོ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད་སུས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་

ཚད་མས། བློ་རྒྱུ་དང་དེ་ལས་ངག་བརྗོད་པ་དང་ལུས་གཡོ་འགྱུལ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཞན་ལ་ཡང་དེ་དག་མཐོང་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་རྟོས་སྤུ་དཔག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་

འབྲེལ་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་བློ་རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། དམིགས་རྟེན་གྱི་དོན་གྱི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་རྟེན་རང་ཉ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བློ་སྟ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། དེས་ན་རང་རིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། དོན་བློས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། བློ་ཡང་རང་གིས་མ་

རྩོད་བར་བློ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བློ་ནི་བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ལྟར་ཡང་རང་ཉ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བློ་སྟ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་

ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་གསལ་བ་མིན་པའི་བདག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཅི་ལྟར་ཡང་གསལ་བ་ཡིན་རོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་

@331B པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མ་ཡིན་ཡང་གསལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་འཛིན་བའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དབང་ཤེས་དེའང་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་

བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གི་སྐྱོང་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བློ་ཕྱི་མ་ལ་བློ་སྟ་མའི་རྣམ་པ་འཛིན་བར་འདོད་ན། བློ་ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུར་པར་ཐལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་

ལྟ་མིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་བློ་ཕྱི་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བློ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རང་རིག་མེད་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞེག་བློ་ཕྱི་མ་བློ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་ཀྱི་ལྟར་ན། བློ་རང་

ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་གཞན་ཕྱི་རོལ་གསལ་བ་ཤེས་པ་དེར་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་འཕོ་བ་ཡིས་དེ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ན། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། བློ་གཞན་སྟ་མ་

ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་མ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་གསལ་དགོས་པ་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་

ངོ་བོ་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་མཚུངས་པས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་བཞིན་དང་། མར་མེ་དང་། སྒྲོན་ཁུང་གི་བྱམ་པ་དག་ཀྱང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་

@332A ཞེས། །ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྟོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོན་མེའི་འོད་དེར་བརྟེན་ནས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་གང་ལས་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པའི་དྲན་པ་

འདིར་འགྲུར་པ་དོན་མཐོང་བར་མ་ཟད་དོན་ལས་གཞན་ཤེས་པ་དེའང་མཐོང་ཞིང་སྒོང་བ་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། སྒྲིང་

བའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ནུས་པ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྡན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིང་པ་བློ་ཚུལ་གཉིས་

སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རྒྱོང་བ་ཙམ་དཔག་ནས་རྒྱོང་བ་དེ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་མཐའ་གཞན་

འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་རིག་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་དཔོག་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོས་སྔར་གཟུགས་མཐོང་སྣམ་དུ་དྲན་པའི་ཚེ། སྔར་གཟུགས་མཐོང་སྣམ་པ་དང་། ངས་མཐོང་སྣམ་

པའི་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གཉིས་དྲན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་ཡོད་ལ། དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བྱུང་བ་ན་རྒྱོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་གྱུབ་བོ། །རྒྱོང་བ་ཡོད་དེ། དན་

@332B པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན། ཡུལ་རྒྱོང་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྒྱོང་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་རྒྱོང་བ་ནི། སྟོང་འཛིན་

ལྟ་བུ་གཟུང་རྣམ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྒྱོང་བ་ནི། སྟོང་འཛིན་རྒྱོང་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་གཅོ་བོའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆ་དང་། ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྟོང་མ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག

པའི་མངོན་སུམ་དུ་བཀས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཅོ་བོར་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་ནས་བཤད་པའི་རང་རིག་གི་དཔོག་ཚུལ་ནི། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཏེ། རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཕིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་

ཀྱང་། ལུགས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར། ཕྱོགས་སྡུ་མར་བཀོད་ནས་དྲན་པས་རྒྱོང་བ་དཔོག་རྒྱས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱོང་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དཔོག་མི་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་མེད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་

པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཛུགས་པར་བཞེད་ནས་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། དྲན་པའི་རྗེས་

ཀྱིས་རྒྱོང་བ་ཙམ་སྣང་ན། གྲུབ་ཟིན་པས་ཡང་སྣང་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་རིག་ཡོད་པར་སྣང་ན་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་སྣང་མི་རྒྱས་པའི་འགལ་རྐགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་པ་སྟེ་མ་རྟོགས་

@333A ཞེས། །ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་ཀྱིས་རིག་ཅིང་རྒྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་། ཐུང་ངུ་སོགས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྟེ་མ་འཛིན་པའི་ཚེ། དེ་འཛིན་པའི་བློ་རྒྱོང་བྱེད་མེད་པས་

དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛོན་པའི་ཉན་ཁེས་རྩོགས་པའི་རྟེས་སུ་སྐྱོང་བྱེད་རྣལ་གཞན་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཡི་གེའི་ཆ་སྟེ་མ་ཆ་ཐ་མ་འཛོན་པའི་སྟེ་འོགས་ཀྱི་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུས་ན། ཡི་

གེ་རིང་པོ་འཛོན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཐ་མ་ཐོས་པའི་ཉན་ཁེས་ཐ་མ་ཁོ་ན་སྐྱོང་གི་སྟེ་མ་རྣམས་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །སྟེ་མའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་ལ་ཆ་སྟེ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་མེད་པར་

ཐལ། ཆ་སྟེ་མ་ཆ་ཐ་མའི་བར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛོན་གྱི་ཐྲོ་ལ།ཆ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་ཐལ། ཆ་དེ་དག་ཉན་ཁེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞེག །སྟེ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་

ཐོས་པའི་ཉན་ཁེས་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལ་ཆ་སྟེ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་སྟེ་ཕྱི་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཁེས་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྟེད་པས་

སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ན། ཚ་སྡུ་ཕྱི་འི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟུད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱིད་རྣམས་ཐན་ཚུན་དུས་

@333B གཅིག་ཏུ་འདྲ་བའི་ཆོས་པ་མེད་པ་ཡི་སྡུ་ཕྱི་འི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཐོས་གཅིག་ཁོ་ན་བསྟུད་པའི་ཕྱོགས་མི་འཐད་པ། དུ་མས་ཉན་ཐྲོ་དུ་མ་བསྟུད་པའི་ཕྱོགས་བརྟགས་

ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚ་སྡུ་མ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་པ་དགག་པ་དང་། ཚ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྟུ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་སྡུ་མ་མཐའི་ཚའི་བར་དུ་གནས་ནས། ཀུན་གྱིས་ཉན་

ཤེས་གཅིག་བསྟུད་ལ་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣས་གཞན་གྱིས་རྟོང་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་ཕྱི་མ་སྟུས་པའི་ཚེ། ཚ་སྡུ་མ་དེ་དག་ཕྱི་མ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲའམ། སོ་སོར་གནས། དང་པོ་ལྟར་ན། འོག་ནས་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་སྒྲ་

ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལ། ཡི་གེའི་ཆ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣས་གཅིག་ཏུ་བསྡུན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཆ་ཐ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། བློང་བྱ་དང་པོ་ཁང་གི་སྒྲ་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་མ་ཐོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཆ་ཐ་མར་

ཡི་གེའི་ཆ་རིམ་ལྟན་དུ་འཇོན་པའི་ཉན་ཚོགས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་འཇོན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྟ་མ་དེའི་འོག་ཆ་ཐ་མ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཆ་སྟ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉན་ཚེས་ཀྱི་ཚུགས་

རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་མའི་དུས་ན། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་སྟ་མ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཕྱིས་ཀྱང་ཉན་ཚེས་དེ་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་ཐལ། སྟར་རང་ཉིད་རྟག་པར་གནས་པ་གང་ཞེག །སྟ་ཕྱི་

@334A ཞེས། །ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྟ་ཕྱི་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ནས་ཉན་ཚེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པར་ཐལ། སྟར་རྟག་པ་ཡིན་ན།ཕྱིས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མི་

སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོར་ལན་ཅིག་བཙལ་བ་ལས་སྟ་ཕྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རྣམས་སྟར་ནས་

གྲུབ་ཟིན་ཏྲེན་གྱིས་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་གཅིག་གིས་གསལ་ཟིན་ན། གསལ་བྱེད་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་འཛིན་པའི་བློ་དང་།

བློ་དེ་མྱོང་བྱེད་ཇས་གཞན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མྱོང་བྱེད་ཇས་གཞན་མ་སྤེལ་བར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད། སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐེས་སྟ་ཕྱི་དུ་མ་ཡིས་ཡི་གེའི་ཚ་དུ་

མ་དེ་འཛིན་ལ། དེ་རྗོགས་པའི་རྗེས་སུ་མྱོང་བྱེད་སྐྱེའོ་ཞེན། མྱོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་མ་མྱོང་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་ཚ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་ཉན་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་མྱོང་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་

འཛོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་། དེ་འཛོན་པའི་བློ་དན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་དེ་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེའི་ཚ་

@334B འཛོན་པའི་བློ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྐྱོང་བྱེད་ཐུག་ཉེས་གཉིས་སྤེལ་ནས་སྐྱོང་ངོ་ཞེན། ཡི་གེའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཚ་སྤྱི་ཐྱོ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱོང་བྱེད་ཐུག་གཉེན་གྱིས་

བར་བཅད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་སྐྱར་བས་བར་མ་ཚད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བསལ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཆད་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་འཇུག་པ་སྐྱར་བས་

བར་རྣམ་པར་ཚད་པ་མེད་པར་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ན། ཡི་གེ་ས་ར་ལྟ་བུའི་ཐུང་དུ་གཉིས་བརྗོད་ན་ཡང་བར་རྣམ་པར་ཚད་པ་མེད་པར་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོས་པ་ཆེས་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཚམས་

སྣུམ་བ་མི་འཐད། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་མི་འཐད། གཉིས་ཀ་འདུས་ནས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་ཕྱི་སྐྱར་བས་བར་མ་ཚད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཤེས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་པའི་

དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡི་གེའི་པར་རྣམ་པར་བཅད་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཀྱི། ངེས་པར་ཚད་པ་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་རྟོག་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། དབང་པོའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱན་ཡང་

ཕྱི་ནི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་ཀྱན་ལྟ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཐ་ཐུང་ཡང་མིག་འཛུམས་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་

@335A ཞེས། །ཕྲན་གཅིག་གོ་ས་དུ་མ་དག་ཏུ་འཕོས་པའི་ཡུན་གྱི་དུས་ཆོད་དང་འབྲེལ་བས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གོས་གཅིག་ཁོ་ནར་བསྒྲེས་པའི་ཡུན་གྱི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དུས་མཐའི་སྐད་

ཅིག་མར་འདོད་དེ། དུས་ཚྭང་ཞིང་ཐུང་བ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་རྣམས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡང་མིག་འཛུམས་པའི་ཡུན་

ཚད་དུ་གནས་དགོས་ལ། དེའི་ཚ་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་ཐོབ་མ་འཕྲལ་བ་སྐྱེ་བྱེད་ཇུས་གཉན་ཀྱིས་བར་ཆོད་ན་

ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་ནི་སྐྱེའི་ཚ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཚ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་ཕྱི་དུ་མའི་

ཚ་དང་བཅས་པའི་ཚ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་རིང་པོ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་ཡི་གེའི་ཚ་ཤས་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི། ཡི་གེ་སྐྱར་མི་འཐད་ན། དེ་ལས་

གཞན་པའི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འཐད་པས། དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་ལ་རིང་ཐུང་འདོད་པ་ནི་སྔོན་མེད་པ་ཞིག་གོ ། དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་འབྲེལ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོང་

@335B བྱེད་མེད་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཏེ་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཉན་ཚེས་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བྱེད་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། ཆ་ཐ་མ་ཐོས་པའི་ཉན་ཚེས་ལས་གཞན་མ་སྐྱོང་ལ། དེ་ནི་ཡི་གེ་རིང་

པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་ན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆ་རེ་རེ་ན་ཐོས་པའི་ཉན་ཚེས་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་ལ་མིག་འཛུམས་པའི་

ཡུན་ཚད་དུ་མས་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆ་སྟ་ཕྱི་འཛིན་པའི་ཉན་ཚེས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་ཀྱི་ཉན་ཚེས་དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པས་དེ་དག་བསྡོམས་

པའི་ཚ་ཅན་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཚད་དུ་ཞེན་པས་སྡུ་ཕྱི་བསྡོམས་པའི་ཚ་ཅན་དུ་འཛིག་གོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ཡི་ཏེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོན་ན། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་པར་ཐལ་

ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། སྡུ་ཕྱི་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཚད་དུ་སྣང་བ་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་འཁྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྡུ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་སྤྲོར་བར་བྱེད་པའི་ཚྭ་དེ་ནི་

ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུ་ཕྱིའི་ཚ་ཐ་དད་དུ་མཆོག་པའི་ཁྱས་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་དོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚྭ་དེ་ལ་སྡུ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་གཅིག་ལ་ཞེག་མི་འཐད་

@336A ཞེས། །པར་ཐལ། དེ་བརྟོད་པ་སྐྱེད་རྩེས་སུ་འབྱེལ་པ་ཅན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་རང་མཚན་ལ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སྡོར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གནོད་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པས་བར་ཆོད་པར་མཐོང་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་བར་མ་ཚད་དུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་ཞེན། ཡི་གེའི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་

པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཡི་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་བློ་བར་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བར་མ་ཚད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྱུབ་པ་དག་ལ། རིགས་པ་དམ་པ་གནོད་པ་ཅན་

གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པས་གནོད་དེ། བློ་སྟ་མས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་དེའི་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་

ངེས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་གྱུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་བློ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ངེས་པར་གྱུབ་བོ་ཞེན། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བློ་སྟ་མས་

ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྒྲིད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་སྒྲབ་བྱེད་ཡང་དག་ཀུ་མི་རྟང་པར་ཐལ། སྒྲབ་བྱེད་དེ་ཉིད་བསྒྲབ་བྱ་འདི་ལྟ་བུར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་བསྒྲབ་བྱ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྟར་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ཅིག་ཅར་

@336B སྒྲུབ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་དེ། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་གཉིས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དགོངས་པ་སྨྲིར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲུབ་བར་བསྟན་པ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོམས་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྒྲེད་ཀྱི། དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་སྟོམས་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་རེ་

རེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཀྱི། སྒྲིས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བ་དད་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་མི་

སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ནི་གོང་དུ་ཤཱཀ་ཟེའུ་ཏུ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་པ་པ་གང་ཞེག་མངོན་སུམ་བྱེས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདིའོ་ཞེས་ངོ་

ཤས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་ངན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྲ་སྟ་ཕྱི་དང་།

མིག་འཁྲུལ་མཁན་གྱི་སྐོང་གཉིས་དང་། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་སོགས་ཐ་དད་པ་དག་ལ་འདིའོ་སྙམ་དུ་གཅིག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་འདུའི་བློ་ཆོས་ཅན། གསལ་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའོ་སྙམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

@337A ཞེས། །མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཅི་ལྟར་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྟ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་དང་གཟུགས་སོགས་སྟ་ཕྱི་

གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་ཤེས་ཚད་མར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་

པར་ཐལ། སྟོན་མོང་བའི་དྲན་པ་ལས་སྔ་མ་དེ་ཡི་ཚེས། དཔྱད་གྱི་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་སྣོ་ཤ་འདོགས་པ་མེད་པར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་དང་རིགས་པ་དང་

འགལ་བ་དང་། མྱོང་བྱེད་ཙས་གཞན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བའི་མྱོང་བྱེད་ཙས་གཞན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་སྟེ། ཞེད་

རང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་འཛིན་དང་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པའི་མྱོང་བྱེད་ཙས་གཞན་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྟོན་པོ་འཛིན་པ་དང་སྟོ་སྐྱང་ཤེས་པ་མྱོང་བའི་མྱོང་བ་ཙས་

གཞན་དག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་རིག་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་པ་མིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བས་སོ། །རྣམ་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།

@337B དོན་སྟོན་པོ་སྣང་བའི་སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་དང་། སྟོ་སྣང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་རྣས་གཞན་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ཡོད་ན་རྟོགས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་

ཅན་གྱི་བློ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་ཐ་དད་དུ་མ་རྟེར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཚད་མ་མིན་ན། བློ་འཁྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ཡང་ཚད་མས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྟོན་པོའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྟོ་འཛིན་

རྣམ་ཤེས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བློ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རྟུང་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཚད་མས་ཇས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་སྟོན་པོ་དང་། དོན་དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཕྱི་ནས་ཇི་ལྟར་ཡང་སོ་སོར་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་སུ་ལེགས་པར་རྟོགས་

པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་བྱེད་སོ་སོར་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་པོ་འཇིན་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་དང་། དེ་སྒྲོང་

བྱེད་ཇས་གཞན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྟོན་པོ་འཇིན་བྱེད་དང་། སྟོན་པོའི་དོན་གྱི་ཡིད་སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་དག་གི་འཇིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཇས་གཞན་སྤ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའང་

@338A ཞེས། །མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་། སྟོན་པོ་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དང་། སྟོ་སྣང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བྱེད་ཇས་གཞན་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པའི་བརྫུད་པའི་སྐྱོན་

འདི་གདོན་པར་དཀའ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་ཤེས་པའི་སྐྱོང་བྱེད་ཇས་གཞན་རིམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར། གཡུའི་ཁ་དོག་སྔོན་

པོར་སྣང་བའི་སྐྱོ་བ་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་བྱེད་ཇས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ཚེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་ཉིད་དམ། དེ་སྐྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་རྙོགས་

ཀྱི། སྔོ་སྣང་ལས་ཇས་གཞན་པའི་དེ་སྐྱོང་བྱེད་མ་རྙོགས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པའི་སྣས་སེར་འཛིན་སོགས་སྣང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བློ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཇས་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དེའང་། སྐྱོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་གང་གིས་སྐྱོང་

བ་ཡིན་ཏེ། སྡུང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་སྡུང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་སྡུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྟ་མ་དང་། དེ་རིགས་ཅིང་སྡུང་བའི་ཕྱིར་བ་སྟ་ཕྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་ཤས་པ་ཕྱི་མ་འདི་སྐྱེད་

@338B བྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་སྟ་མའི་བློ་རང་གི་སྡུང་བྱ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་སྟོན་པོ་ལ་འཕོ་ཞིང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་

ཐལ། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྟ་མ་དེ་གཟུང་དོན་ཅ། གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཤིང་སྡུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཆོས་ཅན། སྡུང་བྱ་བློ་སྟ་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་ཅི་ལྟར་གཞན་སྟོན་པོ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་

རང་གི་སྡུང་བྱ་བློ་སྟ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡུང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་དང་། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། རང་གི་སྡུང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལ། དེས་གེགས་བྱས་པས་བློ་

ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོའོ་ཞེན། སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེའི་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་སྟ་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་གང་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་

བདག་ལ་དམིགས་པའི་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་གཟུང་ཡུལ་དང་ཉེར་ལེན་གཉིས་ཀའི་སྐོན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བ་ན། སྐྱེས་བུ་འགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྤྲོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བློ་སྤྲོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་ཉེ་བའི་སྐབས་

@339A ཞེས། །འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བློའི་དྲན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྟ་བ་སྤྲོང་བ་མེད་པ་དེས་ན་ཕྱི་ཤེས། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྲོང་བ་མེད་པའི་དྲན་པ་འདོད་པ་ཡ་རེ་མཚོས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདས་པའི་སྐྱེ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག

པའི་བློ་གང་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་ལ་སྣྱོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་

འཕོ་བའི་ཚུལ་གྱི་ལན་དགག་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྣ་མ་ཅིག་ཅར་འཇིན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་སྟ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་ཅས་འཕོ་བ་དགག་རྒྱུ་ཡིན་

ཡང་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། བློ་སྟ་མ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་

རོལ་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་འཕོས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཞེག་ཁྱོད་རང་གི་སྟར་གྱི་བློ་ནི་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་སྟོན་

མ་རྟས་པ་ཅན་མེད་པར་བློ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་གཟུགས་མཇོས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་ནས། སྒྲ་འཇོན་ཞེས་པ་བསྒྱིད་པའི་རྟགས་པ་ཉམས་ན། ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་

@339B ཐལ་བ་འདོད་ན། བློ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །རྟང་པ་འདི་ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཆོག་ཏུ་མཛད་དོ། རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྫ་ཆག་ཏུ་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་

དང་པོ་ནི། འོན་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཀའི་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་བྱེད་སྟ་མའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་ན། ཡིད་བྱེད་སྟ་མའི་

རྒྱས་པ་ཉམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དུས་ཅིག་ཅར་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་། ཡིད་གཟུགས་མཇོས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་འགར་

ཀུན་གཞི་ལས་འཇུག་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡིད་གཟུགས་ལ་གཏོད་པའི་ཤེན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས་འཇུག་ཤེས་གཞན་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། དབང་ཡིད་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྣ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་འདི་ལ། ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། དེར་

ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་ཡང་བལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་འཇུག་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་སྣུབ་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཡིད་སྐྱ་མ་ཡུལ་གྱི་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་ཅན་

@340A ཞེས། །ལ་ཡིད་ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱེ་བ་བལྟོས་པར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། བློ་ཕྱི་མ་སྐྱ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། བློ་ཕྱི་མ་སྐྱ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་པར་

རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བའི་རིགས་པར་མ་ཟད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ།

ཡིད་རྟུལ་ཐུན་ཙམ་གྱི་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་སྨོར་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དྲི་ལ་ཆགས་པ་ན། དབང་པོ་གཞན་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་འདྲའི་ཤེས་པ་གཞན་རྒྱས་པ་ཅན་

ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐབས་ལ་ལར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། ཡུལ་

གཅིག་ལས་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་གཅིག་ཁོ་ནར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད། བདག

ཡིད་རྟག་པ་ཐུད་པའི་ལྷན་པ་ཙམ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བཞང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡིད་གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་སྐྱེས་བྱ་

དུ་མས་མཐོང་བ་མ་སྲིད་པར་

@340B ཐལ། བྱེད་པ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྟེད་པ་གང་ཞིག་ཕྱིས་ཀྱང་ནུས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་

པའི་ཕྱིར། ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་བསྟེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་ཕན་འབྱུང་བའི་ལུས་རྟག་པས་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྟེད་པ་དང་། བྱངས་ཅན་སྟེས་བྱ་རྟག་པས་ཡུལ་དུ་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྙན་འབྱིན་བཤད་

པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྟེ་བར་རིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེས་ནི་འབྲས་བུ་བསྟེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར།

རྟག་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཕྱིས་སྟེས་པའི་ཞེན། རྒྱུ་གང་ལས་སྟེས་དེས་པས། བློ་སྟ་མ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་ཉར་ལེན་དེ་མིང་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་བློ་སྟ་མ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་མི་

འདོད་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་བསྟབ་པ་མེད་པར་

ཐལ། ཆོ་སྦྱ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་སྦྱ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་

ཚེ་ཕྱིས་དོན་ལ་འཕེའོ་ཞེན། གཟུང་དོན་ལ་གཟུང་དོན་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

@341A ཞེས། །ཉིར་ལེན་ཆོ་སྦྱ་མས་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེན། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་

གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཉིར་ལེན་ཤེས་པ་སྦྱ་མས་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་མི་བྱེད་པའི་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་བ་ཐག་ཉི་བར་བ་དང་། རཏྣ་པ་ཕྱ་བར་

སོང་ནས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་གཟུང་བ་སྲིད་

ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་ཚ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྣང་མ་ལ་ཕྱ་རགས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཤེས་པ་སྣང་མ་ལ་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་དང་། ཉིར་ལེན་གྱི་ནུས་པ་གཉིས་ལས་སྐྱབས་འགར་

གཟུང་བའི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་གྱི། སྐྱེད་བྱེད་ཉིར་ལེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་གཞན་ཉམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྣང་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་གཞན་

མེད་དེ། ཕྱི་མ་དས་ཁྱོད་གཟུང་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དྲི་ སོགས་ཆོས་ཅན། ང་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྲོ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་

ནུས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དེ་ལྟར་སྐོ་སྦྱ་མ་དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། སྐོ་སྦྱ་མ་ལའང་ཕྱི་མ་དེ་ཡི་

རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྒྲེད་པ་དེར་

@341B ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྒྲེད་པ་ལས་གཞན་གཟུང་དོན་འདི་ཡི་དངོས་པོར་འཛོག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པར་ང་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྒྲེད་

པ་ཕྱིའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ནང་བློའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཤེས་པ་སྟ་མའི་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ། དེ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ནང་བློའི་གཟུང་དོན་ཡོད་ན་རང་འཛིན་

པར་བྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དེ་རྫོང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་བློའི་གཟུང་དོན་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་

གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ནང་བློ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་

བཞག་པ་དང་། སེམས་སྐྱ་མ་ཕྱི་མའི་ཉིར་ལེན་

ཡང་ཡིན་རྩོང་བྱ་ཡང་ཡིན་ན། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གསོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་པ་འདི། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་མ་དག་པའི་ཏྲྀ་

ཅན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མའི་གསོད་བྱེད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཆུལ་དང་བཅས་པ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་བསམ་གྱིས་མི་

@342A ཞེས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་དོན་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པ་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་སོ་སྐྱེའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཁ་

ཅིག་ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་གིས་ཅི་རིགས་སུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དེའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྱུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་

མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་

ཕྱིར། བློ་སྟ་མ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་རེས་འགའ་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟར་གཟུང་བ་ཕྱིས་གཟུང་དོན་མིན་པ་ཉིད་དུ་

འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟར་རགས་པ་ཕྱིས་ཕྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བློ་སྟ་མ་ལ་སྟར་མེད་པའི་རང་སྡོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མས་མི་སྡོང་བའི་འགལ་རྐྱེན་

གང་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོང་བྱེད་མེད་པའི་བློ་མི་སྲིད། དེ་ཡང་སྡོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་སྡོང་བས་ཁྱད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློ་ཕྱི་མས་བློ་ལས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་

ཐལ། དེས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཇིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བློ་སྟ་མ་ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་འཇིན་ཅིང་སྡོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་

གྱི་དངོས་པོ་ལ་གཟུང་དོན་ལས་

@342B གཞན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྟེད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཅན་ལས་རྫས

ཐ་དད་པའི་ནུས་པ་དུ་མ་དང་གཅིག་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་

གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེན། ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་གཅིག་ལས་ཕྱི་མ་གཅིག་འབྱུང་། འབྲས་

བུ་ཕལ་ཆེར་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལྟར་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ནུས་པ་ཅན་ལས་དོན་གཞན་པའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་གཅིག་ལས་དུ་

མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་

རང་གི་འབྲས་བུ་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་རྟོག

ཤེས་སྐྱ་མ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཇོག་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེན། ཞ་ཙི་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཙི་ལ་སྤྱོད་པའི་བློ་གཅིག་བུ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཞ་ཙི་ གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྣང་བར་

@343A ཞེས། །འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་ཙི་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཞ་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ཞས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཞ་ཙི་གཉིས་ཐོས་

པའི་དུས་རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐྱ་ཕྱིར་སྣང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གཞན་སྤྲུད་དོ། །ཞ་གཅིག་པུ་ཐོས་པའི་ཚེ། གཅིག་ཀྱང་ལན་གཉིས་

གཉིས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞ་

བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཞེས་པ་དང་། དེ་རིག་པའི་རྒྱུད་བྱེད་དེན་གཞན་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་འཛོ་བ་ན་འཛོ་ཁ་མའི་ཐོག་ཕ་དེ་རྒྱུད་བྱེད་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་རྒྱུད་བ་མིན་པར་དེའི་ཐོག་ཕྱི་མ་ངེས་

དོན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་རྒྱུད་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་མ་རྒྱུད་བ་བཞིན། རང་གི་ཐོག་སྟ་མ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཐོག་ཕ་མ་དོན་ལ་འཛོ་ཁ་མ་རྒྱུད་བྱེད་མེད་པ་གང་ཞེག །དེ་དག

ལ་རྒྱུད་བྱེད་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བདག་གི་རྒྱུད་བྱ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་རྒྱུད་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་སགས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་རྒྱུད་བྱ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བྱ་

བཞིན་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་མ་བྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

བདག་གིས་སྡུང་བ་དེ་ཚད་མ་གང་ལས་

@343B ཀྱང་གྱུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་རང་རིག་མེད་པ་ཉམས་སོ། །རང་རིག་མེད་པས་སྡུང་བ་མི་འཐད་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། །

རང་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་ཡང་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གསལ་བར་འདོད་

པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གསལ་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན།

འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་གྱིས་དོན་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཡུལ་བཅས་གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་ཚད་འབྲས་དང་། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་

དབྱེ་མཚས། །མངོན་སུམ་ལེའུའི་བྱེད་

ལས་ཡིན་པར་རྟོགས། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་

ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུལ་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ※ །།རྗེ་བཙུན་བློ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཇོག་པའི་ཐབས་ལ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་

@344A ཞེས། །གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ལ། སྐྱེད་ངག་དང་། སུན་འབྱིན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་དང་

ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྡུག་འབྱིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ངག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ངོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་ཞིང་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱད་ལ། རྟོལ་བའི་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་

འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་

ཁྱབ་པ་ངེས། སྐ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ན། སྒྲ་མི་འདོད་པའི་དོན། སྐྱ་མ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་པ་ནི་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་ངས་ཤིང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་རྟག་པ་ཐྱོ་

ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་དག་ལ་ནི་སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ལ་བསླབ་བྱ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན།

@344B སྡུག་འབྱིན་གྱིས་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་བློ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐ་ཚིམ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་པ་

དོན་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་ལེའུ་ནི། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་རང་དོན་ལེའུས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་

བརྗོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་མ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཡང་། མི་(ZA)ད་དེ། རང་དོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་བར་

བསྟན་པ་ན། དེ་བརྗོད་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྩོངས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལེའུ་ཐ་མ་

བརྒྱམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ཟླ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱས་ཅན་བསྟུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་

བོ་སྟུབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཟླ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལེའུ་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཡིན་

ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་

@345A ཞེས། །དོན་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་འདིས་ཟླ་སྟོན་དང་། དོན་སྟོན་དང་། སྒྲའི་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཞེག་

དགོས་པར་བསྟན་པ་ན། སྟོང་བའི་འགོད་ཚུལ་ཡང་བདེ་

བླག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་བརྗོད་པ་དང་། བསྟུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་སོགས་སྟོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཉིར་གཏོད་བརྗོད་པ་སོགས་

ཀུང་སྐྱོན་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཕྱོགས་

ཆོས་དང་། ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་སྟོན་ཞིང་། བསྟུབ་བྱ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཞིག་སྟུབ་དག་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་། གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིར་རྟོལ་ཀྱི་ཁས་བླངས་

ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བློད་པར་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ངག་ལྟག་ཆད་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངག་ལྟག

ཚད་ཅན་ནི། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ། བསྟུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་

དག་བཀོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དཔེ་བརྗོད་ཀུང་ཁྱབ་པ་མ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པ་མཚང་ལ། ཉེར་གཉེད་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་སྦྱོར་

ཤིང་། མཇུག་སྡུད་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་

@345B དང་རྒྱས་སོ། །སྒྲ་སྐྱོན་ཞུགས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་དེས་ནུས་པས། རྟགས་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་དས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཆོག་གི་སྐྱོན་ཡོན་གཅོ་བོར་

བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་སྨྲ་བ་པོ་ལ་ཀློན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་སྨྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ངག་བཀོད་ན་ཆོལ་བ་ཕམ་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ། དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་

དགོས་པ། གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་ཇེས་དཔག་གོ་ཞེས་སྨོས་པས་

ཆོག་མོད། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་

ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚུལ་གསུམ་རང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་གིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱང་། ཕྱིར་ཟོལ་གཞན་ལ་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་ནས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་

ཟོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་། ཕྱིར་ཟོལ་གཞན་དག་གིས་ཚད་མཉམ་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་པ་ཅིག་སྨྲ་བས་དེའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ལོག

@346A ཞེས། །རྟོག་གི་སྒྲོང་བ་ནི། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱས་ཆོས་གཉིས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་

ལས་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྒྱས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྔར་ཡོད་གསར་དུ་འཇིག་པ་ཡང་བློ་དང་བདེ་བ་ལ་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་ཁས་བླངས་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་

ལ་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ནི།

གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་ནི། བཅིངས་གོལ་ཀུན་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ཡོའི་བདག་ཡིན་པས་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ཀྱིས་ཁས་

བླངས་ཙམ་སྟུག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཀག་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན།

བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཚོགས་སྣོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་རྟོལ་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཙམ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་སྟང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སྣོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་སྐྱབ་པར་

བྱ་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་། ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གྱུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་པ། ཁས་བླངས་ཙམ་སྐྱབ་

བྱེད་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་

@346B པོ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་སྐྱབ་མི་རུང་བ་སྤྱིར་བསྟན། རྟགས་འདི་ལ་མི་རུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་

འདོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལུང་གི་དོན་ལ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་

གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲོག་བྱར་གྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་རིགས་ཀྱི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་པོར་ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན། སྟོན་མེས་གཟུགས་

གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཐུབས་ཅན་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་

པས་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་

དེར་ནི། དངོས་སྟོབས་རྣེས་དཔག་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནུས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྣེས་དཔག་འཇུག་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་

པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཚེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་

@347A ཞེས། །དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ལུང་དོན་ལས་གཞན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་པ་དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་། རྟགས་

དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་སོགས་མ་ལུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་

པས། དེད་ཀྱི་ངོར་ཚད་མ་མིན་ཡང་ལུང་དེ་

ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནཿ ན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པས་དེས་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། ཆུལ་གསུམ་གྱུར་ན། བསྟན་བྱ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གྱུར་བོ་ཅན། ལུང་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་

ལ་གཅོད་སྐྱབ་ཀུ་འགྱུར་བ་དེ་ཁས་བླངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་མ། ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ལ་སྟོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། སངས་

རྒྱས་པས་གཅོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལུང་དེ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གིས་གཅོད་སྐྱབ་ཀུ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་

ལུང་དེ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པའི་

ཁྲུང་གང་ཐ་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱངས་

@347B ཅན་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་པའི་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་སྨྲའ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡང་བྱབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཏོད་པར་བྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཤིང་

ཚད་མར་ཞེན་པས་དེ་ལས་བསྟབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྨོན་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མ་ལྟར་སྣང་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཚད་མར་ཞེན་པས་སྨྲའ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་དང་འགལ་བ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་ལས་གཞན་པ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་ན། ལུང་དེ་སྨྲའ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་དར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་སྨྲའ་བྱེད་ཚད་

མ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྨོན་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན། དངོས་སྨོན་ལས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གཏོད་སྨྲའ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱང་དོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོངས་བརྟགས་ཞེས་

སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོལ་བས་དོར་བ་དང་། ཕྱིར་རྟོལ་

བྱིས་དོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཚད་མས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུང་འདོར་བའི་དུས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། སྙན་འབྱིན་ལ་

རྣ་བ་གཏོད་པའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དེ་དག་སྔ་མར་མ་དོར་ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཅིས་པར་འདོར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གྲངས་

@348A ཞེས། །ཅན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་སྐབས་དེར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གལ་ཅི་གས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་གྲངས་ཅན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་དེ་བརྗོད་རིགས་པ། དེ་ལུང་

གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གིས་བློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་

སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་

བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྒྱས་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལ། དེ་ཁྱེད་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་མ་བརྗོད་

དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ཚད་མ་མིན་ན་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལས་རྟོགས་པར་མི་རུང་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་ཚད་མར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྗོད་རིགས་

ཤིང་། སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ཅི་ནས་ཚད་མར་མི་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་བློ་ངོར་བློ་བདེ་སེམས་མེད་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་ཆོལ་བ་གང་ཞེག། དེ་ལུང་ཚད་མ་ཁོ་ནས་བླུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་

ཅག་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐར་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་

པར་གྱུར་པ་ལས་ཕྱིས་ལམ་བསྟོམ་

@348B པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དག་གོམས་པར་བྱས་པ་དག་གིས། ཆོ་བའི་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་དང་ཐབས་གང་ལས་དབང་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ད་དག་ཐབས་

དེའི་འབྲས་བུའི་དོན་སྐྱབ་ནུས་པར་ཤེས་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཐབས་དེ་བསྟན་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་རང་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ཆོ་བའི་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་

འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བསྟན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ངོར་ཆོ་བའི་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་འདོད་ཅ་ ཀྱི་ཚེལ་བ་གང་ཞེག་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཐབས་

འགའ་ཞིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་ཚད་པ་ཅན་ཡིན་པས། དོན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དང་།

སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསླུབ་བྱ་དང་སླུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་གང་ཞེག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་དང་

ཡང་འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་ཚད་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་པ་མེད་པར་བསླུབ་པ་འོག་ནས་འཆད་པས་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་ནོ། །གསུམ་

@349A ཞེས། །པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་ཙམ་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་མིན་པའི་ལྟར་སྣང་འཇོག་རུས་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་

འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། དེར་སྣང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་

བ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་དགར་

ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མེད་པ་རྟོག་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པས་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཛུང་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཚད་མས་ཤེས་

པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟུབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱས་སྐྲ་མི་རྟག་པར་བསྟུབ་པ་བཞིན་དུ་སྐྲུབ་བྱེད་

ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྟུབ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐོག་བའི་སེམས་མེད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟགས་ལས་དེ་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་བསྟུབ་

བྱའི་ཆོས་དངོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་དེ་སྐྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། འབྲས་བུའམ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་དུ་

ཐལ། དེ་དེ་སྣུབ་ ཀྱི་རྟགས་ཡང་

@349B དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། འབྲེལ་པ་དེ་གྲངས་ཅན་ལ་ཡང་རྟེའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ཥ་ སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཁོ་ན་ལས་ གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་ལ་བལྟོས་པ་མེད་

པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་མེད་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས། གཞན་ལས་བསྟན་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པར་ ཐལ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། ཁྱེད་དང་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། མི་འདོད་པའི་ ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་

ཞེ་ན། བྱ་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྒྲ་ཆ་མེད་ཥ་ གཅིག་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ། བ་ལང་གི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་

གསལ་བ་རྣམས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་

འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་རང་རྒྱུད་འདོད་པའི་རྟགས་ཁས་ལྡན་ཙམ་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་

འདི་ནི། རྟགས་བྱ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཁས་ལྡངས་ཙམ་རྟག་སྟུ་བཀོད་པ་ཡིས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་སྒྲུབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་རྩོལ་གྱི་བློ་ངོར་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཡིན་

@350A ཞེས། །ནོ། །ཐལ་བ་དེ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཚ་བཅས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་གྲུབ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་བཅས་སུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་

མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་ཚ་བཅས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་ཚད་མ་རྣམ་དེས་སུ་ཐལ་པས་འཕངས་པའི་རང་

རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

ཐལ་འགྱུར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། །

ཐལ་བ་འཕན་པའི་ཚེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། ཅས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བྱམ་པའི་ང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བྱམ་པ་དུ་

མ་ཡིན་ན། གཅིག་གི་མཚན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་ལ། དེ་མ་རྟེན་ན་དུ་མ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཞེས་བྱའོ། །འོན། བ་ལང་གི་སྤྱི་

དེ་ཡང་ཆ་དྲུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་

@350B ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་མ་བསལ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཙམ་རྩོད་གཞིར་གཟུང་ན་དཔྱ་ཡི་ན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པས་བཀག་པའི་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གསལ་བ་དུ་མ་དང་

འབྲེལ་ན། ཆ་དྲུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ཐྲོ་ངོར་གྱུར་བམ། མ་གྱུར། མ་གྱུར་ན། དེའི་ངོར་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་གྱུར་ཞེ་ན། དེས་བཀག་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན།

དེའི་ངོར་ཞ་ཆ་དྲུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆེད་མའི་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གྱུར་བམ་མ་གྱུར། མ་གྱུར་ན། དེ་ཚད་མའི་གཞལ་

བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ། །གྱུར་ཞ་ན། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུར་པ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་གྱུར་

པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཚད་མའི་

ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཀྱང་། ཚད་མའི་དོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་དོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་ཞེན། སྔ་མ་ལ་ཡང་ མཚུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ནི། གཞན་དུ་

བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་སྟོས་ཏེ པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་རྗོད་ བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་དང་། རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པ་ཙམ་

@351A ཞེས། །གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་སྣང་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རང་ མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་བྱའི་དོན་ལས་རབ་

མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་ངས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཞོ་

བོ་ནི་དངོས་སུ་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་སྟོ་

བཏགས་ཡིན་ཡང་། བརྒྱད་ནས་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དོན་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཚད་མ་གང་ཡང་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་དང་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་འབྱེལ་བ་མེད་

པའི་གཞན་གྱིས་སྟོང་བྱང་དུ་བཏགས་པ་དག་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྡང་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ།

དེ་དག་གི་འདོད་པ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་འཛུག་སྟིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཚོག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་མཚུངས། སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས།རྩོད་པ་སྣང་བའོ།

དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱོགས་ཆོག་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་དག་པ་འི་ཆེད་དུ་གསལ་བྱེད་སྨོས་ལ། རྟགས་ཆོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་

གསལ་བར་བྱེད་རྒྱས་ཀྱང་།

@351B སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྟང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་ཆོག་དང་། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་

བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་གྱིས་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚིག་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་རིགས་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་

ནའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ། ཕྱོགས་ཚིག་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ན། རྟགས་ཚིག་ཀྱང་སྟོར་བ་གཅིག་པོ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་མོད། གཏན་ཚིགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བླུབ་པའི་གཞིར།

རང་སྣ་བཞིའི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་

སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་སྣུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་བྱང་ཚད་མར་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན།

དོན་གང་གི་ཡང་སྣུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རང་སྣ་བཞིའི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་བ་སྟོན་ཞིང་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྣུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་

@352A ཞེས། །མིན་ཏེ། ཁྱོད་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེའི་ངེས་པ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྣུབ་པའི་ཀུས་པ་མེད་དེ། བསྣུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཙམ་དངོས་

སུ་བརྗོད་པ་ཡིས་སོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྣུབ་པའི་ཀུས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་སྣུབ་བྱེད་དུ་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་སྣུབ་

པའི་རྣས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་

བྱེད་པའི་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར། རྟགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། དོན་གང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། སྒྲ་མི་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཕྱོགས་ཆོག་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཆོག་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཚུལ་

གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་ལ། ཕྱོགས་ཆོག་གིས་ཕྱོགས་ལ་དྲན་པ་བསྒྲིད་མི་རྣས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་སྐར་གྱུབ་ཟིན་བརྗེད་པ་དྲན་པར་བྱེད་དམ། མ་བརྗེད་བཞིན་དུ་དྲན་པར་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་ཆོག་ལ་

ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་སྐྱེའི་དྲན་པ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཅི་ཡིན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན། སྒྲ་མི་

རྟག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་

@352B མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འོན་རྟགས་ཆོག་ཀྱང་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་དོན་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་དེས་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་ངག་བཀོད་ན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་

འདས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས། མཐར་ཆོག་ལས་དོན་པ་སྐྱེའོ་ཞེན། འོན། ཕྱོགས་ཆོག་ཀྱང་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་

བར་ཐལ། དང་པོར་ཐེ་ཚོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། མཐར་སྒྲུབ་བྱེད་མཐོང་བའི་ཚེ། ཆོག་ལས་ཀྱང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྔར་ཚུལ་གསུམ་གྱུབ་ཟེན་བརྗོད་ནས་མ་དོན་པ་ དོན་རྩང་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྟགས་ཆོག་བརྗོད་པས་

དོན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། འོན་ཕྱོགས་ཆོག་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་ཕྱོགས་གྱུབ་ཟེན་བརྗོད་ནས་དོན་རྩང་དུ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཆོག་

གིས་དྲན་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་ཀུན་ནས་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པས་ཆོག་དེའི་མཐུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྟེད་པ་རྣམས་ཆོག་གི་མཐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ངེས་པར་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོག་གིས་དོན་གང་དངོས་སུ་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་

@353A ཞེས། །ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྨྲ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་སྨྲའི། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཕྱོགས་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །

ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྨྲའམ། འོན་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྨྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལེགས་པར་

སྨས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན།

སྟོར་པ་སྐོར་གཅིག་གི་ཚུལ་གསུམ་སྨྲབ་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་སྨྲབ་ངག་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་བའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་སྨྲབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གཱ་ཁས་བླངས་སོ། །རྒྱགས་

མ་གྲུབ་ན་སྟར་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ཟིན་རྒགས་ཆོག་གིས་དྲན་པར་བྱེད་ནུས་པ་འགལ་ལོ། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག

པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ།བྱས་པ་དེ་ཅིག་ཤོས་དེ་སྒྲུབ་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དུང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོས་ཤིག་འོན་འཕྲོགས་ཆོག་ལ་བརྟུད་པ་

ཡིས་ཀྱང་ནུས་པ་མེད་ཅེས་སྟོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། འོ་ན། སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྨྲབ་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཆོག་བརྟུད་ནས་སྨྲབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། རྒགས་ཆོག་དངོས་

སུ་སྨྲབ་བྱེད་ཡིན་པ་འཕན་

@353B པར་ཐུལ། ཕྱོགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་དེས་རྟགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་བརྒྱད་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་མཚུངས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་ཕྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལེགས་པར་བཀག་ནས། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོག་དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཆུས་པ་

མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འབྱེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག། བརྗོད་པ་ལས་

གཞན་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུབ་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་བྱ་དེར་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་

ཡུལ་དུ་འདོད། ཅེས་པའི་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

ཕྱོགས་ཚོགས་དེས་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནི་བརྩོད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོགས་སྟ་མའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་

ནོ། །གང་དག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ཚོགས་དེའི་དོན་དུ་བརྩང་ནས་འགལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཚོགས་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་

@354A ཞེས། །ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། འགྲེལ་བྱེད་གཉན་གྱི་རྩོད་ལན་འབྱེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོག་དེ་ལའང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག

འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐ་ཚོམ་དང་། ཕྱིར་རྟོལ་གི་ཤེས་འདོད་དང་། སྐྱབ་བྱེད་འདི་བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཚོག

དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དྲངས་པའི་མཐའ་གཅིག

ཀུ་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲ་རྟག་ཅེས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་

ཚོག་དེ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་འགོད་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཕྱོགས་ཚོག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཀུ་སྟེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཆུས་པའང་མེད། ཚུལ་

གསུམ་ལ་དྲན་པ་དངོས་སུ་བསྒྲིད་པའི་ཆུས་པའང་མེད། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཆུས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་པར་པ་དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་བསྒྲིད་པའི་ཆུས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚོག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོག་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གང་

འབབ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ལྟར།

@354B གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་མེད་པར་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཉིད་ལས་རྟགས་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར།ཕྱོགས་ཚིག་ཀྱང་

བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནུས་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། །སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གོང་འགོ་ཀུན་ཏུ་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཁྱབ་པ་བརྗོད་

པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་གྱི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ངག་དེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་ནི་

བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་ཐོག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཤད་ཟིན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་བཤད་ན། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་

རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལན་བཤད་ཟིན་པའི་

ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། གཞུང་ལྷག་མ་ནི་སྐ་མ་ལྟར་རོ། །གཞུང་འདིར་ཕྱོགས་ཆོས་སྐོན་དུ་བརྗོད་པ་ཚིག་གི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དམ་བཅའ་སྐོན་འགྲོ་འགོག་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཁྱབ་སྐོན་ཅན་ཞེས་སྨོས་སོ། །འདིར་བསྟུབ་བྱ་ཤུགས་

རྟགས་སུ་བཤད་པ་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཚུལ་གསུམ་གཅིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་ཚེ། བསྟུབ་ཡ་ཕྱིར་ཟོལ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་རྟོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། དེའི་ཤུགས་

@355A ཞེ། །ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདི་ཡི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཟོལ་བ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་

མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་ཟོལ་པས་སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་བྱེད་སྟེ། དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ཕྱིར་

ཆོལ་གྱིས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ

བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི། གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཚོགདེ་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་གྱི་ཆོལ་བ་སྒྲུ་མི་རྟག་ཅེས་ཟེར་འདོད་པའི་འདོད་པ་ཤུགས་རྟོགས་སོ། །ཕྱོགས་དངོས་

སུ་བསྟན་པ་མེད་ན་ཡང་། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུབ་པ་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བསྟན་ན་གཞན་དོན་

རྗེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོག་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་

ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལན་ན། ཁྱེད་རང་གིས། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས།

དཔེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་བརྗོད་པ་

@355B ཡང་བསྟན་བྱ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་རྐོལ་གྱི་ས་མ་བྱུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཡ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྨོས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་སུ་ཚུགས་ནའང་བསྟན་བྱ་

བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨོ་བ་དེ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་བརྗོད་པ་སྨྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་མ་བྱུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་

ལྟར་སྣང་བརྗོད་པ་སྨྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྨྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་བྱུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། བསྟན་བྱ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་དེ་མེད་པའི་

ཕྱིར། ལན་གཞན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་དོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཁྱད་

པར་མེད་པར། སྒྲིབ་བསྣུབ་བྱ་བརྗོད་

པ་ཙམ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ན་དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་ན་ཡང་། བསྣུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རིགས་གཅིག་པའི་བ་ལང་དང་བ་མེན་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་རིགས་པར་འགྱུར་

གྲི་བུད་ཤིང་དག་ལ་བ་ལང་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་པས་དམ་བཅར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ན། ཇ་མཁན་ཇ་བུམ་སྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཀུན་ཡང་དམ་

@356A ཞེས། །བཅར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཀྱང་མ་གྱུབ་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཚོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ལ་ཡང་དེའི་རྐགས་མ་གྱུབ་པ་བརྗོད་པ་སུན་འབྱིན་དུ་འཕེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། བསྣུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ན། བསྣུབ་བྱ་སྣུབ་བྱེད་གཉི་མཐུན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་

ནམ་སྐམ་པའི་དོགས་པ་ངེས་

གཟུང་གི་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཐ་དད་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གང་ཟགས་སུ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་

ཏེ། སྒྲ་དང་རྟག་པ་ཡང་རིགས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡང་ལག་ཏུ་འདོད་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་

ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་བརྗོད་པ་ཅི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། དུ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པའི་ཚོག་དག་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་

རྟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་སྒོའི་འགྲེལ་པྱད་ཁ་ཅིག་དམ་བཅའ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་རིགས་པ་ཅན་པ་

ཟེར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་

@356B དང་། ཆོག་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འགོད་ན། སུན་འབྱིན་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སོགས་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བཀོད་པ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བཞད་གང་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དོགས་པ་འབྱེལ་མེད་རང་གིས་བཀོད་ནས། དེ་

ལ་ལན་འབྱེལ་མེད་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལྡོག་ན་གཅོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་

ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། འདི་ལྟར། འདོན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྔ་ར་ཏ་འདོན་པས་མ་ངེས་པར་བསྟད་པ་ན། རིག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟན་བརྗོད་

ན། རིག་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཞིག་གཞན་དུ་གདོན་པར་མི་རྩུས་པའོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་དེ་ལས་

གཏན་ཚིགས་ལྟོག་པར་མི་རྟུས་སོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་

དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ། ཤུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་

མཚན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དུས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་ན། ཞེད་

@357A ཅེས། །སྒྲུབ་ངག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨོས་

པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་མཐོང་བས། དེ་དག་གི་རྩོད་པ་མེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ།

དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་

སུ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སྟོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཏོ། །དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཉིག

དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ནའི་ཚིག་ཕྲད་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྟོང་བསྐོར་གཅིག་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཞིག་ དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག

ཉིད་འདོད་ཅེས་པའི་འདོད་པ་དང་བདག་ཉིད་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་སུ་མ་སྟས་ཀྱང་དོན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཟོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་བརྩེད་དོ་ཞེས་

རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགེས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་བྱོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་རྒྱར་བཞི་ལས་མ་སྟོས་

@357B པ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གང་ལ་ཞུགས་དཔྱོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་ཚང་མས་བསལ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་པའི་གཞིར་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་མ་སྟོས་སོ། །དེས་ན་འོག་ཏུ་ཡང་། བསལ་བ་གཅོད་དང་སྦྱག་མ་

ལ། །མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བ་རྒྱར་དུ་བཅད་ནས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱས་ཁཊད་དུ་ཡང་ལོགས་སུ་འཆད་པར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་

བ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་གསུངས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་གསུམ་གྱིས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་

ལ། གཉིས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལོ། །དེ་ལ་ཆོལ་བས་དམ་བཅར་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་དང་མ་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ནི། འདོད་པས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་

ལ་བྱུབ་ཟིན་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། བསལ་ཟིན་

པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་བསལ་བས་སེལ་ལོ། །རྒོལ་བས་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདོད་པས་བསལ་ཟིན་ཡང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་

སྣམ་པའི་དགོས་པའི་གནས་ལོག་པའི་ཚེད་དུ་རང་ཉིད་དུ་ཟུར་དུ་སྨོས་ལ། ཕྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྣམས་མ་བྱུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་ལྡོག་པའི་ཚེད་དུ་ཆོག་ཕྲད་སྨོས་སོ། །དེས་

@358A ཞེས། །ན་ཆོག་ཕྲད་ལ་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བ་དང་། རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་གཞི་མཐུན་

ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའོ། །སོ་སོར་ཕྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤྱ་མ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དོན་བསྟུས་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན། རྒོལ་བ་རང་ཁོ་ནས་འདོད་

ཅིང་ཚད་མས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་

པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྣོས་ཀྱི། དོན་ནི། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་བསྟན་བྱར་མཚོན། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚང་བ་ཞེས་བརྗོད་

པ་ན། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ། གང་ལ་བསྟན་བྱར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཟོལ་དེས་བྱུབ་ཅིན་ཐལ་ཞུག་ཅེས་སེལ་བ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་བསལ་ཟིན་པ་མ་བསལ་བས་སེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།

བསྟན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་དུ་བསྟན་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་སྣོས་དགོས་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཞེས་ཅེའི་ཕྱིར་མ་སྣོས་ཤེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེ་མཚུངས་ཏེ། རྟགས་

ཡང་དག་ནི། མ་བྱུབ་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་སྟྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྟྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིར་ཟོལ་གྱི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱུབ་ན་ཟོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་

བསྒྲབ་བྱ་འགྲུབ་ལ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་

@358B ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། ཆོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཕྱིར་ཆོལ་

གྱི་ངོར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱང་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་དམ་མ་བཅས་ཤིང་ཁས་མ་བླངས་ན་ཆོལ་བའི་དམ་བཅར་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། ཆོལ་བས་དམ་བཅར་ཁས་བླངས་ན་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་སྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་ཆོལ་བའི་དམ་བཅའ་

ཙམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་འདོད་པ་དང་ཁས་ལེན་ལ་བལྟོས་པས་དེ་མི་འདོད་ཅིང་དེས་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཁས་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆུར་དུ་འདོད་པ་ངེས་

པར་སྨོས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོལ་བས་འདོད་

པས་དེར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་

ཕྱིར་རྟོལ་བྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ངེས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅོའོ། རྟོལ་བའི་འདོད་པ་ཙམ་མི་གཅོའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་

རྒྱས་བཤད། མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མིན་ན་ཤ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་

@359A ཞེས། །ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དག་ཏུ་དངོས་སུ་མཇོད་ན་ཡང་།རྟོལ་བས་ཞེ་བའི་འདོད་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱོགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔར་ན་གྲངས་

ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྦྱན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དག་

ཀུ་མ་སྦས་ཀྱང་བསྣབ་བྱར་འདོད་པ་

བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་གང་དག་མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཞི་གཟུང་གི། བེམ་བོ་ཉིར་གསུམ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གྲངས་

ཅན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྟགས་འདིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྟར་འདུས་པར་འདོད་ལ། དེའི་

ཉིར་བཞི་བཅས་པོ་དང་། ཉིར་ལྔ་པ་རིག

པ་ཡན་ལ། དཔྱིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་དང་། ཉིར་བཞི་ལས་ཁ་ཅིག་བདག་གི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་སྣྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་བདག་གི་ཉིར་མཚོ་

འབའ་ཞིག་ཀུ་ཟད་ལ། བམ་པོས་ཤེས་

པའི་དོན་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པས། བེམ་པོ་མཐའ་དག་ད་ལས་གཞན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྣྲུབ་ན་བདག་རྟག་པ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཤེས་རིག་གི་བདག་

འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་

@359B སྤུ་གཞན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་བྱེད་བ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་བསྟེད་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱད་སྣམ་དུ་བསམས་སོ། །དེས་ན། མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས། བེམ་བོ་ཉིར་གསུམ་བརྒྱང་ལ། ཕྱོགས་

ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱོ་གངས་ཅན་གྱིས་བེམ་པོར་འདོད་ཀྱང་བྱོ་ཙམ་སངས་རྒྱས་བས་ཀྱང་འདོད་ཅིང་། གངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བྱོར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་གཞུང་རྣམ་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར། གཅོ་བོའི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་

ཀྱང་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆ་སངས་རྒྱས་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་སེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཡང་། རྩོད་གཞི་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་

འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་རྟོག་བའི་འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་སྟོན་ན། རྟོག་བས་མི་འདོད་པའི་དོན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟོག་

བ་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་

ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། འདོད་པ་སྟོས་པས་ཆོལ་བ་མི་འདོད་ཅིང་ཆོལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ལྟོག་ཟིན་ན་

ཡང་།ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོལ་བས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་རྟོད་པའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་སྐམ་པ་དགོས་

@360A ཞེས། །པའི་གནས་ནི་ལྟོག་པ་དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།དགོས་པ་གནས་ནི་དོགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་ཆོལ་བས་ཀྱང་རང་གི་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་ཕྱོགས་སུ་

བྱེད་དགོས་སྐམ་པ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྟོད་པའི་ཚོ་རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སམ་སྐམ་པ་དོགས་

བའེ། །གལ་ཏེ་ཆོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་

ཆོགས་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་འགལ་བ་དུ་མར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་རྐགས་ཡིན་ན། ཆོགས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་

པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འགལ་རྐགས་དུ་མར་དབྱེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོགས་དོན་དེ་ནི་སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ་ལ་བལྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགའ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་པར་

བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞ་ན།མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ།འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅིས་བཀོད་པ་ན།ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐགས་སུ་

འགྱུར་ཀ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན།འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་བ་ནི། རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་

ལ་།ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་རིག་གོ །

@360B དེ་བཞིན་དུ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚོ། མིག་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ཅིག་ཤོས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣྲུབ་པའི་འགལ་རྐགས་ནི་རྟོགས་པར་སྣལ་།ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་

སྣྲུབ་པའི་འགལ་རྐགས་ནི།དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན།མི་རྟག་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།ཅེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྣའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན།དངོས་བོ་ཡིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་སོགས་བཞིར་དབྱེ་རྒྱང་བར་ཐལ། །འགལ་རྐགས་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་རྐགས་

ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ནི། གཞན་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། བྱངས་ཅན་ལ་བདག་རྐག་པ་དངོས་སུ་མ་སྣས་ཀྱང་རུང་།ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྣས་ཀྱང་རུང་།འདུས་ཤིང་

བསགས་པ་དེ་དེ་སྣུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྟོང་གི་འཁལ་རྒགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བའི་དོན་ཏོ། །རྒགས་ཡང་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱི་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་དབྱེར་རྟོང་སྟེ། སྣུ་ཚེས་ཅན་།སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ།བྱས་པའི་ཕྱིར་

(DCE)ས་བཀོད་པ་ན།ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣུབ་པའི་རྒགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་འདོད་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་སྣུབ་འདོད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན།འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཚོས་ཅན་།མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་

@361A ྈ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྣུབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཞེ་བས་འདོད་པའི་བསྣུབ་(BYR)སྣུབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅང་གྱི་ཞེ་འདོད་དེ་འགྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་སངས་

རྒྱས་པྱེ་བྱོ་དོར་སྣུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྣུབ་བྱེ་ཚོས་དེ་ཆྱུན་དབེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི་སྟྱོན་ཡང་ཡོད་དེ། བརྒྱ་རྒྱ་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་མལ་ཆ་སགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པར་ཐལ། ཇི་སྐད་དུ། སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་བོམ་པི་ཉེར་བཞི་ལས་ཀ(ZHN) དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྟག་པའི་བརྟན་དེ་ཉིད་ཀ(ZHN) ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཚེ་ན། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་

དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་ན་གྱུབ་ཅེས་བ(SHD) པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེ་ད་པའི་ཉེས་པ་སྟོན་པའ0)།རྟགས་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེ་འདོད་མེཀ་སོགས་བརྟན་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེའི་ལོག་

ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕ་ཡིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། འདུས་ཤིད་བསགས་པ་ ཆས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མེཀ་སོགས་ཀ(ZHN)
དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཅི་ཡིན་མེད་པར་ཐལ། མིཀ་སོགས་བརྟན

རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་གང་ལ་རྩོད་པ་ཡིས་དོན་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁྱོད་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཁོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན། སྐཀས་དེར་ཞེ་འདོད་སྒྲུབ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་འེ་འདོད་ལས་ཀ(ZHN) དུ་སྒྲས་ཆོས་

@361B གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོལ་བ་སྒྲུབ་མི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པ་འམ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གོང་ཞིག

དེ་ཐིར་ཆོལ་(SGNA)ས་(RHYA)ས་བས་ཀྱང་ སྔར་ནས་བླུབ་ཟིན། བྱངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་བ་ཙམ་ཞིག་སྐབས་འདིར་སྒྲུབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བར་སྣོད་པའི་སྒོ་བ་མ། སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བ(SHD)དུ་ཡིད་པར་འདོད་

པ་དང་མེད་པར་འདེད་པ་གཉིས། སྒྲ་ལ་ཤས་བྱེན་ཞེས་པ་སྟ་བུ་མིང་གི་སྐབ་དང་། བ་ལང་ཞས་པ་ལྟ་བུ་ཚས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ལ(AS)ཐྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ ཡོད་པར།འདོད་པས། སྒྲ(BNYI)ས་ཀ་བརྡ་མ་སྒྲུར་བའི་སྐོན་རོལ་ནས་ལྷས་བྱིན་

པའི་དོན་གྱིས་ན། ལྷལ་བྱིན་ཞེས་པ་དང་། འབྲ་བའི་དན་གྱིས་ན་བ་ལང་ཞས་ཕྱི་རོལ་གྱིདོན་གྱི་དོན་ལྷན་དུ་མཚུངས་ པར་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྷན་དུ་མི་འདོད་དོ།། བྱེ་བྲག་ཡུ་བཤད་ དུ་མད་ པར་འདོད་པ་ རོགས་ཀྱི་སྒྲར་དེ་ལྟར་

ཡིན་ཡང་། མིང་གི་སྒྲ་བརྡ་མ་སྤྱར་བྱེ་སྡོན་རོལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྡན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས། ཕྱི་མ་འདིས་སྔ་མ་ལ་མིང་གོ་སྒྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེན་ལྡན་དུ་ཟལ་(THBA)ས་ཀྱི་སྤྱོར་བས་སྒྲུབ་འདོད་ན་

མིན་གི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དབེར་ན་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་བསྒྲུབ་ཀྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་ཏུ་མ་སྨས་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

@362A*, །ཆོལ་བ་སྒྲུབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ངོར་ཡང་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་བོའི་དོན་(LDNA)ནི་དབེར་ན།ཁོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གཅིག་ལ་བརྗོད་

('DPD)ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སོན་དང་། གཅད། ཚོ་དང་། ཡུ་ལ་སོགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་ནུས་པ་བརྟ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཡོད་པའ། །གཉིས་པ་ལ། གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། གཅད། ཚོ་(DMG)། ཡུ་ལ་སོགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་ནུས་པ་བརྟ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཡོད་པའ། གཉིས་པ་ལ། གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་

པ་(KHGA)ས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཉན་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྒྲབ་བྱ་ལ་གནད་ པར་འདོད་ ལང་ཁེགས་པའོ།། དང་པོ་ལ། རྒྱང་ཕན་གྱི་སྤྱོས་བ་སྐར་སྐང་དུ་བསྒྲབ་པ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་སྟེ།།དང་

པོ་ནི། གྱངས་ཅན་གྱི་རྩལ་སྤྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདོས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱང་ཕན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྤྱོར་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡ(NGZHE) འདོད་ཀྱི་བསྒྲབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལ་རྟེས་འབྱོ་མེད་པ་དང་། བསྒྲབ་

ཡཡ་ཕེན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲབ་པའི་འགལ་བ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱང་ཕན་པས་(SGNS)རྒྱས་པ་ལ། བྱམ་པ་ཆས་ཅན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པ(I)སྐྱེས་བྱའི་ལུས་དང་ བྱམ་བྱམ་པ་གང་རུང་གི་གཉིས་པ་དང་བཅས་

@362B ཀྱིས་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་བཅས་སུ་གྱུབ་ལ། དེ་ལྟ་ན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པས་ལུས་ཞེག་ན་བློ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འགྱུབ་སྐམ་ དུ་བསམས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་། བསྒྲབ་པར་བྱ་བ་ནི། གང་

རྡང་གི་སྤྱིའི་ཟླ་དང་བཅས་པར་སྣྲབ་པར་འདོད་དོ་ཞེན། བྱམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་ཇས་གཅིག་པའི་ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་རྡང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དེ་ཉིད་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་

དང་རྗས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཤུགས་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་གྱུར་བོ་ཞེན། རྟགས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེས་

བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ་ཞེན། རྒྱང་ཕན་གྱི་དམ་བཅའི་ཆོག་འདིའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱས་

སྟོང་པ་བརྗོད་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་འཕེན་མོ་ཞེས་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རྟང་བས་སྤྱི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རྟང་ན་སྒྲའི་འཇིག་པ་དང་བྱམ་

པའི་འཇིག་པའི་ཁྲོད་པར་གྱིས་རྟོག་ན། དེ་གཉིས་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་འཇིག་པ་ལའང་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་འཇིག་པའི་ཁྲོད་པར་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པས། འཇིག་པ་ཙམ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ་

@363A ཞེས། །དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་པ་ཙམ་ཚད་མས་བླུབ་པ་ཡིས་སྒྲ་ནི་འཇིག་པ་ཙམ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱིས་བླུབ་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པའང་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་པར་སྣང་བའི་ལུས་བྱམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་བྱུར་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་

དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་ན། སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ཡི་ཁྲོད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་བསྟན་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་དེ་དུང་ཉིས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་

ན། སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ལྡོག་ཅིང་གཅོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཅོད་བྱད་ན་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཁོ་ནར་འགྱུར་

བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལྡན་པ་གཅོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལས་གཞན་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་

མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཙམ་དུའེ་ལ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གྱུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱས་པ་དྲི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་གྱུབ་ཟིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་

@363B པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེའི་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པར་མ་གྱུབ་པས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་སྤོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དག་གི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་དོན་གཞན་དང་།

ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྒྲུབ་དོན་གཞན་བཀག་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་དག་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་བཀག་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་

འགལ་བར་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་ཆོགས་པའི་སྒྲུབ་དོན་གཞན་དག་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཆོགས་སྒྲུབ་

གཞན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་ཆོལ་བས་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་ཆོལ་བས་སྐྱབ་འདོད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པ་འདིར། ཆོས་མི་རྟག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། བྱེ་བྲག་པས་གྲངས་ཅན་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན། གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པ་ན། སྤྱི་རྟག་པ་དོན་གཞན་ཡང་བཀག་ལ། དེ་བཀག་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཡང་བཀག་པས་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་

@364A ཞེས། །པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྟོལ་བ་སྒྲུབ་འདོད་མེད་པ་བཀག་པས་རྟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགལ་རྟགས་ལ་ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་

ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་། ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོས་པ་དོགས་པའི་གནས་

ཚུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་བཤད་མ་མཛད་ལ། ཆོག་ཕྱད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞེན་བྱུང་ཙམ་ཡིན་པས། རྒྱས་བཤད་མང་པོ་མ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། རང་

ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། ।དང་པོ་ལ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། ।དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན།

བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། རང་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྟག་མི་རྟག་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་།

རྩོད་པའི་ཚོ་ཟོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི། ལུང་དོན་མཐའ་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་སྒྲའི་དགོས་པ་འཐད་

@364B པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བའོ། ।དང་པོ་ལ། གཞན་སྟེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་སྟེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། ।དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སེགས་ན་རེ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་པའི་དོན་གཅིག་རྩོད་པའི་ཚེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསླུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ལུང་གི་དོན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གནོད་

ན། སྐབས་ཀྱི་བསླུབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ། ལུང་དེའི་དོན་

གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་ན་ལུང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་ཚད་མའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་

གི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་དམ་བཅར་བྱས་ནས་བསླུབ་བྱ་འགལ་བས། དེས་ན་གལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་འཐད་པར་གཟུང་བས། དེའི་དོན་གཅིག་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་

ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དེས་རབ་ཏུ་གནོད་པ་བྱས་ནའང་། གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་དང་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་དག་ཀྱང་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་རིགས་པ་ཅན་བའི་ལུང་

@365A ཞེས། །ལས་བཞད་བའི་དྲི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལྡོག་པའི་སྐོར་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། དྲི་སྐབས་སུ་བབ་

པའི་ཆོས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་སྐོར་ནས་ཀྱང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྩོད་པའི་སྐབས་མིན་པ་དེ་ནི། གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། ཅི་སྟེ་འདིར་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་ཚོས་ལ་རྩོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་

ཡིན་པས། སྒྲའི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱས་པས་སྒྲ་ཉག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པ་དང་། དེ་

ལ་ཏྲག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲའི་ཚོས་སུ་འབྲེལ་མེད་དུ་མཚུངས། དེ་གཉིས་ལ་གནོད་ན། བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་ཉིད་དི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ནི། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ལ། དེ་ལྟ་ན། དྲྭ་ཏྲག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་དེའི་ཚེ།

@365B དྲྭ་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་ཏྲག་ས་ལ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཚོས་ཅན་སྒྲའི་ཚོས་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་

སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཁྲོད་བར་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྐབས་དེར་ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཆོལ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་བཀག་སྐབས་འགའ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་

བྱེད་འགོད་པའི་ཚོ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ཆན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཐུའི་ཆོལ་བ་ཁྱོད་ཅམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་ ཅེས་པ་གསལ་བར་དབང་ཕྱུག་གི་སྟོང་པ་དང་མཚུངས་

པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚོགས་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཅས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོལ་བ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་

ཀན་ཡིན་པ་དཔག་པར་འདོད་པ་སྨྲས་བྱེད་འགོད་པའི་ཚོགས་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་རྒྱས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྨྲས་པའི་སྨྲས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ནམ་མཁའི་

@366A ཞེས། །ཡོན་ཏན་གྱི་དཔག་འདོད་ལ་འཁྲུལ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ལ་གནོད་ཀྱང་། གཞན་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་

ཡོན་ཏན་མེད་ན། མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ཡུལ་ཀུན་ལ་གནོད་

སྨྲས་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྟེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་ལུང་གི་སྨྲས་བྱེད་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་བཞག་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྨྲས་བྱེད་ལ་

བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནི། ཚད་མ་དེས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། ལུང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྟོན་པས་

མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་ཐོས། གཞན་དག་གིས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་ནས། འདི་དག་ལས་གང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། གང་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་པ་ཡིན་སྐམ་དུ་གཟུགས་བོར་གནས་པའི་བློས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བློའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་སླུབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། རང་གི་སྟོན་པས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་བསླུབ་བྱའོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པར་

@366B མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། དཔྱད་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ལུང་གཅོད་བྱེད་དང་སླུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་བར་འགྱུར་ཏེ། སླུབ་བྱེད་གཞན་ནི་སྐྱར་མ་མཐོང་། རང་གི་སྟོན་པས་གསུངས་པས་སྐམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན། གཞན་དག་གིས་བདག་ལ་སོགས་པ་

སྣས་པ་དང་། སྣུབ་བྱེད་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དོན་བསྟུབ་བྱར་མི་རྟུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་གཅིག་སྟུབ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། རང་གི་སྟོན་པས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་བསྟུབ་

བྱར་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དོན་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན། ལུང་གི་དོན་ལ་རྟོད་

འདོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། ལུང་གིས་བྱེད་དུ་ཁས་བླང་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁས་མ་བླངས་ན་ལུང་གི་དོན་ལ་རྟོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་གིས་བྱེད་དུ་

ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟློག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ། ལུང་གིས་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་

པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་དུ་ས་གང་གི་ཚེ་ལུང་གིས་བྱིད་དུ་འཇུག་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་ཀུ་ཡོགས་བྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གནོད་

@367A ཞེས། །པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ་རྣམ་པར་དག་ན། དེའི་ཚེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པར་འདོད་པའི་དུས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དེ་དང་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རྟང་ཞིང་འགལ་བར་ཁས་བླངས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་སྤྱོད་པ་འཐོ་

བ་ན། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེན་ཏུ་ཟློག་བྱུར་ཚད་མས་གྲུབ། དངོས་སྟོབས་དང་གྲགས་པ་སྐབས་དེར་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཤེན་ཏུ་

ལྷོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། བསླབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བསླབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པའི་རྒྱས་ཉིད་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྒྱས་ལྟར་སྣང་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གནོད་པས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ་ཡང་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དཔྱོད་པའི་གནས་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་བྱུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱབ་

@367B བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ད་ནི་ལུང་གི་བྱུབ་མཐའ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དུ་བའི་རྒྱས་ལས་མེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གནས་གསུམ་ག་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་གིས་བྱིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་པོར་ལུང་གི་ཡན་ལག་མེད་

པར་རིང་བུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུང་གི་སྐྱོན་ཡོན་ཚད་མས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚད་མས་གཅོད་

པའི་ཉེས་པ་གང་ཡང་དེ་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་བཟད་པའི་གདོན་དང་འབྲེལ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འདི་ནི། ཀྱེ་མ་སྐུ་ཡིས་གསར་དུ་བགོས་པ་ཡིན་ཏེ་བགོས་པར་ཐལ། དང་པོ་ནས་རྗེས་

སུ་འབྲེལ་པ་ནི་མེད། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔྱས་པའི་ཚོགས་གོ །གསུམ་པ་ལ། དངོས་སྨོན་པ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་ལུང་ལ་བསྟོས་

པ་དགག་ལྡང་དོན་བཀག་ཀྱང་མི་འཐུལ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལྡང་གིས་མི་གནོད་པ། ལྡང་དོན་བཀག་པ་རྟོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་དཔེ་ལ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཀུན་ཀྱིས་

@368A ཞེས། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས་ལྡང་དོན་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་ན། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། རང་གི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་གིས་

ཁས་བླངས་པའི་ལྡང་དོན་ཀུན་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདི་ན་དེ་འདྲའི་རྟགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་མེད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་རྟག་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཇེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཞེས་

ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་བླུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་བླུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྟུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྒྲོན་ལྡན་ཏེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེའི་སྟུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག

ཤོས་ཀྱི་སྟུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དུ་གང་བརྟེང་དེའི་ཆོས་སུ་ལྡང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་ཁྱབ་པ་བླུབ་ཅིང་བསྟན་པ་སྟུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས། སྒྲའི་ཆོས་ནམ་མཁའི་

ཡོན་ཏན་བཀག་པས་གཏན་ཚིགས་སྒྲོན་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དུ་གང་བརྟེང་དེའི་ཆོས་སུ་ལྡང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་ཁྱབ་པ་བླུབ་ཅིང་བསྟན་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

@368B ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་མ་ལུས་པས་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་མཐུན་དཔེར་བློ་བདེ་ཆོག་དང་དུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་སེམས་ལྡན་དང་། མི་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་མྱོང་བས་བླུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། འགའ་ཡིས་སྒྲ་བ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། བསྐྱབ་

བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཐུལ་པའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྡན་ལ་ལ་རང་རྒྱུ་མེ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། འགའི་སྒྲ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་དུ་བསྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལས་ལྡོག་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨྲར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷང་མི་ཤེས་པའི་ངོར་རྟགས་ཡིན་པ་མི་ལྡོག་ཀྱང་། ལྷང་དེ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར། ལྷང་དོན་བཀག་ན་རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྟང་ངོ་ཞེན། སྔར་སྨྲ་

ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷང་ཁས་བླངས་ཤིང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བླུབ་པའི་གཞིར་མི་རྟག་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་རྟོག་

པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ནི། འདོད་པའི་བསྟན་བྱ་ཡི་ཚོས་མི་རྟག་པའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷང་དོན་བཀག་པས་རྟགས་སྐྱོན་

@369A ཞེས། །ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡང་ཆོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་སྟར་ཁས་བླངས་པའི་ལྷང་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཆོལ་བས་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་ཚ་ནས་སྒྲ་རྟག་པ་འདིར། གསར་དུ་

གནོད་པ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོལ་བ་དེས་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་བསྟན་

བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མ་བརྗོད་པའི་སྟར་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་བརྗོད་ན། གཞན་གྱིས་ལྷང་ལྟར་སྣང་དུ་མི་ཤེས་པ་ལ་

གཞོད་བྱེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པས་ཆོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅེ་ན། བྱས་པ་སྣ་མི་རྟག་སྣུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་མཁན་གྱི་ཆོལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྣ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་

བྱེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚ་ནས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་བརྩོད་ན་དེ་ཅི། གཞོད་པ་མིན་ནམ་མ་བརྩོད་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན། ཆོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་མཐུན་པར་གཞོད་

བྱེད་ཡང་དག་བརྩོད་པའི་ཕྱིར། འོན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བརྩོད་པས་ཆོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་མི་ནུས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་འགོད་པའི་ཆོལ་བ་

@369B ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྩོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་ཆོལ་གཞན་དག་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་བླངས་ནས། རང་འདོད་ཉིད་སྟུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིག་

བརྟོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ཆོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་ཝཱད་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་

དོན་འགའ་ཞིག་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མིན་པ་བཀག་པས་རིགས་པས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལུགས་དང་མཚུངས་

པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རིགས་པ་བཀག་པས་རིགས་པ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀྱི་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་

ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁས་

བླང་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས། དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་ཀུན་མཚུངས་པར་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་སྤྱས་ཀྱང་བརྟོད་པར་རྩུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རང་གིས་

ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་དང་འགལ་ན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་བཀག་པར་འགྱུར་བས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཀུན་དང་འགལ་བ་མེད་པ་རྟགས་དེའི་བསྟུབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་

@370A ཞེས། །བྱ་ལ་སྲིད་ཚད་ཀྱི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་རྟགས་གཅིག་གི་བསྟུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། འདིར་སྲིད་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་འཐུལ་པ་སྟོན་མིན་པར་

ཐལ་བ་སྨང་བ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་དེའི་

སྟོན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེར་ཡང་དངོས་འགལ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུབ་པས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་བྱས་པས་གྲུབ་ལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྔང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་པུ་ལ། བ་ལང་གི་བསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་

དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བ་ལ། རྒྱབ་རྟེན་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྣང་བྱེད་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྣ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི། ནམ་མཁའི་

ཡོན་ཏན་དང་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བར་ངེས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཅིག་ཤོས་དེས་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། ཡང་ན་དངོས་འགལ་ངེས་

@370B པ་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་སྣྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལས་མི་རྟག་པ་གཞོད་བྱ་

དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་གནོད་བྱེད་མིན་ཞིང་། མི་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གནོད་དོ་ཅེ་ན།

བསྟབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་འབྲེལ་མེད་གཅིག་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱེའི་ཚོར་སྤུ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་

དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཀྱིས་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བྱས་པས་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག

པས། སྐྱ་མི་རྟག་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་བསླབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་ཀུན་རང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་སྐྱབ་མི་ནུས་ན་

སྐྱོན་ཅན་དང་། ནུས་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་དུའང་མ་འདས་པ་ནི། བྱས་པས་སྤྲུ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་འདིར་ནི། སྤྲུ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྤྲུ་མི་རྟག་པར་སྨྲའོ་

@371A ཞེས་ཀ། །པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྲོ་ནས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་བཀག་པའི་སྤྲོ་ནས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་གང་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་

མེད་ན་བསྟན་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་འདིར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གིས་དུང་སྐྲ་ལ་རྟག་པ་བཀག་པ་དང་། རྟགས་གཞན་གྱིས་དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པས་སྐྲ་མི་རྟག

པར་སྨྲབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི། རྟགས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཚོས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་སྟེ་ལུང་དོན་བསྟན་བྱར་འདོད་པ་དགག

པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་རང་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རང་དབང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མ་གཞན་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་ལ་

གནོད་ན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པས་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ལུགས་འདི་ནི། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མིན་ལ། དངོས་

@371B སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྨྲ་ཞིང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ།

དེས་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩོད་པ་མ་ཁཏོ་པོ་

འདིའི་འདོད་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་ན་ཡང་ལེགས་ཤོས་གཅིག་ཏུ་འོང་བར་སྣང་བ། །རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ལས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་སྣ་བ་ཡང་། དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་ཁས་བླངས་

པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་འདྲའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྣགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་

ཏུ་འདོད་པ་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཚོགས་ལས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱར་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ཏོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཏོལ་

བས་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཆོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚོ་སྐབས་ཀྱི་སྟུབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཁས་

@372A ཞེས། །བླངས་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟུ་ཡང་མྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་

དོན་ཅན་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུ་དུ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་དངོས་སུ་བསྟུབ་བྱར་བརྩད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་

འདོད་པས་འཆུག་ལྡོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་ཚོས་ཅན་གྱུབ་ཟེན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་ཚོས་ཅན་རང་མཚན་བསྟུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁས་བླངས་

པའི་བསྟན་བཅོས་སྤ་མ་ལ་གཅོད་པ་མཐོང་ན། དེ་དོར་ནས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་སྨོས་ཞེན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོན། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་མི་རུས་

སམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྣ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་འདི། གང་ཟགས་སུ་ལ་ཡང་རུང་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ལྡན་ཀྱི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་

སྣ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་པར་གྱུར་ན། དེ་ཚད་མར་འཛིན་པ་གང་གིས་བྱང་ལྟོག་པར་རྟགས་པ་མི་འཐད། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པར་ངེས་ན་ཡང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་

@372B ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟླུན་པོའི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་རང་སྣ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ཏོལ་བ་ཟླུན་པོ་དེ་དག་སྔར་ཡང་གྱུབ་མཐའ་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ན།

ཕྱིས་ཀྱང་དཔྱོད་པ་མེད་པར་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལུང་གཞན་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཅིས་མི་ཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་ཉིད་སྣོས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྣོས་པར་མཛད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་

ཡོད་དེ། འོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པ་

དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་གནོད་ན་ཉེས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་རང་གི་ཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྱུང་བ་ལས་

གྱུར་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་དག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབས་ནས་ཟོལ་ཕྱིར་ཟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤེང་གྱུབ་པའི་ཚོས་ཅན་སྒྲ་དག་རྟོད་གཞིར་བཟུང་བ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསླབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྟོད་པའི་ཚེ། རྣལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྒྲ་སྒྱེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསླབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན་ཁྱད་གཞིར་བརྩང་

@373A ཞེས། །ཤས། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསླབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྒྱུན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བསླབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་རྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རང་རྒྱུན་ལ་ཞེས་སྟོས།

པའི་དོན། བསླབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྒྱུན་བརྟེན་པར་གྱུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་རྟོད་པའི་ཚེ། རྒྱུན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་དགོས་པ་གཞུང་སྟ་མས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྟོད་གཞི་མཐའ་དག་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་དགོས་པ་འོག་ནས་

འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འོག་མས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བསླབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྣེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་མཐར་གཏུགས་པའི་རྣེན་བདག་རྟག་པ་སོགས་སུ་

འདོད་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོས་ཅན་གྱིད་ཟིན་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་གྱིད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡི་སྟོན་ནས་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཚོས་ཅན་

ཡན་གར་བ་བསླབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་རྗེད་དོ་ཞེན། སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་གྱི་ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསླབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱ་སྟོས་པ་ལ་

དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་ངོ་

@373B བོ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བསླབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་བསླབ་བྱའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་

དེ་བཅད་པའི་ཚད་དུ་བསླབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཚོས་ཅན་བསླབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེས་དུ་རང་སྒྲ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟེས་སུ་དཔག

པ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པས་དེ་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་ཀྱི་འགལ་བ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་

ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚོས་ཅན་བསླབ་བྱ་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྒྲ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟེས་དཔག་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་དེ་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱོས་པ་མི་

འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྟེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་མི་འཇལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གནོད་པ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྟེས་དཔག་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། ལ་ལ་མེ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་

པའི་རང་མཚན་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་ཀྱི། གསལ་བ་དང་། འབར་བ་དང་། རྣ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་རིས་པའི་རང་མཚན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་

@374A ཞེས། །གང་ཟ་བསྟན་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་དེས་པས། དེ་བསྟུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་ཟ་དེ་སྟུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ནུས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དེས་པས། དེ་སྐྱུབ་པའི་

རྟགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མེད་པས་རྟགས་དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་མི་སྲིད་པས་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་

པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །རྟགས་དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་དེའི་རྟགས་དང་དཔེ་དག

གི་སྒྲོན་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྣགས་དང་། དཔེ་ལ་བལྟོས་པའི་སྒྲོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་

སྣང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་ཅིང་སྣང་མི་

ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་དཔེར་བརྗོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྣའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཚེ། སྣ་མི་རྟག་པར་སྣང་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོ་ཀྱི་སྒྲོན་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་ཆོས་

@374B སྤུ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྒྲོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཕྱོགས་སྒྲོན་ཅན་སྒྲོན་མེད་དུ་སྣང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་གཞི་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འདོད་པ་ནི། དེའི་སྒྲོན་དང་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཕྱེད་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་པའོ། །ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་དུ་འདོད་ན། རྟགས་ཡང་

དག་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་ལྟར་སྣང་ངོ་བོར་མི་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱེབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་ཕྱོགས་ཅོས་

སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྐྱོན་མིན་ལ། དེ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆ་ཕྱོགས་ཅོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་

དུ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྒྲ་མཉན་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཕྱིར་རྟོལ་

གྱི་བློ་ངོ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། གླུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག

@375A ཞེས། །གི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་། རྟགས་སུ་གཟུང་

བྱ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སོ། །འདིར་དམ་བཅའ་ཡན་ལག་སྟ་མ་དང་། དཔེ་རྟགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མར་བཞག་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྡ་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་དེ། ཁྱོད་ཡན་ལག་ཕྱི་མར་འདོད་པའི་རྟགས་དང་

དཔའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཡན་ལག་སྟ་མར་འདོད་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་དམ་བཅས་པ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི། དཔེ་རྟགས་སོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱོན་

ཕྱོགས་སྒྲོན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། བྱམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་

པར་ཤཇད་པའི་དགོས་པ་དང་། བསྟུས་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་ལྡར་ཕྱེ་ནས་ཤཇད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དཔེ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་

ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་འགའ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མཚན་གཞི་མིན་པ་ལ་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དག་སྣང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་གིས་གང་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཚོག

@375B ཕྱད་ངོ་བོའི་སྒྲ་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་ཁྱབ་པ་ལས་ལྡོག ༎ པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲ་སྒྱེས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་ཏུ་མ་སྐྱས་པའི་

ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་ཅིང་མ་ཞུགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། དམ་བཅར་འོས་པ་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་ངོར་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚང་

བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོལ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་མ་ངེས་པས་དེ་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ཀ་ལྟ་ཚང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྱུབ་ལ། དེ་ཚད་མས་

གྲུབ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོའི་དོན་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་འགལ་བས། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེན། འོ་ན་བྱམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་

དང་འགལ་ཞིང་། གཞི་གྲུབ་ན་བྱམ་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་ན། གཞི་བྱམ་པ་ལ་མེད་དེས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་བྱམ་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱི སྒྲས་ན་ལན་ཅི་

ཡོད། གཞི་བྱམ་པ་ལ་མེད་རིས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱམ་པ་མེད་རིས་ཡིན་མི་དགོས་པས་བྱམ་མེད་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་པ་མེད་པ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འོན་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་

@376A ཞེས། །ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཆོལ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་

ན། སྔར་ཀྱི་རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་ཚད་མ་དེའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་ཡོད། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཕྱིར་ཆོལ་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁེགས་མི་དགོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱར་འོས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱར་འེས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་སྐོར་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་དོན་ཀྱིས་མ་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་སྐོར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་གཅོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་

ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཅོ་བོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཆོག་རྟེན་ཕྱིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་སྐོའི་དོན་དེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་དོན་དེ་ཉ

མ་ཚང་ན། དོན་ལྡོག་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །རིགས་སྐོར་སྐོས་པའི་བསྟུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཀ་ཤ་བའི་ཆུན་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་དུ་

@376B ཡོད་པས་ཆོག་ཕྲད་ཀྱི་དོན་ཡང་གནས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མས་གནོད་པ་འབའ་པ་ཕྱོགས་སུ་དམ་འཆའ་བ་མཐོང་བས། དེས་ན་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚད་མས་བསལ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་

ཕྱོགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བར་འོས་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ཅིང་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོལ་དེའི་ངོར་གྲུབ་ཟིན་སོགས་ལྟག་མ་བཞི་ཚད་མས་མ་བསལ་ཡང་དེ་

ལ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསལ་བ་གཞོད་དང་། ཞེས་སོགས་ལོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པར་མཐོང་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱད་མི་དགོས་ལ།

མཚན་གཞི་དེ་སྒྲིར་ཡོད་ན། འདོད་པའི་དོན་དེའི་མཚན་གཞིར་རྟང་མི་རྟང་དཔྱོད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དཔྱོད་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཆོག་ཤད་སྟོན་པ། དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟོལ་བ་རང་ཉིད་

བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚོག་དེས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རྟོགས་ན། རིགས་སྒོར་ཡང་ངེས་གཟུང་སྟོས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་རང་

ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱ་ཁྱད་གཞིར་མ་འབྲེལ་ན་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གཞི་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་

@377A ཞེས། །ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོག

ཕྱད་བཤད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རྩད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་སྐབས་དེར་ཆོག་ཕྱད་

ངེས་པར་སྨོས་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་རང་ཉིད་འདོད་པ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་ཁྱད་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་སྐོར་ཡང་ཆོག་ཕྱད་སྨོས་

དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རིགས་པའི་སྒོ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཆོག་ལ་ཤའི་མིང་ཅན་གྱི་ཏྲིན་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲལ་བ་མིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་གཞི་སྟོན་པའི་ཆོག་ཏུ

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔ་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྨྲར་ཏེ། འདོད་ཆོག་ལ་ཡོད་པའི་ཏྲིན་དེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡང་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། འདིར་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཁྱད

གཞིར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་སྒྲིའི་རང་ཉིད་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དག་དེ་ཡིས་ནི་སྨྲབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་དུས་དེར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་ཤུས་ཏེ། དེ་བསྟན་བྱ་ཁྱད

@377B གཞིར་མ་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆོག་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་སྒྲོར་

བའི་ཚོ། འདོད་ཆོག་ཡན་ལག་གམ། ཨལ་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ལ། རིགས་སྐོ་དང་སྦྱོར་ན། མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་རོ། །དོན་ནི་བསྟན་བྱ་དུས་གསུམ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ཁྱད་གཞིར་འབྱེལ་བ་ན་འདོད་པ་ཡང་

འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ཞུགས་པས། དཔལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚིག་ཕྲད་སྨོས་སོ། །འོ་ན་ཚིག

ཕྲད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་ཕན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བསྟན་བྱ་ཁྱད་གཞིར་འབྱེལ་བས་མ་འོངས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་དང་འབྱེལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུས་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་

བྱེད་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པ་ཆོག་ཕྲད་ཀྱིས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་སྐོ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨོས་པར་རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མང་པོ་སྤང་དགོས་པའི་བསྟན་བྱ་སྨོས་པས་ཅི་ཞེག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྨོན་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ།

སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དག་པའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཀུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག

@378A ཞེས། །བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗུག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་སྨོས་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅས་པའི་ཆོག་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་

པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡང་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དོན་རྣོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་རང་ཉིད་ཅས་པའི་ཆོག་དེས་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་

ཆོལ་བ་དེའི་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བཞད་ཟིན་པ་དེས་ན་འི་ཕྱིར། དེས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་ཅེ་ན། ཆོལ་བ་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པོའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ན་

སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་ཀྱང་ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བསྟུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་དང་། གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་

དོ། །དང་པོ་ནི། ཆོལ་བས་བསྟུབ་བྱར་ཁས་ལྡངས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། ཚད་མས་བཀག་ན་སྐྱབ་མི་རུས་ཤིང་ཁྱོད་བསྟུབ་བྱར་ཁས་ལྡངས་འོས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་

@378B ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཚད་མས་བསལ་བ་སྐྱ་རྒག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཁྱབ་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ནི་བསྟན་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚད་མས་བསལ་བའི་དོན་ནི། གཞི་གང་ལ་བསལ་བྱ་སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་བྱེད་བསྟན་ནུས་སེལ་

བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མའི་བློས་བསྟན་པ་ཞེག་དགོས་པས། དེ་མངོན་རྟེས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་ན་སྟར་བྱང་བས་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་སུ་དེས་ན་ཚད་མའི་གནོད་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། ཚད་མས་གནོད་

བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་ཁཱད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཉིད་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚད་མས་གནོད་པའི་ཚུལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གནོད་ཚུལ་བཞིར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་བླང་བར་འོས་ཤིང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིབ་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་ལྟ་

@379A ཞེས། །བྱ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྟོན་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་འདྲ་བ་ཡང་སྨྲ་བ་

པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལུང་ཚིག་དང་རང་ཚིག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཡང་། རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཚིག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཞིང་།

ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་བློ་ནི་སྣ་བཅུའི་བསམ་ངོ་ནས་བཞག་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་རྟེན་ཞིག་ཡིད་ཆེས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ལྟར་

ཚད་མས་ངེས་མི་རྟག་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་འཆད་པ་ཡོའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གཅོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བསྒྲུབ་

པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་གཅོ་བོ་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་དམ་བཅའི་

བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཚད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེ་བ་ལ་གྲགས་པ་རྟོགས་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་བླ་བའི་སྤྲས་བརྗོད་རྩང་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེག །བྱ་བའི་

@379B སྤྲས་བརྗོད་རྩང་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་བསམ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲུབ་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་

དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གིས་བྱེད་དང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱགས་རོས་གཟུང་བ་དང་། བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་འཆད་པ་སྤྱན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་

གིས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དག་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གིས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། སྒྲིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་

བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། སྒྲིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ནས་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན།དམ་བཅའ་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་ལ་གནོད་

པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱུབ་པས། ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་སྐྱར་སྨང་གནོད་བྱེད་བྱེད་པའི་

རང་སྡེ་ནི་སྣ་ཡང་མེད་དོ་ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དག་ནི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ཡང་རང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་

@380A ཞེས། །བ་མིན་གྱི་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྐྲ་རྐག་མི་རྐག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན། སྐར་ཡང་སྐྲ་མི་རྐག་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལྟར་དམ་བཅའི་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྤྲིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་ལུང་གི་གཏན་ཚིགས་

ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་མི་འབྱིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་དང་། རང་གི་བརྗོད་

བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་ན་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ན་སྐྱབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྣུབ་བྱེད་ཡིན་ན། ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྨས་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་

གནོད་བྱེད་དང་འགེགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྨྲེན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཁས་བླངས་སྟ་ཕྱི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀར་

པོའི་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། བདེ་བ་འབྱིན་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་ཡང་བདེ་བ་མི་འབྱིན་པར་ཁས་བླངས་སོ། །ཡ་བྱལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་ཚད་མ་མེད་ན། ཁས་བླངས་སྟ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་གནོད་

@380B བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཤམ་ཁས་བླངས་སྟ་མ་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྨྲས་ན། དམ་བཅའི་དངོས་

ཀྱགས་ཨན་ཆུན་གེགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པར་དངོས་སུ་དམ་བཅས་ན། ཀྱགས་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གཞལ་བར་དམ་

བཅས་པས་རང་ཚིག་གི་ཁས་བླངས་ལ་བལྟོས་པའི་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མའི་སྟེང་དུ་ཡ་བྱལ་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་བསལ་

བའི་ཕྱོགས་མཚོན་གྱི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་

འཆའ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དཔེར་བརྗོད་

པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གང་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁ་མཐུན་དུ་

བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་དེ་རྟགས་ཡང་དག

མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་རྒགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀས་ལེགས་པར་མ་སྨས་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆུང་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་དུ་བས་མེ་བསྲེབ་པ་བཞིན་

@381A ྱྱ། །དེ། ལུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ླབངས་ཤིང་། སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ན་ཡང་དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་མ་གཏོགས་ཟུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ལ། གལ་

ཏེ་ལུང་རྣམ་དག་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨོས་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པའོ། །ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་

(FPA)འི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་རིགས་མོད་ཀྱི། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་བྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་དེ་མིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཙམ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་བྱང་གྱི་དོན་མེད་དེས་སུ་

ཐལ། ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་རང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ན། དོན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འེས་

པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཀུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ལུང་དང་རང་ཆོག་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་

ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཆོག་སྣ@ བའི་ཚོལ་བ་བདག་དང་གཞན་ལུང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་བརྟེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བརྟེད་

@381B བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཆོག་དང་རང་ལུང་ཆོག་བརྟེད་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཚོལ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཚད་མར་

ཁས་ལེན་པ་མིན་ན་རང་གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རྟེན་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་

མི་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུང་འདི་རང་གི་ཆོག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེའི་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དུས་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཤིན་

ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ནི། ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཆོལ་བ་ཡང་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། བརྗོད་

བྱ་ལ་མི་སྣུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྣ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་རྟོགས་ནས་སྣ་མི་རྟག་ཅེས་སྨས་པ་ན། ཚོག་དེ་ཚད་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་ལ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བས་ཚོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྣུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི། གཞུང་

@382A ཞེས། །འདིར་ཡང་། ཚོག་བརྗོད་བྱ་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་ཚོག་དང་ལུང་ཆག་འགལ་བ་འདི་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བའི་དཔེ་དག་ཀྱང་མཚུངས་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་

པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་དཔེ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་རྣམས་ཡོད་པ་མིན་ན། བསྟན་བཅས་དང་ཚོག་ཚད་

མར་མི་རྟུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྨོས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སྤོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འབྲེལ་བའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྨས་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ཚད་

མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་ན། ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་བསལ་བ་བཞིར་བྱེ་བའི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་མ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ནི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་གང་ཟག་དེའི་ཁས་བླངས་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མ་བསྟན་བར་དུ། དམ་འཆའ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགལ་

པར་ངེས་མི་རུས་སོ། །གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་ནི། ཚད་མ་ཅོས་ཅན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་དེ་ལྟང་གིས་མ་བཞག

@382B བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེར། ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་རང་ཆོག་འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་དཔེར་བཀོད་

བའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། རང་ཚོག་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་ཀྱིས་

བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་ཕྱོགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་མཚོན་ནས། ལུང་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྐྱོན་ནས་དངོས་ཕྱོགས་འགལ་བར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་

ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་ལ་སྨྲེན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་སྐྱུང་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན། བདེ་བ་མི་འགྱུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལུང་ཁོ་ནས་གྱུབ་པ་གཞིར་བརྩེད་ནས་དེ་ལ་ཆོས་

ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་ཚོག་དང་འགལ་བ་དག་དང་ལུང་ཚོག་དང་འགལ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་

པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲས་ཤིང་། དེ་མ་དོར་བཞིན་དུ་ཕྱུང་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ན། ཁ་ཅིག་དངོས་ཀུགས་འགལ་བ་དང་། གཞན་དག་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་ཆེས་ཙམ་གྱིས་

@383A ཞེས། །བཞག་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་ནི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་བསྟན། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་བྱུང་པ་དེར། ལུང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་

བྱུང་པ་དེར་ཡང་ལུང་ཁས་ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུང་གིས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་བྱུང་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་མས་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་

སྒོ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཞིང་གཞོད་བྱེད་བརྩོད་ན་ཡང་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་དག་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་ཀ་གཞི་གཅིག

ལ་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་བྱིས་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤགམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་ཆོག་འགལ་བ་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་

ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས། གཞི་བྱད་མེད་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་དུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

@383B དེའི་ཚེ་རང་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་ན་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ནུས་པ་མཚུངས་སུ་ཆུག་མོད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་

ཞེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་སྐྱ་མི་རྣག་པ་གང་ལ་རུབ་རྐེན་ཚད་མ་ཡོད་ན། དེ་ནི་སྐྱ་རྣག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཀྱིས་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་

པའི་ཕྱིར། རུབ་རྐེན་ཚད་མ་ཅན་ཀྱིས་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། ཚད་མས་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མི་རྣག་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། སྐྱ་རྣག་སྟོན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའམ།

ཡང་ན་སྐྱ་མི་རྣག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞེག །སྐྱ་མི་རྣག་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་

ཀྱི་སྐྱ་མི་རྣག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་དེ་རྒྱབ་རྐེན་རིགས་བྱལ་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ལུང་གིས་ཇི་ལྟར་ཡང་གནོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལུང་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞོད་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྟར་ཉིད་རྣམ་པར་ལྟོག་ཟེར་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཁས་བླངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་

@384A ཞེས། །ཚིག་བསྡུན་བཅོས་ལས་ལོག་ས་ཟཱཊ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དཔྱོད་པའི་གནས་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་ན་དེས་གཞོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། ཆོས་ཅན་

ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གནད། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟེས་དཔག་ཚད་

མ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གང་ཞིག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གཞོད་དགོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་ཞ་མིན་ཡང་། སེལ་བྱེད་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་

སུ་རྟེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་

པའི་ལོགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། རྟེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་སྐབས་དེར་རྟེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དགོས་པ་དེ་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཚེད་དུ་

བྱས་པ་གང་ཞིག །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་དེར་འབྱས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཤ་ཟད་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སེལ་བྱེད་

@384B རྫ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྟེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཚེད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་རྟེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱས་རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་རྟེས་དཔག་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་

འདུས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལོགས་སུ་བྱས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་རྟེས་དཔག་ལས་ལགས་ཤིག་ཀུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ཡང་རྟེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྟེས་

དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་བྱགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བཞིར་ཕྱེ་བའི་རྟེས་དཔག་ཅེས་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཡིན་ཡང་རྟེས་དཔག་ཙམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཡིད་ཆེས་དང་བྱགས་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ན་དེ་དག

རྟེས་དཔག་ཀུ་མ་འདུས་སམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རྟེས་དཔག་ཀུ་ངེས་ཟིན་ན་དགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པའི་དངོས་སྟོབས་རྟེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་

འདིར་དོན་མིན་ན། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རྟེས་དཔག་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་ལ་ལུང་གི་རྒྱས་ཁོན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེན་ཀུ་ཡོག་གྱུར་བ་ལ་གཟོད་པར་

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་སྨོར། ཇི་ལྟར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རང་ཚིག་གི་གནོད་པ་དང་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ལས་དེ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་

@385A ཞེས། །སྨོར་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བའི་རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ལུང་དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པའི་ཚིག་ཙམ་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་བརྗོད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། ཆོལ་པ་དེ་ཡིས་གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེ་ན། གལ་

ཏེ་བསྟན་བཅོས་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ལ་བསྟན་བཅོས་སྨྲབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཀྱང་སྨྲབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐར་བསྟན་བཅོས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲོག

གྱུར་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་ཟློང་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དེའི་དོན་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་སྐབས་དེ་ལ་སླུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་སླུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དོར་ན་

རང་གི་ཚོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རང་ཚོགས་དང་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡང་རང་ཚོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་སྟོབས་ལ་ཡང་སླུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་སླུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེན། བསྟན་བཅོས་འདི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཚད་མར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

@385B གཉིས་པ་ཚད་མར་གྱུར་བའི་ལུང་དོས་གཟུང་བ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དགུ་ལ་བསྟན་བཅོས་སླུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་ནའང་ཉིས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དེ་སླུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཡོགས་གྱུར་གྱི་དོན་

དག་ལ། བསྟན་བཅོས་སྨྲས་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་མི་འདོད་ན། ཚད་མའི་ཁྱོད་པ་ཉིད་སྐབས་དེར་མི་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་སྨྲབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་འདིའི་དོན་ལ་བརྟག

པ་བྱས་པ་ན་ཞལ་ཆེར་ནང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེར་ཐལ། ཚགས་སོགས་ཆོས་མིན་སྤྱིག་པའི་རྟ་བར་ཁས་བླངས་ནས་ཁྱོས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་སྤྱིག་པ་དག་པར་འགྱུར་བར་སྨོན་པར་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཁས་བླངས་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞེག་གང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་ནི། དེའི་རྒྱུ་བཀག་པའི་སྐོ་ནས་འཇོམས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣུམ་པའི་ཇས་ཀྱིས་བད་ཀན་འགོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ཁྱོས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་

མངོན་གྱུར་ལ་ཡང་མི་གནོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚགས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིག་པ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅེང་། དེ་ལ་ཁྱོས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། ཁྱོས་བྱས་པས་ཚགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆུང་

དུ་མི་འགྲོ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱང་བས་ཁས་ལྷངས་སྡུ་ཕྱི་འགལ་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཚོགས་བྱར་གྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་སྣང་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚགས་སོགས་ཀྱིས་སྟིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་

@386A ཞེས། །ཁྱད་པར་དང་། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་ཁྱེས་ཀྱིས་མི་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་ཞེན། ཤིན་ཏུ་ཚོགས་བྱར་གྱི་དོན་སྣང་བྱེད་ལ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་ཚོགས་བྱར་དགའ་ལ་སྡུ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། དངོས་ཀྱགས་འགལ་བའི་རང་ཚོག་གིས་གནོད་པ་མེད་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་

གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གནས་གསུམ་པར་སྣང་བྱེད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། བྱགས་པའི་

གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཆུལ་ཇི་ལྟར་གྱུབ་པ་དང་། བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། བྱགས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཟླ་བའི་སྐུས་བརྟེན་ཐུབ་ཀྱི། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན།

རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་ཟུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྟོག་རང་དགའ་བ་

བཞིན། རྟག་ན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་

@386B ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཤུགས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་

བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་རྒྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་།

དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། ཕྱི་མ་འདོད་ལ། སྔ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རྒྱང་འདོད་པའི་རྟེས་སུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཚུལ་ལུགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཤེས་བརྟེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་གཞོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བྱགས་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །གཞོད་

བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་བརྟེད་རྒྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྱགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་བརྗ་མ་སྨྲར་བའི་དུས་ན་སྐྲ་དེ་འཇུག་པ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པས། དེས་བརྟེད་རྒྱང་བསྟུབ་པ་བརྗའི་བྱགས་

པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ཅན་ལས་དཏེག་ཤིང་དུ་བསླབ་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བཀས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་དངོས་

@387A ཞེས། །སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་པས་གནོད་པའི་དཔེར་སྣོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་ནི་དཏེག་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་བཀག་པས་གནོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བཀས་

པས་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། བཀས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་གོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་

བྱིས་བཞག་པའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་རླུ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་རུང་བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་དེན་དང་། གྲགས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་རྩང་གིས་

གནོད་ན་གྲགས་པས་གནོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་རྩྭ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རྩང་དེ་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་རྗོད་བྱེད་

ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཡུལ་རྣགས་སུ་བཀོད་པཨམ། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཁྱོད་འབྲུབ་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དེར་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་

@387B དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྒྲ་སྤྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཡུལ་ཅན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་

པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གནོད་བྱེད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཟླ་

བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱར་བརྗོད་བྱས་པ་དང་། སྐྱར་བརྗོད་མ་བྱས་པའི་རྗེད་བྱེད་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་བྱུང་

བའི་རྗེད་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་ཏུ་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་སྐར་བརྗོད་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་རྗེད་བྱེད་སྒྲུབ་བརྗོད་བྱེད་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཕྱོགས་དག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཙམ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལྷང་དྲངས་ནས་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་

གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་བའི་སྒྲ་དངོས་སུ་བྱགས་

@388A ཞེས། །པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་རྟག་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་བརྗོད་རྒྱུ་ཉུང་ཕྱིད་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་རྒྱུ་ཕྱིད་ཀྱུབ་པ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིད་

ལས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས་བརྗོད་རྒྱུ་འབྱེལ་ཞིང་ཐུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་ཟཤད་པ་དངོས་དང་། ལུང་གི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བརྟག་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་པོའི་དོན་བྱགས་པ་

ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་སྒྲ་བྱུང་བྱགས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ། ལུང་གི་དོན་གཞན་ཟཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱགས་རྟུང་བྱགས་པར་བཞེད་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱགས་ཟེན་ཉིད་བྱགས་པར་བཞེད་

པ་ཡིན་ན། བརྡ་སྤྲོད་པས་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རི་བོང་ཅན་ལ་འདོད་ཆུལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་པ་འདིར་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟླ་བར་

མ་གྲགས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་འགོག་ན་རྗེས་དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་འགོག་པ་གང་ཞེག །སྒྲའི་དོན་ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་འཇོག་

བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ལོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དེ་ན་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་བྱ་

@388B བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་མི་གནོད་ཀྱང་རྟགས་གཞན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་

པའི་གཏན་ཚོགས་ལྟར་སྣང་དཔེར་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འདོད་དེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་གང་ལ་ཡོད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྟགས་དེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་རྣམས་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་མཚོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་དང་མི་ལྡན་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་གཏན་ཚོགས་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་སྟོས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་བྱགས་

པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད་རྟང་དུ་གྱུར་པ་འདི་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་

ཀྱི་སྐྱ་ནི་བརྟ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བརྟ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་དེས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་

ལ་ལོག་ཕྱོགས་སྣྲབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྒྱ་བའི་སྣས་བརྩེད་རྩང་དུ་འཛལ་བའི་རྩེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་ལ་དངོས་སྟོབས་རྩེས་སུ་དཔག

@389A ཞེས་ཟེར་བའི་དོན་རྟམས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སྣྲབ་བྱེད་འགལ་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤ་ཁྲག་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲུང་བྱ་ཁྱེ་བུའི་ཡུལ་ཅན་བྱི་གྲགས་པའི་རྩེས་

དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློས་གང་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་སྟ་མས་སྤྲུང་བྱ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ནས། སྤྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་པས་

དངོས་སུ་བྱགས་པའི་རྩེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་ནས། ཤཱཀས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྩེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་སྟོན་ཞེང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ནི་གཞུང་འདིས་

འཆད་པ་ལ་སྦྱོར་རོ། །སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་དེ་བཀག་ནས། སྒོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་པོའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། གཞུང་འདི་ཡང་ལུང་དང་པོའི་དོན་འགྲེལ་དུ་སྦྱོར་རོ། །གཞུང་

འདི་ནི་ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལས་བླ་བོའི་ཚད་མ་མེད་པས་དེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །སྒོབ་དཔོན་རྒྱན་མ་ཁན་པོས་ལུང་སྡེ་མས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་གཅོ་བོ་དང་། ལུང་ཕྱི་མས་འགལ་བ་ལ་མི་

འབྱུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་སྡུར་བཞད་པ་ལས་ཡང་ན་ལུང་དང་པོ་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་རེ་བོང་ཅན་བླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ལ་

@389B དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། རེ་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་བླ་

བའི་སྒྲས་བརྟོད་རྩང་དུ་འཛལ་བའི་རྟེས་དཔག་མེད་པར་བརྟོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྟེས་དཔག་ལས་བྱགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་དེ་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྟ་མའི་དོན་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྟུ་བའི་སྒྲས་བརྟོད་རྩང་དུ་སྐྱབ་

པའི་རྟེས་དཔག་མེད་པར་ཟཁད་པ་ན། དཔེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་ཟཁད་དེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྟུ་བའི་སྒྲས་བརྟོད་རྩང་དུ་བསྟུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཞན་དུ་འདིར་ནི་ཞེས་སོ། །དེ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་སྐྱབ་རྟེས་དཔོག་ལས་འགྱུར་ཏེ། །སྐྲ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར། ཅེས་ཟཁད་དོ། །གཏན་ཚིགས་དེས་མི་སྐྱབ་ཀྱང་། གཏན་

ཆོགས་གཞན་གྱིས་སྨྲབ་ནུས་སོ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཡོད་རྟེས་ཞེས་བཤད་དོ། །སྨྲབ་བྱེད་མེད་མོད་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞོད་པ་སྟོན་པ་ནི། སྒྲ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་

@390A ཞེས། །ཕྱིར། ཅེས་པའི་དཔེ་ལ་རྟོད་པའི་ལན་དུ་སྟོན་བ་དང་། ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དཔེ་ལ་རྟོད་པའི་ལན་དུ་སྟོན་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་

འགལ་རྐགས་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྐགས་སུ་འདོད་ཅིང་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཇུག་ཅིང་བྱགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བརྟ་སྟོད་པའི་བློ་ངོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བརྟ་སྟོད་པའི་ངོར་རི་བོང་ཅན་བྱགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་

རྟང་དུ་བསླུབ་པ་དེ་ལའང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཟླ་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་བྱགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རྟང་དུ་མི་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་མི་འདོད་ན་བྱགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་

བརྗོད་རྟང་གཞན་གང་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རྟགས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྟགས་དེ་བརྗོད་སྤྱོད་པའི་བློ་ངོ་ལ་བལྟོས་ནས་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་འདོད་ཆུལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རྟང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བྱགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷང་དང་པོ་སྨོས་པར་

ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་པའི་

@390B རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ལྷང་དེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷང་དང་པོ་དེ་སྐད་

བཤད་པ་མིན་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་འདོད་ཆུལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་

བརྟོད་མི་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱགས་པས་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཏིག་ཤིང་གི་སྒྲས་བརྟོད་རུང་མིན་ནོ་ཞེས་བརྟོད་ཅིང་དམ་འཆའ་བ་ལ་ཡང་བྱགས་པས་གནོད་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ལྷུང་

དང་པོ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་པའི་བརྟོད་བྱ་བཞིན་ཞེས་བགོད་ན་མཐུན་དབེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་

རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྟོད་རུང་དུ་སྣྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐུན་དབེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་

ཕྱིར། མཐུན་དབེ་མེད་པར་ཐལ། ཟླ་བར་ཆོས་བྱགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྟོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་གང་ཞེག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་

གཅིག་ལས་མེད་པས་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁཱཏ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། རི་བོང་ཅན་གྱགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་མི་རུང་དུ་སྣུབ་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ལ་གྱགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒ་ @391A ཞེས། །ལས་བྱང་བའི་གྱགས་པ་དང་ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་པ་གསུངས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱིས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་རྩང་དུ་སྣུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་

དུ། ལུང་དང་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གྱགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་ལུང་གཉིས་པ་ཨཱཏ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གྱགས་པས་གནོད་པ་བཞིན་དུ་

ད་ཏིག་ཤིང་གི་སྒས་བརྩོད་རྩང་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་ཡང་གྱགས་པས་གནོད་དོ། །ཞེས་གྱགས་པས་གནོད་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་མི་རྩང་དུ་སྣུབ་

པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་དུས་སུ་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་རྩང་དུ་སྣུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བརྗོད་པའི་ངོར་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ནི། རྟགས་སྔ་མ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་སྣུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རི་

བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྟོད་རྩང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་ཟླ་བར་གྱུར་ཅིག་ཁོ་ན་དགོས་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་མེད་པས་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིར་དང་དངུལ་ཆུ་ལ་སོགས་ལ་འཇིག

རྟེན་ན་ཟླ་བའི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཟླ་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྟེན་དབང་ལས་འཇུག་པར་འགྲུབ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་

@391B ཕྱིར། གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ལ་ཁོ་ནར་ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་པར་གྱུར་ན། ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་གྲགས་པས་གྱུར་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཟླ་བའི་སྒྲ་ཆོས་

ཅན། རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལའང་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་རྟུང་ཡིན་པ་ལྟོག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་གང་ཞེག། འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་

དབང་གིས་བླ་བའི་སྐྱས་བརྩོད་རྒྱང་དུ་སླུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཡུལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ཡུལ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

ནི། གཡུར་སོགས་ལ་ཡིད་ཆོམ་པ་དང་དཀར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བླ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་པས། ཀུགས་དབང་གིས་བླ་བའི་སྐྱས་བརྩོད་རྒྱང་དུ་སླུབ་པའི་མཐུན་

དཔེར་མི་རྟང་དོ་ཞེན། གཡུར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བླ་བའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱུབ་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་བླ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་ལྟོག་པ་མེད་པར་

ཐལ། ཡིད་ཆོམ་པ་དང་། དཀར་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་བླ་བའི་སྐྱས་བརྩོད་རྒྱང་དུ་སླུབ་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱའི་བརྩོད་རྒྱང་སླུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་བླ་བའི་སྐྱ་

@392A ཞེས། །འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་དོ་ཞེན། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྣ་འཇུག་པ་ལྟོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བའི་སྣ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྣ་གང་ཞིག་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་

མཚན་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། རྩོད་སྤོང་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྣ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་

བརྟ་ཅན་གྱི་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བརྩོད་རྩད་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་འདོད་པས་འཇུག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཡུར་སོང་

ལ་ལར་ཟླ་བའི་སྣ་དེ་འཇུག་པར་བརྟོལ་པའི་ཐྱོ་ངོར་ཡང་གྱུབ་པས་དེའི་ངོར་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་མ་གྱུབ་བོ་ཞེན། བརྟ་སྟོད་པའི་ངོར་ཟླ་བའི་སྣ་དེ་ནི་གཡུར་སོགས་ལ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་

ངོར་དེ་དག་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རླུ་བའི་སྐྱས་བརྟོད་རྩང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་རླུ་བའི་སྐྱ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མོད་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་བརྟ་སྤྲོད་པའི་ངོར་རླུ་

བའི་སྐྱ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟོག ༥ ཀུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་དོན་སྟ་མ་ལ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་གང་ཞེག་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྟོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་ཞེག་བྱུབ་ཅེ་ན།

@392B དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རླུ་བའི་སྐྱས་བརྟོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་པ་ལ་དོན་གང་ལ་ཡང་འདོད་པས་བརྟོར་བ་འགོག་ཀུ་མེད་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་བརྟོད་རྩང་གི་

ཡུལ་ཅན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་ཀོ། །དང་པོ་ནི། སྟར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་དག་རྣམས་དོན་ཐམས་ཅད་དེར་

འཇུག་ཏུ་རུང་བ་འགོག་པ་ཚད་མ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྗོད་ཚ། བྱེད་སྒྲ་རྟམས་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་འདོད་

པས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་རྟམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

དག་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པས་སྨྲར་ཀ ད་ནི་རྟང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་འགར་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་ངེས་

པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མིང་གང་ལས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཞེས་ཟླམ་པའི་བློ་འབྱུལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་ཡུལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱའི། དེའི་

@393A ཞེས། །མིང་དེ་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། འདོད་ཆུལ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་བྱེད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱགས་པ་རྟེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གཉིས་ཀ་ཐ་

དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག་རྟེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐྱུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། སྔ་མ་ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་སེལ་བྱེད་རུ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྟེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་

ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྟེས་དཔག་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞིར་བྱས་ནས་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

པ་བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་བླང་གིས་ཡིད་ཆེས་དང་། བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག་གཉིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྟེས་དཔག་ཙམ་ལས་འོཁགས་སུ་

སྟོས་པ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། རྟེས་དཔག་གཉིས་པོ་དེ་རྟེས་དཔག་ཏུ་གྱུབ་ཟིན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་རྟེས་དཔག་ཙམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡུལ་

གྱི་ཁྱད་པར་གོ་བའི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རྟེས་དཔག་འདི་གཉིས་གཞོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་མེད་ན། གཞོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་

@393B བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ནས་གཞོད་པ་འབད་

ཚུལ་དང་། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲགས་པའི་དབང་གིས་

གཞོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་དེར་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ལ་གཞོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་དེར་དེ་

གཉིས་ཀྱི་གཞོད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་བཞེད་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་སྣ་བས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞོད་ཚུལ་བསྟན་ན་ཡང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞོད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་

རྟོགས་སྣ་བས་ཀྱང་སྐབས་དེར་མ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་

གྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གཞོད་པ་འདི་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ནི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བྱགས་པའི་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་

@394A ཞེས། །ཉིད་གང་ཞེག་ཡིན་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་སྣ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྣ་ལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡི་ཉན་པའི་བློ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་དང་སྣའི་ཚོས་དེ་དག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་གཟུང་དོན་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་

པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྟོ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྣང་བའི་དོན་རང་མཚན་འདི་ཉིད་ཚོས་ཅན། སྣ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྨོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། དོན་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྣ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་སྨོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྣ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟོག་སྤྲང་དོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་

བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུ་མེད་དོ་ཞེས་སློས་པས་ཆོག་མོད་སྤྲུ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློས་པ་ལ་དགོས་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའི་དཔེར། སྤྲུ་ནི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཉན་བྱའི་སྤྲུ་སློས་པ་དགོས་པ་དང་

@394B བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིའི་ཚོས་རྣམས་སྤྲུ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་སྤོང་ཡང་ཉན་ཐོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྤོང་ཡང་དེས་གནོད་པ་

མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤྱིའི་ཚོས་རྣམས་ཉན་ཐོས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱབ་ཟེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷོག་པས་ཕྱེ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྤྲུ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྤོང་ཡང་། ཉན་ཐོས་

མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཙོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྒཱས་སྨྲབ་དང་བཅས་པ་སྨྲར་རོ། །སྨྲའི་ཚོས་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསལ་བའི་དཔེར་བསྟེན་ན། སྨྲ་རྒཱ་པར་མེད་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསལ་བར་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་མཉན་བྱ་ཞེས་

སྣོས་སོ། །འོ་ན་སྨྲ་རང་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་སྣོས་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དོགས་པ་མི་ཚོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མཉན་བྱའི་སྐྱས་སྨྲར་བྱུར་པའི་རྒྱུ་པ་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྐྱས་སྣོས་ཀྱང་དེ་དག་མི་

པ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པས་སྨྲར་མཚན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཀྱང་རྟམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་མཚན་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོར་བྱེད་པ་

མིན་པར་ཐལ། དེས་སྨྲི་མཚན་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྐྱས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྨྲ་དེ་ལ་མཉན་བྱའི་སྐྱས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བློབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་

@395A ཞེས། །དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གླུབ་པས་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྒྲས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཞད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དོན་

ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གླུབ་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་བཞད་པ་ལ། རང་རྐེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་

པར་བཞད་པ། ཁྱད་གཞི་མ་གླུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་བ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་

སུམ་ལ་སོགས་པས་མ་བསལ་

པ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། རང་རྐེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རྐེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོད་པའི་དུམ་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསླུབ་བྱར་

འདོད་པའི་བསླུབ་བྱའི་ཆོས་གང་

ཡིན་པའི་ཚོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་རྒྱུན་གཞི་དེ་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་གྱི་ཚོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཚོད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པར་ཐལ། སྐབས་གཞན་དུ་ཚོས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་གཞན་

@395B ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིན་ལ་ཞེས་སྨོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྐར་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ལ་བཉིན་ནས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་ཉིན་ཚོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་རང་གི་ཉིན་ཚོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེས་གྱུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཉིན་

གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསླུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་ཐལ། རྟེན་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱུབ་པར་འགལ་ཞིང་ཁེགས་པར་ཐྱུར་པ་ཡིས། དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་ཆོས་གྱུབ་པར་འགལ་ཞིང་ཁེགས་པར་འཐྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་དང་། དེ་རིགས་གཞན་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོགས་དོན་དེ་ལ་གནོད་པའི་སྐོ་ཁོ་ན་ནས་སྐབས་ཀྱི་བསླུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་

ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ་ལྡོག་པའི་ཚད་དུ་སྨོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་ཀྱ སྨོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། སྐོ་དེ་ལ་གནོད་པ་ཁོ་ནས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྤྱི་བར་འཐྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་

པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསླུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་རྟེན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསླུབ་བྱའི་ཆོས་རང་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་ཁེགས་ནས་ཡ་གྱལ་བ་གག

@396A ཞེས། །པའི་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་བསླབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཞིག་པར་འགྱུར་བས། སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསླབ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག

པས་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཀག་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་

མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་ཇས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་བསླབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་མ་ཡིན་པས་

འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཀག་ཀྱང་

བསླབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟེགས་པ་ཉིད་རྟག་ཇས་ལྟེགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟེགས་ན། དེ་རྟག་ཇས་ཀྱིས་སྟོང་བ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཅམ

ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པར་བྱས་ནས་རྟག་ཏུ་ཡིན་པ་དགག་པར་རིགས་མོད། འབྲེལ་མེད་ཚོས་ཅན་དུ་བརྩང་བས་ཅི་ཞེག་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་རྩོད་པ་ན། ནམ་མཁའ་དོན་མཐུན་

སྣང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཉིད་ནམ་མཁར་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལ་ནམ་མཁར་འདོད་

@396B དོ། ཿ ཾའོ་ན་སྐྱ་ཡང་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེར་ནི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུང་བའི་དོན་ཙམ་ཞིག

གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཡོད་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་མིང་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དོན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་

བཟུང་ནས། དེ་ཡོན་ཏན་དོན་གཉན་དུ་མའི་རྒེན་བྱེད་པའི་ཇུས་ཡིན་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་དངོས་པོ་གཞི་མཐུན་ཁེགས་ཤིང་དེ་དངོས་མེད་དུ་དེས་པའི་

ཚད་མས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། ཇུས་ཡིན་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་བཀོད་ན་ཚོས་ཅན་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཇུས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་ན། ཚོས་ཅན་

འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་ན། དེས་དེ་འགག་པར་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་གིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་ཁེགས་ན་རྟགས་དེའི་དག་ག་བྱ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཁེགས་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དུ་གྲུབ་ཟེན་པས་སྐྱ་མ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད། གཉིས་པ་ལ། འོག

@397A ཞེས། །རྟོག་པྱོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། འོག་རྟོག་གི་སྤྲོར་བ་དཔེར་བརྗོད་ནས་དེ་བཀག་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འདི་ཡང་འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་

པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་ན་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པས་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་ཡང་། རང་ཉེན་

ལ་སྤྲོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲོན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་དངོས་པོར་

གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་ཚུལ་དང་། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གཞན་དག་གིས་སྟོན་མེད་པའི་རང་

བཞིན་གསར་དུ་བསྒྱིད་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྫོང་སིན་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་སྡུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཁྱིད་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱས་དེས་

དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་ཇས་ཡིན་ཡིན་པ་$_{(GKA)}$ག་པ་དེ་གཞིན་དུ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོའང་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་

@397B བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན། རང་རྒྱུན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་གནོད་བའི་

འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་ཇས་ཀྱིས་སྟོང་བ་བསྟན་བྱར་འདོད་པའི་བསྟན་བྱ་ལ་གནོད་

པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པ་དང་། དེ་རྟག་ཅས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་

ཀ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ན་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་གནོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་

བའི་ཆོས་འགོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྟེན་པས་བསྟུས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་

ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་མི་རུས་པས་

@398A ཞེས། །རྟགས་ཀྱིས་དགག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཇོས་ཡིན་པ་ཡང་ཁེགས་པས་རྟགས་གཞན་དོན་མེད་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་སྔར་ནམ་མཁའ་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པས་

ནམ་མཁའ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་མེད་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་བྱེ་བྲག་པ་དང་རྩོད་པ་ནི། ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་མཐུན་སྣང་དང་མི་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་

གཞད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་བདེ་སོགས་ཡོན་

ཏན་གསུམ་ཚ་མཉམ་པའི་གཅོ་བོ་ཆོས་ཅན། སྐྱེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནུས་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་སྣོ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་

བྱ་བ་སངས་རྒྱས་པས་བཤད་པ་ལ་སྔ་མ་བྱེ་བྲག་པས་རྟོལ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་གཅོོ་བོ་བཀག་ན་སྣབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་བཀག་པས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟོལ་བར་བྱེད་དོ། །རང་རྐེན་ལ་ཞེས་སྨོས་བའི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག

ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བཀོད་པའི་སྤྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྟུབ་བྱ་བཀག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུབ་འབྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོར་བ་དེའི་དོན་ནི། བདེ་སོགས་

@398B ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་སྐྲ་སོགས་རྒྱུ་མིན་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་སྣབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་བྱེད་པས་སྤྱོང་བ་ཙམ་དུ་ཚད་མས་ངེས་ན་ཆོས་ཅན་བདེ་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ད་ལ་ཆོས་

ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཀྱི་དངོས་སུ་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ལྷག་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་

དུ་འདོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བསླབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱང་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་

ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་

དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོལ་བ་རང་

ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསླབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་

བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པ་

@399A ཞེས། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྣབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རང་སྟུ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་

ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གནོད་པས་ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དོ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་

སྣབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་། བསྟུབ་བྱའི་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྣབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་

ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྣབས་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཀོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བདག་ནི་

ཁྱབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སྐྲ་འཇིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ནི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅའ་སྦྱ་མ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་

དྲིས་པས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་འཇིག་པ་གང་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་དཔེ་ལམ་གྱུབ་

@399B པའོ་ཞེན། དེ་ནི་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྲ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེན། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ཐ་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེ་དག་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་འགྱུབ་

པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྲག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འགྱུབ་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རྒཱས་དང་དཔེའི་སྐྱོན་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བསྐོར་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་དེ་ཕྱོགས་

སྐྱོན་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྟ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དཔེ་རྒྱས་བཏོད་པ་ལ་ལྷོས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་

ཡི་ཕྱིར། རྟེན་ཆོས་ཅན་སོགས་མ་གྲུབ་པས་རྒྱས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ།

མདོ་མཛད་པས་དཔེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། བྱམ་པ་རྣག། རྗེས་སུ་དཔག

@400A ཞེས། །པ་ཚད་མ་མ་ཡིན། རི་བོང་ཅན་རྫ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དང་། དེ་ལ་

གནོད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་འཇུག་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་སོ། མདོ་མཛད་པས་ཆོས་

ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གཞན་གྱི་དཔེ་དང་དེ་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་འབབ་

པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འདིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་བསྟན་པ་སྟེ་རྟོགས་ནུས་པས་དངོས་

སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དཔེ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདིར་

བྱེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་དཔེའི་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལ་གནོད་པའི་དོན་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཡན་ལག

@400B དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྡང་དམའ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །འགོད་ཚུལ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དོན་སྟ་མ་ལྟར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ལས་

ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ལྷིད་དོན་གཞན་སོགས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་དབང་དུ་དམ་བཅས་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟུལ་རིགས་མཐུན་ཕྱད་

ཅིང་ལྡན་པས་བསྒྲེད་པའི་དོན་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷིད་དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ལ། དེ་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རྩས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་

སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའམ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཡན་

ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་རུང་ཡིན་ནས། དམ་བཅའ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་པའི་རྟུལ་ཕྱན་

ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་རྩས་གཞན་སྒྲུབ་འདོད་པ་དའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སྡུ་ན་ལ་རྟགས་སྡུ་ཕྱི་སོ་སོར་འགོད་དོ། །ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་

@401A ཞེས། །པའི་བྱམ་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་གཞན་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་སྣང་ན། བྱང་ཅིན་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་པས་བྱང་ཅིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་

ལ་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣས་སུ་བྱའ་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཆ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣས་བྱུའ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ། དྲི་ལ་སོགས་

པའི་ཡོན་ཏན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ལས་ཁས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཐལ། འདི་ལ་ལྷི་བའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་

ཡོད་ན། འདི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཞན་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འཇིམ་རིལ་ལྷིད་མཉམ་བཞུ་ཚན་གཉིས་ལས་སྐྱ་མ་མ་བསྲེས་ཤིང་། ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྲེས་ནས་སྲད་གྲངས་

མཉམ་པོ་ལ་བཅལ་ན། ཕྱི་མའི་སྲང་མགོ་ཐུར་དུ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟར་ལྷིད་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱིས་ཕྱི་མ་ལ་སྟ་མ་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྫས་དགུའི་ལྷིད་གསར་དུ་བསྟན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བས་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་འགྲུབ་བོ། །ལྷིད་དེས་དྲངས་པའི་འག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅ

@401B ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དེ་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ། ལྷིད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་

ལྡན་པ་དེའི་ངོ་བོ་དག་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་

གང་མེད་ན་ཡན་ལག་ཅན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་ཐལ། ཁྱད་ཚོས་

གསུམ་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞེག་ཁྱད་པར་རྫས་གཞན་གསུམ་པོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱ་མོ་གཉིས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་ཀྱི་ཕྱེང་བ་དག

རིམ་གྱིས་བསྟན་ནས་སྣང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྫས་གཞན་སོོར་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷིད་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་སྣང་ཁར་བཞག

པ་ན། རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲལ་གྱི་ལྷིད་སོ་སོར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །འཇིམ་རིལ་ལྷིད་མཉམ་བཙུ་ཚན་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་བཙུ་ཚན་གཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་ལྷན་པར་བྱས་པ་དང་།

@402A ཞེས། །བཅུ་ཚན་གཅིག་སོོར་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྡང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པའི་རྟུལ་གྱི་ཆོོགས་པ་གཉིས་པོ་དག་སྡང་སོོ་སོོར་དུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅལ་བ་ན་ལྷིད་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་

བསྟན་པ་དེ་ལ་འཇིམ་རིལ་དང་པོ་དེའི་ལྷིད་ལས་ལོག་ས་གྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷིད་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མེད། དུས་གཅིག་ཏུ་སྡང་ཁར་བཞག་པ་ལ་འཇིམ་རིལ་བཅུའི་ལྷིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཏླིག་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་

དེ། དཔེ་དང་འགྲིག་པར་མི་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྷིད་མཉམ་ལྡ་ཚན་གཉིས། ལྷིད་མཉམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བྱིས་སྡང་སོ་སོ་ལ་བཅལ་བ་ན་ལྡ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིས་བྱང་མཚུངས་པ་མི་

རུང་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྲེས་པ་ལ་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་གི་ལྷིད་ལས་མི་རྟོགས་ཅིག་ཅར་བཅལ་བ་ལ་མ་ཤ་ཀ་ལྡའི་ལྷིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་སྔ་མ་འཇིག་པས་འཇིམ་རིལ་

ལྷོད་མཉམ་བཙུ་ཚན་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྡེས་པ་དང་མ་བསྡེས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མང་ཉུང་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན། འོན་མ་ཤ་ཀ་ལྟ་ཚན་གཉིས་གཅིག་རིམ་གྱིས་བསྡེས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་མ་བསྡེས་པ་ལ་མ་ཤ་

ཀ་ལྟའི་གྲངས་མཚུངས་པ་མི་རྟང་བར་ཐལ། སྟ་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་ལས་མེད། ཕྱི་མ་ལ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨྲར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་

@402B དུ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་ཡི་ལྷོ་བ་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས། སྡང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེན། འབྲས་བུའི་

རྩས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷོད་སྡང་ལ་བཅལ་བས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་གཉིས་ཕྲད་པ་ནས་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་དུ་ལོངས་པའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷོད་དག་ཀྱང་ཆུང་ངུར་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཚད་དེ་ཡན་

ཚད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྩོམ་པ་ཡི་རྒྱུ་དུལ་ཕན་ཉིད་ཀྱི་ལྷིད་སྣང་ལས་གཞལ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣང་ལས་རྟོགས་པའི་ལྷིད་ཡོད་པ་གང་ཞེག་འབྲས་བུའི་ཇུས་ཀྱི་ལྷིད་མི་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་དང་རས་བཅས་བྱི་ལྷིད་གཉིས་དེའི་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རས་བཅས་ཀྱི་འདབ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད། རས་བཅས་ཀྱི་ལྷིད་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ལྷིད་

ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེན། ལྷིད་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་ཇུས་གཞན་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ལྷིད་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་གི་ཇུས་ལས་ལྷག་པ་

@403A ཞེས། །རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྡང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷྱི་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འགོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་

གིས་སྡང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རྫས་ཀྱི་ལྷྱི་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཀྱི་ཉེ་བར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ཡན་ལག་གི་རྫས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ལྷག་པོ་དང་། དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་

རང་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱེ་བྲག་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མས་གནོད་ལྟར་སྣང་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་འགོག་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་

སྣང་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གང་ལ་ཁས་བླངས་སྟ་ཕྱི་དང་། རང་ཆོག་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་དང་། མངོན་རྟོས་དང་བྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དག་སྲིད་པས་དེ་

@403B དག་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཆུལ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་པས་ཇུས་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་

པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཇུས་དང་ཡོན་ཏན་ཞན་ཚུན་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་བརྗོད་དེ། ཇུས་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་

མཚན་བྱམ་པ་སྟོན་པོའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་སྣང་ལ། །བྱམ་པའི་སྟོན་པོ་མཇོས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་པས་སྟོན་པོ་ལའང་མཇོས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་ཐལ་

བ་དང་། །འདོད་ན། །ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ཇོས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ། ཇོས་དང་ཡོན་ཏན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དགག་ནུས་པས་ཇོས་ཇོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་

ཕྱིར། ཅེས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་ཐལ་བ་དངོས་སུ་འཕངས་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་སྨར་སྣང་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་

མཐོང་རྟང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་སྨོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལ་ཤར་ནུབ་ལ་སོགས་པའི་ཚ་དུ་

@404A ཞེས། །མ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྟུལ་ཕྲན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་

བློངས་པས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

བར་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ཆ་བཅས་འདི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། རྟུལ་ཕྲན་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་མི་རུང་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་

ལོ། །གང་དག་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་

ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པ། བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བ་

ནི། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་

རྣམ་གཞག་མ་ཚོགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཡ་བྱལ་ཁས་མ་བླངས་པར་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླང་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་

ཕྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྣ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ནི་

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་

གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་སྡང་སྙོང་གི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཆོག་ཡིན་ན། ཆོག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་

@404B ན་ཆོག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་རྟོལ་མ་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཤུགས་ལ་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཆོག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ལ་དོན་རྟོལ་མ་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡང་ཤུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས། ཆོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་

གྱི་ངོ་བོ་དང་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཆོག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཤུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས་བདེན་ཆོག་བཀག་ལ། དེ་བཀག་པ་ན་རྫུན་ཆོག་ཀྱང་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་

ལྡན་པར་མཐའ་དག་བཀག་གོ། ཆོག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྟོལ་མར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡང་བཀག་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་གཉིས་ཀ་

ཡང་བཀག་གོ། འདི་ཡང་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་

དང་བློའི་སྤྱི་རིས་མ་འཆོལ་བར་བྱས་ནས་ཆོག་འདི་ཉིད་སྣས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བཞི་ག་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་

གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ལ། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལོག་ཕྱོོ་

ལ་གྲགས་པས་ཀྱང་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པའི་གནོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོོ་དཔོན་ཀྱིས། བསྟན་བྱ་

@405A ཞེས། །སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །གྲུབ་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་བཞིད་ནས། རིགས་པ་

ཅན་པས་བསྒྲབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དམ་

བཅའོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨོས་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། ཆོ་ལྔ་བྱ་དཔེ་རྣགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལྔ་བྱའི་བདག་ཉིད་མིན་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྣགས་སུ་བཀོད་པ་དེ། བཀོད་

བཞིན་པ་དེ་ཡི་ཚོ་ན་བསྒྲབ་བྱར་མི་འདོད་ན་འང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེ་རྣགས་དེ་དུས་ཕྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་

ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ལན་དགག་ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུན་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་བའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲས་བྱམ་

པ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མི་གོ་བ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འཐེན་ཞིང་། ད་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ཁོ་ན་གོའོ་ཞེ་ན།

བསྒྲབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་

དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྐབས་དང་ལྡན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་བཞིན་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྣོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་

@405B བྱར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དག་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་འབྱེན་གྱི་དཔེར་བྱས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་སྦ་མ་ཉིད་སྨྲར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་

གྲུབ་པ་ཙམ་ཞེག་བརྗོད་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བསྟུབ་བྱར་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་

བྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་རྒྱས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་རྫ་མཁན་རྫ་བྱམ་

བསྒྲབ་བྱར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་

པ་ན། ལས་སུ་གྱུར་པའི་ཇ་བྱམ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་ཡུགས་དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བསྒྲབ་བྱར་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲབ་བྱར་མི་གོ་བ་ལྟར། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་པོའི་འདོད་ཡུགས་དམ་པ་

ཡང་དག་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་བརྩང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་དཔེ་རྣགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་དགུ་ཡན་ལག་ལྔའི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པ་བང་ཕྱ །ི མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དག་ལས་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བྱེད་པ་པོའི་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་ @406A ཞེས། །ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་རྣགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི་ལན་གྱིས་དཔེ་རྣགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ལས་ལོག་སུ་རྟམ་པར་འབྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེའི་རྒྱས་མ་གྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་རྣམ་པ་འགའི་སྒོ་ནས་མ་གྱུབ། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུབ་བྱར་འཕངས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེའི་

རྒྱས་མ་གྱུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྟུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལན་དུ་རྩང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བསྟུབ་པ་འགོད་པའི་སྟར་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་བསྟུབ་པ་འགོད་པའི་སྟར་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མ་

གྱུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྒྱས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱས་མ་གྱུབ་པ་དེ་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་གྱུབ་མཐའ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྟུབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཆོལ་བ་གང་

གིས་བསྟུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཁས་བླངས་པའི་གྱུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲས་པ་གང་ཞེག་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་དེའི་རྒྱས་མ་གྱུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྟུབ་བྱར་འཕེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བསྟུབ་བྱའི་

དོན་ལ་བརྟག་པ་དང་། དེས་གཟུང་གི་སྤྱར་ས་ལ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཆོས་བསྟུབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། །ཆོས་ཅན་བསྟུབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །ཅེས་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ན།

@406B རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མི་སྲིད་ལ། རྩོད་གཞི་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྟུབ་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ནས། འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། སྤྱིར་འཐད་མོད་ཀྱི།

རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲའམ། སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གང་རུང་གཅིག་བསྟུབ་བྱར་ཐལ། སྒྲ་དང་

མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁས་བླངས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེའི་ཚེ་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྟུབ་བྱ་བསྟུབ་པར་བྱེད་པ་

གཉན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟུབ་བྱ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་བསྟུབ་བྱ་དེའི་ཚོས་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུའི་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཅན་སྐྱེ་མི་རྟག་སྟུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་

དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་བསྟུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་དང་དུའི་བྱམ་པ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་མཚུངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་

སྐྱེའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཅན་བྱམ་པ་ལ་རྟེས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཡང་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གྲུབ་ན་བསྟུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱའི་སྐྱ་ཆོགས་དོན་ལ་

@407A ཞེས། །འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྩོད་པའི་ཚོ་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་རང་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ཏེ་བོ་ཅག་ཀྱང་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོ་ནའི་ངེས་གཟུང་།

སྒྲོར་བས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ་ཞེས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲོར་རམ། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་མ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ་ཞེས་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་

སྒྲོར། དང་པོ་ལྟར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནམ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན། དང་པོའི་དོན་དུ་ངེས་གཟུང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དགོས་པ་མེད་

པར་ཐལ། དེ་མ་སྒྲུབ་ཡང་དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཚེད་དུ་ངེས་

གཟུང་སྐྱེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པའང་མེད་པ་རིགས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་

@407B དཔེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་འཕངས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྟངས་ངེས་གཟུང་སྐྱེས་སོ་ཞེན། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་

ཡིས་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་གཟུང་བརྗོད་པ་དོད་མེད་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འཕེན་

པའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངེས་གཟུང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དེར་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་རྟགས་མ་

བླུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེའི་དགག་པ་ལ། རྒྱས་ལ་བསླབ་བྱ་སྤྱད་པའི་ཀུས་པ་མེད་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པ། རྒྱས་ཆོས་རྫོང་གཞི་ལ་ལྷན་

ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རོ། སྒྲ་རྒྱ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་འདི་རྒྱས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྒྱ་ན་ཐམས་ཅད་

མི་རྟག་པར་འགལ་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་དང་། བསླབ་བྱ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསླབ་བྱ་བསླབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་སྐོན་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་

@408A ཞེས། །བཤམ། རྒྱས་ཆོས་རྫོང་གཞི་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྐོན་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྒྱས་དེ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐོན་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཨན་པ་མེད་པ་དེ་ལྟའོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ལ་བསླབ་བྱ་སྦྱབ་པའི་ཆུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ནི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་བཀོད་

པ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཙམ་ནས་སྐྱོན་དུ་གོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་

ཚིགས་བསླབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྩོད་གཞི་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འང་། བསླབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྷན་ཅིག་རྟགས་རྩོད་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་

དེའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཅས་པའི་རྟགས་འདི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། སྟོར་པ་དེས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་དང་ལྡན་པར་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། མི་རྟག་པ་

@408B རྟག་སྟ་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཡ རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྟག་སྟ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་སྟོར་དག་དེས་མི་རྟག་པ་རྟག་སྟ་འཕངས་

པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོར་ངག་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེས་མི་མཐུན་དེའི་སྟོར་བའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་རྟགས་སྟ་འཕངས་སོ་ཞེན། སྟོར་བ་དེས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲ་ལ་གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྟུར་བརྗོད་ནས་

ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚོག་དེ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བརྗོད་པ་ལ་འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག

ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲ་ལ་གནས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་སེལ་

ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་དོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་བ་

@409A ཞེས། །དེས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

དེ་འདོད་དེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནི་ཁྱད་པར་སྒྲ་མི་སྲོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་

སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ཤིང་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྤྱིས་ཁྱད་པར་སྤྱངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན་སྒྲ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་དེ་ཐམས་ཅད་མིན་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཚིག་དེས་

ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་སྒྲ་གཅིག་པུ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤིང་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲ་ཤ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་

བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་འཕངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་གང་དག་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་ན། སྨན་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཀག་སྟེ། དེ་སྐད་སྨོ་བ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་

འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙམ་མོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཡང་ཐམས་

@409B ཅད་དེར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་གང་ཞེག །དེ་དག་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་རྟགས་

མ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྒྲ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་སྒྲ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྒྲ་རང་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་

རྟགས་སྒྲོར་དོན་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་ལ་རྟོད་སྣང་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་རྟོད་སྣང་དོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྡུན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་

མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀུན་ལ་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་མེད་

པའི་མ་བླུབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་གི་ཇུས་རྟགས་ཆོས་སུ་སོང་བས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་ཡ་ དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་

@410A ཞེས། །གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཇུས་དེ་ཉིད་དང་ཇུས་གཞན་ཉིད་དུ་བླུབ་པ་འགོག་པ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་བྱས་མི་རྟག་དེ་

ལྷ་བྱང་གྱུར་པའི་ཇས་སུ་མ་གྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། རྟགས་དང་། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཇས་སུ་མ་གྱབ་པར་བསྟན་ཀྱི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ཇས་

སུ་མ་གྱབ་པར་བསྟན་ནོ་སྟམ་ན་ཆོར་འཁྱལ་བའོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཞེས་སྨོས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རང་དགའ་བས་ཇས་སུ་མ་གྱབ་པར་རྟོགས་མི་རུས་པས་དེ་

ལྟར་ཡཁད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཇས་གཅིག་ལ་དཔག་བྱ་དང་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་སོ་སོར་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་

པར་གྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་

པ་ལ་གྱབ་པའི་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་མཚན་ལ་མི་སྲུབ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་འཁྱལ་བའི་སྐྱོན་མེད་

དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་ལྟ་བའི་རང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི་ཁྲོད་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་

@410B རྟགས་དེ་རྣམས་ལ་ལྡོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་སྟུབ་ལ་སྒྲ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། མ་བྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་སྟུབ་བྱེད་ཅིང་། དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་སྣང་བའི་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་སྟབས་དངོས་པོ་

ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པའི་རྟགས་འདི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། རྟགས་དེ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་ཐལ། ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཆོས་

ཅན་དུ་བརྒྱང་ནས་སྤྱི་རྐགས་སུ་བཀོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩེ་ལྔ་བྱང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྩེ་ལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩེ་ལྔ་བྱང་སྒྲའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པས་དེའི་ནང་དུ་འདུས་

པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའི་ཚིག་གཅིག་རྐགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྩེ་ལྔ་བྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩེ་ལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་

ནའང་ཆོས་ཅན་རྩེ་ལྔ་སྒྲ་དང་ཐ་དད་དུ་

མ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་བུ་རྣ་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། རྣ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟ་མིན་ཏེ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩེ་ལ་

བྱང་དེ་ཉིད་ཚིག་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་

@411A ཞེས། །ལས་ཡང་ན། ཁྱོད་རྩེ་ལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟེས་དཔག་གིས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྟེས་དཔག་དེའི་ངོར་རྩེ་ལྔ་བྱང་དེ་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་མཚོན་

བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་ཐལ། སྟོར་

ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྩོལ་བྱང་དེས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དེ་མཚོན་ཅིང་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཕྱིས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གང་ན་བྱ་རོག་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ། །ཞེས་

བརྗོད་པ་ན། བྱ་རོག་གིས་ལྟས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་མཚོན་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་བྱ་རོག་མེད་ཀྱང་ལྟས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བྱང་གིས་སྟར་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དེ་ལྷོ་ཤཀ་ལ་སོགས་

པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་མཚོན་པར་བྱས་ནས། གྲིས་བསྒྲུབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚེ་མཚོན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ལན་གཞན་ཡིན་ནོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི་གོས་དཀར་ཅན་ལོ།

ཤོག་ཅེས་པ་ན། གོས་དཀར་གྱིས་ཁྱེད་བྱའི་སྐྱེས་བུ་མཚོན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྱེད་འོང་བའི་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོས་དཀར་འོང་ངམ་མི་འོང་ཡང་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཉིད་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྩོལ་པ་ལས་བྱུང་

བས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མཚོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་རྩོལ་བྱུང་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པར་

@411B རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཞེད་དོ། །ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ཡིན་

ལས་ལོག་པ་དེ་ཉིད་མཉན་བྱའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མཉན་བྱ་ནི་ཉན་ཚིས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ནི་བྱག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་ལོག་ས་

གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མཉན་བྱ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ལྡོག་མཚམས་བཞག་ལ། སྒྲ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ལྡོག་མཚམས་བཞག་པས་ཐ་དད་དོ། །གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཉན་ཆོགས་ཀྱི་

རབ་དབྱེ་ལ། བསྟན་པ་དང་། ཨཱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱུར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡི་སྒོ་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མདོར་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་རབ་

ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་གཟུང་བ་གྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆ་གཉིས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་སྤྱོར་ངག་ཏུ་བརྗོད་བའི་བར་གཟུང་

བ་གྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱོར་ངག་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་

@412A ཞེས། །ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱུར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་གསུམ་

དུ་དབྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཟུང་གི་དོན་ཉཊ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགག་དབྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྨྲར་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། དེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྨྲར་ཡང་

རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱས་པ་སྨྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་སྨྲ་ལས་

གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁོ་ནའི་ཚིག་ཕྲད་སྨྲར་ས་ཐ་དད་པར་སྨྲར་བས་རྣམ་གཅོད་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྨྲ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་ལྡན་པ་གཅོད་དེ། ཁྱད་

པར་ཡོད་ཚོས་དང་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱབས་ཤ་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨོས་ན་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་དེ། དེའི་ཚེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བ་ལས་བཟུ་

@412B འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སྨོས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱ་བ་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྨྲར་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་

རྣམ་གཅོད་དེའི་དོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ངག་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་འགལ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ་

སྟོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྨྲར་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྡན་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྨྲར་ཡང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་

རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་སྦྱར་རོ། །དཔེ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། རྣག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་

པ་དེར་ཡང་འགལ་བའི་ཟླ་བོ་འཕོང་མི་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་དེ་ལྟར་བྱགས་པས་མི་ལྡན་པ་གཅོད་ནུས། འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པར་བྱགས་པས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་

གཅོད་མི་སྲིད་པ་བཅད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་ལྡན་པ་གཅོད་ནུས་པར་ཐལ། མི་ལྡན་པ་གཅོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐྱེ་ནུས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་གཅོད་དེ་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་སྐྱབ་ལྟ་བུ་འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་

@413A ཞེས། །ཡོད་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེར་ཡང་འགལ་བའི་ཟླ་བོ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་སྐྱབ་དེ་ལྟར་ནག་པ་ལས་འཕོང་སྐྱེན་པར་སྣང་ནས་བྱགས་ཟེན་

པས་མི་ལྷན་པ་དང་མི་སྲིད་པ་བཅད་མི་དགོས། སྲིད་སྐྱབ་ལྟ་བུའི་འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པ་བཅད་དགོས་ཤིང་བཅད་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྒགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞན་ལ་ལྷན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་

བའི་སྐྲའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་གཅོད་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྲིད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་དེས་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་དེ། མཆོ་སྐྱེས་ལས་གཞན་ལ་སྟོན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བྱགས་

པས་གཞན་ལ་ལྷན་པ་གཅོད་མི་ནུས། སྟོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པས་མི་ལྷན་པ་གཅོད་མི་ནུས། མི་སྲིད་པ་བཅད་དགོས་ཤིང་བཅད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྲའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར། ངེས་གཟུང་

དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་དག་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གཅོད་སོ་སོར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྐྱ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དེ་རྒགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་ལྷན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་

ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྐྱ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་སྐྱ་ལས་གཞན་ལ་རྣེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་

@413B དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། ཡཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཆོག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་འབའ་ཞིག་སྐབས་འདིར་སྟོན་པའི་བྱངས་ངེས་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་

གཉིས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ན་འགལ་རྐགས་གཉིས་པོ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལ། དེ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ།

དུས་ནམ་ཡང་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ན། རྐགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་འགལ་རྐགས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལ། དེ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་

གཉིས་འདོད་པས་མི་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འཐལ་རྒྱས་གཉིས་སྨོས་ལ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་ལྡོག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། གཏན་ཚིགས་

ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྨོས་སོ། །ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག

པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཚུན་མི་འཁྱལ་བར་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཉིད་ལ་བསྟན་པས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་

@414A ཞེས། །ཆོས་ཅན་གཉིས་སྨོས་སོ། །རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ཙམ་དང་། རྗེས་འགྲོ་གཅོ་བོར་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཆ་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟུབ་བྱ་གོ་བ་ཁཀག་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པ་དགོས་པར་བསྟན་

པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ལྟག་མ་གསུམ་སྟེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། ལྟོག་པ་འགལ་

བ་གཉིས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དངོས་སུ་མི་འཐུལ་པར་གྱུབ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་དང་སྒྲུ་གཞལ་བྱ་དག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འཐུལ་པར་རྩོད་པ་བཀག་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་སྟེས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་སྒྲུབ་

བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་རྩོད་གཞི་ལ་ཡི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དུ་ཞེས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྟོས་པའི་དགོས་པ། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

@414B པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་རྟགས་ལ་རྩོལ་བྱང་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྱས་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། གཉིས་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་

འཇུག་པ་གང་ཞེག་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་ལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་བའི་ཤེས་པ་སྤྲུ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་ཡོད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུ་ཐོས་པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ལྷེ་རྒན་ལ་

སོགས་པའི་ཆུན་རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་དེས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྩོལ་པའི་སྔར་ནས་རྟག་པར་ཡོད་པ་ཡི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆུན་རྩོལ་བ་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྐྱིབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་

རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་འགའ་ཞིང་དུས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་ཐལ། ཆུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བ་ལས་

བྱང་བའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་རེས་འགའ་བའི་སྒྲ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྐྱུར་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་དཔེར་སྟོས་པ་དོན་

@415A ཞེས། །མེད་པར་ཐལ། རྩོལ་བྱང་སྨས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྩོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་གྱུར་ཀྱང་

དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེའི་སྣོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱས་པ་དེའི་བསྟན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་

ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྣོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར་སྣོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་

པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཕྱིར་ཟློལ་ལ་གཏན་ཚིགས་

བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བའི་དབྱེ་བ་རྣོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཚིགས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཕྱིར་ཆོལ་ལ་བརྟེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བའི་དབྱེ་བ་རྣོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

@415B མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་རང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་བརྟེད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་སྟོས་རིགས་པར་ཐལ། དེ་

ཕྱིར་ཆོལ་ལ་བརྟེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་མ་སྟོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྩོལ་བྱང་དེས་འབྲས་བུའི་རྟགས་མཚན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་པ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བྱང་དེས་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནུས་པར་ཐལ། ཉན་ཞེས་དེ་རྩོལ་བ་ལས་གསལ་བ་དང་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྩོལ་བྱང་དུ་འབྲ་བར་གནས་པས། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཀའི་

ཐུན་མོང་གི་དཔེར་བརྗོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཏུན་ཚོགས་ཡང་དག་འདི་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་ཟཁད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཐུལ་

པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཐུལ་པར་ཐལ། རྒྱུ་གང་ཡོད་པ་ན། འབྲས་བུ་གང་དའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་གང་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་

དེ་རྒྱུ་དེ་ལ་མི་འཐུལ་པའམ། རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཁྱབ་བྱ་གང་དེ་ཁྱབ་བྱེད་དེ་ལ་མི་འཐུལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ལྡན་པ་ཅན་དང་འདྲ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་གང་

@416A ཞེས། །དག་ལ་མི་འཐུལ་བ་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྡན་འདུ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་ཟཁད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཐུལ་བ་སྟིད་

པས་དེ་ལྟར་ཨཞད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་གསུམ་བཀྲགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་རྟོག

པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་དད་མི་འཐུལ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མི་འཐུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་

པའི་འབྲེལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱོག་སོགས་ལྷོག་ཁྲབ་ཅན་དུ་མི་འཐད། དེ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་མི་མཐུན་ཕྱོ

ལ་བརྟགས་ལ་དགག་བྱེ་བྲག་པའི་ཐལ་བ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོག་ལྷན་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་བསྟན་བྱའི་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་

པར་བརྙོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་འདོད་ན། རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་གནས་པར་ཐལ།

@416B བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་སྲོག་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མེད་ཅིང་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་གི་བདག་གམ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་

བླུང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག་པའང་འབའ་ཞིག

པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟེས་འགྲོ་མ་བཤད་ཅེས་པའོ། །མཉན་བྱ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ལྷོག་ཁྱབ་གྱུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ལྷོག་ཁྱབ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་ལྷོག་པ་ཡིས་སྲོག་སོགས་དག་ནི་ལྷོག

པར་འགྱུར་ཏེ། སྲོག་སོགས་མེད་པས་བྱམ་སོགས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྲོག་མེད་པས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་ལྷོག་སྟོངས་ཀྱིས་སྲོག་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་

@417A ོ།། །།པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་བདག་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིས་གཞན་སྲོག་ལྷོག་པར་མི་རྟང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་མ་གྲུབ་སྟེ། སྲོག་དེ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དམ།

ཡང་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བདག་སྲོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཐོག་མར་བདག་དམིགས་པ་ན་དེ་རྟེས་སྲོག་དེ་དམིགས་དེ་རྟེས་བདག་མ་དམིགས། བདག་རྟོགས་པ་མེད་པར་དེར་རྟེས་ཡང་སྲོག་མ་རྟོག་ན་བདག་སྲོག་འདི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བྱུབ་

པར་བྱུར་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་དེ་གཞི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དེས་བྱེད་དེ་གྱུབ་པ་མེད་པར་

ཐལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ཤིན་ཏུ་ཟློག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སྐྱིང་གི་དཀྱིལ་ན་བདག་རྟུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་བློ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་

མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་ཤིན་ཏུ་ཟློག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མེད་ལ། རྟེས་དཔག་ཀྱང་མེད་དེ། གཞལ་བྱ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་བདག་དེ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་

པས་ཁྱབ་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྲོག་རྩལ་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟག་ལ་སྲོག་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་དེས་ཡིན་གྱི། སྨྲོར་ཤིན་ཏུ་

@417B ལྷོག་བྱུར་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲོག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་དེ་གང་ཡིན་བྱམ་པའོ། །དེ་བདག་མེད་དུ་ཅིས་བྱུབ། མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པས་སོ་ཞེ་ན། བྱམ་སོགས་ལ་བདག་མེད་

ཅིས་བདག་གིས་དག་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུར་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དེ་གཞི་གཞན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རྟང་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ལྷོག་པས་སྲོག་ལྷོག་པའི་ཁྱབ་པའང་ཅི་

ལྟར་ཡང་བྱུབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་ལྷོག་པ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡི་ཕྱིར། བྱམ་སོགས་ལ་སྲོག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། སྲོག་དང་བློ་ལ་སོགས་པ་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་སོགས་ལ་

མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་སོགས་ལ་མ་མཐོང་གསོན་ལུས་སོགས་ལ་ལར་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །བྱམ་སོགས་ལ་བདག་སྲོག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྲོག་དེ་ལྟར་བདག་ཀྱང་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་

མཐོང་ནས་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་དེ་གཞི་འགར་ཡང་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་དོ། དང་པོ་ནི། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སྲོག་མེད་

པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལ་སྲོག་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲོག་གི་རྒྱུ་བློ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་མེད་པ་ཡིས་སྲོག་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གསོན་ལུས་ལ་ཡང་བློ་མེད་ན་གསོན་

@418A ཞེས། །ལུས་ལ་སྲོག་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་པོའི་ལུས་ལའང་གལ་ཏེ་བློ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུས་ན། བྱམ་པ་དཔེར་བྱས་ནས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་

པས་སྲོག་མེད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པར་

ཐལ། བྱམ་པ་ལ་སྡོག་གི་རྒྱུ་བྱོ་འོག་པས་སྡོག་འོག་པ་དེ་ལྟར། གསོན་ལུས་ལ་ཡོང་སྡོག་གི་རྒྱུ་འོག་ན་སྡོག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། བདག་མེད་ལ་སྡོག་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དོན་བསྡུ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་དང་བྱམ་པ་ཅུང་ཟད་བདག་མེད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལྟར་སྡོག་མེད་ལས་ཐ་དད་པའི་གསོན་ལུས་ཀྱང་སྡོག་མེད་པར་ཐལ་བ་དེར་ཇོག་གོ་ཞེ་ན། བྱམ་སོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག

དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། བདག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་གསོན་ལུས་དང་། གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སོགས་བདག་བཅས་སུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། བྱམ་སོགས་བདག་བཅས་སུ་འདོད་རིགས་

པར་ཐལ། དེར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་མཐུན་

གང་གིས་ཀྱང་རྣས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་བློ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་བློ་སྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོག་དང་མིག་འབྱེད་འཇུམས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་རྟག་པ་ལས་

@418B སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནན་འདོད་དང་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེན་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཡུལ་དབང་དང་བློ་ཡིད་བྱེད་སྦྱ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདག་རྟག་པ་ལས་

སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཀྱི་རྒྱེན་ལ་བལྟོས་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྦྱ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ནང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་དངོས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྦྱ་མ་དེ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་

ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བ་ཡང་རྒྱུར་རྟོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ།

མཚུངས་པའི་ཚུལ། མི་མཚུངས་པ་དགག་པ། སྔོག་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྔོག་སོགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ལྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་

མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ལྟོག་པ་འཐུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོག་སོགས་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་ལྟོག་པ་འཐུལ་བའི་ཕྱིར་ཅེན། ཅི་ལྟར་འཐུལ་དྲིས་པས།

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་དེ་ལྟོག་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པས་ལྟོག་པ་འཐུལ་བ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བར་

@419A ཞེས། །ཐལ། དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པས་ལྟོག་པ་འཐུལ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོག་སོགས་ཀྱང་ལྟོག་པ་འཐུལ་བར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་གཞན་སྔོག་སོགས་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དེས་གཟུང་ལ་དཔྱད་ནས་སྡོག་ཁྲབ་གྱུབ་པ་དགག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་སྡོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་

པའི་ཚོག་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ལ་གནས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་མིན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་དཔོན་གྱིས་གོ་བས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྲབ་པ་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་པའི་ཚོག

གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྡོག་ཁྲབ་སྟོན་པའི་ངེས་གཟུང་གི་རྗེས་འགྲོ་འཕེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་མི་འཐུལ་བའི་ལྡོག་ཁྲབ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཡན་ཆུན་མི་འཐུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྔོག་ལྡན་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞེག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཀག

པ་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོག་སོགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་

@419B ཆོས་སམ། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་ཁྱེད་ལྟར་ན་བདག་དངོས་མེད་ཡིན་པས། དངོས་མེད་ལས་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་དེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་

ལྡོག་པ་མེད་པ་དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་བོ་ཞེན། སྔོག་དེ་བདག་དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཅི་ལྟར་ཡང་བདག་ལ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ།

བདག་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་དགག་མི་རིགས་

པར་ཐལ། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རྟག་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རྟག་བར་སྣུ་བ་རང་ཆོག་འགལ་བར་བསྟན་ཏེ། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རྟག་བར་དངོས་སུ་དམ་

བཅས་པའི་ཤུགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རྟག་བ་དགག་པའི་གཞིར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་བློན་པོ་ཡི་རྣམ་

དཔྱོད་ལ་ལྷོས་ཤིག་སྟེ་དེའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དུ་ཐལ། སྲོག་ལྟོག་པ་མེད་པ་སྲོག་གི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བདག་དངོས་མེད་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྲོག་ལྟོག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའང་བདག་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་

@420A ཞེས། །བློངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྲོག་བདག་དེ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་སྲོག་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །བདག་དེ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྲོག་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འཇུག་པ་འགོག

མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་ལ་ལྷོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷོག་པ་བཀག་པ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིན་མི་རྟོང་བ་ལ། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། རང་

ལུགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ་གཉིས་ཀར་ཏྲགས་ཀྱི་ལྷོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདུ་ཡང་རྣམ་དེས་སུ་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་ནི། གང་དུ་

བསྟན་ཡང་མི་འགལ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་དེས་སུ་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་ལྷོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་ལ། འདིར་ལྟར་སྣང་གི་ལྷོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་སོ། །དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རང་དོན་དུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིའོ་

པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ནི། དངོས་མེད་འདིར་ནི་གནས་ཚུལ་དྲིས་པ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྣང་བ་ཙམ་བཞིན་ཐལ། བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁྱབ་

པར་ཐལ། སྒྲིབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་པར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཕུང་གསུམ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དགག་སྒྲིབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་འདི་

@420B ལ་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གང་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མེད་དགག་ཏུ་མི་རུང་བས་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད་ལ། མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དེ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་

མི་རུང་བས་དངོས་མེད་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་དགག་པ་མི་འཐད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པས་བསྟན་པའི་

དངོས་པོ་ཡོད་པས་རྟགས་སྟ་མ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་འདིའི་བྱམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དང་། དེ་རིང་གི་བྱམ་པ་སང་ཉིན་པར་མེད་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་འགོག་པས་

མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཅེ་ན། ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དེ་ལ་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་མེད་པའི་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཅི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་ན་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་

མེད་པ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་སྐོ་ནས་དགག་བྱ་མི་འགོག་ཅིང་། ཅི་ལྟར་དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་རིགས་པར་མི་འབྱུར་བའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་སྐྱོན་དྲུབསྒྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེཁྱེད་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་

@421A ཞེས། །ཚད་པར་འབྱུར་ཏེ། སྔར་ནས་ཡོད་ན་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་དགག་མི་རུས། སྔར་ནས་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་ཤིང་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ་དང་། དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་

ཏེ། བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་ཟིན་ན་དེ་ཉིད་སྣང་ཡང་གཞོམ་མི་དགོས་པ་དང་། བྱམ་པ་བཟོས་ཟིན་ན་དེ་ཉིད་སྣང་ཡང་བཟོ་མི་དགོས་པ་ལྟར། ཚད་མས་བསྒྲུབ་པ་སྟར་མེད་ཡོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བཀག་པ་སྟར་ཡོད་མེད་པར་བྱེད་

པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་བཀག་པའི་དོན་ཏེ། །འདི་མ་གོ་བར་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ན་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཅན་

དང་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་གཞི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་མི་དགོས་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད་རྣམས་

ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དག་མ་གོ་བ་ལས་ཡིན་ལ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཀུ་མི་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་འདོར་བའི་

ཆེན་ཡང་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད།

འདིས་བྱེད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །དཀྱག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་དེ་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་མིན་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་

@421B པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་རྟེན་དེ་སྐྲ་དོན་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་རྣམས་འདིར་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་དེ་རྟོག་པའི་

སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྲ་དོན་ལ་དུ་མ་དབྱེར་རྩང་སྟེ། དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་རང་མཚན་ཡིན་

པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྩང་སྟེ། སྔར་གྱི་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་སྒར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀྱག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་དེ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཕྱི་རོལ་ན་སྣ་ཐོག་མར་གྱུབ་དུས་ན་བྱས་མི་རུག་མ་གྱུབ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་གྱུབ། དེ་གྱུབ་དུས་སུ་མི་རུག་པ་མ་གྱུབ་པར་དེའི་རྗེས་སུ་གྱུབ་པའི་རིམ་ཅན་དེ་འདུ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་སྣ་དེ་དགག་སྣུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་རིམ་ཅན་དེ་དག་དང་

འབྱེལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྣ་དོན་དེ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྟེན་པར་འདོད་དེ། དོན་གང་གི་སྣ་དོན་སྣང་བའི་དོན་དེ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་སྣ་དོན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་

སྣ་སྤྲོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྣུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། སྣ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྣ་

@422A ཞེས། །བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་ལ་སྣ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་གྱུབ་པར་སྣང་བ་གང་ཞེག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དེས་སྣ་ལ་སོགས་

པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་བྱས་པའི་ཚོས་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དང་གྱུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་ཐལ། དེས་སྒྲའི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་གང་ཞིག་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག

གི་བདག་ཉིད་གྱུབ་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པར་དུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་སྒྲའི་བྱས་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡག་རྩེས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲའི་མི་རྟག་པའང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་

སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན་སྒྲ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྩོལ་བ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སྣམ་ལྟ་བུ་

གཞན་དང་གཞན་སྒྲུབ་པའི་དོན་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་བྱས་པས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་བློ་དེས་པ་ཉག་པ་ན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མ་

བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་ཡོད་གསར་དུ་བཀག་པ་གང་ཞིག་སྣའི་སྟེང་གི་གླུབ་སྡེ་རྩས་གཅིག་གི་ཚོས་དེ་རྣམས་རྩས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་དང་རྟག་པ་བཀག་པ་ངོ་བོ་རིམ་ཅན་དུ་

@422B བྱུབ་པས་རྩས་ཐ་དད་དོ་ཞེན། མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་རྟག་པ་དགག་པ་དག་ཚོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟམ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་།

བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡང་བུམ་པ་བཟོ་བ་བཞིན་དུ་སོང་བས། བྱུབ་སྡེ་རྩས་གཅིག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། བཀག་པ་ཡང་བུམ་པ་

ཐོ་བས་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་སོང་བས། བྱུབ་སྡེ་རྩས་གཅིག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགོག་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི། སྒྲ་བྱས་པར་འེས་པའི་འེས་ཤས་སྟང་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། དེའི་སྟང་ཡུལ་སྒྲ་

དོན་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་ངང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་བསྟན་པ་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་དང་། སམ་ཀྱི་སྒྲས་

ས་ལ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་སྟུག་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་བློ་ཐ་དད་

མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་སམ། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཅིག་བསྟུབས་ཤིང་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་བཀག་པ་ན་གཞན་ལ་དགག་སྟུབ་མ་བྱས་སོ་ཞེན། བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་དང་མ་བྱས་པས་དབེན་པ་དང་རྟག་པས་དབེན་པ་ཡང་རྗེས་ཐ་

@423A ཞེས། །དད་དུ་ཁས་བླངས་པས། ཐ་དད་ཡིན་ན་ཞེས་སྨྲག་མ་སྟར་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྩོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྣང་

ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བར་མི་ཞེས་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ལྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག

བསྒྲུབ་པ་ན་སྒྲ་གྲུབ་རྗེས་སུ་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་ལ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད་མེད་བཏང་སྙོམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་སྒྲ་གྲུབ་རྗེས་སུ་མ་བྱས་པ་དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་

བྱས་པ་ལ་གསར་དུ་བལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཅིག་པུ་ལ་རྟགས་རྣམས་སོ་སོར་སྣུར་ཡང་རུང་ངོ། །འདི་ནི་གཞུང་གཞན་ནས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་དང་

རིགས་མཚུངས་པར་ཆད་མའི་དགག་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ། སྒྲ་སྟར་ནས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་པས་གསར་དུ་བབེན་བ་དེར་ཡང་མེད་དེ། སྒྲ་སྟར་ནས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨོན་བཞེད་ནས་ལྟ་བུར་ཞེས་སྨོས་སོ།།

བཀྲིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་དངོས་པོ་ལ་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཏེ་གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་བློས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བསྟན་

@423B པ་ལྟར་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྙང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་སྙང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་བསྟན་པ་ལ་ཞེན་

པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བརྟགས་པར་ཞེན་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དེ་སྙང་བའི་རྗེས་དཔག་ལས་རང་མཚན་མི་

ཐོབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟུད་ནས་བརྗེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཀུ་མེད་ན་རྟུ་མེད་བྱ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྟུད་དེ་འོངས་པའི་རང་རྟུ་

རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དོན་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་སེམས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་ལ་

ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དེ་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད། སྣམ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་

མེད་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཡང་དངོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཡིན་པས་ཚན་མས་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྒྲུབ་

@424A ཞེས། །པའི་དངོས་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཤུགས་རྟགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཞི་འགར་རང་མཚན་དངོས་

སུ་འགོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་རྟག་པ་གསར་དུ་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སོགས་བསྟད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་

གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡམ་དུ་འཛུར་བ་ལ་སྤྲོར་བར་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་འགའ་ཡས་དེ་ལྟར་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག

ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བསྟད་པ་ཡིན་པའི་ང་དངོས་སུ་ཤེས་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒང་བཏགས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་དས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་ལྷོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྲོག་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་ལྷོག

པ་མ་གྲུབ་པ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་སོགས་དེ་བདག་མེད་པར་ངས་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཅན་

དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་དང་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་བ་གང་ཞེག་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་བས་གྱུར་པོ་ཞེ་ན།

@424B སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ལས་བྱམ་སོགས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཁས་བླངས་ཚད་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དུ་ཆུག་ག་ན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག

མི་ལྡོག་ཐ་ཆོམ་ཟ་རིགས་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པར་ཡང་ཐ་ཆོམ་ཟ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་གཉིས་ལས་གང་

རྟང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྱུར་ན་གཞན་ཅིག་ཤོས་ལས་ལྡོག་པ་གྱུར་དགོས་ཀྱི་བདག་ལ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྲོག་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྱུར་པར་

ཐལ། སྣང་རྟང་གི་བདག་མེད་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་གྱུར་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་མཐོང་རྟང་དུ་མེད་པའི་བདག་མེད་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། སྔོག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་འགར་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་

པར་ཐལ། བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཡང་བདག་མེད་དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་པའི་རྫས་ཤེང་ལ་སོགས་པ་ཐལ་ཆར་མཆོག་ཀྱིས་ཆོད་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་ལ་

སོགས་པ་མཆོག་གྱིས་མི་ཆད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལས་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཐ་ཚོམ་གང་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་

@425A ཞེས། །ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་ན་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པ་ཅ། གང་ཞེག། བདག་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྲོག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། བདག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྲོག་བདག་མེད་ལས་ལྡོག།

ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་མེད་ལ་མེད་པ་ལས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་གང་གིས་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ནི་སྲོག་གཞི་དེ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་རེས་པར་དངོས་པོར་ཏེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་སྲོག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་བདག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གལ་ཏེ། གསོན་ལུས་བདག་མེད་མ་ཡིན་པས་བདག་བཅས་སུ་འགྱུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། གཉན་

ཆོགས་སྲོག་སོགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་དེའི་རྒྱུས་རྟེས་འགྲོ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པ་གང་ཞེག། དེ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་རྟེས་འགྲོ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡང་

མིན་ལྷོག་པ་ཅན་ཡང་མིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྟགས་སུ་སྣང་རོ། །གསུམ་པ་སྲོག་བདག་གི་ཞོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། ཞོ་བྱེད་འབྲེལ་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། དེ་བདག་སྲོག་ལ་མ་གྲུབ་པ། འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་

@425B མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཞོ་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། མེ་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལྷོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང་

ཁྱོད་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་ཁྱོད་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཁྱོད་པར་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ཞན་

བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བསྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་མ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་མེ་རྒྱུ་དང་དུ་བ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་ཆོས་

ཅན། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྟེས་སུ་སྲོག་ཡོད་པཉམ། བདག་ལོག་ཅིང་

མེད་པ་ན་སྲོག་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་ངེ་རྟག་ཏུ་རྟག་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལོག་པའི་གཞི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་བདག་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དེ་དག

མེད་པར་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཉི། ཐུན་དང་སྲོག་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་

@426A ཞེས། །ཅན། སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ནུས་པ་ཇུས་ཐ་དད་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་གཉིས་

པར་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཇས་སུ་གྱུབ། ཇས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་སྤྱང་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་འདི་ཐ་དད་པར་

འབྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལྡོག་ཀྱང་ཁྱོད་མི་ལྡོག

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་གཅིག་ནི་

ཆོས་ཅན། མེ་ཡིན་པ་དང་མེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དངོས་འགལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དང་མེས་དབེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན། དེས་ན་གཞན་

མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲིལ་བོ་དེ་ནི་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དུ་བ་དེ་སྣང་མེད་གསར་དུ་བསྒྲེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ཡོད་མ་ཡིན་ན། དུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲིལ་བོ་དེ་ལས་སྐར་མེད་གསར་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་

@426B ཐལ། དུ་བ་དེ་བསྒྲེད་པའི་མེ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དག་ཐན་ཆུན་མི་འཐུལ་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཐུལ་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མེའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་

དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དུ་བ་མཐོང་ན་ཡང་དེའི་རྒྱགས་ལས་མེ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་ངེས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆུ་དང་འོ་མས་འབྲས་བུ་འབྲས་ཅན་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་བསྒྲེད་པ་བཞིན་དུ་

རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་རིགས་མི་མཐུན་པས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཆུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཅན། རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གལ་ཞེར་བའི་ནུས་པ་གང་

ལས་རང་འབྲས་འབྲས་ཅན་རྒྱལ་པར་འགྲུར་བ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཚུ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་ཇས་ཐ་དད་ཅིང་ནུས་པ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ་སྟེ་ནུས་པ་གཅིག་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལ་ཇས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་གཞིར་བའི་ནུས་པ་ཅན་

ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཇས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡིན་གཞིར་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུ་དང་འོ་མ་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་ཇས་སོ་སོ་

ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། གཞིར་བ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གཞིར་བར་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མེའི་

@427A ཞེས། །གསལ་བ་དུ་མ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇས་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། མི་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མར་རྟོགས་ཤིང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་དབང་མངོན་གྱི་རྟོགས་ཤིང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་དབང་མངོན་གྱི་རྟེན་ཏེ་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུ་བ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེས་ནི་དུ་བ་བསྒྲིད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་བཤད་པ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་བཤད་ཟེན་

དན་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་མེ་དེ་ལས་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། མེར་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མེ་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་ལྟན་ཚེག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་གཞན་བྱད་ཤིང་ལ་བལྟོས་བ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མེ་དུ་དེ་བཞིན་

དུ་འབྲས་བུ་གཞན་ཡང་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་འགྱུབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལས་དེ་ལྟར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བ་ཡི་ལྟན་ཚེག་བྱེད་པ་ཡི་ཡང་ལུག་གི་རྟེན་དམར་འབར་

བ་དེ་ལ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྲིའོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བྱུང་བའི་སྔོ་འཕྱར་བ་དེ་དུ་བ་མིན་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལས་བྱུང་བའི་སྔོ་འཕྱར་བ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལྟར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་རྣྀད་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་པ་དང་

@427B བྱས་པ་ཉིད་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་གྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ནི། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྱུབ་པར་བསྟན་

པ་ལས་སྲོག་ལྡན་ལྡོག་ཁྱབ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་ཚུལ་འདིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། སྲོག་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་

ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྱུབ་པར་མཚུངས་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མཉན་བྱ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟེས། བྱ་བ་གཅིག་བྱ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགག་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་

འདིར་རྟ་བར་མ་བཀོད་དོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། མ་དམིགས་པའི་དོན་

གཏན་པ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲུབ་ཕྱེ་པ་ན་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་གི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཐ་དད་པར་

མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བལྟར་རྩང་གི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དོན་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལས་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་ཟིན་

@428A ཞེས། །པས་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་དག་བལྟར་རྩང་གི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟས་པ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལའང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཡོད་ན་བལྟར་རྩང་གི་དོན་ལ་མ་

དམིགས་པ་མེད་ངེས་དེ་གོ་བར་བྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྟེ་བདག་གཞི་གང་དུ་ཡང་མཐོང་རུང་མེད་པ་ལས་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད་

པའི་ཕྱིར། སྲོག་སོགས་བྱམ་པ་ལ་མ་མཐོང་མས་བདག་མེད་ལས་ལྟོག་པ་དེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྣོད་དཔོག་གྱིས་བདག་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་

མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཅི་ཞིག་ཏུ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་མ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། འབྲས་

རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གར་གྱིས་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དང་ལྷུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡའང་འབྲས་བུ་དང་ལྷུབ་བྱའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཁས་བླངས་པ་མེད་

ཅིང་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱེད་ལ། སྔ་མ་འབྲས་རང་གི་རྒྱས་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཤུགས་ལ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་བསྟན་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་

@428B ཡིན་དགག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་དགག་དང་། དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སྟོང་དཔོན་ཤྲཱི་ཛྙཱན་ཆོས་

བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དང་། བསྟན་བྱ་དོས་གཟུང་བ་དང་། ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གྱུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག

སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་ལོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་སྟོང་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་བཞིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་རྟང་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་ལྟོག་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བཞིད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ལ། དངོས་དང་། རྟོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པས་དགེ་བའི་ས་ཕྱོགས་དེར་བྱམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བརྗོད་དང་། བྱམ་པ་ཡོད་དམ་སྐམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་འགོག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་ཡུལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན་མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་བྱ་དེ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གི་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བླུབ་པའི་གཞིར་མ་དམི་ཅ་

པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་དང་ངེས་ཤེས་འཇུག་རུང་སྐྱབས་ནུས་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པའི་དོན་ལྟོག་ནི་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྟོང་བ་འཚད་པའི་དུས་

@429A ཞེས། །ཡིན་གྱི་འགོད་པའི་ཚེ་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་བློའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ་ཞེས་འགོད་ན་རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྐྱ་བློའི་ཐ་སྙད་ འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། བྱམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་དེ་བྱམ་པ་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། བྱམ་པ་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་སུམ་པ་མེད་པའི་བློ་དང་སྒྲ་ཐེ་ཚོམ་མེད་

པར་གྱུབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་གནག་རྫོའི་བར་ལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱམ་མེད་དེ་བྱམ་པ་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སྨྲར་ནས་

ལྷག་མ་སྟ་མ་ལྷར་རོ། །ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀུ་བསྟན་པ་ནི། མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གནག་རྫོའི་བར་ལ་གྲུབ་ན་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ནས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འཇིམ་

གོང་འདིར་གྲངས་ཅན་པ་གཞན་དག་ཡུལ་བྱམ་པ་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་ནའང་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྟེས་སུ་མི་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཁྱབ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་ཀྱང་འཇིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་དམིགས་རྟང་

མ་དམིགས་པ་དེ་འཇིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྟོངས་པའི་ཕྱིར། བྱངས་ཅན་གྱི་ངོར་འཇིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་དོན་སྣང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག

@429B པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་བསྟན་པ་ལས་བྱམ་པ་མེད་པའི་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཏེ་དེའང་། མེ་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མཐོང་བ་ལས་དུ་བ་སྟེ། དེ་མ་མཐོང་ཞིང་ལོག་པ་ལས་དུ་བ་མི་སྟེ་བར་མཐོང་

བའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་དང་བྱེད་པ་པོའི་རྟགས་ལས་མེ་རྒྱུ་དང་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་སྣང་རོ། །དོན་གཞན་སྟ་མ་ཕན་འདོགས་བྱད་དུ་ཡོད་མེད་

ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱས་ས་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུའི་དངོས་མིང་དང་སོགས་པས་རྟེས་སུ་

འབྲོ་སྡེག་བྱས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུའི་དངོས་མིང་གི་སྒྲ་ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་དབྱེ་བཤད་པ་ན་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལས་ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དཔེར་དངོས་

སྤྱ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་གོ་སྟལ་བར་དགོངས་ནས་དངོས་སྤྱ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཐལ། རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་པར་བཞག

བྱའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྤྱ་ན་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཆང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྐྱབ་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དོན་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་།

@430A ཞེས། །མ་དམིགས་པའི་སྒྲོང་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ། དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ། གཞན་དུ་ཅ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་། ཞཱན་པ། དེ་

གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བྱེད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེན། ལྟོ་ལྗིར་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལས་ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེན། ལྟོ་ལྗིར་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་ལྟོ་ལྗིར་བས་དགག་པའི་ས་

ཕྱོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ཤིང་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ལྟོ་ལྗིར་བ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཅིག་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ལག་རྗེས་

མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་འཛིན་པའི་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟམས་

བྱམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་ལ། དགག་བྱས་དབེན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་

@430B བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷ་ལྷིར་བས་དག་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་ཏེ། བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་བློའི་དབྱེ་བ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་

རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དག་གིས་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བྱམ་པ་དང་དེས་དག་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བློ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་

ས་ཕྱོགས་དག་པ་སྣུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་མངོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་དང་དེས་དག་པ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགག

གཞི་དམིགས་པས་དགག་བྱ་དམིགས་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ལྷོ་ལྗིར་ང་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷོ་ལྗིར་བས་དགུ་པའི་ས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ལྷོ་ལྗིར་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་

བསལ་བ་ནི་བྱུབ་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་ཅིང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོ་ལྗིར་བ་དེ་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་ཡང་ལྷོ་ལྗིར་བ་དེ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་

དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དགག་པ་བ་ལས་བྱུབ་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུས་ན། དགག་འཇོག་མངོན་སུམ་དང་། བྱམ་འཇོག་མངོན་སུམ་གྱིས་དབེན་པ་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རྟང་བ་མ་ཡིན་པར་

@431A ཞེས། །ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཀུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་ལྗིར་བས་དགུ་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ལྗིར་བས་དགུ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རྟང་བ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅོག་གིས་དངོས་ཀུགས་ལ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་ཉིད་དགག་བྱས་དབེན་ཞ ཡ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ལྷོ་ལྷིང་བ་སྣང་རྩང་མ་དམིགས་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་

བྱམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དོན་ལྷོག་ཏུ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བྱམ་པ་མེད་པའི་དངོས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ།

དེ་རང་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་བ་བྱམ་པའི་དོན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགཔ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་

རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་གཞན་གྱིས་དམིགས་རྩང་གི་མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་ངེས་ལས་གཞན་དུ་རང་བསྒྲལ་

དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་བཞག་ནུས་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་དོན་མེད་པར་དེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་

@431B གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བྱངས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་མ་དམིགས་པས་མེད་དེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མི་སྣང་བ་མ་ དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཡོད་དེས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དེས་

བསྟུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟུབ་ནུས་པའི་དེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མེད་དེས་སྟུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ དང་མི་འགལ་ཏེ། དང་པོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་

པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངས་མེད་པར་དེས་པ་སྟུབ་ནུས་ཤེང་ཅེག་ཤོས་ཀྱིས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་ པའི་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་

ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པ་རང་གི་རྒྱས་སུ་སྟོར་བའི་ཚུལ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱད་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་བཀག་པ་རྟག་སུ་བཀོད་པ་མ་དམིགས་

པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྟོར་བ་དང་། གཞི་འགའ་དག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟག་སུ་སྟོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་

གང་རིག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནོད་བྱ་གང་རག་རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་ཡོང་པ་ན་གནོད་བྱེད་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་མེད་པར་སོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འམ་དང་རམ་གྱི་

@432A ཞེས། །སྒྲས་ཕྱི་མ་སྟུད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕན་ཚུན་སྒང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་སྟོ་མ་ཡིན་དང་།

ཞན་ཆུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་ཅིང་ཕྱང་གསུམ་མེད་པའི་འགལ་བར་བློ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པོར་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་སྟོ་མ་ཡིན་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་གཉིས་ཡིན་གྱི་

ཕྱང་གསུམ་སེལ་ལ། སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་སྟོན་པོར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་སེལ་ལོ། །འདི་ནི་ཚ་བྱང་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངོ་བོ་སོར་སོར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་ནུས་པ་མ་

ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ཁྲོད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཁྲོད་མ་ཡིན་དང་ཚད་མ་

གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་འགལ་བར་ངེས་མི་ནུས་ཀྱང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རང་གྱབ་ཙམ་ནས་དམར་པོར་ངེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དམར་པོར་འགྱུར་

བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོོན་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་འགལ་བར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་དང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་རྟོངས་པ་ངོ་མཚར་བསྟེད་པའི་རྣམ་གཞག

@432B སྟེ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་ལ་རྒྱུད་འགལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞན་ཚུན་སྣང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པས་སྟོང་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལྟ

བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་ལ་འཇིག་ངེས་དགག་པ། བལྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁྱོད་རང་གྱུབ་ཙམ་ནས་ཉེ་བར་གཅོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི

འཇིག་པ་ཁྱོད་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱམ་པ་དང་། དེ་ལས་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་འཇིག་པར་ངེས་སོ་ཞེན། དེ་འདྲའི་བརྒྱུད་བའི་དུ་བ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱམ་པ

རང་ཉིད་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་དང་ཅད་དུ་བྱང་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པའི་རྒྱུ་དེས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་བསྟེད་པ་དེས་དུམ་པ་དེ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག

པ་ཡི་དང་དུ་བསྟེད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་བྱང་གི་འཛིག་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིས་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་བུམ་པ་དེ་ཡི་བལྟོས་པར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞིག་སྟེ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་དེས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བུམ་

@433A ཞེས་ཐ། །པའི་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་གང་ཡང་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དུས་ནམ་ཡང་འཇིག་ངེས་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་བྱང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་

མེད་པར་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡང་། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྒྱས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དུས་གཉིས་སུ་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་པར་

འགྱུར་རང་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོ་གནས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དངོས་པོ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ།

དངོས་པོ་གནས་པ་མེད་ན་བལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་དག་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དག

དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་གནས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་རང་གྱུར་ཙམ་ནས་སྐུ་གུ་བསྒྲུབ་ངེས་ཡིན་པ་བཞིན། བྱས་པ་འཇིག་པར་

འགྱུར་བ་ཡང་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྟ་བ་དཀར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་

@433B མི་རྟག་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཚེད་དུ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཇུག་བསྡུ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་རྟག་དངོས་ཁེགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བློ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་པས། གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཡང་སྔར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་

བ་སྟན་འབྱིན་ལ། ཡང་དག་དང་ལྡན་སྣང་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་ཟཁད་པ་ལྟར་སྣང་ངག་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་མ་བསྟན་ཡང་། བར་བར་དུ་བསྟན་པས་རྟོག་གེའི་ཚོགས་དོན་བརྒྱད་ཀ་ཚང་བར་མ་བསྟན་ནོ་སྐྱམ་དུ་

མ་སེམས་ཤིག། འདི་དག་གི་དོན་བདག་གིས་བྱས་པའི་ཚད་མ་རྣམ་ངས་དང་། རིགས་ཐིགས་ཀྱི་རྣམ་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅད་གོ་སྟེ་བས་འདིར་ནི་མ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ཞལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཞུང་རྟོགས་དཀའ་

བར་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བག་ཡ་ཁོ་བའི་གཞུང་འདི་ནི། ཐོག་མར་ཡང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མཐར་ཡང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་ལ་

ཐེམ་ཞིང་ནུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྨིན་གྲིས་ཆུ་ནི་མང་ཟློངས་ཀྱང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་མི་ཟད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྨིན་གྲིས་ཆུ་ཟློངས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆར་ཕབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་

@434A ཀྱི། །མཐར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུའོ། །མཐར་རང་གི་བློ་གྲོས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྩེ་མ་པ་པོ་རང་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་འདི་

སྡང་ཙ་ འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་རྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐྲོ་བཙོས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བས་མི་རྟོགས་སུ་ཆུག་མོད། ཐྲོ་བཙོས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། དེར་ཐལ། བླ་ཞན་པར་མ་ཟད་བློའི་རྒྱས་པ་ཆུང་བ་མེད་

པ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐའ་དག་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པར་མ་ཟད་བརྩོན་

འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་མཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བཟོད་པའི་ལམ་དང་དེ་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁོ་ནར་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་

ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་བརྗོད་བྱ་ཟབ་པ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་ཐྲོ་བཙོས་དང་སྐལ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་སྒོང་བ་བཞིན་

དུ། གཞུང་མཆོག་འདི་སྤྱོང་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གསལ་བར་བྱས་ནས། སྐྱིང་ནས་སྨྲའ་པ་ལྟུང་ལེན་པའི་རྣམ་བྱོལ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་

@434B གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྟའི་སྐོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་བླང་དོར་

གྱི་ཡུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་བླང་དོར་གྱི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཚད་ཚང་བསྲེག་པ་ལྟར། འདིས་

ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཐར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚང་མ་ལུས་པར་བསྲེག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་ཀུན་གྱི་བགོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གསལ་བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་སྨྲལ་པ་དང་འཁོར་བཀང་བ་མ་ཡིན་པར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་

རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་གདུལ་བྱ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མི་བཟོད་པར་སྣང་བ་བཞིན་

དུ། གཞུང་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱས་མཆོག་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བློ་ངན་རྣམས་ཉིན་མོ་དང་འདྲ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་གྱིས་འཇིགས་པས་རིང་དུ་སྣང་ས་

པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་སྣང་ས་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བྱེད་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་པདྨོའི་ཤ ཚུལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་

@435A ཞེས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྣང་ཤེས་གཏམས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྱི་

དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།རིགས་པར་སྨྲ་བའི་གཙུག་གི་རོང་བུ་ཡི། །གཞུང་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །མཁས་མང་བརྒྱ་ཕྲག་བྱེ་བས་བསྟོད་པའི་ལམ། །གོ་སྟྲིའི་ངག་གིས་ཅུང་

ཟད་རྟམ་པར་ཕྱེ། །སྟ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་སོ་སོའི་ཚིག་དོན་རྟམས། །ལྷ་ཤྲ་ཀ་རྒྱུན་དང་ཆོས་མཆོག་བྲམ་ཟེའི་འགྲེལ། །ལེགས་པར་བཤད་དང་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཚུལ་བཞིན་སེམས་

པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །མང་ཐོས་

དོན་གཉིར་ཚུལ་བཞིན་སྨྲབ་མི་བརྩོན། །རྟལ་འབྱོར་སྨྲབ་ཆེ་ཡང་དག་རིགས་ལམ་འདོར། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པར་མ་མཐོང་ནས། །བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་འདི་བྱས་སོ། །བདག་

གི་བསོད་ནམས་ཀུན་གྱིའི་བསམ་པ་ཡི། །རྣེད་དང་

བཀུར་སྟི་བཀས་སྐམ་བདག་ལ་མེད། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་ནས། །དེ་ཉིད་ཡུན་རིངས་གནས་ཆེད་ཁོ་ནར་བྱས། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཐུབ་ཤིང་རྟོགས་པར་

དཀའ། །བདག་ནི་བློ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་སྨྲངས་པ་དམན། །ཀལ་

ཉེ་མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་ལ་སོགས། །དམ་པ་སྨྲན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད། །བདག་ནི་དེང་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །གཅིག་ཏུ་སྡུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་མནོས་ཏེ། །མང་ཐོས་ཚུལ་བཞིན་སྨྲབ་ལ་བརྩོན་པ་

@435B ཡིས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འཛིན་བྱུང་ཅིག། རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་འབའ་ཞིག་ལས། །བདག་ལ་ལེགས་བཤད་དགེ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད། །ཤམ་ཐའི་མཐས་གཏུགས་བྱུང་བའི་མ་རྣམས་ཀུན། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་

མཉེས་པའི་རྒྱུ་བྱུང་ཅིག། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས། ཤིང་རྟག་ཆེན་པོ་ཀླུ་

སྨྲབ་དང་། ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཆེས་ཆར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐོ་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཅེས་སྤྱས་སུ་མཛད་པ། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམས།

སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྤྱིན་དང་། རྡི་ལམ་ལྟ་བུར་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རྗེ་ཪ་ བཙུན་ཆེན་པོ་རིད་མདའ་བའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། མདོ་སྡུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིང་པའི་ལམ་

ནས་ལེགས་པར་དྲངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་མཐའ་དག་བསྟུབས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། བརྩེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས། དེ་ཉིད་གསུང་དག་དྲི་མ་མེད་པས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདོམས་

པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ། ཁྱད་པར་ཡང་སྔོན་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་ལ་མིག་གི་འབྲས་

@436A ཞེས། །བྱ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྐྱས་སུ་མཛད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཀླ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཀྱི་རྣལ་སྦྱི་བོས་བླངས་པའི་སྐུ་དྲིན་

ལས་དང་། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཐོས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་

འབྲོ་བ་དུ་མའི་སྐྱབས་གནས། ཡཁད་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྷར་མཐོ་བ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་དང་། བསླབ་

པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དུ་མས་ཡང་ཡང་དུ་བསྐུལ་ནས། ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་དག་བའི་བཞེས་གཉེན་འབྲེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་དུ་མ་བརྒྱད་མར་བྱོན་པས་བྱིན་

གྱིས་བརླབས་ཤིང་། བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་བཀའ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། དཔལ་གནས་སྐྱིད་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཤིང་རིགས་པར་སྨྲ་བ་དང་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྱར་བའོ། །

ཡི་གེ་པ་ནི་ལྷང་དང་རིགས་པ་སྣ་ཚ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོའི། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ཤིག། ། །།ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་

@436B རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདྲའི་ལྷོན། །རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྲུལ་ཕྱིར་དགའ་ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་གླ་ཆེར། །ཆོས་སྐྱེན་འཛད་མེད་ངལ་འགྲོའི་རྒྱུན་འདི་སྤེལ།། །།སརྦ་མ་ངཱ་ལ།།ཨ

7 ཅོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་པའོ།། ཅོད་རྒྱལ་ལོ་2111 ཕྱི་ལོ་1984

@001A ྀ།། །དོན་དང་དོན་མིན་ཐོག་དང་སྤོང་བ་ནི། །ཡང་དག་ཤེས་པ་སྐྱེད་ལ་རག་ལས་པས། །དེ་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས། །ཐར་འདོད་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་ཉིད་དུ་

བྱུབ། ཁདགོངས་འགྲེལ་འཕགས་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་བརྒྱའི་ཁྲོད། །འགྲན་རྩྭ་ཀུན་བྲལ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་གསུང་། །ཐར་འདོད་ལམ་བཟང་གསལ་ལ་ཉིན་བྱེད་བཞིན། །ཤམ་ཡང་ནུབ་མེད་

ཐུབ་བསྟན་མཁའ་རུ་མཛེས། །ཕྱག་ན་པདྨ་དགེ་འདུན་གྱུབ་པ་དང་། །མདོ་སྡགས་རབ་འབྱམས་བསོད་ནམས་བཀག་པའི་སྡེའི། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་ཆེན་གྱི། །ཚིགས་བོན་

འགྲེལ་པའི་ལེགས་བཤད་རྣད་དུ་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་འགྲོ་ལ་སྣུན་ཕྱིར་དང་། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ཡུན་དུ་སྒྲིང་སྐད་དུ། །ཁྱིམ་འཛིན་དང་ལྡན་ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ་ཡིས། །གཞུང་བཟང་

འདི་དག་དང་བས་པར་དུ་བཀོད། །དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་དྲི་མེད་དེས། །འགྲོ་ཀུན་འཇུག་ལྟོག་ཤེས་བྱའི་གནས་གསལ་བའི། །བློ་མིག་ཐོབ་སྟེ་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་བརྒྱུད། །དེས་ལེགས་

སྐུ་གསུམ་གྲོང་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དད་དམ་འགྱུར་མེད་རྣར་ཁམས་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་འདས་པའི་རྗེས་ཤུལ་ཁྱིམ་འཛིན་མ་ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མས་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་རྣམ་

འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་

ཀྱི་རྩ་ཀེག་ཡིན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཅས་པར་བསྒྲུན་བགྱིས་པའི་དག་བསྟོའི་སྒོན་ཚོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྒུལ་ངོར་ཤ་ཀྱའི་དག་སྒོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་བྱིས་པའོ།། །།བོད་རྒྱལ་ལོ་$_{2112}$ ཕྱི་ལོ་$_{1985}$